PRESENTED TO THE *3540.5
Public Library of the City of Boston
SICUT PATRIBUS SIT DEUS NOBIS.
BOSTONIA CONDITA A.D. 1630.
CIVITATIS REGIMINE DONATA A.D. 1822.
By Joshua Bates, Esq.
Received Sept. 14. 1858 No. 30696

PONTIFICALE
ROMANVM
CLEMENTIS VIII
Primum; posteà uerò
VRBANI VIII
Auctoritate recognitum
Cum figuris: anno 1683.
ROMÆ
Typis de Rubeis

CLEMENTIS VIII. CONSTITVTIO SVPER PONTIFICALIS EDITIONE.

Ad perpetuam rei memoriam.

EX quo in Eccleſia Dei multa, tum à ſacris Concilijs, tum à Romanis Pontificibus Prædeceſſoribus noſtris, ad Dei gloriam augendam, & ad Catholicæ Fidei vnitatem vbique retinendam, piè, ac ſapienter inſtituta ſunt; nihil magis ijdē Pontifices Prædeceſſores noſtri curādum ſibi eſſe ſtatuerunt, quàm vt communes Eccleſiaſtici muneris rationes ad propriam normam, ſeruata antiquitatis auctoritate, reuocarent. Hac ſollicitudine impulſus fel. rec. Pius Papa Quintus Prædeceſſor noſter, formulam primùm pſallendi horas Canonicas, & celebrandi Miſſas, variè priùs conſtitutam, & à nonnullis Prædeceſſoribus noſtris reſtitui, & inſtaurari cœptam, ad vnam pariter formam, Romano Breuiario, ac Miſſali propterea ſummo ſtudio, ac diligentia edito, redigendam curauit. Atq; hoc ſanè conſilio alij Romani Pontifices, qui eumdem Pium præceſſerunt, Pontificales etiam Cæremonias, ac ritus, quibus eiuſdem Catholicæ Eccleſiæ Præſules in ſuorum munerum functione vterentur, certis ſimiliter forma, & modo præfinitis, in Romanum Pontificale retulerunt. Cæterùm, quia eædem Cæremoniarum, ac rituum formulæ ibi expreſſa, poſteà, ſiue diuturnitatis iniuria, ſiue Typographorum negligentia, ſiue alia de cauſa, in ipſo Pontificali partim immutatæ, partim corruptæ, veteris inſtituti, atque auctoritatis gratiam magna ex parte amiſerant; idcircò neceſſaria res viſa eſt, vt eædem formulæ in ſacris Præſulum Eccleſiaſticorum muneribus ſeruandæ, recuperato prioris integritatis ſtatu, omnino reſtituerentur, & ab omnibus, præſcripta firma aliqua ratione, obſeruarentur. Nos igitur ad ſummum Apoſtolatus apicem, meritis licèt imparibus, euecti, prædictorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum noſtrorum veſtigijs inhærentes, omni cura, & ſollicitudine adnitendum nobis eſſe duximus, vt errores, qui quidem nec pauci, nec leues in idem Pontificale deprauatis paſſim locis irrepſerant, quàm accuratiſſimè tollerentur. Idem enim Pontificale, corrupti, & mendoſi voluminis ſpeciem adeò præſeferebat, vt (multis dictionibus, hinc inde partim in vnam contractis, partim vna in plures diſtincta; partim ijſdem malè, ac perperam collocatis, & traiectis, partim denique ipſo orationis ſenſu mutato) dubium eſſet, quibus tandem, officijs, vel laudibus ijdem Eccleſiæ Præſules diuinum Numen proſequerentur; præterquàm quòd in rubricis etiam ſparſim turbata ordinis ſerie diſpoſitis, tāta erat varietas, & obſcuritas, vt multis in locis rectè ne ſe haberent, opinione magis, quàm iudicio eſſet ſtatuendum. Hanc ergo ad rem, tam cum Eccleſiæ cultu, officioque noſtro coniunctam, tamque eorum, qui pro impoſiti oneris debito, ſacris Eccleſiæ muneribus vacare debent, concordiæ & vnitati congruentem, examinandam, & abſoluendam; pijs quibuſdam, atque inſignibus Viris, diu multumque in Pontificalibus Cæremonijs & ritibus verſatis, negocium dedimus, dictum Pontificale vndequaque corrigendi, & reſtituendi, necnon quæcumque ad exactam illius edictionem ſpectare viderentur perquirendi, & præſtandi. Cumque apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie ferè vteremur, re tota tandem ad nos perlata, & in hanc, quæ nunc editur, formam redacta, ſingulari Dei benignitate (neque enim aliter accipimus) Pontificale Romanum tandem reſtitutum, & abſolutum eſt, atque ita ex omni parte diſpoſitum (quod ij etiam qui negocio, ac muneri huic præfuere confirmarunt) vt nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Vrbis Eccleſijs, tum in noſtra Vaticana Bibliotheca, ac denique in quibuſdam alijs inſignibus locis aſſeruantur, alienum, aut diſcrepans irrepſerit. Ad quam operam in vetuſtis libris inter ſe conferendis, ſtrenuè, ac fideliter nauatam, id commodi quoque acceſſit, quòd ij, qui ea in re induſtriam collocarunt, ex grauiſſimis Scriptoribus eos demum Auctores, qui omnium probatiſſimi haberentur, ſecuti fuerint: quodque ambiguis omnibus, ac dubijs rebus prætermiſſis,

eas dum-

eas dumtaxat, quæ eſſent in veteris Pontificalis volumine comprehenſæ, delegerint, ijs tamen exceptis, quæ ad Romanum Pontificem attinebant, quòd nimirùm in Cæremoniali Sanctæ Romanæ Eccleſiæ ſunt expreſſæ. Ex rubricis verò, multis detractis, quæ exactiore methodo in librum Cæremoniarum Epiſcoporum ſunt relata, plerìſque etiam, vti neceſſitatis ratio poſtulabat, adiectis, & prætereà non paucis quibuſdam in melius commutatis, clariuſque expoſitis, ac denique cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis ſyllabis, pro temporum natura vbi ratio eas produci, & corripi poſtulabat, contrà quàm priùs in antiquo Pontificali expreſſum erat, magis appoſitè extenſis, vel contractis) à Viris eius rei peritis, ad hoc iuſſu noſtro delectis, diligenter redacto, opus iam abſolutum probauimus, & Romæ edi, editumque diuulgari mandauimus. Vt autem ipſius operis labor finem eum, ob quem eſt ſuſceptus, ſortiatur: vtque poſthac in omnibus, & ſingulis Eccleſiis vno, eodemque modo Cæremoniæ, & ritus Pontificales obſeruentur. Motu proprio, & ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, omnia, & ſingula Pontificalia in hunc vſque diem in quibuſcumque terrarum orbis partibus impreſſa, & approbata, & quibuſuis priuilegijs Apoſtolicis munita, & decretis, ac clauſulis roborata, per præſentes ſupprimimus, & abolemus, eorumque vſum in poſterū vniuerſis Eccleſiis, Monaſterijs, Conuentibus, Militiis, Ordinibus, & locis, atq; etiam omnibus Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, & aliis Eccleſiarum Prælatis, cæteriſque omnibus, & ſingulis perſonis Eccleſiaſticis, ſæcularibus, & Regularibus vtriuſque ſexus, interdicimus, & prohibemus; & hoc noſtrum Pontificale ſic reſtitutum, & reformatum, in omnibus vniuerſi terrarum orbis Eccleſiis, Monaſteriis, Ordinibus, & locis, etiam exemptis, ſi quæ ſunt recipi, & obſeruari præcipimus. Statuentes Pontificale prædictum nullo vmquam tempore in toto, vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum eſſe; ac quoſcumque, qui Pontificalia munera exercere, vel aliàs quæ in dicto Pontificali continentur facere, aut exequi debent, ad ea peragenda, & præſtanda, ex huius Pontificalis præſcripto, & ratione teneri, neminemque ex iis quibus ea exercendi, & faciendi munus impoſitum eſt, niſi formulis, quæ hoc ipſo Pontificali continentur ſeruatis ſatisfacere poſſe. Omnibus igitur, & ſingulis Patriarchis, Archiepiſcopis, Epiſcopis, Abbatibus, & cæteris Eccleſiarum Prælatis, necnon aliis quibuſcumque perſonis Eccleſiaſticis, ſæcularibus, & Regularibus vtriuſque ſexus, ad quas id ſpectat, præcipimus, ac mandamus, vt omiſſis, quæ ſic ſuppreſſimus, & aboleuimus cæteris omnibus Pontificalibus, hoc noſtrum in ſuis Eccleſiis, Monaſteriis, Conuentibus, Ordinibus, Militiis, Diœceſibus, & locis prædictis recipiant, illoque poſthac perpetuò vtantur. Cæterùm vt præſentes litteræ omnibus pleniùs innoteſcant, mandamus illas ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi. Volumuſque prætereà, & motu, atque auctoritate ſimilibus decernimus, vt qui in Romana Curia ſunt præſentes, lapſis duobus menſibus, qui verò intra montes, octo, & qui vltra vbique locorum degunt, duodecim integrè excurſis, vel aliàs vbi venalium huius Pontificalis voluminum notitiam, & facultatem habuerint, ſacras Cæremonias, & ritus in eodem Pontificali præſcriptos, iuxta illius modum, & normam, in quibuſcumque actibus exercere, & obſeruare teneantur. Ipſarum autem litterarum exempla, manu Notarii publici, & ſigillo alicuius perſonæ in Eccleſiaſtica dignitàte conſtitutæ, aut illius Curiæ obſignata, vel in ipſis voluminibus, abſque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impreſſa, vbique locorum, & gentium fidem eam faciant, quam præſentes facerent, ſi eſſent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die decima Febr. M. D. XCVI. Pontificatus noſtri Anno Quinto.

M. Veſtrius Barbianus.

Die decimaquarta menſis Februarij M. D. XCVI. retroſcriptæ litteræ Apoſtolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris eſt, per me Catherinum Menandi Apoſtolicum Curſorem.

Ioſeph Spada Magiſter Curſorum.

VRBANVS PAPA VIII.

AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

QVAMVIS alias fel. rec. Clemens Papa Octauus Prædeceſſor noſter, Pontificale Romanum tunc multis, & non leuibus erroribus ſcatens piorum, atque inſignium Virorum in Pontificalibus Cæremonijs, & Ritibus verſatorum opera vndequaquè corrigi, & reſtitui curauerit, attamen ſucceſſu temporis compertum eſt plurimos errores denuò in Pontificale huiuſmodi Typographorum inſcitia, ſeu incuria, aliaue de cauſa irrepſiſſe. Vnde curæ noſtræ Paſtoralis eſſe rati ſumus, ad nouam eiuſdem Pontificalis, quod Cæremoniarum, & Rituum, quibus Catholici Antiſtites in ſuorum munerum functione vti debet norma exiſtit correctionem, animum appellere. Idcircò, vt idem Pontificale denuò Typis quàm emendatiſſimè auctoritate noſtra ederetur, emendationem errorum, qui in illud, vt præfertur, irrepſerunt, nonnullis Venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus, & alijs Viris doctrina, & pietate conſpicuis Pontificalium Cæremoniarum, & Rituum peritis commiſimus, quorum opera cum Pontificale prædictum ab omnibus, quibus ſcatebat, mendis, & erroribus accuratiſſimè repurgatum fuerit, Nos ne tam exacta Cardinalium, & aliorum prædictorum hac in re induſtria, & diligentia optato fruſtretur effectu, mandauimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ noſtræ Apoſtolicæ Præfecto procurationem emendati Pontificalis huiuſmodi elegantibus Typis, & inſigni forma in lucem edendi, quod exemplar qui poſthac Pontificale Romanū impreſſerint, ſequi omnes teneantur; extra Vrbem verò nemini licere volumus idem Pontificale in poſterum Typis excudere, aut euulgare, niſi facultate in ſcriptis accepta ab Inquiſitoribus hæreticæ prauitatis, ſiquidem inibi fuerint, ſin minus ab locorum Ordinarijs. Quod ſi quis quacumq; forma contra præſcriptam hoc Pontificale Romanum, aut Typographus impreſſerit, aut nouiter impreſſum Bibliopola vendiderit, extra Ditionem noſtram Eccleſiaſticam excommunicationis latæ ſententiæ pœnæ ſubiaceant, à qua niſi á Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo conſtituti) abſolui nequeant, in Alma verò Vrbe, ac reliquo Statu Eccleſiaſtico commorantes quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amiſſionis librorum, & Typorum omnium eidem Cameræ applican. pœnas, abſque alia declaratione irremiſſibiliter incurrant, & nihilominus Pontificalia ſine prædicta facultate impreſſa, aut euulgata eo ipſo prohibita cenſeantur. Inquiſitores verò, locorumque Ordinarij facultatem huiuſmodi non prius concedant, quam Pontificale tam antè, quàm poſt impreſſionem cum hoc ipſo exemplari auctoritate noſtra vulgato, diligenter contulerint: & nihil in ijs additum, detractumque cognouerint; in ipſa autem facultate, cuius exemplū in fine, aut initio cuiuſcumque Pontificalis impreſſum ſemper addatur, mentionem manu propria

faciant

ſaciant abſolutæ huiuſmodi collationis, repertæque inter vtrumque Pontificale confirmationis ſub pœna Inquiſitoribus priuationis ſuorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in poſterùm obtinen̄, Ordinarijs verò locorum ſuſpenſionis à diuinis, ac interdicti ab ingreſsu Eccleſiæ; eorum verò Vicarijs priuationis officiorum, & beneficiorum ſuorum, & inhabilitatis ad illa, & alia in poſterùm obtinenda, necnon excommunicationis abſque alia declaratione incurrendæ. Iniungimus autem Nuncijs noſtris vbique locorum degentibus, vt huic negocio diligenter inuigilent, cunctaque ad præſcriptum huius voluntatis noſtræ confici curent. Non obſtan̄ licentijs, indultis, & priuilegijs Pontificalia imprimendi quibuſcumque Typographis per nos, ſeù Romanos Pontifices Prædeceſsores noſtros, hucuſque conceſsis, quæ per præſentes expreſsè reuocamus, & reuocata eſse volumus, necnon Conſtitutionibus, & Ordinationibus generalibus, & ſpecialibus in contrarium præmiſsorum quomodocumque editis confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiamſi de illis, eorumque totis tenoribus ſpecialis, ſpecifica, & expreſsa mentio habenda eſset tenores huiuſmodi præſentibus pro expreſsis habentes hac vice dumtaxat ſpecialiter, & expreſse derogamus cœteriſque contrarijs quibuſcumque. Volumus autem vt præſentium litterarum noſtrarum exemplaribus, etiam in ipſis Pontificalibus impreſsis, vel manu alicuius Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo alicuius perſonæ, in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, munitis eadem prorsùs fides adhibeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur ſi eſsent exhibitæ, vel oſtenſæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub Annulo Piſcatoris Die xvij. Iunij M. DC. XXXXIV. Pontificatus noſtri Anno Vigeſimo primo.

M. A. Maraldus.

Imprimatur, ſi videbitur Reuerendiſs. P. Mag. Sacri Palatij Apoſt.

A. Riualdus Viceſg.

Iterum imprimatur.

Fr. Raymundus Capiſucchius Sac. Apoſt. Pal. Magiſt. Ord. Præd.

INDEX

INDEX.

PRIMAE PARTIS.

DE Confirmandis. pag. 1
De Ordinibus conferẽdis. 6
De Clerico faciendo. 12
De minoribus Ordinibus. pag. 17
De Ordinatione Oſtiariorum. ibid.
De Ordinatione Lectorum. 20
De Ordinatione Exorciſtarum. 22
De Ordinatione Acolythorum. 25
De ſacris Ordinibus in genere. 28
De Ordinatione Subdiaconi. ibid.
De Ordinatione Diaconi. 37
De Ordinatione Presbyteri. 50
De Conſecratione Electi in Epiſcopum. 71
Forma Iuramenti. 75
Examen. 78
De Pallio. 110
Forma Iuramenti. 111
Dies, quibus Pallio vti poteſt Patriarcha, ſiue Archiepiſcopus. 114
De Benedictione Abbatis. 115
De Benedictione Abbatis auctorit. Apoſtolica. 125
De Benedictione Abbatis auctorit. Ordinarij. 155
De Benedictione Abbatiſſæ. 160
De Benedictione, & Conſecratione Virginũ. 175
Anathema contra moleſtantes bona Monialium, vel eas ad malum inducentes. 206
De Benedictione, & Coronatione Regis. 210
De Benedictione, & Coronatione Reginæ. 226
De Benedictione, & Coronatione Reginæ ſolius. pag. 237
De Benedictione, & Coronatione Reginæ, vt Regni Dominæ. 238
De Benedictione, & Coronatione Regis in conſortem electi. 254
De Benedictione noui Militis. 255
De Benedictione Gladij. 258
De Creatione Militis Regularis. 259

SECVNDAE PARTIS.

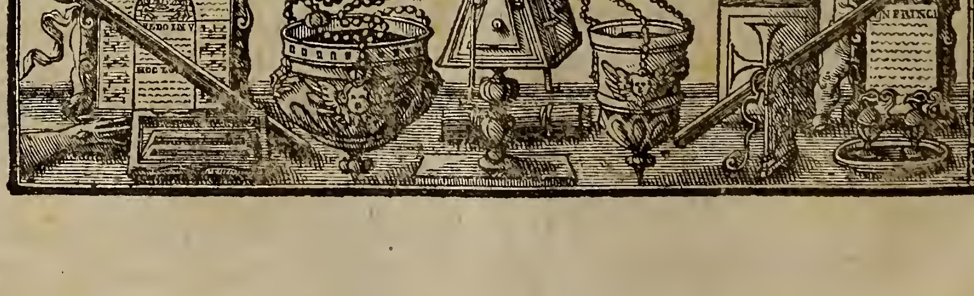
DE Benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda. 261
De Benedictione Salis. 262
De Benedictione Aquæ. 263
De Eccleſiæ dedicatione, ſeu conſecratione. 275
De Benedictione Aquæ cum Sale, Cineribus, & Vino. 294
De Conſecratione Altaris. 299
De Benedictione cæmenti. 318
De Allocutione Epiſcopi ad fundatores Eccleſiæ ſuper debita donatione Eccleſiæ. 325
De Benedictione Incenſi. 338
De Benedictione tobalearum, vaſorum, & ornamentorum Eccleſiæ, & Altaris conſecratorum. pag. 366. 405
De Conſecratione Altaris, quæ fit ſine Eccleſiæ dedicatione. 374
De Conſecratione Altaris, cuius ſepulcrum Reliquiarum eſt in medio ſummitatis ſtipitis. 408
De Conſecratione Altaris portatilis. 411
De Benedictione Cœmeterii. 425
De Reconciliatione Eccleſiæ, & Cœmeterij. 442
De Reconciliatione Cœmeterii, ſine Eccleſiæ reconciliatione. 457
De Conſecratione Patenæ, & Calicis. 459
De Benedictione Sacerdotalium indumentorum in genere. 462
Specialis Benedictio cuiuslibet indumenti. 463
De Benedictione mapparum, ſeu linteaminum ſacri Altaris. 464
De Benedictione Corporalium. ibid.
De Benedictione nouæ Crucis. 465

De Bene-

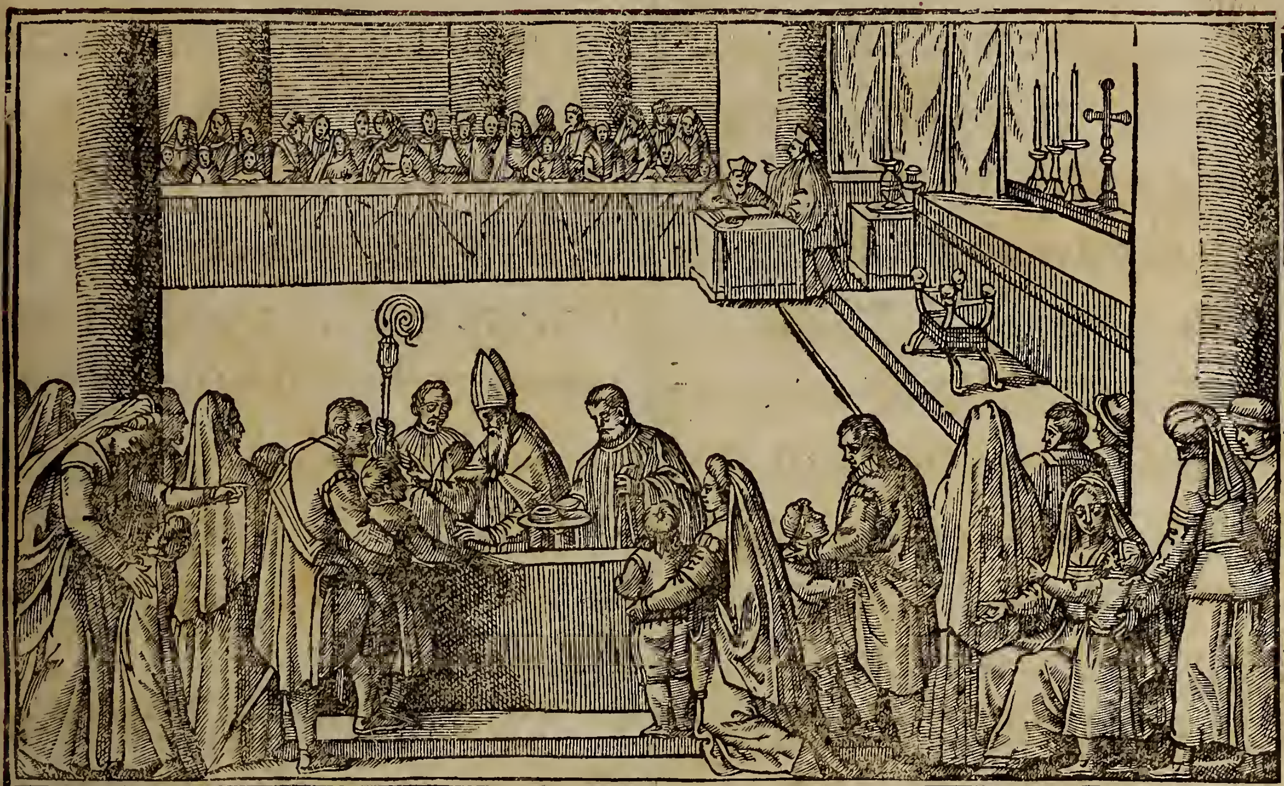
De Benedictione Crucis pectoralis. 471
De Benedictione Imaginis B. Mariæ V. ibid.
De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum. pag. 476
De Benedictione ſacrorum vaſorum, & aliorum ornamentorum in genere. pag. ibid.
De Benedictione Tabernaculi, ſeu Vaſculi pro ſacroſancta Euchariſtia conſeruanda. 477
De Benedictione capſarum pro Reliquijs, & alijs ſanctuarijs includendis. 478
De Benedictione Signi, vel Campanæ. 481
De Benedictione, & impoſitione Crucis proficiſcentibus in ſubſidium, & defenſionem Fidei Chriſtianæ, ſeu recuperationem Terræ ſanctæ. 496
De Benedictione Armorum. 499
De Benedictione Enſis. 500.
De Benedictione, & traditione Vexilli bellici. 501

TERTIAE PARTIS.

DE Publicatione Feſtorum Mobilium in Epiphania Domini. 503
De Expulſione publicè pœnitentium ab Eccleſia, in Feria quarta Cinerum. 506
De Reconciliatione pœnitentium, quæ fit in Feria quinta Cœnæ Domini. 513
De Officio in Feria quinta Cœnæ Domini, cum benedicitur oleum Cathecumenorum, & Infirmorum, & conficitur Chriſma. 530
De Benedictione Olei Infirmorum. 533
De Benedictione Balſami. 539
De Benedictione Chriſmatis. 541
De Benedictione Olei Cathecumenorum. 551
Ordo ad celebrandam Synodum. 555
Forma Iuramenti Synodalis. 562
Ordo ſuſpenſionis, reconciliationis, depoſitionis, diſpenſationis, degradationis, & reſtitutionis ſacrorum Ordinum. 578
Degradationis forma. 585
Degradatio ab Ordine Pontificali. 589
Degradatio ab Ordine Presbyteratus. 590
Degradatio ab Ordine Diaconatus. pag. ibid.
Degradatio ab Ordine Subdiaconatus. 591
Degradatio ab Ordine Acolythatus. 592
Degradatio ab Ordine Exorciſtatus. ibid.
Degradatio ab Ordine Lectoratus. ibid.
Degradatio ab Ordine Oſtiariatus. 593
Degradatio à prima Tonſura. ibid
Ordo excommunicandi, & abſoluendi. 594
Ordo ad reconciliandum apoſtatam, ſchiſmaticũ, vel hæreticum. 603
De Itineratione Prælatorum. 609
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Prælatum, vel Legatum. 612
Ordo ad viſitandas Parochias. 618
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Imperatorem. 625
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Regem. 627
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Principem magnæ potentiæ. 629
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Imperatricem, vel Reginam. 631
Ordo ad recipiendum Proceſſionaliter Principiſſam magnæ potentiæ. 634
De Officio, quod poſt Miſſam ſolemnem pro defunctis agitur. ibid.
De Scrutinio ſerotino, quo antiqui vtebantur, antequam Electus in Epiſcopum conſecraretur. pag. 644
De Barba tondenda. 655
De Officio Pſalmiſtatus. 656

PONTIFICALIS
PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

PONTIFEX infantes, pueros, vel alios ſacri Baptiſmatis vnda perfuſos, confirmare volens, paratus ſupra rochetum, vel, ſi ſit Religioſus, ſupra ſuperpelliceum, amictu, ſtola, pluuiali albi coloris, & mitra, accedit ad faldiſtorium ante medium altaris, aut in alio conuenienti loco, ſibi paratum, & in eo ſedens, renibus altari, & facie populo verſis, baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, populum coram ſe ſtantẽ admonet, quòd nullus alius, niſi ſolus Epiſcopus, Confirmationis ordinarius miniſter eſt.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non ſit confirmatus, poteſt eſſe in Confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut vxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel grauioribus facinoribus alligatus, aut Chriſtianæ fidei rudimentis non

edoctus, ingerat ſe ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, & poſteà confirmari; vel ſaltem de mortalibus, ſi in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur ſpiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, & dirimens iam contractum; quæ cognatio confirmantem, & confirmatum, illiuſque patrem, & matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus preſentet niſi vnũ, aut duos, non plures, niſi aliter neceſsitas ſuadeat, arbitrio Epiſcopi.

Confirmandi, deberent eſſe ieiuni.

Confirmato debet ligari frons, & ſic manere quouſque Chriſma deſiccetur, vel extergatur.

Proinde, vnuſquiſque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus diſcedat, niſi benedictione accepta, quam Pontifex poſt omnium confirmationem dabit.

Infantes per patrinos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachijs dextris. Adulti verò, ſeu alij maiores, ponãt pedem ſuum ſuper pedem dextrum patrini ſui. Et ideò, neque maſculi fœminis patrini, neque fœminæ maſculis matrinæ eſſe deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem diſpoſitis, Pontifex ſedens lauat manus; deinde depoſita mitra ſurgit, & ſtans verſa facie ad confirmãdos, iunctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectẽtibus, & manus ante pectus iunctas tenentibus, dicit.

SPiritus ſanctus ſuperueniat in vos, & virtus Altiſsimi cuſtodiat vos à peccatis.

℟. Amen.

Deinde ſignans ſe manu dextra à fronte ad pectus ſigno Crucis, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum,& terram.
℣. Domine exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Tunc extenſis verſus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua,& Spiritu ſancto; quique dediſti eis remiſsionem omnium peccatorum; emitte in eos ſeptiformem Spiritum tuum ſanctum paraclitum de cælis. ℟. Amen.

Spiritum ſapientiæ, & intellectus. ℟. Amen.

Spiritum conſilij,& fortitudinis. ℟. Amen.

Spiritum ſcientiæ, & pietatis. ℟. Amen.

Adimple eos ſpiritu timoris tui, & conſigna eos ſigno Cru✠cis Chriſti, in vitam propitiatus æternam. Per eũdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

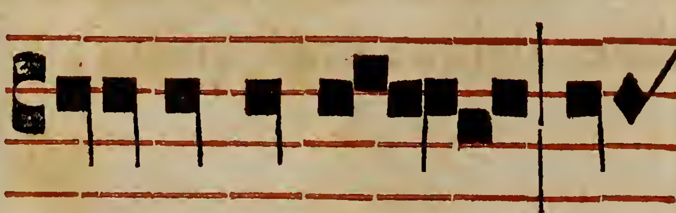
Pontifex ſedens ſuper faldiſtorium prædictum,vel etiã, ſi multitudo cõfirmandorum id exegerit, diſpoſitis illis per ordinem ſuper gradus Presbyterij,vel alibi, Pontifex ſtãs cum mitra, illos cõfirmat per ordinem genuflexos; & vno ordine confirmato,illi ſurgũt, & alij genuflectunt, & confirmantur, & ſic vſque in finem. Et Pontifex inquirit ſigillatim de nomine cuiuslibet confirmandi, ſibi per patrinum, vel matrinam flexis genibus præſentati, & ſummitate pollicis dextræ manus Chriſmate intincta, dicit:

N. Signo te ſigno Cru✠cis: quod dum dicit,producit pollice ſignũ Crucis in frontem illius; deinde proſequitur:

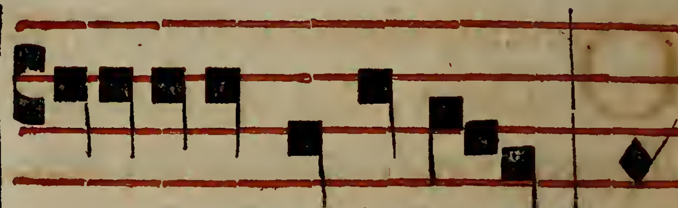

Et confirmo te Chriſmate ſalutis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen. Deinde leuiter eũ in maxilla cædit, dicens: Pax tecum.

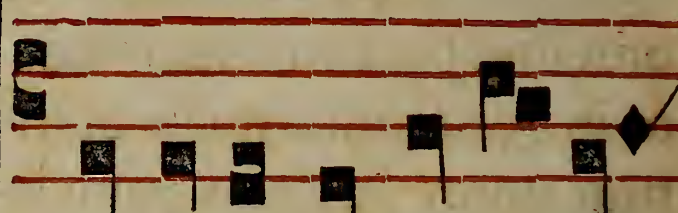
Omnibus confirmatis, Põtifex tergit cum mica panis, & lauat pollicem, & manus ſuper peluim. Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piſcinam ſacrarij. Interim dũ lauat manus, cantatur ſequẽs Antiphona, vel legitur à miniſtris, quod etiam in ſimilibus ſeruari debet.

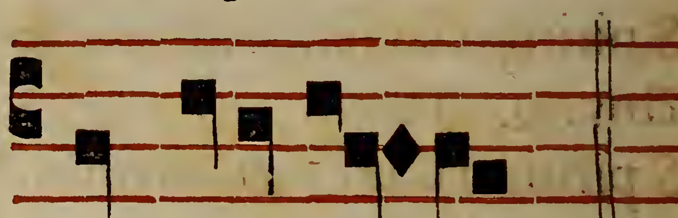
Cõfirma hoc Deus, quod

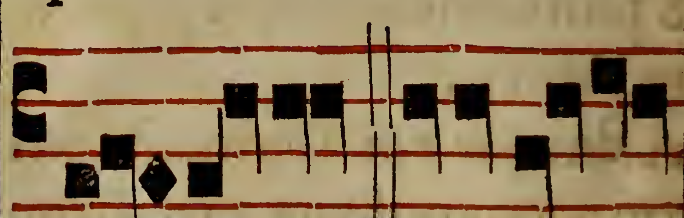
operatus es in nobis

à templo ſancto tu o

quod eſt in Ieruſalem.

℣. Gloria Patri. E v o v a e.
℟. Sicut erat. Deinde repetitur Antiphona, Cõfirma hoc Deus. Qua repetita, Pontifex depoſita mitra ſurgit, & ſtans

verſus ad altare, iunctis ante pectus manibus, dicit:

℣. Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam.

℟. Et ſalutare tuum da nobis.

℣. Domine exaudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣ Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Deinde iunctis adhuc manibus, & omnibus cõfirmatis deuotè genua flectentibus, dicit:

Oremus.

DEus, qui Apoſtolis tuis ſanctum dediſti Spiritũ, & per eos, eorumq. ſucceſſores, cæteris fidelibus tradendum eſſe voluiſti: reſpice propitius ad humilitatis noſtræ famulatum; & præſta, vt eorũ corda, quorum frontes ſacro Chriſmate deliniuimus, & ſigno ſãctæ Crucis ſignauimus, idem Spiritus ſanctus in eis ſuperueniens, templum gloriæ ſuæ dignanter inhabitãdo perficiat. Qui cum Patre, & eodem Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde dicit:

ECce ſic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum. Et vertens ſe ad confirmatos, faciens ſuper eos ſignum Crucis, dicit:

BEne ✠ dicat vos Dominus ex Sion, vt videatis bona Ieruſalẽ omnibus diebus vitæ veſtræ, & habeatis vitam æternam. ℟. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex ſedens, accepta mitra, patrinis, & matrinis annuntiat, quòd inſtruant filios ſuos bonis moribus, quòd fugiant mala, & faciant bona, & doceant eos Credo in Deum, & Pater noſter, & Aue Maria, quoniam ad hoc ſunt obligati.

Hoc Sacramentum poteſt conferri minus ſolemniter quocunque die, hora, & loco, ex cauſa ad arbitrium Epiſcopi.

DE ORDINIBVS CONFERENDIS.

QVando Epiſcopus ordinationem facere diſpoſuerit, omnes, qui ad ſacrum miniſteriũ accedere voluerint, Feria quarta ante ipſam ordinationem, vel quando Epiſcopo videbitur, ad ciuitatem euocentur. Epiſcopus autem Sacerdotibus, & alijs prudentibus viris, peritis diuinæ legis, ac in Eccleſiaſticis functionibus exercitatis, ſibi aſcitis, ordinandorum genus, perſonã, ætatem, inſtitutionẽ, mores, doctrinam, & fidem diligenter inueſtiget, & examinet.

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigeſimum ſecundum, ad Diaconatus ante vigeſimum tertium, ad Presbyteratus ante vigeſimum quintum ætatis ſuæ annũ promoueatur. Sciant tamen Epiſcopi, non ſingulos, in ea ætate conſtitutos, debere ad hos Ordines aſſumi, ſed dignos dumtaxat, & quorum probata vita ſenectus ſit. Regulares quoque, nec in minori ætate, nec ſine diligẽti Epiſcopi examine ordinentur.

Prima Tonſura non initiẽtur, qui Sacramentum Cõfirmationis non ſuſceperint; & fidei rudimenta edocti non fuerint; quique legere, & ſcribere neſciant, & de quibus probabilis coniectura non ſit, eos non ſæcularis iudicij fugiendi fraude, ſed vt Deo fidelem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

Ad minores Ordines promouendi bonum à Parocho, & á Magiſtro ſcholæ, in qua educantur, teſtimonium habeant. Hi verò, qui ad ſingulos maiores erunt aſſumendi, per menſem ante ordinationem Epiſcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, vt nominibus, ac deſiderio eorum, qui volẽt promoueri, publicè in Eccleſia propoſitis; de ipſorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat, & litteras teſtimo-

ſtimoniales, ipſam inquiſitionem factam continentes, ad ipſum Epiſcopum quamprimùm tranſmittat.

Minores Ordines ijs, qui ſaltem Latinam linguam intelligāt, per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo magis expedire videretur, conferātur; vt eò accuratiùs, quantū ſit huius diſciplinæ pondus, poſsint edoceri; ac in vno quoque munere, iuxta præſcriptum Epiſcopi, ſe exerceant idque in ea, cui aſcripti erunt, Eccleſia; (niſi fortè ex cauſa ſtudiorū abſint) atque ita de gradu in gradum aſcendant; vt in eis, cum ætate, vitæ meritum, & doctrina maior accreſcat. Quod, & bonorum morum exemplum, & aſsiduum in Eccleſia miniſteriū; atque maior erga Presbyteros, & ſuperiores Ordines reuerētia, & crebrior, quàm anteà, Corporis Chriſti Communio, maximè comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, & ſacratiſsima myſteria, ſit ingreſſus; nemo ijs initietur, quem non ſcientiæ ſpes maioribus Ordinibus dignum oſtendat. Hi verò non niſi poſt annum à ſuſceptione poſtremi gradus minorū Ordinū, ad ſacros Ordines promoueantur: niſi neceſsitas, aut Eccleſiæ vtilitas, iudicio Epiſcopi, aliud expoſcat.

Subdiaconi, & Diaconi ordinentur, habentes bonū teſtimonium, & in minoribus Ordinibus iam probati, ac litteris, & ijs, quæ ad Ordinem exercendum pertinēt, inſtructi. Qui ſperent, Deo auctore, ſe continere poſſe; Eccleſijs, quibus aſcribentur, inſeruiāt; ſciantque maximè decere, ſi ſaltem diebus Dominicis, & ſolemnibus, cùm altari miniſtrauerint, ſacram Communionem perceperint. Promoti ad ſacrum Subdiaconatus Ordinem, ſi per annum ſaltem in eo non ſint verſati, ad altiorem gradum,) niſi aliud Epiſcopo videatur,) aſcendere non permittantur. Duo ſacri Ordines non eodem die, etiā Regularibus, cōferantur.

Qui piè, & fideliter in miniſterijs antè actis ſe geſſerint,

& ad Presbyteratus Ordinem aſſumuntur, bonum habeant teſtimonium: & hi ſint, qui nō modò in Diaconatu, ad minus annum integrum, niſi ob Eccleſiæ vtilitatem, ac neceſſitatem, aliud Epiſcopo videretur, miniſtrauerint; ſed etiā ad populum docendum ea, quæ ſcire omnibus neceſsarium eſt ad ſalutem, ac adminiſtranda Sacramenta, diligēti examine præcedente idonei comprobentur; atque ita pietate, & caſtis moribus conſpicui, vt præclarum bonorū operū exemplum, & vitę monita ab eis poſsint expectari.

Illegitimi ſine diſpenſatione Apoſtolica, ad ſacros Ordines promoueri nō poſſunt, ad minores tamen poſſunt ex diſpenſatione ſui Epiſcopi ordinari: neque etiam furioſi, amentes, ſerui, homicidæ, irregulares, inſigni corporis vitio deformes, aut manci ordinari poſſunt.

Examinētur de Ordine, in quo ſunt conſtituti, & quando, & à quo illum receperunt.

Clericus ſæcularis, quamuis aliàs ſit idoneus moribus, ſcientia, & ætate, ad ſacros Ordines non promoueatur, niſi prius legitimè conſtet, eum, beneficium Eccleſiaſticum, quòd ſibi ad victum honeſtè ſufficiat, pacificè poſsidere. Id verò beneficium reſignare non poſsit, niſi facta mentione, quòd ad illius beneficij titulum ſit promotus; neq; ea reſignatio admittatur, niſi cōſtito, quòd aliunde viuere cōmodè poſsit; & aliter facta reſignatio nulla ſit. Patrimoniū verò, vel penſionem obtinentes ordinari poſthac non poſſint, niſi illi, quos Epiſcopus iudicauerit aſſumendos pro neceſsitate, vel commoditate Eccleſiarum ſuarū; eo quoque priùs perſpecto, patrimonium illud, vel penſionem verè ab eis obtineri, taliaque eſſe, quæ eis ad vitam ſuſtentandam ſatis ſint: atque illa deinceps ſine licētia Epiſcopi alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus poſsint, donec beneficiū Eccleſiaſticum ſufficiens ſint adepti, vel aliunde habeant, vnde viuere poſsint.

Ad-

Aduertat diligenter Pontifex, cùm Ordines confert, ne in expreſsione formarum, vel collatione inſtrumentorum ipſorum Ordinũ deficiat; frequenter Pontificale reſpiciat, & maturè procedat. Moneat ordinandos, quòd inſtrumẽta, in quorum traditione character imprimitur, tãgant. Secretas moroſè dicat, vt ordinati ad Sacerdotium poſſint illas cum eo dicere: debent enim ex conſuetudine cõcelebrare, & etiam verba conſecrationis proferre.

Tempora ordinationum ſũt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus. Sabbatum ante Dominicam de Paſsione, & Sabbatum ſanctum.

Clericatus, ſeu prima Tonſura, quocumque die, hora, & loco, conferri poteſt.

Minores verò Ordines poſſunt dari ſingulis Dominicis, & Feſtiuis diebus Duplicibus ex Præcepto vbicumque, in manè tamen.

Ordinandi omnes debent in Eccleſia ſe præſentare, cum tonſura, habitu, & paramentis Ordini ſuo conueniẽtibus, & candelis in manu accenſis. Et cùm à Notario Epiſcopi nominati fuerint, reſpondeant, Adſum & accedant ad locum ordinationis, ſecundùm ordinem deſcriptionis.

Aduertat quoque Pontifex, quòd ſi vnus tantùm ſit, per eum ad quemcumq; Ordinem promouendus, illum admoneat, & alloquatur, non in plurali, vt textus dicit, ſed in ſingulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tõſuræ fieri debent poſt Kyrie eleiſon. Deinde, dicta prima Lectione, ordinatur Oſtiarij. Poſt ſecundã Lectionem, Lectores. Poſt tertiam, Exorciſtæ. Poſt quartã, Acolythi. Poſt quintã Subdiaconi. Finita Epiſtola, Diaconi. Et demum ante vltimum verſum Tractus, vel infra Octauam Pẽtecoſtes, ante vltimum verſum Sequentiæ, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiãt in Sabbato ante Dominicã de Paſſione, quia vnica tantùm dici-

tur Lectio, Tonſuræ debent fieri immediatè poſt Introitum. Omnes minores Ordines poſt Kyrie eleiſon. Subdiaconi immediatè poſt Collectam. Diaconi poſt Epiſtolã. Presybteri ante vltimum verſus Tractus.

Idem ſeruetur, quandocũque dantur Ordines ſacri extra tempora, ex diſpẽſatione Apoſtolica. Quòd ſi fiat inter Paſcha, & Pentecoſten, Presbyteri ordinantur ante vltimum ℣. Si inter Pentecoſten, & Septuageſimam, ordinãtur ante ℣. Alleluia. Et antequã ad collationem Ordinũ procedatur, legitur mandatum Apoſtolicum, ſiue ſupplicatio, cuius vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi; quibus lectis, dicit Pontifex. Deo gratias. & ad ordinationem procedit.

Si verò Sabbato ſancto ordinationes fiant, Officiũ incipitur á prima Prophetia, & continuatur, prout in Ordinario, vſque ad Litanias incluſiuè: in quibus, dicto, Vt omnibus fidelibus, &c. ſurgit ab accubitu Pontifex; & conuerſus ad ordinãdos, eos benedicit, prout poſt Litanias infrà ponitur. Deinde perficiantur Litaniæ, & Pontifex facit Confeſsionem, & dicit: Kyrie eleiſon pro Miſſa, ordinat ad primã Tonſuram. Tũ dicit Gloria in excelſis Deo, &c. quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit Orationem ordinariam, cum alia pro ordinandis; quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epiſtola; & ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde Alleluia, cũ ſuo verſu, & prima pars Tractus; quibus dictis, ordinat Presbyteros: poſt quorũ ordinationem dicitur verſus Tractus, Euangeliũ, & alia, prout in Ordinario.

Quando autem Pontifex extra Miſſarum ſolemnia eſt promoturus aliquos ad primam Tonſuram, vel ad quatuor minores Ordines, ſufficit quod habeat ſtolam ſupra rochetũ, vel ſupra ſuperpelliceũ (ſi ſit Religioſus) & mitrã ſimplicẽ. Cùm autem eſt celebraturus pro ſacris Ordinibus

con-

conferendis, habere debet ſãdalia, & omnia paramenta Pontificalia, & dicere Pſalmum Quàm dilecta, &c.

Ordinationes ſacrorũ Ordinum, ſtatutis à Iure temporibus, ac in Cathedrali Eccleſia, vocatis, præſentibuſque ad id Eccleſiæ Canonicis, publicè celebrentur: ſi autẽ in alio diœceſis loco, præſente Clero loci; diginor, quantũ fieri poterit, Eccleſia ſẽper adeatur.

Cum igitur ordinationes faciendæ ſunt, per Sacriſtam, ſeu alium, ad quem ſpectat, præparantur omnia, quæ neceſſaria ſunt pro Miſſæ Pontificali. Et demum, cum tempus ordinationis inſtat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illam poſt eum deferẽte, venit ac Eccleſiam, vbi ordinationes fieri debent; & accedens ante altare, genuflexus ibidẽ aliquamdiu orat. Deinde, vadit ad ſedem, vbi paramenta capere conſueuit; vel, ſi non ſit in Eccleſia ſua, ad faldiſtorium, ad cornu Epiſtolæ ſibi paratum, vbi ſedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris tempori conueniẽtis, & mitram ſimplicem, dicens Pſal. Quàm dilecta, &c.

Pontifex ſic paratus, baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, accedit ad gradus altaris, vbi depoſitis baculo, & mitra, facta altari reuerẽtia cum profunda capitis inclinatione, facit cum miniſtris Confeſsionem. Interim cantatur à choro Introitus, & Kyrie eleiſon. Finita Confeſsione, Pontifex aſcendit ad altare, illud in medio oſculatur, & textum Euangelij ad ſiniſtrã; incenſant altare more ſolito, reſumit mitrã, & reuertitur ad ſedem, ſeu ad faldiſtorium, ad cornu Epiſtolæ; vbi depoſita mitra, & verſa facie ad altare, oblato ſibi per miniſtrum libro, ex eo legit Introitum, & Kyrie eleiſon, quibus dictis, ſedet cum mitra, donec perficiatur à choro vltimũ Kyrie eleiſon. Quo finito, ſurgit Pontifex, & cum mitra ad faldiſtorium, ante medium altaris ſibi præparatum, accedit; & in illo ſedet, renibus altari

verſis. Tum Archidiaconus vocat omnes ordinandos, dicens:

Accedant omnes, qui ordinandi ſunt.

Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, & in modum coronę diſpoſitis; Archidiaconus publicè interrogat omnes, ſi ſint aliqui, qui fortè non ſint confirmati: quia non debent ad ordinationem accedere, niſi priùs confirmentur. Et, ſi aliqui confirmandi erunt, tunc depoſitis Pontifex annulis, & chirothecis, lauat manus, reaſſumit annulos, & confirmat, prout habetur ſuprá folio primo; vel ſi nō erunt aliqui confirmandi, palàm interdicit per vnum ex ſuis, ſub his verbis:

REuerēdiſsimus in Chriſto Pater, & dominus, dominus, N. Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſcopus N. ſub excommunicationis pœna præcipit, & mandat omnibus, & ſingulis, pro ſuſcipiendis Ordinibus hic præsētibus, ne quis forſan eorum irregularis, aut aliàs à Iure, vel ab homine excōmunicatus, interdictus, ſuſpēſus, ſpurius, infamis, aut aliàs à Iure prohibitus, ſiue ex aliena diœceſi oriundus, ſine licentia ſui Epiſcopi, aut non deſcriptus, examinatus, approbatus, & nominatus, vllo pacto audeat ad ſuſcipiendos Ordines accedere. Et quòd nullus ex ordinatis diſcedat, niſi Miſſa finita, & benedictione Pontificis accepta.

Demum ad ordinationem procedat.

DE CLERICO FACIENDO.

CLericus fieri poteſt etiam extra Miſſarū ſolemnia, quocumq; die, hora, & loco.

Pro Clericis ordinādis, parentur forfices pro incidēdis capillis, & bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinādorum habere debet ſuū ſuperpelliceum ſuper brachiū ſiniſtrum, & candelam in manu dextra. Et vocantur om-

nes

nes tonſurandi nominatim,& ſigillatim per Notarium , & quilibet reſpondet: Adſum.

Quibus ante altare coram Pontifice in faldiſtorio cũ mitra ſedente genuflexis, Pontifex ſurgit cum mitra, & dicit:

℣. Sit nomen Domini benedictum.
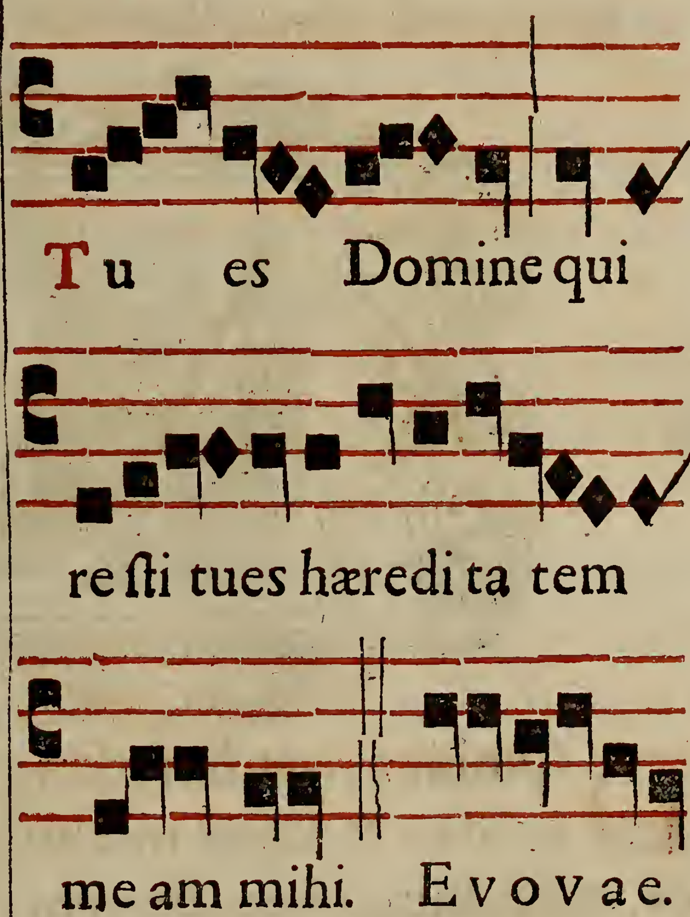
℟. Ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

ORemus, fratres chariſsimi, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, pro his famulis ſuis, qui ad deponẽdum comas capitum ſuorum pro eius amore feſtinãt, vt donet eis Spiritum ſanctum, qui habitum religionis in eis in perpetuum cõſeruet, & à mundi impedimento, ac ſæculari deſiderio corda eorum defẽdat: vt, ſicut immutantur in vultibus, ita dextera manus eius virtutis tribuat eis incrementa, & ab omni cæcitate ſpirituali, & humana, oculos eorũ aperiat, & lumen eis æternæ gratiæ concedat. Qui viuit, & regnat cum Deo Patre in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

Poſt hæc, ſedente Pontifice ſchola inchoat, & proſequitur Antiphonam, & Pſalmum.

Pſalmus 15.

COnſerua me Domine, quoniam ſperaui in te: dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui ſunt in terra eius: mirificauit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ ſunt infirmita-

tes eorum: poſteà accelerauerunt.

Non congregabo conuenticula eorum de ſanguinibus nec memor ero nominum: eorum per labia mea.

Repetitur tota Antiphona, Tu es Domine, &c.

Incepto Pſalmo, Pontifex cũ forficibus incidit vnicuique extremitates capillorum in quatuor locis; videlicet, in fronte, in occipitio, & ad vtramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, & in bacile deponit; & quilibet, cùm tondetur, dicit:

Dominus pars hæreditatis meæ, & calicis mei: tu es, qui reſtitues hæreditatem meam mihi.

Omnibus tonſis, mitra depoſita, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad illos, dicit:

Oremus.

Præſta, quæſumus omnipotens Deus, vt hi famuli tui, quorum hodie comas capitum pro amore diuino depoſuimus; in tua dilectione perpetuò maneant; & eos ſine macula, in ſempiternum cuſtodias. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

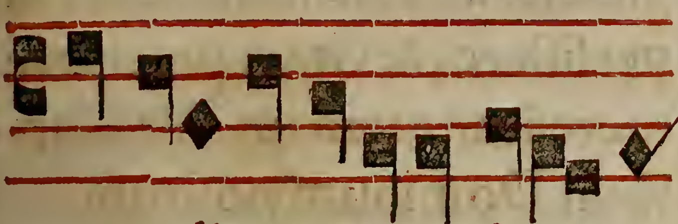
Tunc ſchola inchoat, & proſequitur Antiphonã ſequentem. Qua incepta, Pontifex ſedet cum mitra. Aña.

Hi accipient benedictio-

nem à Domino: & miſe-

ricordiam à Deo ſalu-

tari ſuo: quia hæc eſt

generati o quæren-

tium Dominum.

E v o v a e.

Pſalmus 13.

DOmini eſt terra, & plenitudo eius: orbis terrarum, & vniuerſi, qui habitant in eo.

Quia ipſe ſuper maria fundauit eum: & ſuper flumina præparauit eum.

Quis aſcendet in montem Domini? aut quis ſtabit in loco ſancto eius?

Innocens manibus, & mūdo corde: qui non accepit in vano animam ſuam, nec iurauit in dolo proximo ſuo.

Hic accipiet benedictionem à Domino: & miſericordiam à Deo ſalutari ſuo.

Hæc eſt generatio quærentium eum: quærentium faciem Dei Iacob.

Attollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis eſt iſte Rex gloriæ? Dominus fortis & potens, Dominus potens in prælio.

Attollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

Quis eſt iſte Rex gloriæ? Dominus virtutum ipſe eſt Rex gloriæ.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc

& ſem-

& ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona; Hi accipient, &c.

Qua finita, ſurgit ſine mitra Pontifex, & ad altare conuerſus, dicit: Oremus.

Et miniſtri dicunt.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

Et mox ad tonſos genuflexos verſus Pontifex, dicit.

ADeſto, Domine, ſupplicationibus noſtris, & hos famulos tuos bene ✠ dicere dignare, quibus in tuo ſancto nomine habitum ſacræ religionis imponimus; vt, te largiēte, & deuoti in Eccleſia tua perſiſtere, & vitam percipere mereātur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum Pontifex ſedet cū mitra, & accipiens in manum ſuperpelliceum, dicit ſingulis:

INduat te Dominus nouū hominem, qui ſecundùm Deum creatus eſt, in iuſtitia, & ſanctitate veritatis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetēdo, Induat te, &c. immittens vſque ad ſcapulas, & immediatè trahens, ſi vnū tantùm ſit ſuperpelliceum; ſicque facit vſque ad vltimum, qui eo totaliter induitur: ſi verò quiſque ſuum ſuperpelliceum habeat, ſinguli totaliter induuntur. Quo expedito, ſine mitra ſurgit Pontifex, & verſus ad illos dicit:

Oremus.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, propitiare peccatis noſtris, & ab omni ſeruitute ſęcularis habitus hos famulos tuos emunda; vt dũ ignominiam ſæcularis habitus deponunt, tua ſemper in æuum gratia perfruantur: vt, ſicut ſimilitudinem coronæ tuæ eos geſtare facimus in capitibus, ſic tua virtute hæreditatem ſubſequi mereantur æternam in cordibus. Qui cum Patre, & Spiritu ſancto, viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde ſedet cum mitra Põtifex, & alloquitur eos ſub his verbis.

FIlij chariſſimi, animaduertere debetis, quòd hodie de foro Eccleſiæ facti eſtis, & priuilegia clericalia ſortiti eſtis. Cauete igitur, ne propter culpas veſtras illa perdatis; & habitu honeſto, boniſq; moribus, atque operibus Deo placere ſtudeatis. Quod ipſe vobis concedat per Spiritum ſanctum ſuum. ℟. Amen.

Tum, ſuggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca ſua.

DE MINORIBVS ORDINIBVS.

QVatuor minores Ordines dari poſſunt extra Miſſarum ſolemnia, diebus Dominicis, & Feſtiuis duplicibus; ſed in manè tantũ.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines eſſe debent ſuperpelliceis induti, cum cãdela in manu dextera.

DE ORDINATIONE OSTIARIORVM.

PRo Oſtiarijs ordinandis parentur claues Eccleſiæ. Pontifex, Clericis ordinatis, ſurgit, & cum mitra ad ſedem, ſeu ad faldiſtorium ad cornu Epiſtolæ, reuertitur; vbi, depoſita mitra, & ad altare conuerſus, oblato ſibi libro, cantat primam Collectam; deinde ſedet, reaſſumit mitram, & cã-

tatur prima Lectio. Interim accedunt duo capellani, cum libro,& candela ante Pontificem; qui ſedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipſam. Quibus finitis, ſurgit Pōtifex, & cum mitra ad faldiſtorium ante medium altaris ſibi præparatum proficiſcitur,& in illo ſedet renibus altari verſis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accedant qui ordinandi ſunt ad officium Oſtiariorum.

Et mox Notarius ſingulos nominatim vocat; & quilibet reſpondet. Adſum.

Omnibus in ſuperpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pōtifex admonet illos, dicens:

SVſcepturi, filij chariſsimi, officium Oſtiariorum, videte,quæ in domo Dei agere debeatis. Oſtiarium oportet percutere cymbalū, & campanam; aperire Eccleſiam, & ſacrarium; & librum aperire ei, qui prædicat. Prouidete igitur, ne per negligentiā veſtram, illarum rerum,quæ intra Eccleſiam ſunt, aliquid depereat; certiſque horis domum Dei aperiatis fidelibus, & ſemper claudatis infidelibus. Studete etiam, vt, ſicut materialibus clauibus Eccleſiam viſibilem aperitis,& clauditis; ſic, & inuiſibilem Dei domum, corda ſcilicet fidelium,dictis,& exemplis veſtris claudatis diabolo, & aperiatis Deo: vt diuina verba,quæ audierint,corde retineāt,& opere compleant; quod in vobis Dominus perficiat per miſericordiam ſuam.

Hę admonitiones non fiunt Cardinalibus, neque electis Epiſcopis.

Deinde, Pontifex accipit, & tradit omnibus claues Eccleſiæ, quas ſucceſsiuè manu dextera ſinguli tangant; Pontifice dicente:

SIc agite, quaſi reddituri Deo rationẽ pro ijs rebus, quę his clauibus recluduntur.

Poſt hæc Archidiaconus, ſiue alius Archidiaconi vice fũgens, ducit eos ad oſtium Eccleſiæ, & facit illos claudere, & aperire; tradit etiã eis funem campanarũ, faciens eos campanas pulſare; deinde illos reducit ad Pontificem: quibus coram Pontifice genua flectentibus, ſtans cum mitra Pontifex verſus ad ipſos ordinatos, dicit:

DEum Patrẽ omnipotentẽ, fratres chariſsimi, ſuppliciter deprecemur, vt hos famulos ſuos bene ✠ dicere dignetur, quos in officium Oſtiariorum eligere dignatus eſt: vt ſit eis fideliſſima cura in domo Dei diebus, ac noctibus, ad diſtinctionem certarum horarum, ad inuocãdum nomen Domini: adiuuante Dño noſtro Ieſu Chriſto, qui cũ eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſęcula ſæculorũ. ℟. Amen

Tum mitra depoſita, ſtans Pontifex, & conuerſus ad altare, dicit: Oremus.

Et miniſtri ſubiungunt: Flectamus genua.

℟. Leuate.

Et ſtatim verſus ad illos genuflexos, ſtãs ſine mitra, dicit:

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officiũ Oſtiariorum; vt inter Ianitores Eccleſiæ tuo pareant obſequio,

& inter electos tuos, partem tuæ mereãtur habere mercedis. Per Dominum noſtrũm Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus ℟. Amen.

Poſt hæc ordinati, ſuggerente Archidiacono, redeunt ad loca ſua.

DE ORDINATIONE LECTORVM.

Pro Lectoribus ordinandis paretur liber Lectionum.

OStiarijs ordinatis, Pontifex, reaſſũpta mitra, accedit ad ſedem ſuã, vel ad faldiſtorium à parte Epiſtolæ. Interim cantatur primum Graduale, vel primum Alleluia, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes; & Pontifex ſedẽs cum mitra, oblato ſibi libro, & candela, legit dictum Graduale, vel Alleluia. Quibus dictis, ſurgit, depoſita mitra, & verſus ad altare cantat ſecũdam Collectam. Tum ſedet, reaſſumpta mitra, & cantatur ſecunda Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ſedens cum mitra ex eo legit Lectionem ipſam. Quibus dictis, Põtifex reuertitur ad faldiſtorium ante medium altaris poſitum, vbi ſedet cum mitra, & Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo.

Accedant qui ordinandi ſunt ad officium Lectorum.

Et mox nominantur per Notarium, vt ſuprà dictũ eſt.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

ELecti, filij chariſsimi, vt ſitis Lectores in domo Dei noſtri, officiũ veſtrum agnoſcite, & implete. Potens eſt enim Deus, vt augeat vobis gratiam perfectionis æternæ. Lectorem ſiquidem oportet legere ea, quæ prædicat: & lectiones cãtare; & benedicere panem, & omnes fructus nouos. Studete igitur verba Dei, videlicet lectiones ſacras di-

ſtinctè, & apertè, ad intelligentiam, & ædificationem fidelium, abſque omni mendacio falſitatis proferre; ne veritas diuinarum lectionum incuria veſtra ad inſtructionem audientiũ corrumpatur. Quod autem ore legitis, corde credatis, atque opere compleatis; quatenus auditores veſtros, verbo pariter, & exemplo veſtro, docere poſſitis. Ideoque, dum legitis, in alto loco Eccleſiæ ſtetis, vt ab omnibus audiamini, & videamini, figurantes poſitione corporali, vos in alto virtutum gradu debere conuerſari; quatenus cunctis, à quibus audimini, & videmini, cæleſtis vitæ formam præbeatis: quod in vobis Deus impleat per gratiam ſuam.

Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus codicem de quo lecturi ſunt, (quem manu dextera tangunt,) dicens.

Accipite, & eſtote verbi Dei relatores, habituri, ſi fideliter, & vtiliter impleueritis officium veſtrum, partem cum ijs, qui verbum Dei benè adminiſtrauerũt ab initio.

Quibus expeditis, & illis genuflexis, Pontifex ſtans cùm mitra verſus ad eos, dicit,

Oremus, fratres chariſſimi, Deum Patrẽ omnipotentem, vt ſuper hos famulos ſuos, quos in Ordinem Lectorum dignatur aſſumere, bene ✠ dictionem ſuam clementer effundat, quate-

nus diſtinctè legant, quæ in Eccleſia Dei legenda ſunt, & eadem operibus impleant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium ſuum, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, mitra depoſita, ſtans conuerſus ad altare, dicit: Oremus.

Et miniſtri ſubiungunt.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Deinde conuerſus ad ordinatos genuflexos, dicit ſine mitra.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene✠dicere dignare hos famulos tuos in officium Lectorum, vt aſsiduitate lectionum inſtructi ſint, atque ordinati; & agenda dicant, & dicta opere impleãt, vt in vtroque ſanctæ Eccleſiæ exemplo ſanctitatis ſuæ cõſulant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſtea ſuggerente Archidiacono, redeunt ordinati ad loca ſua.

DE ORDINATIONE EXORCISTARVM.

Pro Exorciſtis ordinandis paretur liber exorciſmorum, cuius loco dari poteſt Pontificale, vel Miſſale.

LEctoribus ordinatis, Pontifex, reaſſumpta mitra, accedit ad ſedem ſuam, vel ad faldiſtorium, ad cornu Epiſtolæ; vbi ſedens cum mitra, oblato ſibi libro, & candela, legit ſecundum Graduale, vel ſecũdum Alleluia, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes. Interim cãtatur à choro ipſum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, ſurgit Pontifex, depoſita mitra, & verſus ad altare cãtat tertiam Collectam. Tum ſedet, reaſſumpta mitra, & cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & cãdela ante Pontificem, qui ex

eo legit Lectionem ipſam. Quibus dictis, reuertitur ad faldiſtorium ante altare,& ſedet cum mitra. Exorciſtæ verò vocantur per Archidiaconum modo conſueto, dicendo:

Accedant qui ordinandi ſunt ad officium Exorciſtarum.

Et ipſi ſingulatim nominantur per Notarium, vt priùs dictum eſt.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

ORdinandi, filij chariſsimi, in officium Exorciſtarũ, debetis noſcere quid ſuſcipitis. Exorciſtam etenim oportet abijcere dæmones;& dicere populo, vt, qui non communicat, det locũ; & aquam in miniſterio fundere. Accipitis itaque poteſtatem imponendi manum ſuper energumenos, & per impoſitionem manuum veſtrarum, gratia Spiritus ſancti, & verbis exorciſmi, pelluntur ſpiritus immundi à corporibus obſeſſis. Studete igitur, vt, ſicut à corporibus aliorum dæmones expellitis, ita à mentibus, & corporibus veſtris, omnem immunditiam, & nequitiam eijciatis; ne illis ſuccumbatis, quos ab alijs, veſtro miniſterio, effugatis. Diſcite per officium veſtrum vitijs imperare; ne in moribus veſtris aliquid ſui iuris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim rectè in alijs dæmonibus imperabitis, cùm priùs in vobis eorum multimodam nequitiam ſuperatis. Quod vobis Dominus agere concedat per Spiritum ſuum ſanctum.

Poſt hæc Pontifex accipit, & tradit omnibus librum, in quo ſcripti ſunt exorciſmi: cuius loco tradi poteſt Pontificale, vel Miſſale, quem manu dextera tangunt, Pontifice dicente:

ACcipite, & commendate memoriæ, & habete poteſtatē imponendi manus ſuper energumenos, ſiue baptizatos, ſiue cathecumenos.

Poſteà verò, omnibus deuotè genuflexis, Pōtifex cum mitra ſtans, dicit:

DEum Patrem omnipotentem, fratres chariſsimi, ſupplices deprecemur; vt hos famulos ſuos bene ✠ dicere dignetur in officiū Exorciſtarum; vt ſint ſpirituales imperatores; ad abijciendos dæmones de corporibus obſeſſis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per vnigenitum filium ſuum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum conuerſus ad altare, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri ſubiungunt.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Et mox conuerſus ad ordinatos genuflexos, dicit:

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Exorciſtarū; vt per impoſitionem manuum, & oris officium, poteſtatem, & imperiū habeant ſpiritus immundos coërcendi; vt probabiles ſint medici Eccleſiæ tuæ, gratia curationum, virtuteque cæleſti confirmati. Per Dominum no-

ſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen,

Poſt hæc, ſuggerente Archidiacono, redeunt ad loca ſua.

DE ORDINATIONE ACOLYTHORVM.

Pro Acolythis ordinandis parentur cādelabrū cū cereo extincto, & vrceolus vacuus pro vino, pro Sacramento.

EXorciſtis ordinatis, Pōtifex, reaſſumpta mitra, accedit ad ſedē ſuam, vel ad faldiſtorium ad cornu Epiſtolæ, vbi ſedens cū mitra, oblato ſibi libro, & candela, legit tertium Graduale, vel tertium Alleluia, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes. Interim à choro cantatur ipſum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, ſurgit Pontifex, depoſita mitra, & verſus ad altare cantat quartam Collectam. Tum ſedet, reaſſumpta mitra, & cantatur quarta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, & cādela ante Pōtificem, qui ex eo legit Lectionem ipſam. Quibus dictis, Pontifex reuertitur ad faldiſtorium, ante altare, vbi ſedet cum mitra. Acolythi verò vocantur per Archidiaconum. Accedant qui ordinandi ſunt ad officium Acolythorum.

Et mox nominantur per Notarium, vt ſuprà. Quibus coram Pontifice cum cādelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

SVſcepturi, filij chariſsimi, Acolythorū officium penſate, quod ſuſcipitis. Acolythū etenim oportet ceroferariū ferre; luminaria Eccleſiæ accendere; vinum, & aquam ad Euchariſtiam miniſtrare. Studete igitur ſuſceptum officiū dignè implere. Nō enim Deo placere poteritis, ſi lucē Deo manibus præferentes, operibus tenebrarum inſeruiatis, & per hoc alijs exempla perfidiæ præbeatis. Sed ſicut Veritas dicit: Luceat lux veſtra coram hominibus; vt videant opera veſtra bona, & glorifi-

cent Patrem veſtrum, qui in cælis eſt. Et ſicut Apoſtolus Paulus ait: In medio nationis prauæ, & peruerſę, lucete ſicut luminaria in mundo, verbum vitæ continentes. Sint ergo lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus veſtris, vt filij lucis ſitis. Abijciatis opera tenebrarum, & induamini arma lucis. Eratis enim aliquando tenebræ, nūc autem lux in Domino. Vt filij lucis ambulate. Quæ ſit verò iſta lux, quam tantopere inculcat Apoſtolus, ipſe demōſtrat, ſubdens: Fructus enim lucis eſt, in omni bonitate, & iuſtitia, & veritate. Eſtote igitur ſoliciti, in omni iuſtitia bonitate, & veritate, vt & vos, & alios, & Dei Eccleſiam illuminetis. Tunc etenim in Dei ſacrificio dignè vinum ſuggeretis, & aquam, ſi vos ipſi Deo ſacrificium, per caſtam vitam, & bona opera, oblati fueritis. Quod vobis Dominus cōcedat per miſericordiam ſuam.

Poſt hæc Pontifex accipit, & tradit omnibus candelabrū cum candela extincta; quod ſucceſſiuè manu dextera ſinguli tangāt, Pontifice dicente:

ACcipite ceroferarium, cum cereo, & ſciatis vos ad accendenda Eccleſiæ luminaria mancipari, in nomine Domini. ℟. Amen.

Tunc accipit, & tradit eis vrceolum vacuum; quem ſimiliter tangere debent, dicēs communiter omnibus.

ACcipite vrceolum, ad ſuggerendum vinum,& aquam in Euchariſtiam Sanguinis Chriſti,in nomine Domini. ℞. Amen.

Poſteà, eis genuflexis permanentibus, Pontifex ſtans cum mitra verſus ad eos, dicit:

DEum Patrem omnipotentē, fratres chariſsimi, ſuppliciter deprecemur, vt hos famulos ſuos bene ✠ dicere dignetur in ordine Acolythorum; quatenus lumen viſibile manibus præferentes, lumen quoque ſpirituale moribus præbeant: adiuuāte Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum eo, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

Tum Pontifex ad altare ſe conuertens, depoſita mitra, ſtans, dicit: Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℞. Leuate.

Et mox Pontifex conuerſus ad eoſdem genuflexos, dicit:

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Ieſum Chriſtum, filiū tuum Dominum noſtrum, & Apoſtolos eius, in hunc mundum lumen claritatis tuæ miſiſti; quique, vt mortis noſtræ antiquum aboleres chirographum, glorioſiſſimæ illū Crucis vexillo affigi, ac Sanguinem, & aquam ex latere illius pro ſalute generis humani effluere voluiſti, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolythorum; vt ad accendendum lumen Eccleſiæ tuæ, & ad ſuggerendum vinum, & aquam ad conficiēdum Sanguinem Chriſti filij tui in offerenda Euchariſtia, ſanctis altaribus tuis fideliter ſubminiſtrent. Accende, Domine, mentes eorum, & corda, ad amorem gratiæ tuæ, vt illuminati vultu ſplēdoris tui fideliter tibi in ſācta Eccleſia deſeruiāt. Per eumdem Chriſtum Dñm noſtrū. ℞. Amen.

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Moyſen, & Aaron lo-

cutus es, vt accenderentur lucernæ in tabernaculo teſtimonij, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos; vt ſint Acolythi in Eccleſia tua. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.
℟ Amen.

Oremus.

OMnipotens, ſempiterne Deus, fons lucis, & origo bonitatis, qui per Ieſum Chriſtum filium tuum, lumen verũ, mundum illuminaſti, eiuſque paſsionis myſterio redemiſti, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolythorum conſecramus, poſcentes clementiã tuam, vt eorum mentes, & lumine ſcientiæ illuſtres, & pietatis tuæ rore irriges; vt ita acceptum miniſterium, te auxiliante, peragant, qualiter ad æternam remuneratione͂ peruenire mereantur. Per eunde͂ Chriſtum Dominum noſtrũ.
℟ Amen.

Poſt hæc, ſuggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca ſua.

DE SACRIS ORDINIBVS IN GENERE.

SAcri, & maiores Ordines ſunt, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus: ad quos ordinati omnes debent communicare; ideò parentur pro eorum numero hoſtiæ paruæ conſecrandæ.

DE ORDINATIONE SVBDIACONI.

Pro ordinatione Subdiaconorũ parentur Calix vacuus, cum Patena ſuperpoſita, vrceoli cum manutergio, & liber Epiſtolarum.

AColythis ordinatis, Pontifex, reaſſumpta mitra, accedit ad ſede͂ ſuam, vel ad faldiſtorium ad cornu Epiſtolæ; vbi ſedens cũ mitra, oblato ſibi libro, & candela, legit quartum Graduale, vel quartum Alleluia, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes: interim á choro cantatur ip-

ſum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, ſurgit Pontifex, depoſita mitra, & verſus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum ſedet, reaſſumpta mitra, & cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo capellani cũ libro, & candela ante Pontificẽ, qui ex eo legit Lectionem ipſam. Quibus dictis, Pontifex reuertitur ad ſedem ſuam, ante medium altaris: & Archidiaconus verſus ad ordinandos, dicit:

Accedant qui ordinandi ſunt Subdiaconi.

Et Notarius vnumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Eccleſiæ N.
N. ad titulum patrimonij ſui.
Frater N. profeſſus ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et ſic de alijs: & quilibet vocatus dicit: Adſum. Et accedit verſus Epiſcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in Subdiaconũ indutus eſſe amictu, non tamen ſuper caput, alba, & cingulo, habere manipulum in manu ſiniſtra, tunicellam ſuper brachio ſiniſtro, & candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos ordinandis competenti ſpatio corã Pontifice ſtantibus, Pontifex cum mitra ſedens admonet eos (niſi omnes ſint Religioſi, quia tunc iſta admonitio omittitur) dicens:

Filij dilectiſſimi, ad ſacrum Subdiaconatus Ordinem promouendi, iterùm, atque iterùm cõſiderare debetis attentè, quod onus hodiè vltrò appetitis. Hactenus enim liberi eſtis, licètque vobis pro arbitrio ad ſęcularia vota trãſire; quòd ſi hũc Ordinem ſuſceperitis, ampliùs nõ licebit à propoſito reſilire, ſed Deo, cui ſeruire, regnare eſt, perpetuò famulari; & caſtitatem, illo adiuuante, ſeruare oportebit; atque in Eccleſiæ miniſterio ſemper eſſe mancipatos. Proinde, dum tempus eſt, cogitate; &, ſi in ſancto propoſito perſeuerare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illis tunc accedentibus, & coram Pontifice genuflexis,

Archidiaconus vocat ceteros ordinandos, dicens:

Accedant qui ordinandi ſunt Diaconi, & Presbyteri.

Quibus accedētibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconādos paratos amictu, alba, cingulo, & manipulo, ſtolam in manu ſiniſtra, dalmaticam ſuper brachium ſiniſtrum, & candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epiſtolæ altaris, faciebus altari verſis; & Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, ſtola in modū Diaconi, planetam ſuper brachium ſiniſtrum, mappulam albam manu ſiniſtra, & candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus ſimiliter altari verſis. Quibus ſic ordinatis, Pōtifex, mitram in capite tenens, procumbit ſuper faldiſtorium in ſuperiori gradu, ſiue plano altaris paratum, & omnes ordinandi in locis ſuper tapetia proſternūt ſe; miniſtri verò, & alij aſtantes genuflectunt; & ſchola inchoat Litanias, choro reſpondente: vel ſi officium fiat ſine cantu, Pontifex dicit, miniſtris, & capellanis reſpondentibus.

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Chriſte audi nos.
Chriſte exaudi nos.
Pater de cælis Deus, Miſerere nobis.
Fili Redemptor mūdi Deus, Miſerere nobis.
Spiritus ſancte Deus, Miſerere nobis.
Sancta Trinitas vnus Deus, Miſerere nobis.
Sancta Maria, Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, Ora.
Sancta Virgo Virginum, Ora.
Sancte Michael, Ora.
Sancte Gabriel, Ora.
Sancte Raphael, Ora.
Omnes ſancti Angeli, & Archangeli, Orate.
Omnes ſancti beatorum ſpirituum ordines. Orate.
Sancte Ioannes Baptiſta, Ora.
Omnes ſancti Patriarchæ, & Prophetæ, Orate.
Sancte Petre, Ora.
Sancte Paule, Ora.

Sancte Andræa, Ora.
Sancte Iacobe, Ora.
Sancte Ioannes, Ora.
Sancte Thoma, Ora.
Sancte Iacobe, Ora.
Sancte Philippe, Ora.
Sancte Bartholomæe, Ora.
Sancte Matthæe, Ora.
Sancte Simon, Ora.
Sancte Thadæe, Ora.
Sancte Matthia, Ora.
Sancte Barnaba, Ora.
Sancte Luca, Ora.
Sancte Marce, Ora.
Omnes ſancti Apoſtoli, & Euangeliſtæ, Orate.
Omnes ſancti Diſcipuli Domini, Orate pro nobis.
Omnes ſancti Innocentes, Orate pro nobis.
Sancte Stephane, Ora.
Sancte Laurenti, Ora.
Sancte Vincenti, Ora.
Sancti Fabiane, & Sebaſtiane, Orate pro nobis.
Sancti Ioãnes, & Paule, Orate.
Sancti Coſma, & Damiane, Orate pro nobis.
Sancti Geruaſi, & Protaſi, Orate pro nobis.
Omnes ſancti Martyres, Orate pro nobis.
Sancte Silueſter, Ora.
Sancte Gregorij, Ora.
Sancte Ambroſi, Ora.
Sancte Auguſtine, Ora.
Sancte Hieronyme. Ora.
Sancte Martine, Ora.
Sancte Nicolae, Ora.
Omnes ſancti Pontifices, & Confeſſores, Orate.
Omnes ſancti Doctores, Orate pro nobis.
Sancte Benedicte, Ora.
Sancte Antoni, Ora.
Sancte Bernarde, Ora.
Sancte Dominice, Ora.
Sancte Franciſce, Ora.
Omnes ſancti Sacerdotes, & Leuitæ, Orate pro nobis.
Omnes ſancti Monachi, & Eremitæ, Orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, Ora pro nobis.
Sancta Agatha, Ora.
Sancta Lucia, Ora.
Sancta Agnes, Ora.
Sancta Cæcilia, Ora.
Sancta Catharina, Ora.
Sancta Anaſtaſia, Ora.
Omnes ſanctæ Virgines, & Viduæ. Orate pro nobis.
Omnes Sancti, & Sanctæ Dei, Intercedite pro nobis,

Propitius eſto, Parce nobis Domine.
Propitius eſto, Exaudi nos Domine.
Ab omni malo, Libera nos Domine.
Ab omni peccato, Libera nos Domine.
Ab ira tua, Lib.nos Domine.
A ſubitanea, & improuiſa morte, Lib.nos Domine.
Ab inſidijs diaboli, Libera nos Domine.
Ab ira,& odio, & omni mala voluntate, Libera nos Domine:
A ſpiritu fornicationis, Libera nos Domine.
A fulgure,& tempeſtate, Libera nos Domine.
A morte perpetua, Libera nos Domine.
Per myſterium ſanctæ Incarnationis tuæ, Libera nos Domine.
Per Aduentum tuum, Libera nos Domine.
Per Natiuitatem tuam,Libera nos Domine.
Per Baptiſmum, & ſanctum ieiunium tuum, Libera nos Domine.
Per Crucem, & Paſsionem tuam, Lib. nos Domine.
Per mortem, & ſepulturam tuam, Lib. nos Domine.
Per ſanctam Reſurrectionem tuam, Lib. nos Domine.
Per admirabilem Aſcenſionē tuam,Libera nos Domine.
Per aduentum Spiritus ſancti paracliti, Libera nos Dñe.
In die Iudicij,Libera nos Domine.
Peccatores, Te rogamus audi nos.
Vt nobis parcas,Te rogamus audi nos.
Vt nobis indulgeas,Te rogamus audi nos.
Vt ad veram pœnitentiã nos perducere digneris, Te rogamus audi nos.
Vt Eccleſiam tuam ſanctam regere,& cõſeruare digneris: Te rogamus audi nos.
Vt Domnũ Apoſtolicum, & omnes Eccleſiaſticos ordines in ſancta religione conſeruare digneris, Te rogamus audi nos.
Vt inimicos ſanctæ Eccleſiæ humiliare digneris, Te rogamus audi nos.

V t Regibus, & Principibus Chriſtianis pacem, & verã cõcordiam donare digneris, Te rogamus audi nos.

V t cũcto populo Chriſtiano pacem, & vnitatem largiri digneris, Te rogamus audi nos.

V t noſmetipſos in tuo ſancto ſeruitio confortare,& conſeruare digneris, Te rogamus audi nos.

V t mẽtes noſtras ad cæleſtia deſideria erigas, Te rogamus audi nos.

V t omnibus benefactoribus noſtris ſẽpiterna bona retribuas, Te rog.audi nos.

V t animas noſtras, fratrum, propinquorum,& benefactorũ noſtrorum ab æterna damnatione eripias, Te rogamus audi nos.

V t fructus terræ dare, & conſeruare digneris, Te rogamus audi nos.

V t omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rogamus audi nos.

Hic datur benedictio, ſanctificatio,& cõſecratio per Pontificem rebus conſecrãdis, vt infrà in locis proprijs dicetur.

V t nos exaudire digneris, Te rogamus audi nos.

F ili Dei, Te rog. audi nos.

A gnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis Dñe.

A gnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi nos Dñe.

A gnus Dei, qui tollis peccata mundi, Miſerere nobis.

C hriſte audi nos.

C hriſte exaudi nos.

K yrie eleiſon.

C hriſte eleiſon.

K yrie eleiſon.

Poſtquam autem dictum fuerit in Litanijs.

V t omnibus fidelibus defunctis &c.

℟. Te rogamus audi nos.

ſurgit Pontifex cum mitra ab accubitu,& ſe ad ordinandos vertens, & baculum paſtoralem in ſiniſtra manu tenens, ordinandis proſtratis manentibus, dicit:

V t hos electos bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

V t hos electos bene ✠ dicere,

& ſancti ✠ ficare digneris.
℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Vt hos electos bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris.
℟. Te rogamus audi nos.

Tum iterùm ſuper faldiſtorium procumbit, ſchola perficiente Litanias. Vt nos exaudire digneris, vſque ad finem. Quibus finitis, Pontifex ſurgens cum mitra ſedet ſuper faldiſtorium ante medium altaris, & Archidiaconus dicit alta voce:

Recedant in partem, qui ordinandi ſunt Diaconi, & Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, vnde Pontificem celebrantem videre poſſint, tranſeuntibus, ad ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modũ coronæ, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adepturi, filij dilectiſſimi, officium Subdiaconatus, ſedulò attendite, quale miniſteriũ vobis traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad miniſterium altaris præparare; Diacono miniſtrare; pallas altaris, & corporalia abluere; Calicem, & Patenam in vſũ ſacrificij eidem offerre. Oblationes, quæ veniunt in altare, panes propoſitionis vocãtur: de ipſis oblationibus tantum debet in altare poni, quãtum populo poſſit ſufficere, ne aliquid putridum in ſacrario remaneat. Pallæ, quæ ſũt in ſubſtratorio altaris, in alio vaſe debent lauari, & in alio corporales pallæ. Vbi autẽ corporales pallæ lotæ fuerint, nullũ aliud linteamen debet lauari, ipſaq; lotionis aqua in baptiſterium debet vergi. Studete itaque vt iſta viſibilia miniſteria, quæ diximus, nitidè, & diligentiſſimè complẽtes, inuiſibilia horum exemplo perficiatis. Altare quidem ſanctæ Eccleſiæ, ipſe eſt Chriſtus, teſte Ioanne, qui in Apocalypſi ſua, altare aureum ſe vidiſſe perhibet ſtare ante thronũ, in quo, & per quẽ oblationes fidelium Deo Patri cõſecrantur. Cuius altaris pallæ, & corporalia ſũt mem-

bra Chriſti, ſcilicet fideles Dei, quibus Dominus, quaſi veſtimẽtis pretioſis, circumdatur, vt ait Pſalmiſta: Dominus regnauit, decorẽ indutus eſt. Beatus quoque Ioannes in Apocalypſi vidit filium hominis præcinctum zona aurea, ideſt, ſanctorum caterua. Si itaque humana fragilitate cõtingat in aliquo fideles maculari, præbenda eſt à nobis aqua cæleſtis doctrinæ, qua purificati, ad ornamentum altaris, & cultum diuini ſacrificij redeãt. Eſtote ergo tales, qui ſacrificijs diuinis, & Eccleſiæ Dei, hoc eſt, corpori Chriſti, dignè ſeruire valeatis, in vera, & Catholica fide fũdati; quoniam, vt ait Apoſtolus, Omne quod non eſt ex fide, peccatum eſt, ſchiſmaticum eſt, & extra vnitatem Eccleſiæ eſt. Et ideò, ſi vſque nunc fuiſtis tardi ad Eccleſiam, amodò debetis eſſe aſſidui. Si vſque nũc ſomnolenti, amodò vigiles. Si vſque nunc ebrioſi, amodò ſobrij. Si vſque nunc inhoneſti, amodò caſti. Quod ipſe vobis præſtare dignetur, qui viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde Pontifex accipit, & tradit omnibus Calicem vacuum, cum Patena vacua ſuperpoſita, quem ſucceſſiuè manu dextera ſinguli tangũt, Pontifice dicente:

VIdete cuius miniſterium vobis traditur; ideò vos admoneo, vt ita vos exhibeatis, vt Deo placere poſſitis:

Et Archidiaconus accipit, & tradit eis vrceolus cum vino,& aqua,ac bacile cum manutergio; quæ omnia ſimiliter tangere debent.

Poſteá ſurgit Pontifex, & verſus ad populum ſtãs cum mitra, dicit:

ORemus Deum, ac Dominum noſtrum, fratres chariſſimi, vt ſuper hos ſeruos ſuos, quos ad Subdiaconatus officiũ vocare dignatus eſt,infũdat bene ✠ dictionem ſuam, & gratiam; vt in conſpectu eius fideliter ſeruientes, prædeſtinata ſanctis præmia conſequantur: adiuuante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tum depoſita mitra, conuerſus ad altare Pontifex, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℞. Leuate.

Et mox Pontifex verſus ad ordinandos genuflexos, dicit ſine mitra:

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos,quos ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es; vt eos in ſacrario tuo ſancto ſtrenuos,ſollicitoſque cæleſtis militiæ inſtituas excubitores,ſanctiſq; altaribus tuis fideliter ſubminiſtrent, & requieſcat ſuper eos ſpiritus ſapientiæ, & intellectus; ſpiritus conſilij, & fortitudinis; ſpiritus ſcientiæ, & pietatis; & repleas eos ſpiritu timoris tui; & eos in miniſterio diuino confirmes, vt obedientes facto,ac dicto parentes ,tuam gratiam cõſequantur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorũ. ℞. Amẽ.

Tum Pontifex ſedens, accepta mitra,amictum, qui in collo ordinandorum iacet, imponit ſuper caput ſingulis, dicens:

ACcipe amictum,per quẽ deſignatur caſtigatio vocis. In nomine Pa ✠ tris, &

Fi-

Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti.
℟. Amen.

Tum immittit manipulum in ſiniſtrum brachium cuilibet, dicens:

ACcipe manipulum, per quē deſignantur fructus bonorum operum. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ ſancti. ℟. Amen.

Poſt hæc induit quemlibet tunica; & ſi tantùm vnica ſit, immittit illam cuilibet ſolùm vſque ad ſcapulas, ac retrahens, poſtremum totaliter induit, dicens cuilibet:

TVnica iucunditatis, & indumento lætitiæ induat te Dñus. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠ ſancti.
℟. Amen.

Poſteà accipit, & tradit omnibus librum Epiſtolarum, manu dextera ipſum ſimul tangentibus, dicens:

ACcipite librum Epiſtolarum, & habete poteſtatē legendi eas in Eccleſia ſancta Dei, tam pro viuis, quam pro defūctis. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti.
℟. Amen.

Omnibus expeditis, ſuggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca ſua; vnus tamen de nouiter ordinatis, tunica indutus dicet Epiſtolam ſuo tempore.

DE ORDINATIONE DIACONI.

SVbdiaconis ordinatis, Pontifex, reaſſumpta mitra, accedit ad ſedem ſuā, vel ad faldiſtorium, ad cornu Epiſtolæ, vbi ſedens cum mitra, oblato ſibi libro, & candela, legit Hymnum Benedictus es, vel Alleluia, cum verſu Benedictus es, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes. Interim cantatur à choro dictus Hymnus, vel Alleluia, cum ſuo verſu, vt ſuprà. Quo finito, ſurgit Pontifex, depoſita mitra, & verſus ad altare, dicit in competenti tono Gloria in excelſis Deo, ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes: quod dum à choro perficitur, ſedet cum mitra. Quo finito, depoſita mitra, ſurgit, & verſus

ad

ad populum, dicit: Pax vobis, vel Dominus vobiſcum, ſi Gloria in excelſis, non ſit dicendum, & conuerſus ad altare cantat Orationem Miſſæ diei, cum Oratione pro ordinatis, & ordinandis, ſub vno Per Dominum noſtrũ, videlicet.

Oratio.

EXaudi, quæſumus Domine, ſupplicum preces, & deuoto tibi pectore famulantes perpetua defenſione cuſtodi: vt nullis perturbationibus impediti, liberam ſeruitutem tuis ſemper exhibeamus officijs. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filiũ tuum, qui tecum viuit, & regnat, &c.

Finita Oratione ſedet Pontifex, reaſſumpta mitra, & oblato ſibi libro, & candela, legit Epiſtolam. Interim per vnũ ex Subdiaconis nouiter ordinatis cantatur Epiſtola. Qua finita, ſurgit Pontifex, & accedit ad faldiſtorium ante altare, cum mitra, & ibi ſedet. Promouendi verò ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur dicendo:

Accedant, qui ordinandi ſunt, ad Diaconatum.

Et mox ſingulatim nominãtur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, & manipulo paratis, ac ſtolam in ſiniſtra manu, & cãdelam in dextera, ac dalmaticam ſuper brachium ſiniſtrũ tenentibus, & in modum coronæ coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerẽs illos Pontifici, dicit:

REuerendiſſime Pater, poſtulat ſãcta mater Eccleſia Catholica, vt hos præſẽtes Subdiaconos ad onus Diaconij ordinetis.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illos dignos eſſe?

Reſpondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas noſſe ſinit, & ſcio, & teſtificor ipſos dignos eſſe ad huius onus officij.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Et ad eorum ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra ſedens, clero, & populo annuntiat, dicens:

AVxiliante Domino Deo, & Saluatore noſtro Ieſu Chriſto, eligimus hos præſẽtes Subdiaconos in ordinem Diaconij. Si quis habet aliquid contra illos, pro Deo, & propter Deum cum fiducia exeat, & dicat; verumtamen memor ſit conditionis ſuæ.

Et facta aliquali mora, Põtifex conuertens ſermonem ſuum ad ordinandos, admonet eos, dicens:

PRouehendi, filij dilectiſſimi, ad Leuiticum Ordinem, cogitate magnopere, ad quantum gradum Eccleſiæ aſcenditis. Diaconum enim oportet miniſtrare ad altare; baptizare, & prædicare. Sanè in veteri lege ex duodecim vna Tribus Leui electa eſt, quæ ſpeciali deuotione tabernaculo Dei, eiuſque ſacrificijs, ritu perpetuo deſeruiret. Tantaque dignitas ipſi cõceſſa eſt, quòd nullus, niſi ex eius ſtirpe, ad diuinum illum cultum, atque officium miniſtraturus aſſurgeret; adeò, vt grãdi quodam priuilegio hęreditatis, & Tribus Domini eſſe mereretur, & dici: quorum hodie, filij dilectiſsimi, & nomen, & officium tenetis; quia in miniſteriũ tabernaculi teſtimonij, id eſt, Eccleſiæ Dei, eligimini in Leuitico officio, quæ ſemper in procinctu poſita, inceſſabili pugna contra inimicos dimicat; vnde ait Apoſtolus: Nõ eſt nobis colluctatio aduerſus carnem, & ſanguinem; ſed aduerſus principes, & poteſtates, aduerſus mundi rectores tenebrarum harum, contra ſpiritualia nequitiæ, in cæleſtibus. Quam Eccleſiam Dei, veluti tabernaculum, portare, & munire debetis ornatu ſancto, prædicatu diuino, exemplo perfecto. Leui quippe interpretatur additus, ſiue aſſumptus. Et vos, filij dilectiſsimi, qui ab hæreditate paterna nomẽ accipitis, eſtote aſſumpti à carnalibus deſiderijs, à terrenis concupiſcentijs, quæ militant aduerſus animam; eſtote nitidi, mundi, puri, caſti, ſicut decet miniſtros Chriſti, & diſpẽſatores myſteriorum Dei; vt dignè addamini ad numerum

Eccleſiaſtici gradus; vt hæreditas, & Tribus amabilis Domini eſſe mereamini. Et quia comminiſtri, & cooperatores eſtis Corporis, & Sanguinis Domini, eſtote ab omni illecebra carnis alieni, ſicut ait Scriptura: Mūdamini, qui fertis vaſa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito præcipuæ caſtitatis ab Apoſtolis ad officium iſtud electū. Curate, vt quibus Euangeliū ore annūtiatis, viuis operibus exponatis; vt de vobis dicatur: Beati pedes euangelizantium pacem, euāgelizantium bona. Habete pedes veſtros calceatos Sanctorum exemplis, in præparatione Euangelij pacis. Quod vobis Dominus concedat per gratiam ſuam.

Deinde, ſi non ſint ordinati Subdiaconi, ordinandi omnes proſternunt ſe, vbi genuflectebant: & Pontifice ante faldiſtorium ſuū genuflectente, dicuntur Litaniæ; & ordinandi per Pōtificem benedicuntur, prout ſuprà in ordinatione Subdiaconi dictum eſt.

Poſt hæc ordinandis ab accubitu ſurgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex ſedens in faldiſtorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum, & populum, dicens:

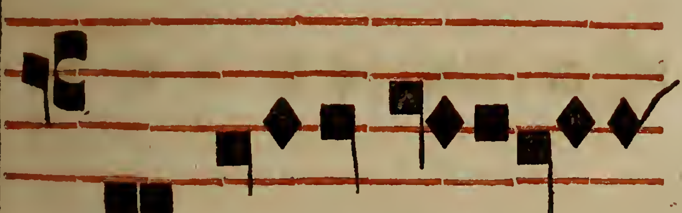
Commune votum communis oratio proſequatur; vt hi totius Eccleſiæ prece, qui ad Diaconatus miniſterium præparātur, Leuiticæ bene ✠ dictionis ordine clareſcant, & ſpirituali conuerſatione prędulgentes, gratia ſanctificationis eluceant: præſtāte Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu ſācto viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum.

Deinde ſurgens cum mitra Pontifex, ſtans verſus ad ordinandos dicit, alta voce legendo:

Oremus, fratres chariſsimi, Deum Patrem omnipotentem; vt ſuper hos famulos ſuos, quos ad officium Diaconatus dignatur aſſumere, benedictionis ſuæ gratiam clementer effundat, eiſque conſecrationis indultę propi-

tius dona conſeruet, & preces noſtras clementer exaudiat; vt, quæ noſtro gerenda ſunt miniſterio, ſuo benignus proſequatur auxilio; &, quos ſacris myſterijs exequendis pro noſtra intelligentia credimus offerendos, ſua bene ✠ dictione ſanctificet, & confirmet. Per vnigenitum filium ſuum Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, qui cum eo, & Spiritu ſãcto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

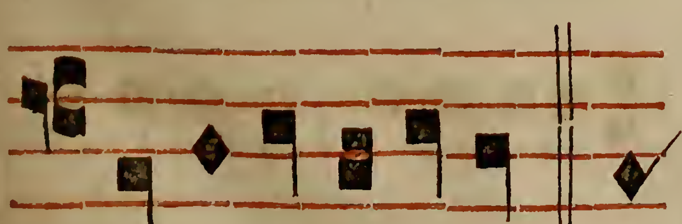
Deinde, depoſita mitra, extenſis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia ſæcula ſæcu-

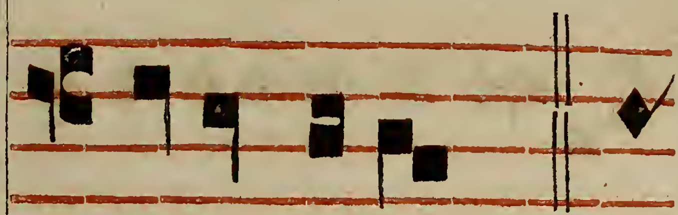
lorum. ℟. Amen.

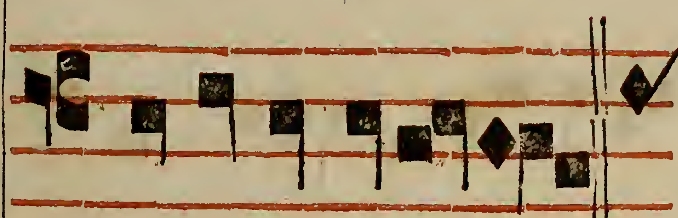
℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiri tu tu o.

℣. Surſum cor da.

℟. Habemus ad Dominũ.

℣. Gra ti as a ga mus Do-
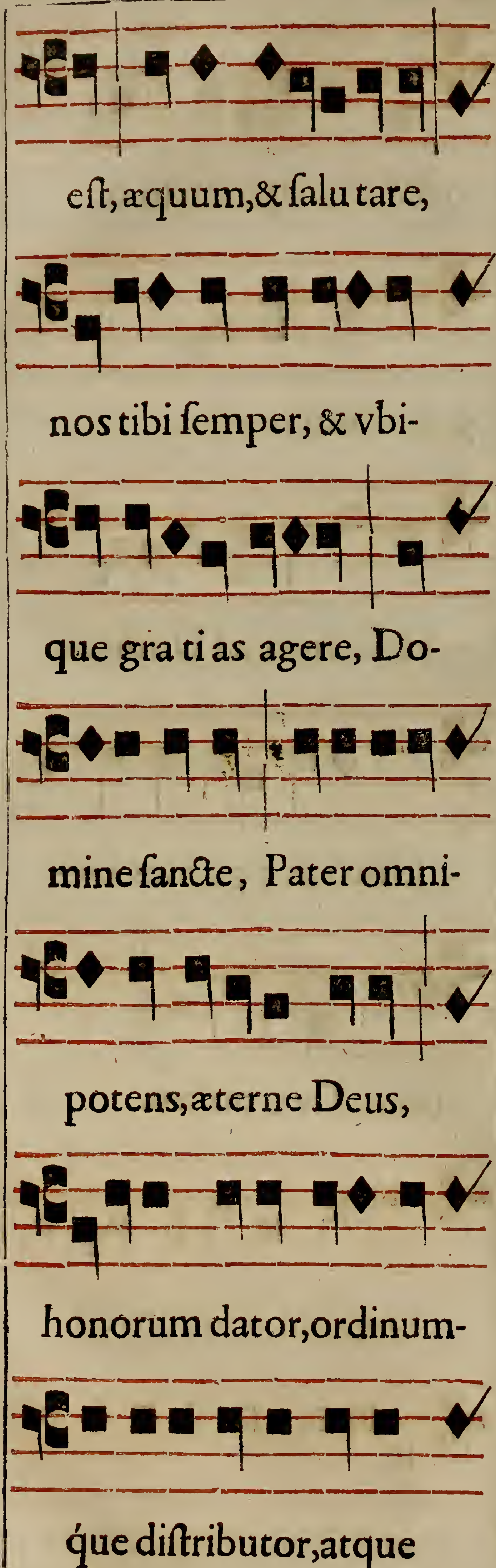

mino De o noſtro.

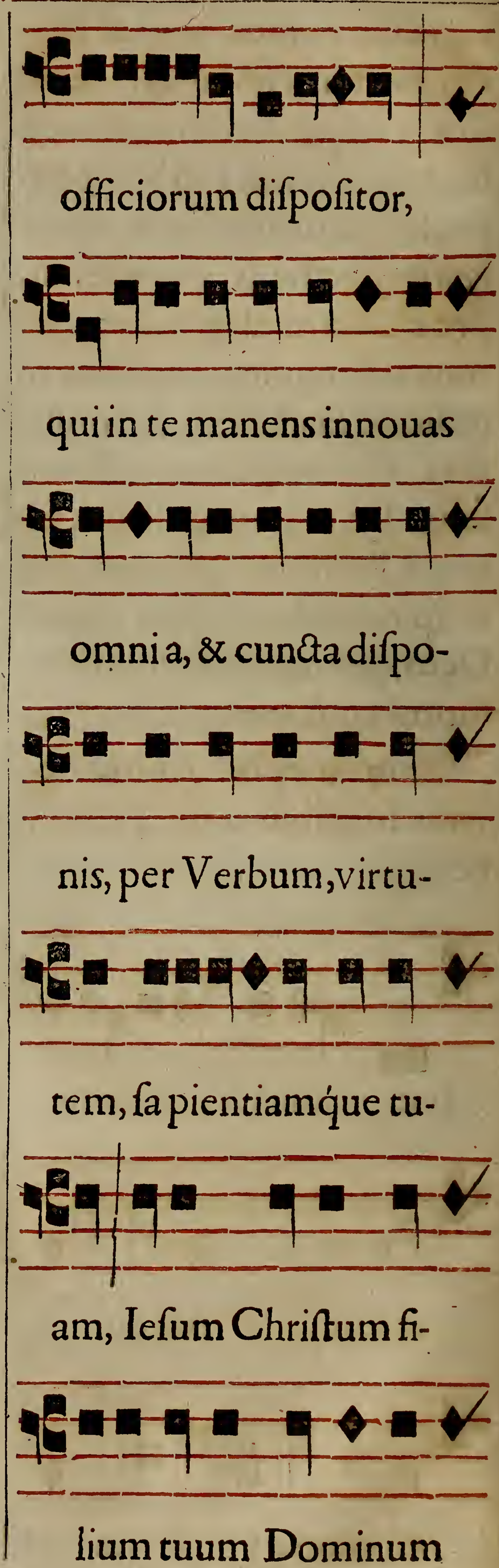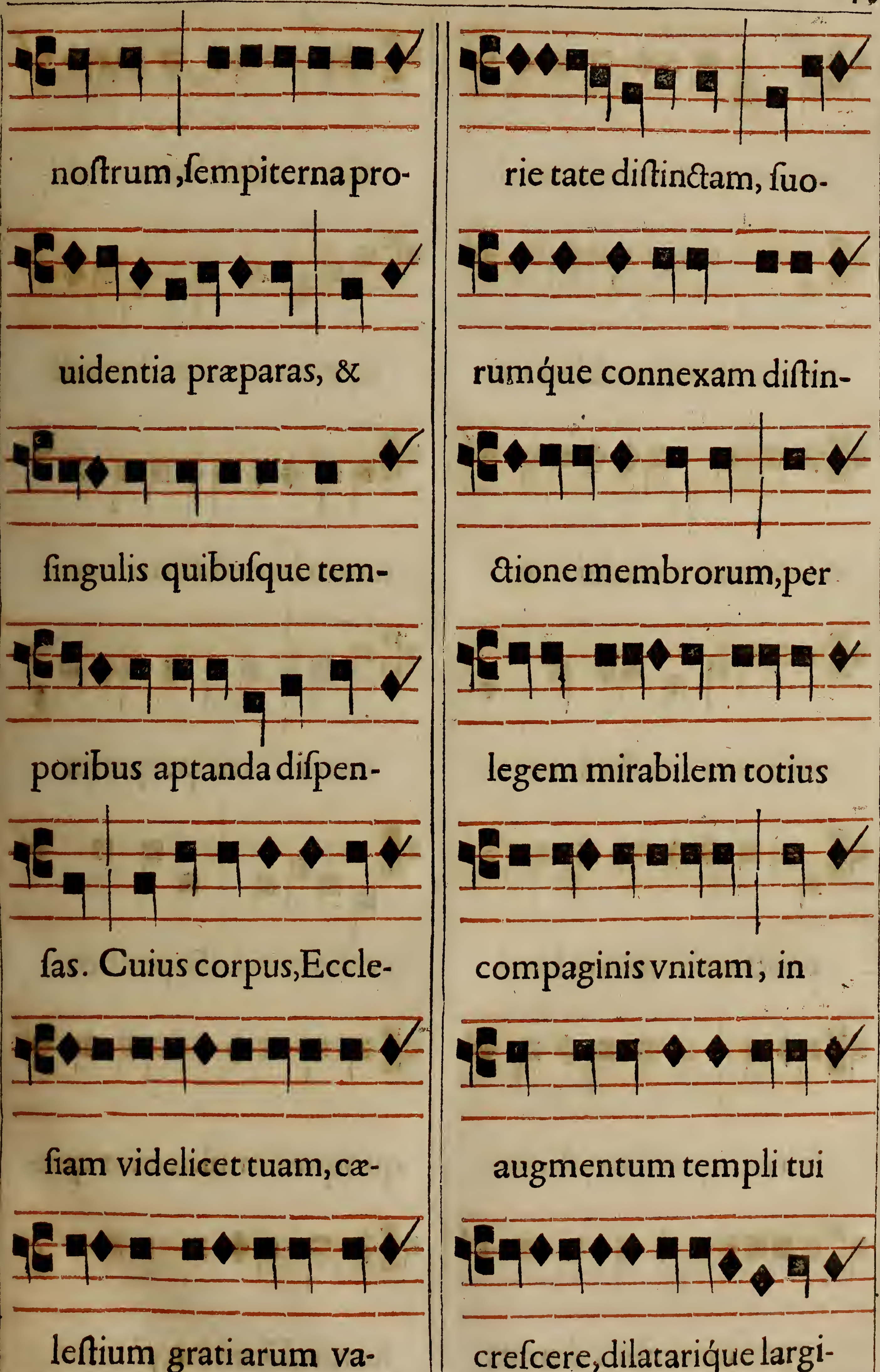

℟. Dignum, & iuſtum eſt.
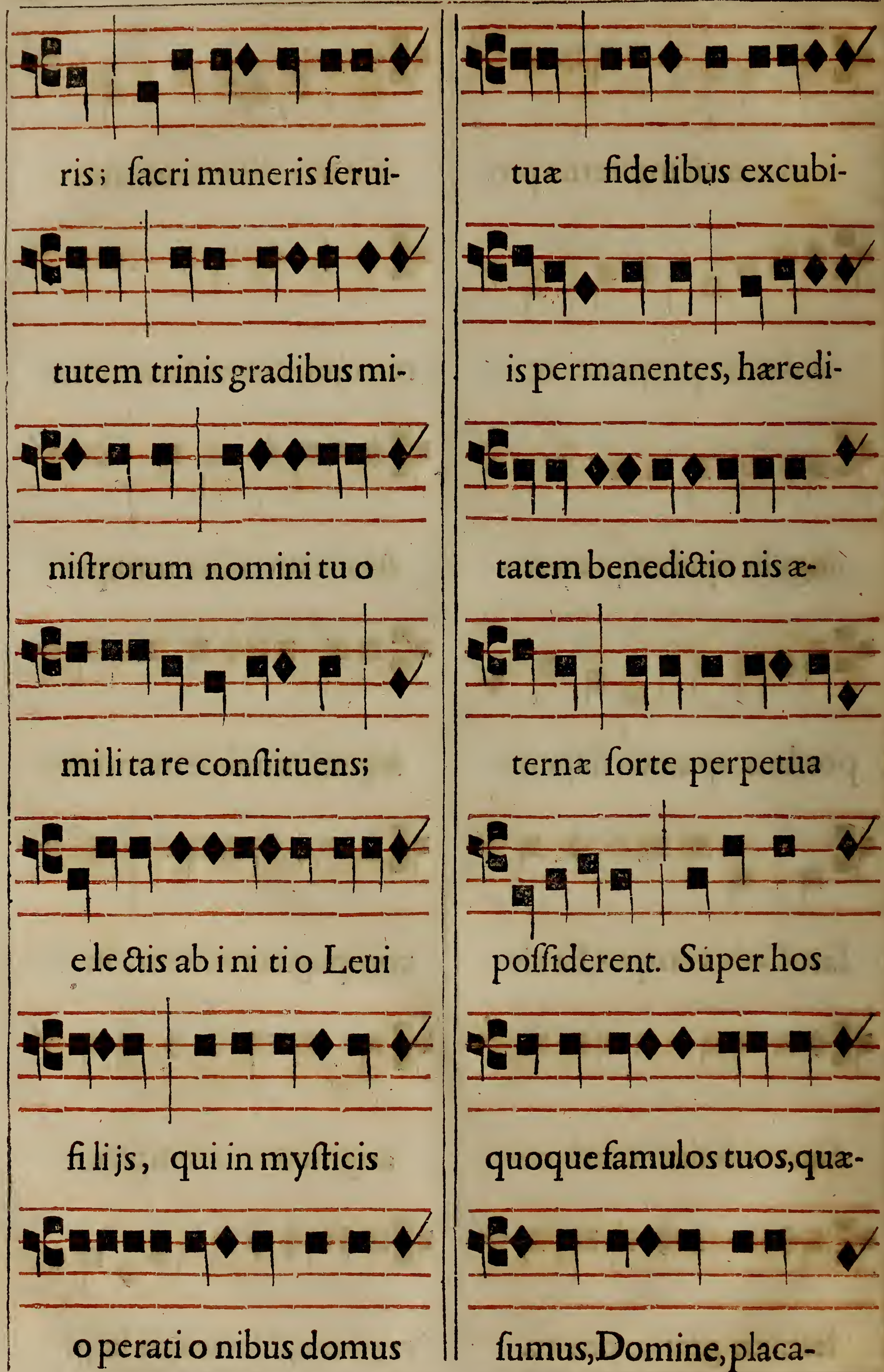

Verè dignum, & iuſtum

eſt, æquum, & ſalu tare,
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
honorum dator, ordinum-
que diſtributor, atque

officiorum diſpoſitor,
qui in te manens innouas
omni a, & cuncta diſpo-
nis, per Verbum, virtu-
tem, ſa pientiamque tu-
am, Ieſum Chriſtum fi-
lium tuum Dominum

noſtrum, ſempiterna pro-
uidentia præparas, &
ſingulis quibuſque tem-
poribus aptanda diſpen-
ſas. Cuius corpus, Eccle-
ſiam videlicet tuam, cæ-
leſtium grati arum va-
rie tate diſtinctam, ſuo-
rumque connexam diſtin-
ctione membrorum, per
legem mirabilem totius
compaginis vnitam, in
augmentum templi tui
creſcere, dilatarique largi-

ris; ſacri muneris ſerui-
tutem trinis gradibus mi-
niſtrorum nomini tu o
mi li ta re conſtituens;
e le ctis ab i ni ti o Leui
fi li js, qui in myſticis
o perati o nibus domus
tuæ fide libus excubi-
is permanentes, hæredi-
tatem benedictio nis æ-
ternæ ſorte perpetua
poſſiderent. Super hos
quoque famulos tuos, quæ-
ſumus, Domine, placa-

tus

tus intende, quos tuis ſa-

cris altaribus ſeruituros

in officium Diaconatus

ſuppliciter dedicamus.

Et nos quidem tan-

quam homines diuini ſen-

ſus,& ſummæ rationis

ignari, horum vitam,

quantum poſſumus,æſti-

mamus. Te autem,Do-

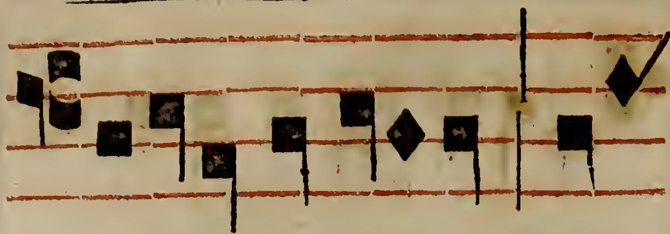
mine, quæ nobis ſunt igno-

ta non tranſeunt, te oc-

culta non fallunt. Tu co-

gnitor es ſecretorum; tu

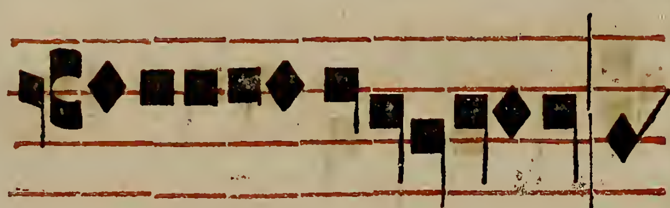
ſcru-

ſcrutator es cordium. Tu

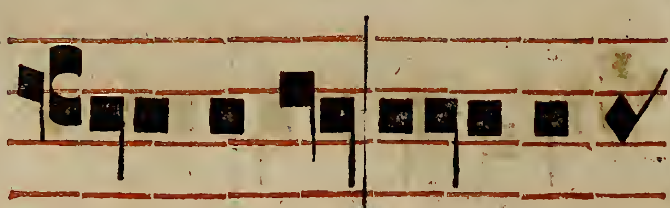
horum vitam cæleſti po-

teris examinare iudicio,

quo ſemper pręuales,& ad-

miſſa purgare,& e a, quæ

ſunt agenda, concedere:

Hic ſolus Pontifex manum dexteram extendens, ponit ſuper caput cuilibet ordinando;& nullus alius, quia non ad Sacerdotium, ſed ad miniſterium conſecrantur, dicens ſingulis:

ACcipe Spiritum ſanctum, ad robur, & ad reſiſtendum diabolo, & tẽtationibus eius. In nomine Domini.

Poſteà proſequitur in primo tono,extensã tenens manum dexteram, vſq; in finem Præfationis.

Emit te in e os, quæſu-

mus,Domine,Spiritum
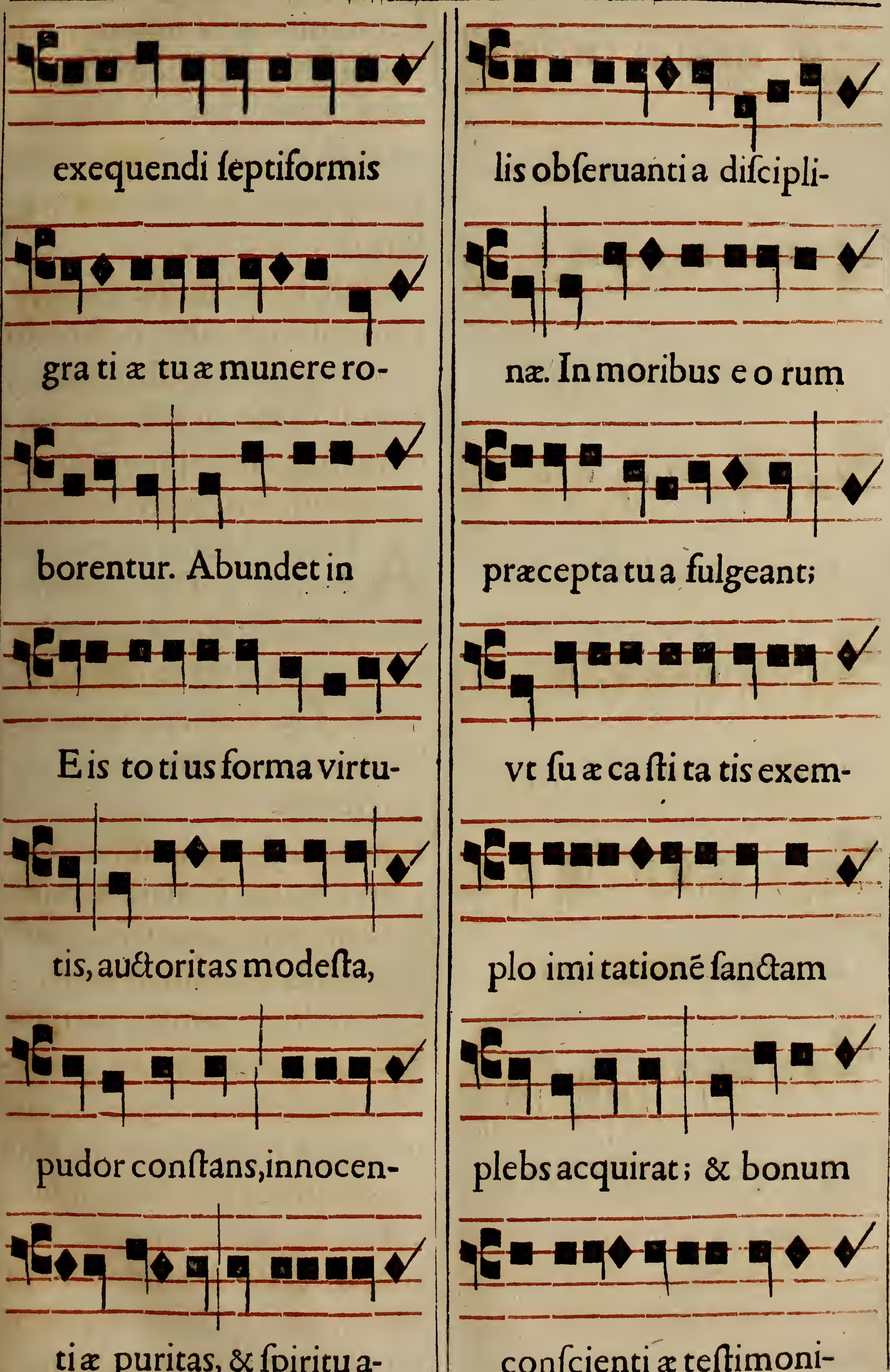

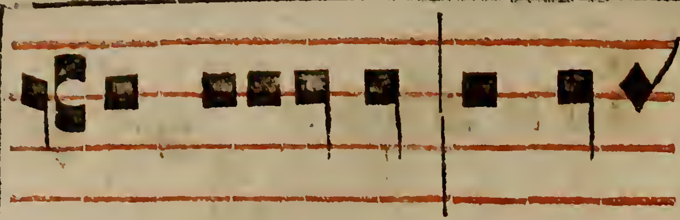
ſanctum, quo in o pus

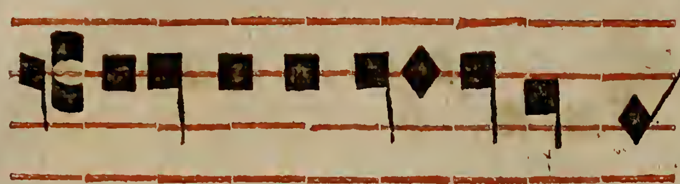
m i niſte ri i tu i fideliter

exe-

exequendi ſeptiformis
gra ti æ tu æ munere ro-
borentur. Abundet in
E is to ti us forma virtu-
tis, auctoritas modeſta,
pudor conſtans, innocen-
ti æ puritas, & ſpiritu a-
lis obſeruanti a diſcipli-
næ. In moribus e o rum
præcepta tu a fulgeant;
vt ſu æ ca ſti ta tis exem-
plo imi tationē ſanctam
plebs acquirat; & bonum
conſcienti æ teſtimoni-

um præferentes,in Chri-

ſto firmi, & ſtabiles per-

ſeuerent; digniſque ſuc-

ceſſibus de inferi o ri gra-

du per gratiam tuam ca-

pere potiora mereantur.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quod á circumſtantibus poſſit audiri:

Per eumdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

Poſt hæc Pontifex ſedens cum mitra, cuilibet ordinãdo ante ſe genuflexo, ſtolam, quã ſinguli in manu habent, imponit ſucceſſiuè ſuper humerum ſiniſtrum, dicens ſingulis:

ACcipe ſtolam ⁂ candidã de manu Dei; adimple miniſterium tuũ, potens enim eſt Deus, vt augeat tibi gratiã ſuam. Qui viuit, & regnat in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

faciens ſuper quemlibet eorum ſignum Crucis, & miniſtri reflectent capita ſtolę, & alligent ſub brachio dextero.

Poſt hæc Pontifex accipiẽs dalmaticam, induit ea quemlibet ſucceſſiuè, vſque ad humeros; & ſic fit vſque ad vltimum, quẽ ea totaliter induit; & hoc, ſi vna tantùm ſit dalmatica. Si verò quilibet ſuam habet, tunc ſingulos ſua totaliter induit, dicens cuilibet:

INduat te Dominus indumento ſalutis; & veſtimento lætitiæ, & dalmatica iuſtitiæ circumdet te ſemper. In nomine Domini. ℟. Amen.

Poſtremò Pontifex accipit, & tradit omnibus librū Euangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

ACcipite poteſtatem legendi Euāgelium in Eccleſia Dei, tàm pro viuis, quàm pro defunctis. In nomine Domini. ℟. Amen.

Quo facto, Pontifex ſtans ad altare conuerſus dicit, ſine mitra. Oremus.

Et miniſtri;

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Et vertens ſe ad ordinatos, dicit:

EXaudi, Domine, preces noſtras, & ſuper hos famulos tuos ſpiritum tuæ bene ✠ dictionis emitte; vt cæleſti munere ditati, & tuæ maieſtatis gratiam poſſint acquirere, & benè viuendi alijs exemplum præbere. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DOmine ſancte, Pater fidei, ſpei, & gratiæ, & pro-

ſectuum remunerator, qui in cæleſtibus, & terrenis Angelorum miniſterijs vbiq; diſpoſitis, per omnia elementa voluntatis tuæ diffundis effectũ, hos quoq; famulos tuos ſpirituali dignare illuſtrare affectu; vt tuis obſequijs expediti, ſanctis altaribus tuis miniſtri puri accreſcant; & indulgentia tua puriores, eorum gradu, quos Apoſtoli tui in ſeptenarium numerum, beato Stephano duce, ac præuio, Spiritu ſancto auctore, elegerunt, digni exiſtant; & virtutibus vniuerſis, quibus tibi ſeruire oportet, inſtructi, tibi complaceant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde, cùm tempus fuerit, aliquis de nouiter ordinatis dalmatica indutus Euangelium dicit. Ordinati autem ſtatim, ſuggerente Archidiacono, redeunt ad loca ſua.

DE ORDINATIONE
PRESBYTERI.

Pro ordinatione Presbyterorum parentur, oleum Cathecumenorum, Calix cum vino, & aqua; Patena, & hoſtia deſuper poſita; medulla panis, & bacile cum buccali pro manibus abluendis, quas ſinguli ad ſuas mappulas extergunt.

DIaconis ordinatis, Pontifex ad ſedendum in ſede ſua, vel in faldiſtorio, in plano iuxta cornu Epiſtolæ accedit, & cantatur Tractus, vſque ad vltimum verſum, excluſiuè; vel ſi ſit infra Octauam Pentecoſtes, Tractus, & Sequentia, vſque ad vltimum verſum, excluſiuè. Interim accedunt duo capellani cum libro, & candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipſum Tractum, & Sequentiam, vſque ad vltimum verſum, excluſiuè. Deinde Pontifex cum mitra reuertitur ante

alta-

altare, vbi ſedet ſuper faldiſtorium.

Tunc Archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili, dicens:

Accedant, qui ordinandi ſunt ad ordinem Presbyteratus.

Et mox nominatim leguntur per Notariũ, prout ſuprà dictum eſt, nulla tamen de titulo facta mentione. Tunc illi more Diaconorũ parati, amictu, alba, cingulo, ſtola, & manipulo, tenentes planetas ſuper brachium ſiniſtrum complicatas, & in manu dextera candelas, ac mappulas albas pro ligandis manibus, ad Pontificem accedũt, & coram eo in modum coronæ ſe diſponunt.

Tunc Archidiaconus præſentat ordinandos Pontifici, dicens.

Reuerẽdiſſime Pater, poſtulat ſancta mater Eccleſia Catholica, vt hos præſẽtes Diaconos ad onus Preſbyterij ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens:

Scis illos eſſe dignos?

Reſpondet Archidiaconus.

Quantùm humana fragilitas noſſe ſinit, & ſcio, & teſtificor ipſos dignos eſſe ad huius oneris officij.

Pontifex dicit: Deo gratias. & annuntiat clero, & populo dicens:

QVoniam, fratres chariſſimi, rectori nauis, & nauigio deferẽdis eadem eſt, vel ſecuritatis ratio, vel cõmunis timoris; par eorum debet eſſe ſententia, quorum cauſa communis exiſtit. Neq. enim fuit fruſtrà à Patribus inſtitutũ, vt de electione illorũ, qui ad regimen altaris adhibendi ſunt, conſulatur etiam populus: quia de vita, & conuerſatione pręſẽtandi, quod nonnumquam ignoratur à pluribus, ſcitur à paucis; & neceſſe eſt, vt faciliùs ei, quis obediẽtiam exhibeat ordinato, cui aſſenſum præbuerit ordinando. Horum ſiquidem Diaconorum in Presbyteros, auxiliante Domino, ordinandorum conuerſatio (quantum mihi videtur) probata, & Deo placita exiſtit, & digna (vt arbitror) Eccleſiaſtici honoris augmento. Sed ne vnum fortaſſe, vel paucos, aut decipiat aſſenſio, vel fallat affectio, ſententia eſt expetenda multorum. Itaque, quid de eorum actibus, aut moribus noueritis, quid de merito ſentiatis, libera voce pãdatis; & his teſtimoniũ Sacerdotij magis pro merito, quàm affectione aliqua, tribuatis. Si quis igitur habet aliquid cõtra illos, pro Deo, & propter Deum, cum fiducia exeat, & dicat. Verumtamen memor ſit conditionis ſuæ.

Poſteà Pontifex, facta aliqua mora, conuertens ſermonem ſuum ad ordinandos, admonet eos, dicens:

COnſecrandi, filij dilectiſſimi, in Presbyteratus officium, illud dignè ſuſcipere, ac ſuſceptum laudabiliter exequi ſtudeatis. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, præeſſe, prædicare, & baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum aſcendendum eſt, ac prouidendum, vt cæleſtis ſapientia, probi mores, & diuturna iuſtitiæ obſeruatio ad id electos commendent. Vnde Dominus præcipiens Moyſi, vt ſeptuaginta viros de vniuerſo Iſrael in adiutorium ſuum eligeret, quibus Spiritus ſancti dona diuideret, ſuggeſſit: quos

tu

tu noſti, quòd ſenes populi ſunt. Vos ſiquidem in ſeptuaginta viris, & ſenibus ſignati eſtis; ſi per Spiritum ſeptiformem decalogum legis cuſtodientes, probi, & maturi in ſcientia ſimiliter, & opere eritis. Sub eodem quoque myſterio, & eadem figura, in nouo Teſtamẽto Dominus ſeptuaginta duos elegit, ac binos ante ſe in prædicationem miſit; vt doceret verbo ſimul, & facto, miniſtros Eccleſiæ ſuæ fide, & opere debere eſſe perfectos; ſeu geminæ dilectionis, Dei ſcilicet, & proximi, virtute fundatos. Tales itaque eſſe ſtudeatis, vt in adiutorium Moyſi, & duodecim Apoſtolorum, Epiſcoporum videlicet Catholicorum, qui per Moyſen, & Apoſtolos figurãtur, dignè, per gratiam Dei, eligi valeatis. Hac certè mira varietate Eccleſia ſancta circumdatur, ornatur, & regitur: cùm alij in ea Pontifices, alij minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi diuerſorum ordinũ viri conſecrantur; & ex multis, & alternæ dignitatis membris, vnum corpus Chriſti efficitur. Itaque, filij dilectiſſimi, quos ad noſtrũ adiutorium fratrum noſtrorũ arbitrium conſecrandos elegit, ſeruate in moribus veſtris caſtæ, & ſanctæ vitæ integritatem. Agnoſcite quod agitis. Imitamini quod tractatis; quatenus mortis Dominicæ myſterium celebrantes, mortificare membra veſtra à vitijs, & concupiſcentijs omnibus procuretis. Sit doctrina veſtra ſpiritualis medicina populo Dei. Sit odor vitæ veſtræ delectamentũ Eccleſiæ Chriſti; vt prædicatione, atq; exemplo ædificetis domum, id eſt, familiam Dei; quatenus nec nos de veſtra prouectione, nec vos de tãti officij ſuſceptione damnari à Dño, ſed remunerari potiùs mereamur. Quod ipſe nobis concedat per gratiam ſuam. ℟. Amen.

Si non ſint factæ ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litaniæ, vt ſuprà in ordinatione Subdiaconorum dictum eſt.

Poſt hæc ſurgunt omnes, & ordinandis coram Pontifice binis, & binis ſucceſsiue genuflectentibus, Pontifex ſtans ante faldiſtorium ſuum cum mitra, & nulla Oratione, nulloque cantu præmiſſis, imponit ſimul vtramque manum ſuper caput cuiuslibet ordinandi ſucceſſiuè, nihil dicens. Idemque faciunt poſt eum omnes Sacerdotes, qui adſunt; quorum tres, aut plures, planetis, vel ſaltem cum ſtolis parati, ſi cōmodè fieri poteſt, eſſe deberent. Quo facto, tam Pontifex, quàm Sacerdotes, tenent manus dexteras extēſas ſuper illos. Et Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

ORemus, fratres chariſſimi, Deum Patrem omnipotētem, vt ſuper hos famulos ſuos, quos ad Presbyterij munus elegit, cæleſtia dona multiplicet; & quod eius dignatione ſuſcipiunt, ipſius cōſequantur auxilio. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Pontifex, depoſita mitra, conuerſus ad altare, dicit:

Oremus. Et miniſtri. Flectamus genua.
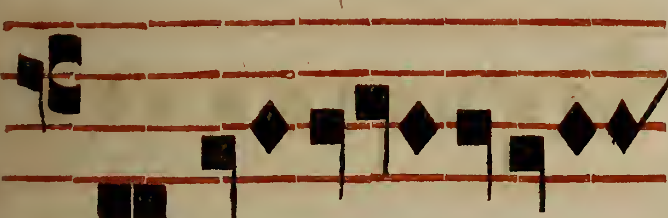
℟. Leuate.

Et mox conuerſus ad ordinandos, dicit:

EXaudi nos, quæſumus, Domine Deus noſter, & ſuper hos famulos tuos bene ✠ dictionem ſācti Spiritus, & gratiæ Sacerdotalis infunde virtutem; vt, quos tuæ pietatis aſpectibus offerimus cō-

ſecrandos, perpetua muneris tui largitate proſequaris. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus.

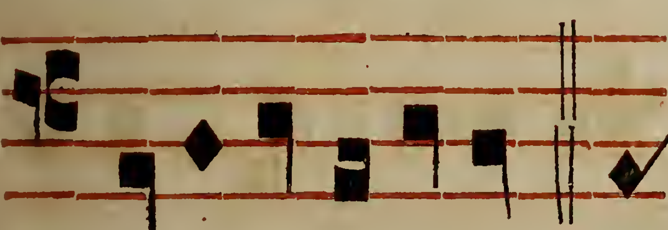
Tum, extenſis manibus ante pectus, dicit:

Per omni a ſæcula ſæcu-

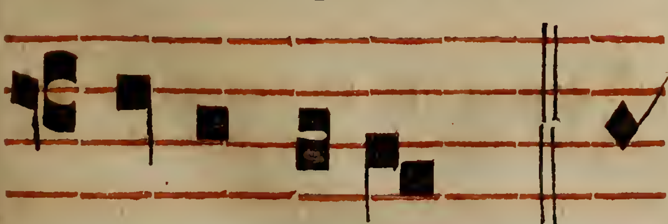
lorum; ℟. Amen.

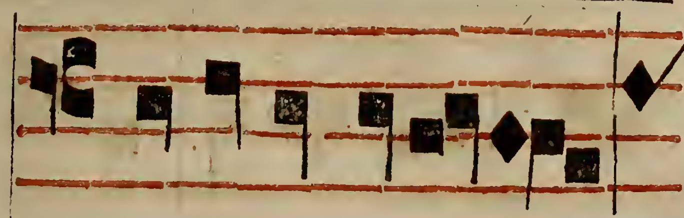
℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tu o.

℣. Surſum cor da.

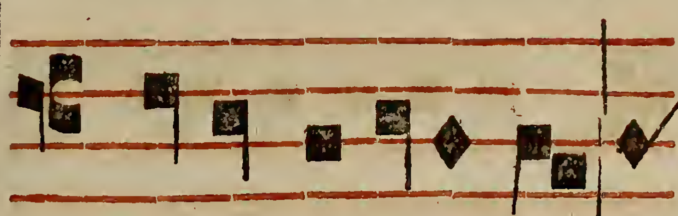
℟. Habemus ad Dominũ.

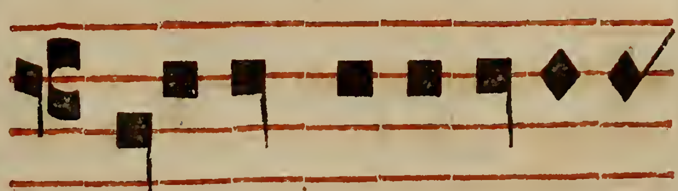
℣. Gra ti as a gamus Do-

mino De o noſtro.

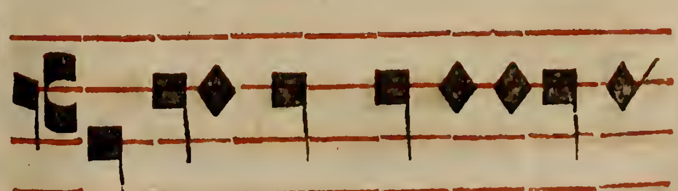
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
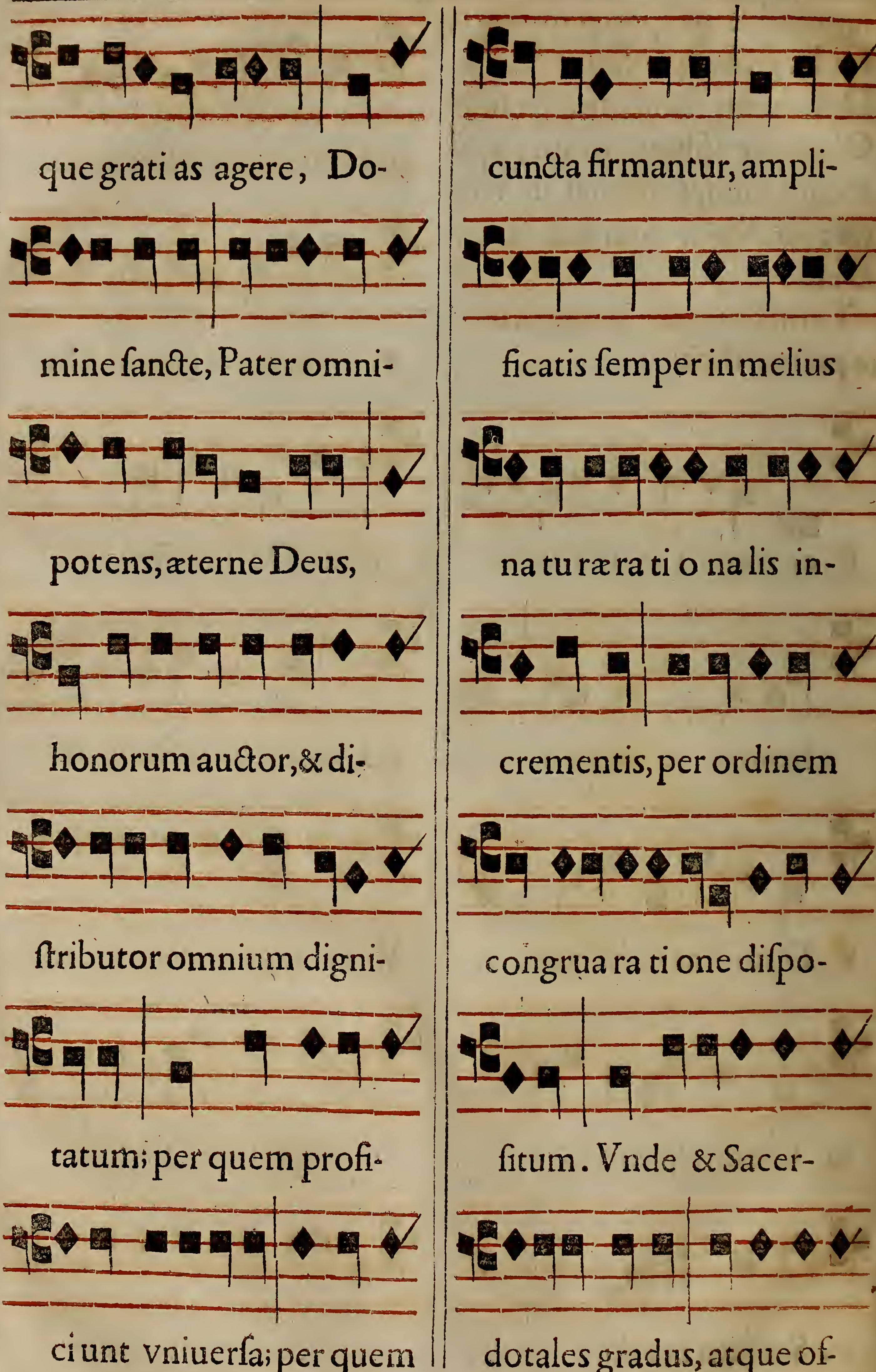

V erè dignum, & iuſt um.

eſt, æquum, & ſalu tare,

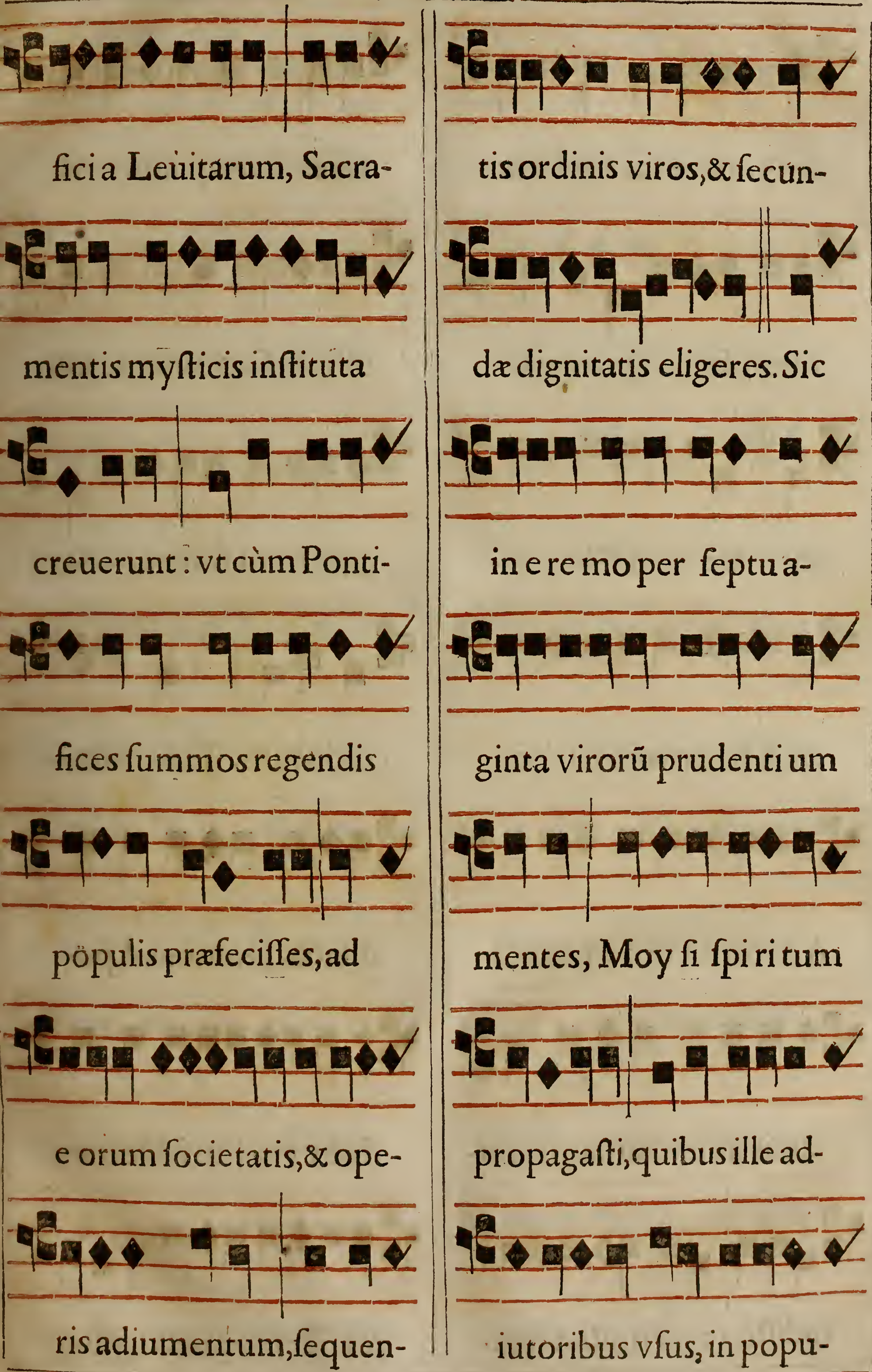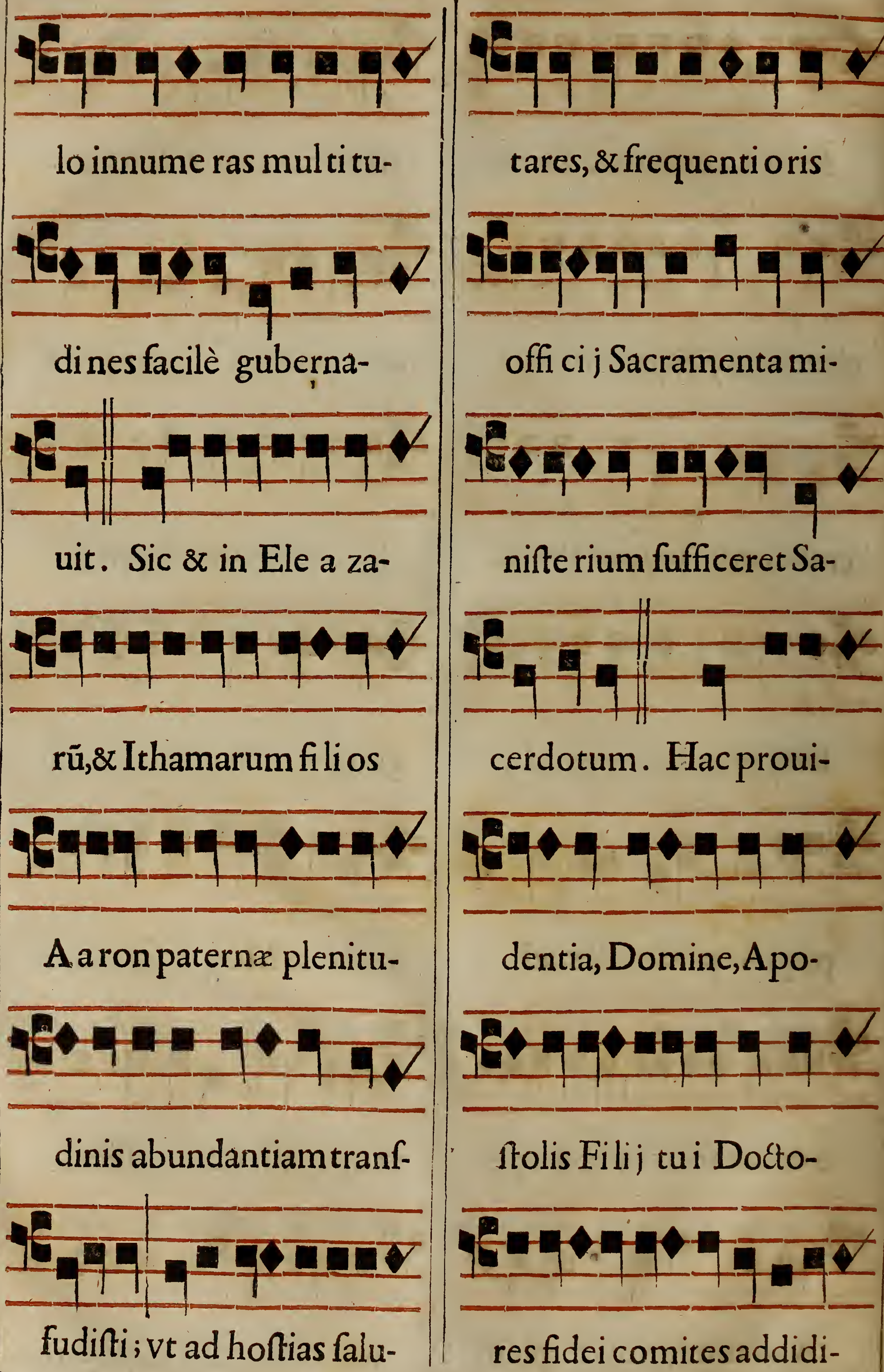

nos tibi ſemper, & vbi-
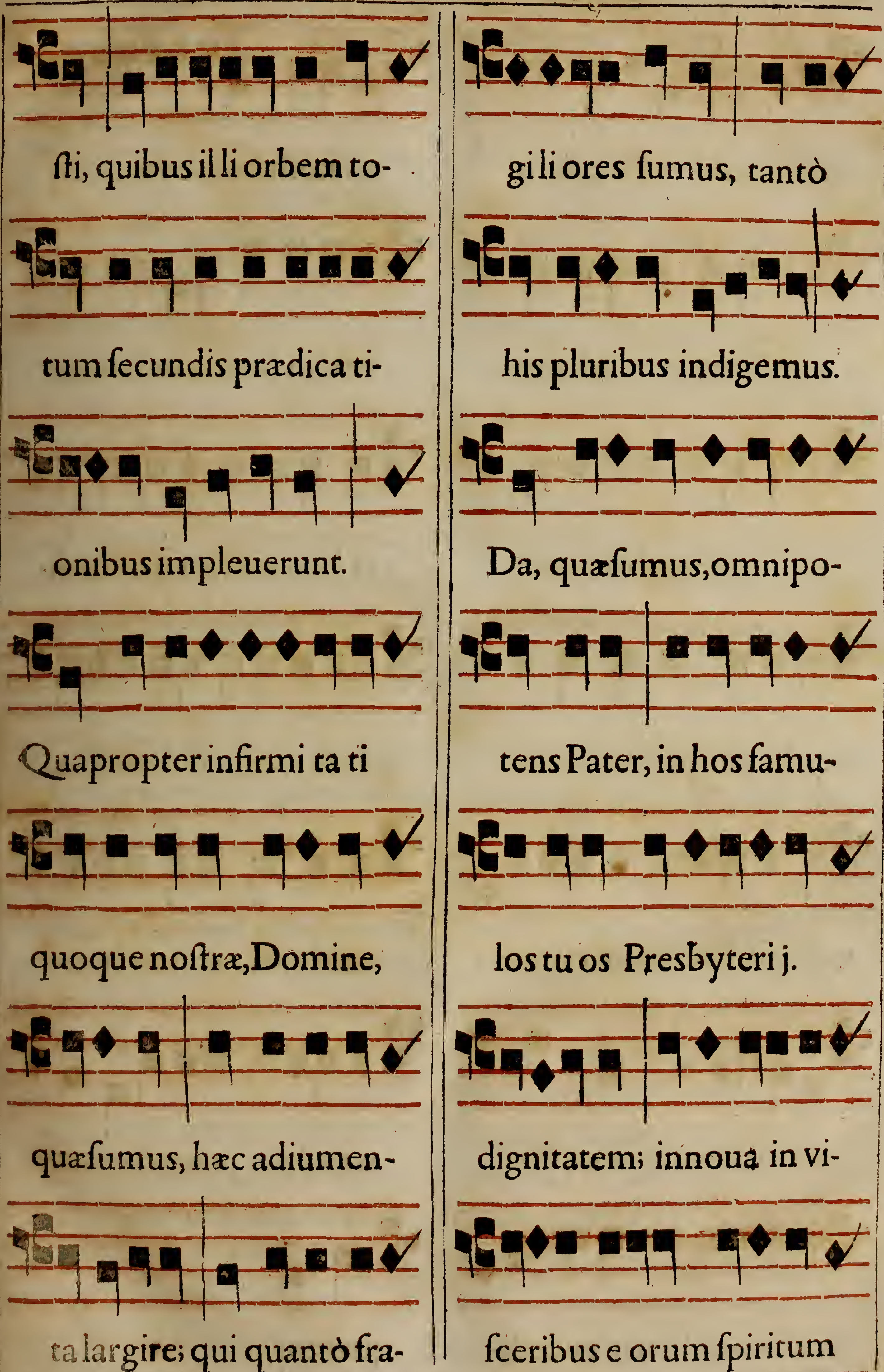

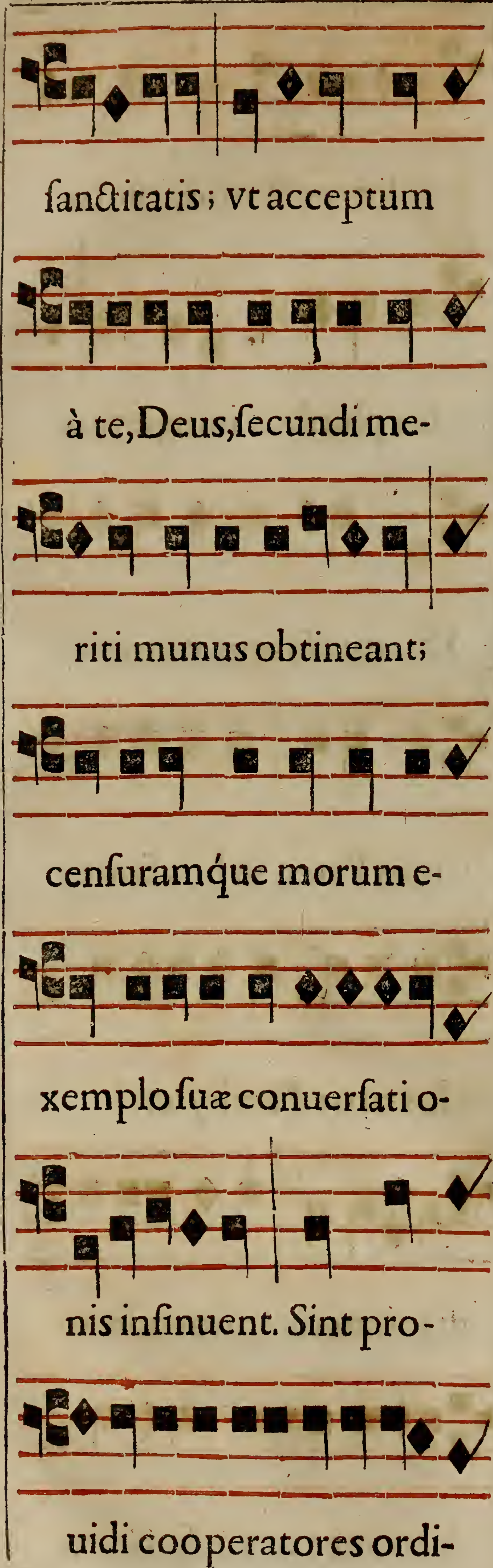
que grati as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
honorum auctor, & di-
ſtributor omnium digni-
tatum; per quem profi-
ci unt vniuerſa; per quem

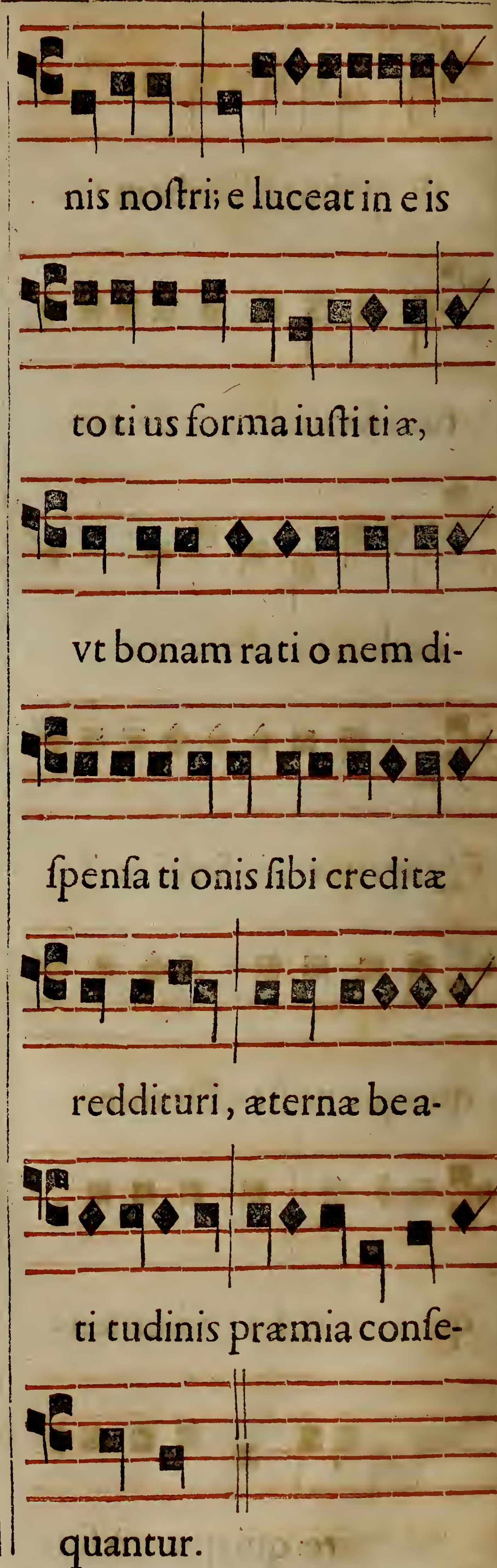
cuncta firmantur, ampli-
ficatis ſemper in melius
na tu ræ ra ti o na lis in-
crementis, per ordinem
congrua ra ti one diſpo-
ſitum. Vnde & Sacer-
dotales gradus, atque of-

fici a Leuitarum, Sacra-
mentis myſticis inſtituta
creuerunt: vt cùm Ponti-
fices ſummos regendis
populis præfeciſſes, ad
e orum ſocietatis, & ope-
ris adiumentum, ſequen-
tis ordinis viros, & ſecun-
dæ dignitatis eligeres. Sic
in e re mo per ſeptu a-
ginta virorũ prudenti um
mentes, Moy ſi ſpi ri tum
propagaſti, quibus ille ad-
iutoribus vſus, in popu-

lo innume ras mul ti tu-
di nes facilè guberna-
uit. Sic & in Ele a za-
rũ,& Ithamarum fi li os
A a ron paternæ plenitu-
dinis abundantiam tranſ-
fudiſti; vt ad hoſtias ſalu-
tares, & frequenti o ris
offi ci j Sacramenta mi-
niſte rium ſufficeret Sa-
cerdotum. Hac proui-
dentia, Domine, Apo-
ſtolis Fi li j tu i Docto-
res fidei comites addidi-

ſti, quibus il li orbem to-
tum ſecundis prædica ti-
onibus impleuerunt.
Quapropter infirmi ta ti
quoque noſtræ, Domine,
quæſumus, hæc adiumen-
ta largire; qui quantò fra-
gi li ores ſumus, tantò
his pluribus indigemus.
Da, quæſumus, omnipo-
tens Pater, in hos famu-
los tu os Presbyteri j.
dignitatem; innoua in vi-
ſceribus e orum ſpiritum

ſanctitatis; vt acceptum
à te,Deus,ſecundi me-
riti munus obtineant;
cenſuramque morum e-
xemplo ſuæ conuerſati o-
nis inſinuent. Sint pro-
uidi cooperatores ordi-

nis noſtri; e luceat in e is
to ti us forma iuſti ti æ,
vt bonam ra ti o nem di-
ſpenſa ti onis ſibi creditæ
reddituri, æternæ be a-
ti tudinis præmia conſe-
quantur.

Quod ſequitur, legat ſubmiſſa voce; ita tamen, quod à circumſtantibus audiri poſſit.

Per eumdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Pontifex ſedet, accepta mitra, & reflectit orarium, ſiue ſtolam, ab humero ſiniſtro cuiuslibet; capiens partem, quæ retrò pendet, & imponens ſuper dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modū Crucis, ſingulis dicens:

ACcipe iugum Domini; iugum enim eius ſuaue eſt, & onus eius leue.

Poſteà imponit cuilibet ſucceſsiuè caſulam vſque ad ſcapulas, (quam quilibet teneat ſuper humeros complicatā, à parte anteriori deorſum dependentem) ſingulis dicens:

ACcipe veſtem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur; potēs eſt enim Deus, vt augeat tibi charitatem, & opus perfectum.

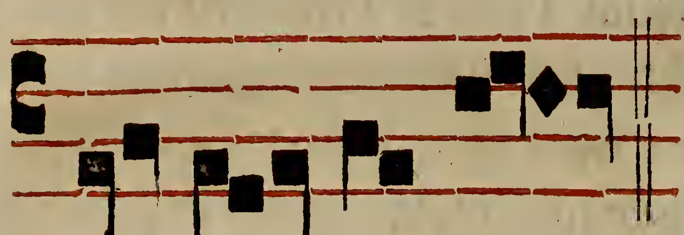
℟. Deo gratias.

Surgit Pontifex ſine mitra, & omnibus genua flectentibus, dicit:

DEus ſanctificationū omnium auctor, cuius vera conſecratio, plenaq; benedictio eſt, tu Domine, ſuper hos famulos tuos, quos ad Presbyterij honorem dedicamus, munus tuæ bene ✠ dictionis infunde; vt grauitate actuū, & cenſura viuendi probēt ſe ſeniores, his inſtituti diſciplinis, quas Tito, & Timotheo Paulus expoſuit; vt in lege tua die, ac nocte meditantes, quod legerint, credāt; quod crediderint, doceāt; quod docuerint, imitentur; iuſtitiam, conſtantiam, miſericordiam, fortitudinem, cęteraſque virtutes in ſe oſtendant; exemplo præbeant; admonitione confirment; ac purū, & immaculatum miniſterij ſui donum cuſtodiant; & per obſequiū plebis tuæ, panem, & vinum in Corpus, & Sanguinem Filij tui immaculata benedictione transforment; & inuiolabili charitate in virum perfectū, in menſuram ætatis plenitu-

dinis Chriſti in die iuſti,& æterni iudicij Dei, conſcientia pura, fide vera, Spiritu ſancto pleni,reſurgant. Per eumdem Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuũ,qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdẽ Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tunc Pontifex ſine mitra ante altare conuerſus, flexis genibus, incipit alta voce, ſchola proſequente, Hymnũ:

Veni, cre a tor Spiritus,
Mentes tuorum viſita,
Imple ſuperna gratia,
Quæ tu creaſti, pectora.

Surgit Pontifex, & facit vt in fine Hymni habetur; interim ſchola proſequitur Hymnum: qui, ſi propter ordinandorum multitudinẽ, neceſſe fuerit, repetatur, omiſſo primo verſu.

Qui diceris Paraclitus,
Altiſsimi donum Dei,
Fons viuus,ignis, Charitas,
Et ſpiritalis vnctio.

Tu ſeptiformis munere,
Digitus Paternæ Dexteræ,
Tu ritè promiſſum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen ſenſibus:
Infunde amorem cordibus:
Infirma noſtri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hoſtem repellas longiùs,
Pacemque dones protinus;
Ductore ſic te præuio,
Vitemus omne noxium.

Per te ſciamus da Patrem,
Noſcamus atque Filium,
Teque vtriuſque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri ſit gloria,
Et Filio, qui à mortuis
Surrexit, ac Paraclito
In ſæculorum ſæcula.
℟. Amen.

Dicto primo verſu, ſurgit Pontifex,& ſedet in faldiſtorio cum mitra; & depoſitis chirothecis, & annulo Pontificali reaſſumpto, ponitur ei gremiale, ſiue mappula ſuper gremium, & ſinguli ordinandi ſucceſsiuè coram eo genua flectunt,& Pontifex cum oleo

Cathecumenorum inungit vnicuique ambas manus ſimul iunctas, in modum Crucis, producendo cum pollice ſuo dextero in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, à pollice dexteræ manus vſque ad indicem ſiniſtræ, & à pollice ſiniſtræ vſque ad indicem dexteræ, vngendo mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit.

Conſecrare, & ſanctificare digneris, Domine, manus iſtas per iſtam vnctionem, & noſtram bene✠dictionem. ℟. Amen.

Pontifex producit manu dextera ſignum Crucis ſuper manus illius, quem ordinat, & proſequitur.

Vt quæcumque benedixerint, benedicantur; & quæcumque conſecrauerint, conſecrentur, & ſanctificentur, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Et quilibet ordinandus reſpondet, Amen.

Tum Pontifex claudit, ſeu iungit manus cuilibet ſucceſſiuè: quas ſic conſecratas, aliquis miniſtrorum Pontificis albo panniculo lineo ſimul, videlicet, dexteram ſuper ſiniſtram, alligat; & mox vnuſquiſque ad ordinem ſuum redit; & ſic clauſas, & alligatas manus tenet. Omnium manibus vnctis, & conſecratis, Pontifex pollicem cum medulla panis abſtergit; tum tradit cuilibet ſucceſsiuè Calicē cum vino, & aqua, & Patenam ſuperpoſitam cum Hoſtia, & ipſi illam accipiunt inter indices, & medios digitos, & cuppam Calicis, & Patenam ſimul tangunt, Pontifice ſingulis dicente:

ACcipe poteſtatem offerre ſacrificium Deo, Miſſaſque celebrare, tàm pro viuis, quàm pro defunctis. In nomine Domini. ℞. Amen.

His peractis, Pontifex lauat manus cum medulla panis, & aqua lotionis huiuſmodi proijcitur in ſacrarium; deinde cũ mitra reuertitur ad ſedem ſuam, vel ad faldiſtorium in cornu Epiſtolæ, in plano ſibi paratum, vbi ſedet cum mitra. Et chorus cantat vltimũ verſum Tractus, vel Sequentiæ, ſiue Alleluia: Interim accedunt duo capellani ante Pontificem cum libro, & candela, qui ex eo legit dictum vltimũ verſum Tractus, vel Sequentiæ, ſiue Alleluia: legit etiam ſecretè, Munda cor meũ, &c. atque Euangelium. Intereà vnus ex Diaconis nouiter ordinatis accedit ad altare cum textu Euangelij ante pectus: dicit, Munda cor meum, &c. & cantat Euangelium.

Interim parantur per miniſtros Hoſtiæ ſuper altare, pro numero ordinatorum in Ordinibus ſacris, qui omnes cõmunicare debent, & proceditur in Miſſa ordine ſolito. Intereà dum Offertorium cantatur, vel etiam priùs, ordinati Sacerdotes poterunt lauare manus ſuas cum medulla panis, & aqua benè mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatæ erãt: & aqua ablutionis huiuſmodi proijciatur in ſacrariũ. Pontifex verò, Offertorio lecto, accepta

mitra, vadit ad faldiſtoriũ ante medium altaris,& ibi ſedẽs accipit Offertorium ab omnibus ordinatis: qui omnes accedunt bini,& bini ad Pontificem,coram quo genuflexi offerunt illi ſingulas candelas accenſas, & oſculantur eius manum; primò Presbyteri; tum Diaconi ſucceſſiuè,& alij ſuo ordine.

Accepto ſingulorum Offertorio, Pontifex lauat manus,& ſurgit ſine mitra, ac tollitur *faldiſtorium*,& proſequitur Miſſam.

Presbyteri verò ordinati, poſt Pontificem, vel hinc, & inde, vbi magis commodum erit,in terra genuflexi habeãt libros coram ſe,dicentes:

Suſcipe ſancte Pater &c. & omnia alia de Miſſa,prout dicit Pontifex: qui tamen benè aduertat, quòd Secretas moroſè dicat,& aliquantulum altè, ita, vt ordinati Sacerdotes poſſint ſecũ omnia dicere, & præſertim verba conſecrationis, quæ dici debent eodem momẽto per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro ordinatis,quæ dicitur cũ Secreta Miſſæ diei ſub vno Per Dominum, &c.

TVis, quæſumus, Domine,operare myſterijs ,vt hæc tibi munera dignis mentibus offeramus.Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum,qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Cùm Pontifex dixerit Orationẽ, Domine Ieſu Chriſte, qui,&c. oſculatur altare, & dat primo ex ſingulis ordinatis cuiuslibet Ordinis ſacri ad eũ ſucceſſiuè accedenti,& altare, priùs ad dexteram Pontificis deoſculanti, pacem: dicens:

Pax tecum.

Cui ille reſpondet:

Et cum ſpiritu tuo.

Et quilibet illorum dat ſequenti ſui Ordinis ſecũ ordinato,& ille alteri,& ſic vſq; ad vltimũ continuatur. Si autem ordinatorũ paruus ſit numerus,Pontifex poterit dare pacem ſingulis. Poſtquam verò Pontifex ſe communicauerit, & totum Sanguinem ſumpſerit,

rit, priuſquam digitos abluat, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi: quibus ordinatè diſpoſitis, & genuflexis, Pontifex facta reuerentia Sacramento, & aliquantulum verſus cornu Euangelij ſe retrahens, ad eos ſe cõuertit: & ſinguli ex Diaconis, & Subdiaconis, tantùm dicunt ſubmiſsa voce:

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ ſemper virgini, &c.

Et ſi Officium fiat in cantu, vnus de nouiter ordinatis illud cantat.

Et Pontifex ſtans capite detecto, verſus ad eos dicit intelligibili voce, niſi Officium fiat in cantu.

Miſereatur veſtri omnipotens Deus, & dimiſſis peccatis veſtris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

Indulgentiam, abſolutionem, & remiſſionem peccatorũ veſtrorum tribuat vobis omnipotens, & miſericors Dominus. ℟. Amen.

Et manu dextera ſignum Crucis ſuper eos communiter producit.

Presbyteri ante Communionem non dicunt Confeſſionem, nec datur eis Abſolutio, quia concelebrant Pontifici: propterea ſi non ſunt alij ordinati, Confeſſio, & Abſolutio prædictæ omittuntur.

Tum accedunt ordinati ad ſupremum gradum altaris bini, & bini. Pontifex vero ponit plures Hoſtias cõſecratas ſuper Patenam, quam ori cuiuſlibet communicandi ſupponit, & ſingulos communicat, cuilibet dicens:

Corpus Domini noſtri Ieſu Chriſti cuſtodiat te in vitam æternam.

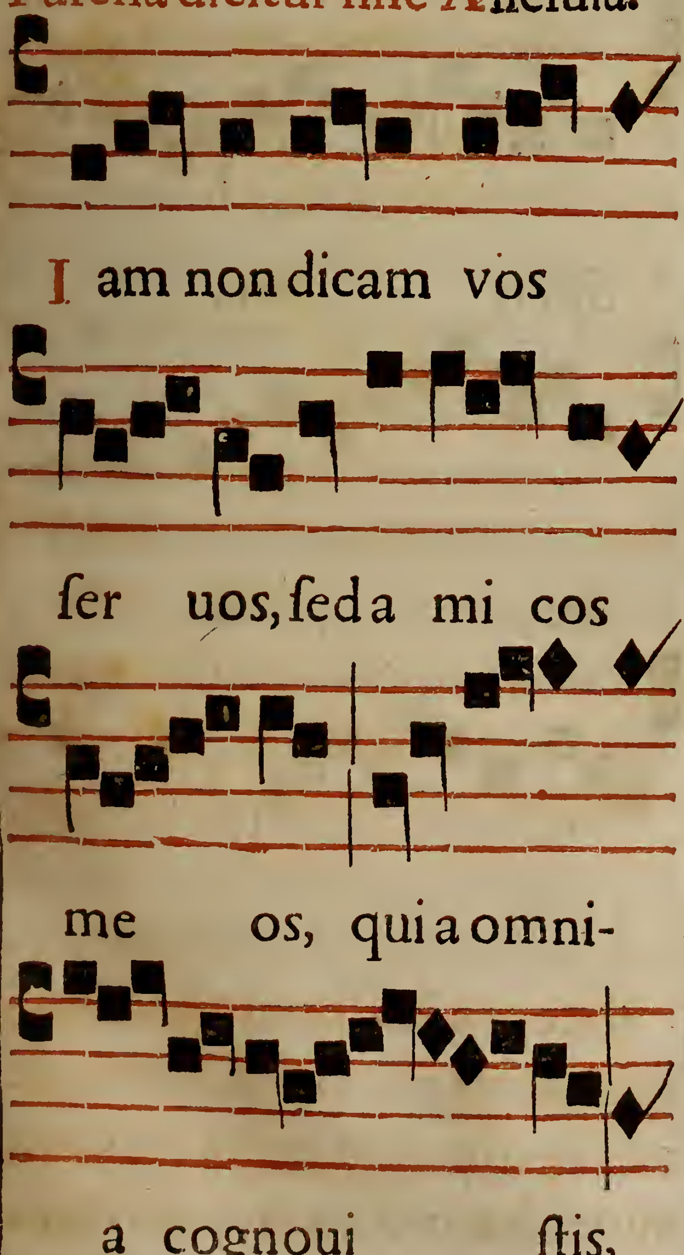
Quilibet reſpondet: Amen. Et priuſquam Communionem ſumat, manũ Pontificis Hoſtiam tenẽtem oſculatur.
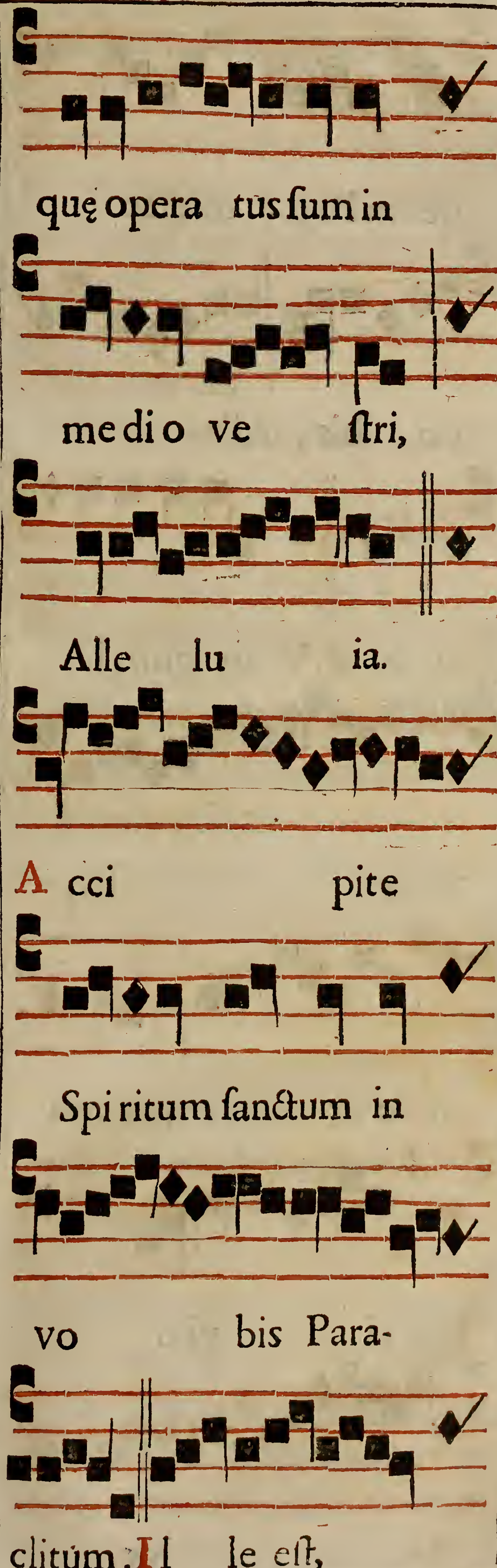
Vnus miniſtrorũ Pontificis ſtat iuxta cornu Epiſtolæ altaris, Calicem habens, non illum, cum quo Pontifex celebrauit, ſed alium cum vino, & mappulam mundam in manibus; ad quem ſinguli communicati accedunt, & ſe puri-
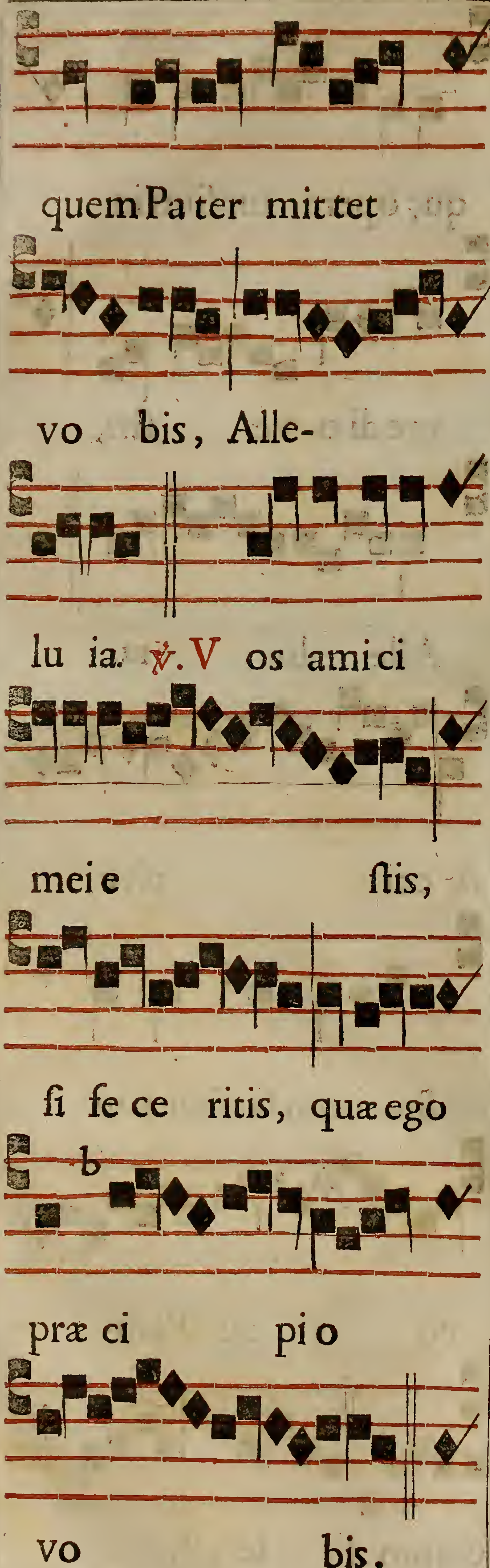
ficant,
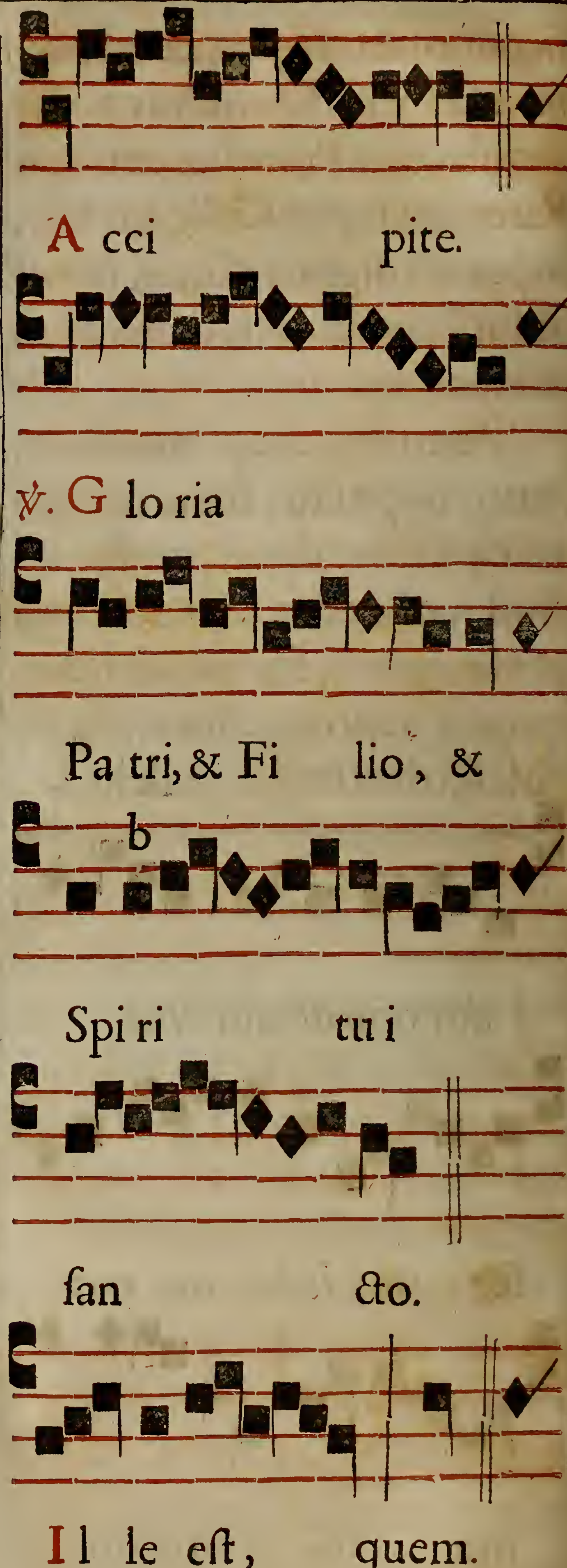
ficant,os extergunt,& ad partem ſe locãt. Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam ſuper Calicem ſuũ, ſuper eũ digitos abluit, ſumit ablutionem, accipit mitram, & lauat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra depoſita, ſtans in cornu Epiſtolæ altaris, verſus ad illud inchoat in cantu, ſchola proſequente, Reſponſorium, quod à Septuageſima vſq; ad Paſcha dicitur ſine Alleluia.

Incepto Reſponſorio, Pontifex, accepta mitra, vertit ſe ad Presbyteros ordinatos, qui ante altare coram ipſo ſtãtes

pro-

profitentur fidem, quam prædicaturi ſunt, dicentes:

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem cæli, & terræ. Et in Ieſum Chriſtum, Filium eius vnicũ, Dominum noſtrũ. Qui conceptus eſt de Spiritu ſancto, natus ex Maria virgine. Paſſus ſub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & ſepultus. Deſcendit ad inferos; tertia die reſurrexit à mortuis. Aſcendit ad cælos, ſedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde vẽturus eſt iudicare viuos, & mortuos. Credo in Spiritum ſanctum. Sanctam Eccleſiam Catholicam. Sanctorũ Communionẽ. Remiſſionem peccatorum. Carnis reſurrectionem. Vitam æternam. Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra ſedens ſuper faldiſtorium, ante medium altaris, imponit ambas manus ſuper capita ſingulorum coram eo genuflectentium, dicens cuilibet:

ACcipe Spiritum ſãctum, quorum remiſeris peccata, remittuntur eis; & quorum retinueris, retenta ſunt.

Deinde explicans caſulam, quam vnuſquiſque habet ſuper humeros complicatam, induit illa quemlibet, ſingulis dicens:

STola innocentiæ induat te Dominus.

Et mox vnuſquiſq; iterum ad Pontificem accedit; & genuflexus ponit manus ſuas iunctas inter manus Pontificis dicentis cuilibet, ſi ſuus eſt Ordinarius.

PRomittis mihi, & ſucceſſoribus meis, reuerẽtiam, & obedientiam?

Et ille reſpondet: Promitto.

Si verò Pontifex non eſt ſuus Ordinarius, cùm manus eorum inter ſuas tenet, vt præfertur, dicit ſingulis Preſbyteris ſæcularibus:

PRomittis Pontifici Ordinario tuo, &c.

Singulis vero Regularibus:

PRomittis Prælato Ordinario tuo, &c.

PRomittis Pontifici, (vel Prælato) Ordinario tuo, pro tempore exiſtenti reuerentiam, & obedientiam?

Et ille reſpondet: Promitto.

Tunc Pontifex tenens manus illius inter ſuas, oſculatur vnumquemque, dicens:

P ax Domini ſit ſemper tecũ:

Et ille reſpondet: Amen.

His expletis, & eis ad ordinem ſuum reuerſis, Pontifex ſedens cum mitra, & baculo, admonet eos, dicens:

Q Via res, quam tractaturi eſtis, ſatis periculoſa eſt, filij dilectiſsimi, moneo vos, vt diligenter totius Miſſæ ordinem, atque Hoſtiæ conſecrationem, ac fractionem, & communionem, ab alijs iam doctis Sacerdotibus diſcatis, priuſquam ad celebrandum Miſſam accedatis.

Pontifex ſurgit cũ mitra, & baculo, & Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens voce competenti:

B Enedictio Dei omnipotentis, Pa✠tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus✠ ſancti, deſcendat ſuper vos: vt ſitis benedicti in ordine Sacerdotali; & offeratis placabiles Hoſtias pro peccatis, atque offenſionibus populi omnipotenti Deo, cui eſt honor, & gloria per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, depoſita mitra, & amoto faldiſtorio, cõuertitur ad altare, proſequitur Miſſam, & cantatur Communio; & dicitur hæc Poſtcõmunio pro ordinatis ſub vno Per Dominum, &c. cum Poſtcommunione Miſſæ diei.

Poſtcommunio.

Q Vos tuis, Domine, reficis Sacramentis, cõtinuis attolle benignus auxilijs: vt tuæ redemptionis effectũ, & myſterijs capiamus, & moribus. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde dicitur. B enedicamus Domino, vel, I te Miſſa eſt, prout tempus requirit; & per Pontificem. P laceat tibi ſancta Trinitas, &c.

Quo dicto, Põtifex, accepta mitra, & baculo paſtorali, dat benedictionẽ ſolitam, dicens:

S it nomen Domini benedictum, &c.

Tum

Tum ſedet, & alloquitur ordinatos ſub his verbis,

FIlij dilectiſsimi, diligenter cõſiderate Ordinem per vos ſuſceptum, ac onus humeris veſtris impoſitum: ſtudete ſanctè, & religiosè viuere; atque omnipotenti Deo placere, vt gratiam ſuam poſſitis acquirere, quam ipſe vobis per ſuam miſericordiam concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonſuram, vel ad quatuor minores Ordines promoti, dicite ſemel ſeptem Pſalmos pœnitẽtiales, cum Litanijs, Verſiculis, & Orationibus. Ad Subdiaconatum, vel Diaconatum, Nocturnum talis diei. Ad Preſbyteratum verò ordinati, poſt primam veſtram Miſſã, tres alias Miſsas, videlicet, vnam de Spiritu ſancto, aliam de beata Maria ſemper virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, & omnipotentem Deum etiã pro me orate.

Quod illi deuotè ſuſcipiũt, & reſpondent ſe facturos.

Tum Pontifex cõuertit ſe ad altare, & dicit ſubmiſſa voce:

Dominus vobiſcum.

Initium ſancti Euangelij ſecundum Ioannem.

In principio, &c.

Signat altare, & ſe; & reuertitur ad ſedem, vel ad faldiſtorium, vbi exuitur ſacris veſtibus. Ordinati etiam ad Preſbyteratum dicunt idem Euãgelium, & in loco conuenienti ſacras veſtes deponunt, & cum eis alij ordinati.

DE CONSECRATIONE ELECTI IN EPISCOPVM.

NEmo conſecrari debet, niſi priùs conſtet Conſecratori de commiſſione conſecrandi, ſiue per litteras Apoſtolicas, ſi ſit extra curiam; ſiue per commiſſionem viuæ vocis oraculo à ſummo Pontifice Conſecratori factam, ſi Conſecrator ipſe ſit Cardinalis.

Statuta die conſecrationis, quæ debet eſſe Dominica, vel natalitium Apoſtolorum, vel etiam feſtiua, ſi ſummus Pontifex hoc ſpecialiter indulſerit:

rit: & tam Cõſecrator, quam Electus cõueniens eſt, vt præcedenti die ieiunent.

Conſecratio, ſi extra curiam Romanam fiat, in Eccleſia, ad quam promoti fuerint: aut in prouincia, ſi commodè fieri poterit, celebretur.

In Eccleſia, vbi fiet conſecratio ornantur duæ capellæ, maior pro Conſecrãte, & minor pro Electo. Et in maiori quidem, ſuper altari parato, vt eſt moris, erit crux in medio, & ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erũt tapetia ſtrata, ſuper quibus procumbit Electus; ſed Conſecrator, & alij genuflectent. Paratur etiã in loco propinquo, & congruo credentia pro Cõſecratore, ſuper quam erit mappa munda; duo candelabra; vaſa ad abluendum manus, cum ſuis mantilibus; vas cum aqua benedicta, & aſperſorio; thuribulum cum nauicella, cochleari, & incenſo, ſi Officium fit in cantu, aliàs nõ; ampullæ cũ vino, & aqua pro ſacrificio. Calix, hoſtiaria cum hoſtijs; medulla panis pro abſtergendis manibus; ſanctum Chriſma.

Itẽ paramenta omnia Pontificalia, coloris tempori, & Officio Miſſæ conuenientis; videlicet, ſandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, ſtola, tunicella, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus paſtoralis, manipulus, & gremiale.

Item paratur faldiſtorium ornatum pro Conſecratore; & tres ſedes pro Electo, & duobus Epiſcopis Aſſiſtentibus; Miſſale, & Pontificale. Conſecrator habeat tres capellanos ad minus, cum ſuperpelliceis, & duos ſcutiferos ad credentiam.

In capella verò minore pro Electo, quæ à maiore debet eſſe diſtincta, paratur altare cũ cruce, & duobus candelabris, & ſuper illud Miſſale, & Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, vt ſuprà pro Consecratore numerata sunt; & vltra illa, pluuiale album, & prope altare credẽtia minor cum mappa mun-

da,& vaſis ad abluendum manus, & medulla panis ad extergendum manus, & caput.

Ponuntur etiam octo mappulæ ex duabus cannis panni linei ſubtilis,per mediũ ſciſsis in lõgitudinem; quarum duæ ſint longitudinis ſex palmorũ quælibet; aliæ verò ſex, æqualis ſint quãtitatis. Et candelæ ſaltem octo vnius libræ quælibet: quarum quatuor ſuper altare Conſecrantis, duæ ſuper eius credentiam, & duæ ſuper altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus,& Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro offertorio intortitia duo,quatuor librarum quodlibet; duo panes magni,& duo barilia vini. Panes, & barilia ornentur; duo videlicet, videantur argentea, & duo aurea, hinc, & inde inſignia Conſecratoris, & Electi habentia,cum capello,vel cruce,vel mitra,pro cuiuſque gradu, & dignitate.

Adſint duo ad minus Epiſcopi Aſsiſtentes,qui induuntur rocheto,& ſi ſint Regulares,ſuperpelliceo,amictu, ſtola, pluuiali (quæ cum reliquis paramentis ſint coloris, tempori,& Officio Miſſæ congruentis) & mitra ſimplici alba; & quiſque habeat ſuum Pontificale.

Hora igitur competenti, Conſecrator,Electus, Aſsiſtẽtes Epiſcopi, & alij,qui conſecrationi intereſſe debent, ad Eccleſiam conueniunt:& Cõſecrator, facta oratione ante altare,ascendit ad ſedem, ſi ſit in Eccleſia ſua; vel accedit ad faldiſtoriũ in capella ſua iuxta cornu Epiſtolæ præparatum; & ibi de more paratur. Electus verò cũ Aſſiſtentibus Epiſcopis vadit ad capellã ſuam, & ibi capit paramenta opportuna;videlicet, ſi Miſſa cantatur, amictũ, albam, cingulum, ſtolam in modum Sacerdotis, & pluuiale. Si verò Officiũ legitur,poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere ſandalia, & legere Pſalmum. **Quàm dilecta,&c.** Aſſiſtentes etiam Epiſcopi interim ſua paramenta prædicta capiunt.

Omnibus itaque paratis, Conſecrator accedit ante al-

tare,& ibi in medio ſedet ſuper faldiſtorium, vertens renes altari. Electus verò cum ſuo bireto ducitur ſic paratus, medius inter Aſſiſtentes ſibi Epiſcopos paratos, & mitratos; & cùm ante Conſecratorem peruenerit,nudato capite,illud profundè inclinando, ei reuerentiã facit: Aſſiſtentes verò Epiſcopi eidẽ cũ mitra caput aliquantulum inclinãt.

Tum ſedent in ſedibus ſuis, ante Cõſecratorem,hoc modo. Electus contra faciẽ Conſecratoris, ita vt inter eos ſit cõpetens diſtãtia. Antiquior Epiſcopus Aſſiſtẽs ad dexteram Electi,iunior ad ſiniſtram; ita tamen, quod ipſi Aſſiſtentes ad alterutrum facies vertant. Cum ſic locati fuerint,& aliquantulum quieuerint, ſurgũt,Electus ſine bireto, & Aſſiſtentes Epiſcopi ſine mitris, & ſenior Aſſiſtentium verſus ad Conſecratorem, dicit:

Reuerẽdiſſime Pater,poſtulat ſancta mater Eccleſia Catholica,vt hunc præſẽtem Presbyterum ad onus Epiſcopatus ſubleuetis.

Conſecrator dicit:

Habetis mandatum Apoſtolicum?

Reſpondet Epiſcopus ſenior Aſſiſtentium. Habemus.

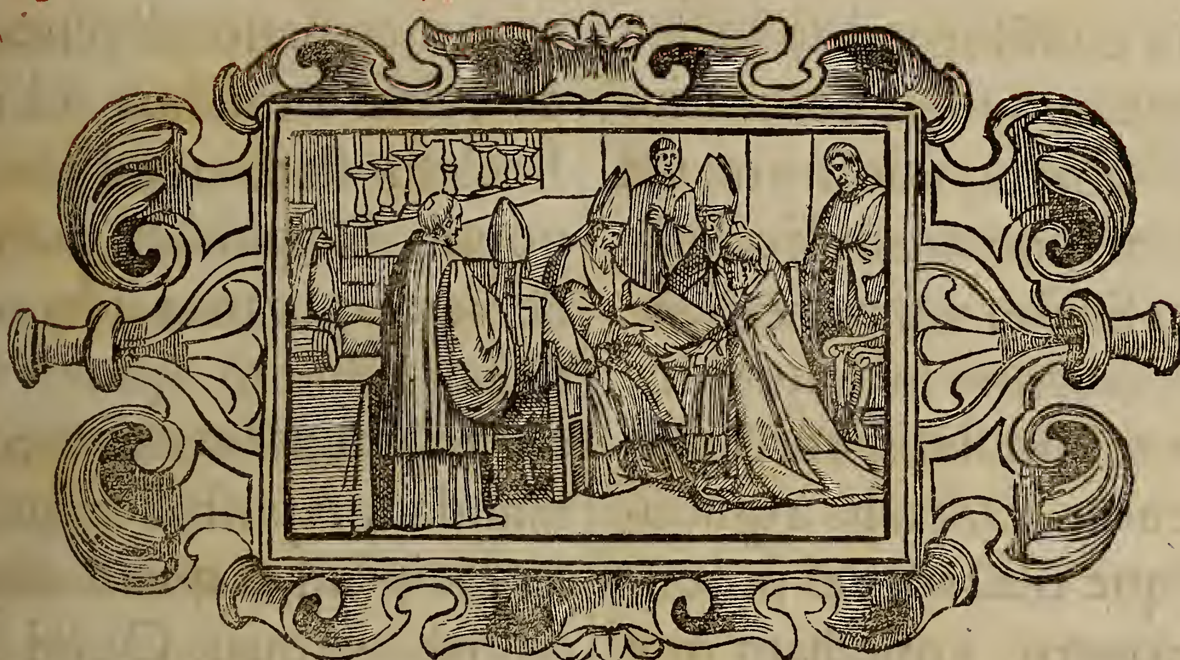
Conſecrator dicit: Legatur.

Tum Notarius Conſecratoris accipiens mandatum de manu Epiſcopi Aſſiſtẽtis, legit à principio ad finem. Interim ſedent omnes, tectis capitibus. Mandato per Nota-

rium perlecto, Conſecrator dicit: Deo gratias.

Vel, ſi conſecratio fit vigore litterarum Apoſtolicarum, per quas etiam iuramenti per Electum præſtandi receptio Cõſecratori committitur; litteris ipſis lectis, antequam Conſecrator aliud dicat, Electus de ſede ſua veniens corã Conſecratore genuflectit: & legit iuramentum de verbo ad verbum, iuxta tenorem commiſſionis prædictæ præſtandum; in hunc modum, videlicet.

FORMA IVRAMENTI.

EGo N. Electus Eccleſiæ N. ab hac hora in anteà fidelis, & obediens ero beato Petro Apoſtolo, ſanctæq; Romanæ Eccleſiæ, & Domino noſtro, Domino N. Papæ N. ſuiſque ſucceſſoribus canonicè intrantibus. Non ero in cõſilio, aut conſenſu, vel facto, vt vitam perdant, aut membrũ; ſeu capiantur mala captione; aut in eos violenter manus quomodolibet ingerãtur; vel iniuriæ aliquæ inferãtur, quouis quæſito colore. Cõſilium verò, quod mihi credituri sũt, per ſe, aut Nuntios ſuos, ſeu litteras, ad eorum damnum, me ſciente, nemini pandam. Papatum Romanum, & Regalia ſancti Petri, adiutor eis ero ad retinendum, & defendendum, ſaluo meo ordine, cõtra omnem hominem. Legatum Apoſtolicæ Sedis in eundo, & redeundo, honorifi-

cè tractabo, & in ſuis neceſſitatibus adiuuabo. Iura, honores, priuilegia,& auctoritatem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, Domini noſtri Papæ,& ſucceſſorum prædictorum, conſeruare, defendere, augere, & promouere curabo. Neque ero in conſilio, vel facto, ſeu tractatu,in quibus contra ipſum Dominum noſtrum, vel eandem Romanam Eccleſiã, aliqua ſiniſtra,vel præiudicialia perſonarum,iuris honoris, ſtatus,& poteſtatis eorũ machinentur. Et,ſi talia à quibuſcumque tractari, vel procurari nouero, impediam hoc pro poſſe;& quanto citiùs potero, ſignificabo eidem Domino noſtro, vel alteri, per quem poſſit ad ipſius notitiã peruenire. Regulas ſãctorum Patrum, decreta, ordinationes,ſeu diſpoſitiones,reſeruationes,prouiſiones,& mãdata Apoſtolica, totis viribus obſeruabo,& faciam ab alijs obſeruari. Hæreticos, ſchiſmaticos,& rebelles eidem Domino noſtro, vel ſucceſſoribus prędictis pro poſſe perſequar, & impugnabo. Vocatus ad Synodum,veniam,niſi prępeditus fuero canonica præpeditione. Apoſtolorum limina ſingulis triennijs perſonaliter per me ipſum viſitabo;& Domino noſtro,ac ſucceſſoribus præfatis,rationem reddam de toto meo paſtorali officio, ac de rebus omnibus ad meæ Eccleſiæ ſtatum, ad cleri, & populi diſciplinam, animarũ denique,quæ meæ fidei traditæ ſunt, ſalutem, quouis modo pertinentibus: & vicisſim mandata Apoſtolica humiliter recipiam, & quam diligentiſſimè exequar. Quòd ſi legitimo impedimento detentus fuero, præfata omnia adimplebo per certũ Nuntium ad hoc ſpeciale mandatũ habentem, de gremio mei Capituli,aut alium in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutum,ſeu aliàs perſonatum habentem; aut his mihi deficientibus,per diœceſanum Sacerdotem; & clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum ſęcularem,vel regularem,ſpectatæ probitatis, & religionis,

de ſupradictis omnibus plenè inſtructum. De huiuſmodi autē impedimento docebo per legitimas probationes ad ſanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalem Proponentem in Cōgregatione ſacri Concilij, per ſupradictum Nuntium tranſmittendas.

Poſſeſſiones verò ad menſam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo; nec de nouo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum conſenſu Capituli Eccleſiæ meæ, inconſulto Romano Pontifice. Et ſi ad aliquam alienationē deuenero; pœnas in quadam ſuper hoc edita Conſtitutione contentas, eo ipſo incurrere volo.

Conſecrator in gremio ſuo librum Euangeliorum ambabus manibus apertū tenens, inferiore parte libri Electo verſa, ab eo præſtationem huiuſmodi iuramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente.

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Et ipſum textum Euangeliorum ambabus manibus tāgente, tum, non priùs, dicit Conſecrator: Deo gratias.

Ad hoc tempus ſingulorum trienniorū tenentur omnes Patriarchæ, Primates, Archiepiſcopi, atq; Epiſcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis inſulis, vnde in Italiam commodiùs traijci poteſt; veluti Siculi, Sardi, Corſi, & alij adiacentium prouinciarum Italiæ, atque etiam Dalmatiæ, & Græcarū, quæ è regione ipſius Italiæ, & Siciliæ oris ſunt.

Ad tempus ſingulorū quadrienniorum, Germani, Galli, Hiſpani, Belgæ, Boëmi, Hūgari, Poloni, Angli, Scoti, Iberni, & cæteri omnes, qui in Europa ſunt citra mare Germanicum, & Balticum, atq; omnium inſularum maris Mediterranei.

Ad tempus ſingulorū quinquenniorum, qui intra Europæ fines ſūt his prouincijs remotiores, atque etiam Africani littoribus noſtris aduerſi, atque inſularum maris Oceani, Septemtrionalis, & Occi-

dentalis Europæ, atq; Africæ, citra cõtinentem noui orbis, tam qui nunc ſunt, quàm qui ad Catholicam fidem per miſericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus ſingulorum decenniorum Aſiatici,& qui extra Aſiam,& in alijs nouis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, & Septemtrionalibus,tam in inſulis, quàm in continentibus,& denique in quibuslibet mundi partibus exiſtentes.

Deinde Electo,& Aſsiſtentibus, in locis ſuis (vt dictum eſt) ſedentibus, Conſecrator intelligibili voce legit ſequẽtem examinationem: quæ legi debet ſemper,ſicut iacet, in ſingulari,etiam ſi plures ſimul examinentur.

Aſsiſtentes verò Epiſcopi ſubmiſſa voce dicunt, quæcũque dixerit Conſecrator, & omnes debent tunc mitras tenere, & ſedere.

EXAMEN.

Antiqua ſanctorum Patrum inſtitutio docet, & præcipit, vt is,qui ad Epiſcopatus ordinem eligitur, antea diligentiſsimè examinetur cũ omni charitate, de fide ſanctæ Trinitatis; & interrogetur de diuerſis cauſis,& moribus,quę huic regimini congruunt, ac neceſſaria ſunt retineri ſecundùm Apoſtoli dictum,Manus nemini citò impoſueris. Et vt etiam is, qui ordinandus eſt, erudiatur,qualiter ſub hoc regimine cõſtitutum oporteat conuerſari in Eccleſia Dei; & vt irreprehẽſibiles ſint, qui ei manus ordinationis imponũt. Eadem itaque auctoritate, & præcepto interrogamus te,dilectiſsime frater,charitate ſincera, ſi omnem prudentiam tuam,quantum tua capax eſt natura, diuinæ Scripturæ ſẽſibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum aſſurgens, detecto capite, reſpondet.

Ita ex toto corde volo in omnibus conſentire, & obedire.

Et hoc ſeruabit ad omnes alias reſponſiones ſequentes. Et ſi plures Electi fuerint,ſucceſsiuè quiſque ſic reſpõdet.

Interrogat Conſecrator.

VIs ea, quæ ex diuinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, & verbis docere, & exemplis? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorũ Patrum, ac decretales ſanctæ, & Apoſtolicæ Sedis conſtitutiones veneranter ſuſcipere, docere, ac ſeruare? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apoſtolo, cui à Deo data eſt poteſtas ligandi, ac ſoluendi, eiuſque Vicario Domino noſtro, Domino N. Papæ N. ſuiſque ſucceſſoribus, Romanis Pontificibus fidem, ſubiectionem, & obedientiam, ſecũdùm canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, & quãtum poteris, Domino adiuuante, ad omne bonum commutare? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis caſtitatem, & ſobrietatem cum Dei auxilio cuſtodire, & docere? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis ſemper in diuinis eſſe negotijs mãcipatus, & à terrenis negotijs, vel lucris turpibus alienus, quantum te humana fragilitas conſenſerit poſſe? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, & patientiã in te ipſo cuſtodire, & alios ſimiliter docere? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, & peregrinis, omnibusq; indigentibus eſſe propter nomen Domini affabilis, & miſericors? ℟. Volo.

Tunc dicit ei Conſecrator:

HAec omnia, & cætera bona tribuat tibi Dominus, & cuſtodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et reſpõdent omnes: Amen.

Interrogatio.

CRedis, ſecundùm intelligentiam, & capacitatem ſenſus tui, ſanctam Trinitatẽ, Patrem, & Filium, & Spiritum ſanctum, vnum Deum omnipotentẽ, totamque in ſancta Trinitate Deitatem, coëſſentialem, cõſubſtantialem, coæternam, & coomnipotentem,

vnius voluntatis, poteſtatis, & maieſtatis, creatorem omniũ creaturarum, à quo omnia, per quem omnia, & in quo omnia, quæ ſunt in cælo, & in terra, viſibilia, & inuiſibilia, corporalia, & ſpiritualia?

℞. Aſſentio, & ita credo.

Interrogatio.

Credis ſingulam quamque in ſancta Trinitate perſonam, vnum Deum, verum, plenũ, & perfectum? ℞. Credo.

Interrogatio.

Credis, ipsũ Filium Dei, Verbum Dei æternaliter natũ de Patre, conſubſtantialem, coomnipotentem, & coæqualẽ per omnia Patri in Diuinitate, temporaliter natũ de Spiritu ſancto ex Maria ſemper Virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, vnam ex Patre æternam, alterã ex Matre temporalem; Deũ verum, & hominem verum, proprium in vtraque natura, atque perfectum, non adoptiuum, nec phãtaſmaticum, ſed vnicum, & vnum Filium Dei, in duabus, & ex duabus naturis, ſed in vnius perſonæ ſingularitate; impaſsibilem, & immortalẽ Diuinitate, ſed in humanitate pro nobis, & pro ſalute noſtra paſſum vera carnis paſsione, & ſepultum, ac tertia die reſurgentem à mortuis vera carnis reſurrectione; die quadrageſimo poſt reſurrectionem, cum carne, qua reſurrexit, & anima aſcẽdiſſe ad cælum, & ſedere ad dexteram Patris; inde venturum iudicare viuos, & mortuos; & redditurum vnicuique ſecundùm opera ſua, ſiue bona fuerint, ſiue mala? ℞. Aſſentio, & ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum ſanctum, plenum, & perfectum, verumque Deum, à Patre, & Filio, procedentem, coæqualem, & coëſſentialem, coomnipotentem, & coæternum per omnia Patri, & Filio?

℞. Credo.

Interrogatio.

Credis hanc ſanctam Trinitatem, nõ tres Deos, ſed vnum Deum omnipotentem, æternum, inuiſibilem, & incommutabilem? ℞. Credo.

Interrogatio.

Credis, ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam vnam eſſe veram Eccleſiam, in qua vnum datur verũ Baptiſma, & vera omnium remiſſio peccatorũ?

℞. Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnẽ hæreſim, extollẽtem ſe aduerſus hanc ſanctam Eccleſiam Catholicã? ℞. Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram reſurrectionem eiuſdem carnis, quã nũc geſtas; & vitam æternam?

℞. Credo.

Interrogatio.

Credis etiam, noui, & veteris Teſtamenti, legis, & Prophetarum, & Apoſtolorum vnum eſſe auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem?

℞. Credo.

Poſteà Conſecrator dicit:

HAec tibi fides augeatur à Domino, ad veram, & æternam beatitudinem, dilectiſſime frater in Chriſto.

Et reſpõdent omnes, Amen.

Expleto itaque examine, præfati Aſsiſtentes Episcopi ducunt Electũ ad Conſecratorem, coram quo genuflexus, eius manum reuerenter oſculatur. Tunc Cõſecrator, depoſita mitra, cum miniſtris ad altare conuerſus, facit, ſolito more, Confeſſionem, Electo à ſiniſtris eius manente; & omnes Epiſcopi ante ſedes ſuas ſtantes faciunt ſimiliter Confeſsionem cum capellanis ſuis. Facta itaque Confeſſione, Conſecrator aſcendit ad altare, & oſculatur illud, & Euangelium in Miſſa dicendum; & incenſat altare, more ſolito. Deinde vadit ad ſedem ſuã, vel faldiſtorium, & procedit in Miſſa vſq; ad Alleluia, ſiue vltimum verſum Tractus, vel Sequentiæ excluſiuè. Si verò Miſſa legitur, oſculato altari, & Euangelio, omiſſa incenſatione, omnia prædicta legit in altari; & illis dictis, ſiue Miſſa legatur, ſiue cantetur, redit cum mitra ad ſedendum in faldiſtorio, quod ante medium altaris ſibi reponitur. Episcopi verò Aſsiſtentes ducunt Electum ad capellam ſuam: & ibi depoſi-

to pluuiali, Acolythi induunt illum ſandalia, ipſos Pſalmos, & Orationes conſuetas legēte, ſi priùs illa non accepit. Tū accipit crucem pectoralem, & ſtola ei aptatur, vt ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, caſula, & manipulo induitur; quibus indutus accedit ad ſuum altare, vbi ſtans in medio, medius inter Epiſcopos Aſsiſtentes, detecto capite, legit totum Officium Miſſæ, vſque ad Alleluia, ſiue vltimum verſum Tractus, vel Sequentiæ excluſiuè; nec vertit ſe ad populum, cùm dicit, Dominus vobiſcum, vt in alijs Miſsis fieri ſolet.

Propter ordinationes Epiſcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen poſt Collectam diei, pro Officio conſecrationis Collecta, pro Electo, sub vno Per Dominum noſtrum, &c.

Oratio.

ADeſto ſupplicationibus noſtris, omnipotēs Deus; vt quod humilitatis noſtræ gerendum eſt miniſterio, tuæ virtutis impleatur effectu. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Finito Graduali, ſi Alleluia dicitur, alioquin dicto Tractu, vel Sequentia, vſq; ad vltimum verſum, excluſiuè, Cōſecrator accedit ad faldiſtorium ante medium altaris, & ibi ſedet cum mitra: Aſsiſtentes verò Epiſcopi iterùm ducunt Electum ad Conſecratorem; cui Electus, depoſito bireto, caput profundè inclinans humilem reuerentiam facit: Aſsiſtentes verò cum mitris ſe aliquantulùm inclinātes, etiam Conſecratorem venerantur. Tum ſedent omnes, vt priùs; & Conſecrator ſedens cum mitra, verſus ad illum, dicit:

EPiſcopum oportet iudicare, interpretari, conſecrare, ordinare, offerre, baptizare, & confirmare.

Deinde omnibus ſurgentibus, Conſecrator ſtans cum mitra, dicit ad circumſtantes.

O re-

Oremus, fratres chariſsimi, vt huic Electo, vtilitati Eccleſiæ prouidens, benignitas omnipotentis Dei gratiæ ſuæ tribuat largitatem. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Et mox Conſecrator ante faldiſtoriũ ſuum,& Aſſiſtentes Epiſcopi ante ſedes ſuas cum mitris procumbunt: Electus verò proſternit ſe à ſiniſtris Conſecratoris; miniſtri etiam; atq; alij omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, ſi Officium ſit legendo, Conſecrator incipit Litanias, dicens: Kyrie eleiſon,&c. proſequẽdo totas, prout ſuprà in ordinatione Subdiaconi dictum eſt folio 30: Poſtquam autem dictum fuerit. Vt omnibus fidelibus defunctis, &c. ℟. Te rogamus audi nos. Conſecrator ab accubitu ſurgens, ad Electum conuerſus, baculũ Paſtoralem cum ſiniſtra tenens, dicit, ſub voce Litaniarum, Primò:

Vt hunc præſentem Electum bene ✠ dicere digneris.
℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt hunc præſentem Electum bene ✠ dicere,& ſancti ✠ ficare digneris.
℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Vt hunc præſentem Electum bene ✠ dicere,& ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris.
℟. Te rogamus audi nos.
producendo ſemper ſignum Crucis ſuper illum; idemque ſa-

faciunt, & dicunt Aſsiſtentes Epiſcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterùm procumbit Conſecrator; & cantor, ſeu ipſe, qui priùs dixit, eas proſequitur vſq; ad finem. V t nos exaudire digneris, &c.

Quibus finitis ſurgunt omnes, & Consecratore ante faldiſtorium ſuum cum mitra ſtante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Conſecrator, accepto libro Euangeliorum, illum apertum, adiuuantibus Epiſcopis Aſsiſtentibus, nihil dicẽs, imponit ſuper ceruicem, & ſcapulas Electi; ita quòd inferior pars libri ceruicem capitis Electi tãngat, littera ex parte inferiori manẽte: quem vnus ex capellanis Electi, poſt ipſum genuflexus, quouſque liber ipſe eidem Electo in manus tradendus ſit, continuè ſuſtinet. Deinde Cõſecrator, & Aſſiſtentes Epiſcopi, ambabus manibus caput conſecrandi tangunt, dicentes:

Accipe Spiritum ſanctum. Quo factò, Conſecrator ſtans, depoſita mitra, dicit:

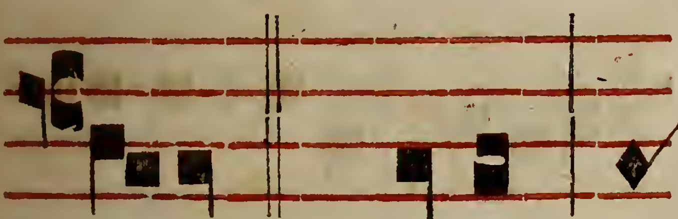
Propitiare, Domine, ſupplicationibus noſtris; & inclinato ſuper hũc famulum tuum cornu gratiæ Sacerdotalis, bene✠dictionis tuę in eũ effunde virtutẽ. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum Filium

tuũ, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde, extenſis manibus ante pectus, dicit:

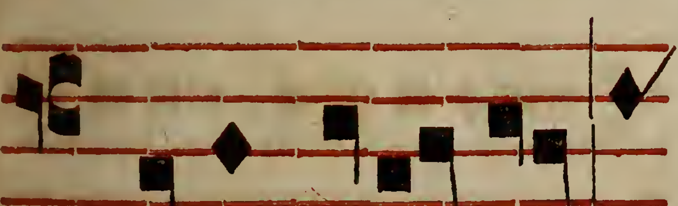
Per omnia ſæcula ſæcu-

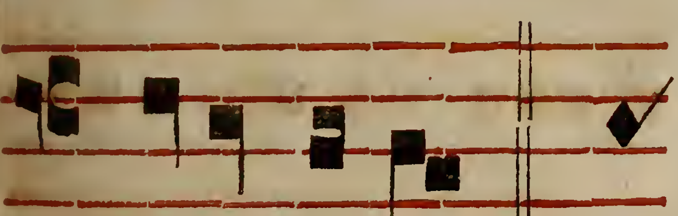
lo rum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiri tu tu o.

℣. Sursum corda.

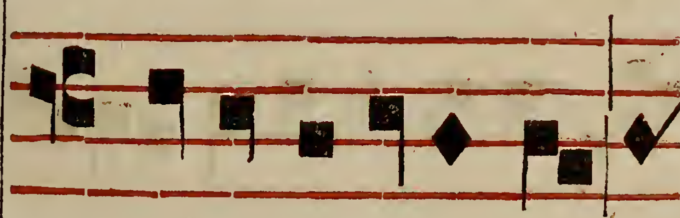
℟. Habemus ad Dominum.

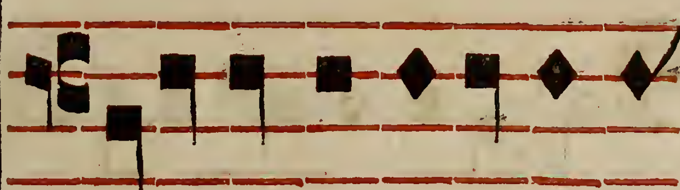
℣. Gra ti as a gamus Do-

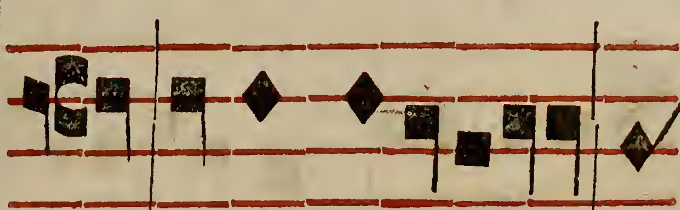
mino De o noſtro.

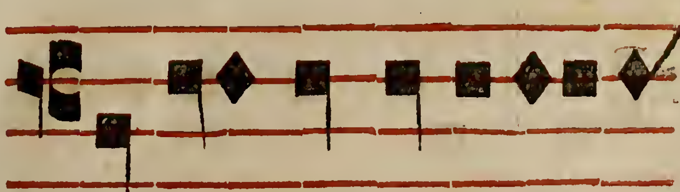
℟. Dignum, & iuſtum eſt.

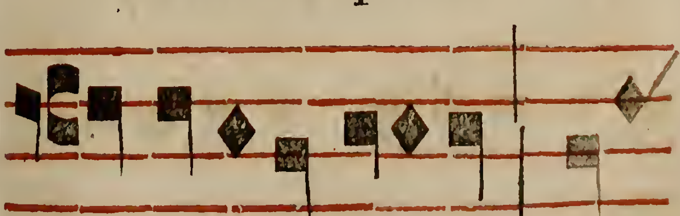
Verè dignum, & iuſtum
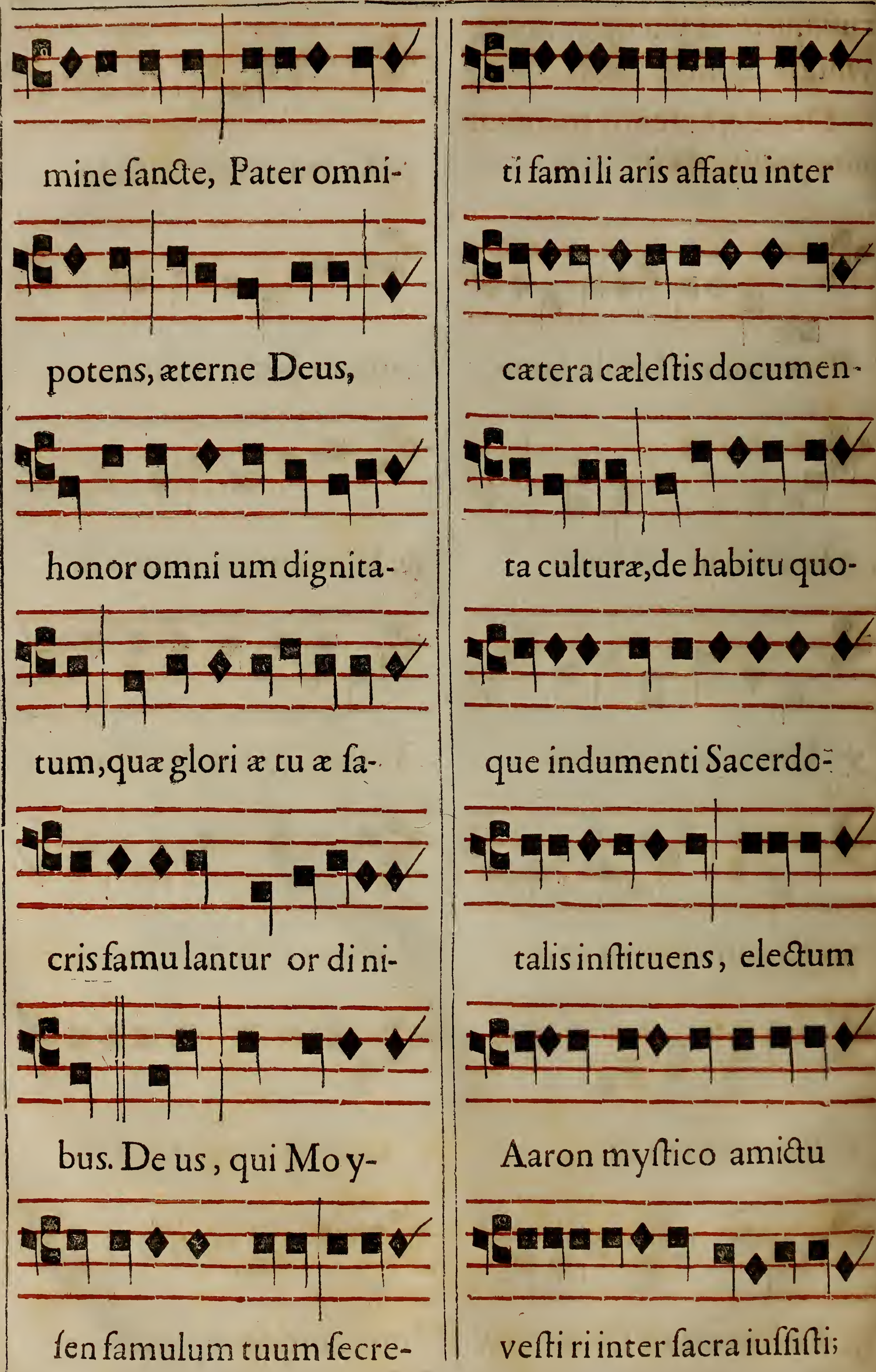

eſt, æquum. & ſalu tare,
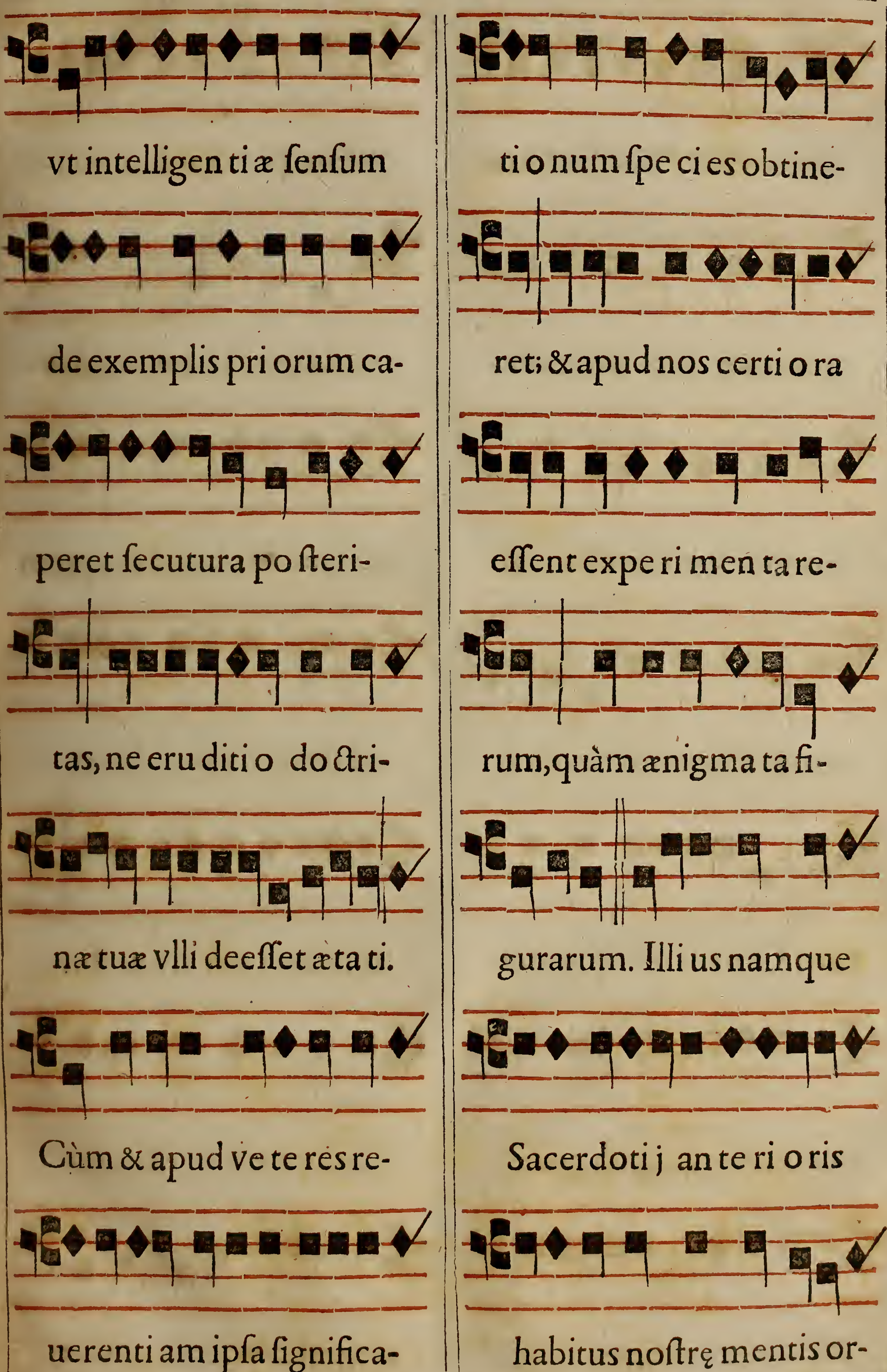

nos tibi ſemper, & vbi-
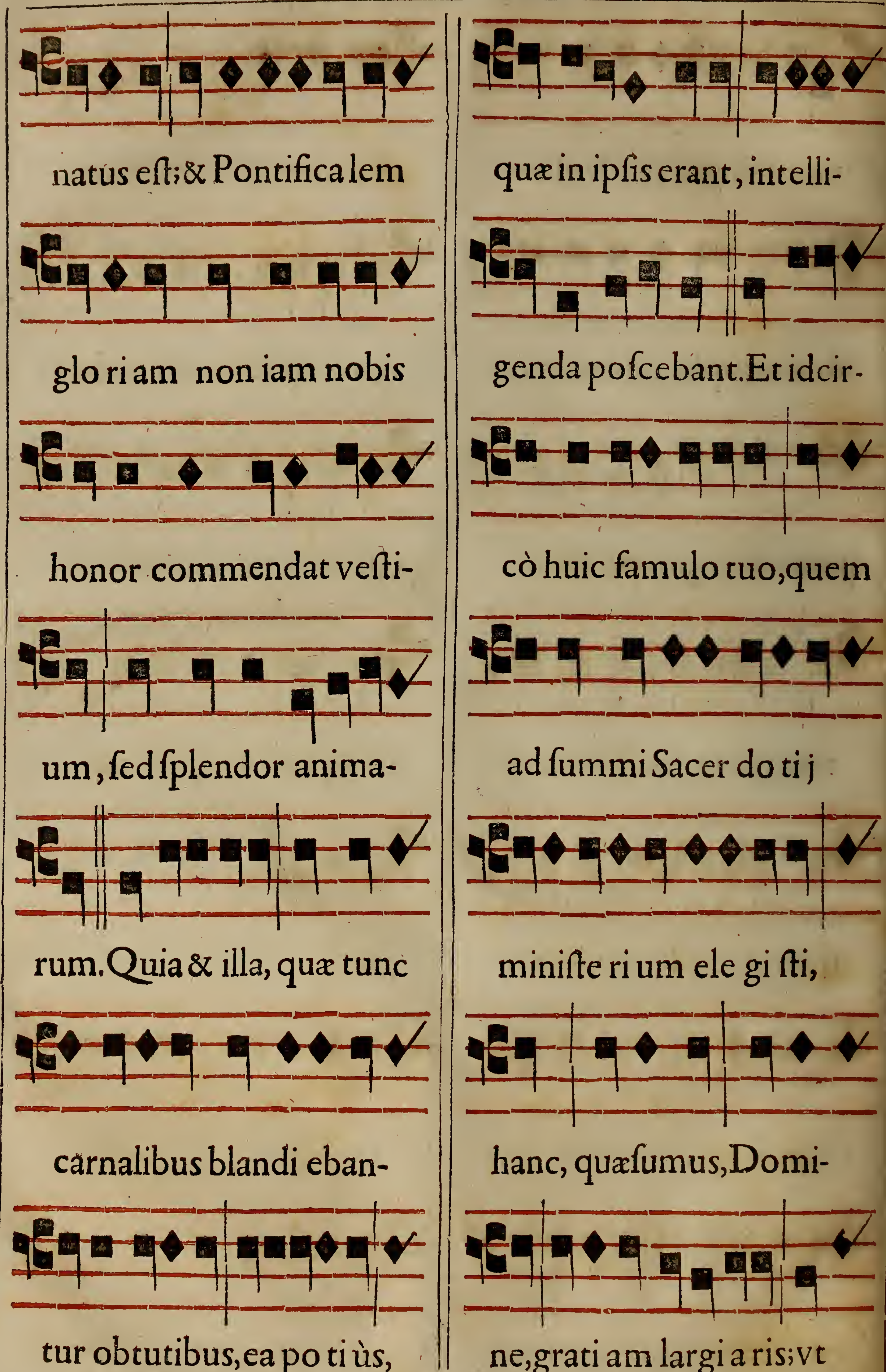

que gra ti as agere, Do-

mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
honor omni um dignita-
tum, quæ glori æ tu æ ſa-
cris famu lantur or di ni-
bus. De us, qui Mo y-
ſen famulum tuum ſecre-
ti fami li aris affatu inter
cætera cæleſtis documen-
ta culturæ, de habitu quo-
que indumenti Sacerdo-
talis inſtituens, electum
Aaron myſtico amictu
veſti ri inter ſacra iuſſiſti;

vt

vt intelligen ti æ ſenſum
de exemplis pri orum ca-
peret ſecutura po ſteri-
tas, ne eru diti o doctri-
næ tuæ vlli deeſſet æta ti.
Cùm & apud ve te rès re-
uerenti am ipſa ſignifica-
ti o num ſpe ci es obtine-
ret; & apud nos certi o ra
eſſent expe ri men ta re-
rum, quàm ænigma ta fi-
gurarum. Illi us namque
Sacerdoti j an te ri o ris
habitus noſtrę mentis or-

natus eſt; & Pontifica lem
glo ri am non iam nobis
honor commendat veſti-
um, ſed ſplendor anima-
rum. Quia & illa, quæ tunc
carnalibus blandi eban-
tur obtutibus, ea po ti ùs,
quæ in ipſis erant, intelli-
genda poſcebant. Et idcir-
cò huic famulo tuo, quem
ad ſummi Sacer do ti j
miniſte ri um ele gi ſti,
hanc, quæſumus, Domi-
ne, grati am largi a ris; vt

quid-

quidquid illa velamina in

fulgore auri, in nitore gem-

marum, & in multi modi

operis va ri e ta te ſigna-

bant, hoc in eius moribus

actibuſque clareſcat. Com-

ple in Sacerdote tu o mi-

niſte ri j tu i ſummam, &

ornamentis to ti us glo-

ri fi ca ti onis inſtructum,

cæleſtis vnguenti rore

ſanctifica.

Si in Romana curia fit con-ſecratio, Subdiaconus Apoſ-tolicus, vel vnus ex capellanis Pontificis, ligat caput Electi cum vna ex longioribus mappulis, de octo ſuperiùs dictis; & Cõſecrator, flexis genibus, verſus ad altare incipit, cæteris proſequẽtibus Hymnum:

Et dicitur vſq; ad finem, prout habetur ſuprà in ordinatione Presbyteri, fol. 62.

Finito primo verſu, ſurgit Pontifex, & ſedet in faldiſtorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum, & chirothecas; reſumit annulũ, & imponitur ei gremiale à miniſtris. Tum pollicem ſuũ dexterum intingit in ſanctum Chriſma, & caput Electi coram ſe genuflexi inungit, formans primò ſignum Crucis per totam coronam, deinde reliquum coronę liniendo, interim dicens:

VNgatur, & conſecretur caput tuum, cęleſti benedictione, in ordine Pontificali.
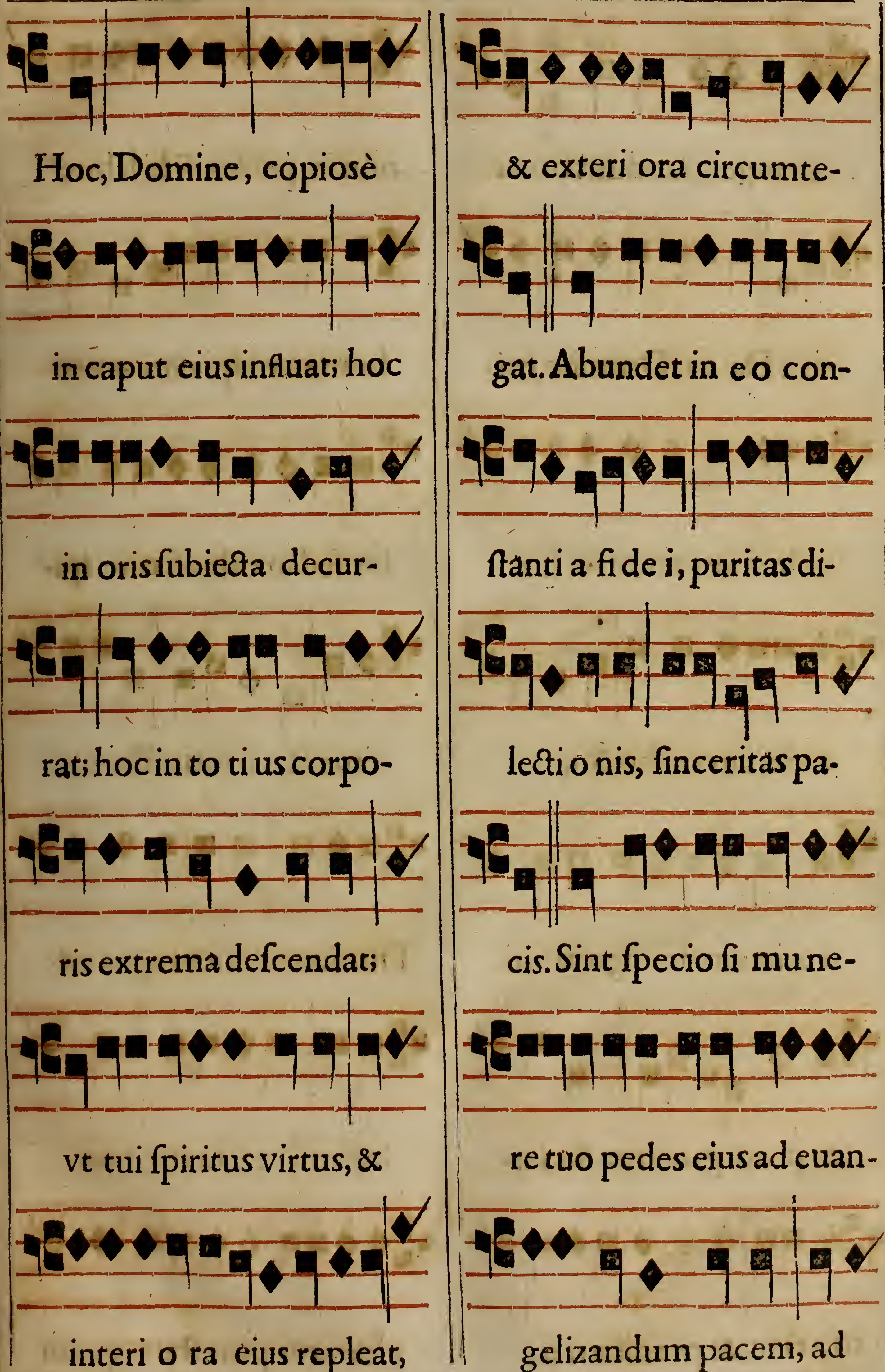
Et producens manu dextera tertiò ſignum Crucis ſuper caput Electi, dicit:
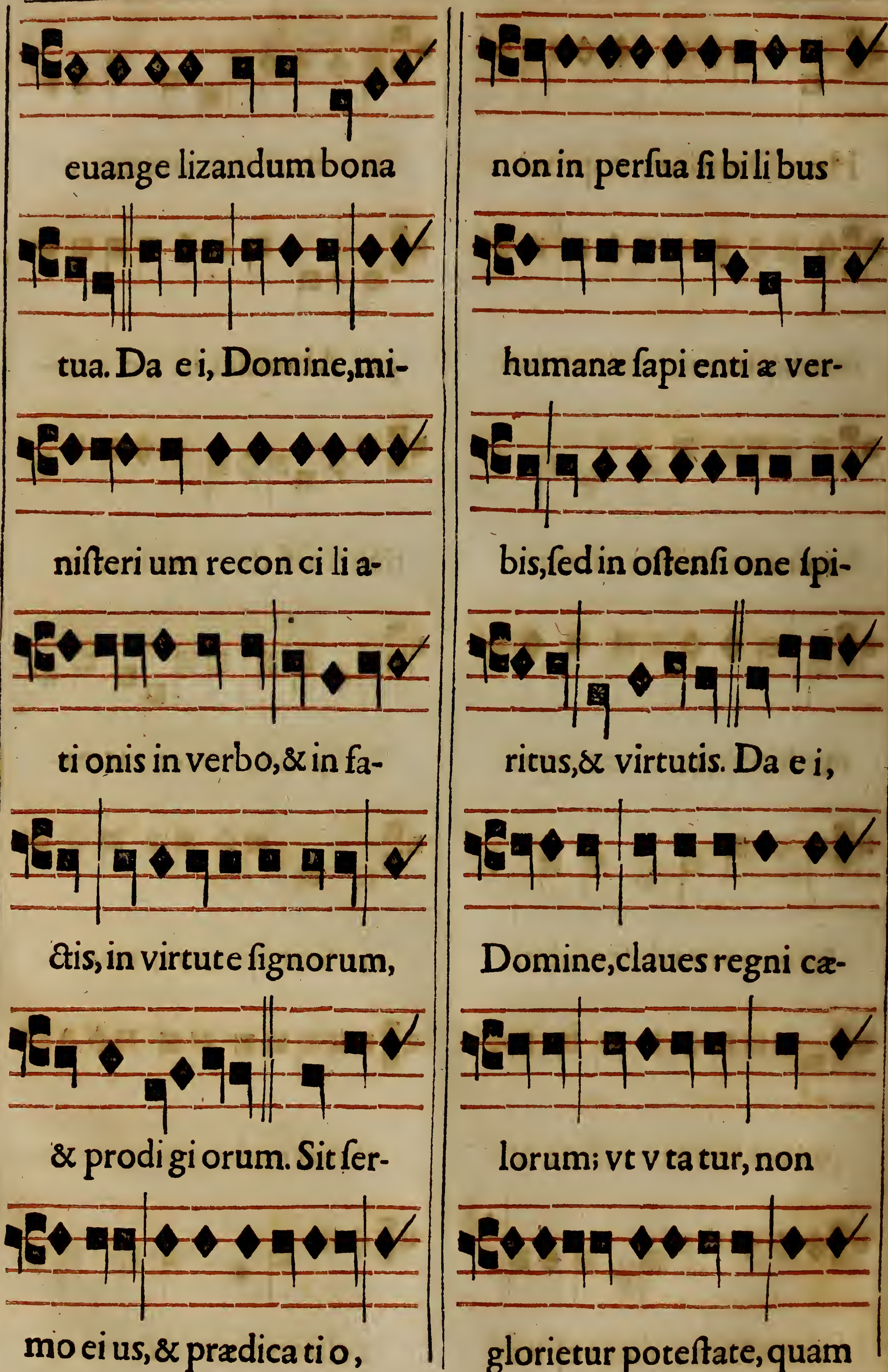
In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℞. Amen.

℣. Pax tibi. ℞. & cũ ſpiritu tuo
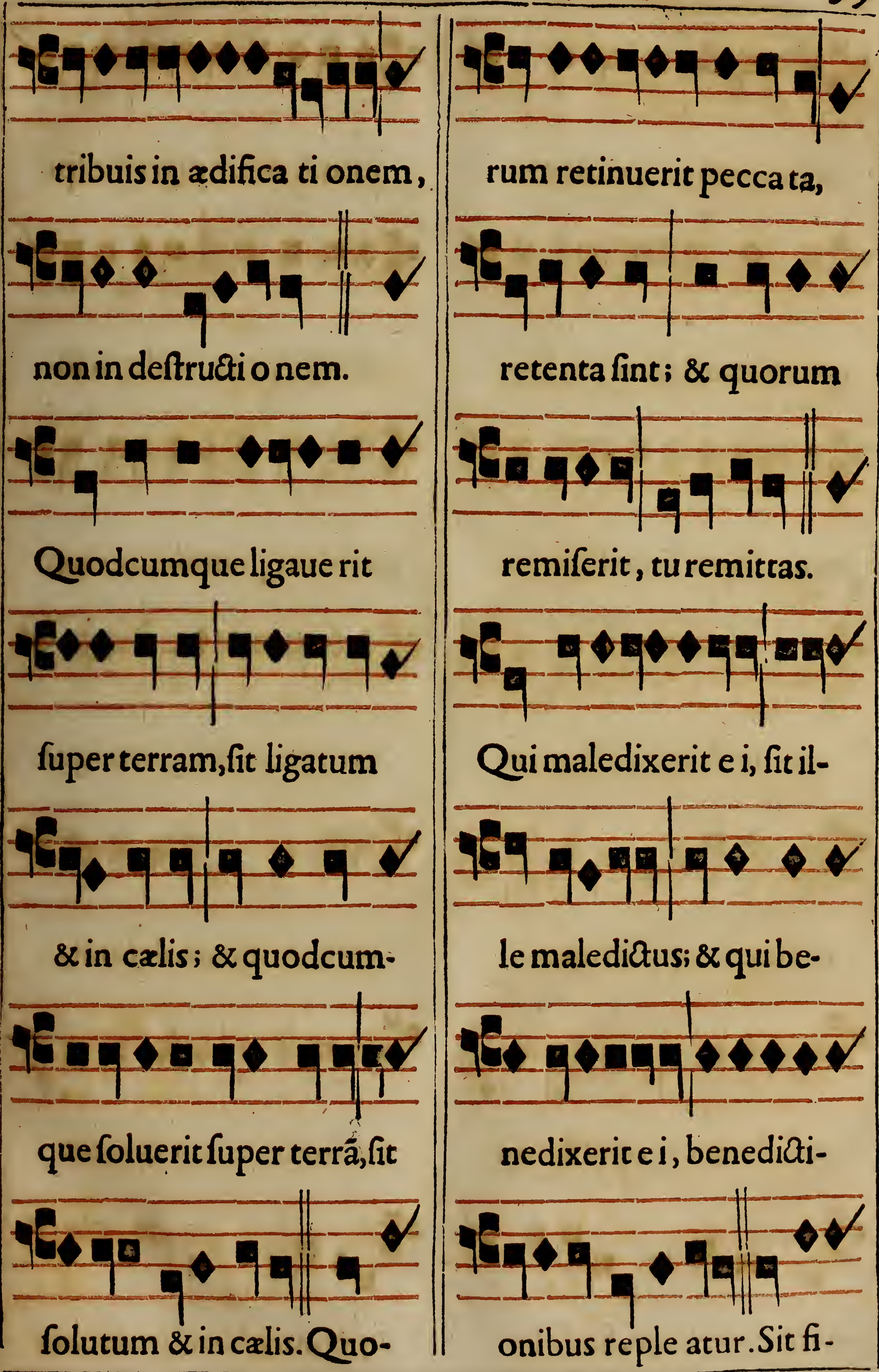
Et ſi plures ſint conſecrandi, hoc in perſona cuiuslibet ſingulariter repetit.

Expleta vnctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abſtergit; & finito Hymno prædicto, depoſita mitra, ſurgit; & in priſtina voce proſequitur, dicens.
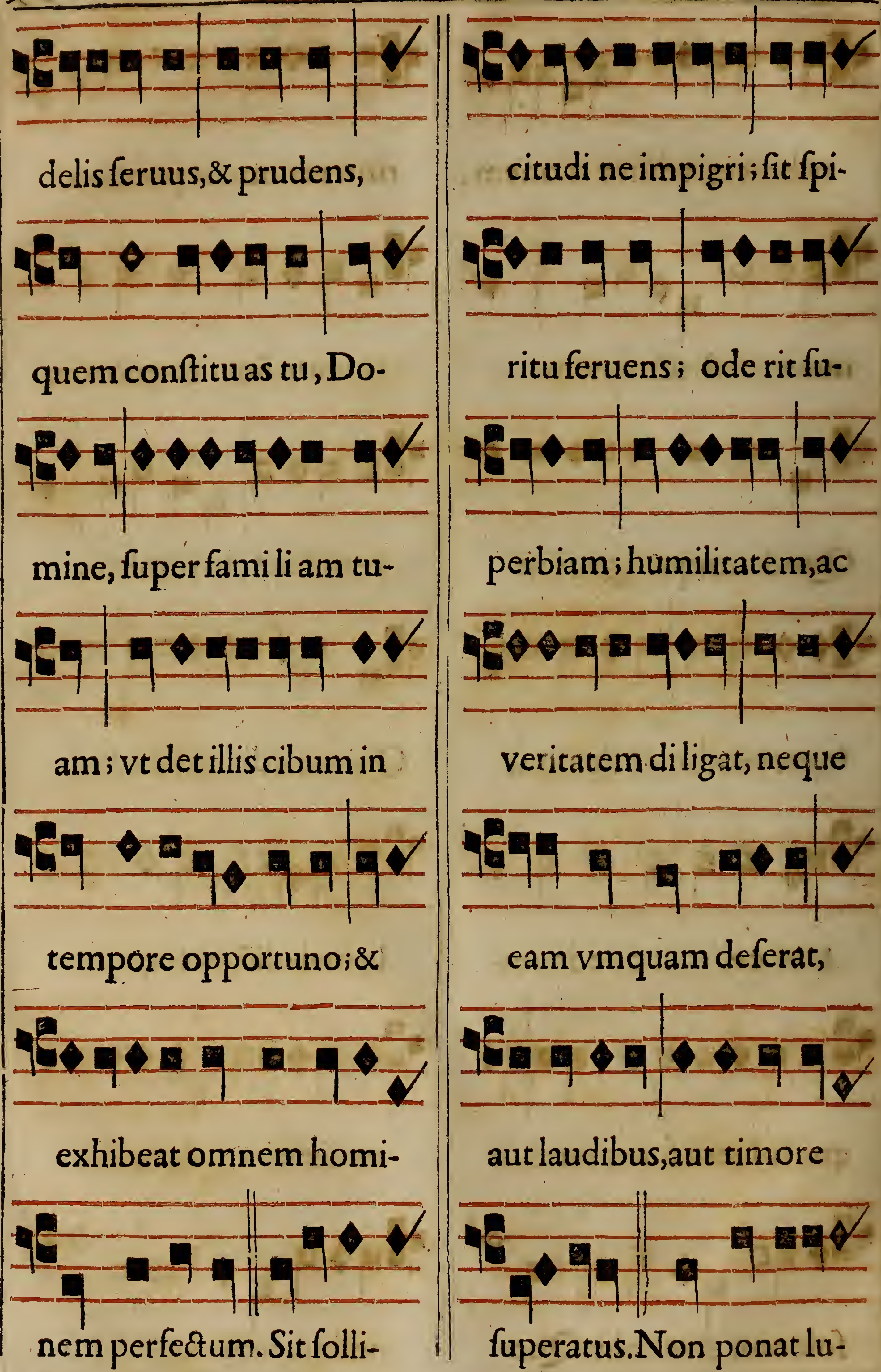

Hoc, Domine, copiosè
in caput eius influat; hoc
in oris ſubiecta decur-
rat; hoc in to ti us corpo-
ris extrema deſcendat;
vt tui ſpiritus virtus, &
interi o ra eius repleat,
& exteri ora circumte-
gat. Abundet in e o con-
ſtanti a fi de i, puritas di-
lecti o nis, ſinceritas pa-
cis. Sint ſpecio ſi mu ne-
re tuo pedes eius ad euan-
gelizandum pacem, ad

euange lizandum bona
tua. Da e i, Domine,mi-
niſteri um recon ci li a-
ti onis in verbo,& in fa-
ctis, in virtute ſignorum,
& prodi gi orum. Sit ſer-
mo ei us, & prædica ti o,
non in perſua ſi bi li bus
humanæ ſapi enti æ ver-
bis,ſed in oſtenſi one ſpi-
ritus,& virtutis. Da e i,
Domine,claues regni cæ-
lorum; vt v ta tur, non
glorietur poteſtate, quam
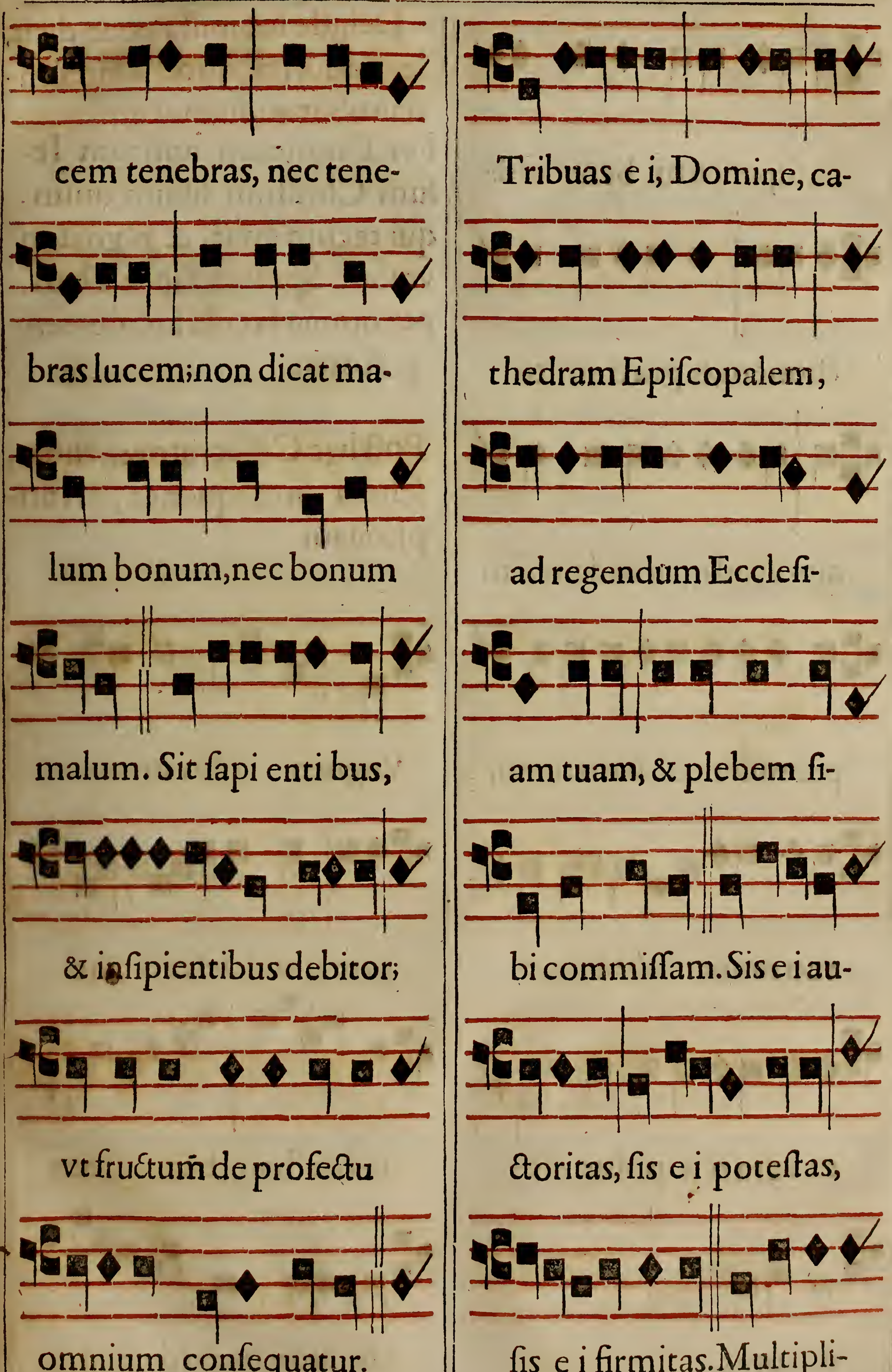
tri-

tribuis in ædifica ti onem,
non in deſtructi o nem.
Quodcumque ligaue rit
ſuper terram, ſit ligatum
& in cælis; & quodcum-
que ſoluerit ſuper terrã, ſit
ſolutum & in cælis. Quo-
rum retinuerit pecca ta,
retenta ſint; & quorum
remiſerit, tu remittas.
Qui maledixerit e i, ſit il-
le maledictus; & qui be-
nedixerit e i, benedicti-
onibus reple atur. Sit fi-

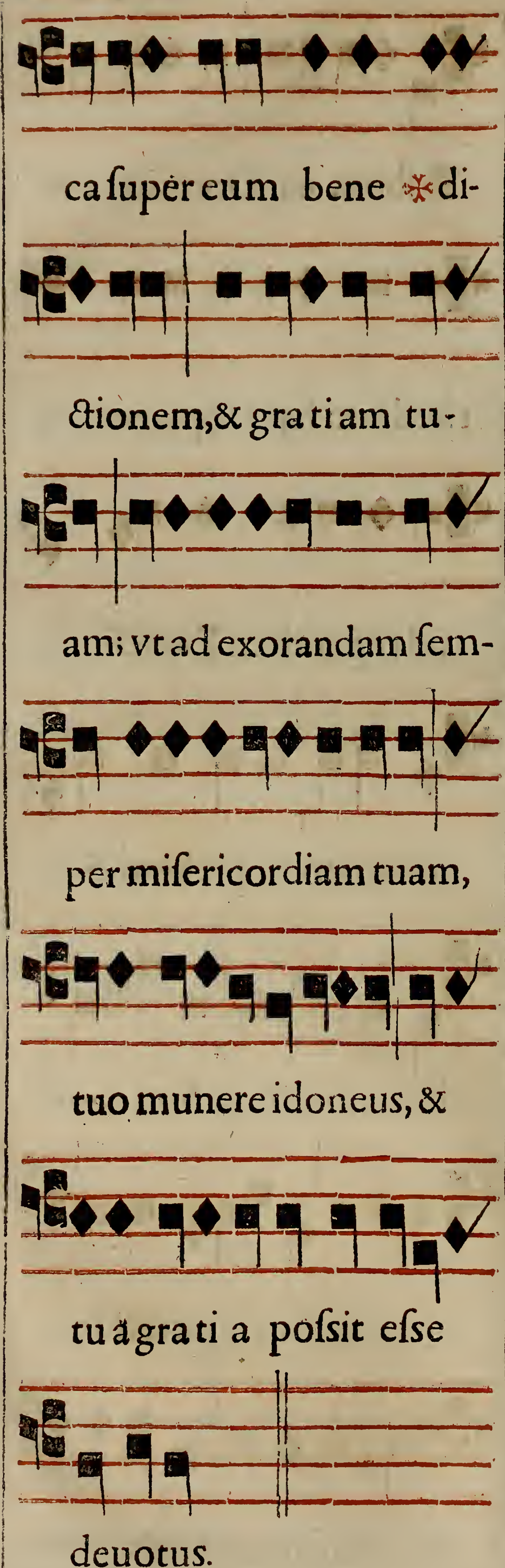
delis

delis ſeruus, & prudens,
quem conſtitu as tu, Do-
mine, ſuper fami li am tu-
am; vt det illis cibum in
tempore opportuno; &
exhibeat omnem homi-
nem perfectum. Sit ſolli-
citudi ne impigri; ſit ſpi-
ritu feruens; ode rit ſu-
perbiam; humilitatem, ac
veritatem di ligat, neque
eam vmquam deſerat,
aut laudibus, aut timore
ſuperatus. Non ponat lu-

cem

cem tenebras, nec tene-
bras lucem;non dicat ma-
lum bonum,nec bonum
malum. Sit ſapi enti bus,
& inſipientibus debitor;
vt fructum̃ de profectu
omnium conſequatur.
Tribuas e i, Domine, ca-
thedram Epiſcopalem,
ad regendum Eccleſi-
am tuam, & plebem ſi-
bi commiſſam. Sis e i au-
ctoritas, ſis e i poteſtas,
ſis e i firmitas. Multipli-

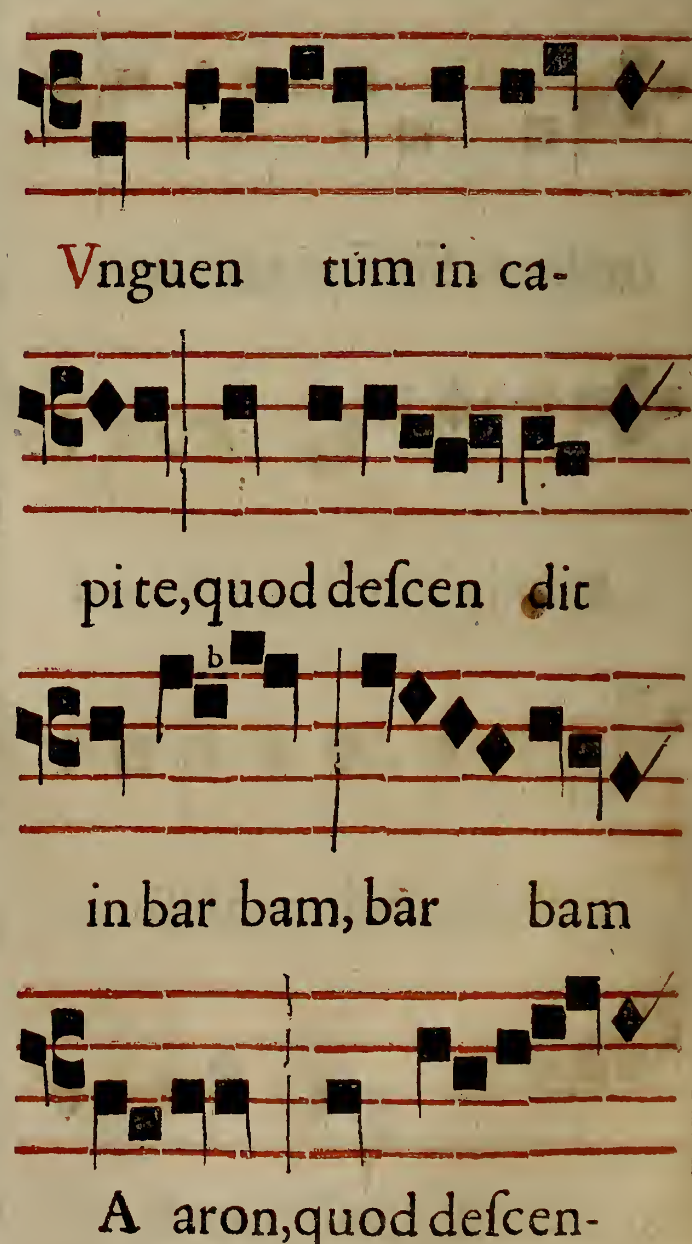
ca

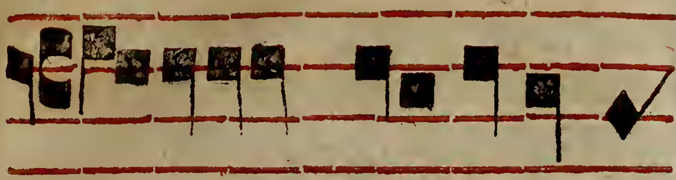

Deinde ſubmiſſa voce dicit, legendo, ita, quòd à circumſtantibus audiri poſsit:

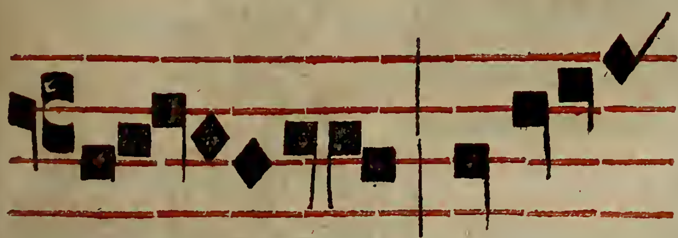
Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Poſt hęc Cõſecrator inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

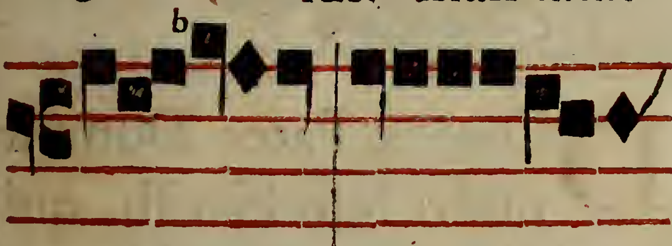

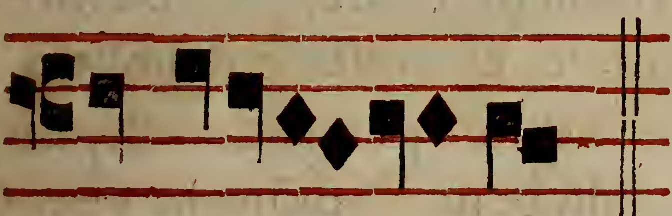
dit in oram veſtimenti

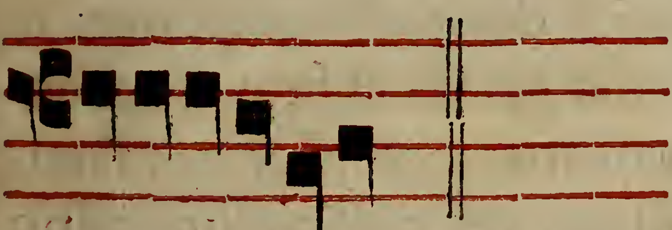
e ius: mandauit

Do minus benedictio-

nem in ſæ culum.

E v o v a e.

Pſalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm iucundum: habitare fratres in vnum.

Sicut vnguentum in capite: quod deſcendit in barbam, barbam Aaron.

Quod deſcendit in oram veſtimenti eius: ſicut ros Hermon, qui deſcendit in montem Sion.

Quoniam illic mandauit dominus benedictionem: & vitam vſque in ſæculum.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona, Vnguentum in capite, &c.

Incepta Antiphona ante Pſalmum, imponitur ad collũ Electi alia ex lõgioribus, mappulis, de octo ſupradictis. Conſecrator ſedet; accipit mitrã; & Electo ante ipſum genuflexo inungit ambas manus ſimul iunctas cum Chriſmate, in modum Crucis, producẽdo cum pollice ſuo dextero intincto duas lineas; videlicet à pollice dexteræ manus vſq; ad indicem ſiniſtræ, & à pollice ſiniſtræ vſque ad indicem dexteræ; & mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:

VNgantur manus iſtæ de oleo ſanctificato,& Chriſmate sanctificationis; ſicut vnxit Samuel Dauid Regem, & Prophetam,ita vngantur,& conſecrentur.

Et producens manu dextera ter ſignum Crucis ſuper manus Electi, dicit:

In nomine Dei Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij,& Spiritus ✠ ſancti, facientes imaginem ſãctæ Crucis Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti, qui nos à morte redemit, & ad regna cęlorum perduxit. Exaudi nos pie Pater omnipotens, æterne Deus; & præſta, vt,quod te rogamus;exoremus. Per eũdem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Et proſequitur ſedens.

DEus, & Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui te ad Pontificatus ſublimari voluit dignitatẽ, ipſe te Chriſmate, & myſticæ delibutionis liquore perfundat, & ſpiritualis bene ✠ dictionis vbertate fœcundet; quidquid bene ✠ dixeris, benedicatur; & quidquid ſanctificaueris, ſanctificetur; & conſecratæ manus iſtius, vel pollicis impoſitio cunctis proficiat ad ſalutem.

℟. Amen.

Præmiſſis itaque expeditis, Cõſecratus iungit ambas manus,& dexteram ſuper ſiniſtrã tenet, & eas imponit mappulæ à collo dependenti. Conſecrator verò abſtergit paululũ cum medulla panis pollicem; &,depoſita mitra,surgit,& be-

nedi-

nedicit baculum paſtoralem, (ſi non ſit benedictus) dicens:

Oremus.

SVſtentator imbecillitatis humanæ Deus, bene ✠ dic baculum iſtum; & quod in eo exteriùs deſignatur, interiùs in moribus huius famuli tui, tuæ propitiationis clementia operetur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde illum aſpergit aqua benedicta.

Tum ſedens, accepta mitra, ſolus tradit illum Conſecrato coram eo genuflexo, capienti ipsũ inter indices, & medios digitos, manibus non diſiunctis Conſecratore dicente:

ACcipe baculum paſtoralis officij, vt ſis in corrigendis vitijs piè ſæuiens, iudicium ſine ira tenens, in fouendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate ſeueritatis cenſuram non deſerens. ℟. Amen.

Quo facto, depoſita mitra, ſurgit Conſecrator, & benedicit ante annulũ (ſi non ſit prius benedictus) dicens:

Oremus.

CReator, & conſeruator humani generis, dator gratię ſpiritualis, largitor ęternæ ſalutis, tu, Domine, emitte bene ✠ dictionẽ tuam ſuper hunc annulum; vt quicumq; hoc ſacroſãctæ fidei ſigno inſignitus inceſſerit, in virtute cæleſtis defenſionis ad æternã vitam ſibi proficiat. Per Chriſtum Dñm noſtrũ. ℟. Amen.

Tum aſpergit ipſum annulum aqua benedicta; ſedet cum mitra, & ſolus annulum in digitum annularem dexteræ manus Conſecrati immittit, dicens:

Accipe Annulum, fidei ſcilicet ſignaculum; quatenus ſponſam Dei, ſanctam videlicet Eccleſiam, intemerata fide ornatus, illibatè cuſtodias. ℞. Amen.

Tum Conſecrator accipit librum Euangeliorum de ſcapulis Conſecrati; & adiuuantibus ipſum Episcopis Aſsiſtentibus, tradit eum clauſum Consecrato, tangenti illum ſine apertione manuum, dicens:

Accipe Euangelium, & vade, prædica populo tibi commiſſo; potens eſt enim Deus, vt augeat tibi gratiam

ſuam, qui uiuit, & regnat in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Demum Conſecrator recipit Conſecratum ad oſculũ pacis; ſimiliter & Aſsiſtentes Epiſcopi ſinguli, dicentes ipſi Conſecrato: Pax tibi.

Et ipſe reſpondet ſingulis: Et cum ſpiritũ tuo.

Tum Conſecratus medius inter Aſsiſtentes Episcopos, redit ad capellam ſuam, vbi, abſtergitur ei caput cum medulla panis, & cũ panno mundo; deinde cum pectine mundantur, & complanantur capilli; poſteà lauat manus. Cõſecrator verò in ſuo faldiſtorio manus lauat. Deinde procedit in Miſſa vſq; ad Offertorium incluſiuè. Idem facit Conſecratus in capella ſua.

Dicto Offertorio, Cõſecrator ſedet cum mitra in faldiſtorio, ante medium altaris. Et Conſecratus veniẽs ex ſua capella, inter Aſſiſtentes Epiſcopos medius, coram Conſecratore genuflectit; & illi offert duo intortitia accenſa, duos panes, & duo barilia vino plena; & Conſecratoris prædicta recipientis manum reuerenter oſculatur.

Deinde Conſecrator lauat manus; & accedit ad altare: Conſecratus etiam ad poſterius cornu Epiſtolæ altaris eiuſdẽ accedit; & ibi ſtans medius inter Episcopos Aſsiſtẽ-

tes,

tes, ante se habens Miſsale ſuum, ſimul cũ Conſecratore dicit, & facit omnia, prout in Miſſali. Et ponatur vna Hoſtia conſecranda, pro Conſecrante, & Conſecrato; & vinũ consecrandum, in Calice, ſufficiens pro vtroque.

Secreta ſequẽs dicitur cum Secreta Miſſæ diei, ſub vno, Per Dominum, per Conſecratorem.

Secreta.

SVſcipe, Domine, munera, quæ tibi offerimus pro hoc famulo tuo; & propitius in eo tua dona cuſtodias. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Conſecratus dicit:

Secreta.

SVſcipe, Domine, munera, quæ tibi offerimus pro me famulo tuo; vt propitius in me tua dona cuſtodias. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Infra actionem dicit Conſecrator:

HAnc igitur oblationem ſeruitutis noſtræ, ſed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promouere dignatus es, quæſumus, Domine, vt placatus accipias, & propitius in eo tua dona cuſtodias: vt, quod diuino munere cõſecutus eſt, diuinis effectibus exequatur; diesque noſtros in tua pace diſponas; atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Conſecratus dicit:

HAnc igitur oblationem ſeruitutis noſtræ, ſed & cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Epiſcopatus ordinẽ promouere dignatus es, quæſumus, Domine, vt placatus accipias, & pro-

pitius in me tua dona cuſtodias: vt, quod diuino munere conſecutus ſum, diuinis effectibus exequar; dieſque noſtros in tua pace diſponas; atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum iubeas grege numerari. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Dicta Oratione, Domine Ieſu Chriſte, qui, &c. per Conſecratorem, & Conſecratum, Conſecratus accedit ad dexteram Conſecratoris; & ambo oſculantur altare: tũ Conſecrator dat pacem Conſecrato, dicens: Pax tecum.

Cui reſpondet Conſecratus: Et cum ſpiritu tuo.

Et dat eam Aſsiſtentibus ſuis, ſeniori primò, tum alteri, ſingulis dicens: Pax tibi.

Et illi ſibi reſpondent: Et cum ſpiritu tuo.

Deinde poſtquam Conſecrator Corpus Domini ſumpſerit, non totum Sanguinem ſumit, ſed ſolùm partem eius cum particula Hoſtiæ in Calicem miſſa. Et priuſquam se purificet, communicat Conſecratum ante se in eodem cornu capite inclinato ſtantẽ, & non genuflectentem, priùs de Corpore, tum de Sanguine; deinde purificat ſe, poſteà Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, & ſumit etiam ablutionem; &, aſſumpta mitra, lauat manus.

Interim Conſecratus cum Aſsiſtentibus Epiſcopis accedit ad poſteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Euangelij; & ibi prosequitur Miſſam, ſicut Consecrator in cornu Epiſtolæ.

Poſtcommunio, quæ dici debet cum Poſtcommunione diei, sub vno Per Dominum noſtrum Ieſum, &c.

Plenum, quæſumus Domine, in nobis remedium tuæ miserationis operare: ac tales nos eſſe perfice propitius; & ſic foue, vt tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum noſtrum Iesum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde

Deinde dicto, I te Miſſa eſt, vel B enedicamus Domino, prout tempus requirit, Cõſecrator dicto in medio altaris, P laceat, &c. accepta ibidem mitra, ſi non ſit Archiepiscopus, & in ſua prouincia, ſtans versus ad altare populo solemniter benedicit, dicens: S it nomen Dñi benedictũ, &c.

Data benedictione, reponitur faldiſtorium ante medium altaris, & Conſecrator cum mitra in eo sedet. Conſecratus verò paruum biretũ in capite tenens, coram eo genuflectit. Tunc Conſecrator, depoſita mitra, ſurgit, & benedicit mitram, ſi nõ ſit benedicta. dicens: O remus.

DOmine Deus, Pater omnipotens, cuius præclara bonitas eſt, & virtus imměſa, à qua omne datum optimũ, & omne donum perfectum, totiuſque decoris ornamentum; bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare dignare hanc mitrã huius famuli tui Antiſtitis capiti imponendã. Per Chriſtum Dñm noſtrũ. ℟. Amen.

Et mox eã aſpergit aqua benedicta; deinde ſedens cũ mitra, adiuuantibus ipsum Aſsiſtentibus Epiſcopis, imponit eam capiti Conſecrati, dicẽs:

IMponimus, Domine, capiti huius Antiſtitis, & agoniſtæ tui, galeam munitionis, & ſalutis; quatenus decorata facie, & armato capite, cornibus, vtriuſq; Teſtamẽti terribilis appareat aduerſarijs veritatis; &, te ei largiente gra-

tiam,

tiam, impugnator eorum robuſtus exiſtat: qui Moyſi famuli tui faciem ex tui ſermonis conſortio decoratam lucidiſsimis tuæ claritatis, ac veritatis, cornibus inſigniſti; & capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi iuſſiſti. Per Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

Deinde, ſi chirothecæ non ſint benedictæ, ſurgit Consecrator, mitra depoſita, & eas benedicit, dicens:

Oremus.

OMnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito, manus diſcretionis inſignitas, tamquam organum intelligentiæ, ad rectè operandum dediſti; quas ſeruari mundas præcepiſti; vt in eis anima dignè portaretur, & tua in eis dignè conſecrarentur myſteria; bene✠dicere, & ſancti✠ficare dignare manuum hæc tegumenta: vt quicumque miniſtrorum tuorũ, ſacrorum Pontificum, his velare manus ſuas cum humilitate voluerit; tã cordis, quàm operis, ei munditiam, tua miſericordia ſubminiſtret. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.
℟. Amen. Et aſpergit eas aqua benedicta.

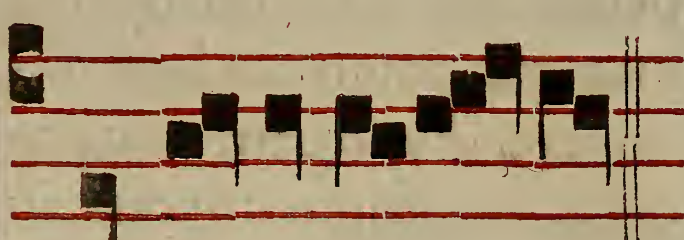
Tunc extrahitur Conſecrato annulus Põtificalis; deinde ſedet Conſecrator, & accepta mitra, adiuuantibus Aſſiſtẽtibus Epiſcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

CIrcumda, Domine, manus huius miniſtri tui munditia noui hominis, qui de cælo deſcendit: vt quẽadmodum Iacob dilectus tuus, pelliculis hœdorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratiſsimo, impetrauit; ſic & iſte, oblata per manus ſuas hoſtia ſalutari, gratiæ tuæ benedictionẽ impetrare mereatur. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui in ſimilitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit ſemetipſum. ℟. Amen.

Et ſtatim imponit ei annulum Pontificalem. Tum ſurgit Consecrator, & accipit Consecratum per manũ dexteram, & primus ex Asſiſten-

tibus Epiſcopis per ſiniſtram; & inthronizant eum, ponendo ipſum ad ſedendum in faldiſtorio, de quo ſurrexit Cõſecrator: vel, ſi id fiat in Eccleſia propria Cõſecrati, inthronizant eum in ſede Epiſcopali conſueta; & Cõſecrator tradit ei baculum paſtoralem in ſiniſtra.

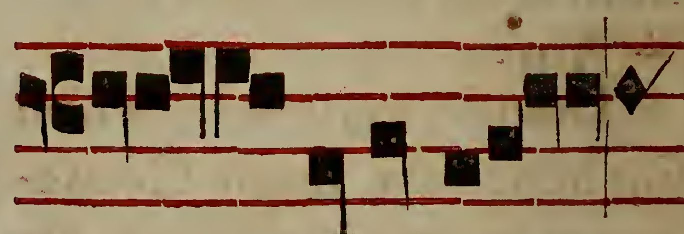
Deinde verſus ad altare Cõſecrator, depoſita mitra, ſtans incipit, cæteris vſque ad finem proſequentibus, Hymnum.

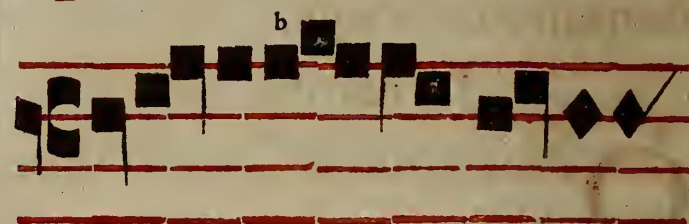
Te De um lau da mus.

Incepto Hymno, Conſecratus ducitur ab Aſsiſtentibus Epiſcopis cum mitris per Eccleſiam; & omnibus benedicit; Conſecratore interim apud altare ſine mitra ſtante in eodem loco. Cùm verò Conſecratus reuerſus fuerit ad ſedem ſuam, ſeu faldiſtorium, iterùm ſedet, quouſq; finiatur Hymnus prædictus: Aſsiſtentes deponunt mitras, & ſtãt apud Conſecratorem.

Finito Hymno, Conſecrator ſtans ſine mitra apud ſedem, ſeu faldiſtorium, à parte dextera Conſecrati, dicit. Vel, ſi Officium cantatur, incipit, ſchola proſequente, Antiph.

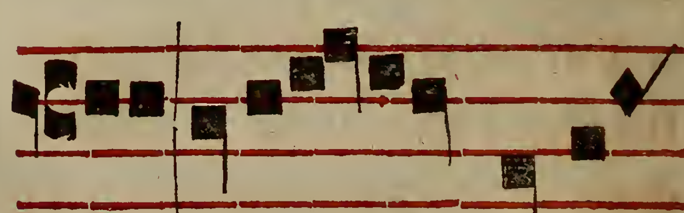
Firme tur manus tu a,

& exalte tur dexte-

ra tu a: iuſti-

ti a, & iudicium præpa-

ra tio ſedis tu æ.

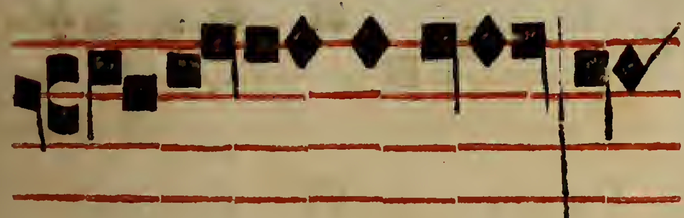
Glo-

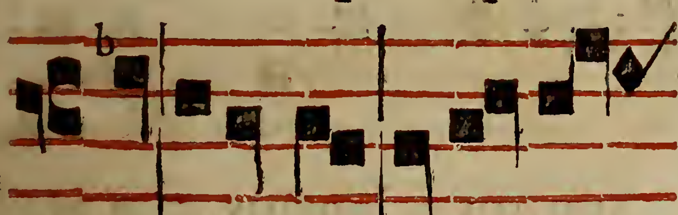
Glo ri a Pa tri, & Fi li o,

& Spi ri tu i ſancto. S i-

cut erat in princi pio, &

nunc, & ſemper, & in ſæ-

cula ſæculo rum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Conſecrator, dicit:

℣. Domine exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, omnium fidelium paſtor, & rector, hunc famulum tuum, quem Eccleſię tuæ præeſſe voluiſti, propitius reſpice: da ei, quæſumus, verbo, & exemplo, quibus præeſt, proficere; vt ad vitam, vnà cum grege ſibi credito, perueniat ſempiternã. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℞. Amen.

His dictis, Conſecrator, detecto capite, manet ad cornu Euangelij altaris; apud quem Aſsiſtentes ſtant ſine mitris.

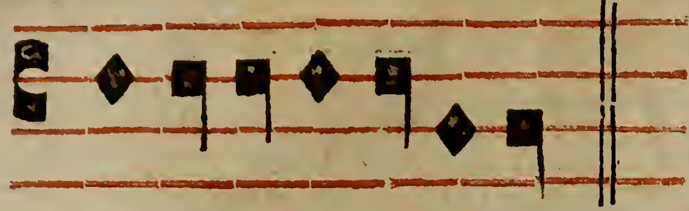
Conſecratus verò ſurgit, & accedens cum mitra, & baculo paſtorali ante medium altaris, verſus ad illud, ſignãs se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit Verſum.

S it nomen Domini bene-

dictum. ℞. Ex hoc nunc

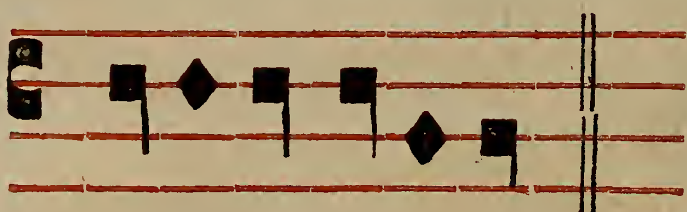

& vſque in ſæculum.

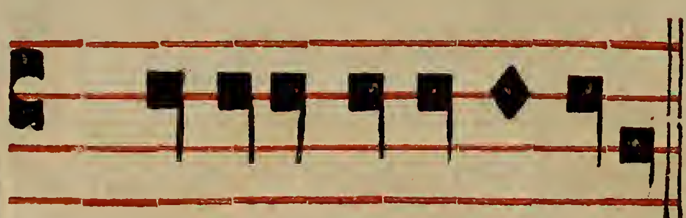
Deinde faciẽs ſignum Crucis à fronte ad pectus, dicit:

A diu to ri um noſtrum in

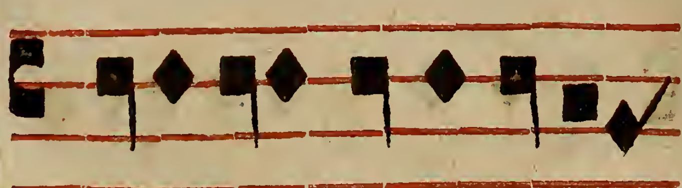

nomine Domini.

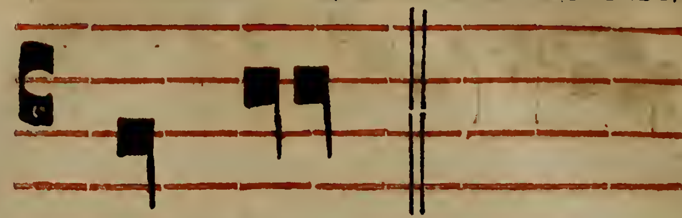

℟. Qui fecit cælum & terrã.

Tum eleuans, ac iungens manus, & caput inclinãs, dicit:

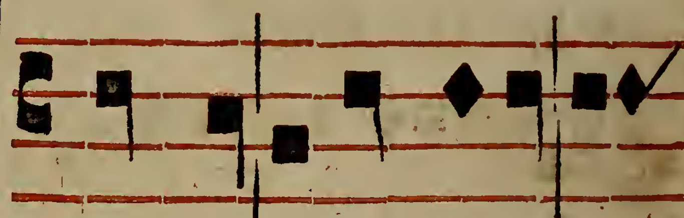

B enedicat vos omnipo-

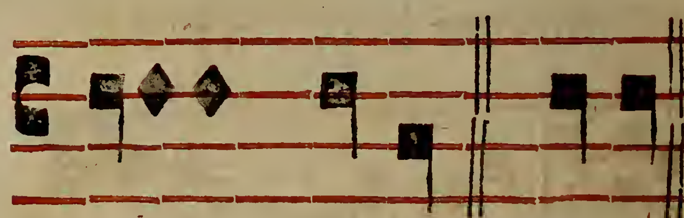

tens Deus.

Et cùm dixerit Deus, vertit ſe ad populum; tertiò ſuper eum ſignans benedicit, dicẽs:

Pa ✠ ter, & Fi ✠ lius, &

Spiritus ✠ ſanctus. ℟. Amẽ.

Tum Conſecrator accipit mitram, ſtans in cornu Euangelij, verſa facie ad cornu Epiſtolæ: apud quem etiã ſtant Aſsiſtentes cum mitris: Conſecratus verò accedit ad cornu Epiſtolæ altaris; & ibidem cum mitra, & baculo genuflexus, verſus ad Conſecratorem, dicit cantando:

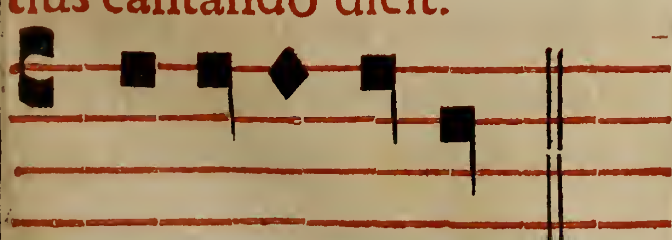
A d multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, vbi iterùm, vt priùs genuflexus, dicit altiùs cantando.

A d multos annos.

Poſteà accedat ad pedes Conſecratoris, vbi tertiò genuflexus, vt ſuprà, iterùm altiùs cantando dicit:

A d multos annos.

Tum Conſecrator recipit eum ſurgentem ad oſculum pacis; & ſimiliter faciunt Aſſiſtentes Epiſcopi, qui Conſecratum cum mitra, & baculo paſtorali incedentem, & Euangelium ſancti Ioannis, In principio erat Verbum, &c. dicentem, poſt reuerentiam Cruci ſuper altare factam, inter ſe medium ducentes, ad ſuam capellam reuertũtur, ad se exeundum, ſacris veſtibus; & interim dicit, Antiphonam Trium puerorum, & Canticum Benedictus, &c.

Consecrator verò, pacis, oſculo, vt præmittitur, Cõſecrato dato, dicit ſubmiſſa voce: Dominus vobiſcum.

Initium ſancti Euangelij secundùm Ioannem.

In principio erat Verbũ, &c. ſignat altare,& ſe;& facta ſimiliter Cruci reuerẽtia,apud ſedem, vel faldiſtoriũ deponit ſacras veſtes, interim etiam dicens Antiphonam Trium puerorũ,& Canticum Benedictus, &c. Quibus depoſitis, Conſecratus Conſecratori,& Aſſiſtentibus ſuis, pro more, gratias agit;& vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum, conſecratur, forma præmiſſa, in omnibus obſeruatur: ſed per huiuſmodi conſecrationem non aſſumit ſibi nomen Patriarchę,vel Archiepiſcopi, quod per traditionem Pallij dumtaxat ſibi attribuitur; vſq; ad quam dicitur Electus, etiã poſt conſecrationem prædictam,prout infrà dicetur. Electus verò in Epiſcopum, cùm primùm conſecratus eſt,Epiſcopus vocatur, non Electus.

In anniuerſario conſecrationis Epiſcopi dicitur Miſſa, vt in Miſſali Romano.

DE PALLIO.

CVm Pallium a Sede Apoſtolica mittitur, Põtifex, cui res ipſa committitur, ſtatuta die cũ Electo conuenit in Eccleſia ſua, ſi commodè fieri poteſt, vel alia Eccleſia ſuæ diœceſis, vel prouinciæ magis commoda,in qua Miſſarum ſolemnia peragantur. Et,facta communione per celebrantem,Palliũ reponitur ſupra medium altaris extenſum, & ſerico, in quo inuolutum portatũ fuit, coopertum. Deinde peractis, Miſſarum ſolemnijs Pontifex indutus amictu,ſtola,pluuiali, & mitra,sedẽs ante altare, ſuper faldiſtorio,capit iuramentum fidelitatis,nomine Sedis Apoſtolicæ, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac ſi celebraturus eſſet,mitra tamen, & chirothecis demptis, induto, ante ſe genuflexo, iuxta formam per litteras Apoſtolicas traditam.

FORMA IVRAMENTI.

EGo N. Electus Eccleſiæ N. ab hac hora in anteà fidelis, & obediens ero beato Petro Apoſtolo, ſanctæq; Romanæ Eccleſiæ, & Domino noſtro, Domino N. Papæ N. ſuiſq; ſucceſſoribus canonicè intrantibus. Non ero in conſilio, aut conſenſu, vel facto, vt vitam perdãt, aut membrum; ſeu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerãtur; vel iniuriæ aliquæ inferãtur, quouis quęſito colore. Conſilium verò, quod mihi credituri sũt, per ſe, aut Nuntios ſuos, ſeu litteras, ad eorum damnum, me ſciente, nemini pandam. Papatum Romanum, & Regalia ſancti Petri, adiutor eis ero ad retinendum, & defendendum, ſaluo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apoſtolicę Sedis in eundo, & redeũdo honorificè tractabo, & in ſuis neceſsitatibus adiuuabo. Iura, honores, priuilegia, & auctoritatem sãctæ Romanæ Eccleſię, Domini noſtri Papæ, & ſucceſſorum prædictorum, conſeruare, defendere, augere, & promouere curabo. Neq; ero in conſilio, vel facto, ſeu tractatu, in quibus contra ipſum Dominum noſtrum, vel eãdem Romanam Eccleſiam, aliqua ſiniſtra, vel præiudicialia perſonarum, iuris, honoris, ſtatus, & poteſtatis eorum machinentur. Et, ſi talia à quibuscumq; tractari, vel procurari nouero, impediam hoc pro poſſe; & quãtò citiùs potero, ſignificabo eidem Domino noſtro, vel alteri, per quem poſsit ad ipſius notitiã peruenire. Regulas ſanctorum Patrum, decreta, ordinationes, ſeu diſpoſitiones, reſeruationes, prouiſiones, & mandata Apoſtolica, totis viribus obſeruabo, & faciam ab alijs obſeruari. Hæreticos, ſchiſmaticos, & rebelles eidẽ Domino noſtro, vel ſucceſſoribus prædictis, pro poſſe perſequar, & impugnabo. Vocatus ad Synodum, veniã, niſi præpeditus fuero canonica prępeditione. Apoſtolorum limina ſingulis triẽnijs

perſonaliter per me ipſum viſitabo; & Domino noſtro, ac ſucceſſoribus præfatis, rationẽ reddam de toto meo paſtorali officio, ac de rebus omnibus ad meæ Eccleſiæ ſtatũ, ad cleri, & populi diſciplinam, animarũ denique, quæ meę fidei traditæ ſunt, ſalutem quouis modo pertinentibus: & viciſſim mãdata Apoſtolica humiliter recipiam, & quam diligentiſsimè exequar. Quòd ſi legitimo impedimento detentus fuero, præfata omnia adimplebo per certum Nuntiũ, ad hoc ſpeciale mãdatum habẽtem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutum, ſeu aliàs perſonatum habentem; aut, his mihi deficientibus, per diœceſanum Sacerdotem; & clero deficiente omnino, per aliquem aliũ Presbyterum ſęcularem, vel Regularem, ſpectatæ probitatis, & religionis, de ſupradictis omnibus plenè inſtructum. De huiuſmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes, ad S.R.E. Cardinalem Proponẽtem in Congregatione ſacri Concilij, per ſupradictũ Nuntium tranſmittendas. Poſſeſſiones verò ad mẽſam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo; nec de nouo infeudabo, vel aliquo modò alienabo, etiam cũ conſenſu Capituli Eccleſię meæ, inconſulto Romano Pontifice. Et ſi ad aliquam alienationem deuenero; pœnas in quadam ſuper hoc edita Conſtitutione contentas, eo ipſo incurrere volo.

Dictus Pontifex in gremio ſuo librum Euãgeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eó præſtationem huiuſmodi iuramenti recipit; & Electo adhuc coram eo genuflexo dicente:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Tum Pontifex reſpondet:

Deo gratias.

Iuramento præſtito, Põtifex ſurgit cum mitra, & Pallium de altari accipit, & illud ſuper humeros Electi, adhuc ante ſe genuflexi, imponit, dicens:

AD honorem omnipotẽtis Dei, & beatæ Mariæ ſemper virginis, ac beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, Domini noſtri N. Papæ N. & ſanctæ Romanæ Eccleſię, necnon Eccleſiæ N. tibi cõmiſſæ, tradimus tibi Pallium de corpore beati Petri ſumptũ, in quo eſt plenitudo Põtificalis officij, cũ Patriarchalis (vel Archiepiſcopalis) nominis appellatione; vt vtaris eo intra Eccleſiam tuã certis diebus, qui exprimuntur in priuilegijs ab Apoſtolica Sede cõceſſis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Euangelij altaris: & Patriarcha, vel Archiepiſcopus, ſurgit cum Pallio; & aſcendens ad altare, Crucem ſuam ante ſe habens, ſi ſit in Eccleſia ſua, vel alia suæ diœceſis, vel prouinciæ, detecto capite benedicit populo ſolemniter, dicens:

Sit nomen Domini, &c.

Qua benedictione data, dimiſsis in Eccleſia paramẽtis, omnes ad ſua reuertuntur.

Et, quia Pontificalis officij plenitudo confertur per Pallium, antequã obtinuerit quis Pallium, licet ſit conſecratus, non ſortitur nomen Patriarchæ, Primatis, aut Archiepiſcopi; & nõ licet ei Epiſcopos conſecrare; nec conuocare ad Concilium; nec Chriſma conficere; neque Eccleſias

dedicare; nec Clericos ordinare, etiam ſi Pallium in alia Eccleſi ahabuiſſet, cùm oporteat petere nouum Pallium.

Poteſt tamen, quando vult, Miſſam ſine Pallio, & ſandalijs celebrare.

Poteſt etiam huiusmodi cõſecrationes ante Pallij receptionem alteri committere; dummodò non ſit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium poteſt Electus ante ſe Crucem deferre, ſed tantùm poſteà.

Nec poteſt Patriarcha, vel Archiepiſcopus, vti Pallio extra ſuum Patriarchatum, vel prouinciam; & nõ omni tempore, ſed tantùm in Eccleſijs, in Miſſarum ſolemnijs, in Feſtis præcipuis; non in Proceſſionibus, neque in Miſsis pro defunctis. Et quia Pallium eſt perſonale, ideò accommodari non poteſt; neque in morte alicui relinqui; ſed Patriarcha, vel Archiepiſcopus, cum eo ſepeliri debet.

DIES, QVIBVS PALLIO vti poteſt Patriarcha, ſiue Archiepiſcopus, ſunt hi:

Natiuitas Domini noſtri Ieſu Chriſti.

Sancti Stephani Protomartyris.

Sancti Ioannis Apoſtoli, & Euangeliſtæ.

Circumciſio Domini.

Epiphania Domini.

Dominica in Palmis.

Feria quinta in Cœna Dñi.

Sabbatum ſanctum.

Dominica Resurrectionis cum duobus diebus ſequentibus.

Dominica in Albis.

Aſcenſio Domini.

Dominica Pentecoſtes.

Feſtum Corporis Chriſti.

Feſtiuitates quatuor beatæ Mariæ ſemper Virginis; Purificationis, Annunciationis, Aſſumptionis, & Natiuitatis.

Natiuitas ſancti Ioannis Baptiſtæ.

Feſtum omnium Sanctorũ.

Feſtiuitates omnium Apoſtolorum.

Dedicationes Eccleſiarum.

Prin-

Principales Feſtiuitates Eccleſiæ ſuæ.

Ordinationes Clericorum.

Conſecrationes Epiſcoporum, & Virginum.

Dies anniuerſarius Dedicationis Eccleſiæ.

& Conſecrationis ſuæ.

DE BENEDICTIONE ABBATIS.

In primis benedicendus prouideat de mandato Apoſtolico, benedictionem ſibi impendendam Pontifici committente.

Deinde ſtatuta die benedictionis, quæ debet eſſe Dominica, vel Feſtiua; tam ipſe Pontifex, quàm Electus conuenit, quòd die pręcedenti ieiunent.

In Eccleſia, vbi benedictio fiet ornãtur duæ capellæ, maior pro Pontifice, minor pro Electo. In maiori quidem ſuper altari parato, vt eſt moris, erit Crux in medio, & ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia ſtrata.

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pontifice, ſuper quam erit mappa munda, duo candelabra, vaſa ad abluendum manus, cum ſuis mantilibus; vas cum aqua benedicta, & aſperſorio; thuribulum cum nauicella, cochleari, & incenſo; ampullæ pro vino, & aqua pro ſacrificio; Calix, hoſtiaria cum hoſtijs.

Item paramenta omnia Pontificalia coloris tempori, & Officio Miſsæ conuenientis; videlicet, ſandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, ſtola, tunicella, dalmatica, chirothecę, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus paſtoralis, & manipulus.

Item parãtur faldiſtorium ornatum pro Pontifice, & tria ſcabella, pro Electo, & duobus Abbatibus Aſsiſtentibus, Miſſale, & Pontificale. Pontifex habeat tres capellanos ad minus, cum ſuperpelliceis, & duos ſcutiferos ad credentiã. In capella verò minore pro

Electo, quæ à maiori debet eſſe diſtincta, paratur altare cũ Cruce, & duobus candelabris, & ſuper illud Miſſale, & Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, vt ſuprà pro Pontifice numerata ſunt. Et hoc, ſi Abbas benedicendus ſit de mitra. Si verò non ſit de mitra, parantur tãtùm paramenta Sacerdotalia; & vltra illa pluuiale album: prope altare ſit credentia minor, cum mappa munda, & vaſis ad abluendum manus. Ponuntur etiam quinq; mappulæ æqualis menſuræ, factæ ex vna canna cum dimidia panni linei ſubtilis; & candelæ octo vnius libræ quælibet, quarum quatuor ſuper altare Põtificis, duæ ſuper eius credentiam, & duæ ſuper altare Electi ponuntur. Annulus cum gemma benedicẽdus, & Electo tradendus; veſtes monaſticæ, ſeu regulares, & pro Offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet; duo panes magni, & duo barilia vini: panes, & barilia ornẽtur; duo, videlicet, videantur argentea, & duo aurea, hinc & inde, inſignia Põtificis, & Monaſterij, ſeu Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra, pro cuiuſque gradu, & dignitate.

Adſint duo Abbates Aſſiſtentes, qui ſint induti ſuperpelliceo, ſtola, pluuiali, & mitra ſimplici alba.

Hora igitur competenti Põtifex, Electus, Aſſiſtentes, & alij, qui benedictioni intereſſe debent, ad Eccleſiam conueniũt: & Pontifex, facta oratione ante altare, aſcendit ad ſedem, ſi ſit in Eccleſia ſua, vel accedit ad faldiſtorium in capella ſua, iuxta cornu altaris Epiſtolæ præparatum; & ibi de more paratur. Interim etiam Abbates Aſsiſtẽtes ſua paramenta prædicta capiunt. Quibus ſic paratis, Pontifex ſedet cum mitra ſuper faldiſtorium ante medium altaris ſibi paratum. Electus verò in habitu ſuo quotidiano medius inter Abbates Aſsiſtentes paratos, & mitratos, Pontifici cum debitis reuerentijs præſẽtatur, atque eidem mandatum Apo-

ſtoli-

ſtolicum traditur. Quo publicè lecto per Pontificis Notarium, Electus genuflectit ante Pontificem: qui ſurgit, depoſita mitra, & ſuper eum dicit Orationes ſequentes; niſi iam ſit profeſſus.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terrã.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, indulgentiæ pater, qui ſeueritatem tuæ diſtrictionis temperãs, indulſiſti ne filius portet iniquitatem patris; & qui mira diſpenſatione, etiam malis benè vtẽs, tuæ dignationis gratiam per eos frequenter operaris: quæſumus, clementiam tuam, vt huic famulo tuo non obſiſtat, quòd habitum religionis, per nos, tanta, ac tali re indignos, accipit: ſed miniſterium, quod exteriùs, per nos exhibetur, tu interiùs per donum Spiritus ſancti exequaris. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

Deus, qui per coæternum Filium tuum cũcta creaſti, quique mundum, peccatis inueteratum per myſterium ſãctę Incarnationis eius renouare dignatus es, te ſuppliciter exoramus, vt eiuſdẽ Domini noſtri gratia, ſuper hunc famulum tuum, abrenuntiationem ſæculi profitentem, clementer reſpicere digneris: per quam in ſpiritu ſuæ mentis renouatus, veterem hominem cum actibus ſuis exuat; & nouum, qui ſecundùm Deũ creatus eſt, induere mereatur. Per eumdem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

Domine Ieſu Chriſte, qui es via, ſine qua nemo venit ad Patrem, quæſumus, clemẽtiam tuam; vt hunc famulum tuũ, à carnalibus deſiderijs abſtractum, per iter diſciplinæ regularis deducas; & qui peccatores vocare dignatus es, dicens: Venite ad me

omnes, qui laboratis, & onerati eſtis, & ego vos reficiam; præſta, vt hęc vox inuitationis tuæ ita in eo conualeſcat, quatenus peccatorum onera deponens, & quàm dulcis es, guſtans, tua refectione ſuſtentari mereatur. Et ſicut atteſtari de ouibus tuis dignatus es, agnoſce eũ inter oues tuas; vt ipſe te agnoſcat, & alienũ non sequatur, ſed te: neq; audiat vocem aliorum, ſed tuam, quam dicis; Qui mihi miniſtrat, me ſequatur. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

SAncte Spiritus, qui te Deũ, ac Dominum mortalibus reuelare dignatus es, immenſam tuæ pietatis gratiam poſtulamus; vt, ſicut vbi vis, ſpiras, ſic & huic famulo tuo affectũ deuotionis indulgeas. Et quoniam tua ſapientia eſt cõditus, tua quoq; prouidentia gubernetur. Quem iuxta tibi cõsuetam gratiam vnctio tua de omnibus doceat; & per interceſſionem Sãcti N. quem præcipuũ huius ſanctæ inſtitutionis legislatorem dediſti, nec non & aliorũ Sanctorum, ad quorum nomina profeſſionem facit, eum à vanitate ſæculi veraciter cõuerte. Et ſicut es omnium peccatorum remiſſio, ita deprimentes impietatis colligationes in eo diſsolue; & ad obſeruantiam huius sãcti propoſiti fac eum ita certatim feruere, vt in tribulationibus, & anguſtijs tua indeficienti conſolatione valeat reſpirare: vt iuſtè, & piè, per veram humilitatem, atq; obedientiam, in fraterna charitate fundatus, quod, te donante, hodie promittit, felici perseuerantia cõpleat. Quod ipſe præſtare digneris, qui cũ Deo Patre, ſanctoq; vnigenito Filio eius Domino noſtro Ieſu Chriſto viuis, & gloriaris Deus, per infinita ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde benedicuntur veſtes, quæ nouæ afferuntur; & tenentur per vnum ex miniſtris Electi corã Pontifice, qui ſtans ſine mitra, dicit Verſum.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Ore-

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, qui tegumē noſtræ mortalitatis induere dignatus es, obſecramus immenſam tuæ largitatis abundantiam, vt hoc genus veſtimenti, quod ſancti Patres ad innocentiæ, vel humilitatis indiciū abrenuntiantes ſæculo ferre ſanxerunt, tu ita bene ✠ dicere digneris, vt hic famulus tuus, qui hoc indutus fuerit veſtimento, te quoq; induere mereatur. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſęcula ſęculorū. ℟. Amen.

Et aſpergit veſtes cum aqua benedicta. Poſt hæc Pontifex ſedet cum mitra, & exuit Electum veſte ſæculari, dicens:

EXuat te Dn̄s veterem hominem, cum actibus ſuis.

Et mox induit illum habitum monaſticum, dicens:

INduat te Dominus nouũ hominem, qui ſecundùm Deum creatus eſt, in iuſtitia, & ſanctitate veritatis.

Tunc, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & dicit:

Oremus.

DEus miſericors, Deus clemens, cui cuncta bona placẽt, ſine quo nihil boni inchoatur, nihilque boni perficitur; adſint noſtris humillimis precibus tuæ pietatis aures: & hunc famulum tuum, cui in tuo ſancto nomine habitum ſacræ religionis imponimus, à mundi impedimento, vel ſæculari deſiderio defẽde; & concede ei, vt in hoc sãcto propoſito deuotus perſiſtere, & remiſſione peccatorum percepta, ad electorum tuorum valeat peruenire cõſortium. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Quibus dictis, ſedet Pontifex, & imponitur illi mitra, & Electus, profeſsionem emiſſurus, iunctis ante pectus manibus, coram eo genuflexus, dicit:

SVſcipe me, Domine, ſecũdùm eloquium tuum, & viuam; & non confundas me ab expectatione mea.

Circumſtantibus, vel Monachis, ſi ſit in ſuo Monaſterio, reſpondentibus.

SVſcepimus, Deus, miſericordiam tuam, in medio templi tui.

℣. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

℟. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et hoc ter, tam per Electum, quàm per circumſtãtes, repetitur. Deinde Electus ante altare, & Pontificem ſe proſternit in terram; & dicuntur ſequentes Pſalmi per Pontificem ſedẽtem cum mitra, circumſtantibus reſpõdentibus.

Pſalmus 47.

MAgnus Dominus, & laudabilis nimis: in ciuitate Dei noſtri, in monte ſancto eius.

Fũdatur exultatione vniuer-

ſæ terræ mons Sion, latera Aquilonis, ciuitas Regis magni.

Deus in domibus eius cognoſcetur, cùm ſuſcipiet eam.

Quoniam ecce reges terræ congregati ſunt: conuenerũt in vnum.

Ipſi videntes ſic admirati sũt, conturbati ſunt, cõmoti ſunt: tremor apprehendit eos.

Ibi dolores vt parturientis, in ſpiritu vehementi conteres naues Tharſis.

Sicut audiuimus, ſic vidimus in ciuitate Domini virtutum, in ciuitate Dei noſtri: Deus fundauit eam in æternum.

Suſcepimus Deus miſericordiam tuam, in medio templi tui.

Secundùm nomen tuum Deus, ſic & laus tua in fines terræ: iuſtitia plena eſt dextera tua.

Lætetur mons Sion, & exultent filię Iudæ, propter iudicia tua Domine.

Circumdate Sion, & complectimini eam: narrate in turribus eius.

Ponite corda veſtra in virtute eius, & diſtribuite domos eius, vt enarretis in progenie altera.

Quoniam hic eſt Deus, Deus noſter in æternum, & in ſæculum ſæculi: ipſe reget nos in sæcula.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 50.

Miſerere mei Deus, secundùm magnam miſericordiam tuam.

Et ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Ampliùs laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meã ego cognoſco: & peccatum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cũ iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexi-

ſti: incerta, & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

A ſperges me hyſſopo, & mũdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

A uditui meo dabis gaudium, & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.

A uerte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

C or mũdum crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.

N e proijcias me à facie tua: & Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me.

R edde mihi lętitiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali confirma me.

D ocebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

L ibera me de ſanguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua meam iuſtitiam tuam.

D omine, labia mea aperies: & os meum annunciabit laudem tuam.

Q uoniam ſi voluiſſes, ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.

S acrificium Deo ſpiritus contribulatus: cor contritum, & humiliatum Deus non deſpicies.

B enignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.

T unc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ, oblationes, & holocauſta: tũc imponent ſuper altare tuum vitulos. G loria, &c.

Pſalmus 132.

E Cce quàm bonũ, & quàm iucundum, habitare fratres in vnum.

S icut vnguentum in capite, quod deſcendit in barbam, barbam Aaron.

Q uod deſcendit in oram veſtimenti eius: ſicut ros Hermon, qui deſcendit in montem Sion.

Q uoniam illic mandauit Dominus benedictionem, & vitam vſque in ſæculum.

G loria Patri, &c.

Quibus finitis, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & dicit.

P ater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Sal-

℣. Saluum fac ſeruum tuum, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine, exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.
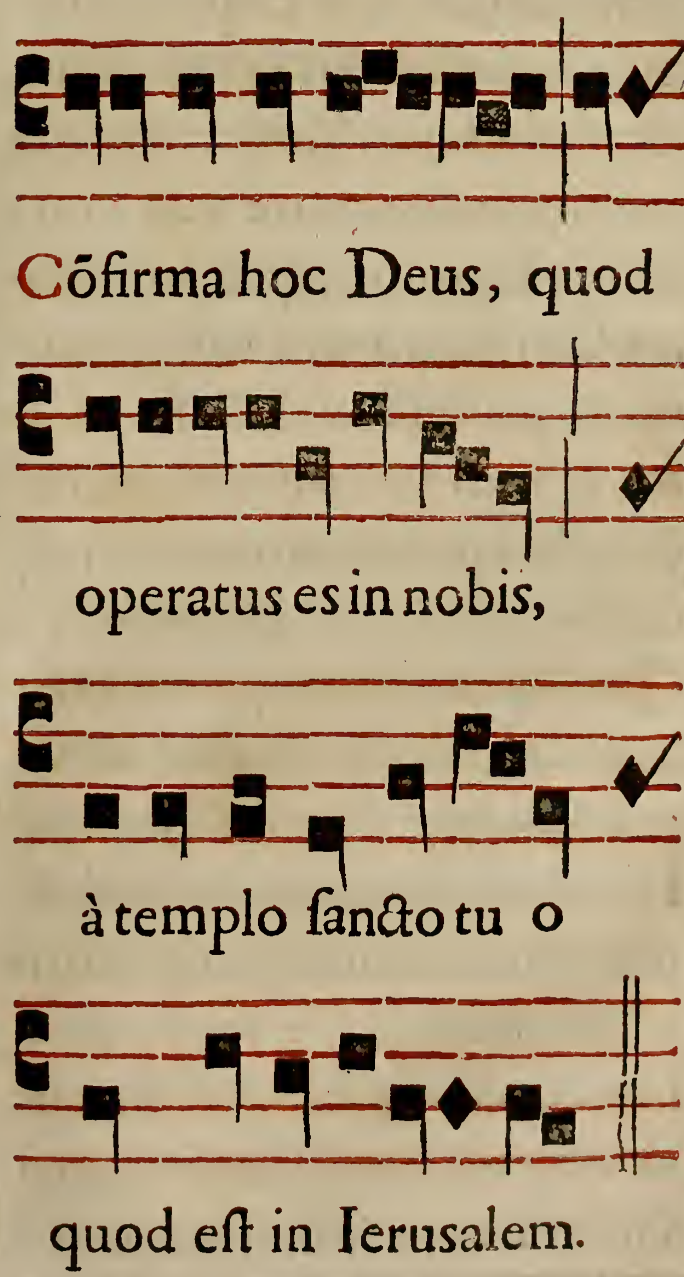
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui non vis mortem peccatoris, ſed per pœnitentiam, & emendationem, vitam ſemper inquiris; te ſuppliciter deprecamur, vt huic famulo tuo ſæcularibus actibus renuntianti largè tuæ pietatis gratiam infundere digneris: quatenus caſtris tuis inſertus, ita tibi militando, ſtatum vitæ præſentis percurrere valeat; vt brauium æternæ remunerationis, te donante, percipiat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

His dictis, ſedet Pontifex, & mitram accipit; ac coram eo genuflexus Electus emittens profeſſionem, ex præſcripto cuiuſque Congregationis, in charta ſcriptam, quam in manibus tenet, & legit.

Qua lecta, ponit chartam ipſam ſuper altare; & iterùm, vt priùs, genuflectit coram Pontifice incipiente, & ſchola proſequente, Antiphonam:

Qua dicta, Pontifex adhuc cum mitra ſedēs accipit eum in Cōgregationem, & ſocietatem aliorum Monachorum ſui Ordinis, dicens:

OMnes quamuis per gratiam Baptiſmi, fratres ſimus in Chriſto, & vnum Patrem habeamus in cælo, ſi eius præceptis, prout poſſumus, obſequimur; proculdubiò tunc maximè vnimur, quando orationibus, & beneficijs inuicē nos copulamus: quemadmodum in primitiua Eccleſia ſancti Patres, quibus cor vnum, & anima vna erat, feciſſe leguntur; quorum plures Chriſti amore mente accenſi, poſſeſſiones, & facultates rerum vēdentes, congregatis in vnum pretijs, ad Apoſtolos ferebant gaudentes. Quę Apoſtoli accipientes, tribuebāt omnibus, prout opus erat. Sicque iſte nihilominùs, Deo inſpirāte, eorum exemplo commonitus, religioſorū Ordinis Sancti N. optat coniūgi conſortijs. Idcircò damus ei communem ſocietatem viuendi cùm illis, quantum à Domino poſſumus promereri, & noſtrum eſt largiri, quatenus cum electis à remuneratore omnium bonorum valeat præmia repromiſſa percipere, præſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu sācto, viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſęculorum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex, & omnes Monachi præſentes, recipiunt eum ad oſculum pacis.

Deinde Electus vadit ad capellam ſuam, in qua paratur amictu, alba, cingulo, & ſtola in modum Presbyteri, ac pluuiali: & aſſociatus medius inter duos Abbates indutos ſuperpelliceo, ſtola, pluuiali, & mitra ſimplici, ſi benedicēdus ſit de mitra; aliàs inter Priorem, & ſeniores, aut duos ſeniores Religioſos ſui, ſi adſunt, aut alterius Monaſterij, indutos ſuperpelliceo, & pluuiali; ducitur ad Pōtificem in faldiſtorio ante altare ſedētē, cui, depoſito bireto, ſe humiliter inclinans, facit reuerētiam: Aſsiſtentes etiam, detectis capitibus, illa inclinantes,

Pontificem venerantur. Tum ſedēt omnes eo ordine, prout in conſecratione Epiſcopi ſuprà dictum eſt. Et, poſtquam parum quieuerint, ſurgunt omnes, capitibus detectis; & ſenior Aſſiſtentium, ſtans detecto capite verſus ad Pontificem, dicit, **Adeſt, Reuerendiſsime Pater, &c.** vt infrà.

DE BENEDICTIONE ABBATIS Auctoritate Apoſtolica.

ADeſt, Reuerendiſsime Pater, Electus Monaſterij N. Ordinis ſancti N. diœceſis N. quē ad veſtram Reuerēdiſſimam Paternitatem, ex parte Conuentus eiuſdē Monaſterij duximus præſentandum, humiliter poſtulantes à vobis, vt ipſum in Abbatem dicti Monaſterij, auctoritate Apoſtolica vobis commiſſa, dignemini ordinare.

Pontifex interrogat eos, dicens:

Habetis mandatum Apoſtolicum?

Reſpondet ille: **Habemus.**

Pontifex dicit: **Legatur.**

Tunc Notarius Pontificis accipiens mandatum à præſentāte, illud legit à principio vſque ad finem. Interim omnes ſedent, tectis capitibus. Quo totaliter perlecto, Pontifex dicit: **Deo gratias.**

Vel ſi benedictio fit vigore litterarū Apoſtolicarum, per quas etiam iuramenti receptio committitur, litteris lectis, antequam Pōtifex aliquid dicat, Electus de ſcabello ſuo veniens, coram Pontifice genuflectit, & legit iuramentum de verbo ad verbū, iuxta formam iuramenti, prout infrà.

EGo N. Electus Monaſterij N. Ordinis Sancti N. diœceſis N. ab hac hora in anteà fidelis, & obediens ero beato Petro Apoſtolo, ſanctæque Romanæ Eccleſiæ, & Domino noſtro, Domino N. Papæ N. ſuiſque ſucceſsoribus canonicè intrātibus. Non ero in conſilio, aut conſenſu, vel facto, vt vitam perdāt, aut

mem-

membrum:ſeu capiantur mala captione; aut in eos violenter manus quomodolibet ingerãtur; vel iniuriæ aliquæ inferantur, quouis quæſito colore. Conſilium verò, quod mihi credituri ſunt, per ſe,aut Nuntios ſuos, ſeu litteras,ad eorum damnum,me sciente, nemini pãdam.Papatum Romanum, & Regalia ſancti Petri,adiutor eis ero ad retinendum,& defendendum, saluo meo ordine, contra omnem hominem.Legatum Apoſtolicæ Sedis in eũdo,& redeundo honorificè tractabo, & in ſuis neceſsitatibus adiuuabo. Iura, honores, priuilegia, & auctoritatem sãctæ Romanæ Eccleſiæ, Domini noſtri Papæ,& ſucceſſorum prędictorũ, cõſeruare,defendere, augere, & promouere curabo. Neq; ero in cõſilio,vel facto,ſeu tractatu, in quibus contra ipſum Dominum noſtrum, vel eandem Romanam Eccleſiam aliqua ſiniſtra, vel præiudicialia perſonarum, iuris, honoris,ſtatus, & poteſtatis eorum machinentur. Et,ſi talia à quibuſcumque tractari, vel procurari nouero, impediã hoc pro poſſe: & quantò citiùs potero, ſignificabo eidem Domino noſtro, vel alteri, per quem poſsit ad ipſius notitiã peruenire. Regulas sãctorum Patrũ, decreta, ordinationes, ſeu diſpoſitiones, reſeruationes,prouiſiones, & mandata Apoſtolica, totis viribus obſeruabo, & faciam ab alijs obſeruari. Hæreticos ſchiſmaticos, & rebelles eidem Domino noſtro, vel succeſsoribus prędictis,pro poſſe perſequar; & impugnabo. Vocatus ad Synodum,veniam,niſi prępeditus fuero canonica prępeditione. Poſſeſsiones verò ad Monaſterium meũ pertinentes non vendam,nec donabo, neque impignorabo; nec de nouo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum conſenſu Conuentus Monaſterij mei,incõsulto Romano Pontifice. Et ſi ad aliquam alienationẽ deuenero, pœnas in quadam ſuper hoc edita Conſtitutione contentas, eo ipſo incurrere volo.

Quo per eum lecto, Pontifex ſupra gremium ſuum librum Euãgeliorum apertũ tenens, inferiori parte libri Electo verſa, ab eo præſtationẽ huiuſmodi iuramenti recipit, Electo dicente:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Et textum Euangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Pontifex: Deo gratias.

Deinde Electo, & Aſsiſtentibus ſedentibus Pontifex intelligibili voce legit ſequens examen.

ANtiqua ſanctorum Patrum inſtitutio docet, & præcipit, vt is, qui ad regimen animarum eligitur, examinari, & interrogari debeat, de diuerſis cauſis, & moribus, quæ huic regimini congruunt, ac neceſſaria ſunt. Eadem igitur auctoritate, te, frater chariſsime, interrogamus:

Interrogatio.

Vis tuum ſanctum propoſitum, & ſancti N. regulam obſeruare, tibique ſubiectos, vt idipsum faciant, diligenter inſtruere?

Electus aſſurgens, detecto capite, ad iſtam, & ad omnes alias reſponſiones ſequentes, Reſpondet. Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni ma-

lo temperare, &, quantum adiuuante Domino poteris, ad omne bonum commutare? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis caſtitatem, ſobrietatem, humilitatem, & patientiam, cum Dei adiutorio, in te ipſo cuſtodire, ſubditosque tuos talia docere? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis res Monaſterij tibi commiſsi fideliter cuſtodire, & in vſus Eccleſiæ, Fratrum, pauperum, & peregrinorum diſtribuere? ℟. Volo.

Interrogatio.

Vis sanctæ matri Eccleſiæ Romanæ, ac Sanctiſsimo Domino noſtro N. ſummo Pontifici, eiusque ſucceſſoribus, fidem, ſubiectionem, obedientiam, & reuerentiam deuotè, & fideliter per omnia perpetuò exhibere? ℟. Volo.

Si verò benedicendus exẽptus non eſt, neque auctoritate Apoſtolica, ſed ab ordinario ſuo Pontifice benedicitur; poſt prędictas omnes interrogationes subiungitur etiam ſequens, quæ aliàs omittitur, quando benedicendus eſt ab ordinaria iuriſdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis ſanctæ Eccleſiæ N. nominando Eccleſiam Patriarchalem, Metropolitanã, ſeu Cathedralẽ, cuius Prælati iuriſdictioni Electus Abbas, ſeu eius Monaſteriũ, ſubiecti exiſtunt; mihique eiuſdem Patriarchæ, (vel Archiepiſcopo, vel Epiſcopo,) & meis succeſsoribus, fidem, ſubiectionem, obedientiam, & reuerẽtiam deuotè, & fideliter perpetuò exhibere? ℟. Volo.

Si autem benedicendus Abbas, non exemptus auctoritate Apoſtolica, ab alio, quàm ordinario ſuo Pontifice benedicitur; Pontifex benedictionem ei impenſurus, loco interrogationis proximè poſitæ, & illa omiſſa, ſequentem ſubiungit, dicens:

Vis ſanctæ Eccleſiæ N. nominando Eccleſiam Patriarchalem, Metropolitanã, ſeu Cathedralem, cuius Pontificis iurisdictioni Electus Abbas, ſeu eius Monaſterium, ſubie-

cti exiſtunt, illiuſque Patriarchæ, (aut Archiepiſcopo, vel Epiſcopo,) ac ſuis ſucceſſoribus, fidem, ſubiectionē, obedientiam, & reuerentiam, deuotè, & fideliter perpetuò exhibere? ℟. Volo.

Subiungit Pontifex.

Hæc omnia, & cætera bona tribuat tibi Dominus, & cuſtodiat te, atque corroboret in omni bonitate. ℟. Amen.

Tunc Electus ante Pontificē genuflexus oſculatur eius manū. Deinde, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad altare, facit Confeſſionem, Electo à ſiniſtris ſibi reſpondente. Qua finita, Pontifex aſcendens ad altare, oſculatur illud, & Euangelium in Miſſa dicendum; atque incenſat altare more ſolito; deinde accedit ad ſedem ſuam; & procedit in Miſſa vſque ad Alleluia, ſiue vltimum verſū Tractus, vel Sequentiæ excluſiuè. Si verò Miſſa legitur, oſculato altari, & Euangelio, omiſſa incensatione, omnia prædicta leguntur in altari. Electus verò vadit cum Aſſiſtētibus ad capellam ſuam; vbi, depoſito pluuiali, accipit ſandalia, dicens Pſalmos conſuetos. Tum accipit crucem pectoralem; aptatur ei ſtola, vt ab humeris dependeat; deinde tunicellam, dalmaticam, planetam, & manipulum, & hoc, ſi ex priuilegio mitra vti poſsit; qua ſi vti ſibi licet, & priùs ſit profeſſus, ac Miſsa legatur, poteſt accipere ſandalia, & dicere Pſalmum, Quàm dilecta, &c. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cuius loco accipit pluuiale, ante inchoationē Officij, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus Pontificalia paramenta recipit. Si verò non ſit de mitra, depoſito pluuiali, & retenta ſtola, in modum Presbyteri, accipit planetam tantùm. Qua indutus, ſtans in altari ſuo medius inter Aſsiſtentes, prosequitur Miſſam vſq; ad Alleluia, ſi dicitur; ſiue vltimum verſum Tractus, vel Sequentiæ, excluſiuè. Et cùm dicit, Dominus vobiſcum, nō ſe debet ad populum vertere. Miſſa

dicitur de die, cum Collecta pro Electo ſub vno Per Dominum, &c. cum Collecta diei, per Pontificem.

Oratio.

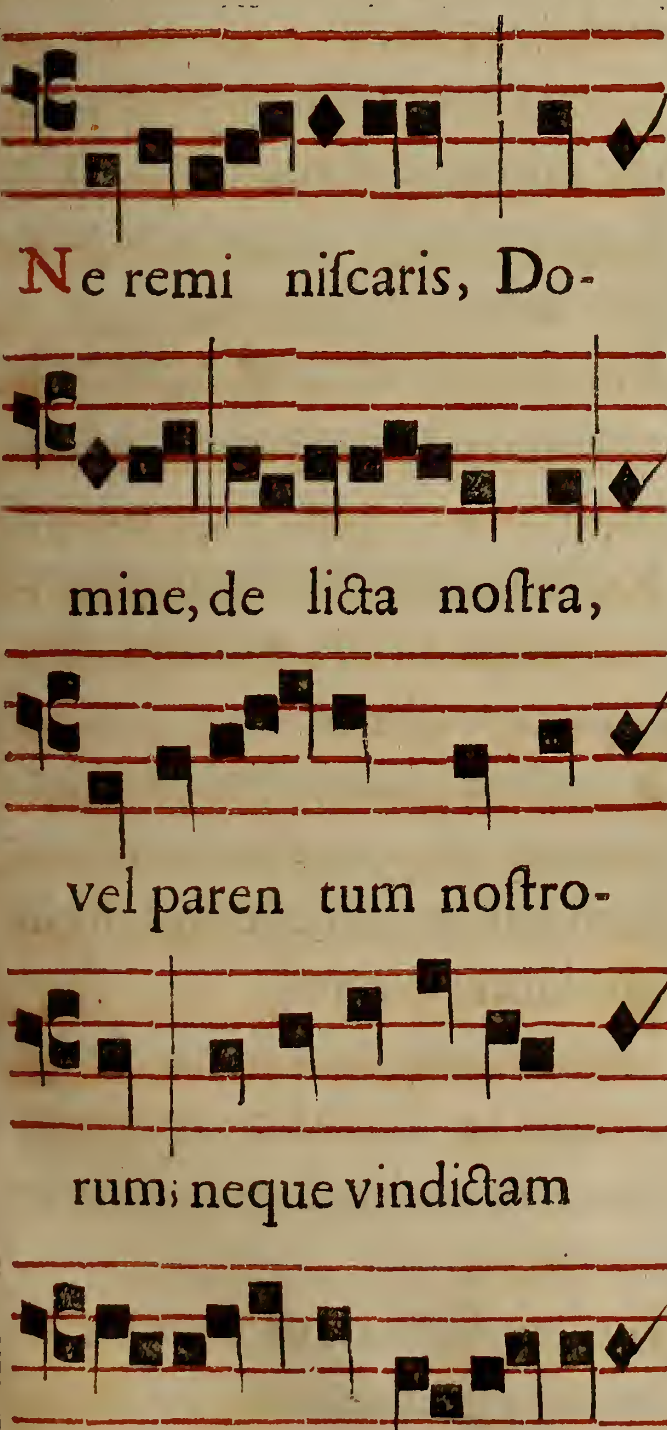
COncede, quæſumus, Domine, huic famulo tuo, vt prædicando, & exercendo, quæ recta sũt, per exemplum bonorum operũ animos ſuorum inſtruat subiectorum; & æternæ remunerationis mercedem à te pijſsimo Paſtore percipiat. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.
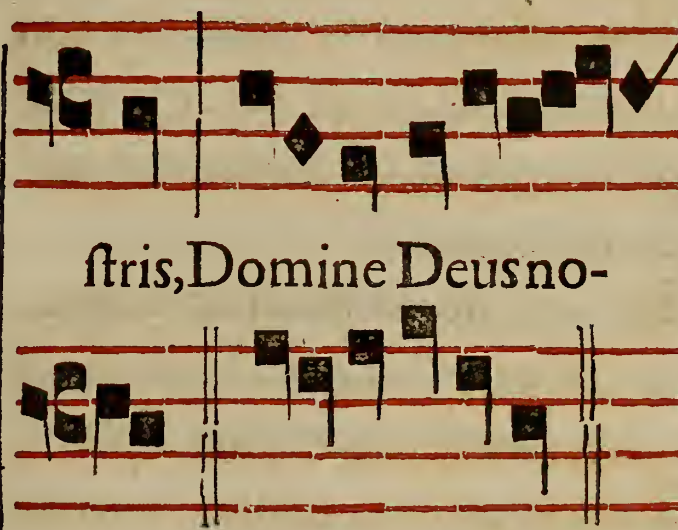
Electus verò, dicit Orationem:

COncede, quæſumus, Domine, mihi famulo tuo, vt prædicando, & exercendo, quæ recta ſunt, per exemplũ bonorum operum animos meorum inſtruam subiectorum; & æternæ remunerationis mercedem à te pijſsimo Paſtore percipiã. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſęculorum. ℞. Amen.

Dicto Graduali, ſi Alleluia eſt dicendum, alioquin dicto etiam Tractu, vel Sequentia, vſque ad vltimum versũ excluſiuè, Pontifex sedet cum mitra in faldiſtorio ſuo ante altare, & ante eum reducitur Electus per Aſsiſtentes; &, facta Põtifici reuerentia, vt priùs, surgit Pontifex, & genuflexus cum mitra procumbit in faldiſtorio ſuo. Aſsiſtentes genuflectunt ante ſcabella. Electus verò ad ſiniſtram Pontificis proſternit ſe. Tunc cantores incipiunt, choro respondente; vel, ſi non ſint cãtores, & chorus, dicit Pontifex, cæteris ſibi respondentibus, Antiphonam.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Miſerere mei Domine, quoniam infirmus sum: sana me Domine, quoniam conturbata ſunt oſſa mea.

Et anima mea turbata eſt valde: ſed tu Domine vſquequo?

Cõuertere Domine, & eripe animam meam: ſaluũ me fac propter miſericordiam tuam.

Quoniam non eſt in morte qui memor ſit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meum: lachrymis meis ſtratum meum rigabo.

Turbatus eſt à furore oculus meus: inueterau inter omnes inimicos meos.

Diſcedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit Dominus vocem fletus mei.

Exaudiuit Dominus deprecationem meam, Dominus orationem meam ſuſcepit.

Erubeſcant, & conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertantur & erubeſcant valdè velociter.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 31.

BEati, quorum remiſsæ ſūt iniquitates: & quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputauit Dominus peccatum, nec eſt in ſpiritu eius dolus.

Quoniam tacui, inueterauerūt oſſa mea, dum clamarem tota die.

Quoniā die ac nocte grauata eſt ſuper me manus tua: cōuerſus ſum in ærumna mea, dum configitur ſpina.

Delictum meum cognitum tibi feci: & iniuſtitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor aduerſum me iniuſtitiam meā Domino: & tu remiſiſti impietatē peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus, in tempore opportuno.

Verumtamē in diluuio aquarum multarum, ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meū à tribulatione, quæ circumdedit me: exultatio mea, erue me à circundantibus me.

Intellectum tibi dabo, & inſtruam te in via hac, qua gradieris: firmabo ſuper te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus, & mulus, quibus non eſt intellectus.

In camo & frȩno maxillas eorũ conſtringe, qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris, ſperantē autem in Domino miſericordia circũmdabit.

Lȩtamini in Domino, & exultate iuſti, & gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 37.

DOmine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Quoniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi: & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſanitas in carne mea à facie iræ tuæ: non eſt pax oſſibus meis à facie peccatorũ meorum.

Quoniam iniquitates meæ ſupergreſſæ ſunt caput meũ: & ſicut onus grauæ grauatæ ſunt ſuper me.

Putruerunt, & corruptæ ſunt cicatrices meæ, à facie inſipiētiæ meæ.

Miſer factus ſum, & curuatus ſum vſque in finem: tota die contriſtatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti ſunt illuſionibus: & non eſt sanitas in carne mea.

Afflictus ſum, & humiliatus ſũ nimis: rugiebã à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne deſideriũ meum: & gemitus meus à te non eſt abſconditus.

Cor meum cõturbatum eſt, dereliquit me virtus mea: & lumen oculorum meorum, & ipſum non eſt mecum.

Amici mei, & proximi mei, aduersũ me appropinquauerunt, & ſteterunt.

Et qui iuxta me erant, de lõge ſteterunt: & vim faciebant qui quærebant animam meã.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti ſunt vanitates: & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tãquam ſurdus non audiebam: & ſicut mutus non aperiens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo nõ audiens: & non habens in ore ſuo redargutiones.

Quoniam in te, Domine,

ſperaui: tu exaudies me Domine Deus meus.

Quia dixi: Ne quando ſupergaudeant mihi inimici mei: & dũ commouẽtur pedes mei, ſuper me magna locuti ſunt.

Quoniam ego in flagella paratus ſum: & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quoniam iniquitatem meã annunciabo: & cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei viuunt, & confirmati ſunt ſuper me: & multiplicati ſunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quoniã ſequebar bonitatem.

Ne derelinquas me Domine Deus meus: ne diſceſseris à me.

Intende in adiutorium meũ, Domine Deus ſalutis meæ.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 50.

Miſerere mei Deus, ſecundùm magnam miſericordiam tuam.

Et ſecundùm multitudinem miſerationum tuarũ, dele iniquitatem meam.

Ampliùs laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo mũda me.

Quoniam iniquitatatem meam ego cognoſco: & peccatũ meũ contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cũ iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexiſſti: incerta, & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſopo, & mũdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.

Auerte faciem tuã à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundũ crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.

N e proijcias me à facie tua: & Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me.
R edde mihi lætitiã salutaris tui: & ſpiritu principali confirma me.
D ocebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.
L ibera me de sanguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua mea iuſtitiam tuam.
D omine, labia mea aperies: & os meũ annunciabit laudem tuam.
Q uoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.
S acrificium Deo ſpiritus cõtribulatus: cor contritum, & humiliatum Deus non deſpicies.
B enignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.
T unc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ, oblationes, & holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.
G loria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 101.

D Omine exaudi orationẽ meam: & clamor meus ad te veniat.
N on auertas faciem tuam à me: in quacũque die tribulor, inclina ad me aurem tuã.
I n quacumque die inuocauero te, velociter exaudi me.
Q uia defecerũt ſicut fumus dies mei: & oſſa mea ſicut cremium aruerunt.
P ercuſſus ſum vt fœnũ, & aruit cor meum: quia oblitus sũ comedere panem meum.
A voce gemitus mei: adhæſit os meum carni meæ.
S imilis factus ſum pellicano solitudinis: factus sum sicut nycticorax in domicilio.
V igilaui, & factus sũ ſicut paſſer ſolitarius in tecto.
T ota die exprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, aduersum me iurabant.
Q uia cinerem tamquam panem manducabam, & potum meum cum fletu miſcebam.
A facie iræ & indignationis tuæ: quia eleuans alliſiſti me.

D ies

Dies mei ſicut vmbra declinauerunt:& ego ſicut fœnum arui.

Tu autem Dn̄e in ęternū permanes:& memoriale tuum,in generationē, & generationē.

Tu exurgēs miſereberis Siō: quia tempus miſerendi eius, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt ſeruis tuis lapides eius: & terræ eius miſerabuntur.

Et timebunt gentes nomen tuū,Domine, & omnes reges terræ gloriam tuam.

Quia ædificauit Dominus Siō: & videbitur in gloria ſua.

Reſpexit in orationem humilium: & non ſpreuit preces eorum.

Scribantur hæc in generatione altera:& populus,qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso ſancto ſuo: Dominus de cælo in terram aſpexit.

Vt audiret gemitus compeditorum: vt ſolueret filios interemptorum.

Vt annuntient in Sion nomē Domini: & laudem eius in Ieruſalem.

In conueniendo populos in vnum,& reges vt seruiāt Domino.

Respondit ei in via virtutis ſuæ:paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne reuoces me in dimidio dierum meorum: in generationē & generationē anni tui.

Initio tu Domine terram fūdaſti: & opera manuum tuarū ſunt cæli.

Ipſi peribunt, tu autem permanes: & omnes ſicut veſtimentum veteraſcent.

Et ſicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur:tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient.

Filij ſeruorum tuorū habitabunt, & ſemen eorū in sæculum dirigetur.

Gloria Patri, & Filio,& Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio,& nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 129.

DE profundis clamui ad te,Domine:Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes,

in vocem deprecationis meę.

S i iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Q uia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuam ſuſtinui te Domine.

S uſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſq; ad noctē: ſperet Iſrael in Dño.

Q uia apud Dominum miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.

E t ipſe redimet Iſrael, ex omnibus iniquitatibus eius.

G loria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.

S icut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 142.

DOmine exaudi orationē meam, auribus percipe obſecrationem meam in veritate tua: exaudi me, in tua iuſtitia.

E t non intres in iudicium cū ſeruo tuo: quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens.

Q uia perſecutus eſt inimicus animam meam: humiliauit in terra vitam meam.

C ollocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſæculi: & anxiatus eſt ſuper me ſpiritus meus, in me turbatum eſt cor meum.

M emor fui dierum antiquorum meditatus ſum in omnibus operibus tuis: & in factis manuum tuarum meditabar.

E xpandi manus mea ad te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

V elociter exaudi me Domine: defecit ſpiritus meus.

N on auertas faciem tuam à me: & ſimilis ero deſcendentibus in lacum.

A uditam fac mihi manè miſericordiam tuam: quia in te ſperaui.

N otam fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te leuaui animam meam.

E ripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

S piritus tuus bonus deducet me in terram rectam: propter

nomen tuum Domine viuificabis me, in æquitate tua.
E duces de tribulatione animam meã: & in miſericordia tua disperdes omnes inimicos meos.
E t perdes omnes, qui tribulãt animam meam, quoniam ego ſeruus tuus ſum.
G loria Patri, & Filio, & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiph.

N e reminiſcaris, Dñe, &c. ſuprà ante Pſalmos ſub notis poſita fol. 131. Et ſubiunguntur immediatè Litaniæ, quæ habentur in ordinatione Subdiaconi folio 30. Cumq; in ijs dictum fuerit,

V t omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

ſurgit ab accubitu Pontifex, & in manũ ſiniſtram accipit baculum paſtoralem, & conuerſus ad Electum, dicit:

V t hunc præſentem Electum bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Deinde, dicit:

V t hunc præſentem Electum bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

producendo ſingulis vicibus ſuper Electum manu dextera ſignum Crucis; & mox redit ad accubitum, & perficiuntur Litaniæ: quibus finitis, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad Electum proſtratum manentem, dicit:

P ater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Saluum fac ſeruum tuum, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Mitte ei Domine auxilium de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Hic accipiet benedictionẽ à Domino.

℟. Et miſericordiam à Deo ſalutari ſuo.

℣. Memor eſto congregationis tuæ.

℟. Quam poſſediſti ab initio.

℣. Dominus cuſtodiat introitum tuum, & exitum tuum.

℟. Ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.

℣. Dominus cuſtodiat te ab omni malo.

℟. Cuſtodiat animam tuam Dominus.

℣. Domine Deus virtutum conuerte nos.

℟. Et oſtende faciem tuam, & ſalui erimus.

℣. Domine, exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.
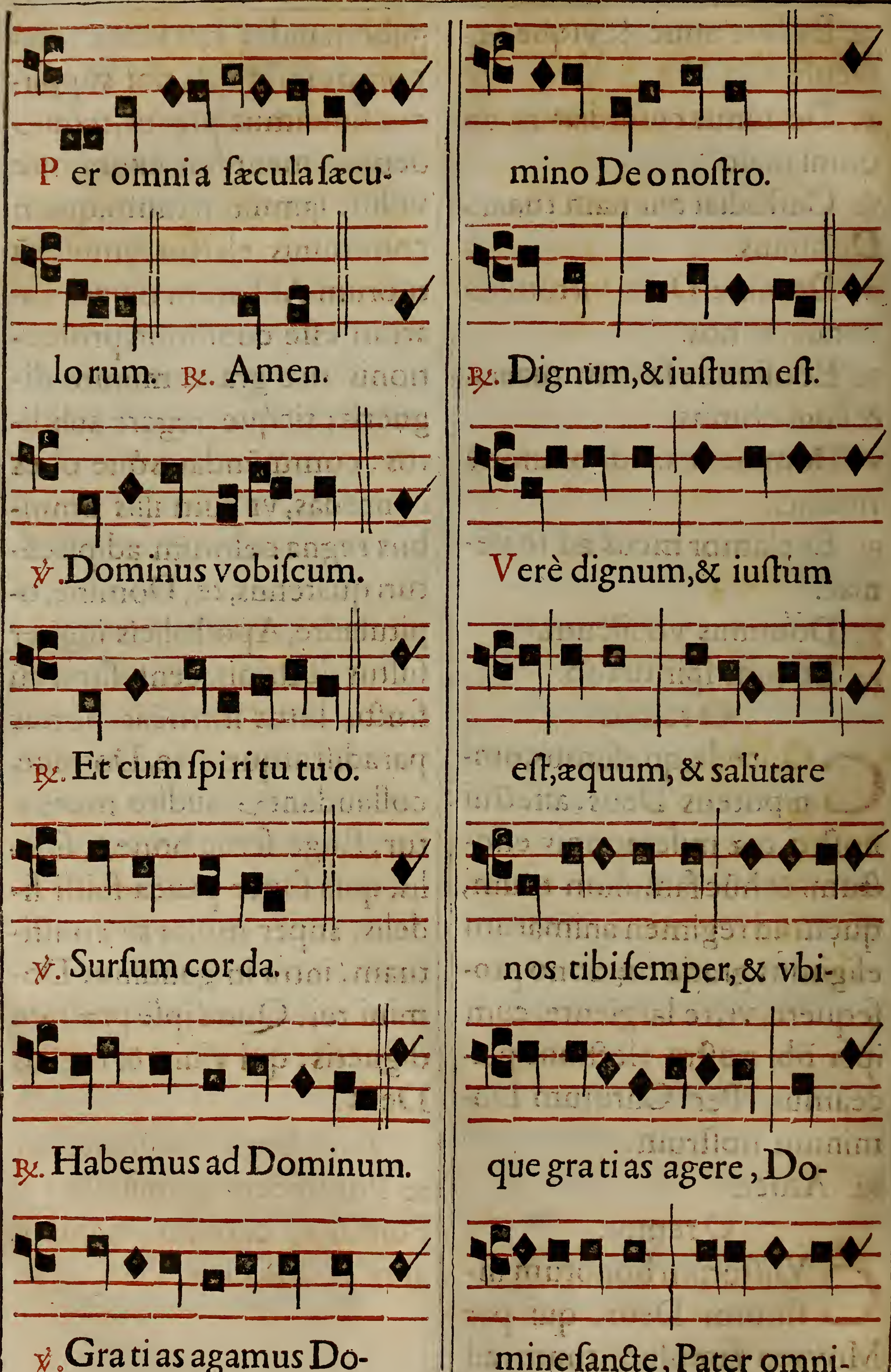
Concede, quæſumus, omnipotens Deus, affectui noſtro tuæ miſerationis effectum; & hūc famulum tuum, quem ad regimen animarum eligimus, gratiæ tuę dono proſequere; vt, te largiente, cum ipſa tibi noſtra electione placeamus. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

Cunctorum bonorum inſtitutor Deus, qui per Moysen famulum tuum, ad gubernandas Ecclesias præpoſitos inſtituiſti, tibi supplices fundimus preces, teque deuotis mentibus exoramus: vt hūc famulum tuum, quem communis electio famulorū tuorum Abbatem ouium tuarum eſſe conſtituit, protectionis tuæ gratia munire digneris; sicque regere subditos, commēndatasque oues concedas, vt cum illis omnibus regna cælorum adipiscatur; quatenus, te, Domine, opitulante, Apoſtolicis iugiter fultus doctrinis, centeſimo cū fructu lætus introëat portas paradiſi; atque à te, Domine, collaudante audire mereatur, Euge ſerue bone, & fidelis, quia ſuper pauca fuiſti fidelis, super multa te conſtituam, intra in gaudium Domini tui. Quod ipſe præſtare digneris, qui viuis, & regnas Deus.

Tum ſurgit Electus, & ante Pontificem genuflectit; & Pontifex, extenſis manibus ante pectus, dicit:

P er omni a ſæcula ſæcu-
lo rum. ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpi ri tu tu o.
℣. Surſum cor da.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gra ti as agamus Do-
mino De o noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
Verè dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-

potens, æternæ Deus:

A ffluentem ſpi ri tum

tuæ bene ✻ dicti onis

ſuper hunc famu lum

tuum, nobis orantibus,

propitius infunde.

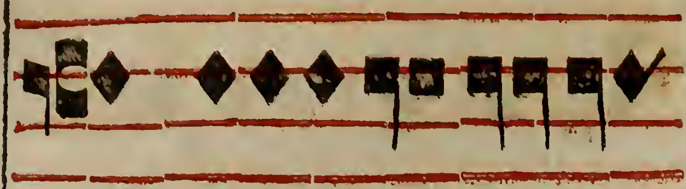

Hic Pontifex imponit ambas manus extenſas, digitis nõ diſiunctis, ſuper caput Electi; & eas ſic tenet, dicens:

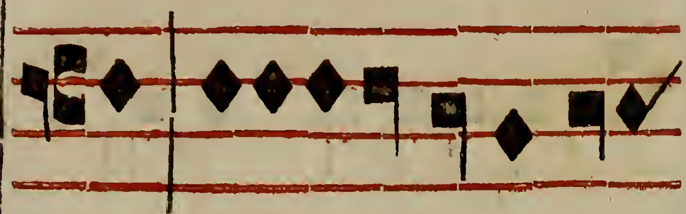
Vt qui per noſtræ manus

impo ſi ti onem hodie

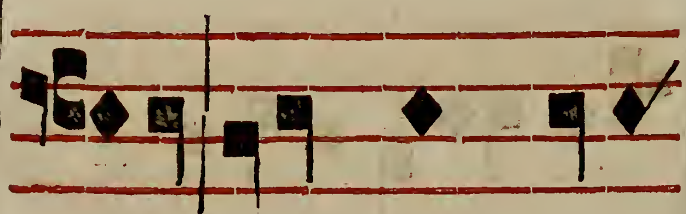
Abbas conſtituitur, ſan-

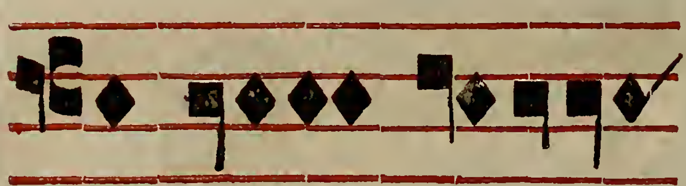
cti * fica ti o ne tu a di-

gnus, à te electus perma-

neat; & numquam poſt-

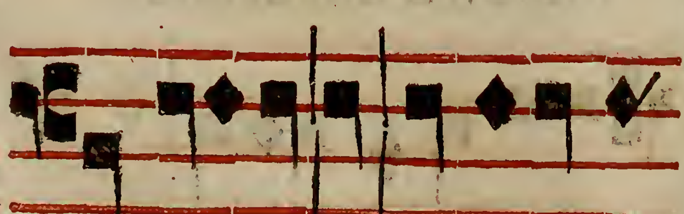

modum à tua gra ti a ſæ-

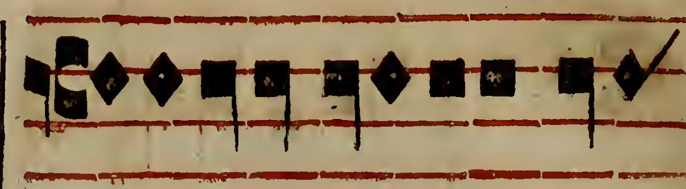

paretur indignus.

Hic Pontifex amouet manus de capite Electi, ac eas ante pectus extensas tenens, dicit:

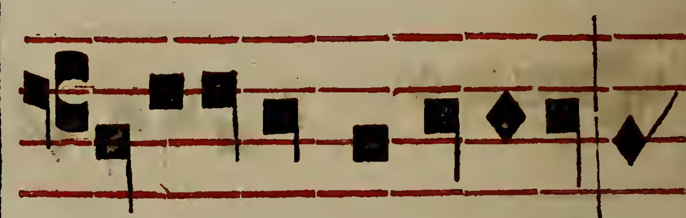
Suſcipiat, te, Domine

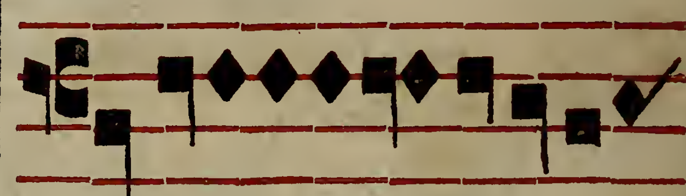
largiente hodi e in bo-

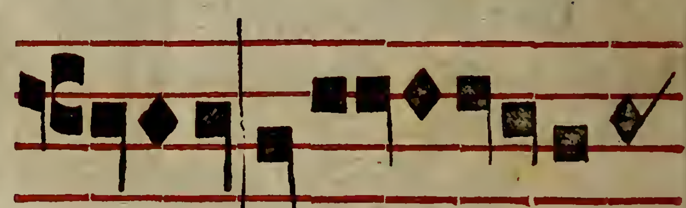
no opere perſeuerantiam,

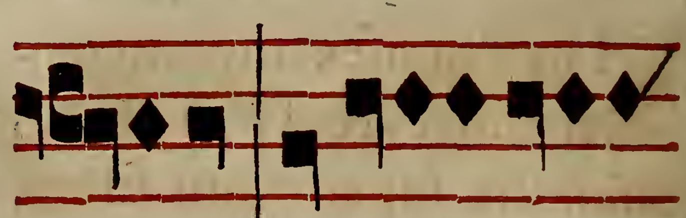
in aduerſis conſtantiam,

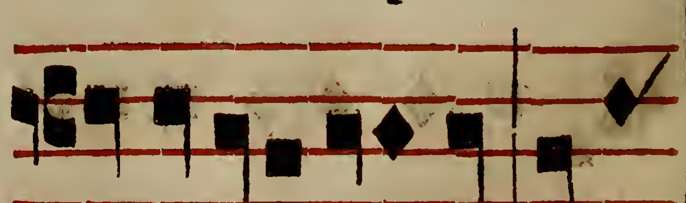
in tribulati o nibus tole-

rantiam, in ieiuni js deſi-
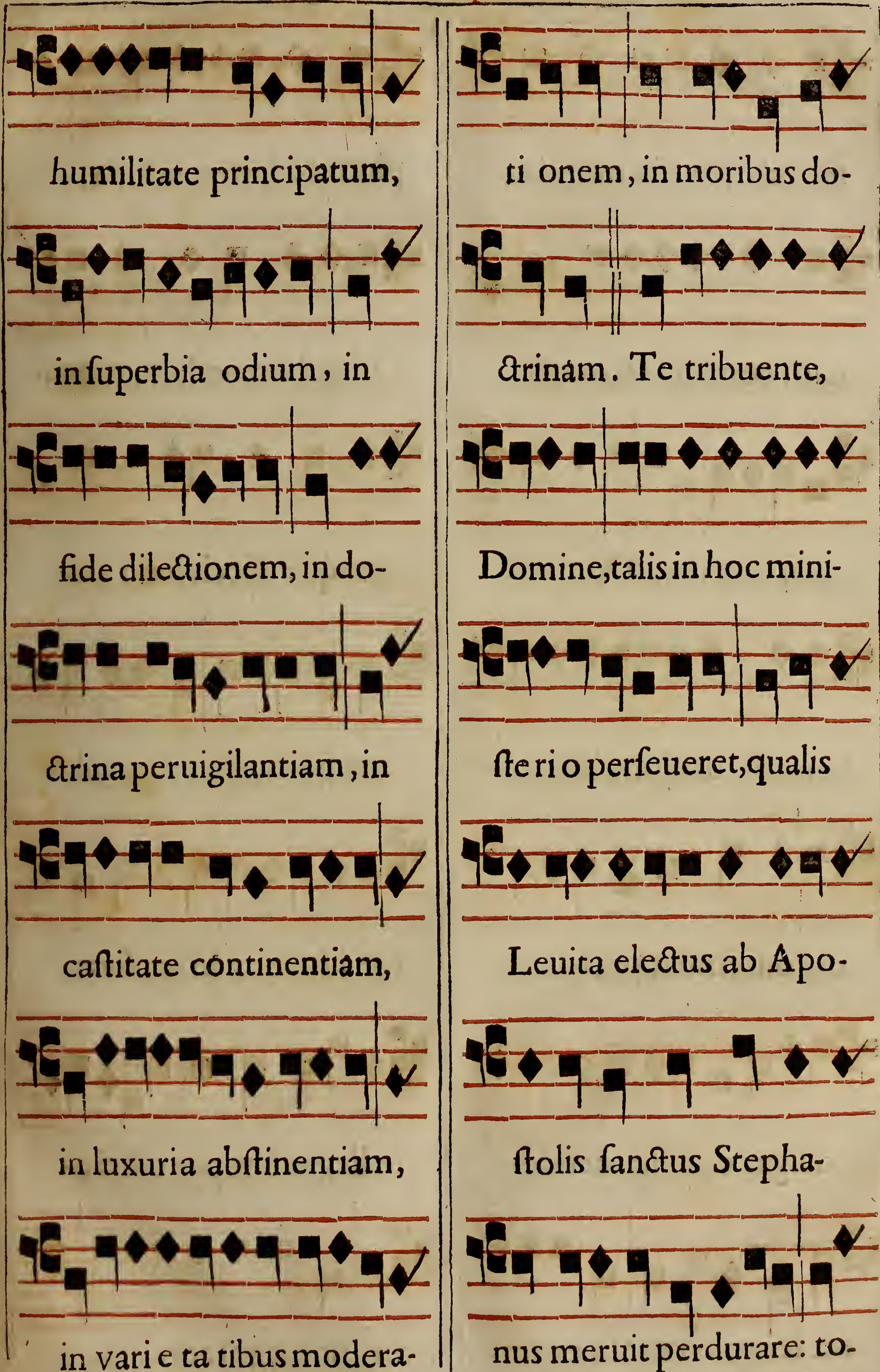

deri um, in impi e ta ti-
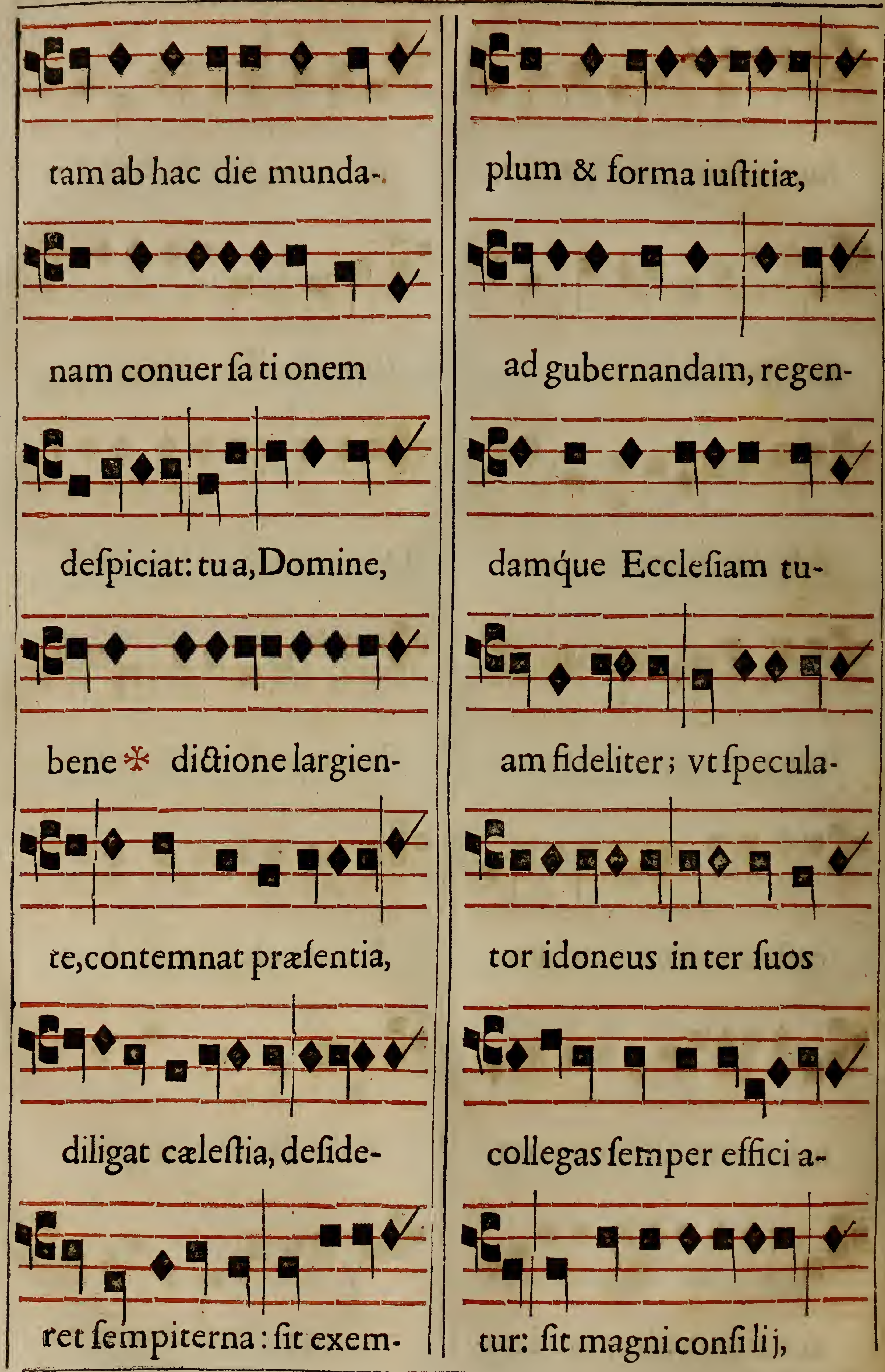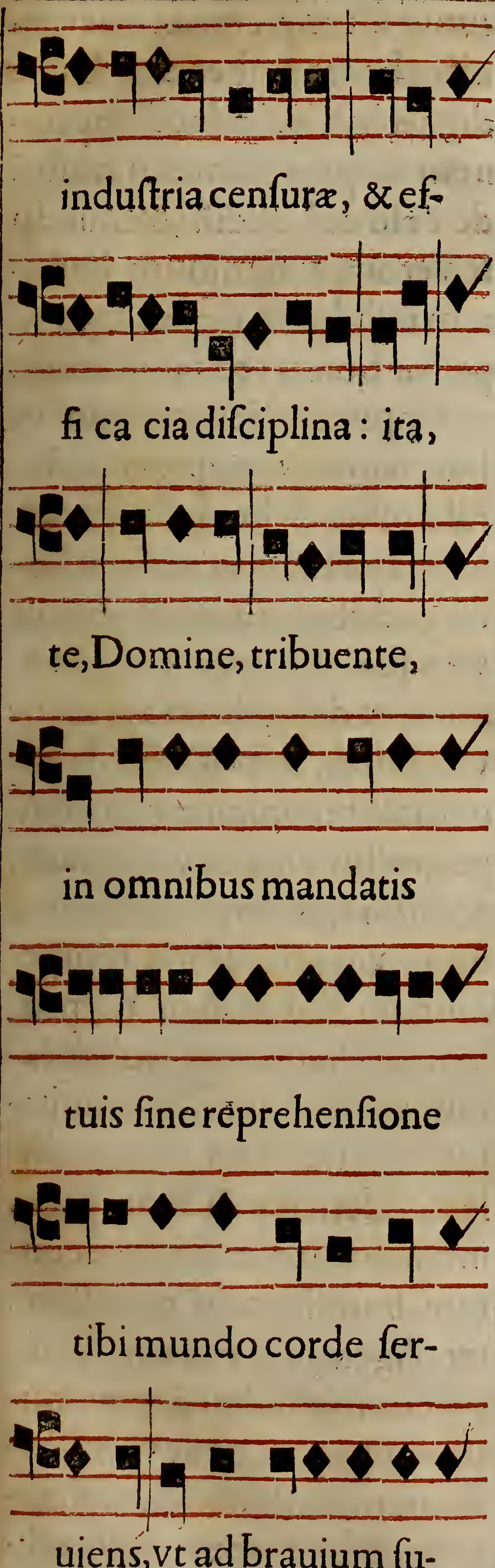

bus miſericordiam, in
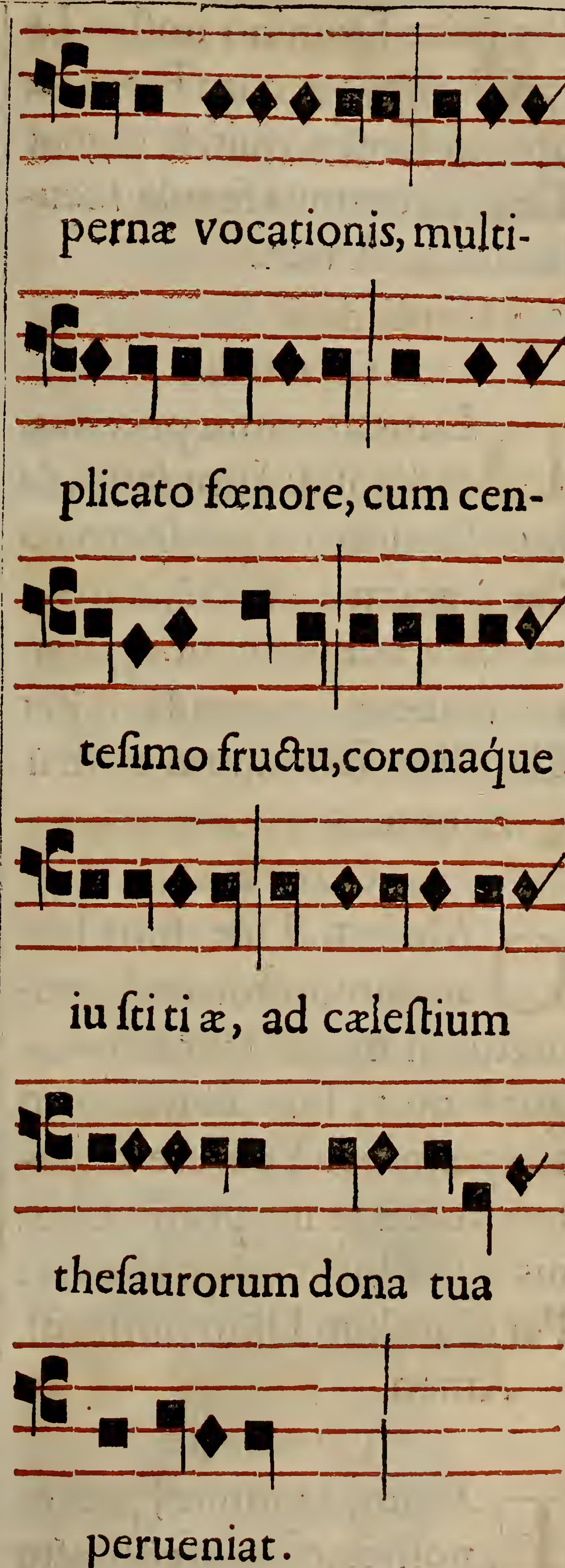
hu-

humilitate principatum,
in ſuperbia odium, in
fide dilectionem, in do-
ctrina peruigilantiam, in
caſtitate continentiam,
in luxuria abſtinentiam,
in vari e ta tibus modera-
ti onem, in moribus do-
ctrinam. Te tribuente,
Domine, talis in hoc mini-
ſte ri o perſeueret, qualis
Leuita electus ab Apo-
ſtolis ſanctus Stepha-
nus meruit perdurare: to-

tam

tam ab hac die munda-
nam conuer ſa ti onem
deſpiciat: tu a, Domine,
bene ✠ dictione largien-
te, contemnat præſentia,
diligat cæleſtia, deſide-
ret ſempiterna : ſit exem-
plum & forma iuſtitiæ,
ad gubernandam, regen-
damque Eccleſiam tu-
am fideliter; vt ſpecula-
tor idoneus in ter ſuos
collegas ſemper effici a-
tur: ſit magni conſi li j,

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamẽ quod à circumſtantibus intelligi poſsit.

Præſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde dicit:

Oremus.

DEus, cui omnis poteſtas, & dignitas famulatur, da huic famulo tuo proſperum ſuæ dignitatis effectũ, in qua semper te timeat, tibiq; iugiter placere contendat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Oremus.

OMnium, Dñe, fons bonorum, iuſtorumq; profectuum munerator, tribue, quæſumus, huic famulo tuo adeptam benè gerere dignitatem; & à te ſibi præſtitã, bonis operibus comprobare. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces noſtras, quas in cõſpectu tuæ maieſtatis ſuper hunc famulum tuum fundimus, qui vice tui nominis ad gubernationem ouium tuarum ſtatuitur; vt eũ reſpicere, & interueniẽte beato N. bene ✠ dicere digneris; & qui ad redemptionem, & protectionem noſtrã de cælo deſcendiſti, & mundo te verum, & ſummum Paſtorem exhibuiſti, dicens, Ego sũ paſtor bonus; te inuocamus, te ſuppliciter deprecamur; vt huic famulo tuo, quem paſtoralis officij culmen ſubire voluiſti, tua bonitas adſit, & bene ✠ dictio, omnibus diebus vitæ ſuæ. Protege eum, Domine, & defende ab omnibus viſibilium, & inuiſibilium aduerſitatibus inimicorum; dirige greſſus eius in viam pacis, & iuſtitiæ, & largire tuarum dona virtutũ, iuſtitiã, temperantiam, fortitudinem, prudentiã, charitatem, ſobrietatem, patientiam, lõganimitatem, conſtantiam inſuperabilem, fidem non fictam, ſpem inconcuſſam, mentem deuotam, humilitatem perfectam, intelligentiam rectam, benignitatem, modeſtiã, vnanimitatem, pacem, concordiã, caſtitatem, abſtinentiã, vigilantiam, diſcretionem, rectitudi-

nem,

nē, ſcientiam, pietatem,con-
ſilium,& in cunctis actibus bo-
nis inuiolatam perſeuerantiā.
Aufer,Domine Ieſu Chriſte,
ab eo, quidquid prauū, & di-
ſtortum eſt, quidquid ſaluti
contrarium, quidquid animæ
nociuum; ſuperbiam, iactan-
tiam, vanam gloriam, elatio-
nem,& quidquid ad vltimum
tibi diſplicens eſſe poteſt.Cir-
cūda eū interiùs, & exteriùs
tuæ protectionis auxilio:vt,te
defenſore,ſit tutus; te prote-
gente,ſecurus;te docente,ſci-
ūs.Oſtende ei viam,per quam
ambulet:tribue ei theſaurum
ſapiētiæ;vt ſciat,& habeat,vn-
de noua, & vetera proferat.
Fac eū in omnibus tua ſequi
veſtigia,& de ſua miniſtratio-
ne gaudiū bonum adipiſci;vt
poſt huius ſæculi excurſum,
cùm ante tribunal tuū vene-
rit,cùm multiplici fructu ani-
marū,illud ei pręmium largia-
ris cū omnibus, quos tibi præ-
ſentabit,quod fidelibus diſpē-
ſatoribus tuis, pro tuo nomi-
ne laborantibus in terris, te
promiſiſti daturū eſſe in cęlis.
Qui cū Patre,& Spiritu ſancto
viuis,& regnas Deus,in ſęcula
ſæculorum. ℟. Amen.

Poſteà ſedens Pontifex,ac-
cepta mitra, dat ei ambabus
manibus tangenti, & recipiē-
ti regulam, dicens:

ACcipe regulam à ſanctis
Patribus traditam,ad re-
gendum,cuſtodiendumque
gregem tibi à Deo creditum,
quantū Deus ipse te confor-
tauerit, & fragilitas humana

permiſerit. Accipe gregis Dominici paternam prouidentiam, & animarũ procurationem, & per diuinæ legis incedendo præcepta, ſis ei dux ad cæleſtis hæreditatis paſcua, adiuuãte Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cùm Patre, & Spiritu ſãcto viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans benedicit baculum paſtoralem, ſi nõ ſit benedictus, dicens:

Oremus.

SVſtentator imbecillitatis humanę, Deus, bene ✠ dic baculum iſtum; & quod in eo exteriùs deſignatur, interiùs in moribus huius famuli tui propitiationis tuæ clementia operetur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit illum aqua benedicta. Tum ſedens accipit mitram: & ſtans tradit baculum Abbati coram se genuflexo ambabus manibus illum capienti, dicens:

ACcipe baculum paſtoralis officij, quem præferas cateruæ tibi commiſſæ: vt ſis in corrigẽdis vitijs piè ſęuiens; & cùm iratus fueris, miſericordiæ memor eris.

Deinde, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & benedicit annulum, ſi non ſit benedictus, dicens.

Oremus.

CReator & cõſeruator humani generis, dator gratiæ ſpiritualis, largitor æternæ

ſalutis; tu, Domine, emitte bene ✠ dictionem tuam ſuper hunc annulum: vt quicũque hoc ſacroſanctę fidei ſigno inſignitus inceſſerit, in virtute cæleſtis defenſionis, ad æternã ſibi proficiat ſalutẽ. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Poſt hæc aſpergit annulum aqua benedicta, ſedet cum mitra, & annulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit, dicens:

ACcipe annulum, fidei ſcilicet ſignaculum; quatenus ſponſam Dei, ſanctam videlicet Eccleſiam, intemerata fide ornatus, illibatè cuſtodias.

Tum, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad illum coram ſe genuflexum, dicit: Oremus.

TE, omnipotens, & pijſſime Domine, deprecamur, hunc famulum tuũ propitius intuere: vt gratia tua auxiliante, in ſua, ſubiectorũque conuerſatione præcepta ſanctæ regulæ efficaciter ſtudeat adimplere, vt vnà cum commiſſo ſibi grege perpetua potiatur beatitudine. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

His expeditis, Pontifex accipit Abbatem ad oſculum pacis. Idem faciunt Aſſiſtentes. Tum ſurgẽs Pontifex accedit ad altare, ſi Miſſa legitur; ſi verò cantatur, accedit ad ſedem ſuã, vel ad faldiſtorium, & ibi proſequitur Miſſam vſque ad Offertorium incluſiuè. Abbas autem redit cum Aſsiſtentibus ad capellã ſuam, & ibi in altari ſuo ſimiliter Miſſam proſequitur vſq; ad Offertoriũ, incluſiuè; quo dicto, Pontifex ſedet ante altare in faldiſtorio cum mitra, & Abbas ante eum medius inter Aſsiſtentes reducitur, & coram eo genuflexus, offert ei duo intortitia accẽſa, duos panes, & duo barilia vino plena, & Pontificis prædicta recipientis manum reuerenter oſculatur; deinde ſurgit Abbas: Pontifex verò lauat manus, & accedit ad altare, ac proſequitur Miſſam; Abbas verò ante ſcabellum, ſuper quod

coram ſe habeat Miſſale in loco conuenienti, medius inter Aſſiſtentes ſuos genuflexus, legit totam Miſſam, exceptis verbis cõſecrationis, quæ non proferet.

Pro Abbate benedicto, cum Secreta diei ſub vno Per Dominum, per Pontificẽ dicitur,

Secreta.

MVnera noſtra, quæſumus, Dñe, ſuſcipe placatus; & hũc famulum tuum ſemper, & vbique miſericorditer protege. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Per Abbatem dicitur,

Secreta.

MVnera, quæſumus, Domine, ſuſcipe placatus; & me famulum tuũ ſemper, & vbique miſericorditer protege. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, &c. ℟. Amen.

Dicta Oratione, Dñe Ieſu Chriſte, qui, &c. per Pontificẽ, & Abbatem; Abbas accedit ad altare, ad dexteram Põtificis, & ambo oſculantur altare. Tum Pontifex dat pacẽ Abbati, dicens: Pax tecum.

Cui Abbas reſpondet:

Et cum ſpiritu tuo,

& redit ad ſuum ſcabellum, & dat pacem Aſsiſtentibus ſuis, primùm ſeniori, tũ alteri, ſingulis dicens: Pax tecum.

Et illi reſpondent:

Et cum ſpiritu tuo.

Deinde poſtquã Pontifex ſe de Corpore, & Sanguine, (quem totum ſumere debet) communicauerit, & antequã ſe purificet, communicat Abbatem genuflexũ de Corpore tantùm. Tum Pontifex, accepta mitra, lauat manus; & proſequitur Miſſam vſque ad finem. Abbas etiã in ſcabello ſuo Miſſam perficit.

Poſtcommunio, quæ dicitur ſub vno Per Dominum, cũ Poſtcommunione diei, per Pontificem.

Poſtcommunio.

HAec nos cõmunio, Domine, purget à crimine; & hunc famulum tuum benigna pietate cõſeruet. Per Dominum

minũ noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Per Abbatem dicitur:

Poſtcommunio.

HAec nos cõmunio, Domine, purget à crimine; & me famulum tuũ benigna pietate conſeruet. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat, &c. ℟. Amen.

Pontifex in fine dat benedictionem ſolemnem: qua data, ſi Abbas eſt de mitra, reponitur faldiſtorium ante mediũ altaris, & Pontifex cum mitra in eo ſedet. Abbas verò biretũ in capite tenens, coram eo genuflectit. Tũc Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & benedicit mitrã, ſi non ſit benedicta, dicens: Oremus.

DOmine Deus, Pater omnipotẽs, cuius præclara bonitas eſt, & virtus immẽſa, à qua omne datum optimũ, & omne donum perfectum, totiuſq; decoris ornamentum, bene ✠ dicere, & sãcti ✠ ficare dignare hãc mitram, huius famuli tui Abbatis capiti imponẽdam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

& mox eam aſpergit aqua benedicta: deinde ſedens cum mitra, imponit eam capiti Abbatis, dicens:

IMponimus, Domine, capiti huius famuli tui Abbatis galeam munitionis, & ſalutis quatenus decorata facie, & ar-

mato capite cornibus vtriuſque Teſtamenti, terribilis appareat aduerſarijs veritatis; &, te ei largiente gratiam, impugnator eorũ robuſtus exiſtat, qui Moyſi famuli tui faciẽ ex tuis ſermonis conſortio decoratã, lucidiſſimis tuę claritatis, ac veritatis cornibus inſigniſti, & capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi iuſſiſti. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.

Deinde, ſi chirothecæ non ſint benedictæ, ſurgit Pontifex, mitra depoſita, & eas benedicit, dicens:

Oremus.

OMnipotens creator, qui homini ad imaginem tuam condito, manus diſcretionis inſignitas, tamquam organũ intelligentiæ, ad rectè operandum dediſti, quas ſeruari mundas præcepiſti; vt in eis anima dignè portaretur, & tua in eis dignè conſecrarentur myſteria; bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare dignare manuũ hæc tegumenta: vt quicumque miniſtrorum tuorũ, ſacrorum Pontificum, his velare manus ſuas cum humilitate voluerit, tam cordis, quã operis ei munditiam, tua miſericordia subminiſtret. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

& aſpergit eas aqua benedicta.

Deinde, accepta mitra, ſedet, & imponit illas manibus Abbatis, extracto priùs illi annulo Pontificali, dicens:

CIrcumda, Domine, manus huius miniſtri tui mũditia noui hominis, qui de cælo deſcendit: vt quemadmodum Iacob dilectus tuus, pelliculis hœdorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratiſſimo, impetrauit; ſic & iſte, oblata per manus ſuas hoſtia ſalutari, gratiæ tuæ benedictionẽ impetrare mereatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui in ſimilitudinẽ carnis peccati, tibi pro nobis obtulit ſemetipſum. ℟. Amen.

& ſtatim imponit ei annulum.

Si Abbas non ſit de mitra, omnia, quæ poſt benedictionem, finita Miſſa, per Pontifi-

cem datam, poſita sunt, prætermittuntur. Tum Pontifex mitram in capite tenẽs, campanis pulsantibus, ſi ſit in Monaſterio Abbatis, ducit illum etiam mitram in capite tenẽtem, ſi ſit de mitra, ad chorũ, & ſtatuens eum in ſede prædeceſſoris ſui, & dans ei baculum paſtoralem in manu ſiniſtra, dicit:

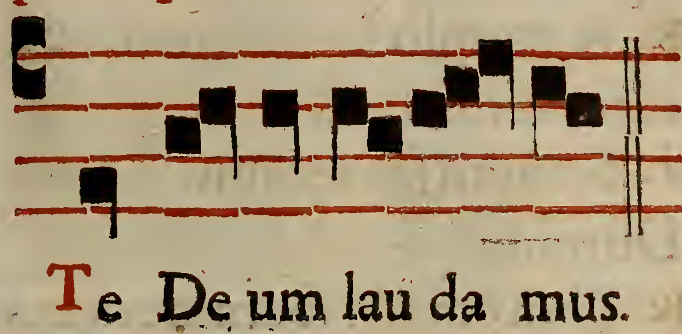
ACcipe plenam, & liberam poteſtatem regendi hoc Monaſterium, & Congregationem eius, & omnia quæ ad illius regimen interiùs, & exteriùs, spiritualiter, & temporaliter pertinere noſcuntur.

Si verò benedictio ſit extra Monaſterium ſuum, Pontifex ſtatuit illũ in faldiſtorio, quo ipſe vſus eſt, ante medium altaris poſito, dicens:

STa in iuſtitia, & ſanctitate, & tene locum à Deo tibi delegatum; potens eſt enim Deus, vt augeat tibi gratiam ſuam.

Et Abbas, ſi non ſit de mitra, biretum ſibi ipſi reponit.

Deinde Pontifex ſtans à dexteris Abbatis, verſus ad altare, mitra depoſita, incipit Hymnum, ſchola, vel clericis proſequentibus.

Et manet ſine mitra apud sedem vſque ad finem Hymni.

Dicto primo verſu, ſurgit Abbas, ſi ſit de mitra, & circuiens per Eccleſiam, aſſociatus à ſuis Aſſiſtentibus cum mitris, benedicit populo rediens ad ſedem, ſeu faldiſtoriũ, in quo ſedet; & ſi ſit in ſuo Monaſterio, recipit omnes Monachos ſuos ad manus, & oris oſculũ, qui tamen omnes priùs ei reuerentiam exhibeant. Si verò non ſit de mitra, manet ſedẽs in ſede, ſeu faldiſtorio cooperto capite à principio Hymni prædicti vſque ad illius finem, & recipit omnes Monachos ſuos ad oſculum, vt ſuprà.

Finito Hymno, Pontifex ſtans sine mitra, à dexteris Abbatis cum mitra (ſi ſit de

mitra, alioquin cum bireto) ſedentis, dicit ſuper eum:

℣. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

℟. A templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

℣. Saluum fac ſeruum tuum, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Eſto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo:

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces noſtras, & ſuper hunc famulum tuū ſpiritum tuæ bene ✠ dictionis emitte: vt cæleſti munere ditatus, & tuæ maieſtatis gratiam poſsit acquirere, & benè viuendi alijs exemplum præbere. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

His dictis, Pontifex, accepta mitra, vadit ad cornu Euangelij altaris, apud quem ſtant Aſsiſtentes cū mitris. Abbas verò, ſi ſit de mitra, surgit cū mitra, & baculo paſtorali, & accedens ante medium altaris, populo ſolemniter benedicit, dicens:

Sit nomen Domini, &c.

Poſteà accedit ad cornu Epiſtolæ altaris; & ibidem cum mitra, & baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit cantando: Ad multos annos.

Si verò non ſit de mitra, omiſſa benedictione, dicit:

Ad multos annos, vt ſuprà dictum eſt, quo dicto, Pontifex recipit eum ſurgentem ad oſculũ pacis. Idem faciunt Aſſiſtentes: qui deinde Abbatem Euangelium ſancti Ioannis,

In principio erat Verbũ, &c.

dicentẽ, inter ſe medium ad eius capellam reducunt, cum mitra (ſi ea vtitur) & baculo paſtorali incedentem. Pontifex verò pacis oſculo, vt præmittitur, Abbati dato, dicit ſubmiſſa voce:

Dominus vobiſcum.

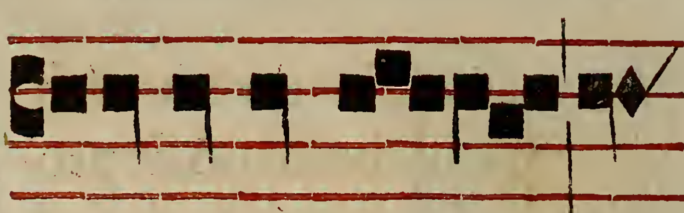
Initium ſancti Euangelij ſecundùm Ioannem. ſignat altare, & ſe; & apud ſedem, vel faldiſtoriũ, deponit ſacras veſtes. Quibus depoſitis, Abbas Pontifici, & Aſsiſtentibus, pro more, gratias agit; & vadunt in pace omnes.

DE BENEDICTIONE ABBATIS

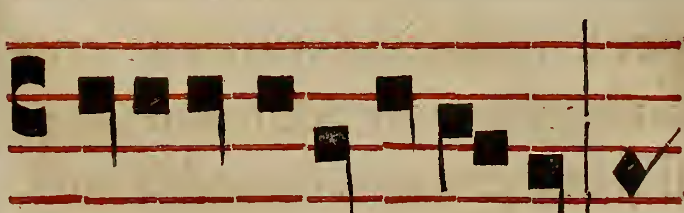
Auctoritate Ordinarij.

Benedicẽdus Abbas, ſi nõ ſit prouiſus à Sede Apoſtolica, ſed per Ordinariũ ſuum, aut eius auctoritate benedicitur; die ſtatuto pro eius benedictione, ordinantur omnia, quæ ſuprà in benedictione Abbatis, auctoritate Apoſtolica, poſita ſunt, fol. 125. Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta; & ſedet cum-

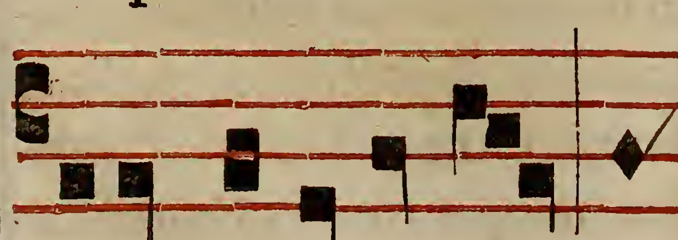
mitra in faldiſtorio, ante medium altaris præparato. Electus verò in ſua capella indutus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali, ac ſandalijs, ſi illis ex priuilegio vti poſſit, & Miſſa legenda ſit, ducitur medius inter duos Abbates Aſsiſtentes, ſuperpelliceo, ſtola, pluuiali, & mitra indutos, ſi ſint ad hoc priuilegiati, coram Pontifice: cui facta reuerentia debita, Electus proſternit ſe in terram, ante medium altaris, & Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & incipit, ſchola proſequẽte, Antiphonam:

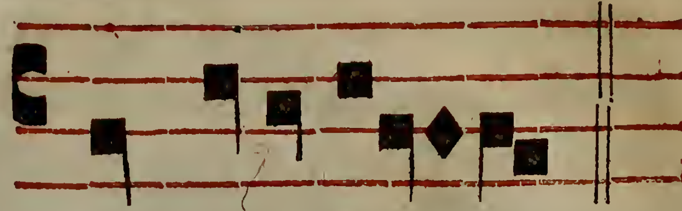
Cõfirma hoc De us, quod

o peratus es in no bis,

à templo ſancto tu o,

quod eſt in Ieruſalem.

Qua finita, incipit, & dicit cum Aſsiſtentibus vſque ad finem Pſalmum ſequentem; quo incepto, ſedet cũ mitra.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſſipentur inimici eius: & fugiãt, qui oderunt eum à facie eius.

Sicut deficit fumus, deficiant: ſicut fluit cera à facie ignis, ſic pereant peccatores à facie Dei.

Et iuſti epulentur, & exultent in conſpectu Dei: & delectentur in lætitia.

Cantate Deo, pſalmum dicite nomini eius: iter facite ei, qui aſcendit ſuper occaſum, Dominus nomen illi.

Exultate in conſpectu eius, turbabuntur à facie eius, patris orphanorum, & iudicis viduarum.

Deus in loco ſãcto ſuo: Deus, qui inhabitare facit vnius moris in domo.

Qui educit vinctos in forti-

tudine: ſimiliter qui eos exaſperant, qui habitant in ſepulcris.

Deus cùm egredereris in cõſpectu populi tui: cùm pertrãſires in deſerto.

Terra mota eſt, etenim cæli diſtillauerunt à facie Dei Sinai: à facie Dei Iſrael.

Pluuiam voluntariã ſegregabis Deus hæreditati tuæ, & infirmata eſt: tu verò perfeciſti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: paraſti in dulcedine tua pauperi Deus.

Dominus dabit verbũ euangelizantibus: virtute multa.

Rex virtutum dilecti dilecti: & speciei domus diuidere ſpolia.

Si dormiatis inter medios cleros, pennæ columbæ deargẽtatæ: & poſteriora dorſi eius in pallore auri.

Dum diſcernit cæleſtis reges super eam, niue dealbabũtur in Selmon: mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: vt quid ſuſpicamini mõtes coagulatos?

Mons, in quo beneplacitum eſt Deo habitare in eo: etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium: Dominus in eis in Sinai in ſancto.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captiuitatem: accepiſti dona in hominibus.

Etenim nõ credentes: inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dñus die quotidie: prosperum iter faciet nobis Deus ſalutariũ noſtrorum.

Deus noſter, Deus ſaluos faciẽdi: & Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum ſuorũ: verticem capilli perambulãtium in delictis ſuis.

Dixit Dominus, ex Baſan cõuertam: cõuertam in profundum maris.

Vt intingatur pes tuus in ſanguine: lingua canum tuorum ex inimicis ab ipſo.

Viderunt ingreſſus tuos Deus: ingreſsus Dei mei, regis

mei, qui eſt in ſancto.

Præuenerunt principes coniuncti psallentibus: in medio iuuencularum tympaniſtriarum.

In Eccleſijs benedicite Deo Domino, de fontibus Iſrael.

Ibi Beniamin adolescẽtulus: in mentis exceſſu.

Principes Iuda, duces eorũ: principes Zabulon, & principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ: cõfirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Ieruſalem: tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludant eos, qui probati ſunt argento.

Diſſipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Aegypto: Aethiopia prę ueniẽt manus eius Deo.

Regna terræ, cantate Deo: pſallite Domino.

Pſallite Deo, qui aſcendit ſuper cælum cæli, ad Orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocem virtutis, date gloriam Deo ſuper Iſrael: magnificentia eius, & virtus eius in nubibus.

Mirabilis Deus in sãctis ſuis, Deus Iſrael ipſe dabit virtutẽ, & fortitudinem plebi ſuæ: benedictus Deus.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur. Antiph:

Tum, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad Electum, dicit:

℣. Saluum fac ſeruum tuum Domine.

℟. Deus meus ſperantẽ in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxiliũ de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Memor eſto congregationis tuæ.

℟. Quam poſſediſti ab initio.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens, ſempiterne Deus, qui facis mirabilia

magna ſolus, prætende ſuper hunc famulum tuum, & ſuper Congregationes illi commiſſas, ſpiritum gratiæ ſalutaris; &, vt in veritate tibi placeat, perpetuum ei rorem benedictionis infunde. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

Actiones noſtras, quæſumus Domine, aſpirando præueni, & adiuuando proſequere; vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde ſurgit Electus, & vnà cum Aſſiſtentibus coram Pontifice genuflectit; & prior Aſſiſtentium dicit Pontifici:

Adeſt, Reuerendiſsime Pater, Electus Monaſterij N. quem ad veſtram Reuerendiſſimam Paternitatem ex parte Conuentus eiuſdem Monaſterij duximus præſentandum, humiliter poſtulantes à vobis, vt ipſum in Abbatem dicti Monaſterij dignemini ordinare.

Tunc Pontifex interrogat eos dicens:

Scitis illum eſſe dignum?

℟. Scimus, & teſtificamur ipſum dignum eſſe.

Interrogatio.

Fuit eius electio canonicè, & concorditer celebrata?

℟. Fuit.

Pontifex, dicit:

Deo gratias.

Quo dicto, ſurgunt omnes, & ſedent in ſuis ſcabellis; & Pontifex proſequitur examē, dicens:

Antiqua ſanctorum Patrū, &c. & omnia alia fiunt, prout ſupra in benedictione Abbatis auctoritate Apoſtolica poſita ſunt, fol. 125. Finito examine, & manu Pontificis per Electum oſculata, idem Electus ante Pontificem genuflexus, coram ſe tenens ſchedulam ſcriptam, & ſuo pendenti ſigillo ſigillatam, debitæ fidelitatis iuramentum Pontifici, Ordinario ſuo præſtat, in hūc modum.

Ego N Monaſterij N ordinādus Abbas promitto coram Deo, & Sanctis eius, &

hac ſolemni Fratrum Cõgregatione, fidelitatẽ, dignamq́; ſubiectionem, obedientiam, & reuerentiam, matri meæ Eccleſiæ N. nominando Eccleſiam, cuius iuriſdictioni ordinariæ ſubiectus exiſtit. Tibiq́ue N. Domino meo, eiuſdẽ Eccleſiæ Patriarchæ, (vel Archiepiſcopo, aut Epiſcopo,) & ſucceſſoribus tuis, ſecùndum ſacrorum Canonũ inſtituta, & prout præcipit inuiolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Deinde librum Euangeliorum, quem Põtifex ſuper genua ſua tenet apertum, inferiori parte eiuſdem libri Electo verſa, quem ipſe Electus, ambabus manibus ſupra ſcripturam poſitis, tangit, dicens: Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Tum cedulam ipſam Pontifici tradit: qui illa recepta, & mitra depoſita, ſurgit, & facit Confeſsionẽ: & proceditur in omnibus, & per omnia, prout ſuprà ordinatum eſt.

DE BENEDICTIONE ABBATISSAE.

Electa in Abbatiſſam, & confirmata, benedici debet in die Dominico, vel alijs, quibus conſecrantur virgines, ſi non eſt priùs cõſecrata, & velata; alioquin fieri poteſt qualibet die, hoc modo. Pontifex paratus omnibus Põtificalibus ornamentis, apud altare maius paratum, cum ſua credentia, & rebus conſuetis, procedit in Miſſa vſque ad Alleluia, ſi dicitur; ſiue vltimum verſum Tractus, vel Sequẽtiæ, excluſiuè. Interim, Electa in veſte ſua audiat Miſſam in choro, quæ dici debet de die, cum Collecta pro Electa, ſub vno Per Dominum; & Põtificem celebrantem:

Oratio.

DA, quæſumus Domine, huic famulę tuę, quã virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis cõſummatum effectum: & vt perfectã tibi offerat plenitu-

dinem, initia ſua perducere mereatur ad finem. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dicto Graduali, ſeu Tractu, vel Sequentia, vsque ad vltimum verſum excluſiuè, Pontifex accedit ad faldiſtorium ante medium altaris, & ibi ſedet cum mitra. Electa verò è Monaſterio egreſſa, aſſociata à duabus Matronis ſenioribus, ac velo ante faciem demiſſo, Pontifici præſentata, coram eo genuflexa, in manibus habens ſchedulam ſcriptam, & ſuo pendenti ſigillo ſigillatam, debitæ fidelitatis iuramentum præſtat Pontifici, ſuo Ordinario, in hunc modum.

EGo N. Monaſterij N. ordinanda Abbatiſſa, promitto coram Deo, & Sanctis eius, & hac ſolemni Sororum cõgregatione, fidelitatem, dignamq́ue ſubiectionem, obedientiam, & reuerentiam matri meæ Eccleſiæ N. nominãdo Eccleſiã, cuius iuriſdictioni ordinariæ ſubiecta exiſtit. Tibiq́ue N. Dño meo, eiuſdem Eccleſię Patriarchæ, (vel Archiepiſcopo, aut Epiſcopo,) & ſucceſſoribus tuis, ſecũdùm ſacrorum Canonum inſtituta, & prout præcipit inuiolabilis auctoritas Pontificũ Romanorum.

Si verò fuerit exempta ita præſtabit iuramentum.

EGo N. Monaſterij N. ordinis Sancti N. diœceſis N. ab hac hora in anteà, fidelis, & obediẽs ero beato Petro Apoſtolo, ſanctæque Romanæ Eccleſiæ, & Domino noſtro Domino N. ſuiſque ſucceſſoribus canonicè intrantibus, & Tibi, vel pro tempore exiſtẽti meæ religionis Superiori, ſecũdùm regulam S. Patris noſtri N. & prædicti ordinis conſtitutiones.

Deinde librum Euangeliorum, quem Põtifex ſuper genua ſua tenet apertum, inferiori parte eiuſdem libri Electæ verſa, quem ipſa Electa, ambabus manibus ſupra ſcripturam poſitis, tangit, dicens: Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Tum ſchedulam ipſam Põtifici tradit, qui ſurgit cũ mitra, & ſuper faldiſtorium procumbit. Electa verò proſternit ſe ſuper tapete ad eius ſiniſtram; & chorus dicat Litanias: in quibus cùm dictum fuerit

Vt omnibus fidelibus, &c.

℞. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit cum mitra, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, verſus ad Electam, dicit:

VT hanc præſentem Electam bene ✠ dicere digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Deinde dicit.

Vt hanc præſentem Electam bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Tum iterùm procumbit, & perficiuntur Litaniæ: quibus finitis, ſurgit Pontifex, Electa adhuc proſtrata manente, & ſtans verſus ad illam, depoſita mitra, dicit:

Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos à malo.

℣. Saluam fac ancillam tuam, Domine.

℞. Deus meus ſperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxiliũ de ſancto.

℞. Et de Sion tuere eam.

℞. Hæc accipiet benedictionem à Domino.

℞. Et miſericordiam à Deo ſalutari ſuo.
℣. Memor eſto congregationis tuæ.
℞. Quam poſſediſti ab initio.
℣. Dominus cuſtodiat introitum tuum, & exitum tuum.
℞. Ex hoc nunc, & vſque in ſæculum.
℣. Dominus cuſtodiat te ab omni malo.
℞. Cuſtodiat animam tuam Dominus.
℣. Domine Deus virtutum conuerte nos.
℞. Et oſtende faciem tuam, & ſalui erimus.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℞. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

CONcede, quæſumus, omnipotens Deus, affectui noſtro tuæ miſerationis effectum: & hanc famulam tuam, quam ad regimen animarum eligimus, gratię tuę dono proſequere; vt, te largiente, cum ipſa tibi noſtra electione placeamus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

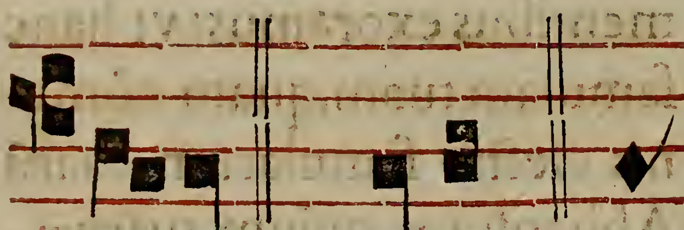
Oremus.

CVnctorum bonorum inſtitutor Deus, qui per Moyſen famulum tuũ, ad gubernandas Eccleſias præpoſitos inſtituiſti: tibi ſupplices fũdimus preces, teque deuotis mentibus exoramus: vt hanc famulam tuam, quam cõmunis electio famularum tuarũ Abbatiſsam ouium tuarum eſſe cõſtituit, protectionis tuæ gratia munire digneris; ſicque regere ſubditas commendataſque oues cõcedas, vt cum illis omnibus regna cælorum adipiſcatur: quatenus, te, Domine, opitulante, Apoſtolicis iugiter fulta doctrinis, centeſimo cum fructu læta introëat portas paradiſi; atque à te, Domine, collaudante audire mereatur, Euge ſerue bone, & fidelis, quia in pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam, intra in gaudiũ Domini tui. Quod ipſe præſtare digneris, qui viuis, & regnas Deus in ſæcula ſæculorum.
℞. Amen.

His dictis, Electa ſurgit, & ante Pontificem genuflectit; qui proſequitur, manus ante pectus extenſas tenens, dicés:

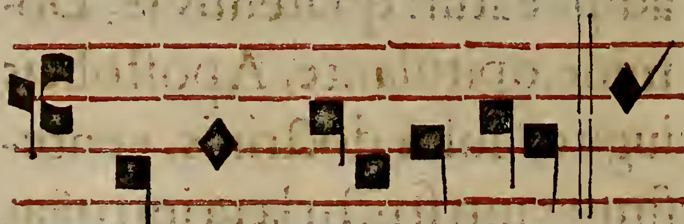
P er omnia ſæcula ſæcu-

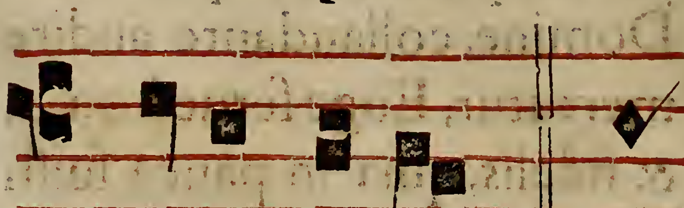
lo rum. ℟. Amen.

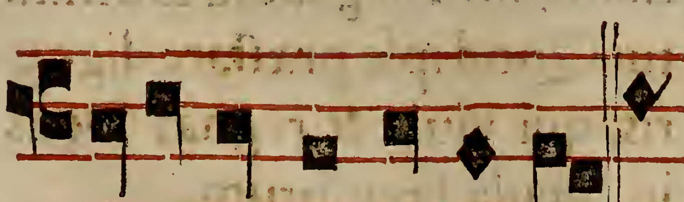
℣. Dominus vobiſcum.

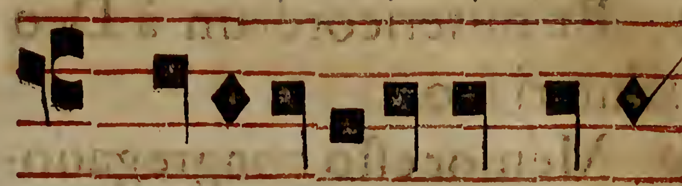
℟. Et cum ſpiritu tu o.

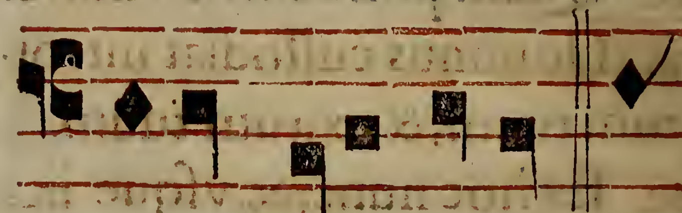
℣. Sursum cor da.

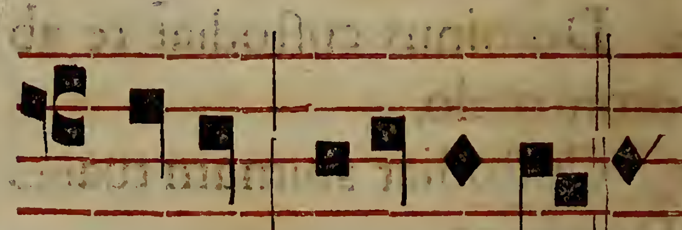
℟. Habemus ad Dominum.

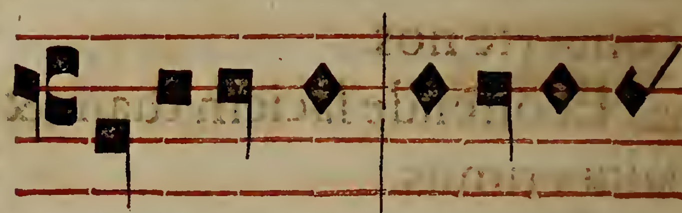
℣. Gra ti as agamus Do-

mino De o noſtro.

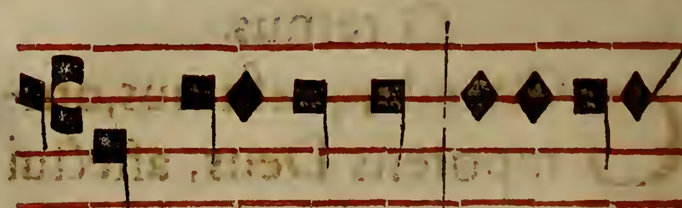
℟. Dignum, & iuſtum eſt.

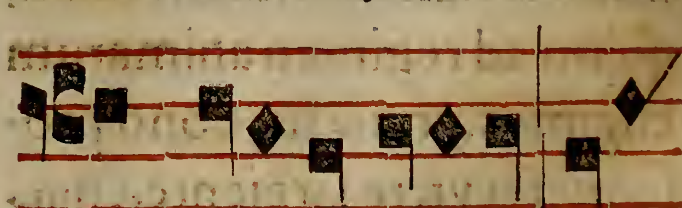
Verè dignum, & iuſtum

eſt, æquum, & ſalu ta re

nos tibi ſemper, & vbi-

que grá ti as agere, Do-

mine

mine ſancte, Pater omni-

potens, æternæ Deus,

Affluentem ſpi ri tum

tuæ bene * dicti onis

ſuper hanc famu lam

tuam, nobis oran tibus,

propitius infunde.

Pōtifex imponit ambas manus extenſas, digitis tamen nō diſiunctis, ſuper caput Electæ, & eas ſic tenet, proſequendo:

Et quę per noſtrę manus

impoſi ti onem hodie

Abbatiſſa conſtitu i tur,

ſancti ✱ ficati o ne tu a

digna, à te electa perma-

neat; & numquam poſt-

modum à tua grati a ſe-

paretur indignà.

Pontiſex amouet manus de capite Electæ, proſequens, ante pectus eas extenſas tenens:

Suſcipiat, te, Domine,

largiente, hodi e in bo-
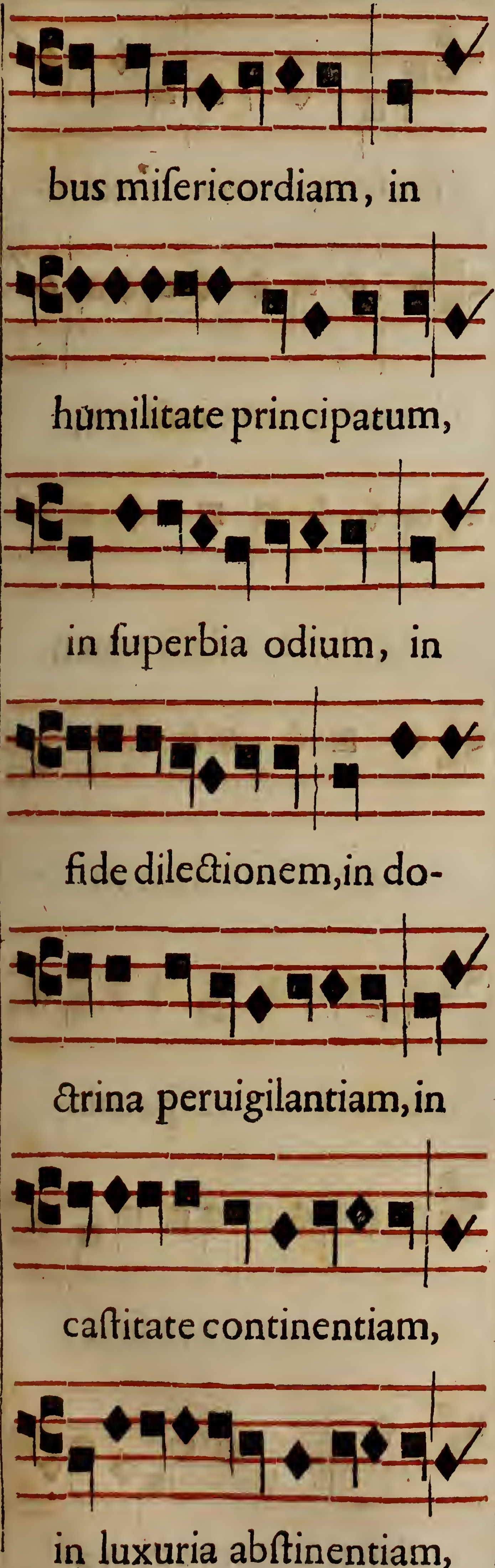
no opere perſeuerantiam,
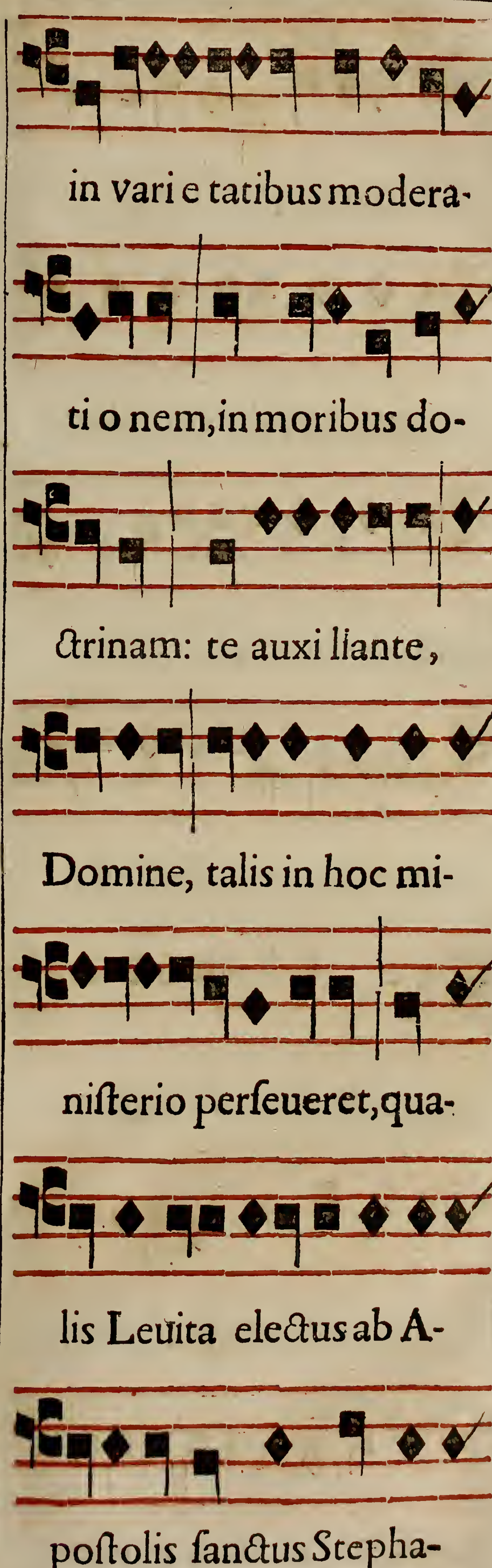
in aduerſis conſtantiam,

in tribulati onibus tole-

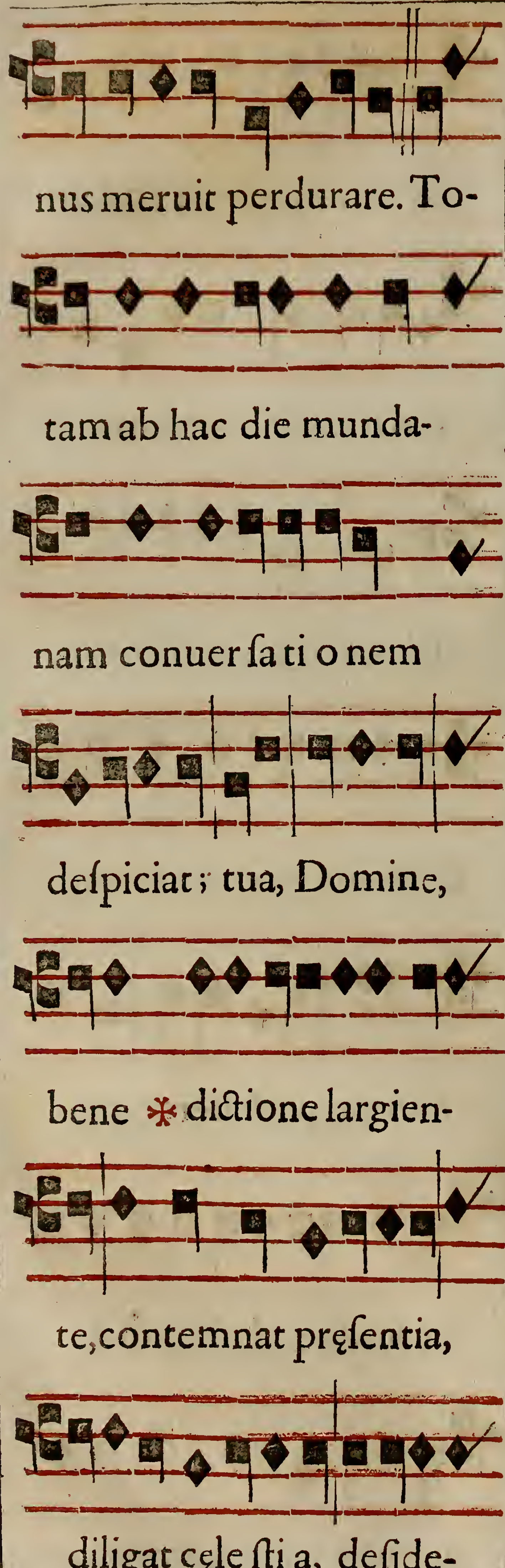
rantiam, in ieiunijs deſi-

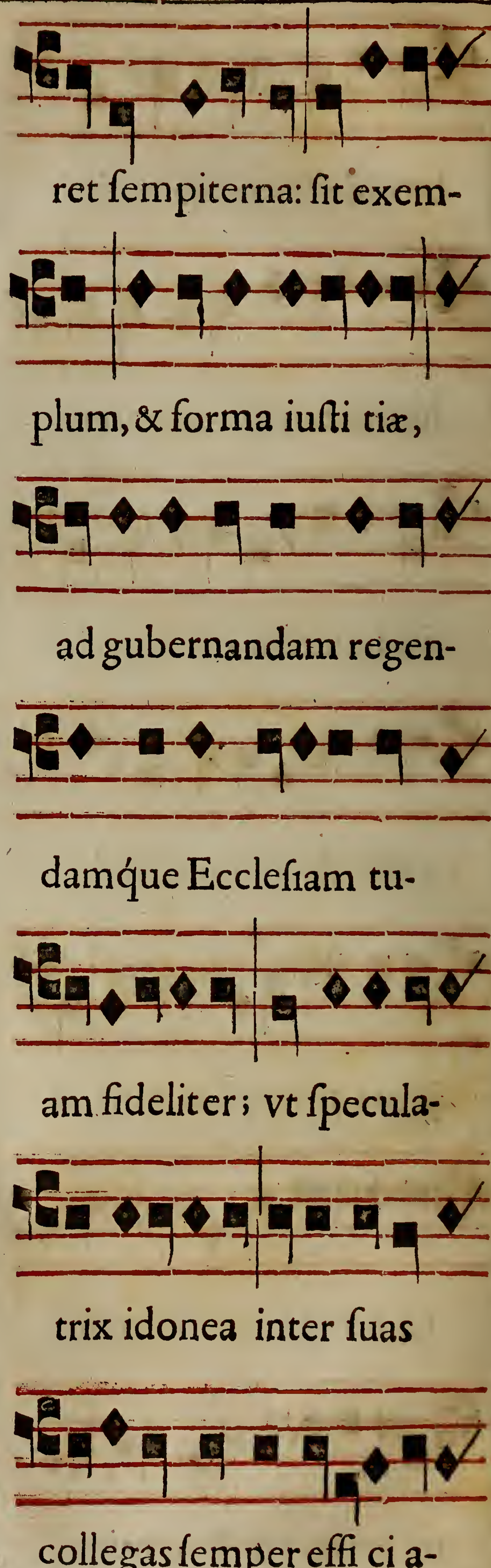
derium, in impi e ta ti-

bus miſericordiam, in
humilitate principatum,
in ſuperbia odium, in
fide dilectionem,in do-
ctrina peruigilantiam,in
caſtitate continentiam,
in luxuria abſtinentiam,

in vari e tatibus modera-
ti o nem,in moribus do-
ctrinam: te auxi liante,
Domine, talis in hoc mi-
niſterio perſeueret,qua-
lis Leuita electus ab A-
poſtolis ſanctus Stepha-

nus

nus meruit perdurare. To-
tam ab hac die munda-
nam conuer ſa ti o nem
deſpiciat; tua, Domine,
bene ✠ dictione largien-
te, contemnat prȩſentia,
diligat cȩle ſti a, deſide-

ret ſempiterna: ſit exem-
plum, & forma iuſti tiæ,
ad gubernandam regen-
damque Eccleſiam tu-
am fideliter; vt ſpecula-
trix idonea inter ſuas
collegas ſemper effi ci a-

tur:

tur: ſit magni conſili j,
induſtria cenſurę, & eſ-
fi ca cia diſciplina : ita,
te, Domine, tribuente,
in omnibus mandatis
tuis ſine reprehenſione
tibi mundo corde ſer-
uiens, vt ad brauium ſu-
pernæ vocationis, multi-
plicato fœnore, cum cen-
teſimo fructu, coronaque
iu ſti ti æ, ad cæleſtium
theſaurorum dona tua
perueniat.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce, ita tamen quod à circumſtantibus audiatur.

Præſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu ſãcto viuit, & regnat, in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum Pontifex adhuc ſine mitra, vt ſuprà, ſtans dicit:

Oremus.

DEus, cui omnis poteſtas, & dignitas famulatur, & huic famulæ tuæ prosperum ſuæ dignitatis effectum; in qua ſemper te timeat, tibique iugiter placere contendat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Oremus.

OMnium, Domine, fons bonorum, iuſtorumque prouectuum munerator, tribue, quæſumus, huic famulæ tuæ adeptam benè gerere dignitatem; & à te ſibi præſtitam, bonis operibus comprobare. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

COncede, quæſumus, omnipotens Deus, famulæ tuæ, vt oſtendendo, & exercendo, quæ recta ſunt, per exemplum bonorum operum animas ſuarum inſtruat ſubiectarum; & æternæ remunerationis mercedem à te pijſsimo Paſtore percipiat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, qui ſororẽ Moysi Mariam, præeuntem cum cæteris mulieribus inter æquoreas vndas cum tympanis, & choris, lętã ad littus maris venire feciſti: te ſupplices deprecamur, pro hac fideli famula tua, quæ hodie ſuper vniuerſas ſibi ſubditas Abbatiſſa cõſtituitur: vt ita Monaſtica, (vel canonica) norma tueatur cũctas famulas tuas, ſibi cõmiſſas, quatenus ad ęternam gloriam, te auxiliante, cũ omnibus illis introeat læta; ibiq; exultans cum Angelis, canens cantica noua, ſequatur Agnũ quocũq. ierit, Ieſum Chriſtum

Domi-

Dominum noſtrum, qui tecū viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tum ſedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Abbatiſſæ coram ſe genuflexæ in manibus regulam, dicens:

Accipe regulam à ſanctis Patribus traditam, ad regendum, cuſtodiendumque gregem tibi à Deo commiſſum, quantum Deus ipſe te confortauerit, & fragilitas humana permiſerit. Accipe gregis Dominici maternam prouidentiam, & animarum procurationem; & per diuinæ legis incedendo præcepta, ſis ei dux ad cęleſtis hæreditatis paſcua, adiuuante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu sācto, viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorū ℞. Amen.

Deinde, ſi priùs, dum erat Monialis, non fuit velata, Pōtifex, depoſita mitra, ſurgit, & benedicit velum, quod per vnum ex miniſtris coram eo tenetur, dicens:

Oremus.

Suppliciter te, Domine, rogamus, vt ſuper hanc veſtem, ancillæ tuæ capiti imponendam, bene ✠ dictio tua benigna deſcendat; & ſit veſtis hæc benedicta, conſecrata, immaculata, & ſancta. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Oremus.

Caput omnium fidelium, Deus, & totius corporis

ſaluator, hoc operimentũ velaminis, quod famula tua propter tuum, tuæque genitricis beatiſsimæ Virginis Mariæ amorem ſuo capiti eſt impoſitura, dextera tua ſancti✠fica; & hoc, quod per illud myſticè datur intelligi, tua ſemper cuſtodia, corpore pariter, & animo incontaminato cuſtodiat; vt, quando ad perpetuã Sanctorum remunerationem venerit, cũ prudentibus, & ipſa virginibus præparata; te perducente, ad ſempiternæ felicitatis nuptias introire mereatur. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit velum ipſum aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, imponit illud ſuper caput Abbatiſſæ, ita vt dependeat ſuper ſcapulas, & ante pectus, & vſque ad oculos, ſic dicens:

Accipe velamen ſacrum, quo cognoſcaris mundum cõtempſiſſe, & te Chriſto Ieſu veraciter, humiliterque, toto cordis anniſu, ſponſam perpetualiter ſubdidiſſe, qui te ab omni malo defẽdat, & ad vitam perducat æternã. ℟. Amen.

Si verò Abbatiſſa priùs velata fuit, omittuntur prædicta.

His finitis, ſurgunt omnes, & Pontifex procedit in Miſſa, quam Abbatiſsa in loco ad partem audit.

Incepto à choro Offertorio, & per Pontificem lecto, ſedet Põtifex in faldiſtorio ante me-

medium altaris, accepta mitra; & Abbatiſſa, præcedentibus eam duobus famulis duo intortitia accenſa portãtibus, venit de loco ſuo, aſſociata à duabus Matronis, & coram Pontifice genuflectit; ac ei ſucceſſiuè dicta duo intortitia offert, & Pontificis ea recipientis manum oſculatur; tum ad locum ſuum reuertitur.

Pontifex verò manus lauat, ſurgit depoſita mitra, & Miſſam proſequitur.

Secreta.

OBlatis hoſtijs, quæſumus, Domine, præſenti famulæ tuę perſeuerantiam perpetuæ virginitatis accommoda; vt apertis ianuis, sũmi Regis aduentu, regnum cęleſte cum lætitia mereatur intrare. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſtquam Pontifex ſe communicauerit, Abbatiſſam cõmunicet. Tum, accepta mitra, lauat manus; deinde proſequitur Miſſam vſque ad benedictionem excluſiuè.

Poſtcommunio.

REſpice, Domine, famulæ tuæ tibi debitam ſeruitutem; vt inter humanæ fragilitatis incerta, nullis aduerſitatibus opprimatur, quæ de tua protectione confidit. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate

Spi-

Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amẽ.

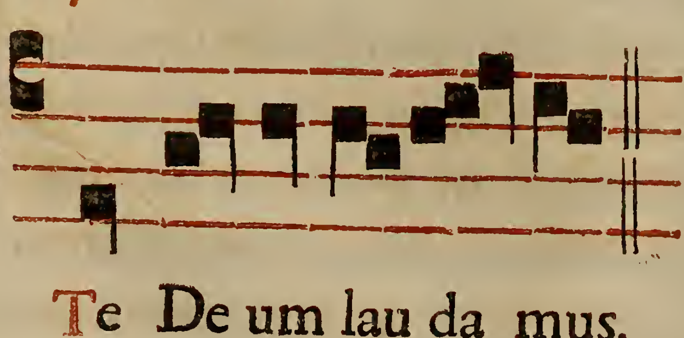
Dicto, Ite Miſſa eſt, vel Benedicamus Domino, & Placeat, &c. Pontifex cum mitra inthronizat Abbatiſſam in ſede; & ſi ſit in proprio Monaſterio, dicit:

Accipe plenam, & liberam poteſtatem regendi hoc Monaſterium, & Congregationem eius, & omnia, quæ ad illius regimẽ interiùs, & exteriùs, ſpiritualiter, & tẽporaliter pertinere noſcũtur.

Si verò benedictio fit extra Monaſterium ſuum, Pontifex dicit:

Sta in iuſtitia, & ſãctitate, & tene locum à Deo tibi delegatũ; potens eſt enim Deus, vt augeat tibi gratiam ſuam.

Tunc Pontifex ſtans à dexteris Abbatiſſę, verſus ad altare, mitra depoſita, incipit cantando, ſchola prosequente, Hymnum.

Et dicitur totũ; & Pontifex manet ſine mitra apud ſedem vſque ad finem Hymni. Interim dum cantatur Hymnus, Abbatiſſa reuertitur ad Monaſterium, aſſociata, vt ſuprà, & à Monialibus ſenioribus excipitur intra portam, atque ad chorũ perducitur, vbi Moniales omnes faciunt ei reuerentiam, ſingulariter genuflexæ ante illam, & recipiuntur ab ea benignè ad oſculum. Finito Hymno, Pontifex ſtans ſine mitra, ſedente Abbatiſſa in ſede ſua in choro, ſuper eã. dicit Verſus.

℣. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

℟. A templo ſãcto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

℣. Saluam fac ancillam tuam, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Eſto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in ea.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

FAmulam tuam, Domine, cuſtodia muniat pietatis: vt virginitatis ſanctæ propoſitum, quod, te inſpirante, ſuſcepit, te protegente, illæſum cuſtodiat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟ Amen.

Deinde Pontifex, aſſumpta mitra, benedicit solemniter populo, dicens:

Sit nomen Domini, &c.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

DE BENEDICTIONE, & conſecratione Virginum.

BEnedictio, & conſecratio virginũ fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschalibus, aut in Natalitijs Apoſtolorũ, ſeu in Dominicis diebus. Die verò pręcedenti, hora veſpertina, vel etiam manè, antequã Pontifex ad Miſſam ſe paret, in loco conuenienti, præſentantur ei virgines benedicendæ; qui de earum ætate, & propoſito singulariter singulas, videlicet, an annum vigeſimũ quintum compleuerint, ſi voluntatem, & propoſitum ſeruandæ virginitatis habeãt, diligenter inquirit; & inſuper ſeorſum cum qualibet de vita, & conſcientia, & carnis integritate. Quo facto ſuper altari in cornu Epiſtolæ locantur pro virginibus benedicendis veſtes, vela, annuli, & torques, ſiue coronæ, tempore ſuo virginibus tradenda. Deputãtur paranymphæ Matronę ſeniores, & propinquæ earum, quæ virgines aſſociant, & præcedunt, collocant, ac deducunt ad Pontificem, & reducũt. Ordinatur etiam in Eccleſia papilio, aut alius locus conueniens paratur, in quo virgines ipſæ conueniunt, & ſuo tempore ſe veſtiũt benedictis veſtibus. Poſt hæc, hora cõgrua, Pontifex paratus omnibus
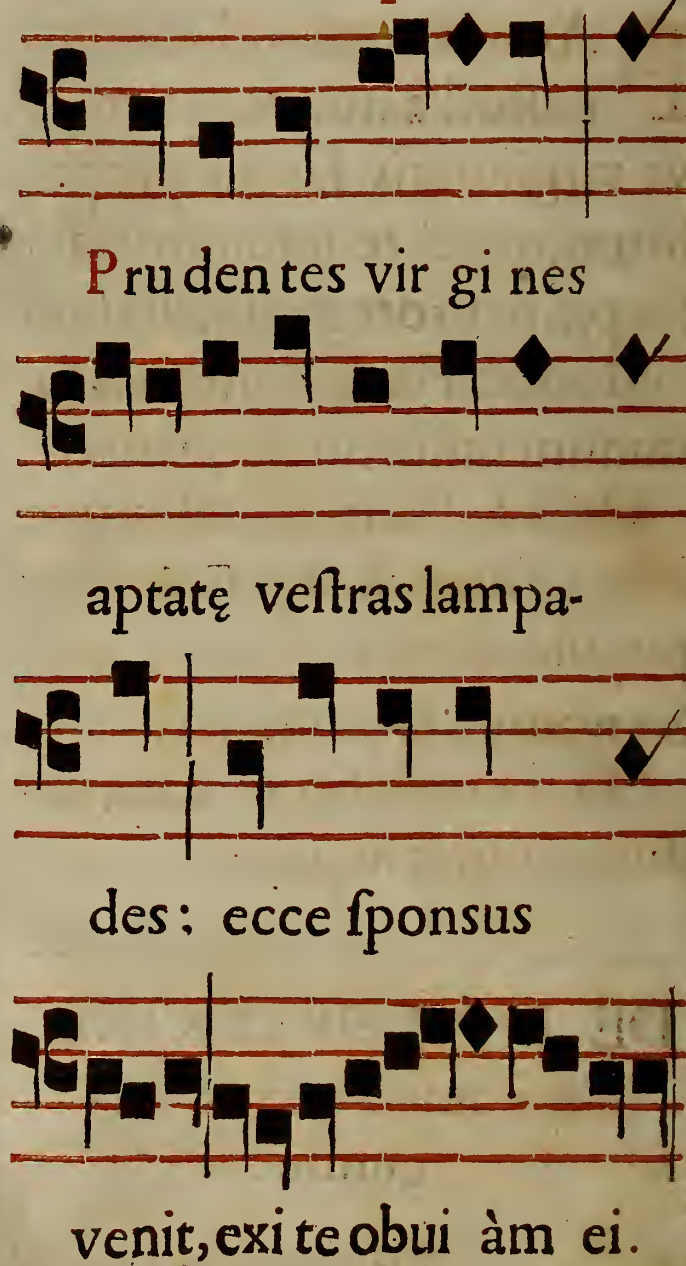
Pōtificalibus paramentis, procedit more conſueto ad Miſſam, & in ea vſq; ad Alleluia, ſiue vltimum verſus Tractus, vel Sequentiæ, excluſiuè.

Miſſa dicitur de die, cum Collecta pro virginibus, ſub vnó Per Dominum, &c.

Oratio.

DA, quæſumus, Domine, his famulabus tuis, quas virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis cōſummatum effectum; &, vt perfectam tibi offerant plenitudinem, initia ſua perducere mereantur ad finem. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, vſque ad vltimum verſum excluſiuè, Pontifex ſedet cum mitra ſuper faldiſtorium, ante medium altaris pręparatum. Virgines verò in veſtibus, quibus in Monaſterio vſæ ſunt, ſine velis, ſine mātellis, & ſine cucullis è Monaſterio egreſſæ, aſſociatę ſingulę à duabus Matronis ſenioribus, & propinquis, ac velis ante faciem demiſsis, Eccleſiam ingrediuntur; & Archipresbyter ſuperpelliceo, & pluuiali indutus cantat, competenti voce, hanc Antiphonam.

Virgines verò audiētes vocem Archipresbyteri, & accendētes cereos ſuos, progrediuntur binæ, & binæ. Archipresbyter verò præcedēs ſtatuit eas extra chorum, vt fa-

cies ad altare maius vertant, & Pōtificem coram altari ſedentem poſſint videre, & ipſe eas, Tūc idem Archipresbyter in parte virginum ſtās, dicit competenti voce, in tono Lectionis, ad Pontificem, virginibus genuflectentibus:

REuerēdiſſime Pater, poſtulat ſancta mater Eccleſia Catholica, vt has præſentes virgines dignemini benedicere, & cōſecrare, ac Domino noſtro Ieſu Chriſto, sūmi Dei filio deſponſare.

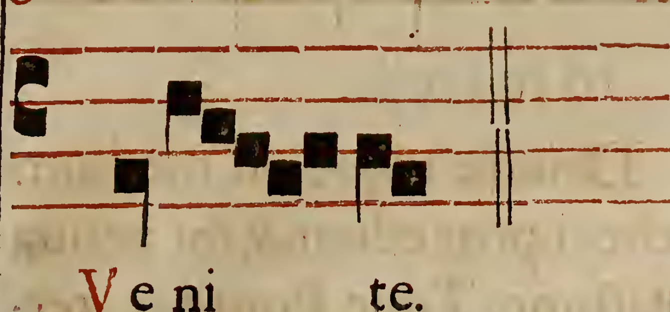
Pontifex interrogat, dicens: Scis illas dignas eſſe?

Reſpōdet Archipresbyter. Quantum humana fragilitas noſſe ſinit, credo, & teſtificor illas dignas eſſe.

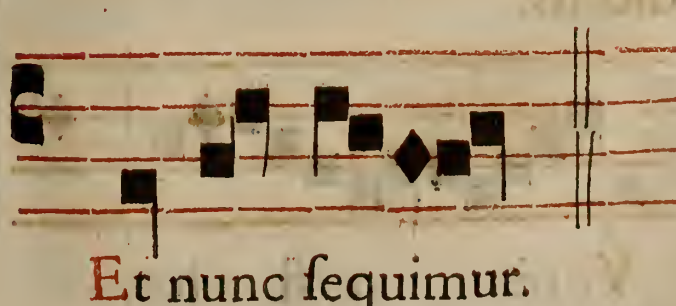
Tunc Pontifex adhuc ſedens cum mitra, dicit ad circumſtantes.

AVxiliante Domino Deo, & Saluatore noſtro Ieſu Chriſto, eligimus has præſentes virgines benedicere, & cōſecrare, ac Dño noſtro Ieſu Chriſto, ſummi Dei filio deſponſare.

Deinde Pontifex vocat virgines in cantu dicentes:

Virgines reſpondent:

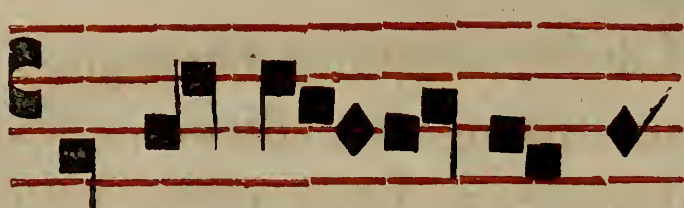

Surgentes mox ſeriatim veniũt vſque ad introitum chori, exteriùs tamen genua flectentes. Tunc Pontifex eas ſecundò altiùs vocat in cantu, dicens:

Ve ni te.

Virgines ſurgentes reſpondent ſimiliter in cantu, dicentes:

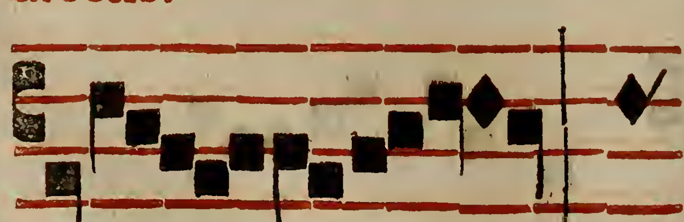

E t nunc ſequimur in

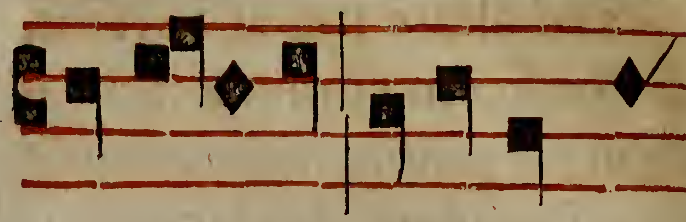

to to corde.

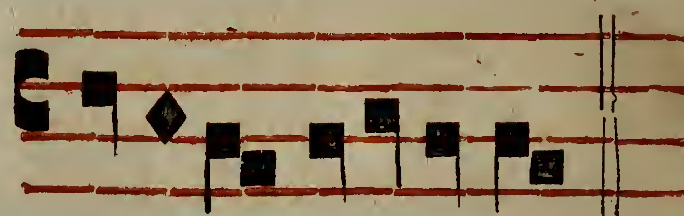
Deinde vſque ad medium chori procedunt, & ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertiò altiùs vocat eas in cantu, dicens:

Ve ni te fi liæ,

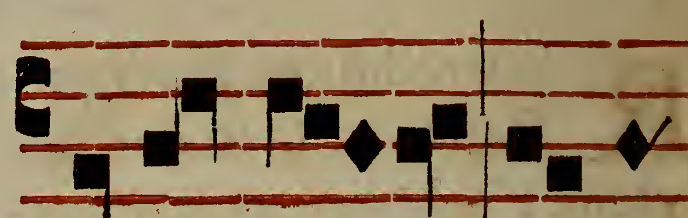

au di te me, timorem

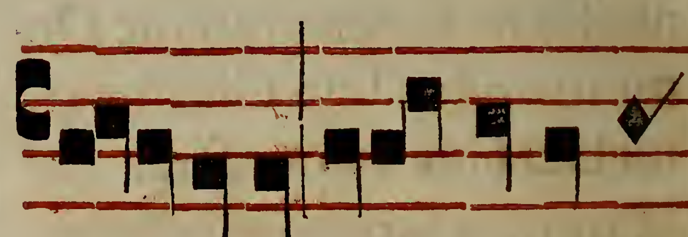

Domi ni docebo vos.

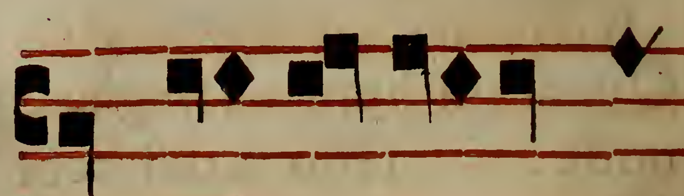
Virgines verò ſurgentes, reſpondent cantantes Antiphonam.

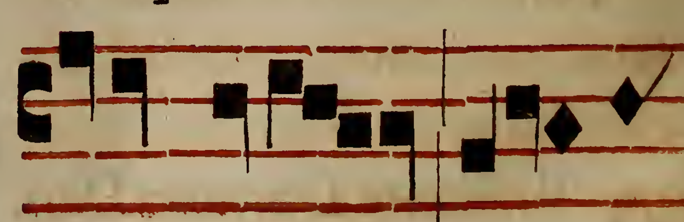
Et nunc ſequimur in

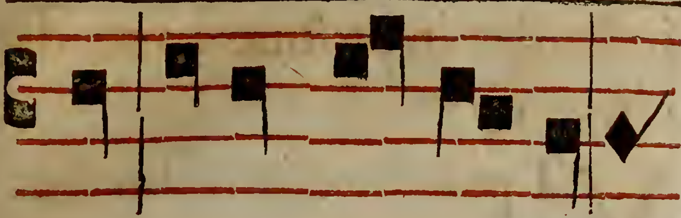
to to corde, timemus te

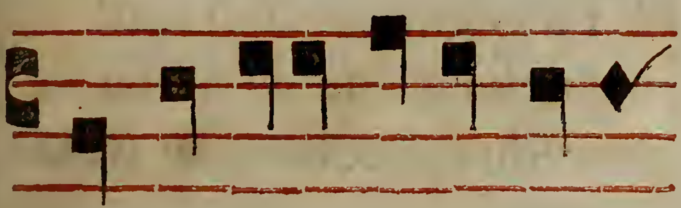
& quæ ri mus fa ci em

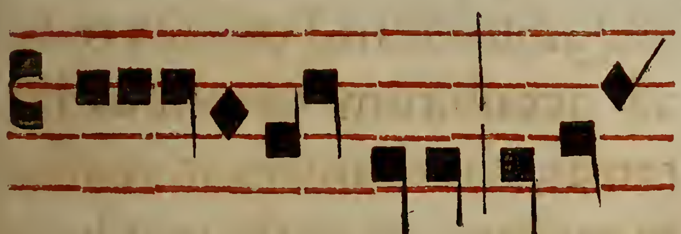
tuam vide re, Domi-

ne, ne confun das nos;

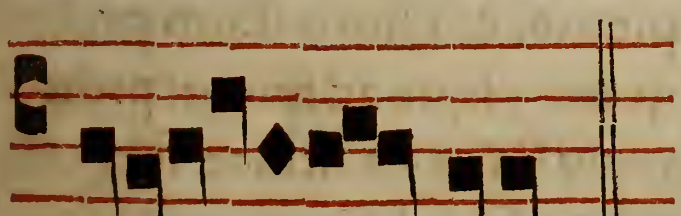
ſed fac nobis iuxta man-

ſuetudinem tuam,& ſe-

cundùm multitu di nem

misericordiæ tuæ.

Et præmiſſa cantãtes virgines, magis appropinquantes, aſcendunt in Presbyterium; vbi omnes corã Pontifice genuflectũt; & capita profundè, quaſi vſq; ad terram, inclinãt. Deinde ſingulæ ſucceſsiuè caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc Verſum.

SVſcipe me, Domine, ſecũdùm eloquium tuum; vt non dominetur mei omnis iniuſtitia.

Quo per ſingulas dicto, ſurgunt omnes: & à Matronis prædictis ſeriatim ordinantur, ſtantes ibidem in modum coronæ corã Pontifice, congruo tamen ſpatio diſtantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publicè ad amplectendum, & ſeruandum ſanctæ virginitatis propoſitum: & mox interrógat eas palàm, & communiter, dicens;

Vultis in ſanctæ virginitatis propoſito perſeuerare?

Et ſingulæ reſpondent:

Volumus.

Tunc vnaquæque ſigillatim genuflectit coram eo; & immiſſis manibus iunctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet, dicens:

Promittis te virginitatẽ perpetuò ſeruare?

Reſpondet illa:

Promitto.

Et Pontifex dicit:

Deo gratias.

Illa verò oſculatur manus Pontificis,ſurgitque, & ad ſuũ locum reuertitur,& genuflectit. Omnibus autem ſic per ordinem expeditis, & ad ſua loca reuerſis, & genuflexis, Põtifex communiter omnes interrogat, dicens.

Vultis benedici, & conſecrari, ac Domino noſtro Ieſu Chriſto, ſummi Dei filio deſponſari?

Reſpondent omnes:

Volumus.

Poſt hæc Pontifex ante altare ſuper faldiſtorium procumbit,cum mitra; & miniſtri hinc, & inde genuflectunt: virgines verò poſt Pontificem ſuper tapetia, in modum coronæ, se proſternunt; & cantores incipiunt, & proſequuntur Litanias. Et poſtquam dictum fuerit; & à choro reſponſum.

V t omnibus fidelibus, &c.

℞. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit cum mitra, & vertẽs ſe ad virgines proſtratas, tenens baculum paſtoralẽ in ſiniſtra,in priſtino tono dicit, primò:

VT præſentes ancillas tuas bene ✠ dicere digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Vt præſentes ancillas tuas bene ✠ dicere,& ſancti ✠ ficare digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis,Pontifex redit ad accubitum; cãtoribus Litanias, vbi dimiſerant, reaſſumentibus, & perficientibus. Quibus finitis,ſurgũt omnes, & dicitur Hymnus, Veni Creator Spiritus,&c. vt ſupra pag. 62. Pontifice, ſine mitra ante altare genuflexo, incipiente, & choro illum proſequẽte vſque ad finem: primo verſu dicto,Pontifice ſurgente, & vſq; ad finem eiuſdem Hymni ſine mitra ſtante.

Hymno dicto, virgines ad papilionem, ſeu ad alium locum idoneum proximiorem, ad hoc ordinatum, reuertuntur. Pontifex verò coram altari ſtãs,depoſita mitra,benedicit virginum veſtes,dicens:

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus æternorum bonorũ fideliſsime promiſsor, certiſſime perſolutor, qui veſtimentum ſalutis,& indumẽtum æternæ iucunditatis tuis fidelibus promiſiſti, clementiam tuam ſuppliciter exoramus,vt hæc indumẽta, humilitatem cordis,& cõtemptum mundi ſignificantia, quibus famulæ tuæ ſancto viſibiliter ſunt informandæ propoſito, propitius bene ✠ dicas:vt beatæ caſtitatis habitum,quem, te inſpirante, ſuſcipiunt, te protegente, cuſtodiãt;& quas venerãdę veſtibus promiſſionis induis temporaliter,beata facias immortalitate veſtiri. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DOmine Deus, bonarum virtutum dator, & omnium benedictionum largus infuſor, te obnixis precibus deprecamur:vt has veſtes bene ✠ dicere,& ſancti ✠ ficare digneris,quas famulæ tuę pro indicio cognoſcendæ religionis induere ſe volunt;vt inter reliquas feminas tibi cognoſcantur dicatæ. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

EXaudi, omnipotens Deus, preces noſtras; & has

veſtes,quas famulæ tuæ ad ſeipſas operiendas exposcunt, vberrimæ benedictionis imbre perfunde, ſicut perfudiſti oram veſtimētorum Aaron, benedictione vnguenti, profluentis à capite in barbam:& ſicut benedixiſti veſtes omnium religiosorum tibi per omnia placentium,ita eas bene ✠ dicere,& ſancti ✠ ficare digneris:ac præſta, clementiſſime Pater, vt ſupradictis famulabus tuis, ſint hæ veſtes ſalutis protectio, hæ cognitio religionis, hæ initium ſanctitatis, hæ contra omnia tela inimici robuſta defenſio; vt centeſimi muneris opulentia, perseuerante continentia, ditentur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Et veſtes aqua benedicta aſpergit,quæ portantur virginibus ad locum,ad quem diuertunt; vbi, dimiſsis quotidianis veſtibus,induunt benedictas.

Pontifex autem ſtans,vt ſuprà,benedicit vela virginum, dicens:

Oremus.

SVppliciter te,Domine,rogamus,vt ſuper has veſtes ancillarum tuarum capitibus imponēdas,bene ✠ dictio tua benigna deſcendat; & ſint hæ veſtes benedictæ, conſecratæ, immaculatæ, & ſanctæ. Per Chriſtum Dñm noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

CAput omnium fidelium, Deus, & totius corporis ſaluator,hæc operimenta velaminũ,quæ famulæ tuæ propter tuum, tuæque genitricis beatiſſimæ Virginis Mariæ amorem ſuis capitibus sũt impoſituræ,dextera tua ſancti ✠ fica; & hoc, quod per illa myſticè datur intelligi,tua sēper cuſtodia, corpore pariter, & animo incontaminato cuſtodiant:vt,quando ad perpetuã Sanctorum remunerationem venerint,cum prudentibus,& ipſæ virginibus præparatæ, te perducēte,ad ſempiternæ felicitatis nuptias introire mereantur. Qui viuis, & regnas Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Et vela ipſa aqua benedicta aſpergit. Poſt hæc ſtãs adhuc, vt suprà, Pontifex benedicit annulos, dicens:

Oremus.

CReator, & conſeruator, humani generis, dator gratiæ spiritualis, & largitor humanæ ſalutis; tu, Domine, emitte bene ✠ dictionem tuã super hos annulos; vt, quæ eos geſtauerint, cæleſti virtute munitæ fidem integram, fidelitatemque ſinceram teneãt; ſicut ſponſæ Chriſti virginitatis propoſitum cuſtodiant, & in caſtitate perpetua perseuerent. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.
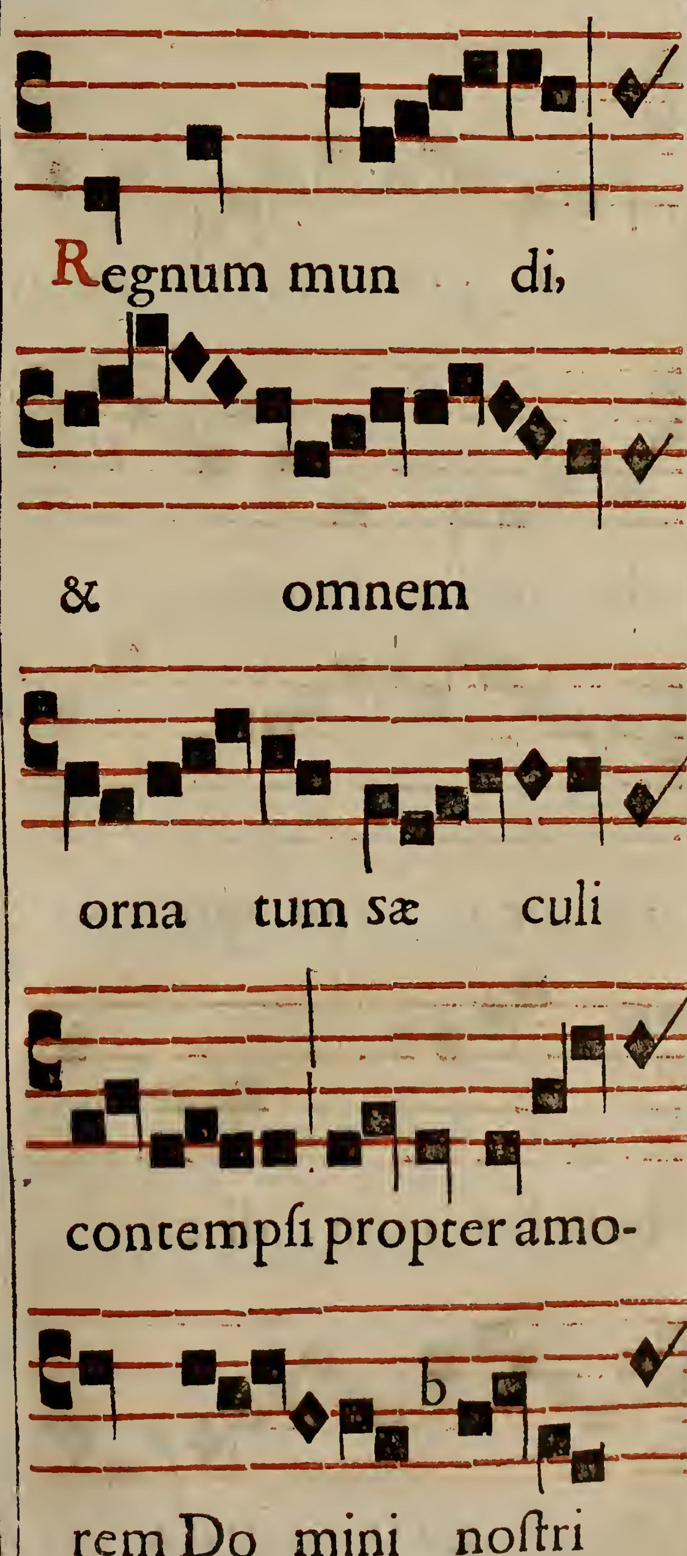
Et aqua benedicta eos aſpergit. Tum ſtans adhuc ſine mitra Pontifex, benedicit torques, ſiue coronas, dicens:
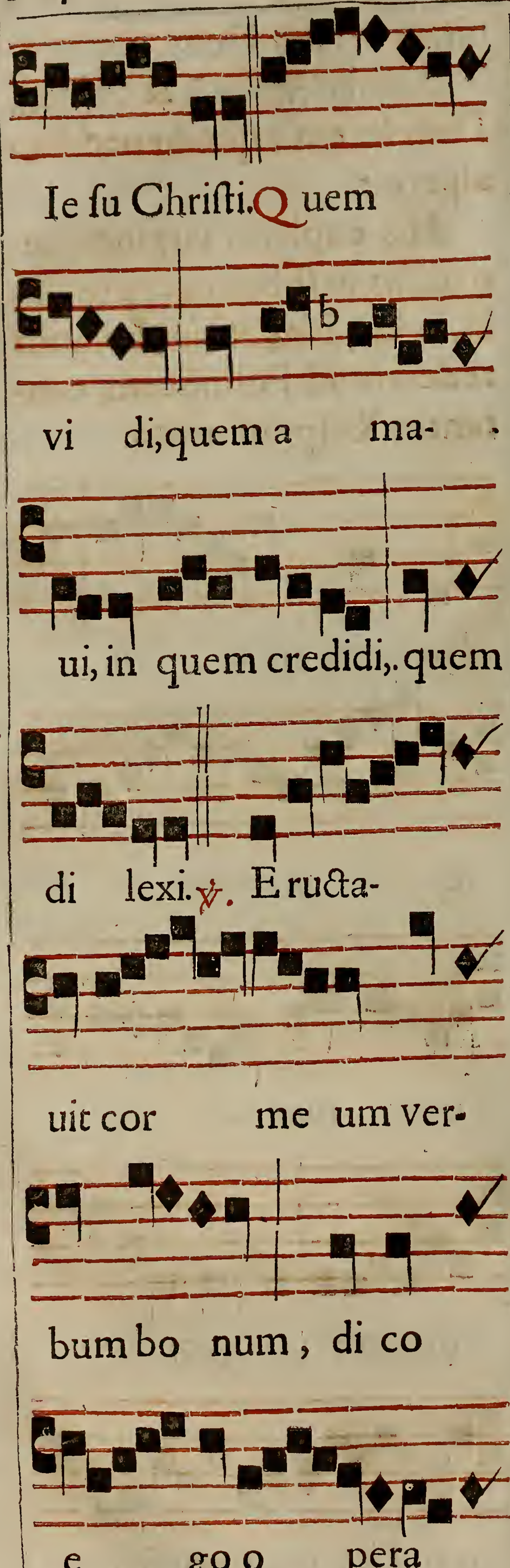
Oremus.
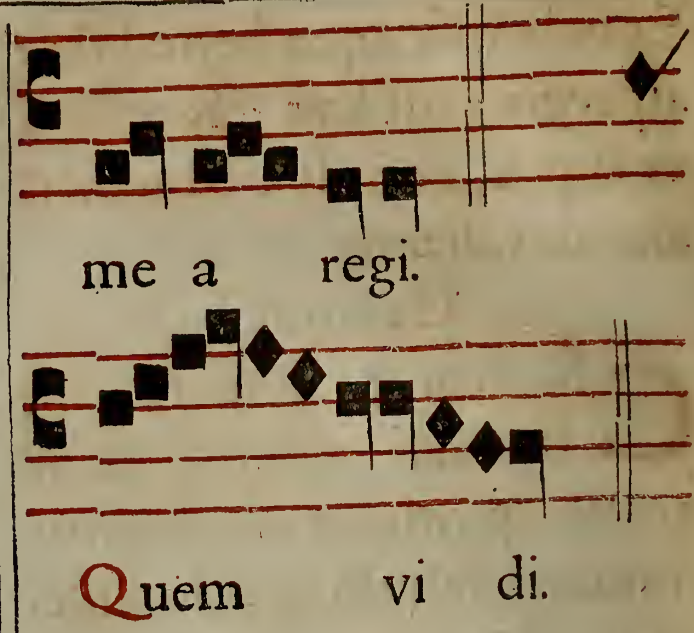
BEne ✠ dic, Domine, ornamenta iſta; & præſta, per inuocationem tui nominis, vt quęcumque ea portauerint, ſi tibi fideliter ſeruierint, coronam, quam illa deſignant, in cælo percipere mereantur. Qui in Trinitate perfecta viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Deinde eas aqua benedicta aſpergit.

His expletis, virgines, benedictis veſtibus, exceptis velis, indutę, binę, & binę ſeriatim redeunt ad Pontificem, cantantes Reſponſorium.

Tum diſponuntur à paranymphis ante altare genuflexæ, coram Pontifice, in modum coronæ, vultibus demiſſis. Pontifex verò ſurgit, mitra depoſita, & verſus ad eas, dicit:

Oremus.

RESpice, Domine, propitius ſuper has famulas tuas: vt ſãctę virginitatis propoſitum, quod, te inſpirante, ſuſceperunt, te gubernante, cuſtodiant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extenſis manibus ante pectus Prefationem,

Per omnia ſæcula ſæcu-

lorum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Surſum corda.
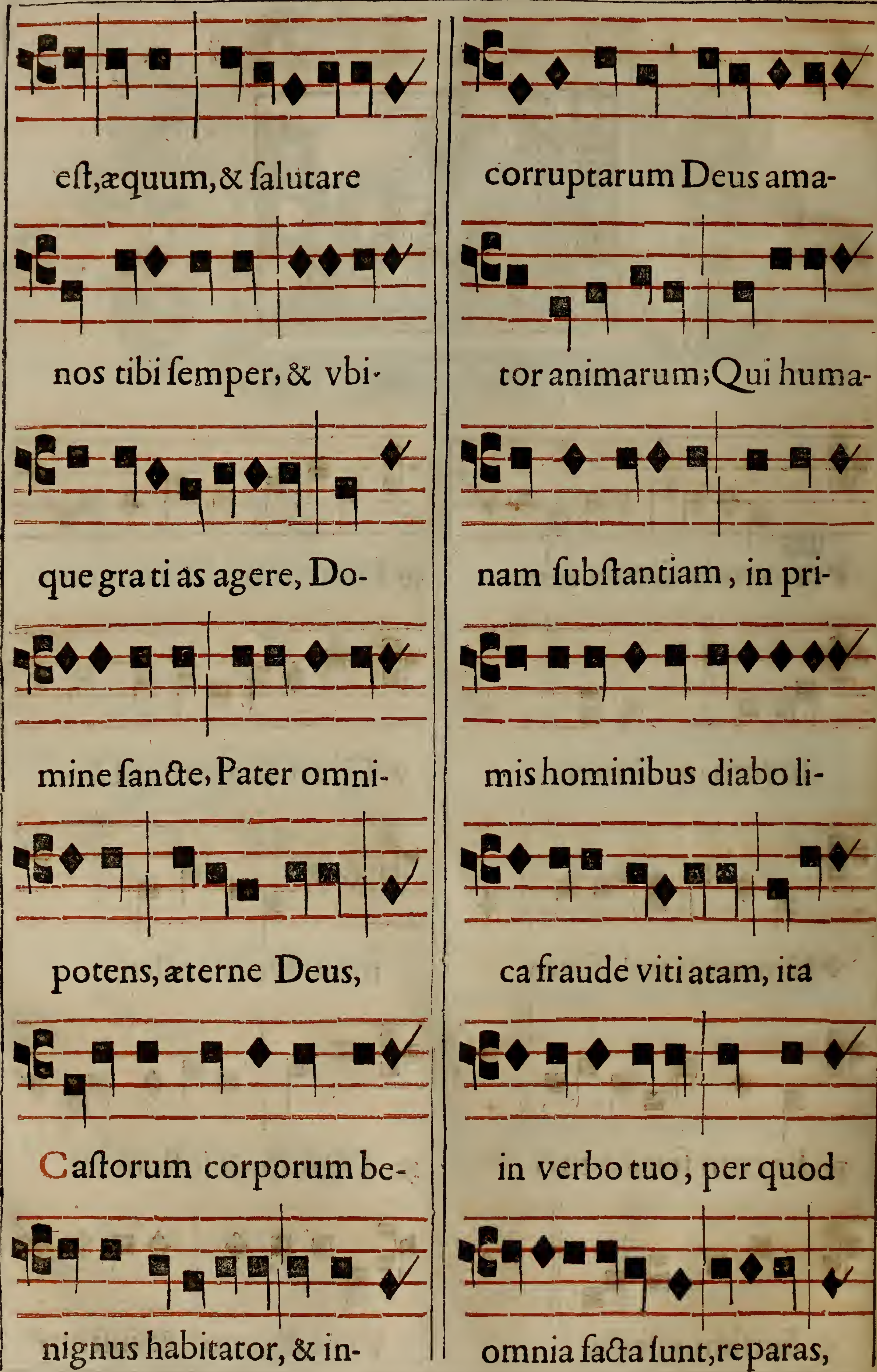
℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Do-

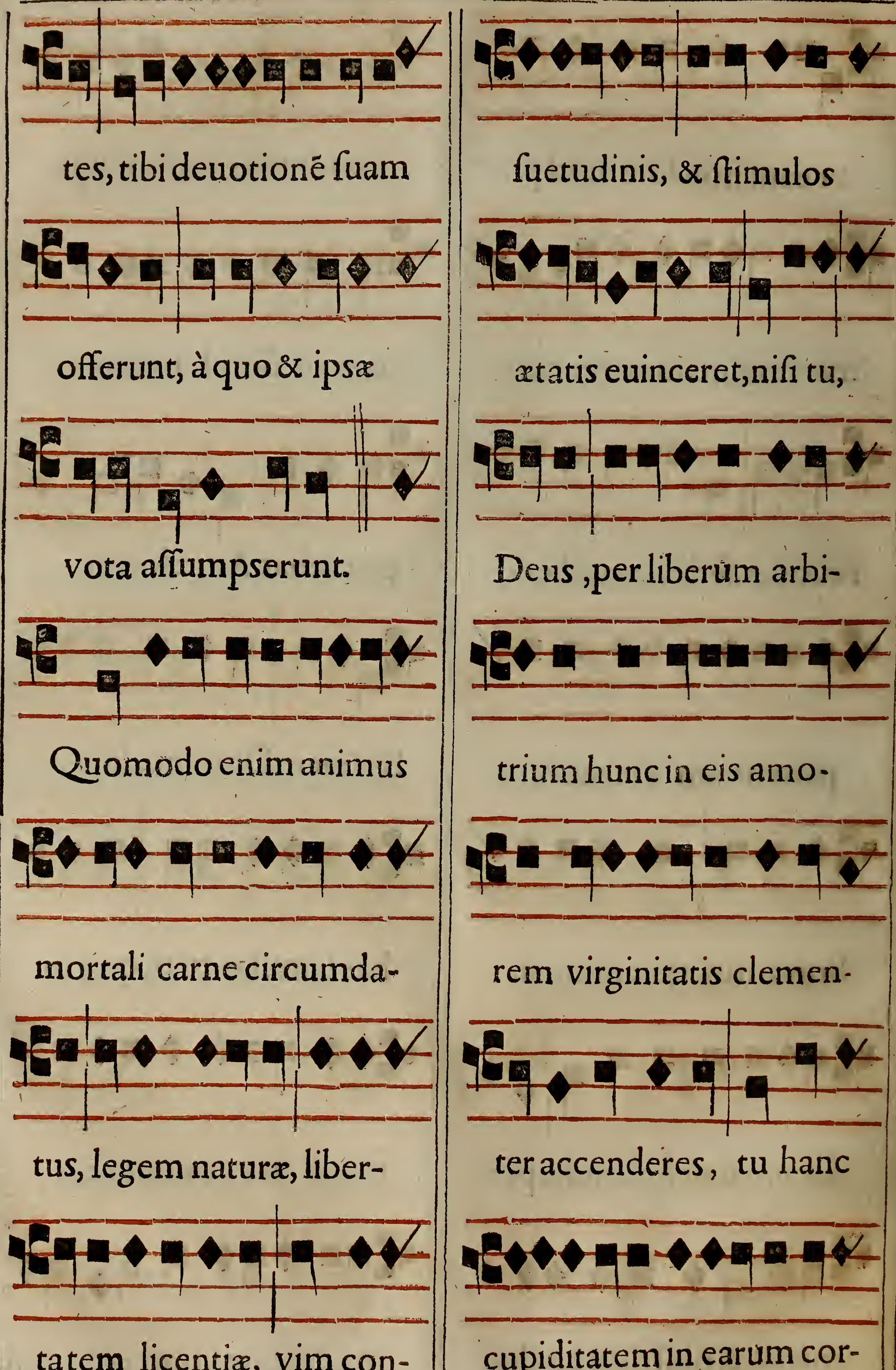
mino Deo noſtro.

℟. Dignum, & iuſtum eſt.
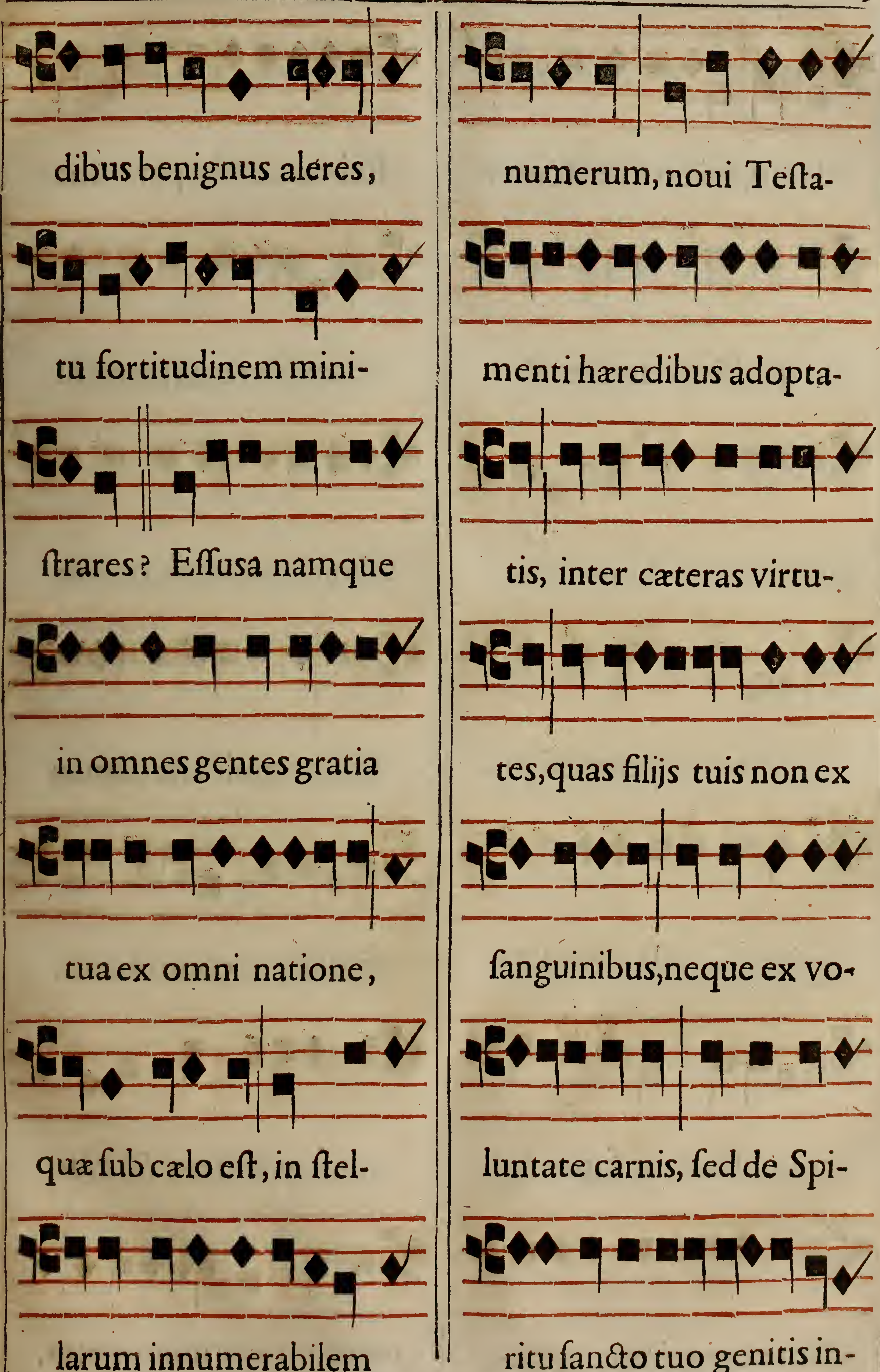
Verè dignum, & iuſtum
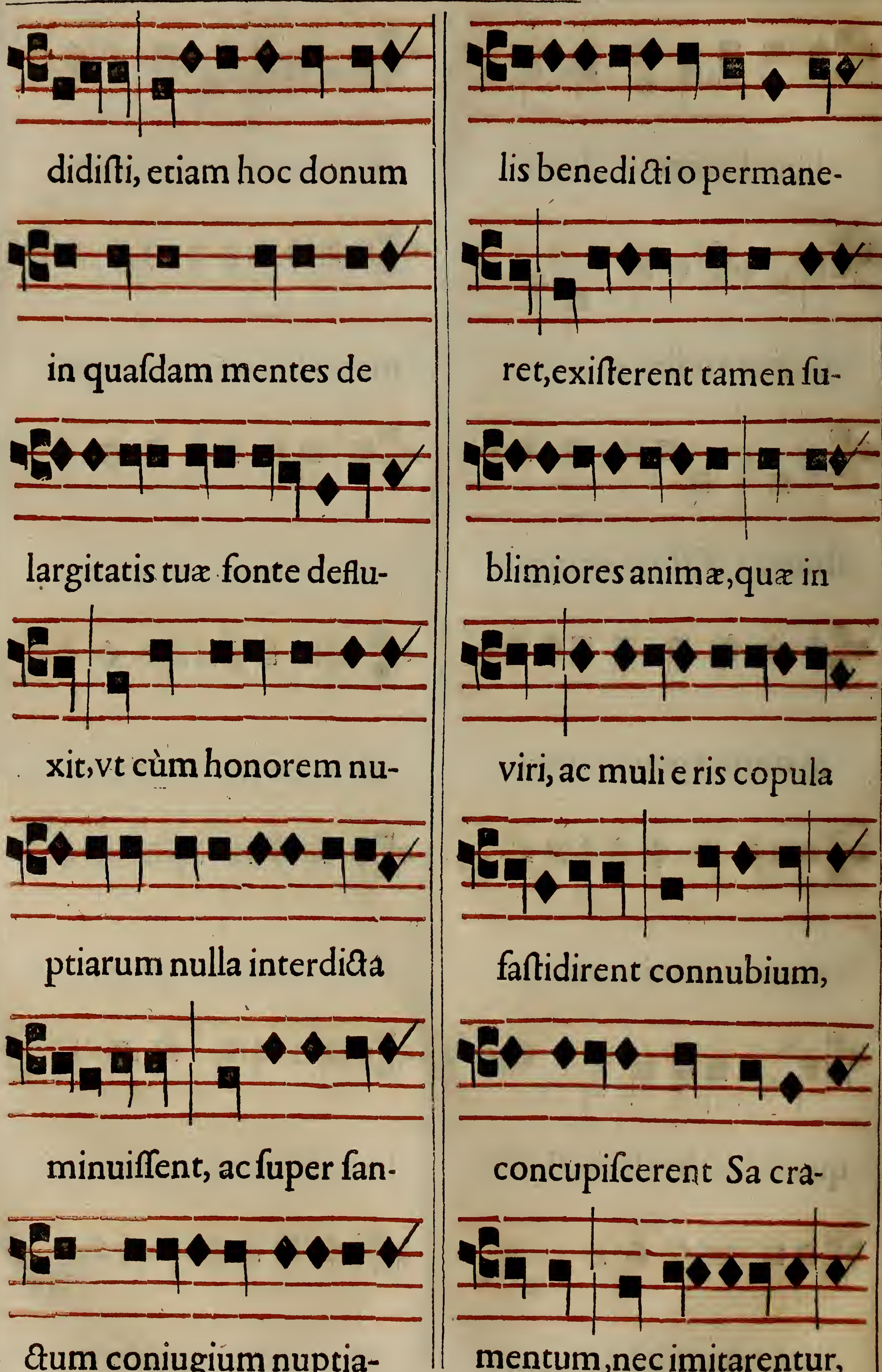

eſt,æquum,& ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
Caſtorum corporum be-
nignus habitator, & in-
corruptarum Deus ama-
tor animarum;Qui huma-
nam ſubſtantiam, in pri-
mis hominibus diabo li-
ca fraude viti atam, ita
in verbo tuo, per quod
omnia facta ſunt,reparas,

vt eam non ſolùm ad pri-
mæ originis innocentiam
reuoces,ſed etiam ad ex-
perientiam æternorum
bonorum, quæ nouo in
ſæculo ſunt habenda, per-
ducas, & obſtrictos adhuc
conditione mortalium,
iam ad ſimi li tudinem
prouehas Angelorum.
Reſpice, Domine, ſuper
has famulas tuas, quæ in
manu tua continentiæ
ſuæ propoſitum collocan-

tes, tibi deuotionē ſuam
offerunt, à quo & ipsæ
vota aſſumpſerunt.
Quomodo enim animus
mortali carne circumda-
tus, legem naturæ, liber-
tatem licentiæ, vim con-
ſuetudinis, & ſtimulos
ætatis euinceret, niſi tu,
Deus, per liberum arbi-
trium hunc in eis amo-
rem virginitatis clemen-
ter accenderes, tu hanc
cupiditatem in earum cor-

dibus

dibus benignus aleres,
tu fortitudinem mini-
ſtrares? Eſſusa namque
in omnes gentes gratia
tua ex omni natione,
quæ ſub cælo eſt, in ſtel-
larum innumerabilem
numerum, noui Teſta-
menti hæredibus adopta-
tis, inter cæteras virtu-
tes, quas filijs tuis non ex
ſanguinibus, neque ex vo-
luntate carnis, ſed de Spi-
ritu ſancto tuo genitis in-

didiſti, etiam hoc donum
in quaſdam mentes de
largitatis tuæ fonte deflu-
xit, vt cùm honorem nu-
ptiarum nulla interdicta
minuiſſent, ac ſuper ſan-
ctum coniugium nuptia-
lis benedictio permane-
ret, exiſterent tamen ſu-
blimiores animæ, quæ in
viri, ac mulieris copula
faſtidirent connubium,
concupiſcerent Sacra-
mentum, nec imitarentur,

quod nuptijs agitur, ſed

di li gerent quod nuptijs

prȩnotatur. Agnouit

auctorem ſuum be ata

virginitas, & æmula in-

tegritatis Angelicæ, illius

thalamo, illius cubiculo

ſe deuouit, qui ſic perpe-

tuæ virginitatis eſt ſpon-

ſus; quemadmodum per-

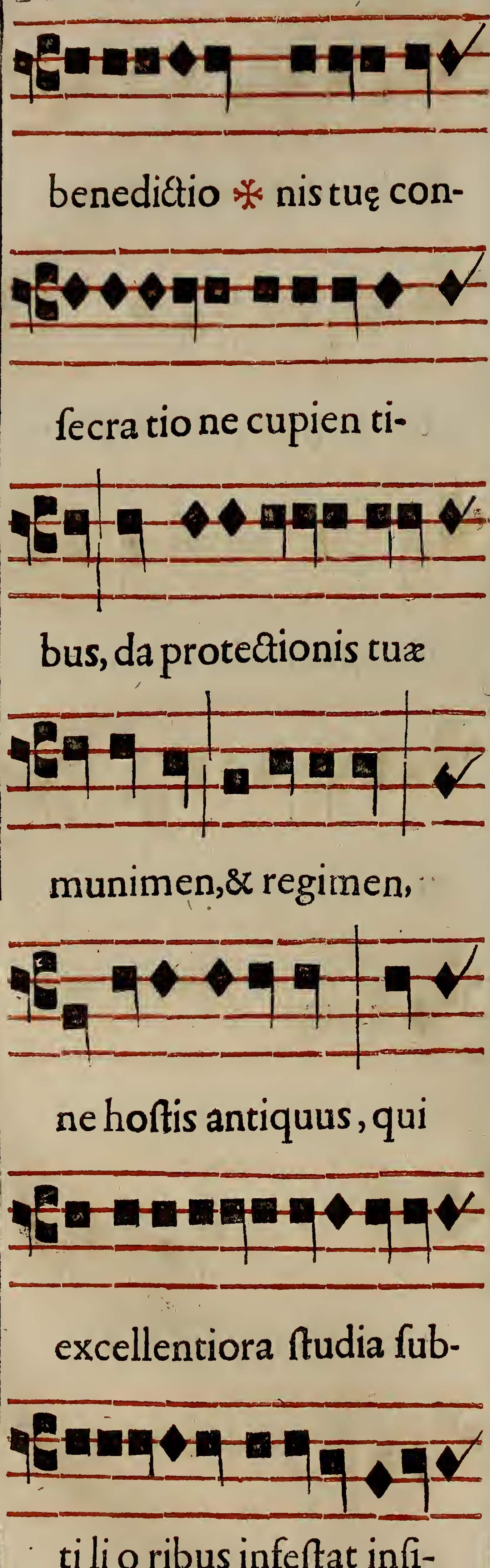
petuæ virginitatis eſt fi-

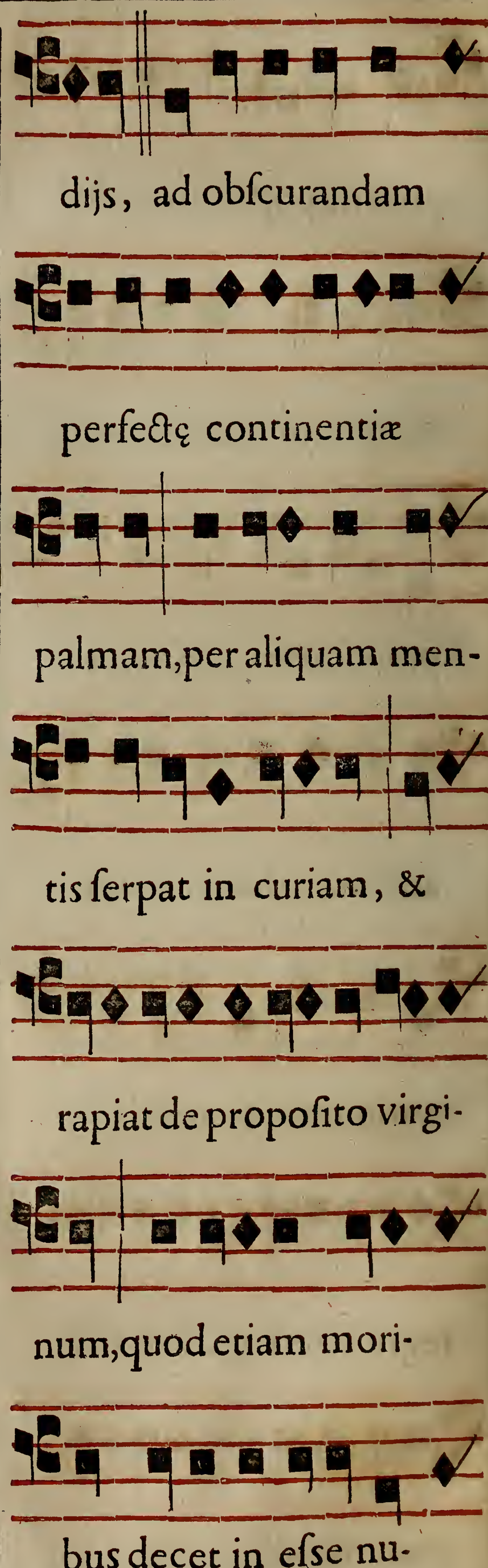
lius. Implorantibus er-

go auxilium tuum, Do-
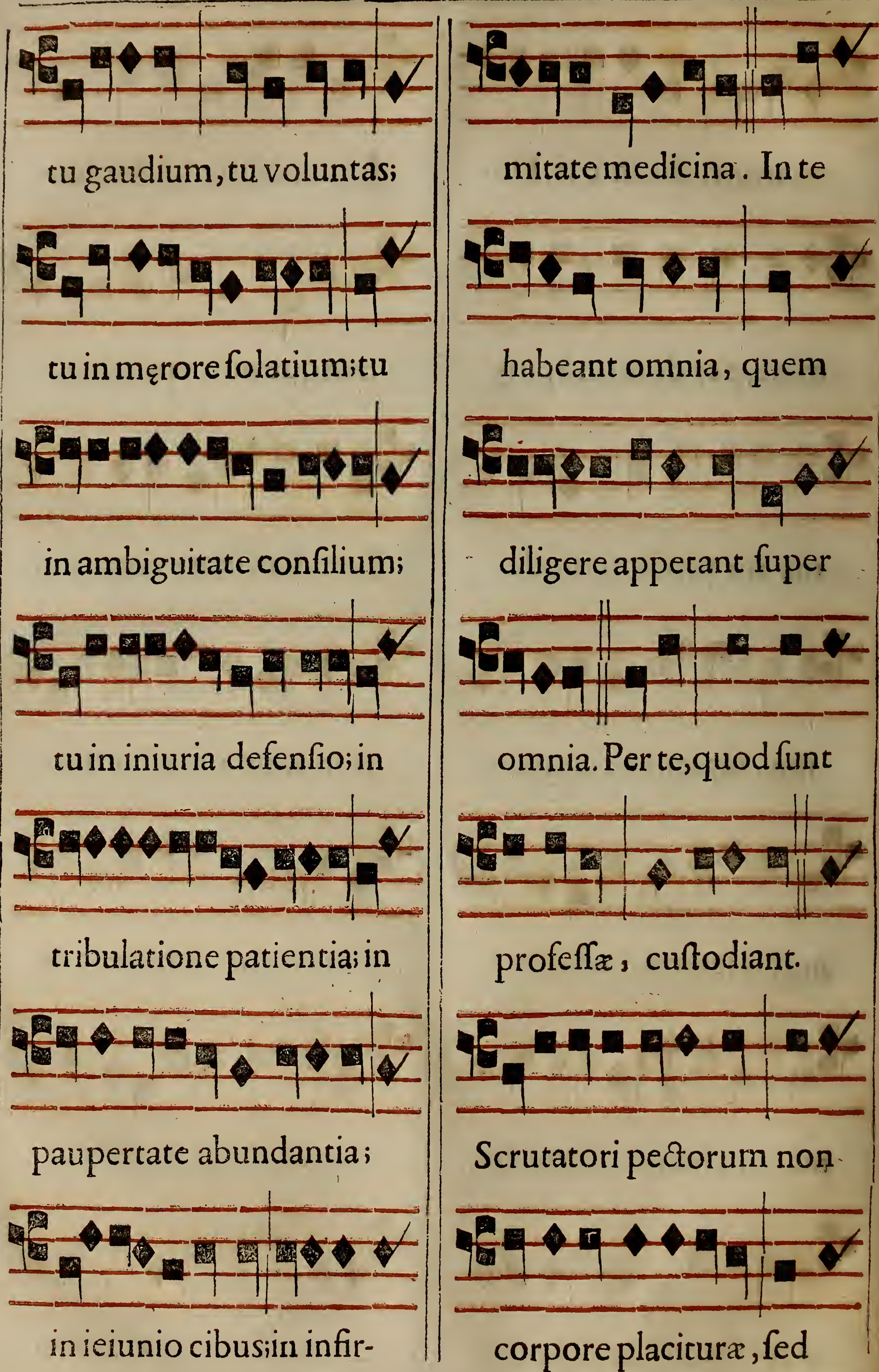
mine, & confirmari ſe

be-
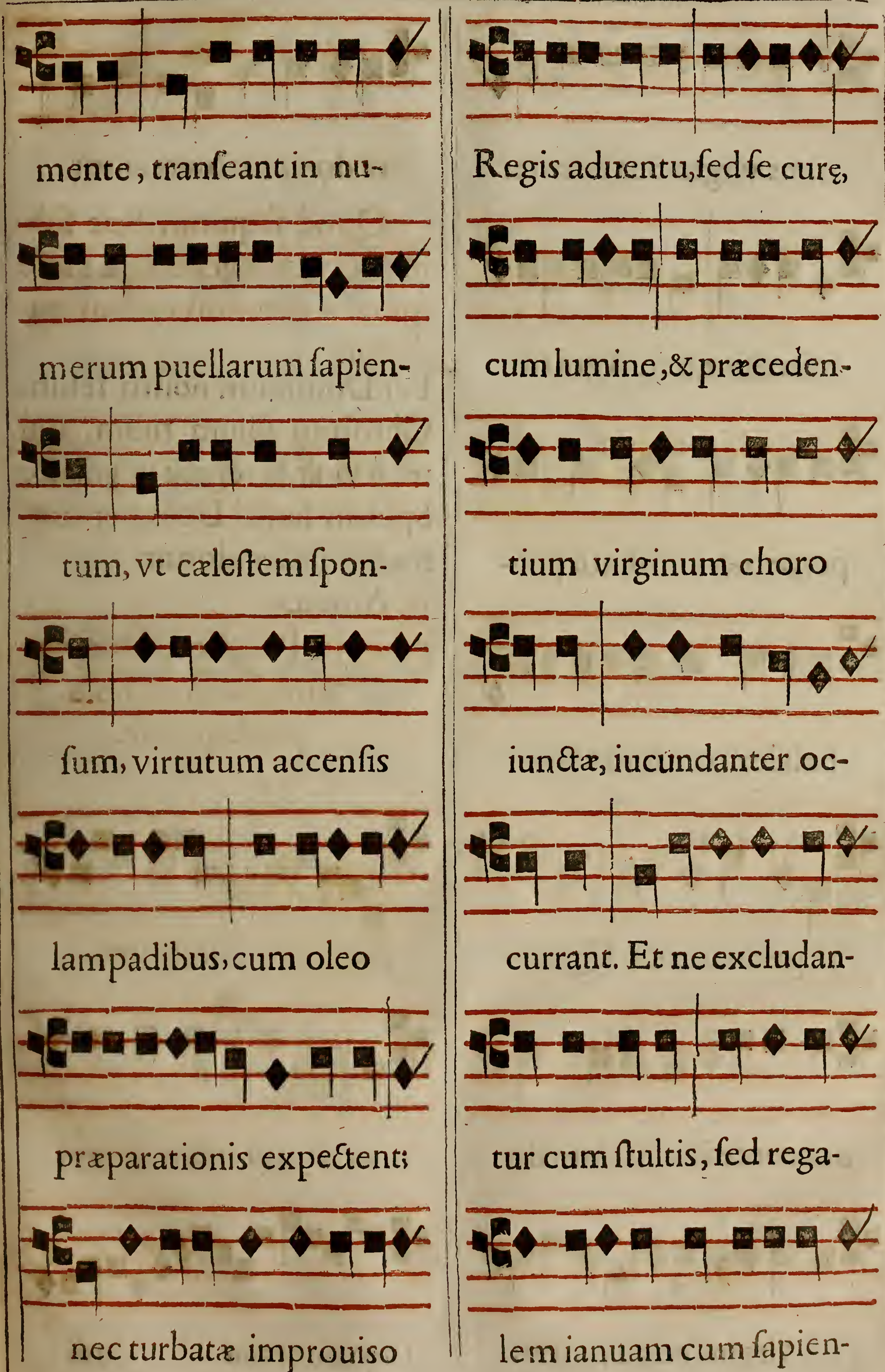

benedictio * nis tuę con-
ſecra tio ne cupien ti-
bus, da protectionis tuæ
munimen,& regimen,
ne hoſtis antiquus, qui
excellentiora ſtudia ſub-
ti li o ribus infeſtat inſi-
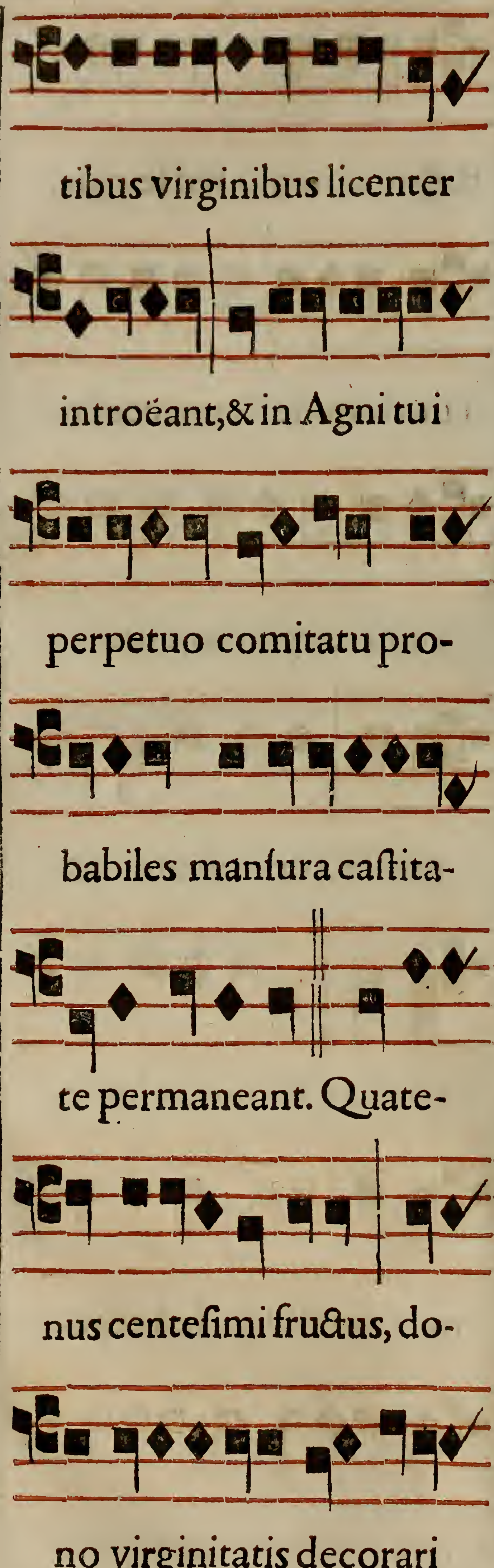

dijs, ad obſcurandam
perfectę continentiæ
palmam,per aliquam men-
tis ſerpat in curiam, &
rapiat de propoſito virgi-
num,quod etiam mori-
bus decet in eſse nu-
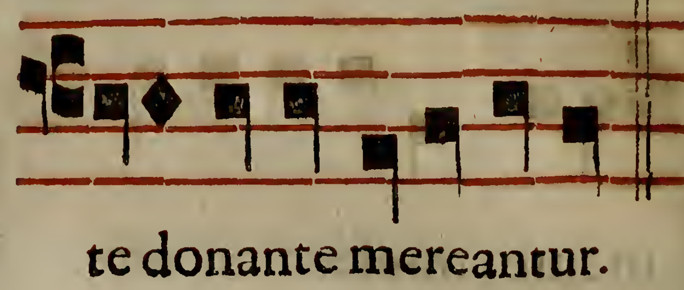

ptiarum. Sit in e is, Do-
mine, per donum Spiri-
tus tui prudens mode-
ſtia, ſapiens benignitas,
grauis lenitas, caſta liber-
tas. In charitate ferueant,
& nihil extra te diligant,
Laudabiliter viuant, lau-
darique non appetant.
Te in ſanctitate corporis,
te in animæ ſuæ puritate
glorificent. Amore te ti-
meant, amore tibi ſer-
uiant. Tu eis ſis honor,

tu gaudium, tu voluntas;
tu in męrore ſolatium; tu
in ambiguitate conſilium;
tu in iniuria defenſio; in
tribulatione patientia; in
paupertate abundantia;
in ieiunio cibus; in infir-
mitate medicina. In te
habeant omnia, quem
diligere appetant ſuper
omnia. Per te, quod ſunt
profeſſæ, cuſtodiant.
Scrutatori pectorum non
corpore placituræ, ſed

men-

mente, tranſeant in nu-
merum puellarum ſapien-
tum, vt cæleſtem ſpon-
ſum, virtutum accenſis
lampadibus, cum oleo
præparationis expectent;
nec turbatæ improuiſo
Regis aduentu, ſed ſe curę,
cum lumine, & præceden-
tium virginum choro
iunctæ, iucundanter oc-
currant. Et ne excludan-
tur cum ſtultis, ſed rega-
lem ianuam cum ſapien-
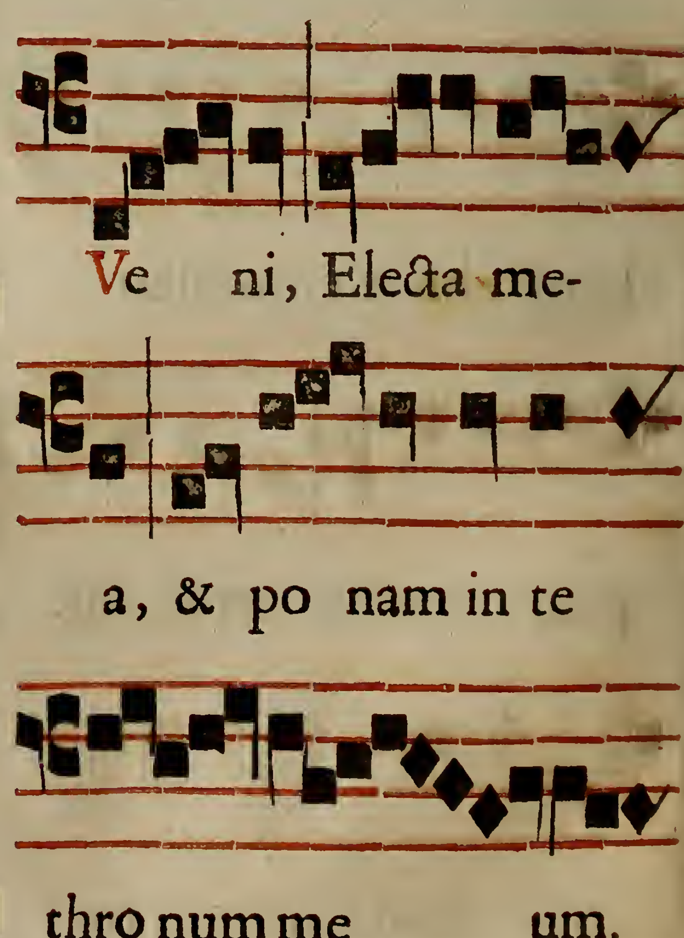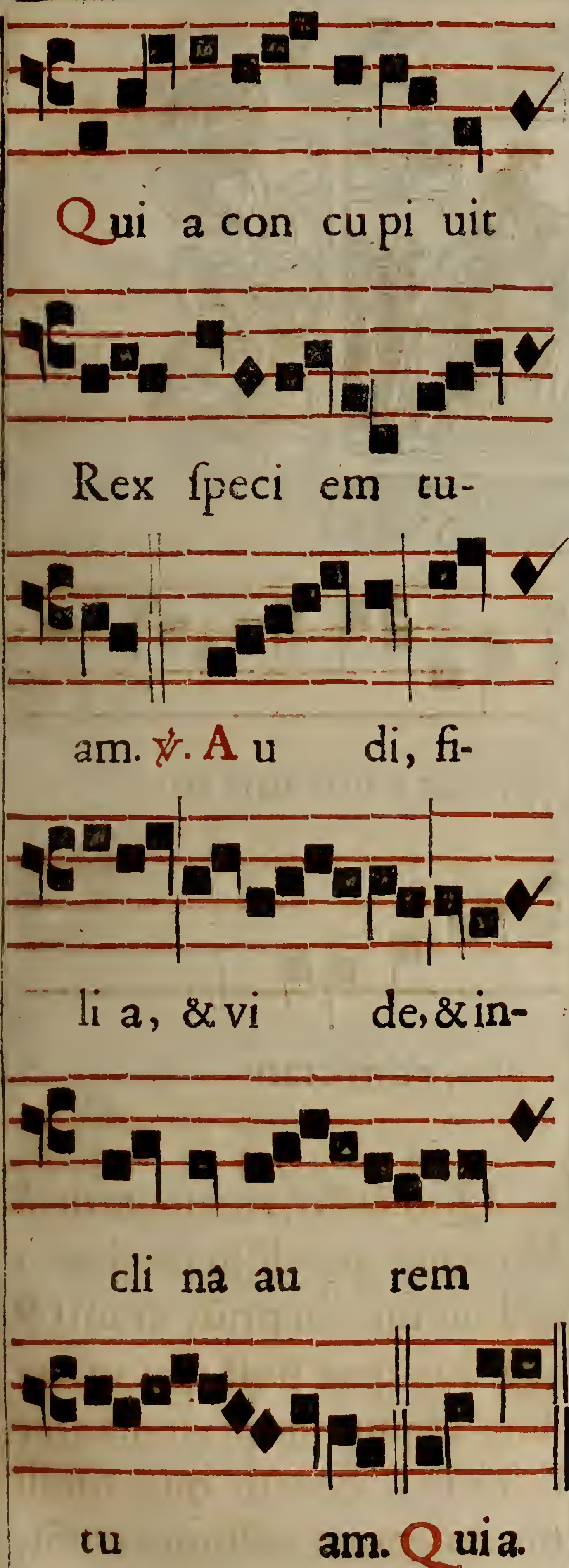

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamẽ quòd à circumſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecũ viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum.
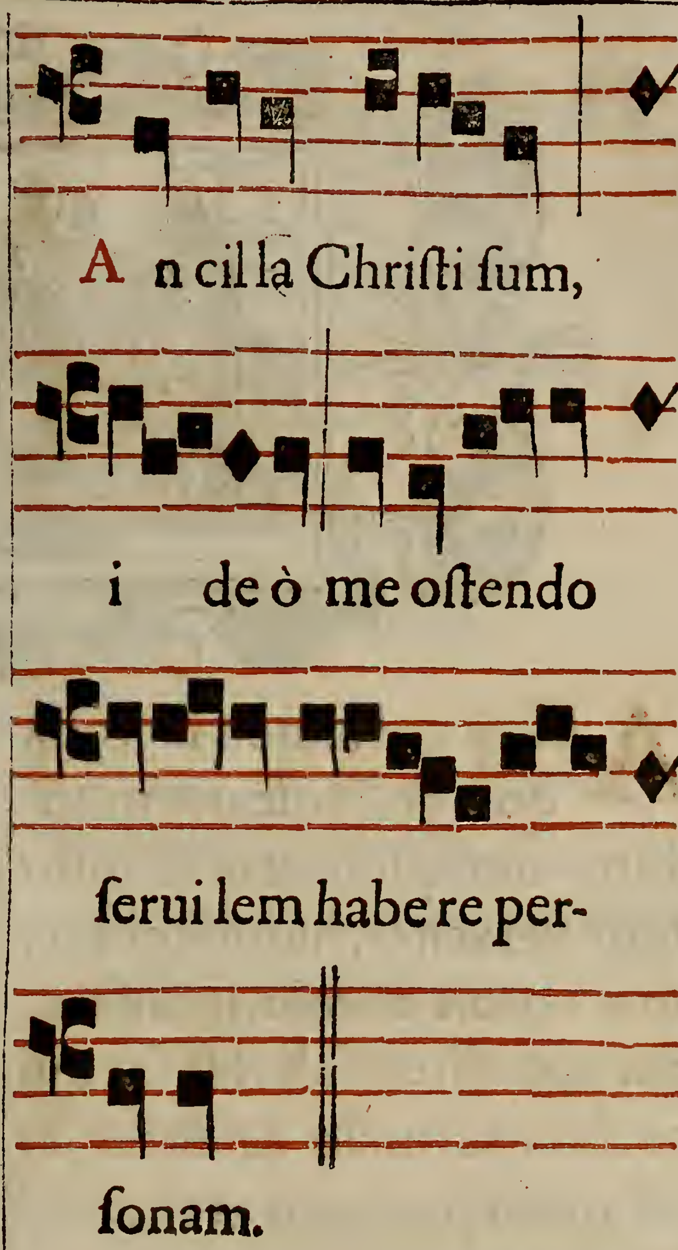
℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra,incipit,ſchola proſequente.

Incepto Reſponſorio, ſedet Pontifex cum mitra; & eo finito ſurgunt virgines; & duæ primæ ex eis præſentantur à paranymphis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantantes ſimul Antiphonam:

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palàm, dicens:

Vultis perſiſtere in ſancta virginitate, quam profeſſæ eſtis?

Et illæ ſimul reſpondent:

Volumus.

Tum Pontifex imponit velum ſuper caput cuiuslibet, quod dependeat ſuper ſcapulas, & ſuper pectus, & vſque ad oculos ſingulis, dicens:

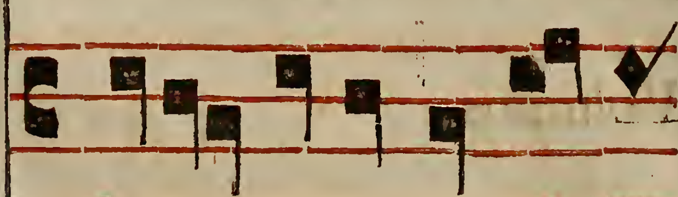
Acci-

ACcipe velamen ſacrum, quo cognoſcaris mundum contēpſiſſe, & te Chriſto Ieſu veraciter, humiliterque, toto cordis anniſu, ſponſam perpetualiter ſubdidiſſe; qui te ab omni malo defendat, & ad vitam perducat æternam.

℟. Amen.

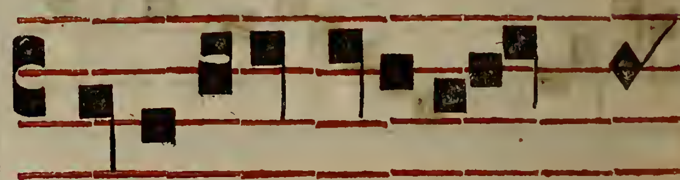
Ambabus velatis, ambæ ſimul genuflexæ, vt erant, cantant hanc Antiphonam.

P oſu it ſignum in fa-

ci em meam, vt nullum

præter e um ama to-

rem admittam.

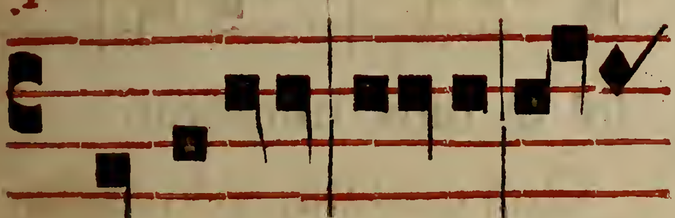
Quo facto, reducuntur à Matronis prædictis ad loca ordinis ſui, vbi priùs erant; & aliæ duæ, quæ poſt illas in ordine ſequuntur, præſentantur Pontifici, coram quo ſimili modo genua flectunt, cantāt, & velantur, vt primæ. Omnibus autem ſic velatis, depoſita mitra, ſurgit Pontifex, & ſtans verſus ad illas, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

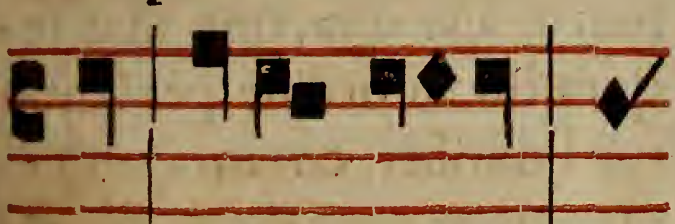
Oremus.

FAmulas tuas, Domine, tuæ cuſtodia muniat pietatis: vt virginitatis ſanctæ propoſitum, quod, te inſpirāte, ſuſceperunt, te protegente, illæſum cuſtodiant. Qui viuis, & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus sācti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

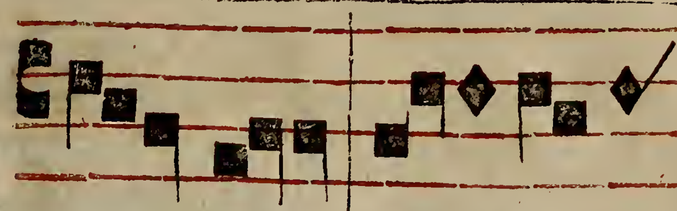
Tum Pontifex, accepta mitra, vocat virgines, incipiens Antiphonam, schola proſequente.

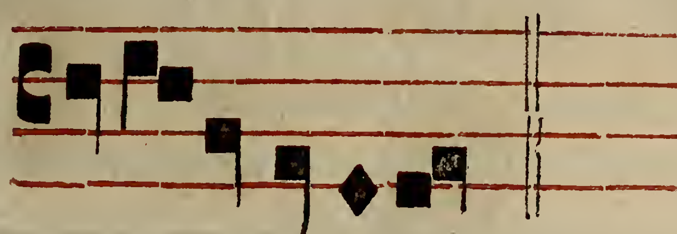
Deſponſari, dilecta, ve-

ni; hyems tranſi jt,

turtur canit, vi neæ

florentes redolent.

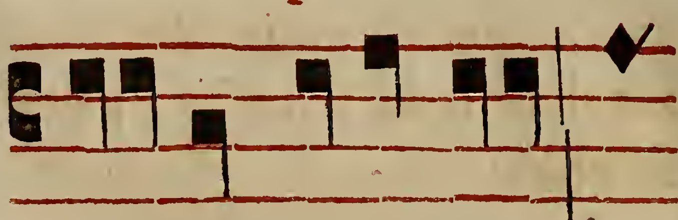
Qua incepta ſedet Pontifex cum mitra; & ea finita, illæ, quæ primæ venerant ad recipiendum velum, præſentantur Pontifici à Matronis prędictis, eo modo, & ordine, ſicut priùs. Tunc Pontifex accipiens annulum cum dextera ſua, & dexteram manum virginis cum ſiniſtra manu ſua, & mittens annulum ipſum digito annulari dexteræ manus virginis, deſponſat illas Ieſu Chriſto, dicens ſingulis:

DEsponso te Ieſu Chriſto, filio ſummi Patris, qui te illæſam cuſtodiat. Accipe ergo annulum fidei, ſignaculum Spiritus ſancti; vt ſpōſa Dei voceris, ſi ei fideliter ſeruieris in perpetuum coroneris. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

℞. Amen.

Quo facto, ambæ ſimul genuflexæ, decantant Antiphonam.

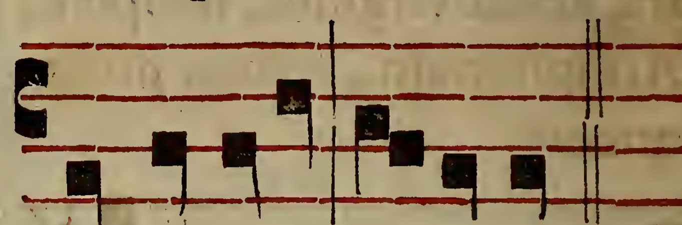
Ipſi ſum deſponſata;

cui An ge li ſer ui unt,

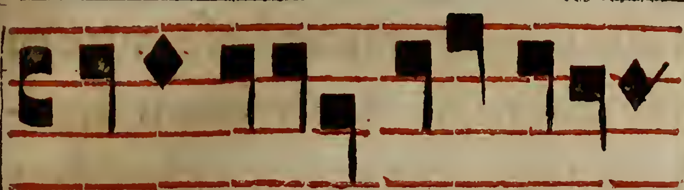

cuius pulchritu di nem

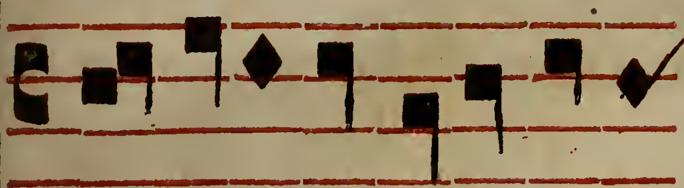

ſol & luna mirantur.

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca ſua; & aliæ duæ, quæ illas ſequuntur in ordine, præſentātur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, & deſpōſantur, modo pręmiſſo. Omnibus ergo ſic ſeriatim deſpōſatis, & ad loca ſua reductis, omnes genuflexę ſimul leuāt in altum, & oſtendūt dexteras manus, cantantes hanc Antiphonam.

A nnulo ſuo ſubarrhauit

me Dominus meus Ie-

ſus Chriſtus, & tamquam

ſponſam decorauit me

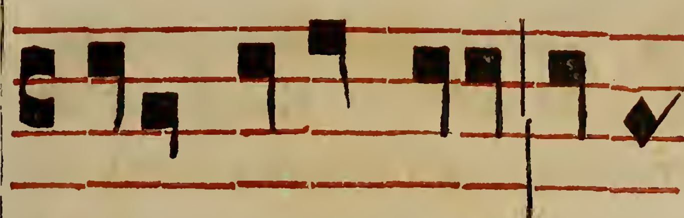
co ro na.

Deinde Pontifex cum mitra ſurgit,& ſtans verſus ad illas, dicit:

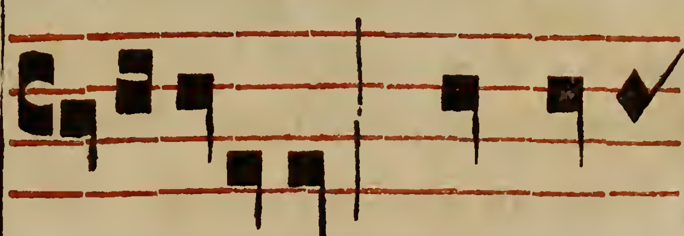
BEne ✠ dicat vos conditor cæli, & terræ, Deus Pater omnipotens,qui vos eligere dignatus eſt, ad Beatæ Marię matris Domini noſtri Ieſu Chriſti consortium; vt integram, & immaculatam virginitatem, quam profeſsę eſtis, coram Deo, & Angelis eius conſeruetis; propoſitum teneatis; caſtitatem diligatis; patientiam cuſtodiatis; vt coronam virginitatis accipere mereamini. Per eũdem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Poſt hęc Pontifex cum mitra ſtans,iterùm vocat illas in cantu inchoans,ſchola proſequente, hanc Antiphonam.

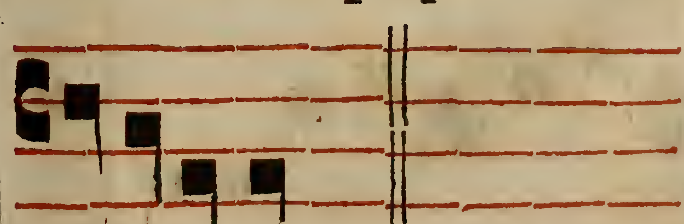
V eni ſponſa Chriſti, ac-

cipe coronam, quam ti-

bi Dominus pręparauit

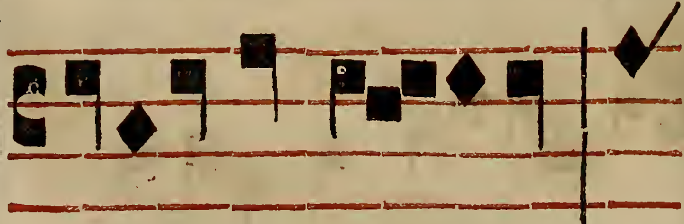
in æternum.

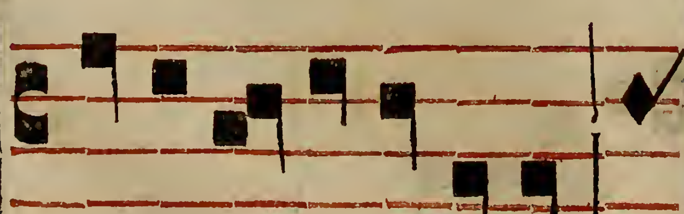
Incepta Aña,ſedet Pontifex cum mitra;& ea finita,præſentantur ei à paranymphis duę primæ virgines, vt priùs, coram eo genuflexę. Ipſe autem torquem, ſiue coronam accipiẽs,imponit capiti cuiuslibet virginis,ſeriatim ſingulis dicẽs:

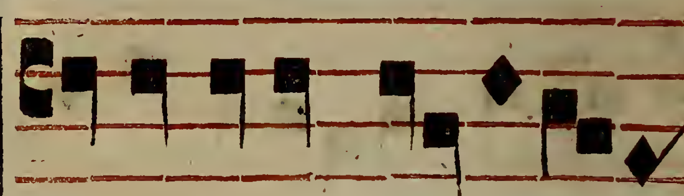

ACcipe coronam virginalis excellẽtiæ;vt,ſicut per manus noſtras coronaris in terris, ita à Chriſto gloria, & honore coronari merearis in cælis. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.

Et mox ambæ ſimul decantant hanc Antiphonam:

Qua cantata, reducuntur à Matronis prædictis ad loca ſua,& aliæ pręſentantur, quæ ſimili modo genuflectunt,cãtant, & coronantur.

Omnibus coronatis, & ad loca ſua reductis, & ſtantibus, Pontifex, depoſita mitra ſurgit,& ſtãs verſus ad illas dicit:

℣. Do-

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DA, quęſumus, omnipotens Deus, vt hæ famulę tuæ, quæ pro ſpe retributionis æternę tibi Domino Deo deſiderãt conſecrari, plena fide, animoque in ſanƈto propoſito permaneant. Tribue eis, Domine, humilitatem, caſtitatem, obedientiam, charitatem, & omnium bonorum operũ quantitatem; vt ad meritum æternæ glorię poſsint peruenire. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde omnibus ſimul genua fleƈtentibus, Pontifex ſtãs, vt priùs, ſine mitra, dicit hanc Orationem.

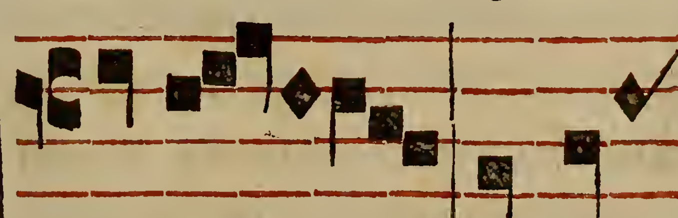
Oremus.

TE inuocamus, Domine ſanƈte, Pater omnipotens, æterne Deus, ſuper has famulas tuas, quę tibi vouerũt pura mente, mundoque corde ſeruire: vt eas ſociare digneris inter illos cẽtum quadraginta quattuor millia, qui virgines permanſerunt; & ſe cum mulieribus nõ coinquinauerunt; in quorum ore dolus non eſt inuentus: ita & has famulas tuas facies permanere immaculatas vſque in finẽ. Per immaculatum Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſanƈti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

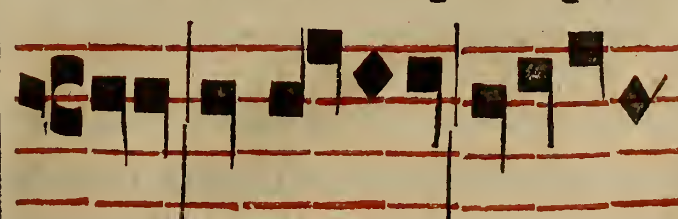
Qua finita, virgines ſurgentes, ſimul cantant Antiphonam.

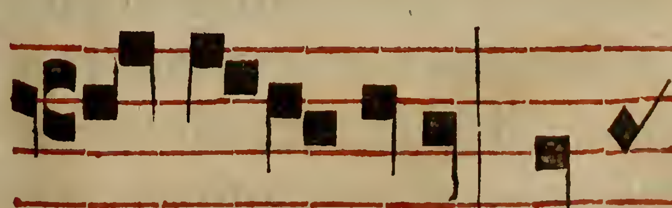
Ecce, quod concupiui,
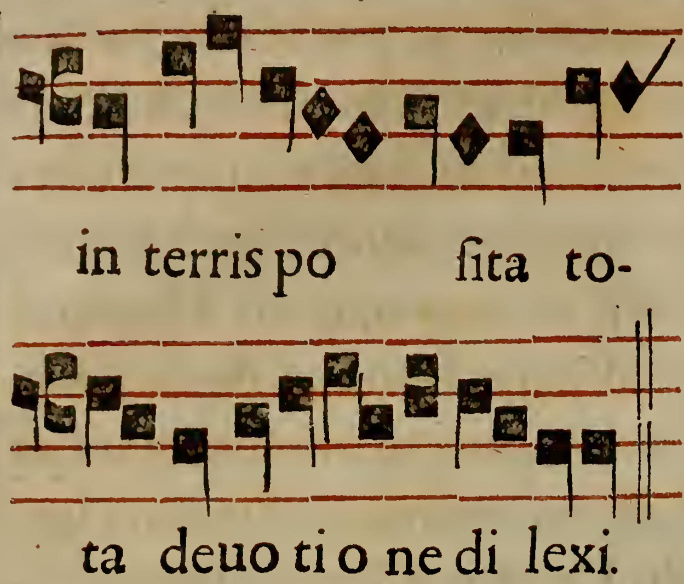

iam vi de o; quod ſpe-

raui, iam te neo il li ſum

iunƈta in cælis, quem

Poſt hæc Pontifex, iunctis ante pectus manibus, dicit ſuper illas ſtantes, humiliter inclinatas, benedictionem.

DEus plaſmator corporũ, afflator animarum, qui nullã ſpernis ætatem, nullum ſexum reprobas, nullã conditionem gratia tua ducis indignam, ſed omniũ æqualis creator es, & redemptor; tu has famulas tuas, quas ex omni numero gregis, vt bonus paſtor, ad conſeruandam coronã perpetuæ virginitatis, & caſtimoniã animæ eligere dignatus es, tuæ protectionis ſcuto circumtege, & ad omne opus virtutis, & glorię, magiſtrante ſapientia, præpara: vt vincẽtes carnis illecebras, & illicita cõnubia recuſantes, inſolubilem filij tui Dñi noſtri Ieſu Chriſti copulam mereantur. His petimus, Domine, arma ſuggeras, non carnalia, ſed ſpiritus virtute potentia: vt, te muniente, earum ſenſus, & mẽbra, in earum corporibus, & animabus non poſſit dominari peccatum; ac ſub tua gratia viuere cupientibus, nihil ſibi defenſor malorũ, & inimicus bonorum de his vaſis nomini tuo cõſecratis præualeat vindicare. Omnem etiam nociuum calorẽ imber gratię tuæ cęleſtis extinguat, lumen verò perpetuę caſtitatis accendat; facies pudica ſcandalis nõ pateat, neq; incautis occaſionem tribuat negligẽtia delinquendi. Sitque in eis caſta virginitas; ſint ornatę pariter, & armatæ fide integra, ſpe certa, charitate ſincera: vt, præparato animo ad continentiã, virtus tãta pręſtetur, quę ſuperet diaboli vniuerſa figmenta; & contemnẽdo præſentia, futura ſectẽtur; ieiunia epulis carnalibus præferãt; lectiones ſacras, & orationes conuiuijs, & potationibus anteponant; vt orationibus paſtæ, & eruditio-

nibus expletæ, illuminatæ vigilijs, opus gratiæ virginalis exerceant. His igitur virtutũ armis has tuas famulas interius, exteriuſque cõmuniens, præſta, inoffenſum cursum virginitatis implere. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, ſtans dicit ſequentem benedictionem ſuper illas genuflexas:

BEnedicat vos Deus Pa ✠ ter, & Fi ✠ lius, & Spiritus ✠ ſanctus omni benedictione ſpirituali; vt manẽtes ſemper incorruptæ, inuiolatæ, & immaculatæ, ſub veſtimento ſãctæ Mariæ matris Domini noſtri Ieſu Chriſti, requieſcat ſuper vos ſpiritus septiformis gratiæ, ſpiritus ſapientiæ, & intellectus, ſpiritus cõſilij, & fortitudinis, ſpiritus ſcientiæ, & pietatis: & repleat vos ſpiritus timoris Domini, fragiles ſolidet, inualidaſque confirmet, pietate alleuet; & mẽtes regat, vias dirigat, cogitationes ſanctas inſtituat, actus probet; opera perficiat, charitate ædificet, ſapientia illuminet, caſtitate muniat, ſcientia inſtruat, fide firmet, in virtute multiplicet, in ſanctitate ſublimet, ad patientiam præparet, ad obediẽtiam ſubdat, ſobrias protegat, & pudicas in infirmitate viſitet, in dolore releuet, in tentatione cuſtodiat, in proſperitate temperet, in iracundia mitiget, in iniquitate emundet, infundat gratiam, remittat offenſam, tribuat diſciplinam. Vt his, & ſimilibus virtutibus fultę, & ſanctis operibus illuſtratę, illa ſemper ſtudeatis agere, quæ digna fiant remuneratione. Illum habeatis teſtem, quẽ habituræ eſtis iudicem; & vos aptetis, vt prę fulgentem geſtetis in manu lampadem, intraturæ sponſi thalamum, occurratis cum gaudio, & nihil in vobis reperiat fætidum, nihil ſordidum, nihil occultum, nihil corruptũ, nihil inhoneſtũ, ſed niueas, & candidas animas, corporaq; lucida, atque ſplendida: vt, cũ ille dies tremẽdus remunerationis iuſtorum, retributioniſque malorum aduenerit, non

inueniat in vobis vltrix flamma, quod vrat, ſed diuina pietas, quod coronet; quas iam in hoc ſæculo conuerſatio religioſa mũdauit, vt ad tribunal æterni Regis aſcenſuræ, celſaque palatia, cũ iiſdem mereamini habere protectionẽ, qui ſequuntur Agnum, & cantãt canticum nouũ ſine ceſſatione, illic præcepturæ præmium poſt laborem, ſemperq; maneatis in viuentium regione. Atque ipſe benedicat vos de cælis, qui per Crucis paſſionẽ humanum genus eſt dignatus venire in terris redimere, Ieſus Chriſtus Dominus noſter, qui cum æterno Patre, & Spiritu ſancto, in vnitate perfecta viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde Pontifex ſedens cũ mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas à diuino ſeruitio, quæ vexillo caſtitatis ſubiectæ sũt, abducat; nullus earum bona ſurripiat, ſed ea cum quiete poſsideant, in hanc formam.

AVctoritate omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius, firmiter, & ſub interminatione anathematis inhibemus, ne quis præſentes virgines, ſeu Sanctimoniales à diuino ſeruitio, cui ſub vexillo caſtitatis ſubiectę sũt, abducat, nullus earum bona ſurripiat, ſed ea cum quiete poſſideant. Si quis autem hoc attẽtare præſũpſerit, maledictus ſit in domo, & extra domum; maledi-

ctus in ciuitate,& in agro; maledictus vigilãdo,& dormiendo; maledictus manducãdo,& bibendo; maledictus ambulãdo,& ſedendo; maledicta ſint caro eius,& oſſa, & à planta pedis vſque ad verticem non habeat ſanitatem. Veniat ſuper illũ maledictio hominis, quam per Moyſen in lege filijs iniquitatis Dominus permiſit. Deleatur nomen eius de libro viuẽtium, & cum iuſtis non ſcribatur. Fiat pars,& hęreditas eius cum Cain fratricida, cum Dathan, & Abiron, cum Anania,& Saphira, cum Simone mago, & Iuda proditore; & cum eis, qui dixerũt Deo, Recede a nobis, ſemitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die iudicij; deuoret eum ignis perpetuus cum diabolo, & angelis eius, niſi reſtituerit,& ad emendationem venerit. Fiat, fiat.

Tum dicitur Alleluia, ſiue vltimum verſus Tractus, vel Sequentiæ,& cætera vſque ad Offertorium incluſiuè, virginibus in ordine ſuo manentibus.

Offertorio dicto, ſingulæ virgines consecratæ, velatis capitibus, ad manus Pontificis in faldiſtorio ante mediũ altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexæ, quælibet candelam accenſam.

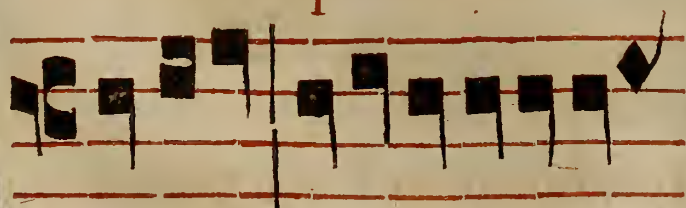
Interim parantur pro eis tot hoſtiæ conſecrandę, quot ſunt ipſę numero. Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens

lauat manus; deinde, depoſita mitra, ſurgit, & proſequitur Miſsam, more conſueto.

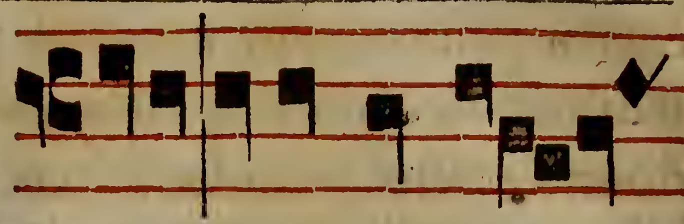
Secreta.

OBlatis hoſtijs, quæſumus, Domine, præſentibus famulabus tuis perſeuerantiam perpetuę virginitatis accommoda: vt apertis ianuis, ſummi Regis aduentu, regnum cæleſte, cum lætitia mereantur intrare. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitatę Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

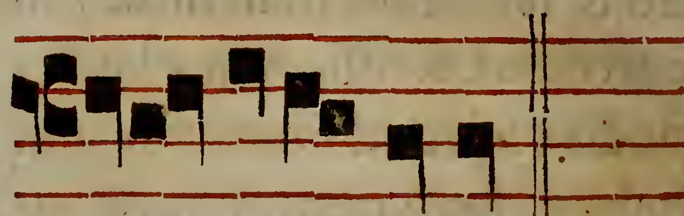
Poſtquam Pontifex ſe de Corpore, & Sanguine communicauerit; tum accedunt ad ſupremum gradum altaris virgines ipſæ binæ, & binæ, & ibidem genuflectũt; Pontifex verò ſingulas communicat; & omnibus communicatis, ipſæ virgines ante altare, vt in Miſſa fuerunt genuflexæ, ſimul cantant Antiphonam.

Mel, & lac ex eius ore ſu-

ſcepi, & ſanguis eius or-

nauit ge nas me as.

Interim Pontifex ablutionem ſumit: tum, accepta mitra, ſtans lauat manus, deinde perficit Miſſam.

Poſtcommunio.

DEus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundaſti, reſpice ſuper has famulas tuas; & quæ caſtigationibus aſsiduis poſtulant, tua conſolatione percipiant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Miſſa finita, Pontifex dat benedictionem ſolemnem.

Et, quia in nonnullis Monaſterijs eſt cõſuetudo, quòd loco Diaconiſſatus, virgini-

bus cõſecratis datur facultas incipiẽdi Horas canonicas, & legendi Officium in Eccleſia; Pontifex ſtans ante altare ſine mitra, virginibus conſecratis coram eo genuflexis, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces noſtras, & ſuper has famulas tuas ſpiritũ tuæ bene ✠ dictionis emitte; vt cęleſti munere ditatæ, & tuæ maieſtatis gratiam poſsint acquirere, & benè viuendi alijs exemplum præbere. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum ſedet Pontifex, accepta mitra, & tradit Breuiarium illis, ambabus manibus ipſum tangentibus, dicens:

ACcipite librũ, vt incipiatis Horas canonicas, & legatis Officium in Eccleſia. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Surgit Pontifex, mitra depoſita; & conuerſus ad altare incipit Hymnum, Te Deum laudamus, quem chorus proſequitur vſque ad finem; & eo finito, duæ ex choro dicũt:

℣. Cõfirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Reſpondet chorus.

A templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

Et Pontifex ſtans in cornu Epiſtolæ altaris, conuerſus ad

altare ex libro ibidem ſuper altari poſito, dicit:

ACtiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirando præueni, & adiuuãdo proſequere; vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc virgines conſecratæ reuertuntur ad portam Monaſterij, vbi Pontifex eas coram ſe genuflexas præſentat Abbatiſsæ ſimiliter genuflexæ dicens:

VIde, quomodo iſtas conſecratas Deo, serues, & repræsẽtes immaculatas; redditura pro eis rationem, ante tribunal ſponſi earum, venturi iudicis.

Tum Pontifex redit ad Eccleſiam, dicens:

Dominus vobiſcũm.

Initium ſancti Euangelij ſecundùm Ioannem.

In principio erat Verbũ, &c.

Et ſacris veſtibus depoſitis, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE, & coronatione Regis.

CVm Rex eſt coronandus, Epiſcopi Regni ad ciuitatẽ, vbi coronatio fieri debet, conuocãtur. Rex triduanum ieiunium deuotè peragit, per hebdomadam præcedentem, videlicet quarta, & sexta Feria, & Sabbato. Dominica verò proxima ſequenti coronatur, qua ipſe Rex ſe ad Communionem parat. Eccleſia verò ipſa Metropolitana, ſiue Cathedralis, vbi ſolemnitas celebrabitur, paretur, & ornetur, quò meliùs fieri poterit. Ad altare maius parantur ea, quæ conſueta ſunt parari, Pontifice celebrante; & credentia iuxta altare cum rebus opportunis. Super altare ponitur gladius, corona, & ſceptrum Regi dãda, & oleum Cathecumenorum, bombyx ad ligandum, & extergendum brachium Regis, & inter ſcapulas poſt vnctionem, faſcia ad ligandum bombycẽ in brachio. Paratur

in Eccleſia, in loco cõpetenti thalamus,ſiue ſuggeſtum pro Rege, in quo ſit Regalis ſedes ornata,& thalamus ipse ſit ornatus pannis ſericeis, & aulæis. Sed aduertendum eſt, quòd altitudo thalami non ſit maior quã gradus ſupremus altaris. Paratur etiam in loco conuenienti tentoriũ ſiue papilio,ſub quo Rex veſtes Regales pro Regni cõſuetudine, quæ ibidem pro eo parantur, ſuo tempore recipit. Et ſi Regina etiam ſimul eſt coronãda, paratur pro ea alius thalamus,nõ longè à Regio,ſed illo aliquantulũ humilior; & ita sũt ſituandi thalami, vt inde poſsint videri altare,& Pontifex celebrans.Parantur etiam ante altare hinc,& inde ſedes, pro numero Episcoporum coronationi intereſſentium.

Die autem Dominica,qua Rex benedicendus, & coronandus eſt, omnes Episcopi cõueniunt manè in Eccleſia, in qua hoc fieri debet; & Metropolitanus, ſiue Põtifex, ad quem ſpectat,parat ſe ſolemniter cum miniſtris, Miſſam celebraturus,paramẽtis tempori cõuenientibus. Epiſcopi verò induuntur ſupra rochetum(vel ſupra ſuperpelliceũ, ſi ſint Religioſi) amictu, ſtola, pluuiali albo, & mitra ſimplici. Quibus omnibus paratis, Metropolitanus in faldiſtorio ante medium altaris poſito ſedet cum mitra,& Epiſcopi parati hinc,& inde ſuper ſedibus pro eis paratis,quaſi in modum coronę ſedentes, ſibi aſsiſtunt. Interim, Rex veſtibus militaribus indutus,cum ſuis Prælatis domeſticis non paratis,ac Baronibus, Nobilibus, & alijs venit ad Eccleſiã; & cùm fuerit prope presbyterium,duo priores Epiſcopi ex paratis veniunt ei obuiàm, & cum mitris capita illi aliquãtulùm inclinantes, ipſum inter ſe medium, birreto depoſito,vſque ante Metropolitanum deducunt:cui Rex caput inclinans, humilem reuerentiam exhibet; qua facta, prior Episcoporum deducẽtium ſtãs,detecto capite,verſus ad Metropolitanum, dicit intelligibili voce.

REuerēdiſsime Pater, poſtulat ſancta Mater Eccleſia Catholica, vt præſētem egregium militem ad dignitatem Regiam ſubleuetis.

Interrogat Metropolitanus.

Scitis illum eſſe dignum, & vtilem ad hanc dignitatem?

Ille reſpondet:

Et nouimus, & credimus eũ eſſe dignũ, & vtilem Eccleſiæ Dei, & ad regimē huius Regni.

Metropolitanus, dicit:

Deo gratias.

Tunc ſedet Rex medius inter duos Epiſcopos deducētes, congruenti ſpatio à Metropolitano, ita vt illi faciem vertat; ipſi etiam deducentes Epiſcopi, ſenior ad dexteram, alius ad ſiniſtrã Regis ſe collocant, ita vt & ipſi ad alterutrum facies vertant. Quibus ſic ſedentibus, poſtquam aliquantulùm quieuerint, Metropolitanus coronandũ Regem admonet, dicens:

CVm hodie per manus noſtras, optime Princeps qui Chriſti Saluatoris noſtri vice in hac re fũgimur (quamuis indigni) ſacrã vnctionem, & Regni inſignia ſis ſuſcepturus; benè eſt, vt te priùs de onere, ad quod deſtinaris, moneamus. Regiam hodie ſuſcipis dignitatem, & regendi fideles populos tibi cõmiſſos curam ſumis. Præclàrum ſanè inter mortales locum, ſed diſcriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verùm, ſi cõſideraueris, quòd omnis poteſtas à Domino Deo eſt, per

quem

quem Reges regnant, & legum conditores iuſta decernũt, tu quoque de grege tibi commiſſo ipſi Deo rationem es redditurus. Primùm, pietatem ſeruabis; Dominum Deũ tuum tota mẽte, ac puro corde coles; Chriſtianam religionem, ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis profeſſus es, ad finem vſque inuiolatam retinebis, eamq; contra omnes aduerſantes pro viribus defendes; Eccleſiarũ Prælatis, ac reliquis Sacerdotibus condignam reuerentiam exhibebis; Eccleſiaſticam libertatem nõ conculcabis; Iuſtitiam, ſine qua nulla ſocietas diu cõſiſtere poteſt, erga omnes inconcuſſè adminiſtrabis, bonis præmia, noxijs debitas pœnas retribuẽdo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppreſſione defendes. Omnibus te adeũtibus benignum, mãſuetum, atq; affabilẽ, pro Regia tua dignitate te prębebis. Et ita te geres, vt nõ ad tuam, ſed totius populi vtilitatem regnare, præmiumq; benè factorũ tuorũ, non in terris, ſed in cęlo expectare videaris. Quod ipſe pręſtare dignetur, qui viuit, & regnat Deus, in ſęcula ſęculorum. ℟. Amẽ.

Rex electus accedit ad Metropolitanum; & coram eo, detecto capite, genuflexus, facit hãc profeſsionem, dicens:

EGo N. Deo annuente, futurus Rex N. profiteor, & promitto coram Deo, & Angelis eius deinceps le-

gem, iuſtitiam, & pacem Eccleſiæ Dei, populoq́ue mihi ſubiecto pro poſſe, & noſſe facere, ac ſeruare, ſaluo condigno misericordiæ Dei reſpectu, ſicut in conſilio fidelium meorum meliùs potero inuenire. Pontificibus quoque Eccleſiarum Dei cōdignum, & canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus, & Regibus Eccleſijs collata, & reddita ſunt, inuiolabiliter obſeruare. Abbatibus, Comitibus, & vaſallis meis cōgruum honorem, ſecundùm conſilium fidelium meorum, præſtare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Euāgeliorum, quem Metropolitanus ante ſe apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Poſtea Rex electus Metropolitani manum reuerenter oſculatur.

His expeditis, illo genuflexo manēte, Metropolitanus, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad ipſum coronādum, dicit competenti voce ſequētem Orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, ſimiliter ſiue mitris ſtantes; dicunt etiam omnia alia benedictionem, & coronationem ipſam concernentia, voce ſubmiſſa, Metropolitanum tamen in omnibus obſeruantes, & imitantes.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, creator omnium, Imperator Angelorum, Rex Regum, & Dominus dominantium, qui Abraham fidelem ſeruum tuum de hoſtibus triumphare feciſti, Moyſi, & Ioſue populo tuo prælatis multiplicem victoriam tribuiſti, humilemq́ue Dauid puerū tuum Regni faſtigio ſublimaſti, & Salomonem ſapientiæ, paciſq; ineffabili munere ditaſti; reſpice, quæſumus, Domine, ad preces humilitatis noſtræ, & ſuper hunc famulum tuum N. quem ſupplici deuotione in Regem eligimus, bene ✠ dictionum tuarū dona multiplica, eumque dexteræ tuæ potētia ſemper, & vbique circumda: quatenus præ-

dicti

dicti Abrahæ fidelitate firmatus, Moyſi manſuetudine fretus, Ioſue fortitudine munitus, Dauid humilitate exaltatus, Salomonis ſapientia decoratus, tibi in omnibus complaceat, & per tramitem iuſtitiæ inoffēſo greſſu ſemper incedat; tuæ quoque protectionis galea munitus, & ſcuto inſuperabili iugiter protectus, armiſque cæleſtibus circūdatus, optabilis de hoſtibus ſanctæ Crucis Chriſti victoriæ triumphum feliciter capiat, terrorèmq; ſuæ potentiæ, illis inferat, & pacem tibi militātibus lętanter reportet. Per Chriſtū Dominum noſtrum, qui virtute ſanctæ Crucis tartara deſtruxit, regnoque diaboli ſuperato, ad cælos victor aſcendit, in quo poteſtas omnis, regnique conſiſtit victoria, qui eſt gloria humilium, & vita, ſaluſq; populorum: qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Poſt hæc Metropolitanus cum mitra procumbit ſupra faldiſtoriū. Rex verò ad eius ſiniſtram in terram ſe proſternit, alijs Prælatis paratis ante ſedes ſuas ſimiliter procumbentibus. Tunc cantores incipiunt, & proſequuntur Litanias, choro reſpondente.

Cum dictum fuerit,

Vt omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Metropolitanus ſurgit, & accepto baculo paſtorali in ſini-

ſtram manum,ſuper electum Regem proſtratum dicit:

Vt hunc electum in Regem coronandum bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt hunc electum in Regem coronandum bene ✠ dicere, & conſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

producendo ſemper ſuper eum ſignum Crucis. Idem dicunt,& faciũt Epiſcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus reſumentibus, & perficientibus Litanias. Quibus finitis,Metropolitanus, depoſita mitra, ſurgit,illo proſtrato,atque Epiſcopis, depoſita mitra, genuflexis manẽtibus, verſus ad coronandum, dicit: Pater noſter.

℣.Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Saluum fac ſeruum tuum, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Eſto ei,Domine,turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

PRætende, Domine, huic famulo tuo dexteram cęleſtis auxilij; vt te toto corde perquirat;& quæ dignè poſtulat,conſequi mereatur.

ACtiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirãdo præueni,& adiuuando proſequere; vt cũcta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟.Amen.

Poſt hęc Metropolitanus ſedet,accipit mitram,& electus Rex coram eo genuflectit; & circumſtantibus Prælatis paratis,cum ſuis mitris in modũ

coronæ, Metropolitanus intingit pollicē dexteræ manus in oleum Cathecumenorū,& inungit,in modum Crucis, illius brachium dexterum,inter iuncturam manus,& iuncturam cubiti,atq; inter ſcapulas,dicens hanc Orationem.

DEus, Dei Filius, Ieſus Chriſtus Dominus noſter,qui à Patre oleo exultationis vnctus eſt,præ participibus ſuis; ipſe per præſentem ſanctę vnctionis infuſionē Spiritus paracliti ſuper caput tuæ bene ✠ dictionem infundat, eandemque vſq; ad interiora cordis tui penetrare faciat; quatenus hoc viſibili, & tractabili oleo, dona inuiſibilia percipere,& tēporali Regno iuſtis moderationibus peracto, æternaliter cū eo regnare merearis, qui ſolus ſine peccato, Rex regum viuit,& gloriatur cū Deo Patre in vnitate Spiritus ſācti Deus,per omnia ſęcula ſęculorū. ℞. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus,qui Azahël ſuper Syriā, & Iehu ſuper Iſrael per Eliam,Dauid quoque, & Saulem per Samuelem prophetā in Reges inūgi feciſti; tribue, quæſumus, manibus noſtris opē tuæ benedictionis,& huic famulo tuo N. quem hodie, licet indigni in Regem ſacra vnctione, delinimus, dignam delibutionis huius efficaciam, et virtutē concede:conſtitue, Domine, principatum ſuper humerum eius,vt ſit fortis,iu-

ſtus, fidelis, prouidus, & indefeſſus Regni huius, & populi tui gubernator, infidelium expugnator, iuſtitiæ cultor, meritorum, & demeritorum remunerator, Eccleſiæ tuæ ſanctæ, & fidei Chriſtianæ defenſor, ad decus, & laudē tui nominis glorioſi. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Quo facto, Metropolitanus mica panis abſtergit pollicē, & lauat manus, ſurgit cū mitra, deſcendit ante altare, vbi depoſita mitra, ſtans, cum ſuis miniſtris facit Confeſſionem. Rex verò electus ad partē ſe retrahit, & genuflexus cū ſuis Prælatis domeſticis idē facit. Similiter & Epiſcopi parati ſine mitris ſtantes, bini, & bini Confeſsionem dicunt. Finita Cōfeſsione, Metropolitanus aſcendit ad altare, & procedit in Miſſa, more ſolito, vſq; ad Alleluia, ſiue vltimū verſum Tractus, vel Sequentiæ, excluſiuè, Prælatis paratis iuxta ſuas ſedes ſtātibus, vel ſedentibus, prout tempus requirit. Interim, ſchola inchoat Introitū, & proſequitur in Miſſa; & Rex à ſuis ducitur in Sacriſtiam, vel ſub papilione ad hoc parato, vbi inter ſcapulas, & brachiū inunctum bombyce benè abſtergitur, & induitur Regalibus indumētis, ex more Regni. Paratus itaq; Rex, & ornatus, procedit cū ſuis Prælatis, Baronibus, & alijs ad eminentem, & ornatum thalamū, in Eccleſia ſibi præparatum, & ibi ſuper aliquo faldiſtorio ornato genuflexus incumbens, audit Miſſam, quā Prælati ſui non parati circumſtantes etiam genuflexi legunt vſq; ad Alleluia, ſiue vltimum verſū Tractus, vel Sequentiæ, excluſiuè. Miſſa dicitur de die; & cū Oratione diei, dicitur pro ipſo electo Rege, ſub vno Per Dominum, &c. hæc Oratio.

Q Væſumus, omnipotens Deus, vt famulus tuus N. Rex noſter, qui tua miſeratione ſuſcepit Regni gubernacula, virtutum etiā omniū percipiat incrementa; quibus

de-

decenter ornatus,& vitiorum monſtra deuitare,& ad te, qui via,veritas,& vita es,glorioſus valeat peruenire. Per. Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filiũ tuum,qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℞ Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus ſedet ante altare cũ mitra in faldiſtorio, & Rex à ſuis aſsociatus medius inter priores Prælatos paratus ad Metropolitanum reducitur; cui facta reuerentia, vt priùs, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladiũ,quem vnus miniſtrorum ſibi porrigit de altari,& illum euaginatum tradit in manus Regis, dicens:

ACcipe gladium de altari ſumptũ per noſtras manus,licet indignas, vice tamẽ, & auctoritate ſanctorũ Apoſtolorum conſecratas, tibi regaliter conceſſum,noſtræque bene *dictionis officio,in defenſionem ſanctæ Dei Eccleſiæ diuinitus ordinatũ; & memor eſto eius,de quo Pſalmiſta prophetauit,dicens:Accingere gladio tuo,ſuper femur tuum potentiſsime;vt in hoc per eundem vim ęquitatis exerceas,molem iniquitatis potenter deſtruas, & ſanctã Dei Eccleſiam, eiuſq; fideles propugnes,ac protegas; nec minus ſub fide falſos, quã Chriſtiani nominis hoſtes exercefis,ac diſpergas;viduas, & pupillos clementer adiuues, ac

defendas; deſolata reſtaures, reſtaurata conſerues; vlciſcaris iniuſta, confirmes benè diſpoſita: quatenus hæc agendo, virtutũ, triumpho glorioſus, iuſtitiæq; cultor egregius, cum mundi Saluatore ſine fine regnare merearis. Qui cũ Deo Patre, & Spiritu sancto viuit, & regnat Deus. Per omnia ſæcula ſeculorum.

℟. Amen.

His expeditis, enſis à miniſtris in vaginam reponitur; & Metropolitanus accingit enſe Regem, dicens:

ACcingere gladio tuo, ſuper femur tuum potentiſsime; & attende, quòd Sancti non in gladio, ſed per fidem vicerunt regna.

Et mox Rex accinctus ſurgit, & eximit ensem de vagina, illumq; viriliter vibrat; deinde super brachium ſiniſtrũ tergit, & in vaginam reponit; ac iterùm coram Metropolitano genuflectit. Tũc ei corona imponitur, quam omnes Prælati parati, qui adſunt, de altari per Metropolitanum ſumptam manibus tenent, ipso Metropolitano illam regente, capiti illius imponente, ac dicente:

ACcipe coronam regni, quæ, licet ab indignis, Epiſcoporum tamen, manibus, capiti tuo imponitur. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, quam ſanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis, ſignificare intelligas; & per hanc te participem miniſterij noſtri non ignores. Ita, vt ſicut nos in interioribus paſtores, rectoreſque animarum intelligimur, ita & tu in exterioribus verus Dei cultor, ſtrenuuſque cõtra omnes aduerſitates Eccleſiæ Chriſti defensor aſsiſtas, regnique tibi à Deo dati, & per officium noſtrę benedictionis in vice Apoſtolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commiſsi vtilis executor, proficuuſque regnator ſemper appareas; vt inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornatus, & præmio ſempiternę felicitatis coronatus cum Redemptore, ac Saluatore noſtro Ieſu Chriſto cuius nomen, vicemque geſtare crederis, ſine fine glorieris. Qui viuit, & imperat Deus, cum Patre, & Spiritu ſancto in ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Poſteà Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo ſceptrũ, dicens:

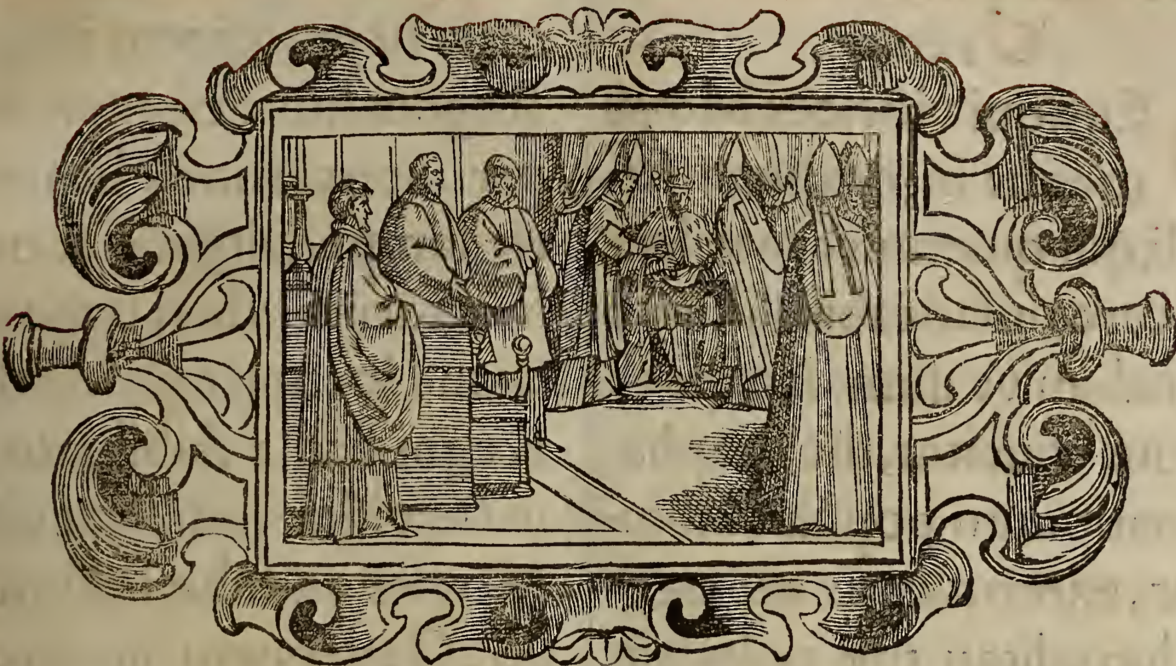

A Ccipe virgam virtutis, ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapſis manum porrigere, diſperdere ſuperbos, & releuare humiles: & aperiat tibi oſtium Ieſus Chriſtus Dominus noſter, qui de ſemetipſo ait, Ego ſum oſtiũ, per me ſi quis introierit, ſaluabitur: qui eſt clauis Dauid, & ſceptrum domus Iſrael; qui aperit, & nemo claudit; claudit, & nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vinctum de domo carceris, ſedentem in tenebris, & vmbra mortis: & in omnibus ſequi merearis eum, de quo Dauid propheta cecinit, Sedes tua, Deus, in ſæculum ſæculi; virga directionis, virga Regni tui; & imitando ipſum, diligas iuſtitiam, & odio habeas iniquitatẽ, quia propterea vnxit te Deus, Deus tuus, ad exemplum illius, quẽ ante ſęcula vnxerat oleo, exultationis, præ participibus ſuis, Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui cum eo viuit, & regnat Deus. Per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

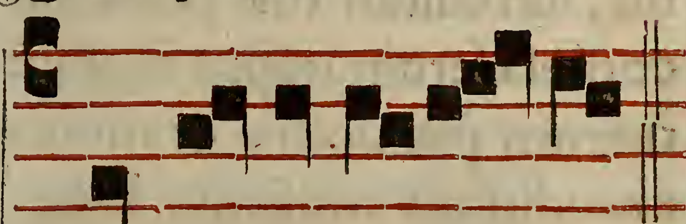
Tunc Regi ſurgenti diſcingitur enſis, & in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediate portat. Et Metropolitanus cũ alijs Pręlatis paratis deducit Regem, ſceptrũ in manu, & coronam in capite ferentem, mediũ inter ſe à dexteris, & digniorem Pręlatũ paratum à ſiniſtris Regis ince-

dentem, ad ſoliũ ſupra thalamum; & adiuuante eũ digniore Prælato prædicto, inthronizat Regem in ſolio, dicens:

STa, & retine amodò locum tibi à Deo delegatũ, per auctoritatem omnipotẽtis Dei, & per præſentem traditionem noſtram, omnium ſcilicet Epiſcoporum, cęterorumq; Dei ſeruorum; & quantò Clerũ ſacris altaribus propinquiorem perſpicis, tantò ei potiorem in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei, & hominum te mediatorem Cleri, & plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, depoſita mitra, ſtãs verſus ad altare inchoat, ſchola proſequente, Hymnum:

Te Deum laudamus.

Qui totus dicitur: quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regis, ibi continuò manens, vſque ad finem Hymni; & eo finito, Metropolitanus ſtãs, vt priùs, ad dexteram Regis ſine mitra, dicit ſuper illum verſus.

Firmetur manus tua, & exaltetur dextera tua.

℟. Iuſtitia, & iudicium præparatio ſedis tuæ.

℣. Dñe exaudi orationẽ meã.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui victrices Moyſi manus in oratione firmaſti, qui quamuis ætate langueſceret, infaticabili ſãctitate pugnabat; vt dum Amalech iniquus vincitur, dũ prophanus nationum populus ſubiugatur, exterminatis alienigenis, hæreditati tuæ poſseſsio copioſa ſeruiret; opus manuũ tuarum piæ noſtræ orationis exauditione confirma: habemus, & nos apud te, ſancte Pater, Dominũ ſaluatorem, qui pro nobis manus ſuas extendit in cruce; per quem etiam precamur, Altiſſime, vt tua potentia ſuffragante, vniuerſorum hoſtium frangatur impietas; populuſq; tuus, ceſſante formidine, te ſolum timere condiſcat. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

Oremus.

DEus inenarrabilis auctor mũdi, conditor generis humani, confirmator Regni, qui ex vtero fidelis amici tui Patriarchę noſtri Abrahę prę elegiſti Regem ſæculis profuturũ; tu præſentem inſignem Regem hunc cũ exercitu ſuo per interceſsionẽ beatæ Marię ſemper virginis, & omniũ Sanctorum, vberi bene ✠ dictione locupleta; & in ſolium Regni firma ſtabilitate connecte: viſita eum, ſicut viſitaſti Moyſen in rubo, Ioſue in prę lio, Gedeonem in agro, Samuelem in templo; & illa eũ ſiderea bene ✠ dictione, ac ſapientiæ tuæ rore perfunde, quam beatus Dauid in pſalterio, Salomon filius eius, te remunerante, percepit de cælo. Sis ei contra acies inimicorum lorica, in aduerſis galea, in proſperis ſapientia, in protectione clypeus ſẽpiternus. Et præſta, vt gentes illi teneãt fidem, Proceres ſui habeant pacem, diligant charitatem, abſtineant ſe à cupiditate, loquantur iuſtitiam, cuſtodiant veritatem; & ita populus iſte ſub eius imperio pullulet, coalitus benedictione æternitatis; vt ſemper tripudiantes maneant in pace, ac victores.

Quod ipſe præſtare dignetur, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum ℟. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Prælatis paratis redit ad ſedem ſuam, vel faldiſtorium prope altare,& (niſi ſit coronanda Regina) dicitur Alleluia, ſiue vltimus versus Tractus, vel Sequentiæ, Euangelium, & alia vſq; ad Offertorium incluſiuè. Quo dicto, Metropolitanus reſidet in faldiſtorio ſuo ante medium altaris cũ mitra; & Rex à ſuis Prælatis,& Baronibus aſſociatus venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexus, detecto capite, offert ei aurũ, quãtum ſibi placet,& manum Metropolitani recipientis oſculatur.

Deinde ad ſolium ſuum reuertitur. Metropolitanus lauat manus, ſurgenſq; accedit ad altare,& proſequitur Miſsã vſque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur pro Rege, ſub vno Per Dominum, &c.

Secreta.

MVnera, quæſumus, Domine, oblata ſanctifica; vt & nobis vnigeniti tui Corpus,& Sanguis fiant; & Regi noſtro ad obtinẽdam animæ, corporiſque ſalutem,& ad peragendum iniunctum officiũ, te largiente, vsquequaque proficiant. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spi-

ritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Pax datur Regi per primũ ex Prælatis paratis, cũ inſtrumento ad hoc ordinato. Poſtquam Metropolitanus ſe de Corpore, & Sãguine, quẽ totum ſumere debet, communicauerit: Rex, detecto capite, de thalamo ſuo accedit ad altare, coram quo, in ſupremo gradum genuflectit, & Metropolitanus conuersus ad Regem, ipsũ communicat. Rex, priuſquam Communionem ſumat, oſculatur manum dexteram Metropolitani; & ſumpta Communione, ex calice de manu Metropolitani ſe purificat, & purificatus ad thalamum ſuum reuertitur. Metropolitanus verò ablutionẽ ſumit; & accepta mitra, lauat manus, & perficit Miſſam.

Cum Poſtcommunione diei, dicitur pro Rege, ſub vno Per Dominum, &c.

Poſtcommunio.

HAec, Dñe, oblatio ſalutaris famulum tuum N. Regem noſtrum ab omnibus tueatur aduersis; quatenus Eccleſiaſticæ pacis obtineat tranquillitatem, & poſt iſtius temporis decurſum ad æternam perueniat hæreditatem. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem ſolemnem, vt ſuprà; qua data, ſinguli ad ſua reuertuntur.

DE BENEDICTIONE, & coronatione Reginæ.

SI verò tunc Regina benedicẽda ſit, & coronãda, quàm primũ, ipſo Rege inthronizato, & Orationibus expletis, Metropolitanus cũ Prælatis paratis ad altare reuerſus in faldiſtorio ſedet. Rex de ſolio ſuo ſurgens, cũ comitiua ſua, coronã in capite, & ſceptrũ in manu geſtans, ante altare ad Metropolitanũ proficiſcitur; & facta ei reuerẽtia, ſtans, detecto capite, petit Reginam benedici, & coronari, ſub his verbis:

Reue-

REuerendiſsime Pater, poſtulamus, vt Conſortem noſtram, nobis à Deo coniunctam, benedicere, & corona Reginali decorare dignemini, ad laudem, & gloriam Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti.

Deinde ad ſolium ſuum reuertitur.

Tunc Regina, quæ in aliquo loco ad partem in Eccleſia à principio ſteterat, à duobus Epiſcopis paratis (nõ his, qui Regem deduxerunt, ſed primis poſt eos) crine ſoluto, & capite velato, in veſtibus ſuis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; & facta Metropolitano reuerentia, corã illo genuflectit, & eius manũ oſculatur.

Tunc ſurgit Metropolitanus cum mitra, & in faldiſtorio procumbit. Regina verò ad eius ſiniſtram in terram ſe proſternit; & inchoantur, ac perficiuntur Litanię, vt ſuprà: quibus finitis, Metropolitanus, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad illam ante ſe genuflexam, dicit ſequentem Orationem intelligibili voce; quam etiam, & alia ſequentia aſtantes Prȩlati parati ſubmiſſa voce dicunt:
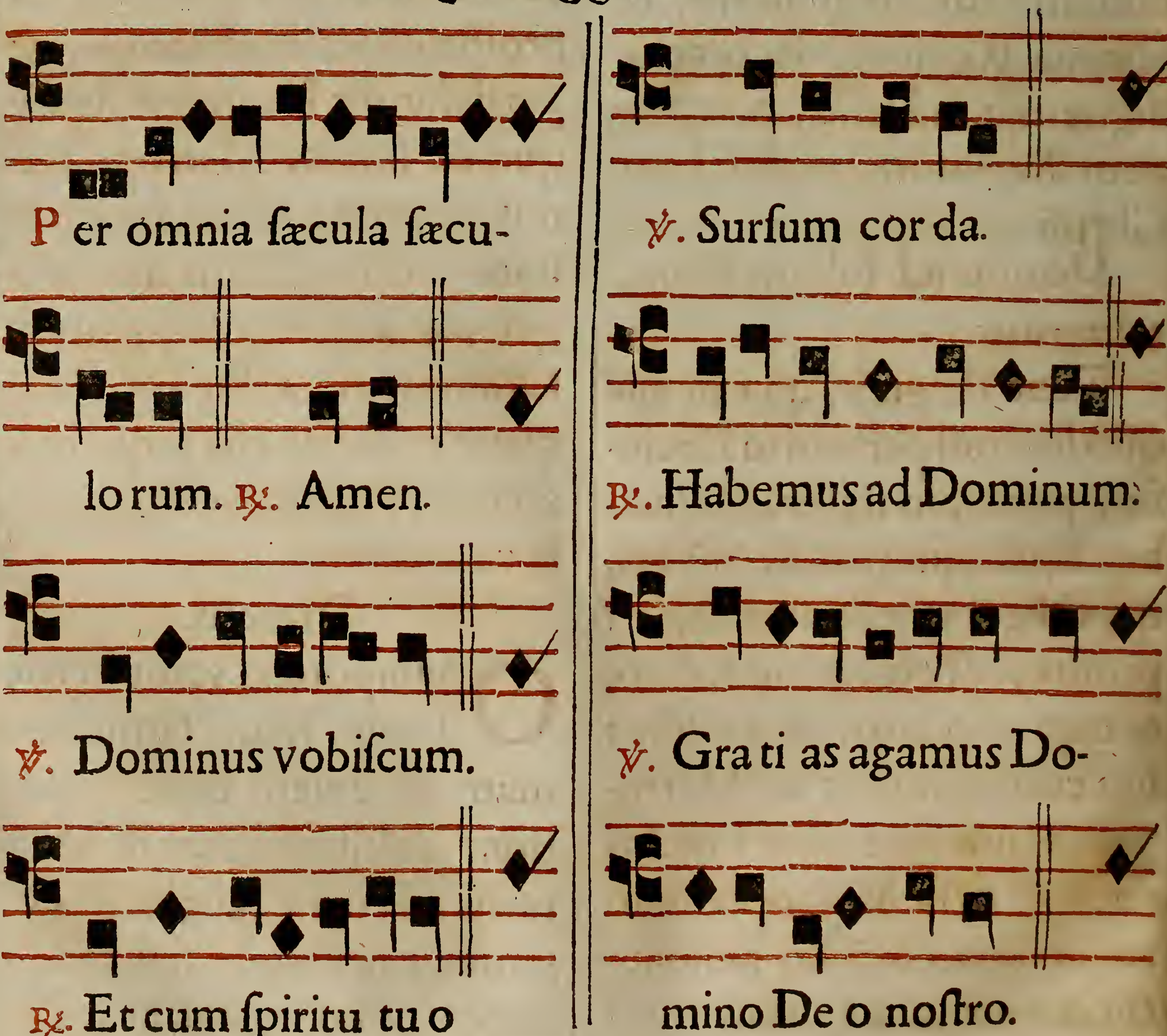
Oremus.
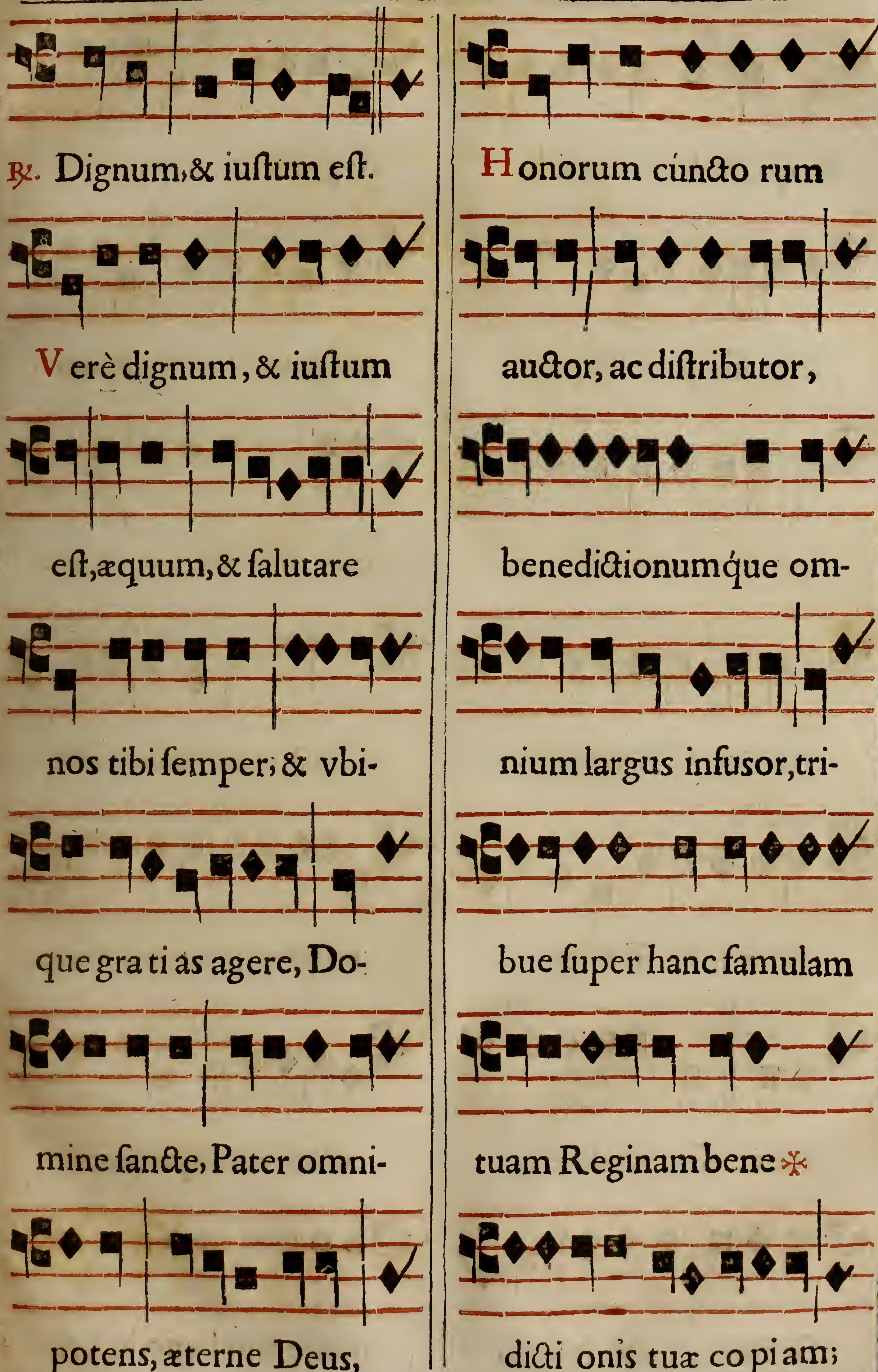
OMnipotens ſempiterne Deus, hanc famulam tuam N. cæleſti bene ✠ dictione ſanctifica, quam in adiutorium Regni Reginam eligimus; tua vbique ſapientia doceat, & confortet, atq; Ec-

cleſia tua fidelem famulam ſemper agnoſcat. Per eũdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.
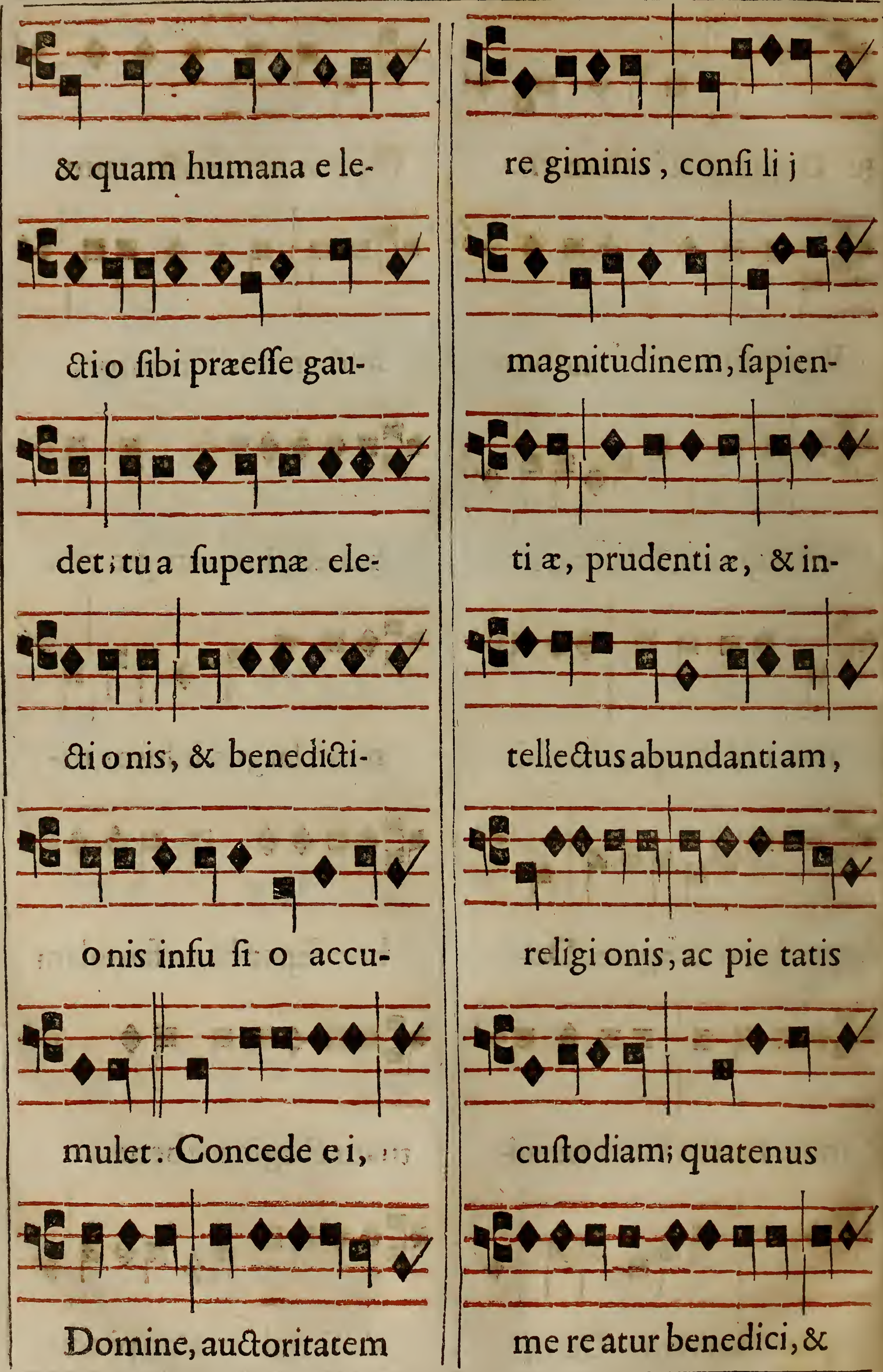
Deinde, extenſis manibus ante pectus, dicit:

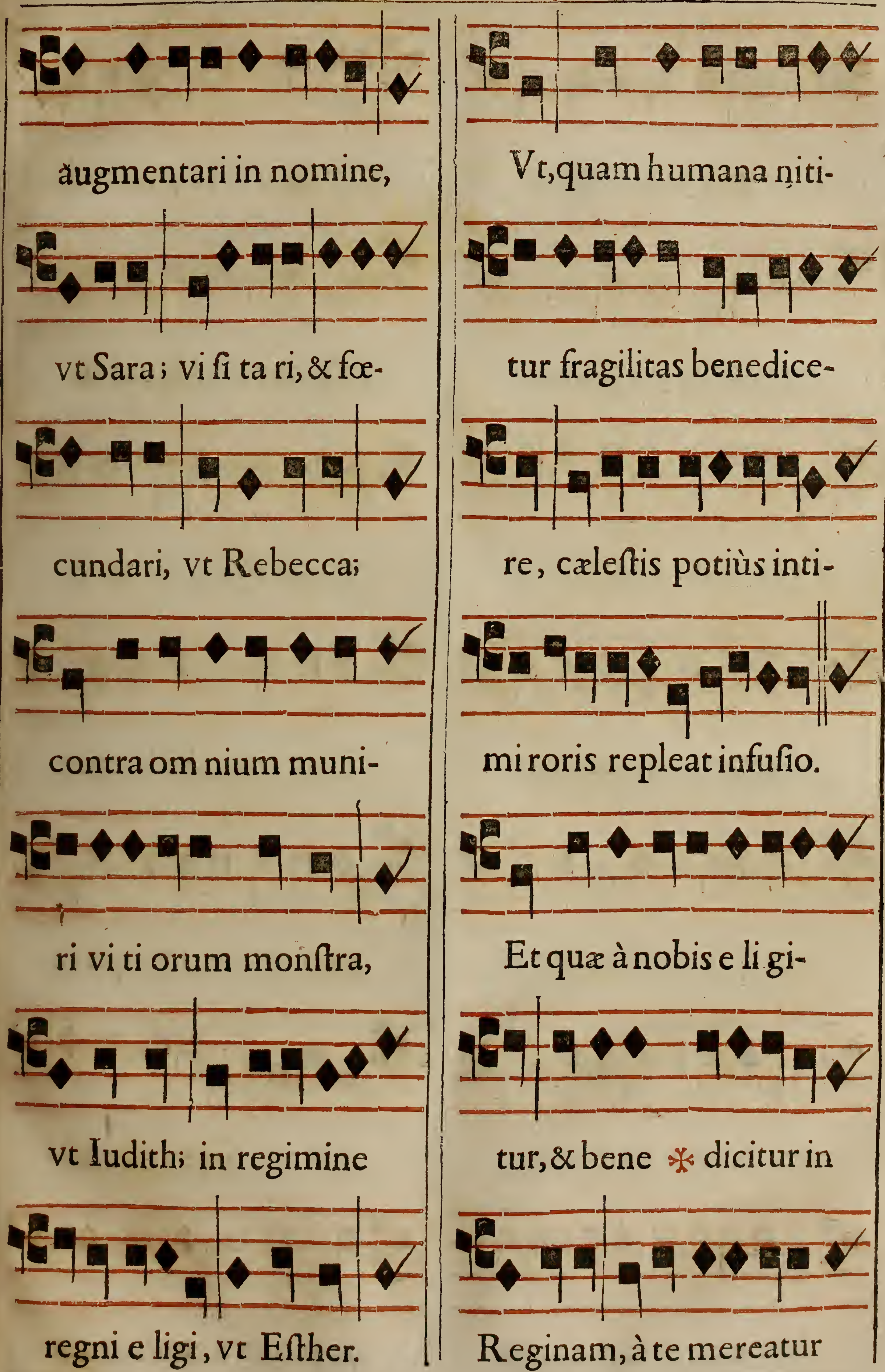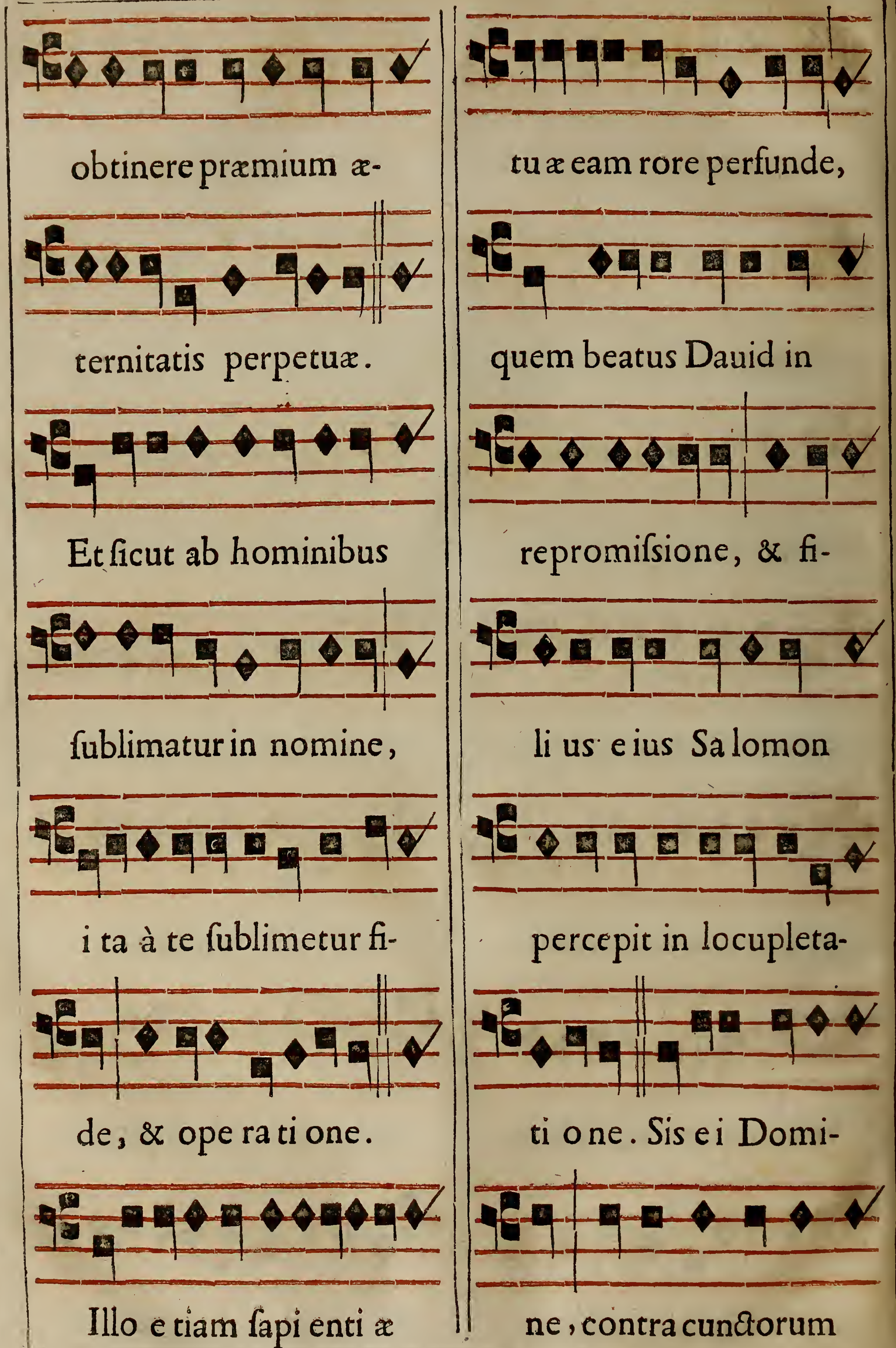

℟. Dignum, & iuſtum eſt.
Verè dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
Honorum cúncto rum
auctor, ac diſtributor,
benedictionumq́ue om-
nium largus infuſor, tri-
bue ſuper hanc famulam
tuam Reginam bene ✠
dicti onis tuæ co pi am;
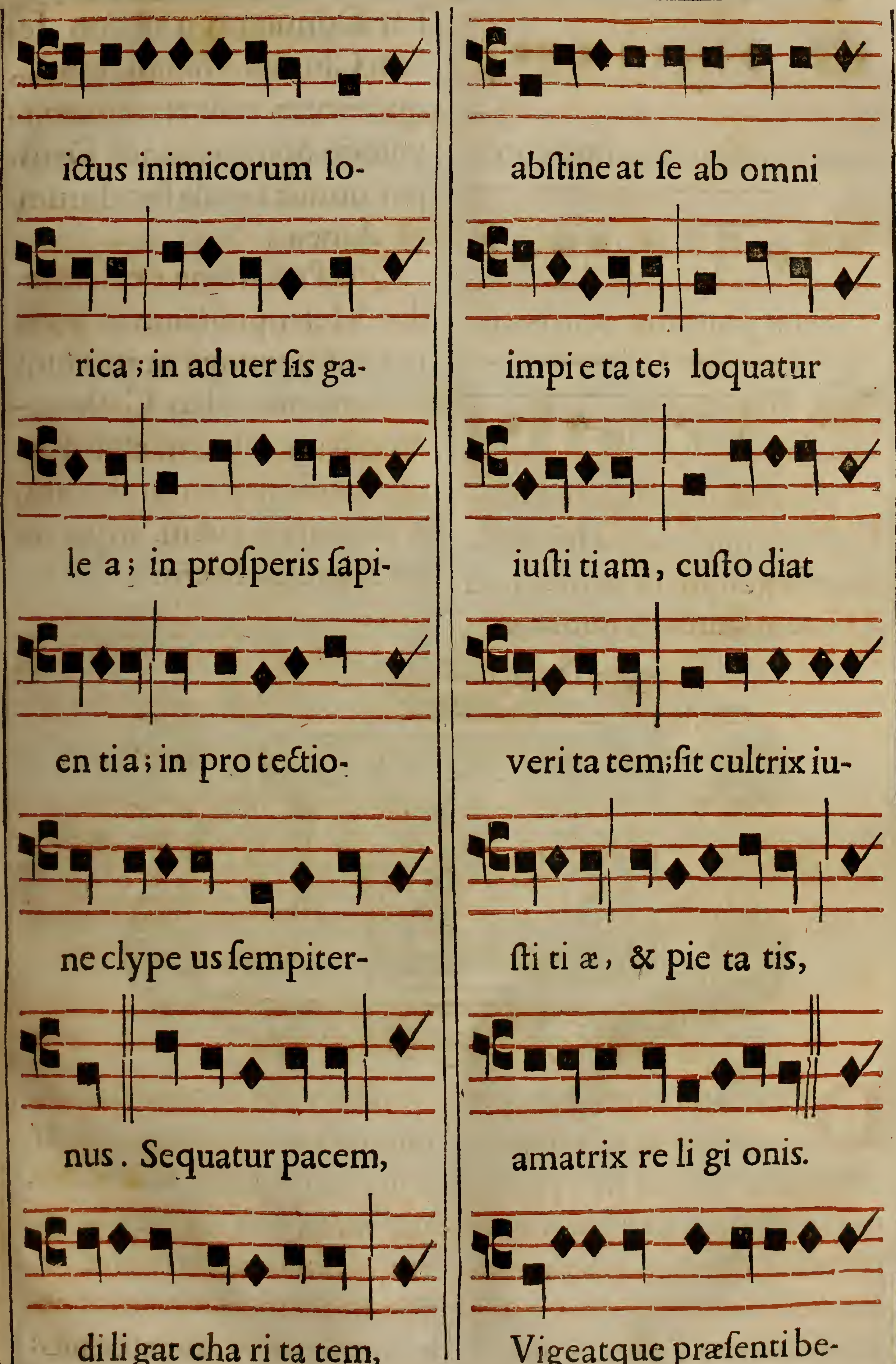
& quam

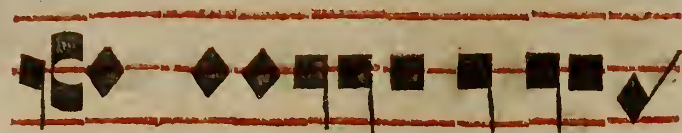

& quam humana e le-
ctio ſibi præeſſe gau-
det; tua ſupernæ ele-
ctionis, & benedicti-
onis inſu ſi o accu-
mulet. Concede ei,
Domine, auctoritatem
re giminis, conſi li j
magnitudinem, ſapien-
ti æ, prudenti æ, & in-
tellectus abundantiam,
religi onis, ac pie tatis
cuſtodiam; quatenus
me re atur benedici, &

augmentari in nomine,
vt Sara; vi ſi ta ri, & fœ-
cundari, vt Rebecca;
contra om nium muni-
ri vi ti orum monſtra,
vt Iudith; in regimine
regni e ligi, vt Eſther.
Vt,quam humana niti-
tur fragilitas benedice-
re, cæleſtis potiùs inti-
mi roris repleat infuſio.
Et quæ à nobis e li gi-
tur, & bene ✠ dicitur in
Reginam, à te mereatur

obti-

obtinere præmium æ-
ternitatis perpetuæ.
Et ſicut ab hominibus
ſublimatur in nomine,
i ta à te ſublimetur fi-
de, & ope ra ti one.
Illo e tiam ſapi enti æ
tu æ eam rore perſunde,
quem beatus Dauid in
repromiſsione, & fi-
li us e ius Sa lomon
percepit in locupleta-
ti o ne. Sis e i Domi-
ne, contra cunctorum

ictus inimicorum lo-
rica ; in ad uer ſis ga-
le a ; in proſperis ſapi-
en ti a ; in pro tectio-
ne clype us ſempiter-
nus . Sequatur pacem,
di li gat cha ri ta tem,
abſtine at ſe ab omni
impi e ta te; loquatur
iuſti ti am , cuſto diat
veri ta tem;ſit cultrix iu-
ſti ti æ , & pie ta tis,
amatrix re li gi onis.
Vigeatque præſenti be-

ne ✻ dictione in hoc æuo

annis plurimis; & in ſem-

piterno ſine fine æternis.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo; ita tamē, quòd à circumſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Qua Præfatione expleta, ſedet Metropolitanus, & accepta mitra, inungit in modum Crucis cum oleo Cathecumenorum illius brachiū dexterū, inter iuncturam manus, & iuncturam cubiti, atque inter ſcapulas dicens:

DEus, Pater æternæ gloriæ ſit tibi adiutor, & omnipotens benedicat tibi, preces tuas exaudiat; vitā tuam longitudine dierum adimpleat; benedictionem tuam iugiter confirmet; te cū omni populo in æternum conſeruet; inimicos tuos cōfuſione induat; & ſuper te Chriſti ſāctificatio, atq; huius olei infuſio floreat; vt, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipſe in cęlis conferat meritum Angelorum;

ac benedicat te,& cuſtodiat in vitam æternã Ieſus Chriſtus Dominus noſter, qui viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſęculorum. ℞. Amen.

Quo facto, ſurgit Regina, & à ſuis ducitur ad ſacriſtiam, ſeu papilionem, vbi Rex Regales veſtes indutus eſt; ibi & ipſa induitur veſtibus Reginalibus, quibus induta reducitur ad Metropolitanum adhuc cum mitra in faldiſtorio ſedentem, qui imponit illi ante ſe genuflexæ coronam, dicens:

ACcipe coronã gloriæ, vt ſcias te eſſe conſortẽ Regni, populoq; Dei ſemper proſperè conſulas; & quãtò plus exaltaris, tantò ampliùs humilitatẽ diligas; & cuſtodias, in Chriſto Ieſu Dño noſtro.

Et mox dat ei ſceptrũ, dicẽs:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, & eſto pauperibus miſericors, & affabilis; viduis, pupillis, & orphanis, diligentiſsimam curam exhibeas; vt omnipotens Deus augeat tibi gratiam ſuam, qui viuit, & regnat in ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Quo facto, ſurgit Regina, & Epiſcopi parati, qui ipſam ad altare deduxerunt, eam aſſociant vſque ad ſuum thalamum, vbi ſedet in ſolio ſuo, Matronis eius ipſam comitãtibus; deinde dicitur Alleluia, ſiue vltimus versus Tractus, vel Sequentiæ, Euangelium, & Offertoriũ. Quo dicto, Regina cum Rege à ſuis tantùm aſſociati, vadunt ad offerendum Metropolitano in faldiſtorio ante medium altaris ſedenti, de auro quantum volunt, & manum Metropolitani recipientis oſculãtur; deinde reuertũtur ambo ad thalamum suum, & proceditur in Miſſa vſque ad Communionem. Data pace Regi, & Reginę per primum ex Prælatis paratis, cum inſtrumento ad hoc ordinato; Rex, & Regina à ſuis tantũ aſſociati deſcendũt de thalamis, & veniunt ad altare, vbi in ſupremo gradu genuflectunt; & percepta Cõmunione, Metropolitanus ponit ambas Hoſtias conſecratas ſuper patenam, & cõuersus ad Regem, & Reginam, eos communicat.

Rex, priuſquam Communionem ſumat, oſculatur manum dexteram Metropolitani; tum ſimili modo communicat Reginam, quæ ſimiliter eius manum oſculatur; & ſucceſsiuè ambos ex calice ſuo purificat; qui purificati ad thalamos ſuos reuertũtur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus verò ablutionem ſumit, & accepta mitra, lauat manus, perficitque Miſſam, & in fine dat Benedictionem ſolemnem. Qua data, Rex, & Regina vadunt ad palatium ſuum; & Metropolitanus, atque alij Prælati omnes deponunt veſtes ſacras, & ad propria quiſque reuertitur.

DE BENEDICTIONE, & coronat. Reginæ ſolius.

SI autem, Rege iampridem coronato, Regina ſola, vt Coniux illius, coronanda ſit, parantur duo thalami, & alius locus, in quo Regina à principio Officij vſque ad tempus coronationis expectat. Vocãtur omnes Pręlati Regni, atque omnia alia fiũt, quæ ſuprà pro coronatione Regis ordinata ſũt. Die autem ſtatuto, Metropolitano, & Prælatis in Eccleſia conſtitutis, & ſe veſtientibus, Rex veſtibus Regalibus indutus cũ corona in capite, & ſceptro in manu, enſe præcedente, à ſuis aſſociatus venit ad Eccleſiam, & aſcendit thalamum ſuum; & Metropolitano, ac Prælatis omnibus paratis, incipitur Miſſa, more ſolito, & continuatur vſque ad **Alleluia**, ſiue vltimũ verſum Tractus, vel Sequentiæ excluſiuè. Tum Rex coronã, & ſceptrũ ferens deſcendit de thalamo ſuo; & Metropolitano in faldiſtorio ante altare cũ mitra ſedēte, ſtans, detecto capite, petit ab eo Reginã benedici, & coronari, sub his verbis:

REuerendiſsime Pater, poſtulamus, vt Conſortem noſtram, nobis à Deo coniunctam, benedicere, & corona Reginali decorare dignemini, ad laudem, & gloriam Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti.

Deinde ad thalamum ſuum reuertitur: & Regina, quæ vſque tūc in aliquo loco ad partē in Eccleſia ſteterat, à duobus prioribus Prælatis paratis, crine ſoluto, & capite velato, ducitur ad Metropolitanum ante altare ſedentem; & facta ei reuerentia, coram eo genuflectit, & eius manum oſculatur. Tunc ſurgit Metropolitanus, & cū mitra procumbit ſupra faldiſtorium. Regina verò ad eius ſiniſtram ſe in terrā proſternit, & inchoantur Litaniæ, & perficiuntur, atque omnia alia fiunt, quæ ſuprà in coronatione Reginæ, dicta ſunt, vſque ad Offertorium; ad quod poterit Rex cū Regina procedere, vel Regina ſola, prout Regi placebit. Facta Communione per Metropolitanum, communicatur Regina. Deinde perficitur Miſſa, & in fine Metropolitanus dat Benedictionem ſolemnem &c.

DE BENEDICTIONE, & coronatione Reginæ, vt Regni Dominæ.

SI verò Regina coronanda eſt, vt Regni Domina, & abſque Rege, tunc paratur thalamus vnus in Eccleſia; vocantur Prælati Regni, & omnia alia ſimiliter fiunt, quæ ſuprà pro coronatione Regis ordinata ſunt. Die ſtatuto, conueniunt in Eccleſia, in qua coronatio fieri debet; vbi Metropolitanus, aut alius, ad quem ſpectat, cum Epiſcopis alijs parat ſe, & ſedent ante altare, vt suprà dictum eſt. Interim Regina conſuetis veſtibus induta, cum ſuis Prælatis, Baronibus, & Matronis, atque alijs domeſticis venit ad Eccleſiam; & cùm fuerit prope presbyterium, duo priores Epiſcopi parati veniūt ei obuiàm, & cùm mitris capita illi aliquātulum inclinantes, ipſam inter se mediam vſque ad Metropolitanum deducunt: cui Regina caput inclinans; humilem

reue-

reuerentiam exhibet; qua facta, prior ipſorum deducentiū, detecto capite, verſus ad Metropolitanum, dicit:

REuerendiſsime Pater, poſtulat ſācta mater Eccleſia Catholica, vt præſentem circumſpectam mulierē ad dignitatem Reginalem ſubleuetis.

Tunc interrogat Metropolitanus:

Scitis illam eſſe dignam, & vtilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et nouimus, & credimus eā eſſe dignā, & vtilem Eccleſiæ Dei, & ad regimē huius Regni

Metropolitanus dicit:

Deo gratias.

Tunc ſedet Regina media inter ipſos Episcopos deducentes, congruenti spatio à Metropolitano, ita vt illi faciem vertat; ipſi etiam deducentes Episcopi, ſenior ad dexteram, alius ad ſiniſtram Reginæ ſe collocant, ita vt & ipsi ad alterutrum facies vertant. Ipſis ſic ſedentibus, poſtquam aliquantulum quieuerint, Metropolitanus coronandam Reginam admonet, dicens:

CVm hodie per manus noſtras, circūſpecta mulier, qui Chriſti Saluatoris noſtri vice in hac re fungimur (quamuis indigni) ſacram vnctionem, & Regni inſignia ſis ſuſceptura; benè eſt, vt te priùs de onere, ad quod deſtinaris, moneamus. Regiam hodie ſuſcipis dignitatem, & re-

gendi fideles populos tibi cō-miſſos curam sumis. Præclarum ſanè inter mortales locū, ſed diſcriminis,laboris,atque anxietatis plenum. Verùm ſi conſideraueris, quòd omnis poteſtas à Domino Deo eſt, per quem Reges regnant, & legum cōditores iuſta decernunt,tu quoque de grege tibi commiſſo ipſi Deo rationem es redditura. Primùm,pietatē seruabis; Dominum Deum tuum tota mēte,ac puro corde coles;Chriſtianam religionem, ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis profeſſa es, ad finem vſque inuiolatam retinebis, eamque cōtra omnes aduersantes pro viribus defendes. Eccleſiarū Prelatis,ac reliquis Sacerdotibus condignam reuerentiam exhibebis; Eccleſiaſticam libertatem non conculcabis. Iuſtitiā,ſine qua nulla societas diu conſiſtere poteſt,erga omnes inconcuſsè adminiſtrabis,bonis præmia,noxijs debitas pœnas retribuendo. Viduas, pupillos,pauperes,ac debiles ab omni oppreſsione defendes. Omnibus te adeūtibus benignam, manſuetam,atque affabilem,pro Regia tua dignitate te præbebis. Et ita te geres, vt non ad tuam,ſed totius populi vtilitatem regnare, præmiumque benè factorum tuorum,nō in terris,sed in cælo expectare videaris. Quod ipſe præſtare dignetur,qui viuit,& regnat Deus in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Regina electa accedit ad Metropolitanum,& genuflexa facit hanc profeſsionem, dicens:

EGo N. Deo annuente, futura Regina N. profiteor,& promitto coram Deo, & Angelis eius,deinceps legē, iuſtitiam, & pacem Eccleſiæ Dei, populoq; mihi subiecto, pro poſſe,& noſſe facere, ac ſeruare,ſaluo condigno miſericordiæ Dei reſpectu, ſicut in conſilio fidelium meorum meliùs potero inuenire. Pōtificibus quoque Eccleſiarum Dei condignum, & canonicū honorem exhibere;atque ea, quæ ab Imperatoribus,& Regibus Eccleſijs collata, & red-

dita ſunt, inuiolabiliter obſeruare. Abbatibus, Comitibus, & vaſallis meis cõgruum honorem, ſecundùm conſilium fidelium meorum, præſtare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Euãgeliorum, (quem Metropolitanus corã ea ſuper genibus apertum tenet, inferiori parte libri Reginæ verſa) dicens:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Et poſt Regina electa Metropolitani manum reuerenter oſculatur.

Quo facto, Metropolitanus ſurgit, & cum mitra procumbit in faldiſtorio. Regina verò ad eius ſiniſtram in terram se proſternit. Et cãtores incipiũt, ſchola proſequente,

Litanias; in quibus cùm dictum fuerit,

Vt omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos:

Metropolitanus ſurgit, & accepto baculo paſtorali in ſiniſtra, ſuper illam dicit:

Vt hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò, dicit:

Vt hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere, & conſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

producendo sẽper ſuper Reginam ſignum Crucis. Idem dicunt, & faciunt Epiſcopi parati, genuflexi tamen permanẽtes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cã-

toribus Litanias reſumentibus,& perficientibus. Quibus finitis,Metropolitanus,depoſita mitra,ſurgit, Regina proſtrata manente, & dicit ſuper eam intelligibili voce Orationem ſequentẽ;quam aſtantes Epiſcopi,etiã ſine mitris in locis ſuis ſtantes, ſubmiſſa voce pronunciant.

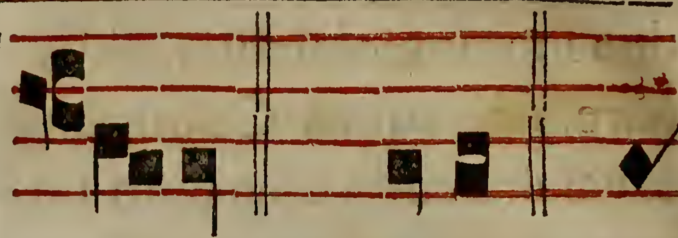
Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus,hanc famulam tuam cæleſti bene ✠ dictione ſanctifica,quã in gubernationẽ Regni Reginam eligimus; tua vbiq; ſapientia doceat,& confortet,atq;Eccleſia tua fidelem famulã ſemper agnoſcat. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

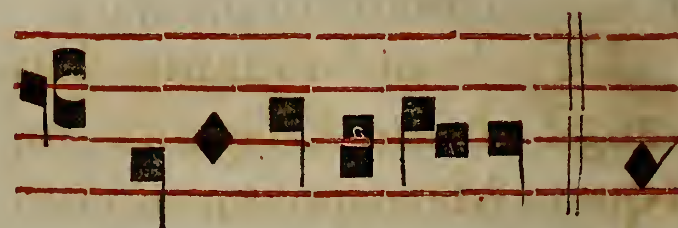
Tunc ſurgit Regina,& corã Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce,extẽſis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia ſæcula ſæcu-

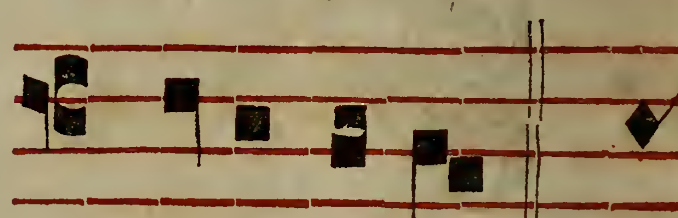
lo rum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

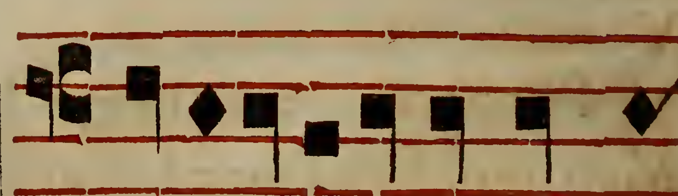
℟. Et cum ſpiritu tu o.

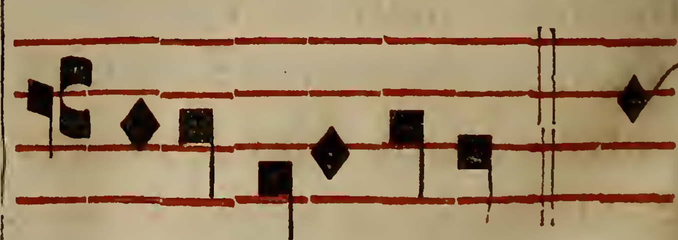
℣. Surſum cor da.

℟. Habemus ad Dominum.
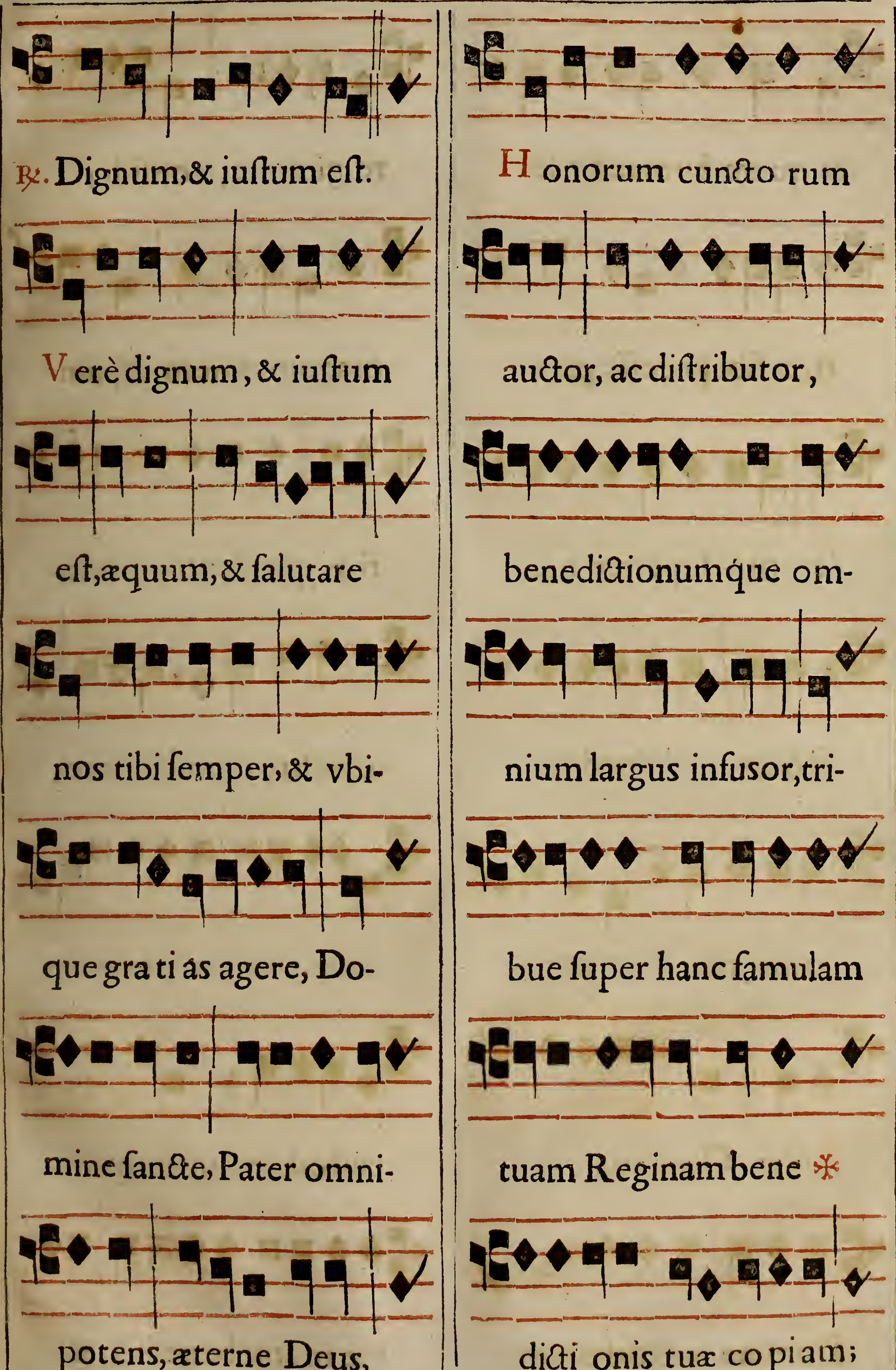

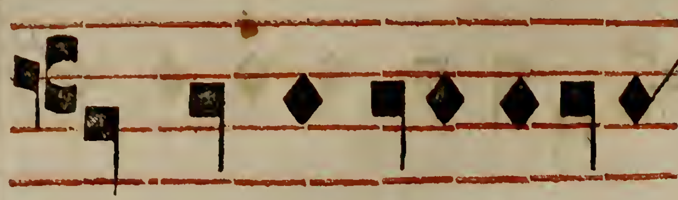
℣. Gra ti as agamus Do-

mino De o noſtro.

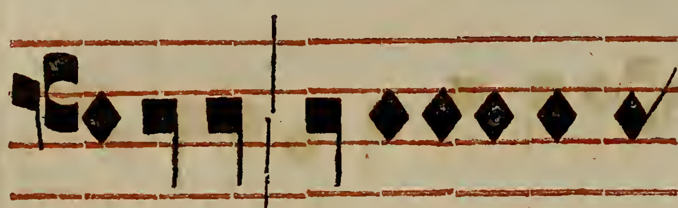
℟. Di-

℟. Dignum, & iuſtum eſt.
Verè dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne Deus,
Honorum cuncto rum
auctor, ac diſtributor,
benedictionumque om-
nium largus infuſor, tri-
bue ſuper hanc famulam
tuam Reginam bene *
dicti onis tuæ co pi am;

& quam humana e le-

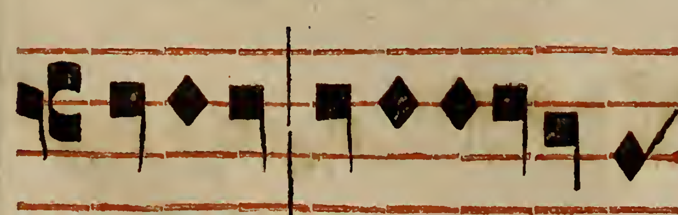

ctio ſibi præeſſe gau-

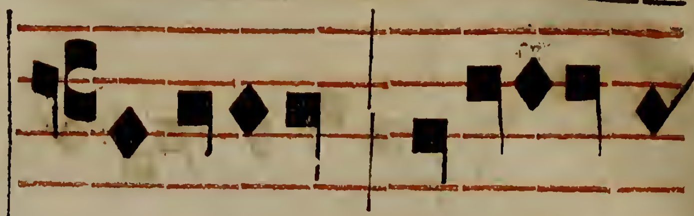

det, tu a ſupernæ e le-
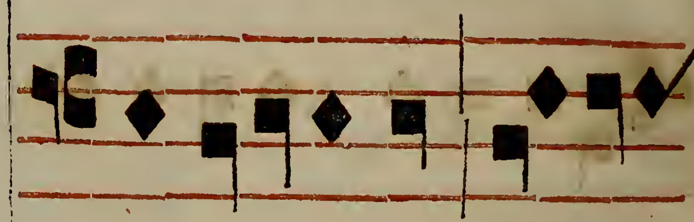

cti o nis, & benedicti-

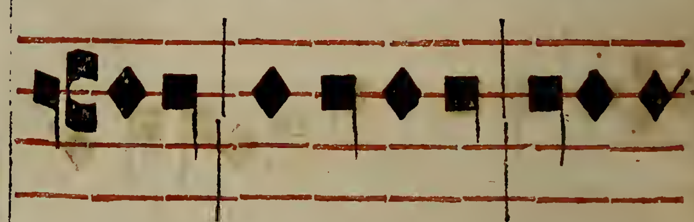

o nis inſu ſi o accu-

mulet. Concede e i,

Domine, auctoritatem

re giminis, conſi li j

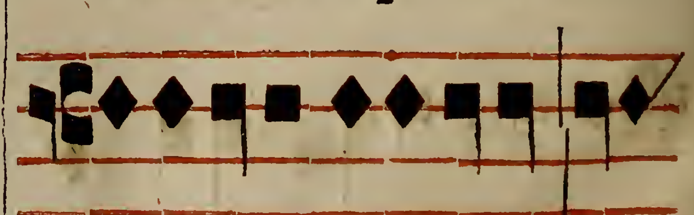

magnitudinem, ſapien-
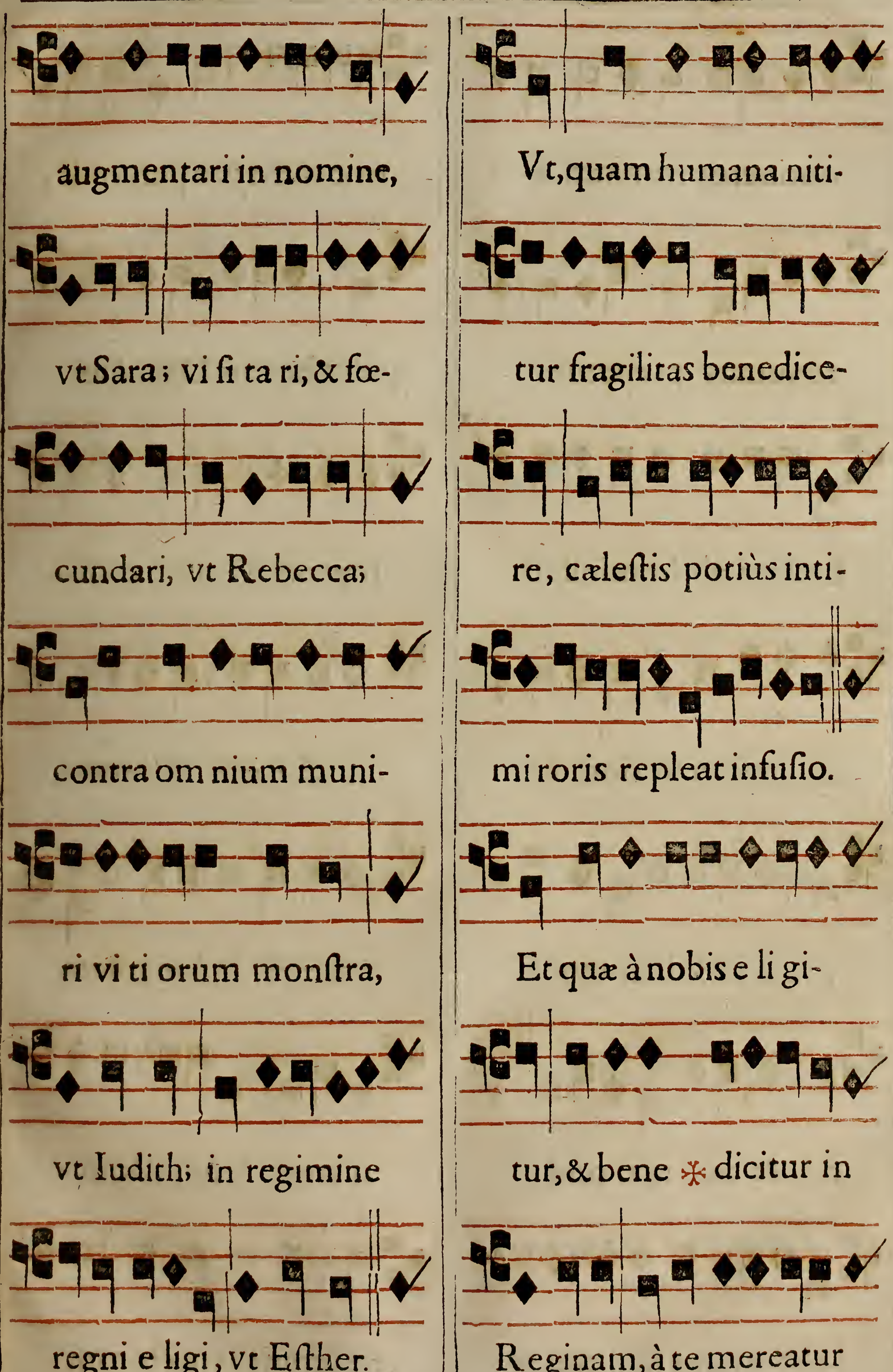

ti æ, prudenti æ, & in-

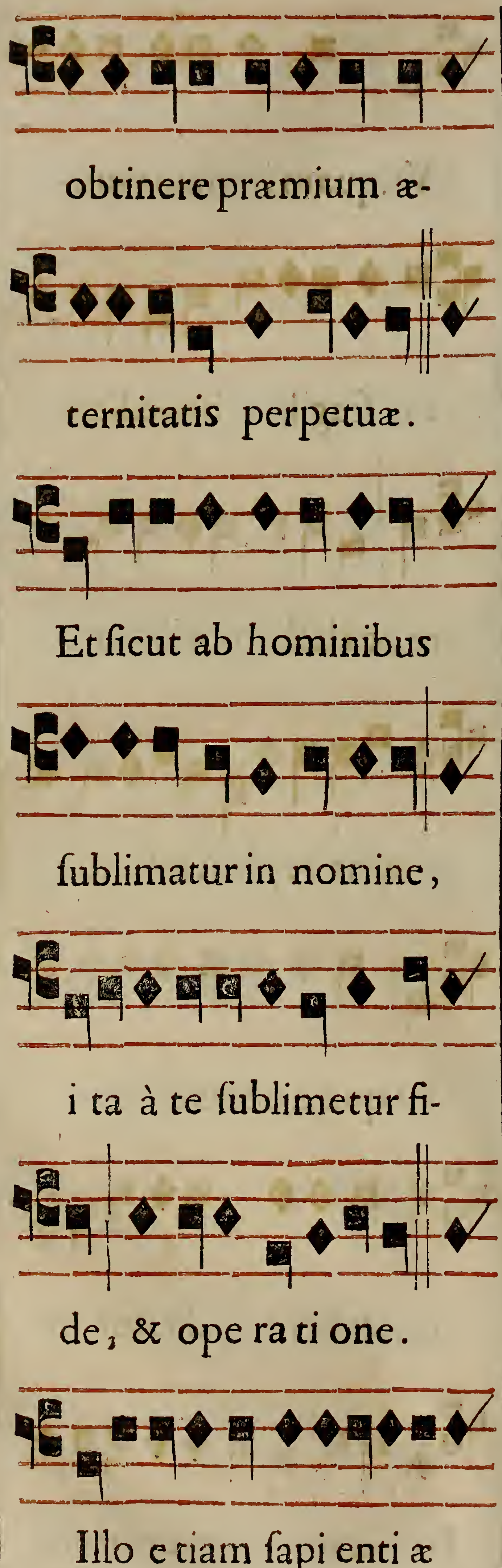

tellectus abundantiam,
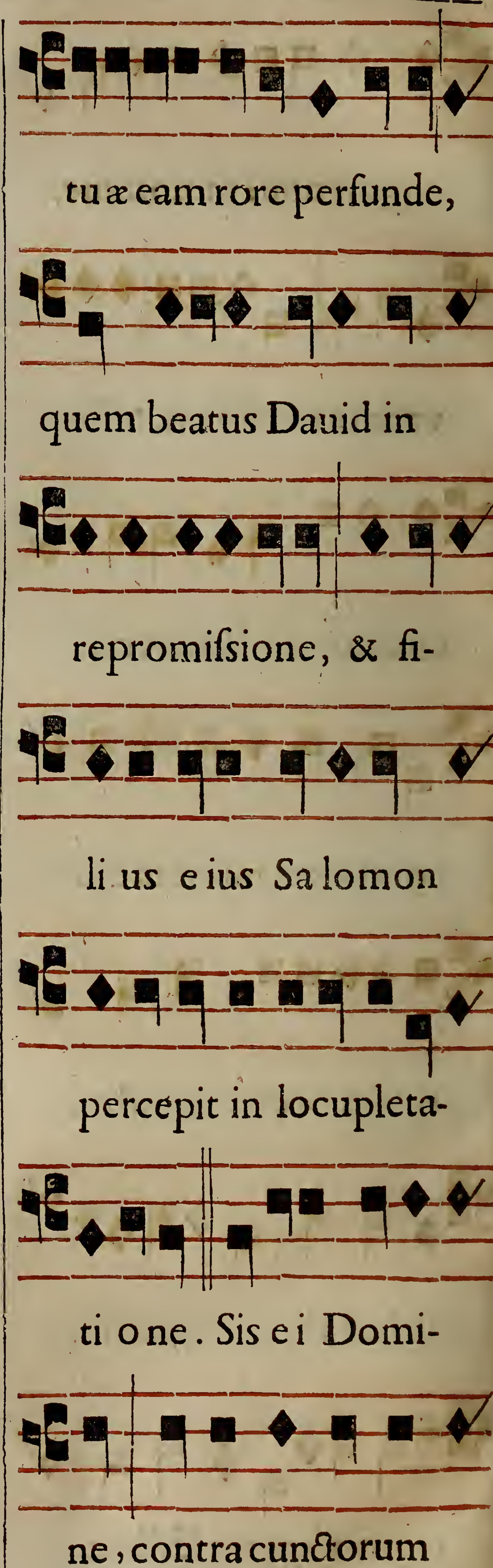

religi onis, ac pie tatis

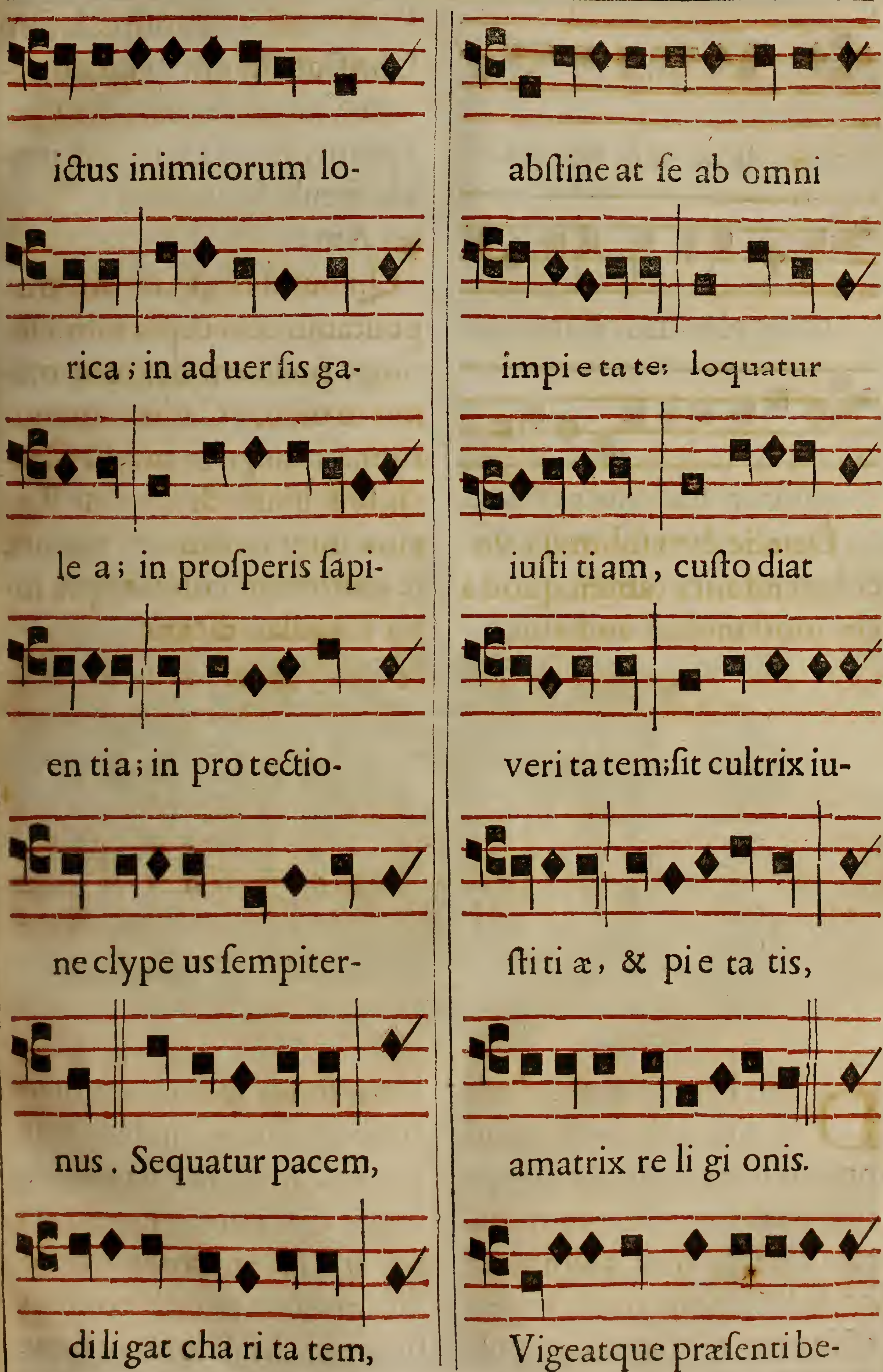

cuſtodiam; quatenus

me re atur benedici, &

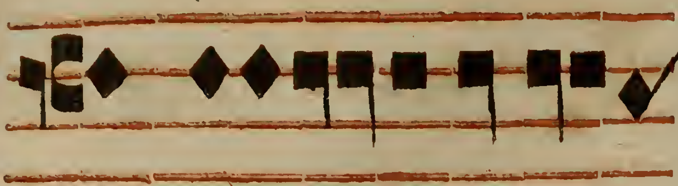

augmentari in nomine,
vt Sara; vi ſi ta ri, & fœ-
cundari, vt Rebecca;
contra om nium muni-
ri vi ti orum monſtra,
vt Iudith; in regimine
regni e ligi, vt Eſther.
Vt, quam humana niti-
tur fragilitas benedice-
re, cæleſtis potiùs inti-
mi roris repleat infuſio.
Et quæ à nobis e li gi-
tur, & bene ✱ dicitur in
Reginam, à te mereatur

obtinere præmium æ-
ternitatis perpetuæ.
Et ſicut ab hominibus
ſublimatur in nomine,
i ta à te ſublimetur fi-
de, & ope ra ti one.
Illo e tiam ſapi enti æ

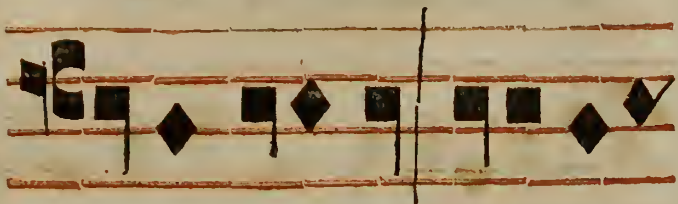

tu æ eam rore perſunde,
quem beatus Dauid in
repromiſsione, & fi-
li us e ius Sa lomon
percepit in locupleta-
ti o ne. Sis e i Domi-
ne, contra cunctorum

ictus inimicorum lo-
rica ; in ad uer ſis ga-
le a ; in proſperis ſapi-
en ti a; in pro tectio-
ne clype us ſempiter-
nus . Sequatur pacem,
di li gat cha ri ta tem,
abſtine at ſe ab omni
impi e ta te; loquatur
iuſti ti am, cuſto diat
veri ta tem; ſit cultrix iu-
ſti ti æ, & pi e ta tis,
amatrix re li gi onis.
Vigeatque præſenti be-

ne-

ne✳ dictione in hoc æuo

annis plurimis; & in ſem-

piterno ſine fine æternis.

Deinde dicit ſubmiſſa voce legendo; ita tamen, quòd à circumſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Quibus dictis, ſedet Metropolitanus; & accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorum; & inungit in modũ Crucis, brachium dexterum Reginæ inter iuncturam manus, & iuncturam cubiti, atque inter ſcapulas, dicens:

DEus, Pater æternæ gloriæ ſit tibi adiutor, & omnipotens benedicat tibi, preces tuas exaudiat; vitã tuam longitudine dierum adimpleat; benedictionem tuam iugiter cõfirmet; te cũ omni populo in æternũ conſeruet; inimicos tuos confuſione induat; & ſuper te Chriſti ſãctificatio, atq; huius olei infuſio floreat; vt, qui tibi in terris tribuit benedictionẽ, ipſe in cęlis conferat meritum Angelorũ; ac bene-

dicat te, & cuſtodiat in vitã æternã Ieſus Chriſtus Dñs noſter, qui viuit, & regnat Deus, in ſęcula ſęculorum. ℟. Amẽ.

Quo facto, ſurgit Regina, & ad partẽ ſe retrahit, vbi Pręlati ſui domeſtici ei aſsiſtunt. Metropolitanus verò lauat, & abſtergit manus, deinde accedit ante altare, & depoſita mitra, cũ ſuis miniſtris facit Confeſſionẽ. Idem faciunt Episcopi parati iuxta ſedes ſuas ſine mitris ſtantes. Facta Cõfeſsione, Metropolitanus ascendit ad altare, oſculatur, incenſat, & procedit in Miſsa vſque ad Alleluia excluſiuè, ſiue vltimum verſum Tractus, vel Sequentiæ, ſi dicitur, more conſueto. Regina verò ducitur à ſuis ad ſacriſtiã, vel papilionẽ, vbi accipit veſtes Reginales. Deinde redit cũ illis ad thalamum, vbi manet vſq; ad dictũ Graduale: non tamen ſedet in ſolio, ſed ſuper aliquod ſcabellũ ſibi paratum genuflexa procũbit audiens Miſſam. Miſſa dicitur de die; & cũ Oratione diei, dicitur pro ipſa electa Regina ſub vno, Per Dominum:

Oratio.

QVæſumus, omnipotens Deus, vt famula tua N. Regina noſtra, quæ tua miſeratione ſuſcepit Regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornata, & vitiorum monſtra deuitare, & ad te, qui via, veritas, & vita es, gratioſa valeat peruenire. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus ſedet ante altare in faldiſtorio cum mitra, & Regina à ſuis aſſociata, media inter priores duos Pręlatos paratos ad Metropolitanum reducitur; cui facta reuerẽtia, vt priùs, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Epiſcopi parati, qui adsũt, de altari per Metropolitanum ſumptam manibus tenent, ipſo Metropolitano illam regente, & capiti illius imponente, ac dicente

ACcipe coronam Regni, quæ, licet ab indignis, Epiſcoporum tamen, manibus, capiti tuo imponitur. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, quam ſanctitatis gloriam, & honorem, & opus fortitudinis, ſignificare intelligas; & per hanc te participem miniſterij noſtri non ignores. Ita, vt ſicut nos in interioribus paſtores, rectoreſq; animarũ intelligimur, ita & tu in exterioribus vera Dei cultrix, ſtrenuaq; contra omnes aduersitates Ecclesiæ Chriſti defenſatrix aſsiſtas, Regnique tibi à Deo dati, & per officium noſtræ benedictionis in vice Apoſtolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo cõmiſsi vtilis executrix, proficuaque regnatrix ſemper appareas; vt inter glorioſos athletas virtutum gemmis ornata, & præmio ſempiternæ felicitatis coronata, cũ Redemptore, ac Saluatore noſtro Ieſu Chriſto, cuius nomen, vicemque geſtare crederis, ſine fine glorieris. Qui viuit, & imperat Deus cum Patre, & Spiritu ſancto, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Et mox dat ei ſceptrum in manum, dicens:

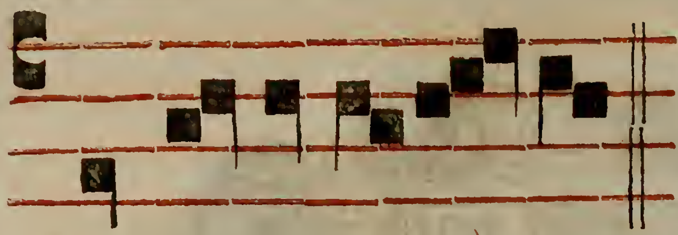

ACcipe virgam virtutis, ac veritatis, & eſto pauperibus miſericors, & affabilis; viduis, pupillis, & orphanis, diligentiſsimam curã exhibeas; vt omnipotens Deus augeat tibi gratiam ſuam. Qui viuit, & regnat in ſæcula ſęculorum. ℞. Amen.

Tum ſurgunt omnes, & Metropolitanus cum omnibus Epiſcopis paratis deducit Reginam, coronam in capite, & ſceptrum in manu ferentem, mediam inter ſe, & digniorẽ Epiſcopum paratum, ſupra ſolium; vbi ſtans cum mitra, vnà cum eodem digniore Epiſcopo inthronizat eam in ſolio, dicens:

STa, & retine amodò locum tibi à Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, & per præſẽtem traditionem noſtram, omnium ſcilicet Epiſcoporũ, cæterorumque Dei ſeruorum; & quantò Clerum ſacris altaribus propinquiorem perſpicis, tantò ei potiorem in locis congruis honorẽ impendere memineris; quatenus mediator Dei, & hominum, te mediatricem Cleri, & plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, depoſita mitra, inchoat, ſchola ſequente, Hymnum.

Qui totus dicitur:quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Reginæ,ibi continuò manẽs vſque ad finem Hymni. Finito Hymno, Metropolitanus ſtans, vt priùs, iuxta Reginam ſine mitra,dicit ſuper illam.

℣. Firmetur manus tua,& exaltetur dextera tua.

℟. Iuſtitia,& iudicium præparatio ſedis tuæ.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui victrices Moyſi manus in oratione firmaſti,qui quamuis ætate languesceret, infaticabili sanctitate pugnabat; vt dum Amalech iniquus vincitur, dum prophanus nationum populus subiugatur, exterminatis alienigenis, hæreditati tuæ poſseſsio copioſa ſeruiret; opus manuum tuarum piæ noſtræ orationis exauditione confirma: habemus & nos apud te, ſancte Pater, Dominũ Saluatorem, qui pro nobis manus ſuas extendit in cruce; per quem etiã precamur, Altiſsime, vt,tua potentia ſuffragante, vniuersorum hoſtium frangatur impietas, populusque tuus, ceſsante formidine, te ſolum timere condiſcat.Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis reuertitur ad ſedem ſuam, vel ad faldiſtorium prope altare; & dicitur Alleluia, ſiue vltimus versus Tractus, vel Sequentiæ, Euangelium, & alia vſque ad Offertorium incluſiuè. Quo dicto,Metropolitanus ſedet in faldiſtorio ante medium altaris cum mitra; & Regina à ſuis Prælatis, Magnatibus,& alijs aſſociata venit ante Metropolitanum,coram quo genuflexa, offert ei

aurum, quãtum ſibi placet, & manum Metropolitani recipientis oſculatur. Deinde ad ſolium ſuum reuertitur. Metropolitanus lauat manus, ſurgit, & accedit ad altare, & proſequitur Miſſam vſque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur pro Regina, ſub vno Per Dominum, &c.

Secreta.

MVnera, quæſumus, Domine, oblata ſanctifica; vt & nobis Vnigeniti tui Corpus, & Sanguis fiant; & Reginæ noſtræ ad obtinendam animæ, corporiſque ſalutem, & ad peragendum iniunctum officium, te largiente, vſquequaque proficiant. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Pax datur Reginæ per primum ex Prælatis paratis cum inſtrumento ad hoc ordinato. Poſtquam Metropolitanus se communicauerit de Corpore, & Sãguine; Regina ſine corona, & ſine ſceptro, de thalamo ſuo, à ſuis dumtaxat aſſociata, accedit ad altare, genuflectit in ſupremo gradu altaris, & Metropolitanus conuerſus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam ſumat Sacramentum, oſculatur manum dexteram Metropolitani; & ſumpta Cõmunione, ex calice de manu Metropolitani ſe purificat, & purificata ad thalamũ suum reuertitur cum ſuis, vt venit. Metropolitanus verò ablutionem ſumit, & accepta mitra, lauat manus, & perficit Miſſam.

Cum Poſtcõmunione diei, dicitur pro Regina, ſub vno Per Dominum, &c.

Poſtcommunio.

HAec, Domine, oblatio ſalutaris famulam tuam N. Reginam noſtram ab omnibus tueatur aduerſis; quatenus Eccleſiaſticæ pacis obtineat tranquillitatem, & poſt iſtius temporis decurſum ad æternam perueniat hæreditatem. Per Dominum noſtrum

Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus; per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

In fine Metropolitanus dat Benedictionem ſolemnẽ; quà data, omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE, & coronatione Regis in conſortem electi.

CVm autem Regina, iam pridem, vt Regni Domina, benedicta, & coronata, deinde conſortem ſibi elegerit, quem poſteà ſtatuerit coronari, ad diẽ ordinatam vocantur omnes Prælati Regni; parantur duo thalami, atque omnia alia ordinãtur, prout ſuprà in coronatione Regis poſita ſũt, pag. 210. Die autem ſtatuto, Metropolitano, & Prælatis in Eccleſia cõſtitutis, & ſe veſtientibus, Regina Reginalibus veſtibus induta, cum corona in capite, & ſceptro in manu, à ſuis aſſociata venit ad Eccleſiam, & aſcendit thalamum ſuum. Illis autem paratis, & ſuo ordine ſedentibus, vt ſuprà in coronatione Regis ordinatum eſt; Regina de thalamo ſuo deſcẽdens cum corona in capite, & ſceptro in manu, venit coram Metropolitano, à quo facta ei reuerentia, petit Regem conſortem ſuum benedici, & coronari, ſub his verbis:

REuerendiſſime Pater, poſtulamus, vt Conſortem noſtrum, à Deo nobis coniunctum, benedicere, & corona Regali decorare dignemini, ad laudem, & gloriã Saluatoris noſtri Ieſu Chriſti.

Deinde ad thalamum ſuum reuertitur. Interim Rex veſtibus militaribus indutus venit ad Eccleſiam, à ſuis Prælatis domeſticis nõ paratis, & Comitibus, Magnatibus Regni, & alijs aſſociatus. Qui cũ venerit propè presbyteriũ, duo priores Epiſcopi ex paratis, ei obuiàm veniunt, & cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipſum, bireto depoſito, vſque ante Metropolita-

ſitanum deducunt; coram quo Rex caput inclinans, humilem ei reuerentiam exhibet. Qua facta, prior Epiſcoporum deducētium ſtans, detecto capite, verſus ad Metropolitanum, voce intelligibili dicit:

REuerendiſsime Pater, poſtulat ſācta Mater Eccleſia Catholica, vt pręſentem egregium militem ad dignitatem Regiam ſubleuetis.

Et omnia alia ſuo ordine fiunt, prout habetur ſuprà ſub prima rubrica de benedictione, & coronatione Regis, pagina. 210. vſque ad aliam rubricam, de coronatione Reginæ, pagina 226. quæ hic omittitur, cùm ſit prius coronata:

DE BENEDICTIONE NOVI MILITIS.

MILES creari, & benedici poteſt quacumq; die, loco, & hora; ſed ſi inter Miſſarū ſolemnia creandus eſt, Pontifex in eo habitu, in quo Miſſam celebrauit, aut illi interfuit, in faldiſtorio ante medium altaris, ſtans, vel ſedens, prout conuenit, finita Miſsa, id peragit. Si autem extra diuina, in ſtola ſupra rochetum, vel ſi ſit Regularis, ſupra ſuperpelliceum, id facit. Et primò enſem, quem aliquis coram eo genuflexus euaginatum tenet, ſtans, detecto capite, benedicit, ſi non ſit benedictus, dicens:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cęlum, & terram.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, quæſumus, Domine, preces noſtras; & hunc enſem, quo hic famulus tuus circumcingi desiderat, maieſtatis tuæ dextera dignare bene ✠ dicere: quatenus eſse poſsit defensor Eccleſiarum, viduarum, orphanorum,

omniumq; Deo ſeruientium contra ſæuitiam paganorum, atque hæreticorum; alijſque sibi insidiantibus sit terror, & formido. Per Chriſtum Dominum nóſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

BEne ✠ dic, Domine ſancte Pater omnipotens, æterne Deus, per inuocationẽ sancti nominis tui, & per aduentum Iesu Chriſti filij tui Domini noſtri, & per donum ſancti Spiritus paracliti, hunc enſem: vt hic famulus tuus, qui hodierna die eo tua pietate præcingitur, viſibiles inimicos conculcet, victoriaque per omnia potitus, semper maneat illæsus. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde dicit, ſtans, vt priùs:

Pſalmus 143.

BEnedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad prœlium: & digitos meos ad bellum.

Miſericordia mea, & refugiũ meum: ſuſceptor meus, & liberator meus.

Protector meus, & in ipſo ſperaui: qui ſubdit populum meus ſub me.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

℣. Saluum fac ſeruum tuum, Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Eſto ei, Domine, turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui cuncta solus ordinas, & rectè diſponis, qui ad coërcẽdam malitiam reproborum, & tuendam iuſtitiam, vſum gladij in terris hominibus tua ſalubri dispoſitione permiſiſti, & militarem ordinem ad pópuli protectio-

nem

nem inſtitui voluiſti; quique per beatum Ioannem militibus ad ſe in deſerto venientibus, vt neminem concuterent, ſed proprijs contenti eſſent ſtipendijs, dici feciſti: clementiam tuam, Domine, ſuppliciter exoramus: vt ſicut Dauid puero tuo Goliam ſuperādi largitus es facultatem, & Iudam Machabæum de feritate gentium nomen tuum non inuocantium triumphare feciſti; ita & huic famulo tuo, qui nouiter iugo militiæ colla ſupponit, pietate cæleſti vires, & audaciam ad fidei, & iuſtitiæ defenſionem tribuas: & præſtes ei fidei, ſpei, & charitatis augmentum; & da tui timorem pariter, & amorem, humilitatem, perſeuerantiam, obedientiam, & patientiam bonam, & cuncta in eo rectè diſponas; vt neminem cum gladio iſto, vel alio, iniuſtè lædat, & omnia cum eo iuſta, & recta defendat: & ſicut ipse de minori gradu ad nouum militiæ promouetur honorem, ita veterem hominem deponens cum actibus ſuis, nouum induat hominē; vt te timeat, & rectè colat, perfidorum conſortia vitet, & ſuam in proximum charitatem extendat, præpoſito ſuo in omnibus rectè obediat, & ſuum in cunctis iuſtè officium exequatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum enſem aqua benedicta aſpergit.

Si autem enſis ſit priùs benedictus, omnia prædicta omittuntur. Poſt hæc Pontifex ſedens, accepta mitra, dat enſem nudum nouo Militi ante ſe genuflexo in manum dexteram, dicens:

ACcipe gladium iſtum, in nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; & vtaris eo ad defenſionem tuam, ac ſanctæ Dei Eccleſiæ, & ad confuſionem inimicorum Crucis Chriſti, ac fidei Chriſtianæ; & quantum humana fragilitas permiſerit, cum eo neminem iniuſtè lædas: quod ipſe præſtare dignetur, qui cũ Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde enſis in vaginam reponitur, & Pontifex cingit Militem nouũ enſem, dicens:

ACcingere gladio tuo ſuper femur tuum potentiſsime: & attẽde, quòd Sancti non in gladio, ſed per fidem, vicerunt regna.

Enſe igitur accinctus Miles nouus ſurgit, & enſem de vagina educit, & euaginatum ter viriliter vibrat, & ſuper brachium ſiniſtrum tergit, & in vaginam reponit.

Tum Pontifex dat nouo Militi oſculum pacis, dicens: Pax tecum.

Et iterùm enſem euaginatum in dexterã accipiens, Militem nouum ante ſe genuflexum cũ ipſo enſe euaginato ter ſuper ſcapulas leuiter percutit, interim ſemel tantùm dicens:

ESto Miles pacificus, ſtrenuus, fidelis, & Deo deuotus.

Deinde repoſito enſe in vaginam, Pontifex manu dextera dat nouo Militi leuiter alapam, dicens:

EXciteris à ſomno malitię, & vigila in fide Chriſti,& fama laudabili.

Et Milites aſtantes imponunt nouo Militi calcaria; & Pontifex ſedens cum mitra, dicit Antiphonam.

SPeciosus forma præ filijs hominum, accingere gladio tuo, super femur tuum potentiſsime.

Surgit Pontifex;& verſus ad nouum Militem, ſtans, & detecto capite, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, ſuper hunc famulum tuum, qui hoc eminenti mucrone circumcingi deſiderat, gratiam tuæ bene ✠ dictionis infunde; & eũ dexteræ tuę virtute fretum fac contra cuncta aduerſantia cæleſtibus armari præſidijs, quò nullis in hoc ſęculo tempeſtatibus bellorũ turbetur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

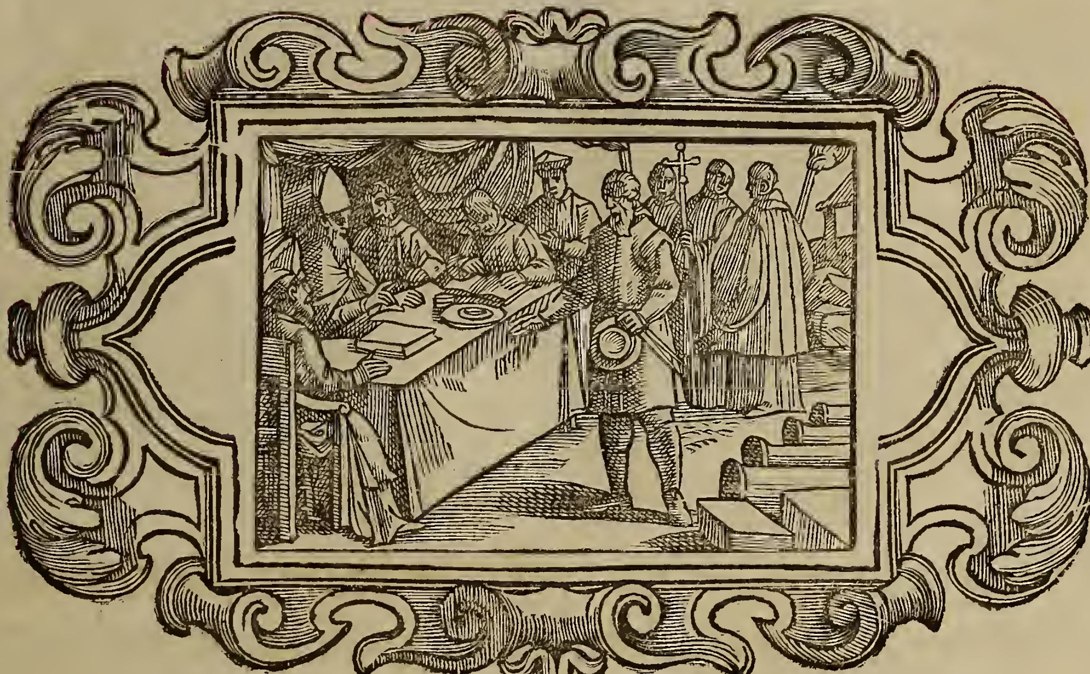
His dictis, nouus Miles oſculatur manum Pontificis; & depoſitis enſe, & calcaribus, vadit in pace.

DE CREATIONE MILITIS REGVLARIS.

CVm sũmus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis militaris, Pontifex, cui creatio huiuſmodi commiſſa eſt, in primis imponit ei habitũ illum, quo Milites illius Ordinis, quem intendit profiteri, vti conſueuerunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo Profeſsionem, per tales emitti ſolitam, votorum, ſecundũ illius Ordinis inſtituta.

FINIS PRIMAE PARTIS.

PONTIFICALIS PARS SECVNDA.

DE BENEDICTIONE, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda.

NEMO Eccleſiam ædificet, priuſquã Pontificis iudicio locus, & atriũ deſignentur, & quid ad luminaria, quid ad rectoris, miniſtrorumque ſtipendia ſufficiat, quidque ad Eccleſiæ dotem pertineat, definiatur; & per eum, vel eius auctoritate, per Sacerdotem, crux in loco figatur, & lapis primarius in fũdamento ponatur. Pridie igitur lignea crux in loco, vbi debet eſſe altare, figatur. Sequẽti verò die, lapis in Eccleſiæ fundatione ponendus, qui debet eſſe quadratus, & angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus ſupra rochetum, vel, ſi ſit Religioſus, ſupra ſuperpelliceum, amictu, alba, cingulo, ſtola, & pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, ſtans cum mitra, in loco, vbi Eccleſia eſt fundanda, benedicit ſal, & aquam dicens:

℣. Adiu-

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

EXorcizo te, creatura ſalis, per Deum ✠ viuum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ ſanctum, per Deum, qui te per Eliſeum prophetam in aquam mitti iuſsit, vt ſanaretur ſterilitas aquæ: vt efficiaris sal exorcizatum, in ſalutem credentium; & ſis omnibus ſumentibus te ſanitas animæ, & corporis; & effugiat, atque diſcedat à loco, in quo aſperſum fueris, omnis phantaſia, & nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omniſque ſpiritus immundus adiuratus, per eum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & sæculum per ignem.

℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

IMmenſam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus, vt hāc creaturam ſalis, quam in vsum generis humani tribuiſti, bene ✠ dicere, & sancti ✠ ficare tua pietate digneris: vt ſit omnibus ſumentibus ſalus mentis, & corporis; & quidquid ex eo tactum, vel reſperſum fuerit, careat omni immunditia, omnique impu-

gnatione ſpiritualis nequitiæ. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſęcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum accepta mitra, ſuper aquam abſolutè dicit:

EXorcizo te, creatura aquę, in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, & in nomine Ieſu Chriſti Fi ✠ lij eius Domini noſtri, & in virtute ſancti ✠ Spiritus, vt fias aqua exorcizata, ad effugandam omnem poteſtatem inimici, & ipſum inimicũ eradicare, & explantare valeas, cum angelis ſuis apoſtaticis, per virtutem eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationẽ meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui ad ſalutẽ humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarum ſubſtantia condidiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutẽ tuæ bene ✠ dictionis infunde: vt creatura tua myſterijs tuis ſeruiens, ad abijciendos dæmones, morboſque pellendos, diuinæ gratiæ ſumat effectum; vt quidquid in domibus, vel in locis fideliũ, hæc vnda reſperſerit, careat omni immũditia, liberetur à noxa: nõ illic reſideat ſpiritus peſtilens, nõ aura corrumpens; diſcedãt omnes inſidiæ latentis inimici, & ſi quid eſt, quod aut incolumitati habitantium inuidet aut quieti, aspersione huius aquæ effugiat; vt ſalubritas per inuocationem ſancti tui nominis expetita, ab omnibus ſit impugnationibus defenſa. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.

Pontifex mittit ſal in aquã, in modũ Crucis, dicendo ſemel:

COmmiſtio ſalis, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa✠ tris, & Fi✠ lij, & Spiritus✠ ſancti. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus inuictæ virtutis auctor, & insuperabilis imperij Rex, ac ſemper magnificus triumphator, qui aduersæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis ſęuitiam ſuperas, qui hoſtiles nequitias potēter expugnas; te, Domine, trementes, & ſupplices deprecamur, ac petimus, vt hāc creaturam salis, et aquæ dignanter aſpicias, benignus illuſtres, pietatis tuæ rore sanctifices; vt vbicumque fuerit aspersa, per inuocationem ſancti tui nominis, omnis infeſtatio immūdi ſpiritus abigatur, terrorque venenoſi serpentis procul pellatur, & pręſentia ſancti Spiritus nobis miſericordiam tuā poſcentibus, vbique adeſſe dignetur. Per Dñm noſtrum Iesum Chriſtum filiū tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdē Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſæculorū. ℟. Amen.

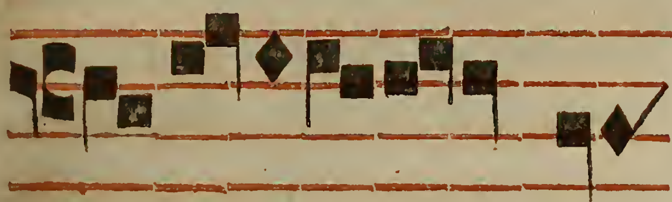
Tum Pontifex accipit mitrā, & ſchola cantat Antiphonam, & Pſalmum ſequentes: Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra aſpergit locum, vbi Crux poſita eſt, cū aqua per eum benedicta.

Antiphona.

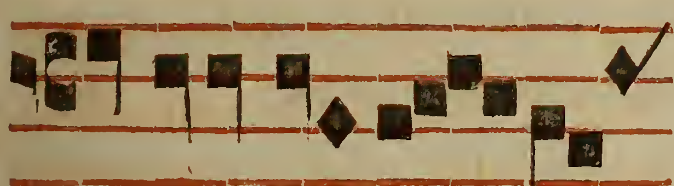
Signum ſalu tis po-

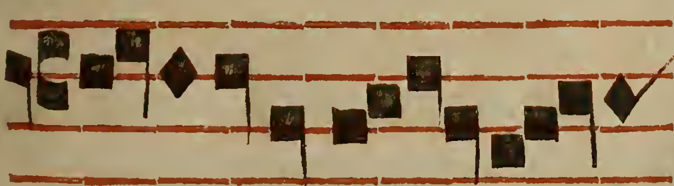
ne Domine Ie ſu Chri-

ſte in loco iſto, & non

permittas intro i re

angelum percu ti en-

tem. E v o v a e.

Pſalmus 83.

QVàm dilecta tabernacula tua Domine virtutũ! concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum,& caro mea: exultauerunt in Deum viuum.

Etenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi reponat pullos ſuos.

Altaria tua Domine virtutũ: Rex meus,& Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua Domine: in ſęcula ſæculorum laudabunt te.

Beatus vir,cuius eſt auxilium abs te: aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit, in valle lacrymarum, in loco quem poſuit.

Etenim benedictionem dabit legislator,ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus Deorum in Sion.

Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.

Protector noſter aſpice Deus:& reſpice in faciem Chriſti tui.

Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis ſuper millia.

Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quàm habitare in tabernaculis peccatorũ.

Quia miſericordiam, & veri-

tatem diligit Deus,gratiam & gloriam dabit Dominus.

N on priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum,beatus homo qui ſperat in te.

G loria Patri, & Filio:& Spiritui ſancto.

S icut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, Pontifex ſtans verſus ad locum per eum aſperſum, depoſita mitra, dicit:

O remus.

DOmine Deus, qui licet cælo,& terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, vbi nomen tuum iugiter inuocetur;locũ hunc,quæſumus,beatæ Marię ſemper Virginis, & beati N. (nominãdo Sanctum,vel Sanctam, in cuius honorem, ac nomen fundabitur Eccleſia) omniumque Sanctorum intercedentibus meritis,ſereno pietatis tuæ intuitu viſita, & per infuſionem gratiæ tuæ ab omni inquinamento purifica,purificatumque conſerua: & qui dilecti tui Dauid deuotionem, in filij ſui Salomonis opere cõpleuiſti,in hoc opere deſideria noſtra perficere digneris,effugiantque omnes hinc nequitiæ ſpirituales. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum,qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.

Poſt hæc ſtans adhuc ſine mitra Pontifex,benedicit primarium lapidem,dicens:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum,& terram.

℣. Sit nomen Dñi benedictũ.

℟. Ex hoc nunc,& vſque in ſæculum.

℣. Lapidem, quem reprobauerunt ædificantes.

℟. Hic factus eſt in caput anguli.

℣. Tu es Petrus.

℟. Et ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam.

℣. Gloria Patri,& Filio:& Spiritui ſancto.

℟ Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, fili Dei viui, qui es verus omnipotens Deus, ſplendor, & imago æterni Patris, & vita æterna, qui es lapis angularis, de mõte ſine manibus abſciſſus, & immutabile fundamentum: hunc lapidem collocandum in tuo nomine cõfirma; & tu, qui es principiũ, & finis, in quo principio Deus Pater ab initio cũcta creauit, ſis quęſumus, principium, & incrementum, & conſummatio ipſius operis, quod debet ad laudem, & gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

O remus.

DOmine ſãcte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hunc lapidem in fundamẽtum Eccleſiæ, in honorem ſancti N. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum; lapidẽ probatũ, angularem, pretioſum in fundamento fundatũ, de quo dicit Apoſtolus, Petra autem erat Chriſtus. Qui tecũ, & cum Spiritu ſancto, viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tunc aſpergit lapidem ipſum aqua benedicta; & accepto cultro, per ſingulas partes ſculpit in eo ſignum Crucis, dicens:

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℞. Amẽ.

Quo facto dicit:

O remus.

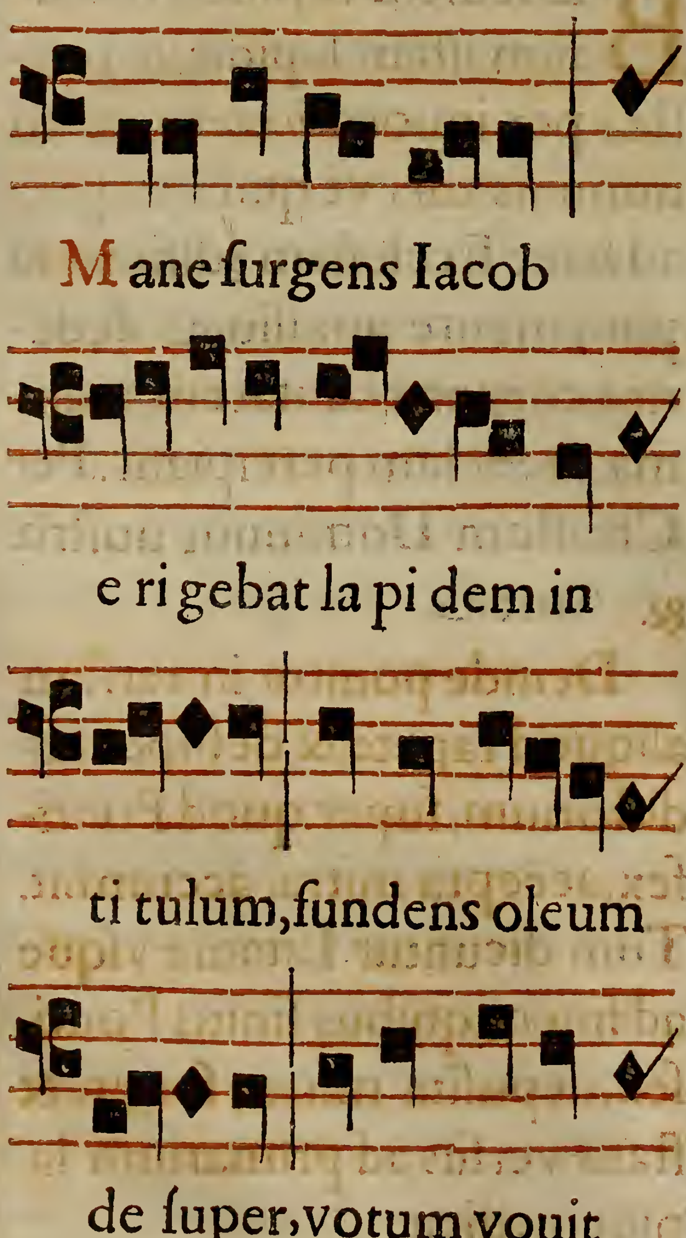
BEnedic, Domine, creaturam iſtam lapidis, & præſta per inuocationem ſancti nominis tui; vt quicumque ad hanc Eccleſiam ędificandã pura mente auxilium dederint, corporis ſanitatem, & animæ medelam percipiant. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.
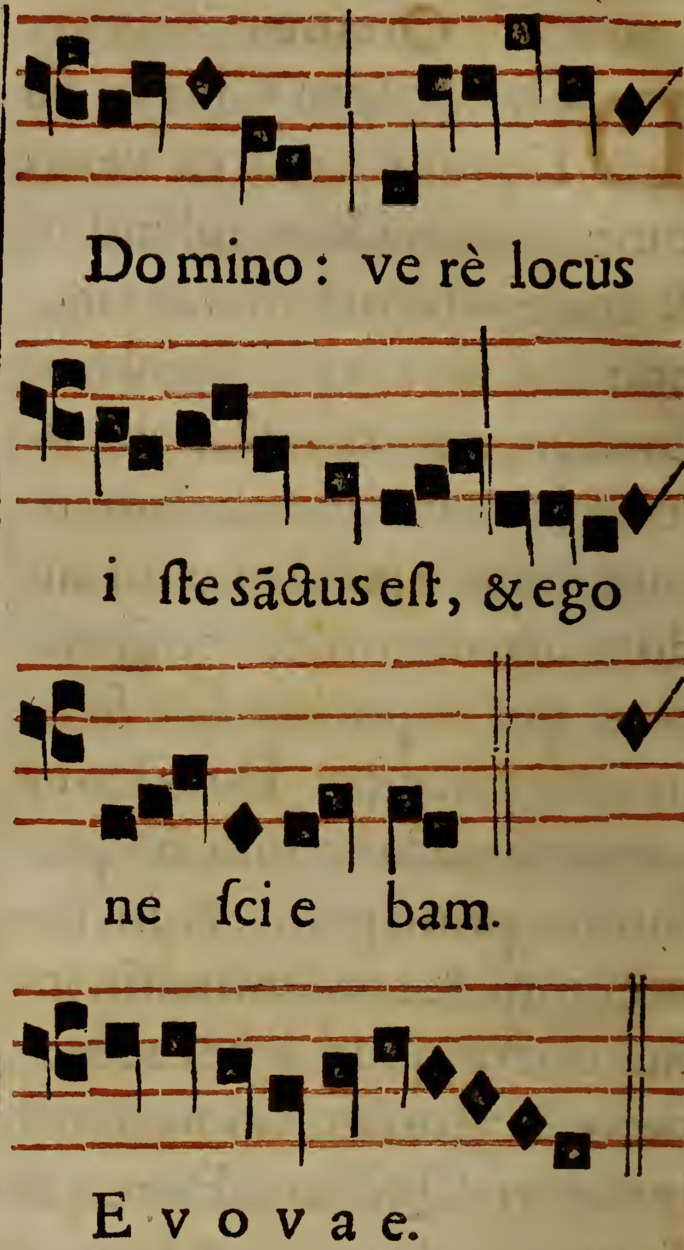
Deinde ponitur in terram aliquod tapete; & deſuper faldiſtorium, ſuper quod Pontifex, accepta mitra, accumbit. Tum dicuntur Litaniæ vſque ad finem: quibus finitis Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad primarium lapidem, dicit:

O remus.

ACtiones noſtras, quæſumus Domine, aſpirando præueni, & adiuuando proſequere; vt cuncta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde parato cæmento, & cæmentario aſsiſtente, Pontifex cum mitra inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 126.

NIſi Dominus ędificauerit domum: in vanum laborauerunt qui ædificant eam.

N iſi Dominus cuſtodierit ciuitatem: fruſtrà vigilat, qui cuſtodit eam.

V anum eſt vobis ante lucem ſurgere: ſurgite poſtquam ſederitis, qui mãducatis panem doloris.

C ũ dederit dilectis ſuis ſomnum: ecce hæreditas Do-

mini, filij merces, fructus ventris.
Sicut ſagittæ in manu potentis: ita filij excuſſorum.
Beatus vir, qui impleuit deſiderium ſuum ex ipſis: non confundetur cùm loquetur inimicis suis in porta.
Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto. &c.

Quo dicto, Pontifex ſtans cum mitra tangit, & ponit ipſum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Ieſu Chriſti collocamus lapidem iſtum primarium in hoc fundamento. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; vt vigeat vera fides hic, & timor Dei, fraternaque dilectio; & ſit hic locus deſtinatus orationi, & ad inuocandum, & laudandum nomen eiuſdem Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Interim cæmentarius locat ipſum lapidem cum cæmento; poſteà Pontifex ſpargit ſuper lapidem aquam benedictam, dicens:

ASperges me, Dñe, hyſſopo, & mūdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecundùm magnam miſericordiam tuam.
Et ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum: dele iniquitatem meam.

Ampliùs

Ampliùs laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo mũda me.

Quoniam iniquitatem meã ego cognoſco: & peccatum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccaui, & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cũ iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexiſti: incerta, & occulta ſapientiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſopo,& mũdabor: lauabis me,& ſuper niuem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.

Auerte faciem tuam à peccatis meis:& omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.

Ne proijcias me à facie tua:& Spiritum ſanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali cõfirma me.

Docebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

Libera me de ſanguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua mea iuſtitiã tuam.

Domine, labia mea aperies: & os meum annunciabit laudem tuam.

Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.

Sacrificium Deo ſpiritus cõtribulatus: cor contritũ,& humiliatum Deus nõ deſpicies.

Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.

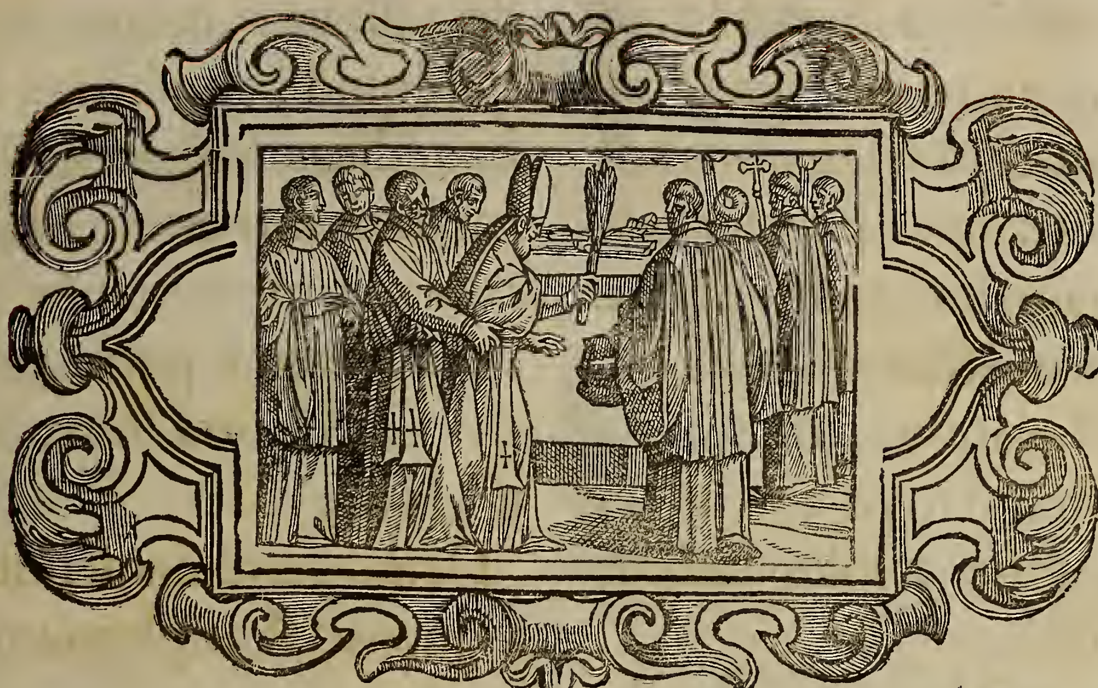
Tunc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ,oblationes, & holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.

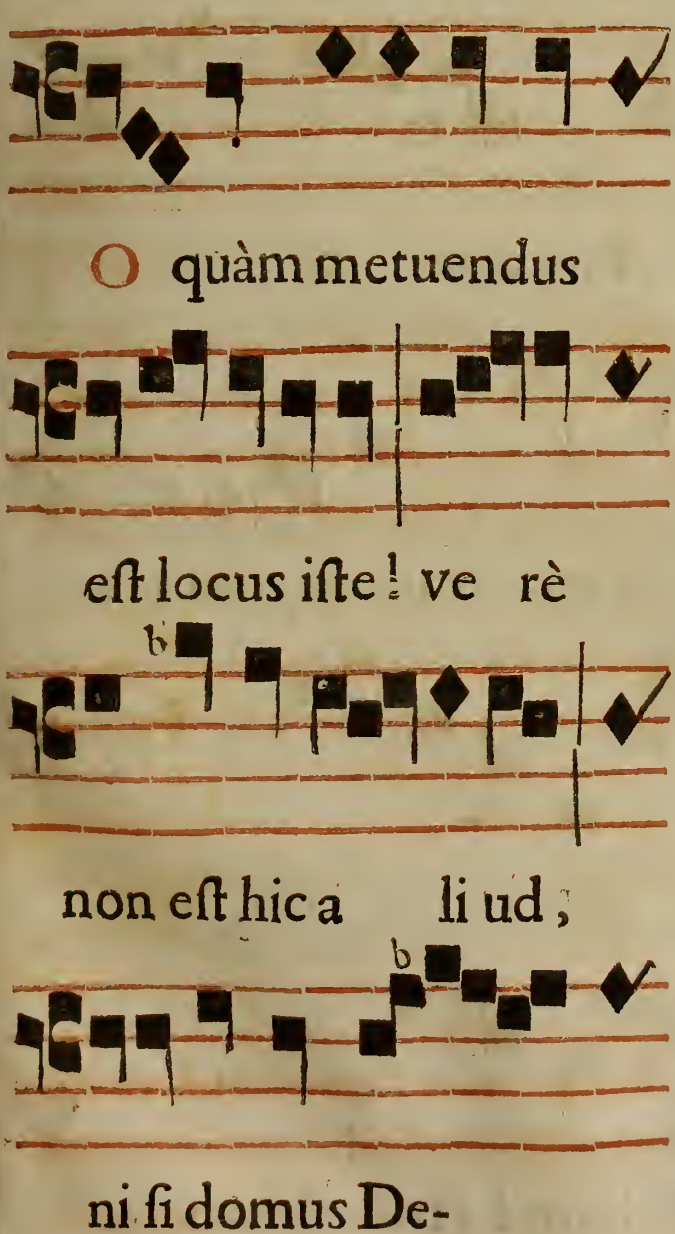
Gloria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.

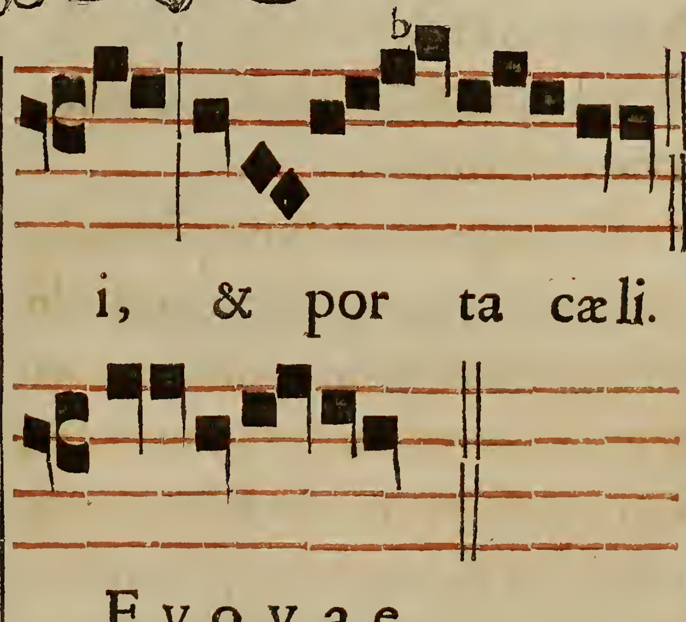
Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper:& in ſæcula ſæculorum. Amen.

Quo dicto, Pontifex ſpargit aquam benedictã per omnia fundamenta, (ſi ſunt aperta;)

ſi non ſunt aperta, circuit aſpergẽdo fundamenta Eccleſiæ deſignata, hoc modo. Incipiens aſpergere, & circuire, inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 86.

FVndamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te: ciuitas Dei.

Memor ero Rahab, & Babylonis: ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum: hi fuerunt illic.

Numquid Siō dicet, Homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam Altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium: habitatio eſt in te.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona: Interim aspergēdo procedit vſque ad tertiam partem fundamentorum apertorum, ſeu deſignatorum, vbi ſubſiſtit; & repetita Antiphona, Pontifex ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

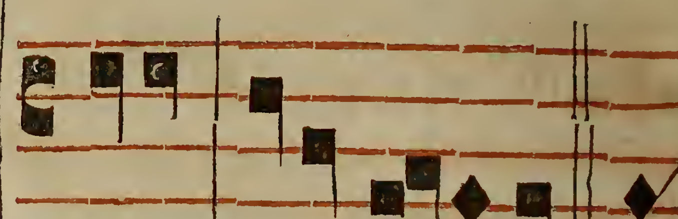
℟. Leuate.

Omnipotēs, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cęteris gratiā contuliſti, vt quidquid in tuo nomine dignè, perfecteq; ab eis agitur, à te fieri credatur: quęſumus immenſam clemētiam tuam, vt quidquid modò viſitaturi ſumus, viſites; & quidquid benedicturi ſumus, benedicas: ſitq; ad noſtræ humilitatis introitum, Sāctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus. Per Chriſtum Dñm noſtrum.

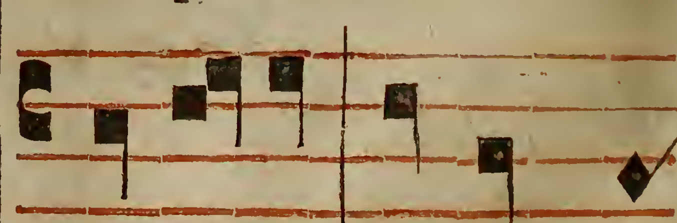
℟. Amen.

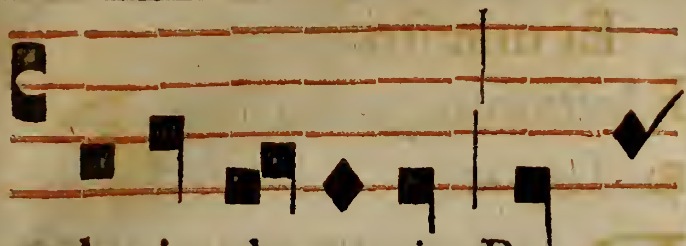
Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

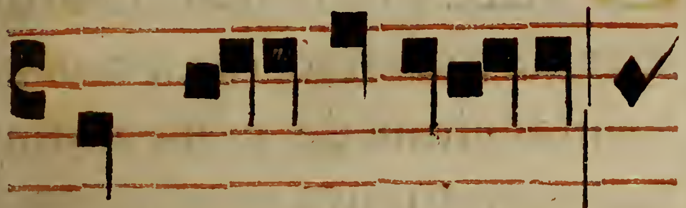

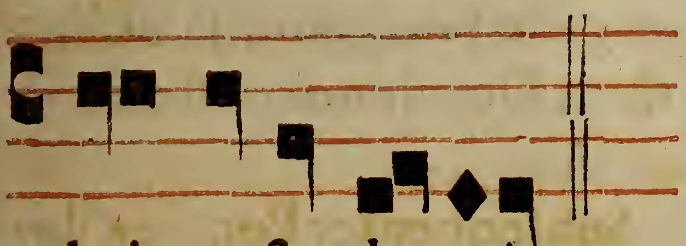

hu ic do mu i, Pa-

cem pi us con ſo la tor

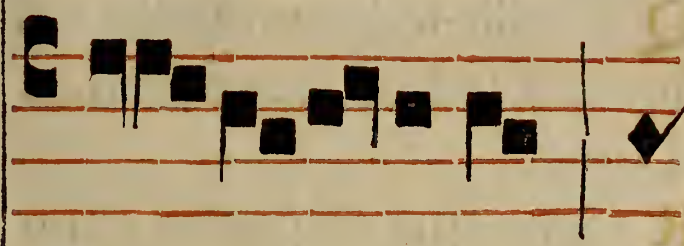

huic præſtet domu i.

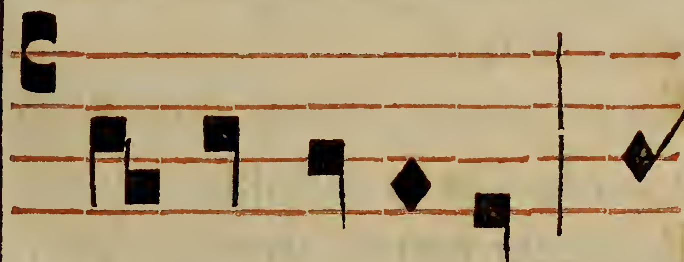
Interim Pontifex, accepta mitra, aſpergendo procedit vſque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum,ſeu deſignatorum,ibidem ſubſiſtens; & finita Antiphona,ſtans cum mitra,dicit:

OMnipotentem Deum, fratres chariſsimi,in cuius domo multæ sunt manſiones,ſupplices deprecemur; vt locum iſtum nomini ſuo ædificandum per ſereniſsimã pietatem ſuam bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare,& conſe ✠ crare dignetur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum,qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit,& regnat Deus,per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amẽ.

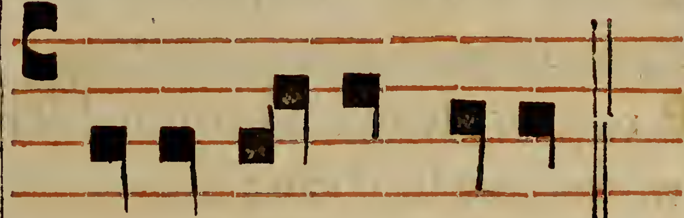
Deinde inchoat,ſchola proſequente, Antiphonam.

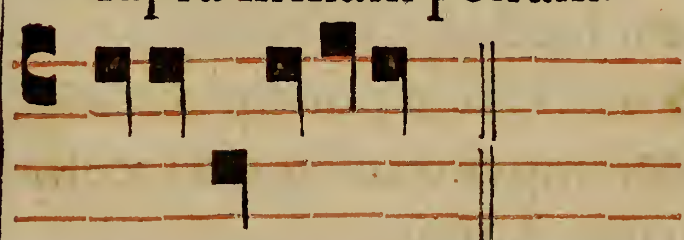
B enè ſun da ta eſt

do mus Do mi ni

ſupra firmam petram.

E v o v a e.

Pſalmus 121.

LAetatus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi: in domũ Domini ibimus.

Stantes erant pedes noſtri,in atrijs tuis Ieruſalem.

Ieruſalem, quæ ædificatur vt ciuitas:cuius participatio eius in idipſum.

Illuc enim aſcenderũt tribus, tribus Domini: teſtimonium Iſraël ad confitendum nomini Domini.

Quia illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſuper domum Dauid.

Rogate quæ ad pacem ſunt Ieruſalem: & abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: & abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, & proximos meos: loquebar pacem de te.

Propter domũ Domini Dei noſtri: quæſiui bona tibi.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona.

Interim Pontifex aſpergendo procedit per vltimam tertiã partem fundamentorum apertorum, ſeu deſignatorum, reuertens ad locum, in quo lapidem impoſuit; vbi repetita Antiphona, ſtans depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternũ maieſtati tuæ condis habitaculum, da ædificationi tuæ incrementa cæleſtia; vt, quod te iubente fundatur, te largiẽte perficiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Subſequenter Pontifex ibidem ſtans ſine mitra, inchoat, schola prosequente, Hymnum.

Veni, cre a tor Spiritus.

Et dicitur totus, prout habetur ſuprà pag. 62. quo inchoato, Pontifex genuflectit vſque ad finem primi versus. Tunc ſurgit ſtans, detecto capite, vſque ad finem Hymni; quo finito, dicit:

DEſcẽdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus, ſuper hanc

domum

domum ædificandam; qui & dona noſtra, & populi tui in ea ſanctificet, & ipſius corda dignãter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſsiſtis, exaudi nos, quęſumus, & concede, vt inuiolabilis huius loci permaneat conſtructio; & beneficia tui muneris vniuerſitas fidelium, quæ tibi ſupplicat, percipere mereatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pontifex, (ſi placet,) ſedens ibidem in faldiſtorio, exhortatur populum, ad contribuendũ pro ſtructura Eccleſiæ nouæ, & alijs opportunis. Deinde dat Benedictionem ſolemnem, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Et in fine concedit indulgentias. His expletis, ſi velit, parat ſe ad celebrandum Miſſam in dicto loco, de Sancto, in cuius nomine Eccleſia fundatur.

DE ECCLESIAE dedicatione, ſeu conſecratione.

ECcleſiarum conſecratio, quamuis omni die de iure fieri poſsit, decentiùs tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum ſolemnitatibus fit.

Quando autem Eccleſia fuerit dedicanda, debet Archidiaconus prænuntiare Clero, & populo, quibus eſt Eccleſia consecranda, vt priuſquam consecretur, ieiunent. Nam Pontifex consecrãs, & qui petunt ſibi Eccleſiam conſecrari, præcedenti die ieiunare debent. Sanè ſerò ante diem Dedicationis, Põtifex parat Reliquias in altari cõſecrando includendas, ponens eas in decenti, & mũdo vaſculo, cũ tribus granis thuris; ponit etiam
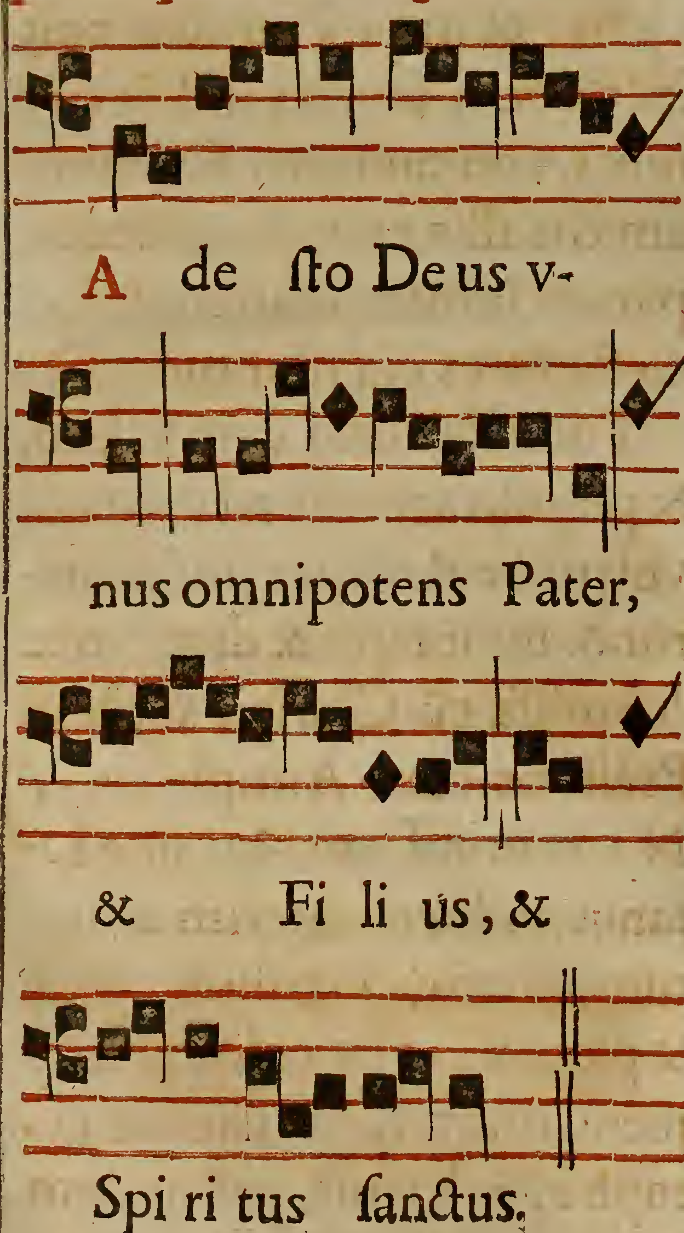
in eo chartulam de pergameno, ſcriptam ſub hac forma: M. DC. LX. die N. menſis N. ego N. Epiſcopus N. conſecraui Eccleſiam, & altare hoc, in honorem ſancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo incluſi; & ſingulis Chriſti fidelibus, hodie vnum annum, & in die anniuerſario conſecrationis huiusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Eccleſiæ consueta conceſsi. Sigillans ipſum vaſculum diligenter, & illud in honeſto, & mũdo loco, vel ſub tentorio ante fores Eccleſiæ conſecrandæ parato ponens, & ſuper ornatum feretrum decẽter collocans, cum duobus candelabris, & luminaribus ardẽtibus. Celebrandæque sunt Vigiliæ ante Reliquias ipſas, & canendi Nocturni, & Matutinę Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ ſunt recõdendæ; imagines verò, Cruces, & alia ipſa nocte remaneant in Eccleſia conſecranda. Parantur etiam in Eccleſia, quæ ad dedicationem Eccleſiæ, & altaris ſunt neceſſaria: videlicet, ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla; Oleum ſanctum Cathecumenorum, etiam in vaſculo, & ampulla; duæ libræ thuris, cuius medietas ſit in granis; thuribulum cũ nauicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quãtitate Eccleſiæ; vas cum ſale; vas vini; aſperſorium factum de herba hyſſopi; mantilia ex tela groſſa, ad extergendum menſam altaris, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad mẽſuram altaris, pro quolibet altari conſecrãdo; quinque Cruces paruæ etiam, pro quolibet altari conſecrando, factæ de candelis ceræ ſubtilibus; aliquæ ſpatulę ligneę paruæ, ad abradendum de altari combuſtiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipſæ rasuræ deponantur; calx, arena, ſiue tegula trita ad faciendum cæmentum, pro liniendo ſepulcro Reliquiarũ, & iuncturam menſæ altaris cum ſtipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo

intortitia accēſa, quæ ſemper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vaſa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; & medulla panis, ac mantilia, pro extergēdis manibus; duæ libræ bombycis, pro extergēdis Crucibus vnctis, quæ fiunt in parietibus Eccleſiæ, & in ſtipite altaris; duo vaſa cum aqua benedicenda, vnum extra Eccleſiam, & aliud intus in presbyterio; tobaleæ nouæ mundæ, & vaſa, atq; ornamenta ad cultum Dei, & Eccleſiæ, & altaris, poſtquam conſecrata fuerint, pertinentia, benedicenda. Item depingantur in parietibus Eccleſiæ intrinſecus per circuitum duodecim Cruces, circa decem palmos ſuper terrā, videlicet tres pro quolibet ex quatuor parietibus. Et ad caput cuiuslibet Crucis figatur vnus clauus, cui affigatur vna cādela vnius vncię. Scala, ſuper quam aſcēdens Pontifex poſsit attingere ipsas duodecim Cruces; fontes Eccleſiæ, in quibus cōſeruatur aqua benedicta, vacui ſint, & bene mūdi. Et prouideatur, quòd Eccleſia poſſit exteriùs liberè circumiri.

Pontifex manè in ſuo habitu quotidiano venit ad Eccleſiam: ordinat in Eccleſia conſecranda, quę ordinanda ſunt; & eius iuſſu accenduntur prę-miſſæ duodecim candelæ; & faldiſtorium ornatum ponitur ſupra tapete in medio Eccleſiæ; & mox Pontifex exit Eccleſiam, cunctis inde exire iuſsis, vno tantùm Diacono amictu, alba, cingulo, & ſtola, parato intus remanēte; & Eccleſiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum Clero, & populo accedit ad locum, vbi pridie Reliquię poſitę fuerūt; & ibi incipit, & dicit voce ſubmiſſa cū Clericis ſeptem Psalmos cum Antiphona, Ne reminiſcaris, &c. ſine Litanijs, induens interim amictum, albam, cingulum, ſtolā, & pluuiale albi coloris, accipiens mitram ſimplicem in capite, & baculū paſtoralem in manum ſiniſtrā. Alter quoque Diaconus paratus ſimiliter amictu, alba, cingulo, & ſtola; Subdiaconus etiam amic-

tum, albam, & cingulum indutus; Acolythi, & alij miniſtri superpelliceis parati adsint. Septem Pſalmis expletis, redit Pontifex cum miniſtris ante fores Ecclesiæ consecrandæ; & parato ibi alio ſuper tapete faldiſtorio, Pontifex ſtãs ſine mitra inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.
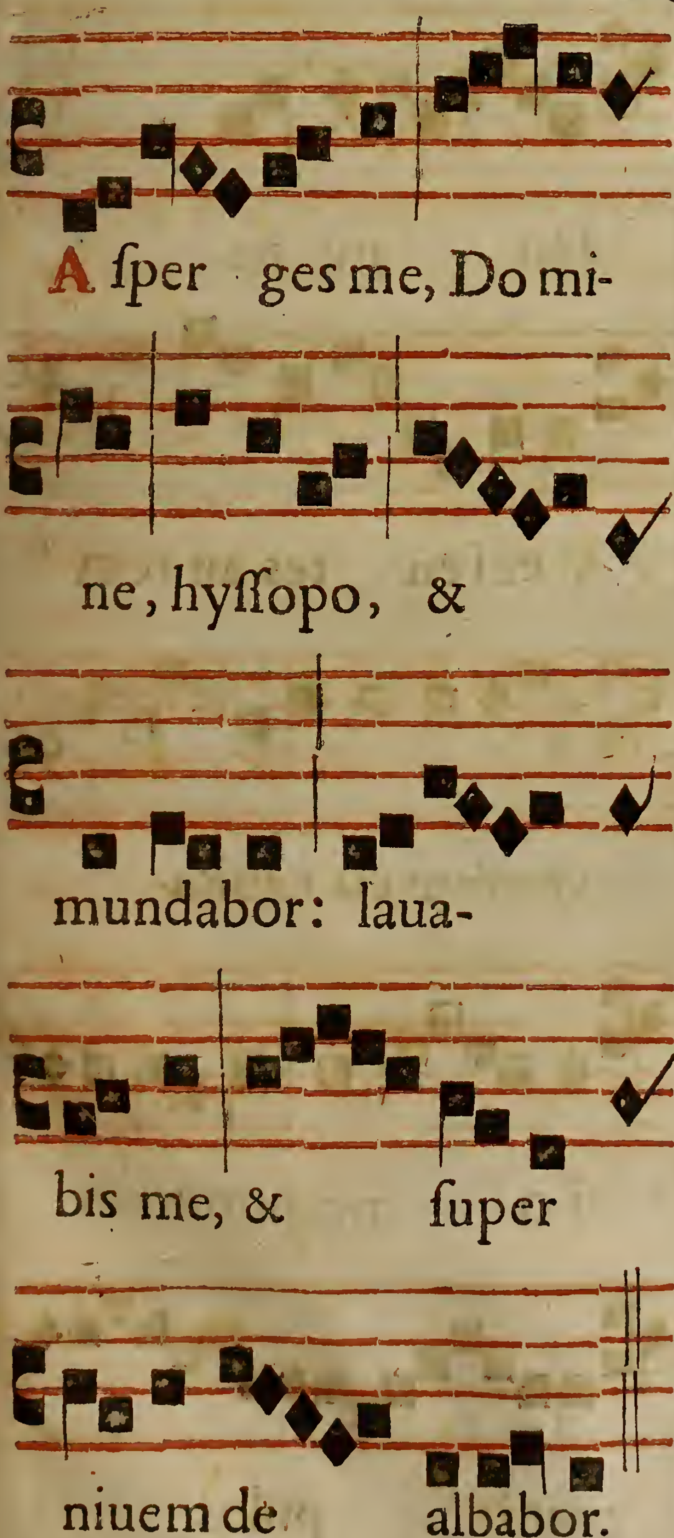

Deinde dicit, ſtans eodem modo:

Oremus.

ACtiones noſtras quæſumus, Domine, aſpirãdo præueni, & adiuuando proſequere: vt cũcta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit ſupra faldiſtorium ibidem præparatum, & cantores incipiunt Litanias, & eas proſequuntur vſque ibi: Ab omni malo, Libera nos Domine. excluſiuè: Tunc ſurgens Pontifex ab accubitu, & ſtans cum mitra, benedicit ibidem aquam, & ſal; prout ſuprà habetur. Expleta aquę benedictione, Pontifex ſtans ſine mitra aſpergit ſe, & circumſtantes cum illa, inchoans, ſchola proſequente, Antiphonam:

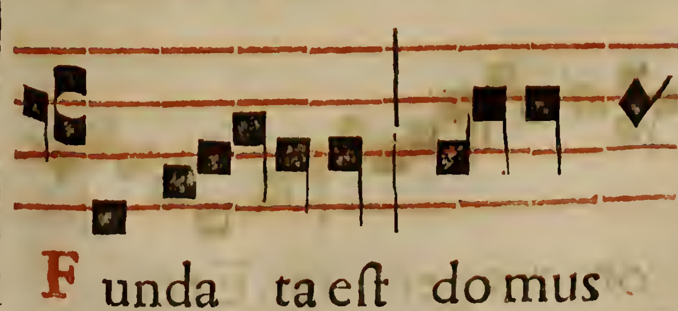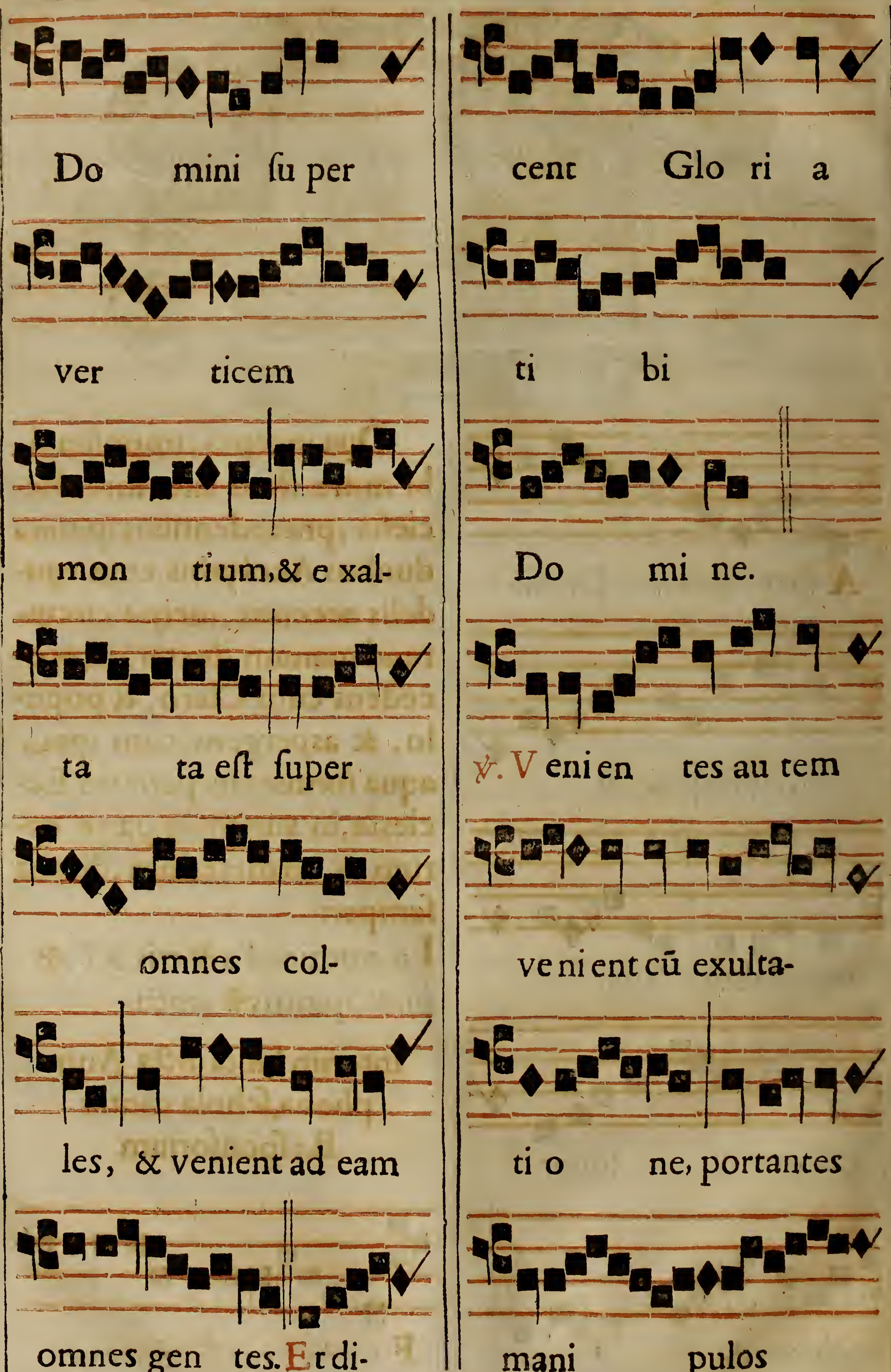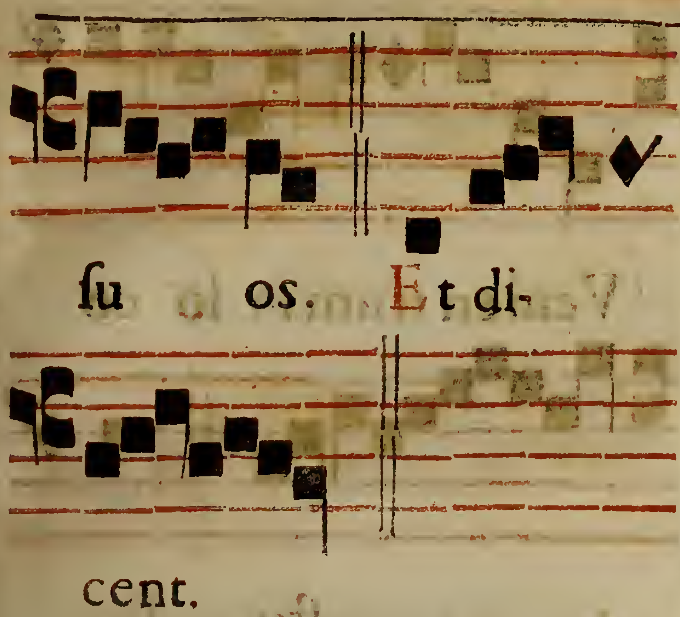

Qua incepta, impoſita ſibi mitra, ſtans ante fores Eccleſiæ, præcedentibus ipſum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum Clero, & populo, & aspergens cum ipsa aqua forinsecus parietes Ecclesiæ, in superiori parte earum, & cœmeterium, dicens ſemper:

I n nomine Pa✠ tris, & Fi✠ - lij, & Spiritus✠ ſancti.

Interim finita dicta Antiphona, ſchola cantat Reſponſorium.

Do mini ſu per
ver ticem
mon ti um,& e xal-
ta ta eſt ſuper
omnes col-
les, & venient ad eam
omnes gen tes. Et di-
cent Glo ri a
ti bi
Do mi ne.
℣. V eni en tes au tem
ve ni ent cũ exulta-
ti o ne, portantes
mani pulos

Expleto circuitu, Pontifex perueniens ante oſtium, ſtans ibidem verſus ad oſtium, depoſita mitra, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℞. Leuate.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui in omni loco dominationis tuæ totus aſsiſtis, totus operaris, adeſto ſupplicationibus noſtris; & huius domus, cuius es fũdator, eſto protector: nulla hic nequitia contrariæ poteſtatis obſiſtat, ſed virtute Spiritus sãcti operante, fiat hic tibi ſemper purum ſeruitium, & deuota libertas. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra, ad oſtium Eccleſiæ appropinquãs, percutit illud ſemel cum inferiori parte baculi paſtoralis, ſuper liminare, dicens intelligibili voce.

Attollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales; & introibit Rex gloriæ.

Diaconus intus exiſtens dicit alta voce.

Quis eſt iſte Rex gloriæ?

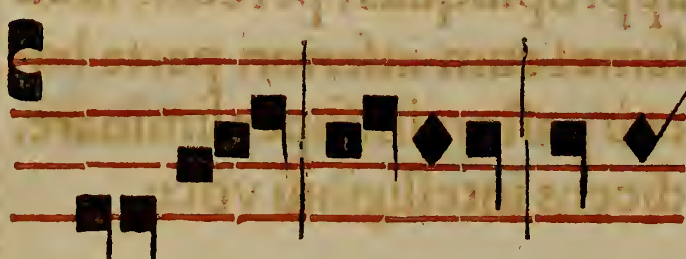
Pontifex reſpondet:

Dominus fortis, & potens: Dominus potens in prælio.

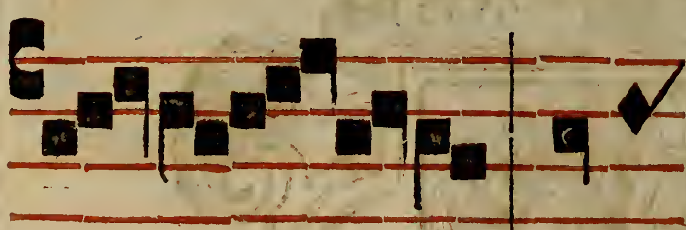
Deinde Pontifex iterùm circuit Eccleſiam cum Clero, & populo, incipiẽs ad eandem manum dexteram, aſpergendo parietes iuxta fundamẽtum ipſarum, & cæmeterium, dicens ſemper:

In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti.

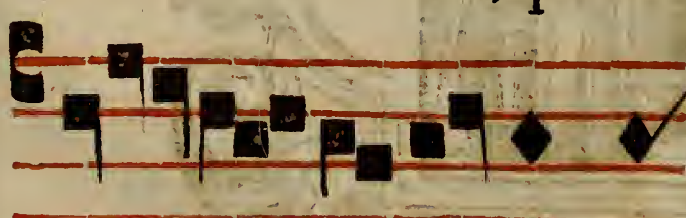
Interim ſchola cantat Reſponſorium.

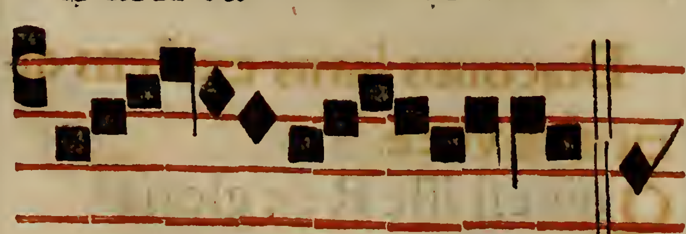
Benedic, Domine, do-

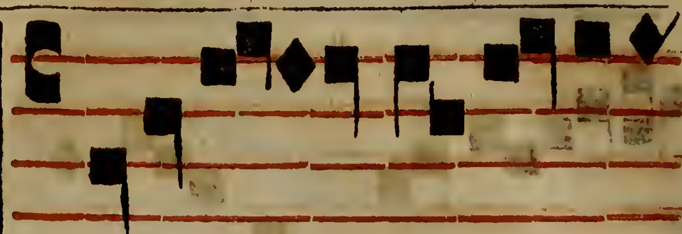
mum i ſtam, quam

ædi fi ca ui no mi-

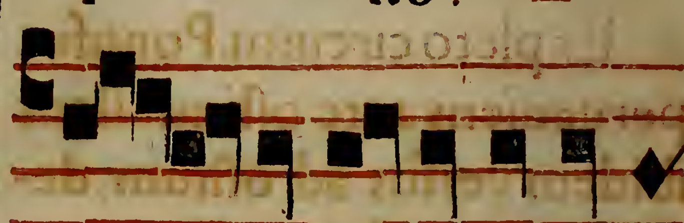
ni tu o.

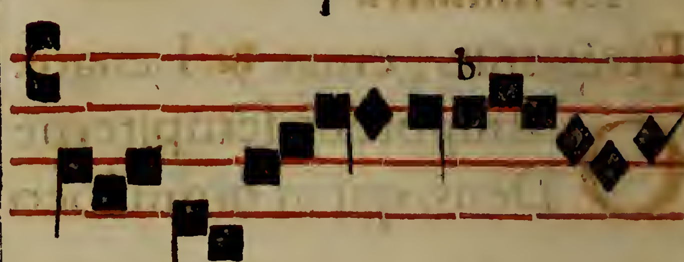
Veni en ti um in lo co

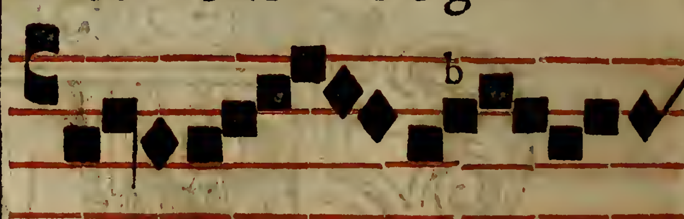
i ſto. E-

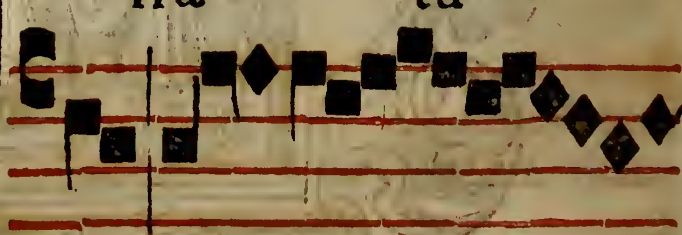
xau di pre ces in ex-

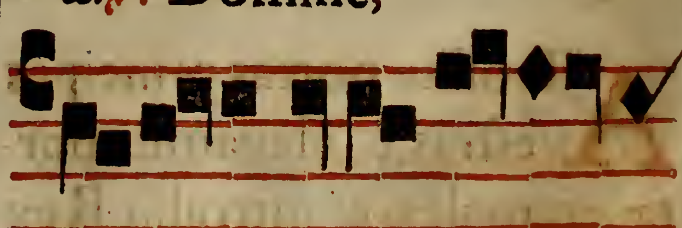
cel ſo ſo li o glo-

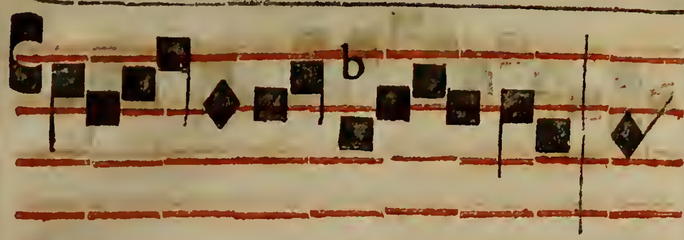
ri æ tu-

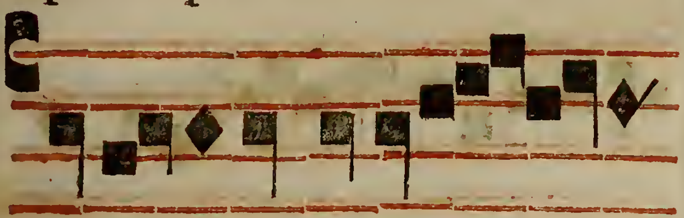
æ. ℣. Domine,

ſi conuerſus ſu erit

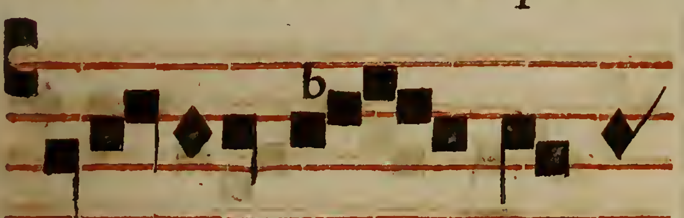
po pulus tu us

& e ge rit pæniten-

ti am, venienſque

o raue rit in lo-

co i ſto.

Exau di.

Expleto circuitu, Pontifex perueniens ante oſtium, ſtans ibidem verſus ad illud, depoſita mitra dicit: Oremus.

Et miniſtri. Flectamus genua. ℟. Leuate.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui per Filium tuum, angularem ſcilicet lapidem, duos ex diuerſo venientes, ex circumciſione, & præputio, parietes, duoſq; greges ouium ſub vno eodemq; paſtore vniſti; da famulis tuis, per hæc noſtræ deuotionis officia indiſſolubile vinculum charitatis: vt nulla diuiſione mentium, nullaque peruerſitatis varietate ſequeſtrentur, quos ſub vnius regimine paſtoris vnus grex cõtinet, vniuſque, te cuſtode, ouilis ſepta concludunt. Per eundẽ Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.

Tum accepta mitra, appropinquans iterùm ad oſtium, percutit ſecundò, cum baculo paſtorali, ſuper liminare, dicens ſimili voce, vt priùs:

ATtollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

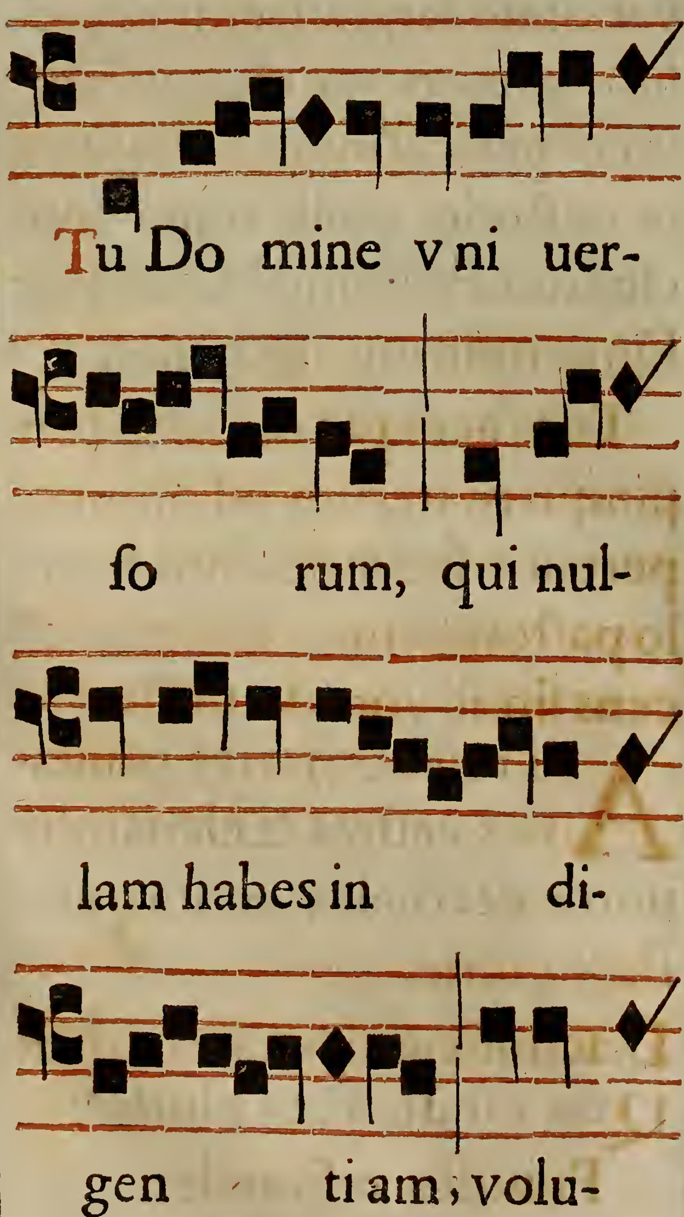
Diaconus intus exiſtens, dicit: Quis eſt iſte Rex gloriæ?
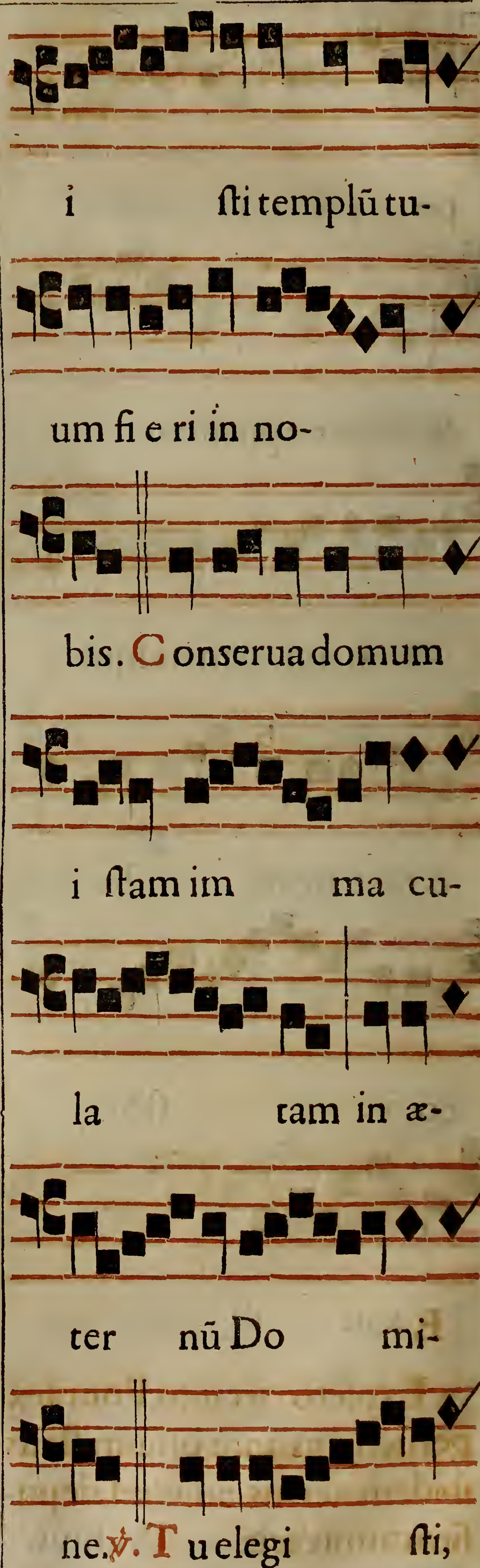
Pontifex reſpondet.
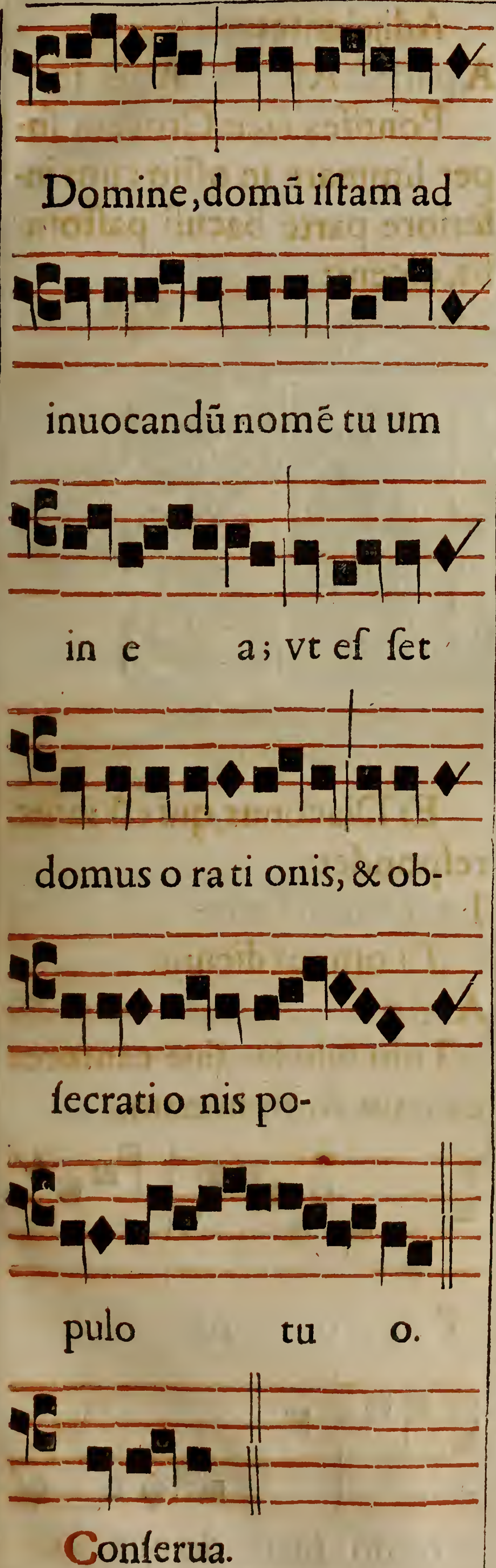
Dominus fortis,& potẽs:Dominus potens in prælio.

Deinde circuit tertiò Eccleſiam cũ Clero,& populo,incipiens ad ſiniſtram manũ,proceditque aſpergens exteriùs cum eadem aqua parietes in media parte eorum, ideſt circa altitudinem faciei ſuæ, & cœmeterium, dicens ſemper: In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Interim ſchola cantat Reſponſorium.

Expleto cantu, & circuitu, cùm Pontifex peruenerit ante oſtium, ſtans ibidem verſus ad illud, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟ Leuate.

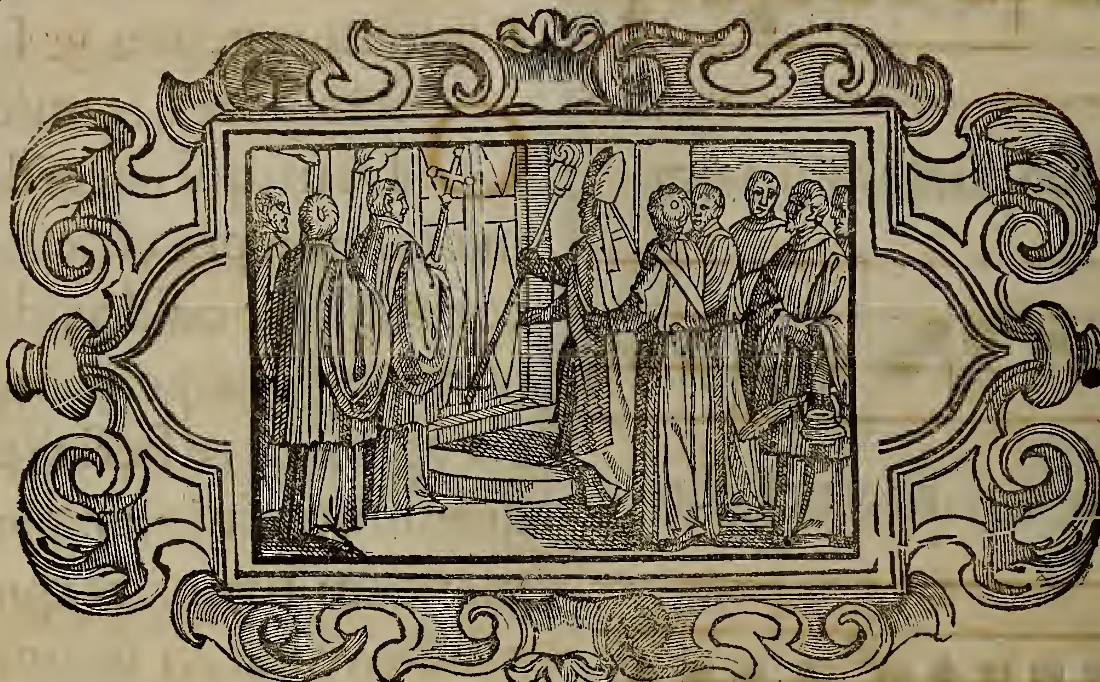
OMnipotẽs, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ cæteris gratiã contuliſti, vt quidquid in tuo nomine dignè, perfecteque ab eis agitur, à te fieri credatur: quæſumus immenſam clementiam tuam: vt quidquid modò viſitaturi ſumus, viſites; & quidquid benedicturi ſumus, benedicas; ſitq; ad noſtræ humilitatis introitum, Sãctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum, accepta mitra, appropinquãs tertiò ad oſtium Eccleſiæ, percutit iterùm ſuper liminare cum baculo paſtorali, dicens:

ATtollite portas principes veſtras, & eleuamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ.

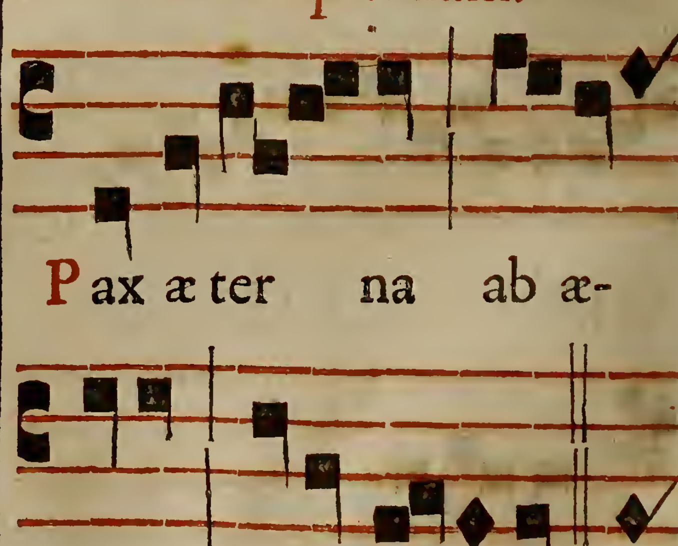
Diaconus intus exiſtens dicit:
Quis eſt iſte Rex gloriæ?
Pontifex,& vniuerſus Clerus reſpondet:
Dominus virtutum ipſe eſt Rex gloriæ.

Adijcientes:
Aperite, Aperite, Aperite.
Pontifex facit Crucem ſuper liminare in oſtio cum inferiore parte baculi paſtoralis, dicens:

ECce Cru✠cis ſignum fugiant phantaſmata cũcta.
Et aperto oſtio, intrat Eccleſiam ſolus cum miniſtris Clericis, & choro, & cæmentarijs, qui collocare, & linire debent lapidem ſuper ſepulcrum Reliquiarum, & menſam altaris, ſi eſt remota, aut ſeparata à ſtipite, dimiſso ab extra Clero, & populo, & clauso Ecclesiæ oſtio poſt eos. Ingreſsus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce:
Pax huic domui.

Et Diaconus, qui eſt intus, reſpondet:
In introitu veſtro.
Et omnes dicunt:
Amen.
Tum ſchola, ſiue cantores cantant Antiphonam.

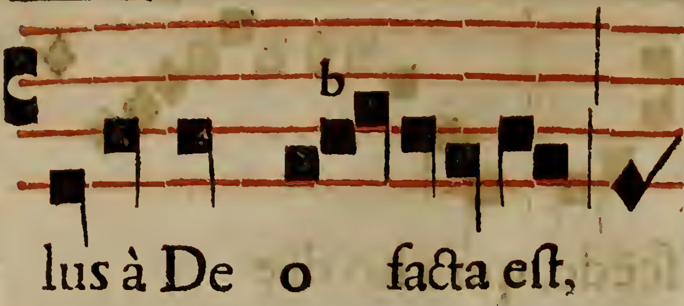

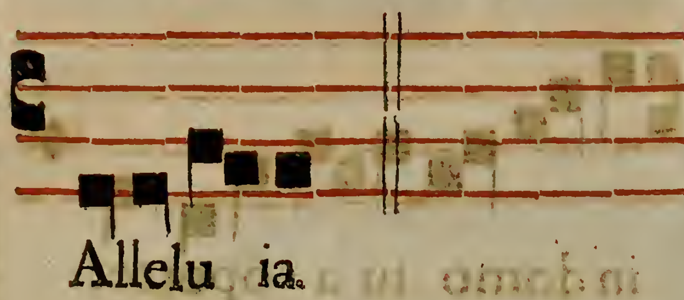
Pax æter na ab æterno hu ic do mui.

Pax pe ren nis, Ver-
bum Pa tris, ſit pax
hu ic do mu i. Pa-
cem pi us con ſo la tor
huic præſtet domu i.

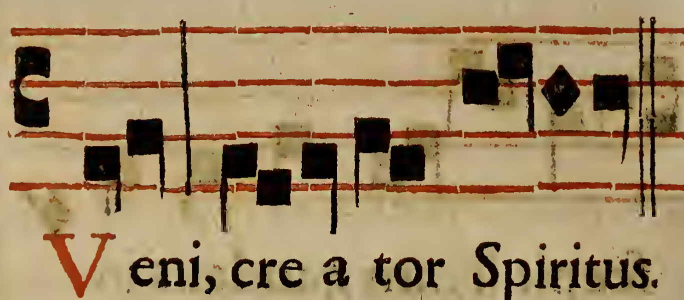
Qua dicta, cantant etiam ſequentem Antiphonam.

Zachæ e, feſtinans de-
ſcēde, qui a ho di e
in domo tu a oportet
me ma ne re. At ille fe-
ſti nans deſcendit, & ſu-
ſcepit il lum gaudens in
domum ſuam. Hodi e
hu ic domu i ſa-

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit vſque ad medium Eccleſiæ, vbi faldiſtorium paratum eſt; & expletis prædictis Antiphonis, depoſita mitra, flexis ibi genibus, versus ad altare maius inchoat, ſchola proſequente Hymnum.

Et dicitur totus, prout habetur ſupra pagina 62. Finito primo verſu, ſurgit Pontifex, & ſtat vſque ad finem, ſine mitra. Interim vnus ex miniſtris ſpargit cinerem per pauimentum Eccleſię, in modum Crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis ferè vnius palmi; vnam ab angulo Eccleſiæ ad ſiniſtrã manũ per principalem portam intrantis, ad angulum tranſuerſum illius, ideſt, dexterum intrantis, ad caput Eccleſiæ; & aliam ab angulo Eccleſiæ ad dexteram manum intrantis, ad angulũ tranſuerſum illius, ideſt, ſiniſtrũ ipſius, ad caput Eccleſiæ: vel, ſi Eccleſia ſit magna, fieri poſſunt loco primæ lineæ viginti quatuor Areolæ æquali ſpatio diſtantes, ex cinere; & loco ſecundæ viginti tres.

Finito Hymno, Pontifex, accepta mitra, accumbit ſuper faldiſtorium; & ſchola iterùm incipit, & proſequitur Litanias: in quibus in ſuo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore, & nomine Eccleſia, vel altare dedicatur; & illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Poſtquam autem dictum fuerit.

V t omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu ſurgit, & baculum paſtoralẽ in ſiniſtra tenens, dicit in eodem tono:

VT locum iſtum viſitare dig neris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt in eo Angelorum cuſtodiam deputare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, producit communiter ſuper Eccleſiam, & altare conſecrandum; ter ſucceſſiuè ſignum Crucis, dicens primò:

VT Eccleſiam, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. conſecrãda bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt Eccleſiam, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. conſecrãda bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare dig neris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Vt Eccleſiam, & altare hoc, ad honorem tuum, & nomen ſancti N. conſecrãda bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quo facto, iterùm accumbit ſuper faldiſtorium, ſchola Litanias reſumente, & perficiente; quibus finitis, ab accubitu ſurgit, depoſita mitra, & ſtans ibidẽ verſus ad altare maius, dicit intelligibili voce:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

PRæueniat nos, quæſumus Domine, miſericordia tua; & intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces noſtras clementia tuæ propitiationis anticipet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.
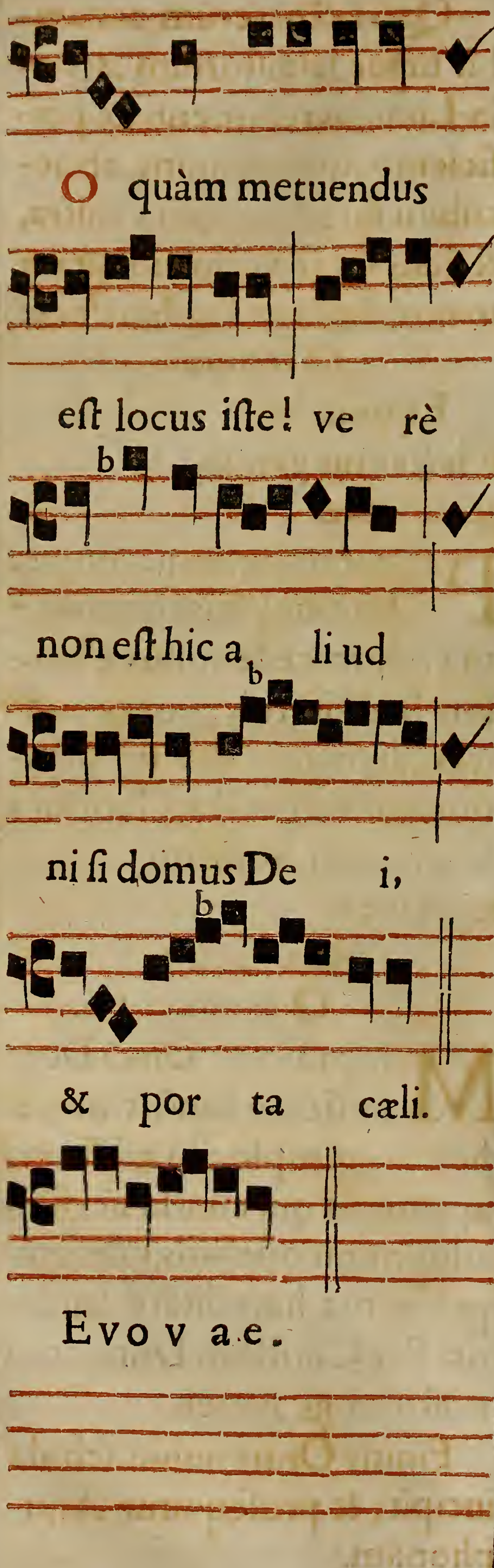
℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

MAgnificare Dñe Deus noſter, in Sanctis tuis, & hoc in templo tibi ædificato appare; vt qui cuncta in filijs adoptionis operaris, ipſe ſemper in tua hæreditate laudearis. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Finitis Orationibus, ſchola incipit, & proſequitur Antiphonam.

Canticum Zachariæ. *Luc.* 1.

BEnedictus Dominus Deus Iſraël: quia viſitauit, & fecit redemptionem plebis ſuæ.

Repetitur tota Antiphona.

E t erexit cornu ſalutis nobis: in domo Dauid pueri ſui.

Repetitur iterum Antiphona, vt priùs.

S icut locutus eſt per os Sanctorum: qui à ſæculo ſunt, prophetarum eius.

Repetitur iterum Antiphona, vt priùs.

S alutem ex inimicis noſtris: & de manu omnium, qui oderunt nos.

Repetitur iterum Antiphona, vt priùs.

A d faciēdam miſericordiam cum patribus noſtris: & memorari teſtamenti ſui ſancti.

Repetitur iterum Antiphona, vt priùs.

I uſiurādum, quod iurauit ad Abraham patrem noſtrum: daturum ſe nobis.

Repetitur iterum Antiphona, vt priùs.

Vt ſine timore de manu inimicorum noſtrorum libera-

ti : ſeruiamus illi.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

In ſanctitate, & iuſtitia coram ipſo: omnibus diebus noſtris.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

Et tu puer, Propheta Altiſsimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini, parare vias eius.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

Ad dandam ſcientiam ſalutis plebi eius: in remiſſionē peccatorum eorum.

Repetitur iterùm, Antiphona, vt priùs.

Per viſcera miſericordiæ Dei noſtri: in quibus viſitauit nos oriens ex alto.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

Illuminare his, qui in tenebris, & in vmbra mortis ſedēt: ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Repetitur iterùm Antiphona, vt priùs.

Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula sæculorum. Amen.

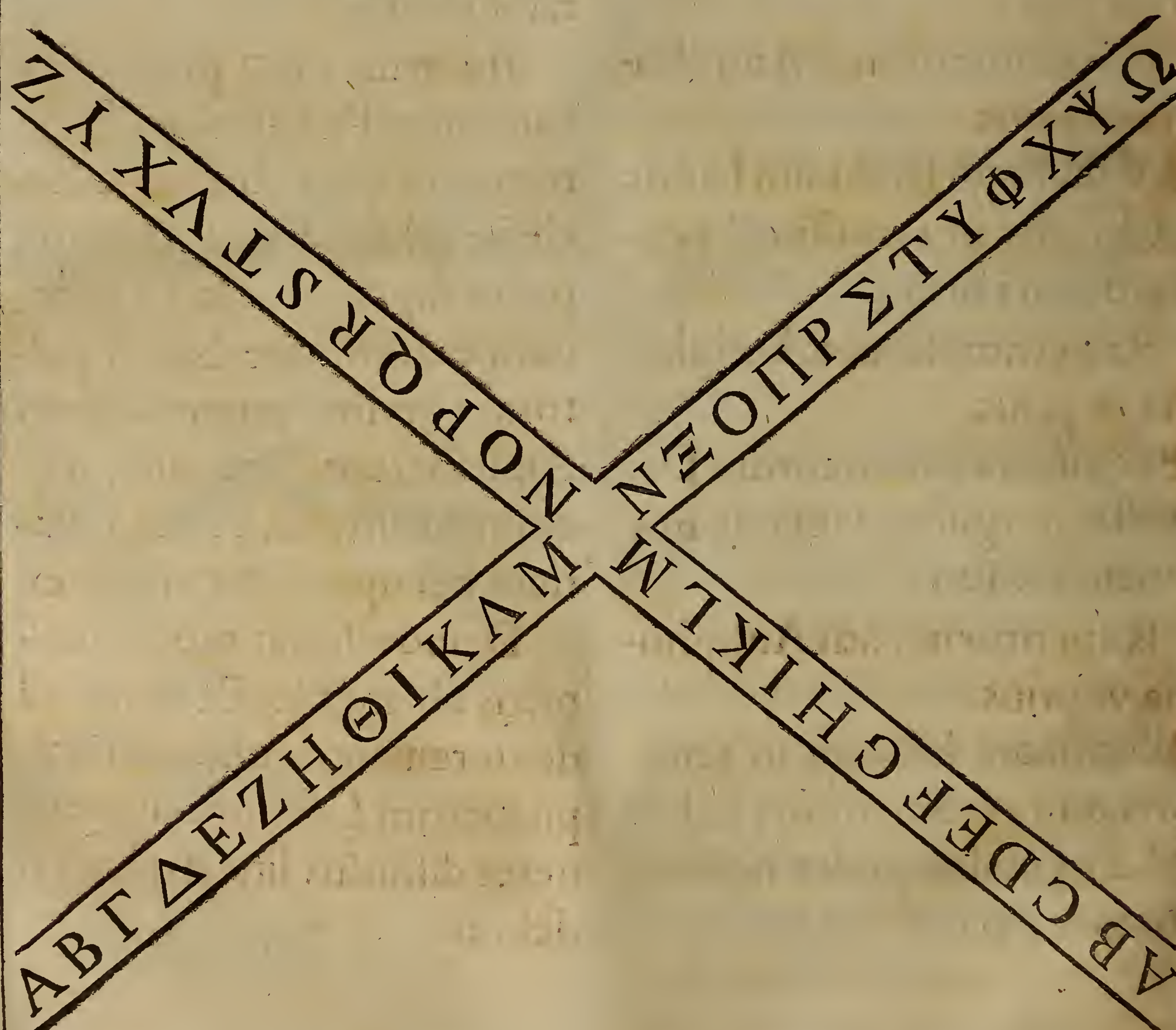
Tandem iterùm Antiphona repetitur.

Interim, dum præmiſsa cantantur, Pontifex, accepta mitra, incipiēs ab angulo Eccleſiæ ad ſiniſtram intrantis, prout ſuprà lineæ factæ sunt, cum extremitate baculi paſtoralis scribit super cineres Alphabetum Græcum, ita diſtinctis litteris, vt totū ſpatium occupent; his videlicet:

Deinde ſimili modo incipiens ab angulo Eccleſiæ ad dexteram intrantis, ſcribit Alphabetum Latinum ſuper cineres diſtinctis litteris; his videlicet:

Poſt

Poſt hæc Pontifex cum mitra, accedit verſus altare maius conſecrandum; & diſtans ab illo ſpatio congruenti, depoſita mitra, genuflexus competenti voce, dicit:

Deus in adiutorium me-

um intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente, Chorus reſpondet:

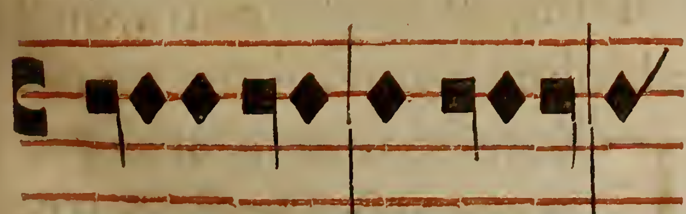

Domine, ad adiuuandum

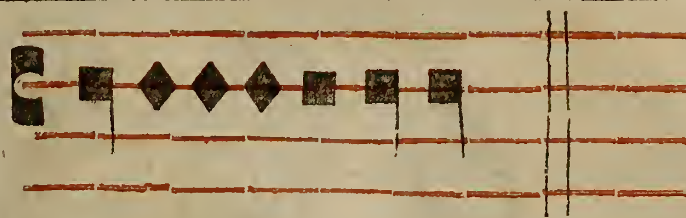

me feſtina.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:

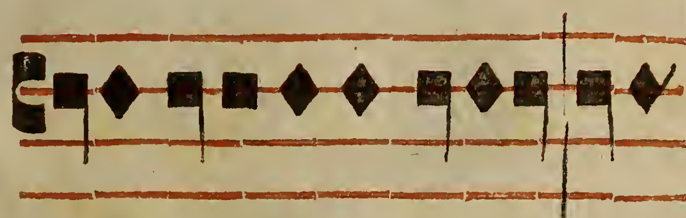

Gloria Patri, & Filio:

& Spiritui ſancto.

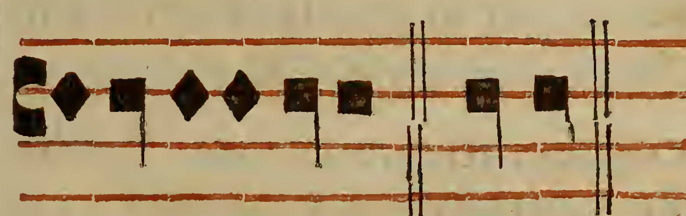
Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, &

nunc, & ſemper: & in ſæ-

cula ſæculorum. Amen.

ſine Alleluia. Et id eisdem modo, & loco, ſecundò, & tertiò fit, voce ſemper altiùs eleuata. Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolutè exorciſmum ſalis.

EXorcizo te, creatura ſalis, in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui Apoſtolis ſuis ait, Vos eſtis ſal terræ; & per Apoſtolum dicit, Sermo veſter ſēper in gratia ſale ſit conditus; vt ſancti ✠ ficeris ad conſecrationem huius Eccleſię, & altaris, & ad expellendas omnes dæmonū tentationes, & omnibus, qui ex te ſumpſerint, ſis animæ, & corporis tutamentum, & ſanitas, protectio, & confirmatio ſalutis. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filiū tuum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & sæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam cælitus ſali tribuere dignatus es, vt ex illo poſsint vniuerſa condiri, quæ hominibus ad eſcam procreaſti, bene✠dic hāc creaturam ſalis, ad effugandum inimicum; & ei ſalubrem medicinam immitte, vt proficiat ſumētibus ad animę, & corporis ſanitatē. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum, aſſumpta mitra, dicit abſolutè exorciſmum aquæ.

EXorcizo te, creatura aquę, in nomine Dei Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; vt repellas diabolum à termino iuſtorum, ne ſit in vmbraculis huius Eccleſiæ, & altaris.

Et tu, Domine Ieſu Chriſte, infunde Spiritum ſanctum in hanc Eccleſiam tuam, & altare; vt proficiat ad ſanitatem corporum, animarumq; adorantium te, & magnificetur nomen tuum in gentibus; & increduli corde conuertantur ad te, & non habeant alium Deum, præter te Dominũ ſolum, qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus, Pater omnipotens, ſtatutor omnium elementorum, qui per Ieſum Chriſtum filium tuum Dominum noſtrum elementum hoc aquæ in ſalutem humani generis eſſe voluiſti, te ſupplices deprecamur: vt exauditis orationibus noſtris, eam tuæ pietatis aſpectu ſancti ✠ fices; atque ita omnium ſpirituum immundorũ ab ea recedat incurſio, vt vbicumq; fuerit in nomine tuo aſperſa, gratia tuę benedictionis adueniat, & mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum noſtrum Iesum Chriſtum filium tuũ, qui tecum viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Tum ſtans ſine mitra, dicit ſuper cineres.

¶ Benedictio Cinerum.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, parce pænitentibus, propitiare ſupplicãtibus, & mittere digneris ſanctum Angelum tuum de cælis, qui bene ✠ dicat, & ſancti ✠ ficet hos cineres, vt ſint remedium ſalubre omnibus nomen ſanctum tuum humiliter implorantibus, ac ſemetipsos pro conſcientia delictorum ſuorũ

accuſantibus, ante conſpectũ diuinæ clementiæ tuæ facinora ſua deplorantibus, vel ſereniſsimam pietatem tuam ſupplicitér, obnixeq́ue flagitantibus; & præſta, per inuocationem ſanctiſsimi nominis tui, vt quicumque eos ſuper ſe aſperſerint pro redemptione peccatorum ſuorum, corporis ſanitatem, & animæ tutelam percipiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tum Pontifex accipit ſal, & miſcet cineri in modũ Crucis, dicens:

Commiſtio ſalis, & cineris pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Deinde accipiens pugillum de miſtura ſalis, & cinerum, in modum Crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commiſtio ſalis, cineris, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Deinde ſtans ſine mitra, dicit ſuper vinum.

¶ Benedictio Vini.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Domine Ieſu Chriſte, qui in Cana Gallilęæ ex aqua vinum feciſti, qui es vitis vera, multiplica ſuper nos miſericordiam tuam; & bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris hanc creaturam vini, vt vbicumque fusũ fuerit, vel aſpersum, diuinæ benedictionis tuæ opulentia repleatur, & ſanctificetur. Qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſęcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde mittit, in modum Crucis, vinum in aquam ipſam, dicens:

Commiſtio vini, ſalis, cineris, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

℟. Amen.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℞. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, & dator gratiæ ſpiritualis, ac largitor æternæ ſalutis, emitte Spiritum ſanctũ tuum ſuper hoc vinum cũ aqua, ſale, & cinere miſtum; vt armatum cæleſtis defenſione virtutis, ad conſecrationẽ huius Eccleſiæ, & altaris tui proficiat. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdẽ Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tum Pontifex, aſſumpta mitra, dicit abſolutè ſuper aquam prædictam.

SAnctifi ✠ care per verbum Dei vnda cęleſtis; ſãctifi ✠ care aqua calcata Chriſti veſtigijs, quæ montibus preſſa, nõ clauderis; quæ ſcopulis illiſa nõ frangeris; quæ terris diffuſa, nõ deficis: tu ſuſtines aridam; tu portas montiũ pondera, nec demergeris. Tu cælorũ vertice contineris; tu circumfuſa per totũ, lauas omnia, nec lauaris. Tu fugiẽtibus populis Hebræorũ in molem durata conſtricta es. Tu rursũ ſalſis reſoluta vorticibus, Nili accolas perdis, & hoſtilẽ globum freto ſęuiente perſequeris, vna, eademq; es ſalus fidelibus, & vltio criminoſis. Te per Moyſen percuſſa rupes euomuit, neq; abdita cautibus latere potuiſti, cùm maieſtatis imperio iuſſa prodires. Tu geſtata nubibus imbre iucundo arua fæcundas. Per te, aridis æſtu corporibus, dulcis ad gratiam, ſalutaris ad vitam, potius infunditur. Tu intimis ſcaturiens venis, aut ſpiritum incluſa vitalem, aut ſuccum fertilẽ præſtas, ne ſiccatis exinanita viſceribus ſolẽnes neget terra prouẽtus. Per te initiũ, per te finis exultat; vel potiùs ex Deo eſt, tuum vt terminũ neſciamus: aut tuorum omnipotens Deus, cuius virtutum non neſcij, dum aquarum merita promimus, operum inſignia prędicamus. Tu

benedictionis auctor, tu ſalutis origo. Te ſuppliciter deprecamur, ac quæsumus, vt imbrem gratiæ tuæ ſuper hāc domum cum abūdantia tuæ bene ✠ dictionis infundas; bona omnia largiaris: proſpera tribuas; aduerſa repellas; malorum facinorum dæmonem deſtruas; Angelum lucis amicum, bonorū prouiſorem, defenſoremq; conſtituas. Domū in tuo nomine cœptā, te adiutore, perfectam bene ✠ dictio tua in longū manſuram confirmet. Tuū hæc fundamenta prę̄ſidiū, culmina tegumentū, oſtia introitū, penetralia mereantur acceſſum. Sit per illuſtrationem vultus tui vtilitas hominum, ſtabilitas parietū.

Tum Pontifex accedit ad oſtiū Eccleſię, & cū extremitate baculi paſtoralis facit Crucē in parte ſuperiori, & aliam in parte inferiori intrinſecus.

Quo facto, depoſito baculo, ſtans ibidē proſequitur, dicēs: Sit poſitis Crux inuicta liminibus; vtriq; poſtes gratiæ tuæ inſcriptiōne ſignentur, ac per multitudinem propitiationis tuæ visitatoribus domus ſit pax cum abundantia, ſobrietas cum modeſtia, redundantia cum miſericordia. Inquietudo omnis, & calamitas longè recedant. Inopia, peſtis, morbus, languor, incurſuſque malorum ſpirituum tua ſemper viſitatione diſcedant; vt tua fuſa in hoc loco viſitationis gratia, extensos eius terminos, & atria circumacta

percurrat; ſitque per cunctos eius angulos, ac receſſus huius gurgitis purificatio per lauacrum; vt ſemper hic lætitia quietis, gratia hoſpitalitatis, abundantia frugis, reuerentia religionis, copiaque ſit ſalutis. Et, vbi inuocatur ſanctum nomen tuum, bonorum omniũ ſuccedat copia; malorum tẽtamenta procul effugiant; & mereamur habere nobiſcum Angelũ pacis, caſtitatis, charitatis, ac veritatis, qui ſemper ab omnibus malis nos cuſtodiat, protegat, & defendat. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.
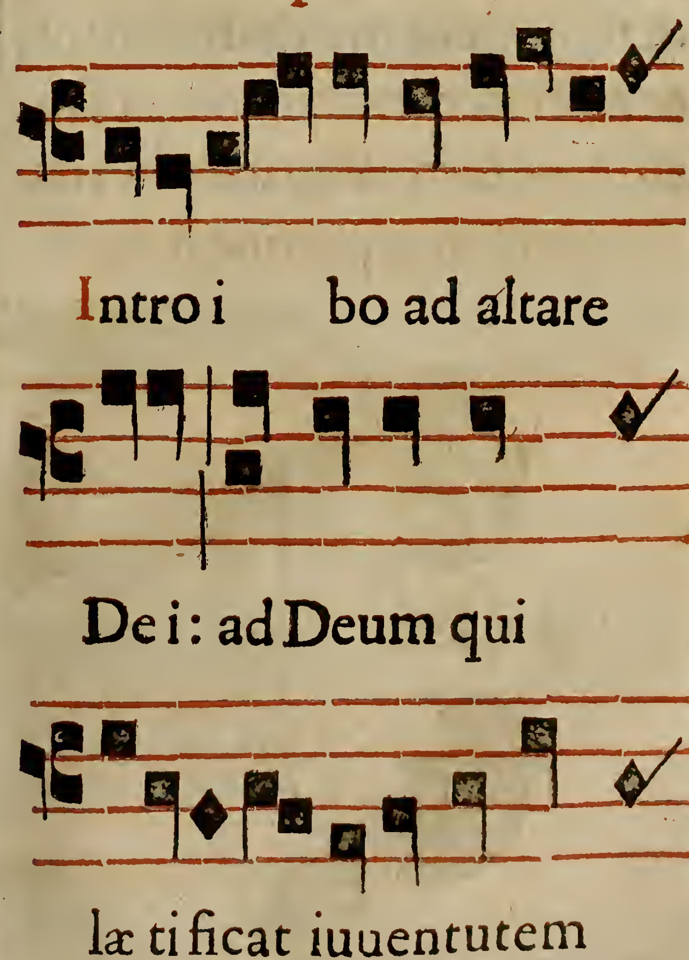
Deinde redit ad dictum locũ, vbi aquam benedixit, & ſtans ibidẽ verſus ad altare maius, mitram in capite tenens, dicit

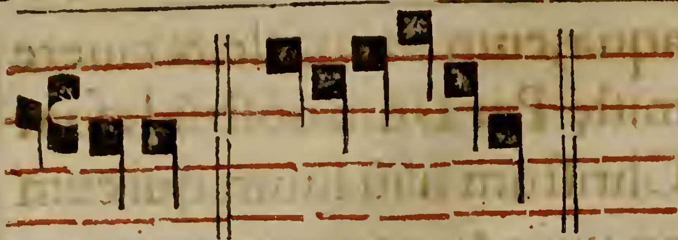
DEum Patrem, omnipotentem, fratres chariſsimi, in cuius domo manſiones multæ ſunt, supplices deprecemur; vt habitaculum iſtud bene ✠ dicere, & cuſtodire dignetur, per aſperſionẽ huius aquæ, cum vino, ſale, & cinere miſtę. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filiũ ſuum, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſęcula ſęculorum. ℟. Amen.

Poſt hęc Pontifex procedit ad altare cum mitra; & ibidẽ inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam ſequentem.

¶ Conſecratio Altaris.

Aduertendum, quòd ſi plura altaria in eadem Eccleſia tunc fuerint conſecranda, Põtifex eoſdem actus, & cærimonias facit, ſub eiſdem verbis, in ſingulis altaribus ſucceſsiuè, ſicut facit in primo altari.

meam. Evovae.

Pſalmus 42.

Iudica me Deus,& diſcerne cauſam meam de gente nõ ſancta: ab homine iniquo, & doloſo erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, ſi neceſſe fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repuliſti, & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterùm repetitur Aña.

Emitte lucem tuã & veritatẽ tuam: ipſa me deduxerunt, & adduxerunt in mõtem ſanctũ tuũ, & in tabernacula tua.

Iterùm repetitur Aña.

Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutẽ meam.

Iterùm repetitur Aña.

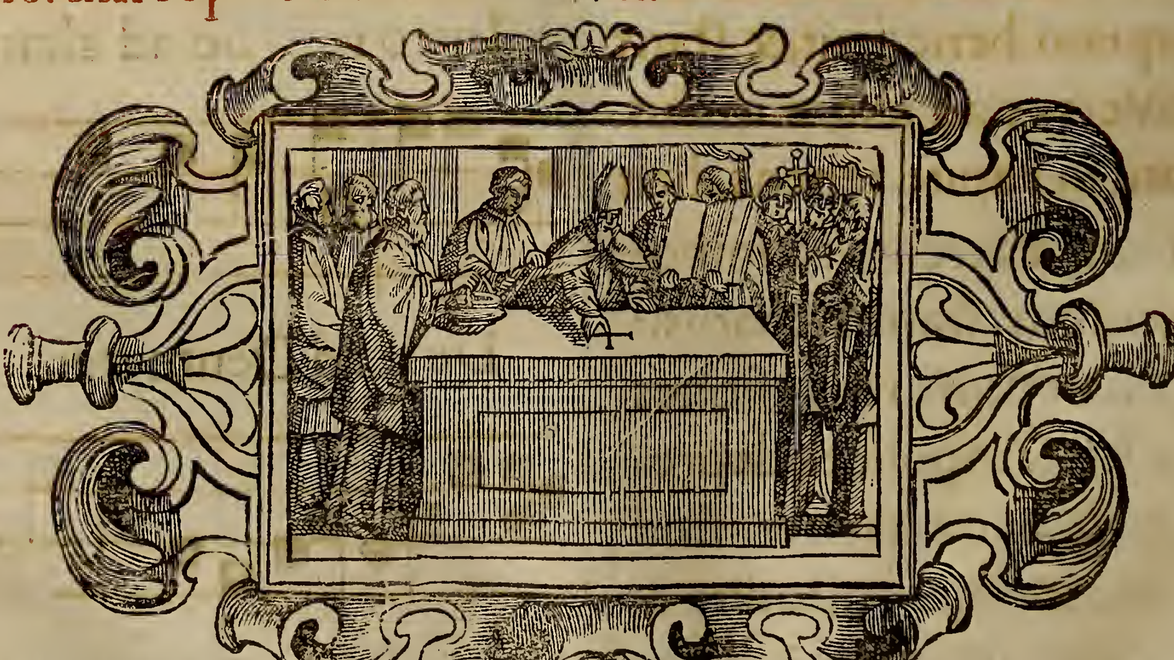
Confitebor tibi in cithara Deus Deus meus: quare triſtis es anima mea? & quare cõturbas me?

Iterùm repetitur Aña.

Spera in Deo, quoniã adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Aña prædicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, ſtans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prędicta; vltimò per eum benedicta, & cum eo, & aqua huiuſmodi facit Crucem in medio tabulæ altaris dicens:
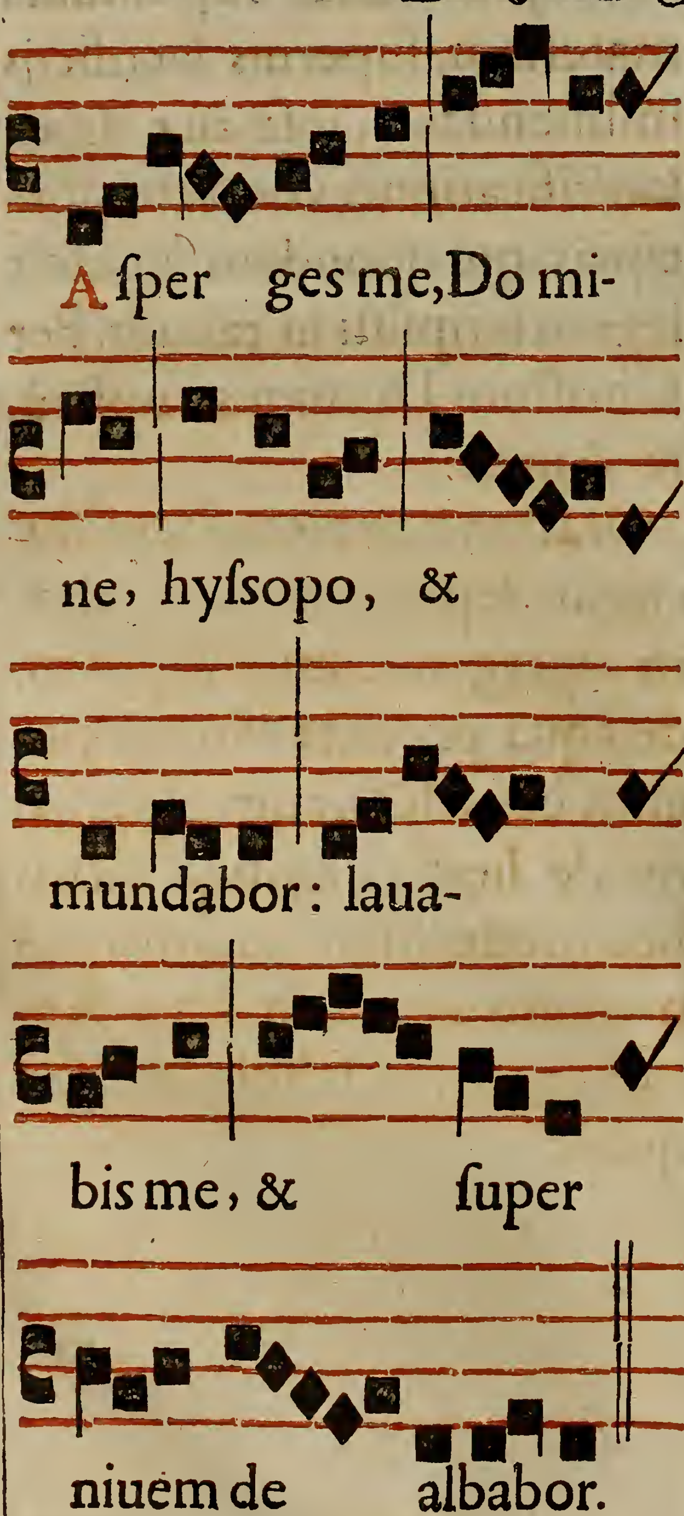

SAncti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, & glorioſę virginis Mariæ, atq; omnium Sanctorum, & ad nomen, ac memoriam ſancti N. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadẽ aqua cum eodem pollice quatuor Cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet Cruce verba præmiſſa: Sancti ✠ ficetur hoc altare, &c. Facit autem primam Crucẽ in dextera parte poſteriori altaris, ideſt, vbi legitur Euangelium; ſecundam, in ſiniſtra parte anteriori tranſuerſa primæ; tertiam, in dextera anteriori; quartam, in ſiniſtra poſteriori tertię tranſuersa. Quo facto, & finitis Antiphona, & Pſalmo prędictis, Pontifex ſtãs ibidem, depoſita mitra, dicit: Oremus. Et miniſtri. Flectamus genua. ℟. Leuate.

SIngulare illud propitiatorium in altari Crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius præfiguratione patriarcha Iacob lapidem erexit in titulum, quò fieret sacrificiũ, & portæ cæli deſuper aperiretur oraculum: ſupplices tibi, Domine, preces fundimus; vt Lapidis huius expolitam materiam, ſupernis ſacrificijs imbuendam, ipſæ tuæ ditari ſanctificationis vbertate præcipias, qui quondam lapideis legem ſcripſiſti in tabulis. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit ſepties tabulam altaris, aſpergens eam, & ſtipitem, de aqua prædicta vltimò per eum benedicta, cum aſperſorio de herba hyſſopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris, inchoat Antiphonam, & ſchola proſequitur.

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecundùm magnam miſericordiam tuam.

Et ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum: dele iniquitatem meam.

Ampliùs laua me ab iniquitate mea: & à peccato meo munda me.

Interim Pontifex, accepta mitra, circuit altare, illudq́ue aſpergit, & redit ad locũ ante medium altaris, vnde diſceſſerat. Finitis dictis verſibus, Pontifex ibidem ſtãs cum mitra inchoat ſecundò, vt priùs, Antiphonam. Aſperges me, & ſchola proſeqũitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Quoniam iniquitatem meã ego cognoſco:& peccatum meum contra me eſt ſemper.

T ibi ſoli peccaui, & malum coram te feci: vt iuſtificeris in ſermonibus tuis, & vincas cũ iudicaris.

E cce enim in iniquitatibus conceptus ſum: & in peccatis concepit me mater mea.

Interim Pontifex circuit ſecundò, aſpergitque, & redit, vt priùs. Finitis verſibus, ſtans, vt ſuprà, Pontifex cum mitra inchoat tertiò Antiphonam, A ſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor:

E cce enim veritatem dilexiſti: incerta, & occulta ſapientię tuæ manifeſtaſti mihi.

A ſperges me, Domine, hyſſopo, & mũdabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

A uditui meo dabis gaudiũ, & lætitiam: & exultabunt oſſa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertiò, aſpergitque, & redit, vt priùs; & finitis verſibus prædictis, ſtans cum mitra, vt ſuprà, inchoat quartò Antiphonam A ſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

A uerte faciem tuam à peccatis meis: & omnes iniquitates meas dele.

C or mundũ crea in me Deus: & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis.

N e proijcias me à facie tua: & ſpiritum ſanctum tuum ne auferas à me.

Et interim Pontifex circuit quartò, aſpergitque, & redit, vt priùs, & finitis verſibus prędictis, ſtans cum mitra in capite, inchoat quintò, ſtans vt ſuprà, Antiphonã, A ſperges me, & schola prosequitur Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuẽ dealbabor.

R edde mihi lętitiam ſalutaris tui: & ſpiritu principali confirma me.

D ocebo iniquos vias tuas: & impij ad te conuertentur.

L ibera me de ſãguinibus Deus, Deus ſalutis meæ: & exultabit lingua mea iuſtitiã tuam.

Inte-

Interim Pontifex circuit quintò, aſpergitque, & redit, vt priùs; & finitis verſibus prędictis, ſtans cũ mitra, vt ſuprà, inchoat ſextò Antiphonam.

Aſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.

Dñe, labia mea aperies: & os meũ annunciabit laudem tuã.

Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem vtique: holocauſtis non delectaberis.

Sacrificium Deo ſpiritus cõtribulatus: cor contritũ & humiliatũ Deus non deſpicies.

Interim Põtifex circuit ſextò, aſpergitque, & redit, vt priùs; & finitis dictis verſibus, ſtãs cũ mitra, vt ſuprà, inchoat ſeptimò Antiph. Aſperges me, & ſchola proſequitur, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuem dealbabor.
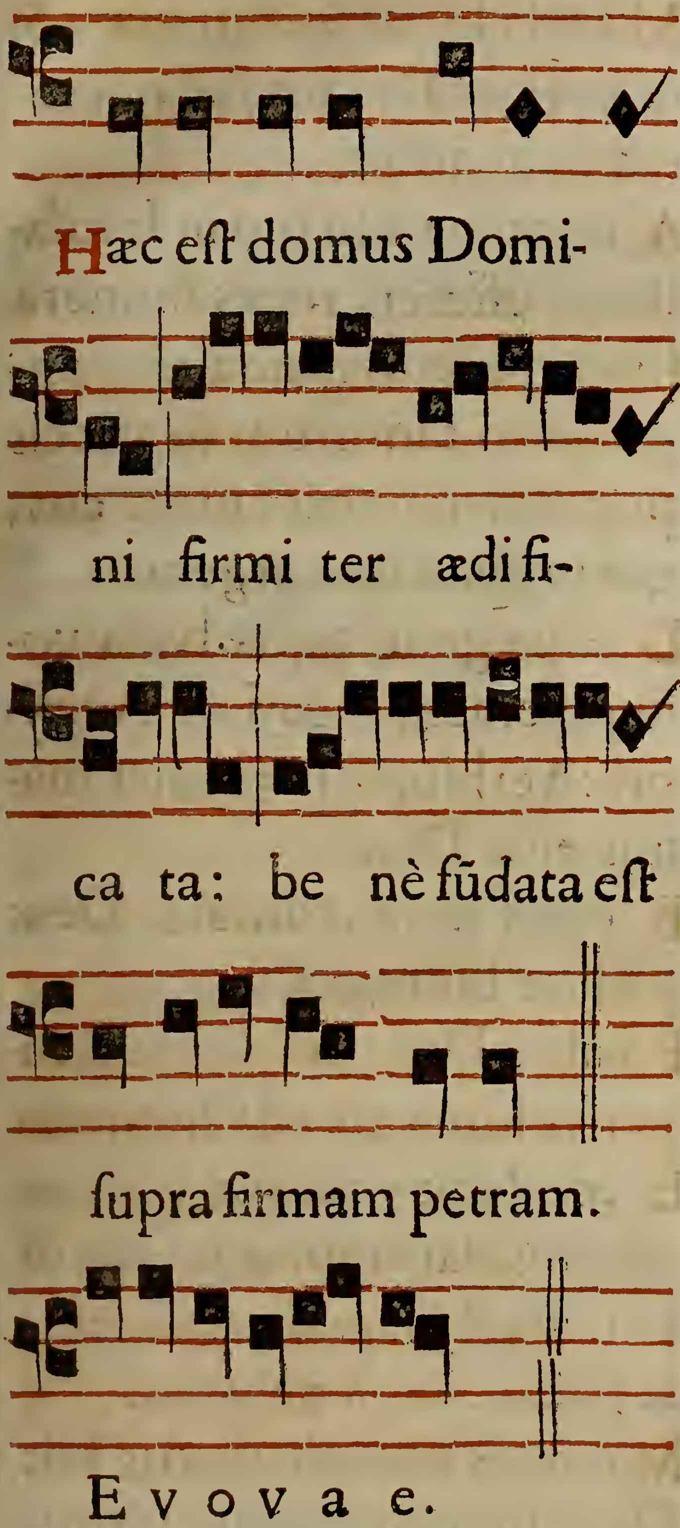
Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion: vt ædificentur muri Ieruſalem.

Tunc acceptabis ſacrificium iuſtitiæ, oblationes, & holocauſta: tunc imponent ſuper altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex circuit ſeptimò, aspergitque, & redit, vt ſuprà. Subſequenter circuit ter Eccleſiam interiùs, tantũ aspergẽdo parietes eius cum prædicta aqua benedicta, hoc modo. Finitis dictis verſibus, & septimò circuitu per Pontificem, vt suprà, facto, schola cantat Antiphonam.

Pſalmus 121.

LAetatus ſum in his, quæ dicta ſunt mihi: in domū Domini ibimus.

Stantes erant pedes noſtri: in atrijs tuis Ieruſalem.

Ieruſalem, quæ ædificatur vt ciuitas: cuius participatio eius in idipſum.

Illūc enim aſcenderūt tribus, tribus Domini: teſtimonium Iſraël ad confitendum nomini Domini.

Quia illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſuper domum Dauid.

Rogate quæ ad pacem sunt Ieruſalem: & abundantia diligentibus te.

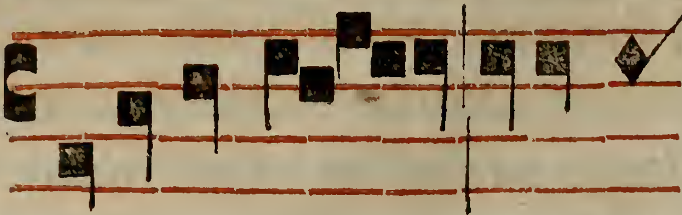
Fiat pax in virtute tua: & abūdantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, & proximos meos: loquebar pacē de te.

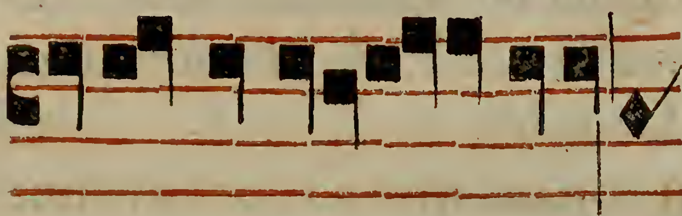
Propter domū Domini Dei noſtri: quæſiui bona tibi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim incepta Antiphona prædicta, Pontifex cum mitra incipiens retro altare maius procedit ad dexteram partem, circuiens intrinſecus Eccleſiam, & parietes illius; aſpergit eam à parte inferiori, iuxta terram, rediens vſque ad locum retro altare, vnde diſceſsit: quo facto, ac finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, ſchola cantat Antiphonam.

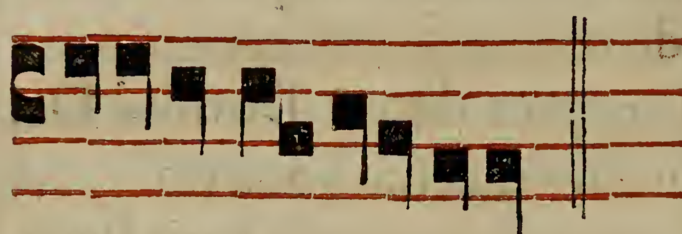
Exurgat De us, & diſ-

ſipentur ini mi ci eius;

& fu gi ant qui oderunt

eum à fa ci e e ius.

E v o v a e.

Pſalmus 67.

IN Eccleſijs benedicite Deo Domino: de fontibus Iſraël.

Ibi Beniamin adoleſcētulus: in mentis exceſſu.

Principes Iuda, duces eorū: principes Zabulon, & principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuæ: cōfirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

A templo sācto tuo in Ieruſalē: tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorū: vt excludant eos, qui probati ſunt argento.

Diſſipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Aegypto: Aethiopia prȩueniet manus eius Deo.

Regna terræ, cantate Deo: pſallite Domino.

Pſallite Deo, qui aſcendit ſuper cælum cæli: ad Orientem.

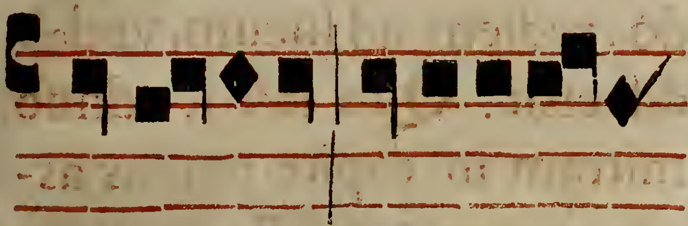
Ecce dabit voci ſuæ vocem virtutis, date gloriam Deo ſuper Iſraël: magnificentia eius, & virtus eius in nubibus.

Mirabilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſraël ipſe dabit virtutē & fortitudinem plebi ſuæ: benedictus Deus.

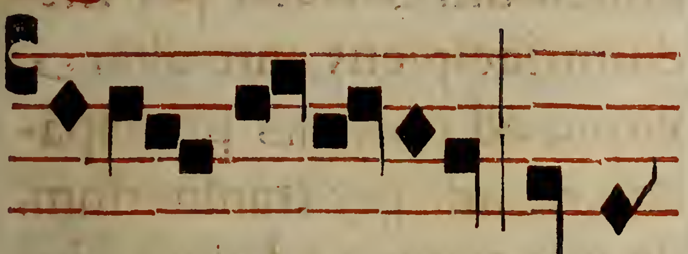
Et non dicitur Gloria Patri,

Interim Pontifex ſecundò per eandem viam circuiens aspergit parietes Eccleſiæ in medio, id eſt, circa altitudinē faciei ſuæ rediens vſque ad locū vnde diſceſſit: quo facto,

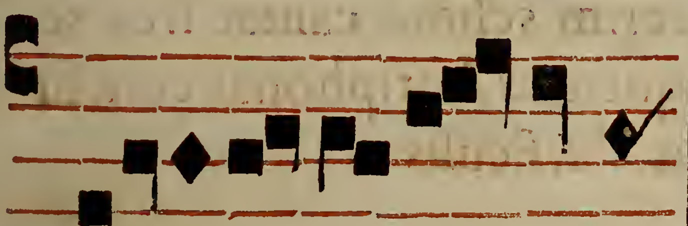
ac finitis Antiphona, & Pſalmo prædictis, schola cantat Antiphonam.

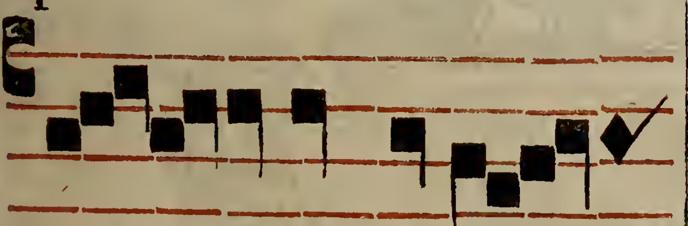
Qui habi tat in adiuto-

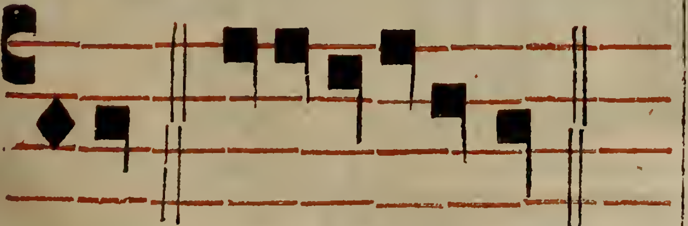
ri o al tiſ ſi mi: in

protecti o ne De i

cæ li commora-

bitur. E v o v a e.

Pſalmus 90.

DIcet Domino, Suſceptor meus es tu, & refugium meum: Deus meus, ſperabo in eum.

Quoniam ipſe liberauit me de laqueo venãtium: & à verbo aſpero.

Scapulis ſuis obumbrabit tibi: & sub pennis eius ſperabis.

Scuto circumdabit te veritas eius: non timebis à timore nocturno.

A ſagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris: ab incurſo, & dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis: ad te autẽ nõ appropinquabit

Verumtamen oculis tuis cõſiderabis: & retributionẽ peccatorum videbis.

Quoniã tu es Domine spes mea: altiſſimum poſuiſti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: & flagellum nõ appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis ſuis mandauit de te: vt cuſtodiant te in omnibus vijs tuis.

In manibus portabunt te: ne fortè offendas ad lapidẽ pedem tuum.

Super aſpidem, & baſiliſcum

ambulabis:& cõculcabis leonem,& draconem.

Quoniam in me ſperauit, liberabo eum: protegam eum, quoniam cognouit nomen meum.

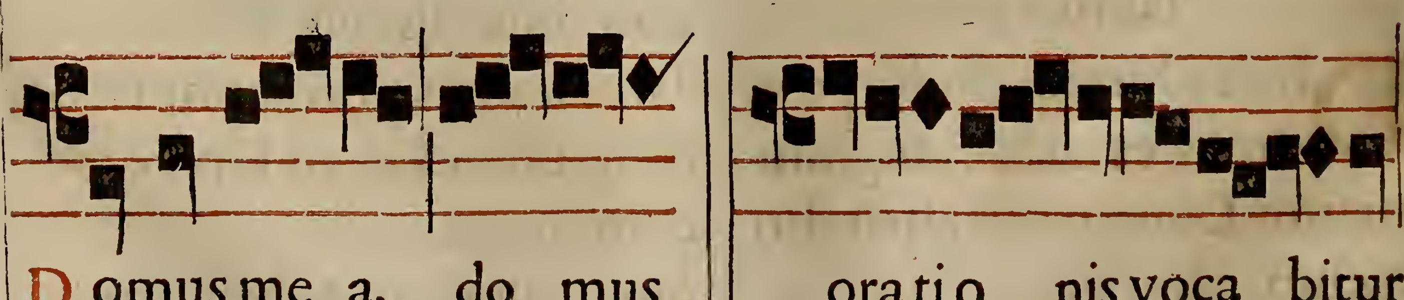
Clamauit ad me,& ego exaudiam eum: cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum:& oſtendam illi salutare meum.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex tertiò circuit Eccleſiam,incipiens à ſiniſtra parte; & aſpergit parietes illius, altiùs quàm secundò, rediens ad locum, vnde diſceſsit. Quo facto, adhuc mitram in capite tenens aspergit cum prædicta aqua pauimentum Ecclesiæ per medium, incipiens ante altare, vſque ad portam principalem, deinde per tranſuerſum, de vno pariete ad alium. Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum ſuis Verſiculis.

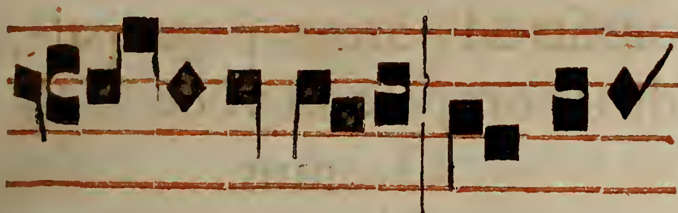

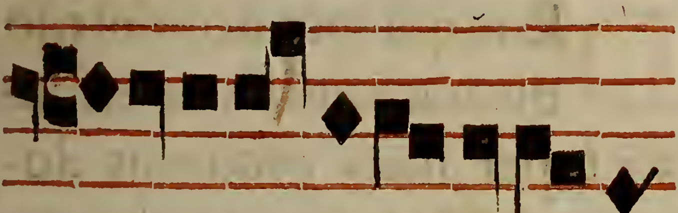
℣. Nar-

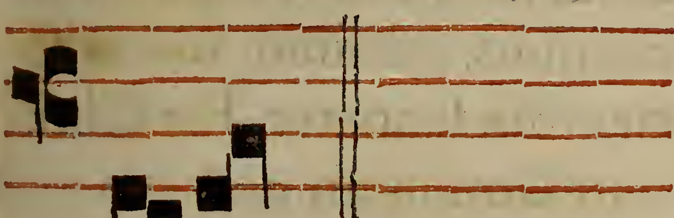
℣. Narrabo nomen tuum

fratribus me is, in me-

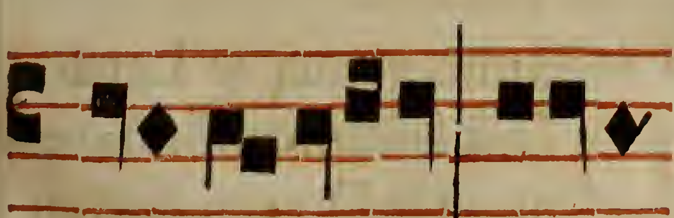
di o Eccle ſi æ lau da-

bo te.

ſine Gloria.

Alia Antiphona.

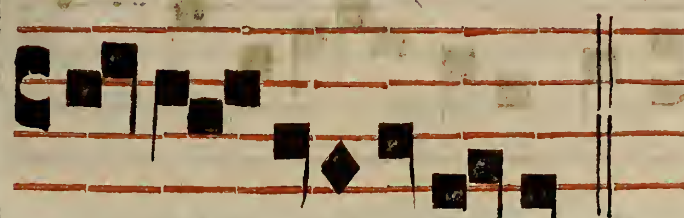
Domine dilexi deco-

rem domus tu æ.

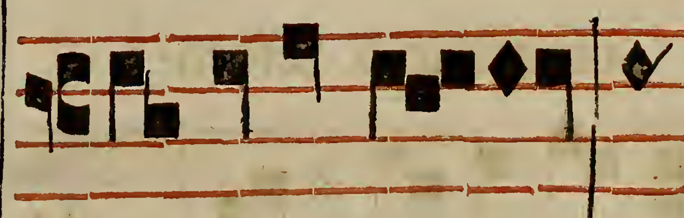
℣. Et locum ha bi ta ti-

o nis glo ri æ tu æ.

ſine Gloria.

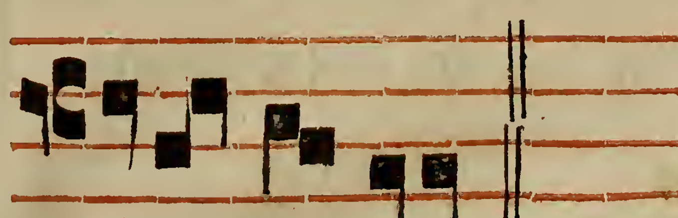
Alia Antiphona.

Non eſt hic a liud

ni ſi do mus De i,

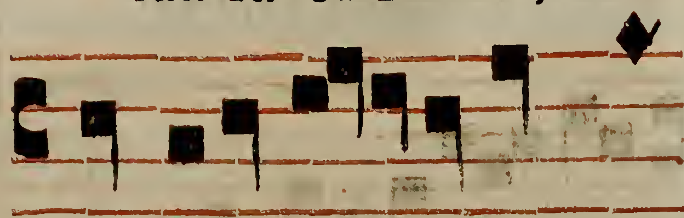

& por ta cæ li.

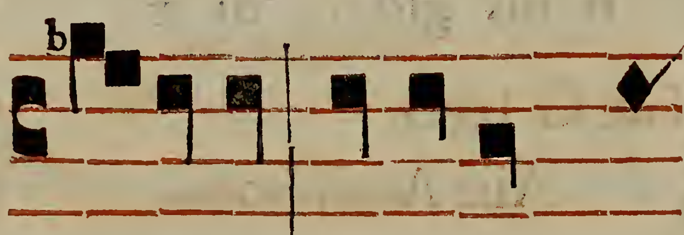
Dictis Antiphonis prędictis, & aſperſione, vt præmittitur, facta, Pontifex ſtans cũ mitra in medio Eccleſiæ verſus ad altare maius inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

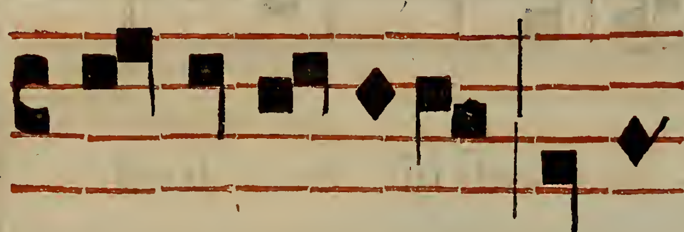
V idit Iacob ſcalam,

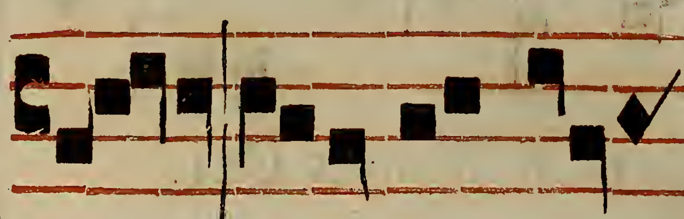
ſummitas eius cæ los

tangebat, & deſcen-

dentes Angelos, &

di xit, Ve re locus iſte

ſanctus eſt.

Dum cantatur Antiphona prædicta, Pontifex ſtans cum mitra in medio Eccleſiæ aſpergit aquam per pauimentum, verſus Orientem, Occidentem, Aquilonem, & Auſtrum. Finita Antiphona, Pontifex, depoſita mitra, ſtans ibidem in medio Eccleſiæ conuerſus ad portam principalẽ, dicit competenti voce.

O remus.

Et miniſtri.

F lectamus genua. ℟. Leuate.

DEus, qui loca nomini tuo dicāda ſanctificas, effunde ſuper hanc orationis domũ gratiam tuam; vt ab omnibus hic nomen tuum inuocantibus, auxilium tuæ miſericordiæ ſentiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tum ibidem ſtans, adhuc conuerſus, vt priùs, dicit.

O remus.

Et miniſtri.

F lectamus genua. ℟. Leuate.

DEus ſanctificationũ, omnipotẽs Dominator, cuius pietas ſine fine ſẽtitur; Deus, qui cæleſtia ſimul, & terrena complecteris, ſeruans miſericordiam tuā populo tuo ambulanti ante conſpectum gloriæ tuæ, exaudi preces ſer-

uorum

uorum tuorum, vt ſint oculi tui aperti ſuper domum iſtã die, ac nocte: hanc quoque baſilicam in honorem ſanctæ, & victorioſiſsimæ Crucis, & memoriã ſancti tui N. ſacris myſterijs inſtitutam clementiſsimus dedi ✠ ca, miſeratus illu ✠ ſtra, proprio ſplendore clari ✠ fica, omnemq; hominẽ venientem adorare te in hoc loco placatus admitte, propitius reſpicere dignare; & propter nomen tuum magnum, & manũ tuam fortem, & brachium tuum excelſum, in hoc tabernaculo tuo ſupplicantes libens protege, dignanter exaudi, æterna defenſione conſerua: vt ſemper felices, ſemperq; in tua religione lætãtes, conſtanter in ſanctę Trinitatis confeſſione, fide Catholica perſeuerent. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

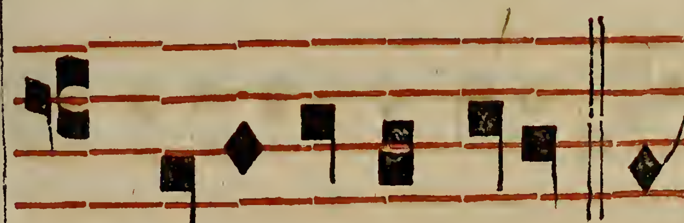
Deinde ſtans adhuc conuerſus, vt priùs, ibidem extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

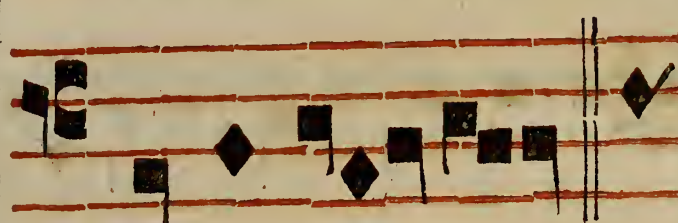
Per omnia ſæcula ſæcu-

lo rum. ℟. Amen.

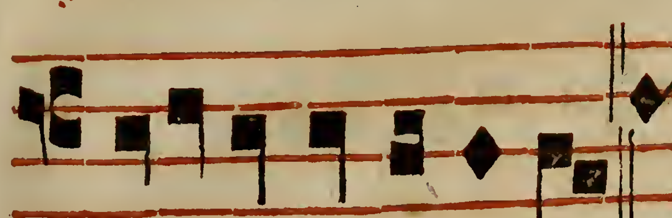
℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tu o.
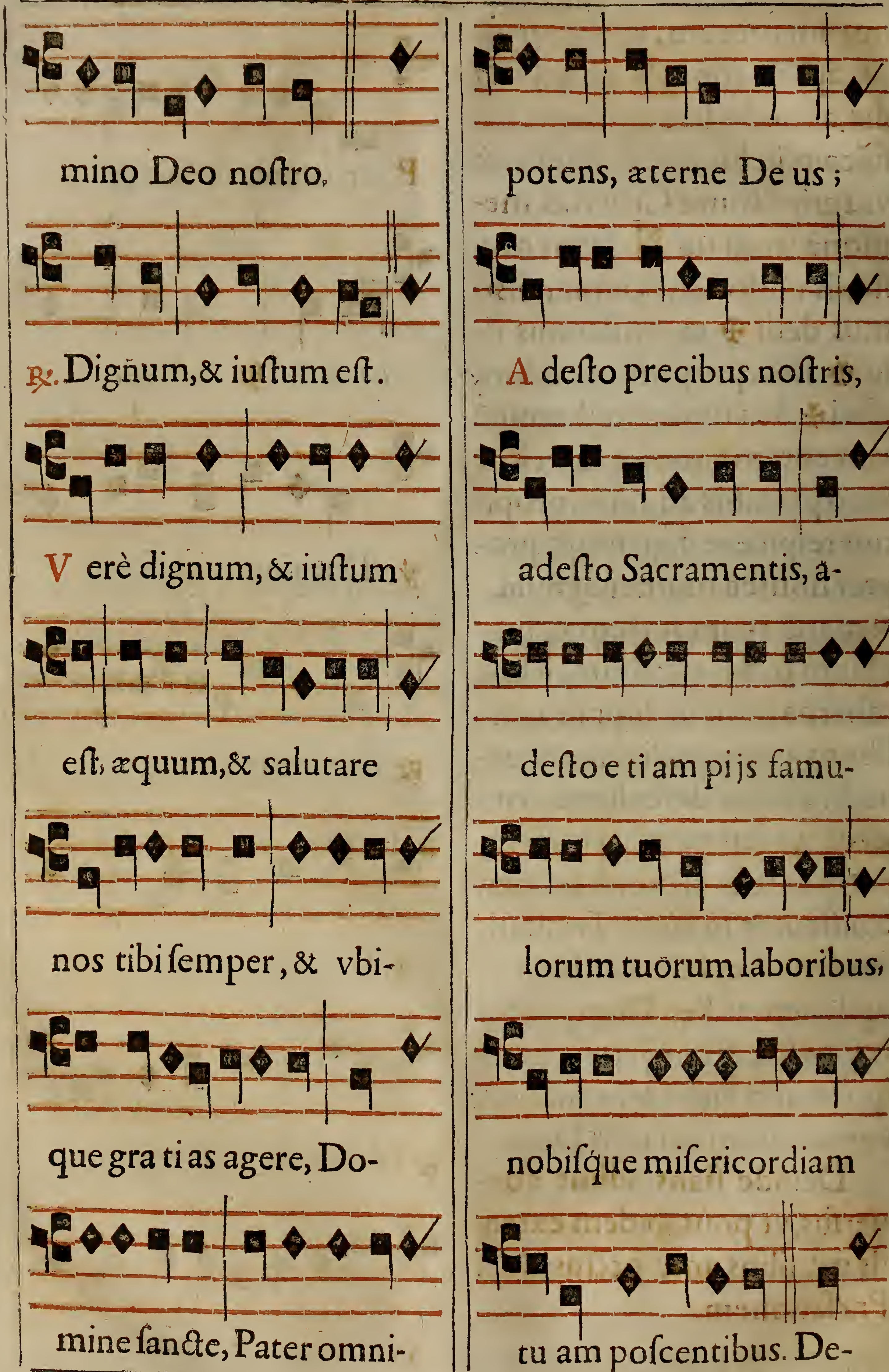

℣. Surſum cor da.

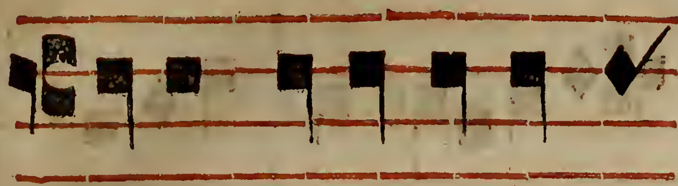

℟. Habemus ad Dominum.

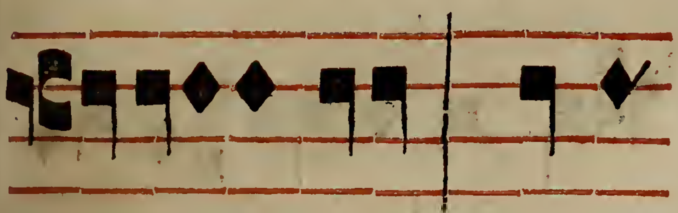

℣. Gra ti as agamus Do-

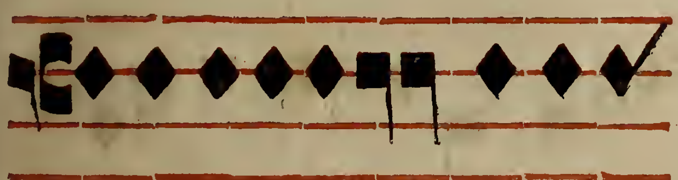

mino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
V ere dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare
nos tibi ſemper, & vbi-
que gra ti as agere, Do-
mine ſancte, Pater omni-
potens, æterne De us;
A deſto precibus noſtris,
adeſto Sacramentis, a-
deſto e ti am pi js famu-
lorum tuorum laboribus,
nobiſque miſericordiam
tu am poſcentibus. De-

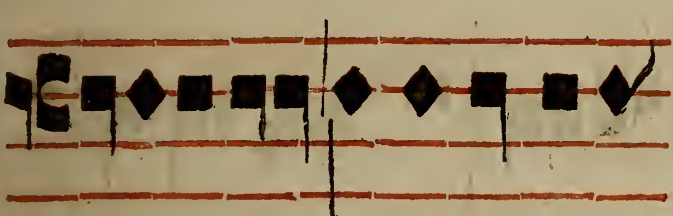
ſcendat quoque in hanc

Eccle ſi am tuam, quam

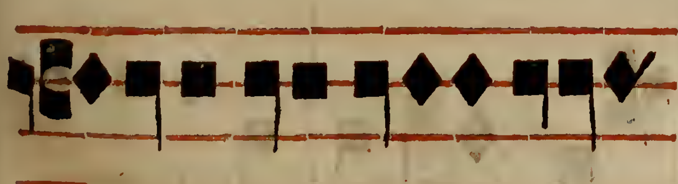
ſub inuocati one ſancti

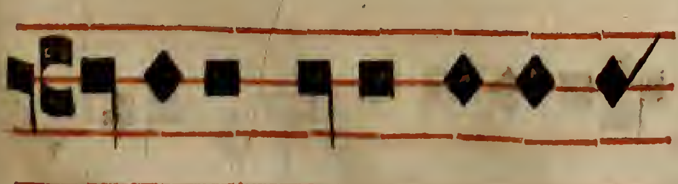
nominis tui, in honorem

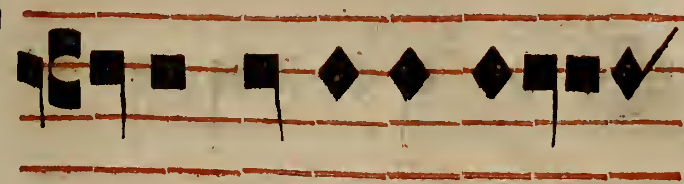
ſanctæ Crucis, in qua co-

æternus tibi Fi li us tuus

Dominus noſter Ieſus

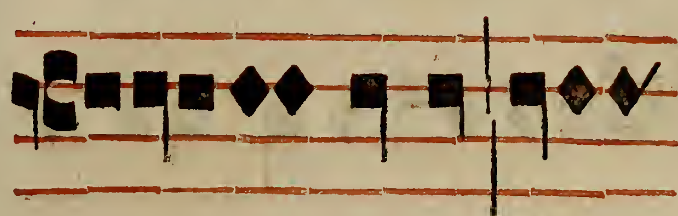
Chriſtus pro redemptione

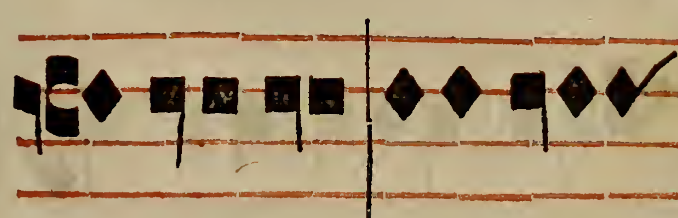
mūdi pati dignatus eſt, &

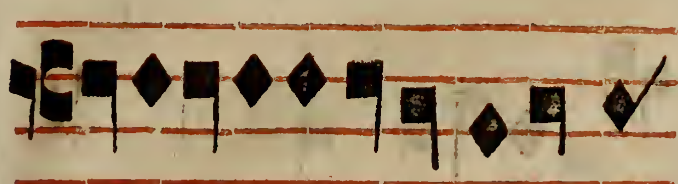
memoriā sāctis tui N. nos

indigni cōſecramus, Spiri-
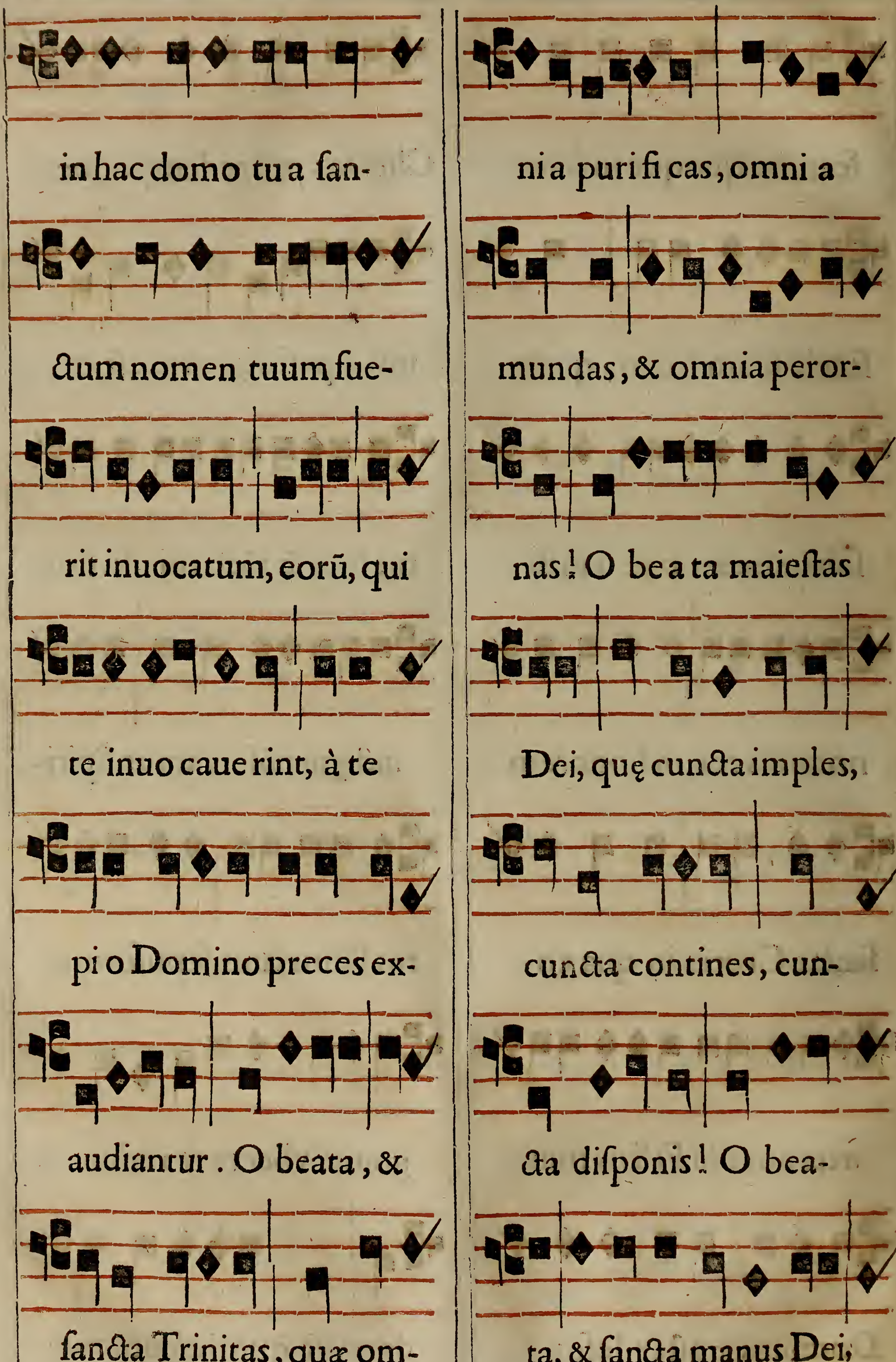

tus ſāctus tuus, ſeptiformis
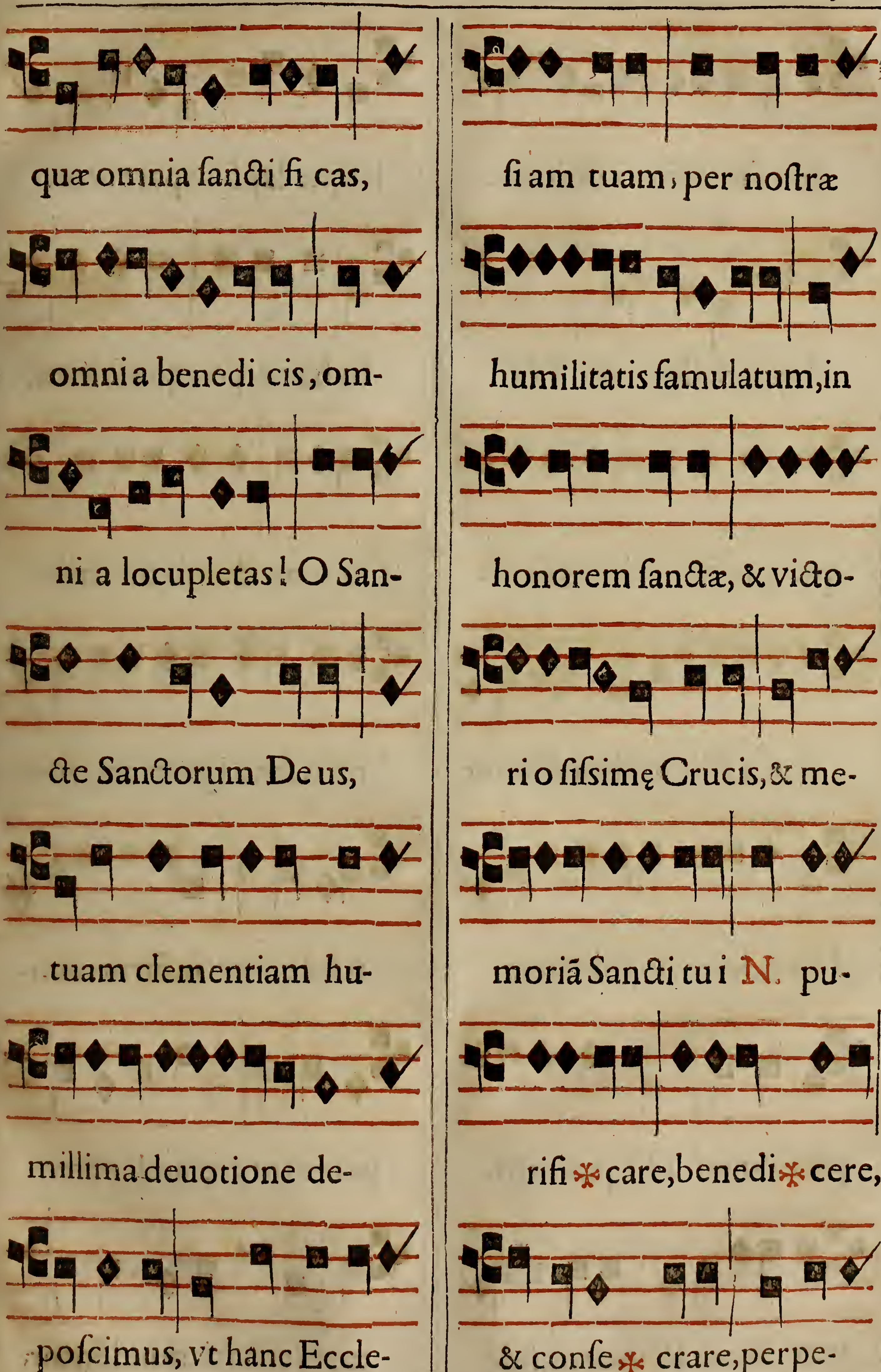

gratiæ vber ta te redun-
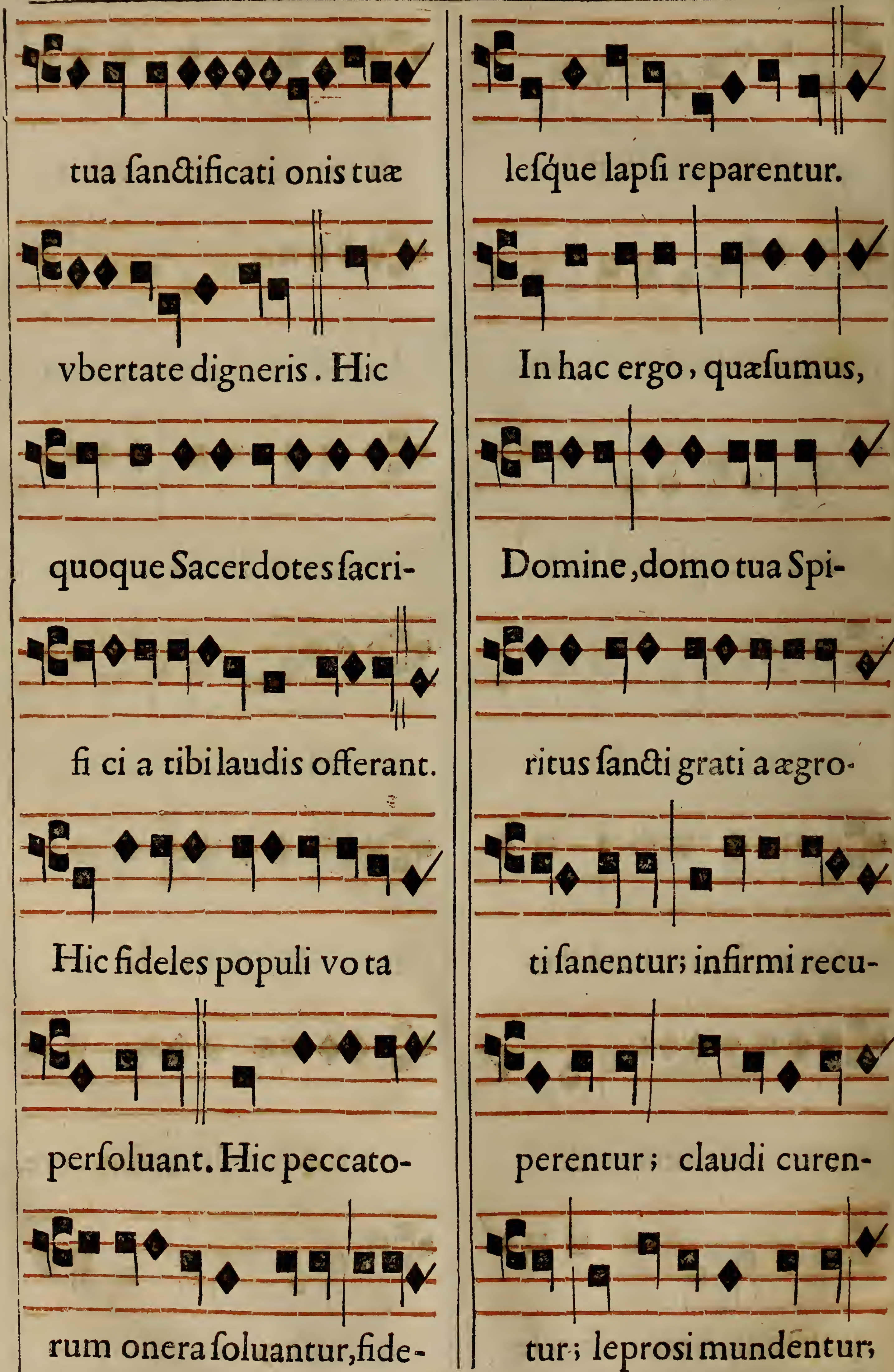

dans; vt quoti eſcumque,
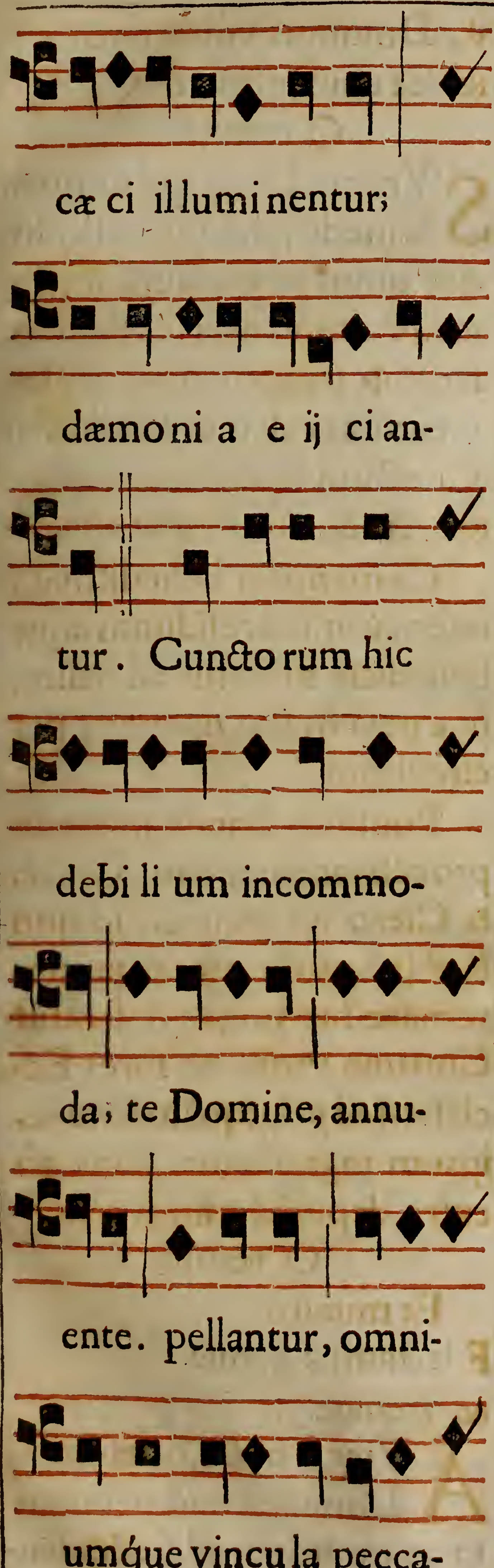

in hac domo tu a ſan-
ctum nomen tuum fue-
rit inuocatum, eorũ, qui
te inuo caue rint, à te
pi o Domino preces ex-
audiantur . O beata, &
ſancta Trinitas, quæ om-
ni a puri fi cas, omni a
mundas, & omnia peror-
nas ! O be a ta maieſtas
Dei, quę cuncta imples,
cuncta contines, cun-
cta diſponis ! O bea-
ta, & ſancta manus Dei,

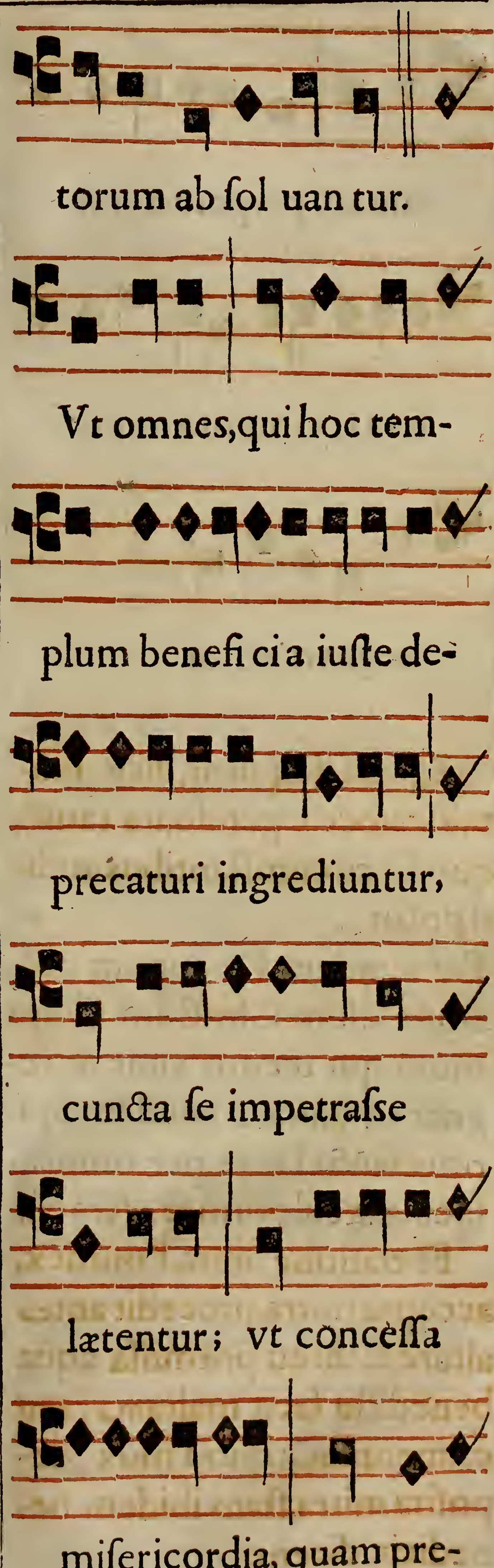
quæ

quæ omnia ſancti fi cas,
omni a benedi cis, om-
ni a locupletas! O San-
cte Sanctorum De us,
tuam clementiam hu-
millima deuotione de-
poſcimus, vt hanc Eccle-
ſi am tuam, per noſtræ
humilitatis famulatum, in
honorem ſanctæ, & victo-
ri o ſiſsimę Crucis, & me-
moriā Sancti tu i N. pu-
riſi * care, benedi * cere,
& conſe * crare, perpe-

tua ſanctificati onis tuæ
vbertate digneris. Hic
quoque Sacerdotes ſacri-
fi ci a tibi laudis offerant.
Hic fideles populi vo ta
perſoluant. Hic peccato-
rum onera ſoluantur, fide-
leſque lapſi reparentur.
In hac ergo, quæſumus,
Domine, domo tua Spi-
ritus ſancti grati a ægro-
ti ſanentur; infirmi recu-
perentur; claudi curen-
tur; leproſi mundentur;

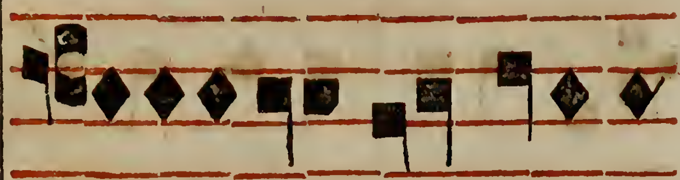
cæci

cæ ci il lumi nentur;
dæmo ni a e ij ci an-
tur. Cuncto rum hic
debi li um incommo-
da; te Domine, annu-
ente. pellantur, omni-
umque vincu la pecca-

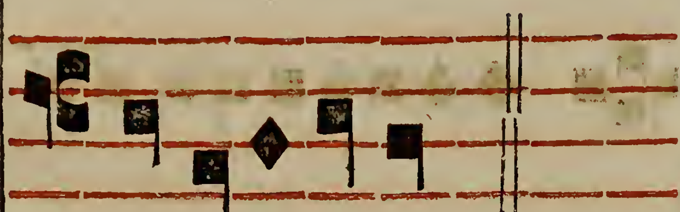

torum ab ſol uan tur.
Vt omnes,qui hoc tem-
plum benefi ci a iuſte de-
precaturi ingrediuntur,
cuncta ſe impetraſse
lætentur; vt conceſſa
miſericordia, quam pre-

cantur, perpetuo mi-

ſera ti o nis tuæ mune-

re glo ri entur.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamẽ, quòd à circumſtantibus audiri poſsit.

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, procedit ante altare, & ibi cũ præmiſſa aqua benedicta facit maltam, ſeu cæmentum; quod mox, depoſita mitra, ſtans ibidem benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

SVmme Deus, qui ſumma, & media, imàque cuſtodis, qui omnem creaturã intrinſecus ambiendo concludis, ſancti✠fica, & bene✠dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.
℟. Amen.

Cæmentum benedictum reſeruatur, ſed reſiduum aquę benedictæ funditur ad baſim, ſiue pedem ſtipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit proceſsionaliter cum Cruce, & Clero ad locum, in quo Reliquię nocte præterita conſeruatæ fuerunt, & deferatur Chriſma vſque ad fores Eccleſiæ; ſed priuſquàm locum ipsum ingrediatur, ſtans ab extra, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.
℟. Leuate.

AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras; vt ad ſancta ſancto-

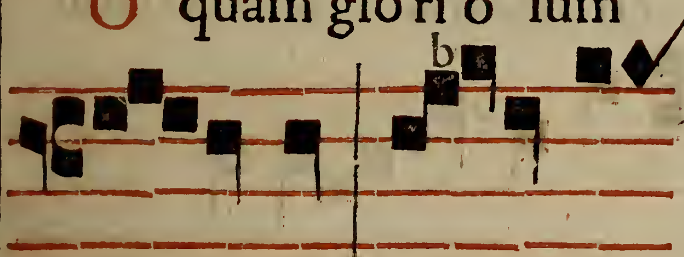
ctorum puris mereamur mẽ-
tibus introire. Per Chriſtum
Dominum noſtrum.

℟. Amen.

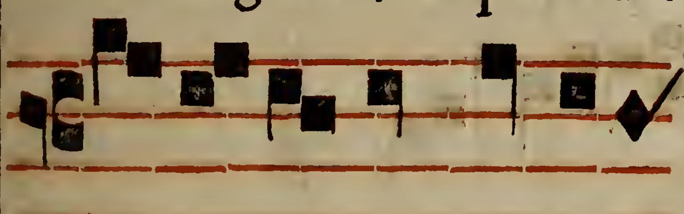
Deinde Pontifice locum ipſum cũ Presbyteris, & Clero ingrediente, ſchola cantat Antiphonas ſequentes.

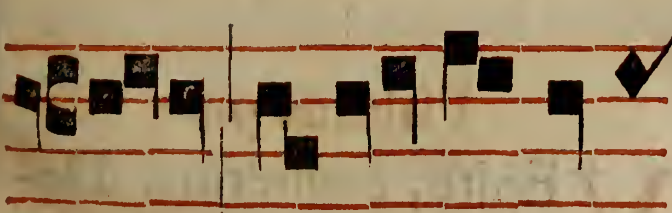
O quàm glo ri o ſum

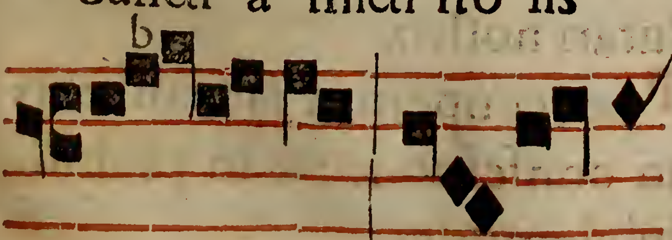
eſt regnum, in quo cum

Chriſto gaudent omnes
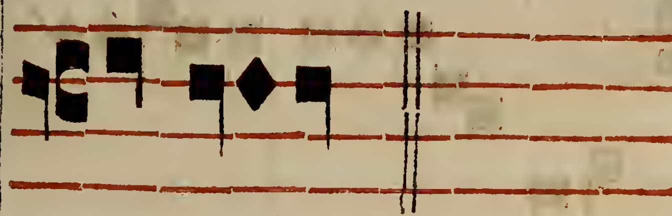

Sancti a micti ſto lis

al bis! ſe quun-

tur Agnum quocum-

que i e rit.

Alia Antiphona.

M oue te vos Sãcti Dei

de manſi o nibus veſtris,

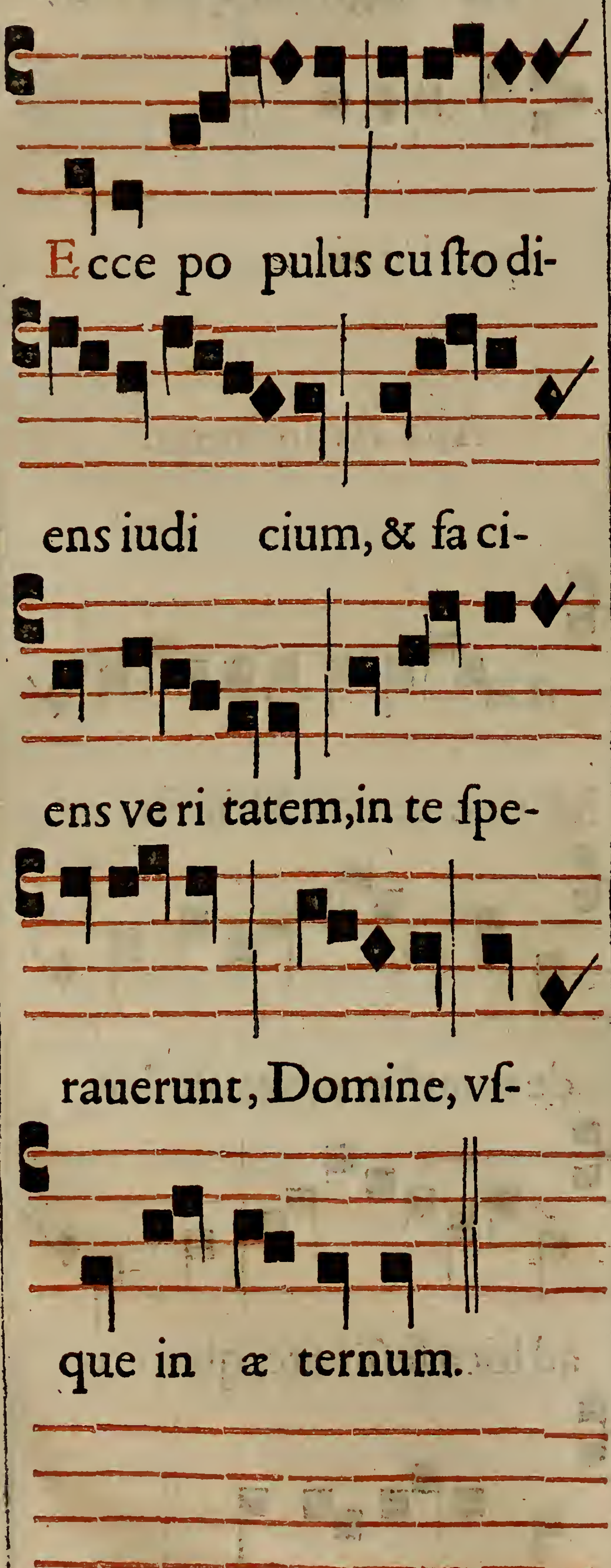

ad loca feſtinate, quæ vo-
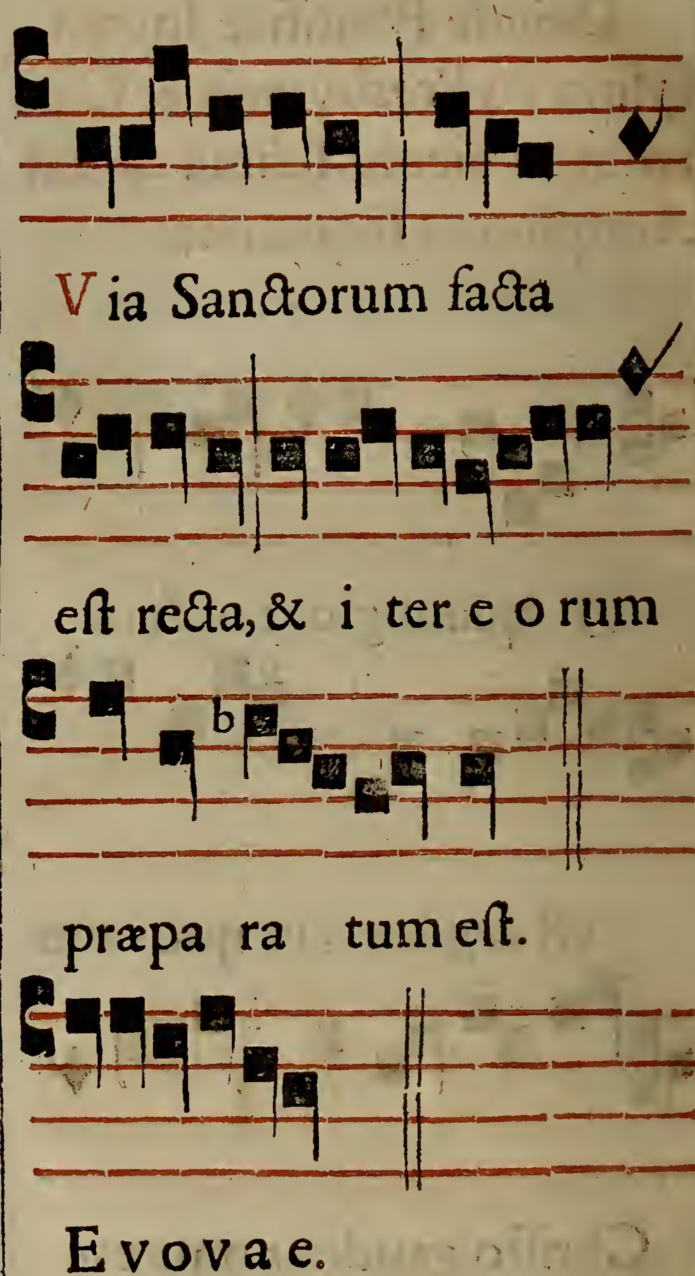

bis pa ra ta ſunt.

Alia Antiphona.

Alia Antiphona.

Pſalmus 94.

VEnite, exultemus Domino: iubilemus Deo ſalutari noſtro.

Præoccupemus faciem eius in confeſsione: & in pſalmis iubilemus ei.

Quoniã Deus magnus Do-

minus: & rex magnus ſuper omnes Deos.

Quoniam non repellet Dominus plebem ſuam, quia in manu eius ſunt omnes fines terræ: & altitudines montium ipſe conſpicit.

Quoniam ipſius eſt mare, & ipſe fecit illud: & aridam fundauerunt manus eius.

Venite adoremus, & procidamus ante Deum: ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipſe eſt Dominus Deus noſter.

Nos autem populus eius: & oues paſcue eius.

Hodie ſi vocē eius audieritis: nolite obdurare corda veſtra.

Sicut in exacerbatione: ſecūdùm diem tentationis in deſerto.

Vbi tentauerunt me patres veſtri: probauerunt, & viderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic: & dixi, Semper, hi errant corde.

Ipſi verò non cognouerunt vias meas, quibus iuraui in ira mea: ſi introibunt in requiem meam.

Et non dicitur Gloria Patri.

Vel, ſi magis placet, omiſſis omnibus præmiſsis Antiphonis cum Psalmo, ſchola cantat Reſponſorium de illo Sancto, cuius ſunt ipse Reliquiæ. Interim Pontifex manet ſtans iuxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Pſalmo, vel Reſponſorio prędictis, Pontifex ſtans ibidem coram Reliquijs, detecto capite, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

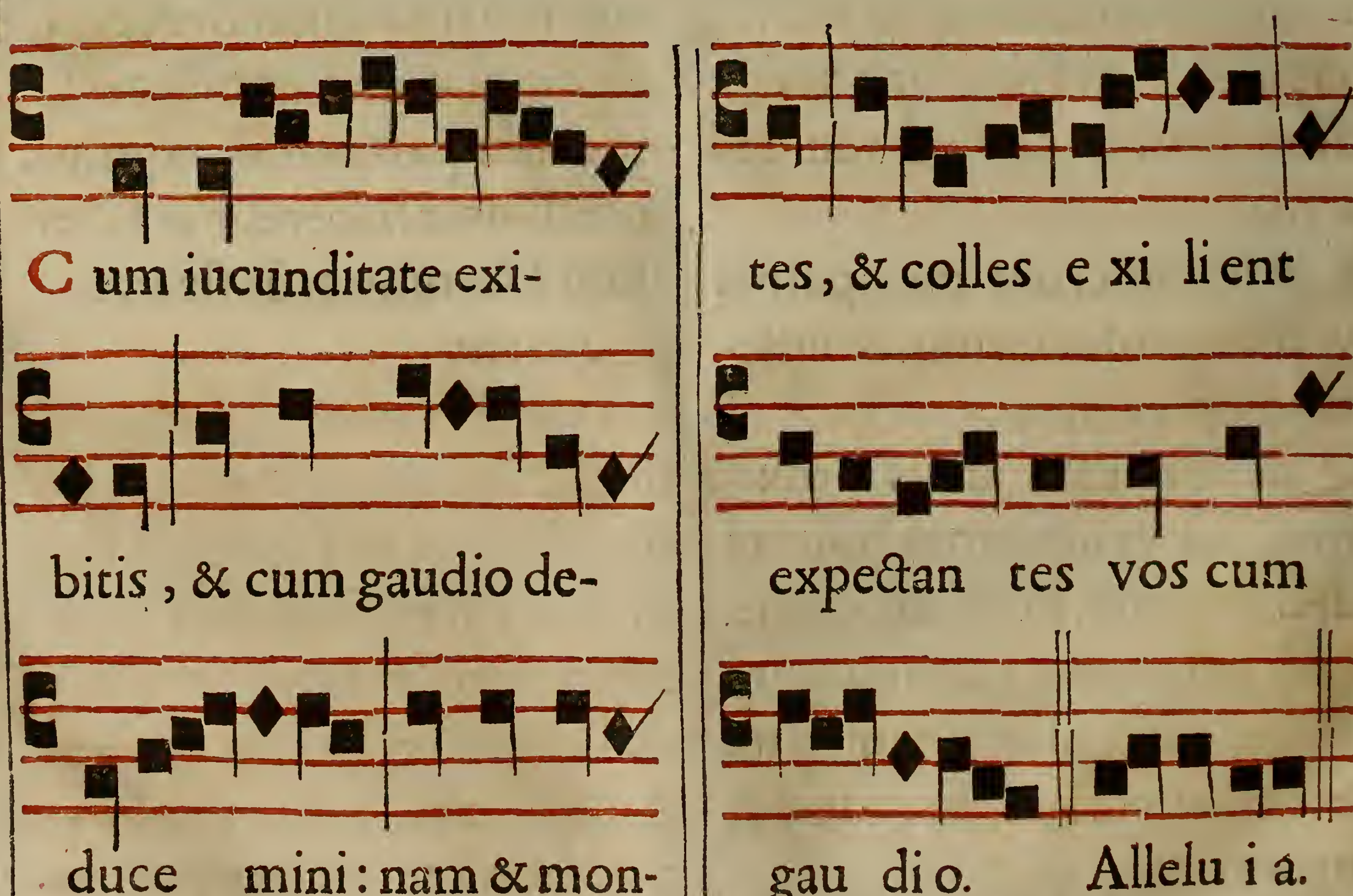
FAc nos, quæſumus, Domine, Sanctorum tuorum tibi ſpecialiter dedicata membra dignè contingere, quorum patrocinia cupimus inceſſanter habere. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.
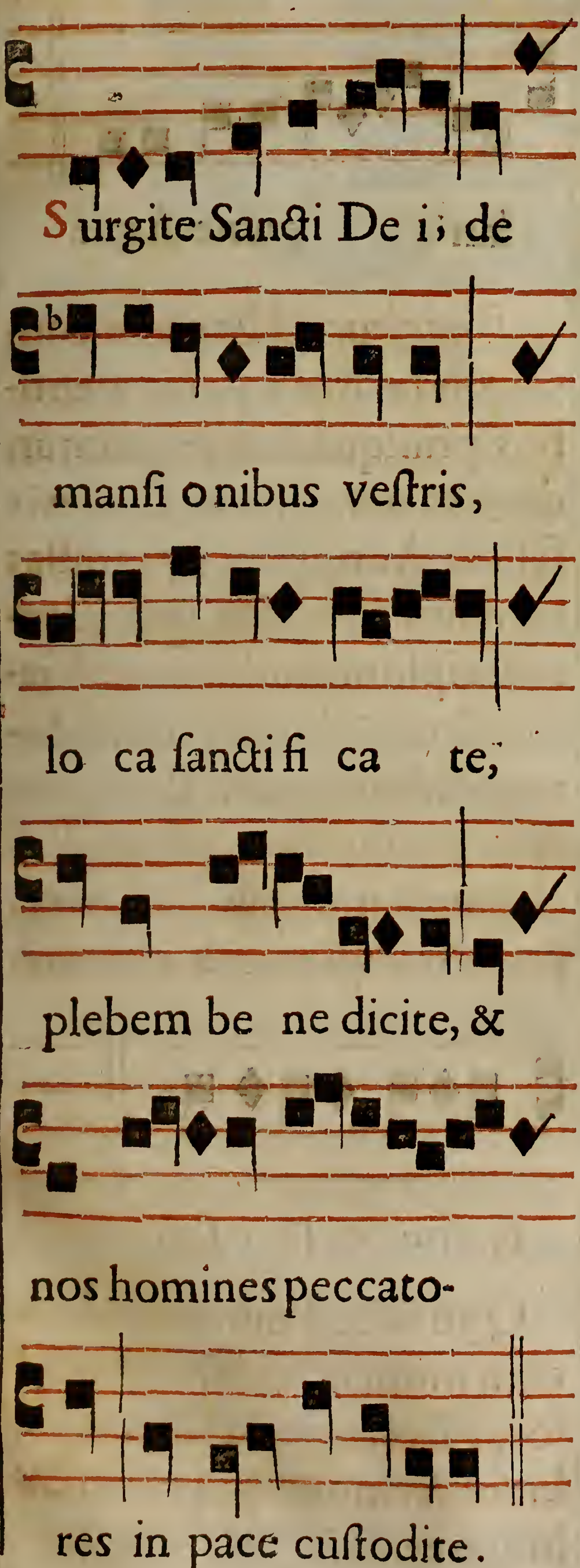
Tum Pontifex, aſſumpta mitra, imponit incensum in thuribulo, & fit Proceſſio, hoc ordine. Procedunt duo ceroferarij cum luminaribus, deinde Crux, tum Clerus cantans Antiphonas subsequentes; poſt hos, Sacerdotes portan-

tes feretrum cum Reliquijs, & iuxta eos thuriferarius continuò Reliquias ipsas incenſans,& immediatè ante Reliquias ipſas præcedant aliqua intortitia,deinde Pontifex paratus cum ſuis miniſtris. Proceſsione igitur locum ipſum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam,ſchola ipſam, & omnes alias ſequentes proſequente.

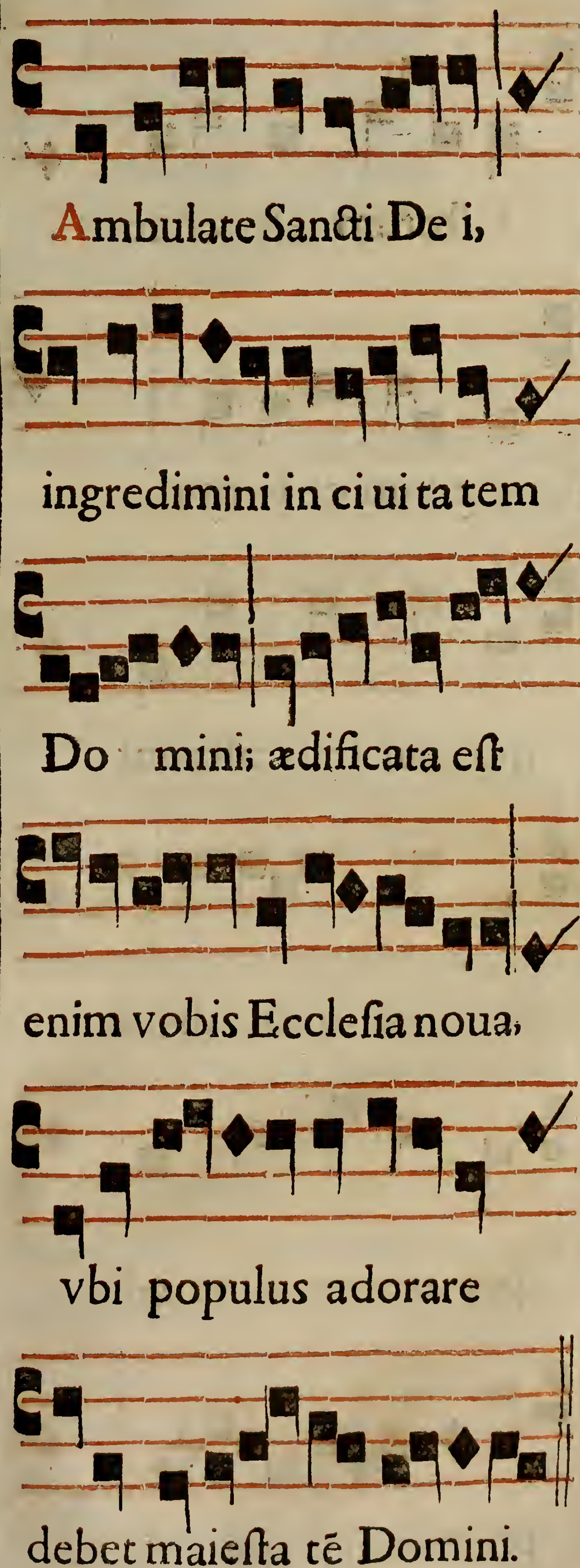

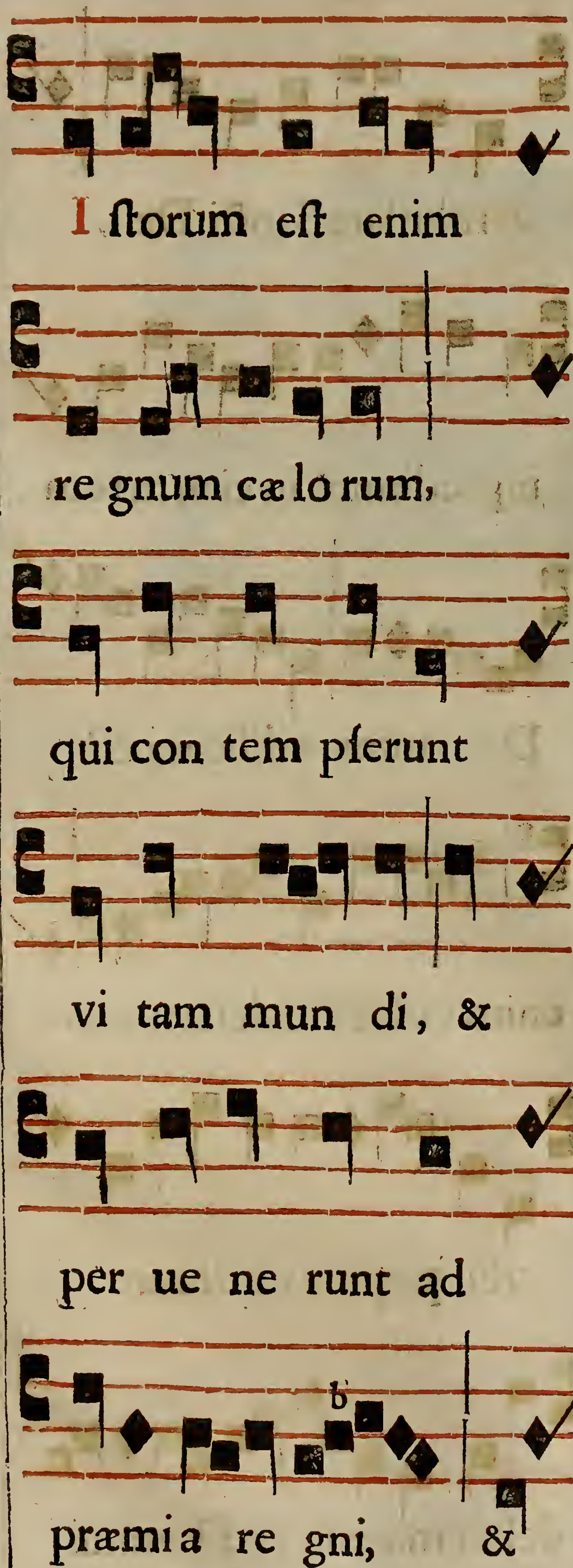
Alia Antiphona.
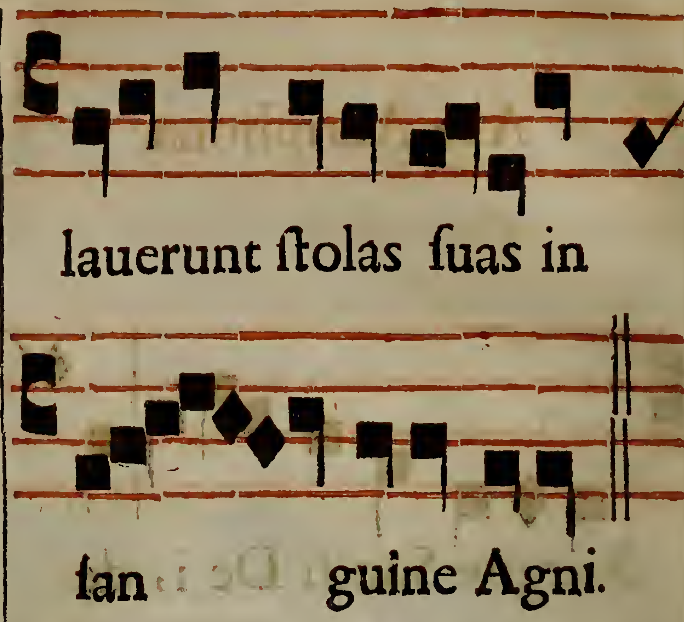

Alia Antiphona.

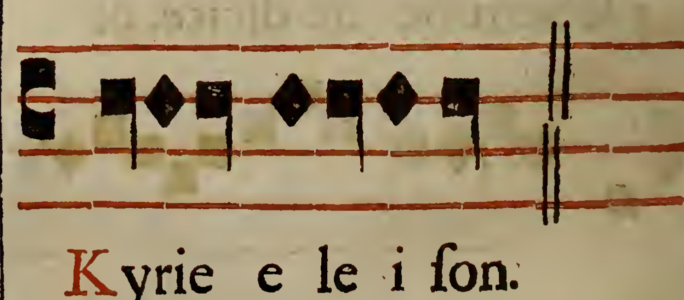

Alia Antiphona.

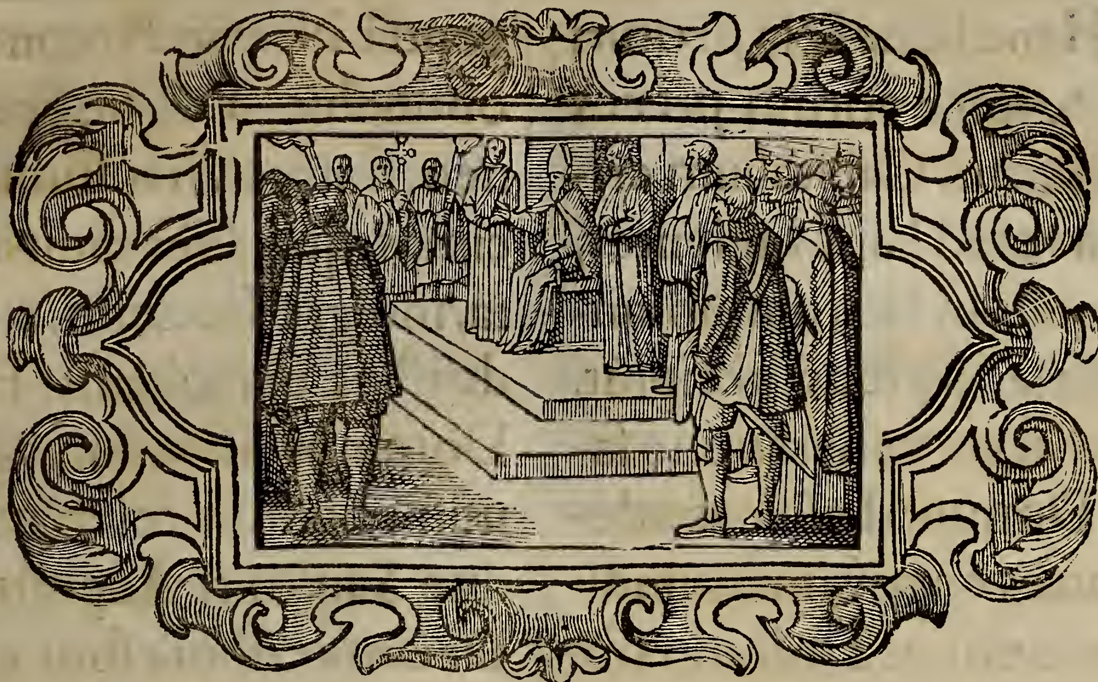

Eis igitur ad Eccleſiæ conſecrandæ fores peruenientibus, priuſquàm ingrediantur, dimiſsa ante fores Ecclesiæ ſchola Antiphonas prædictas cantante, Pontifex, præcedentibus ipſum duobus ceroferarijs, Cruce, thuriferario, & Sacerdotibus feretrũ Reliquiarum portantibus, circuit Eccleſiam cum ipſis Reliquijs, populo ſequente, & clamãte.

Quo facto, Pontifex ſedens cum mitra in faldiſtorio ante fores Ecclesiæ ad id parato, breui ſermone populum alloquitur.

QVanta, fratres chariſſimi, Eccleſijs, & Deo dicatis locis habenda ſit reuerentia, Canones, & leges, & vniuerſalis religioſus fideliũ cultus declarat. Nullibi enim, quàm in ſacris baſilicis, Domino offerri ſacrificiũ debet. Pręcipiente ſiquidem Domino per Moyſen, tabernaculum cum menſa, atque altari, & æreis vaſis, vtenſilibuſq; conſecratum eſt ad diuinum cultum explendum: ipſum quoq; tabernaculum non ſolùm ſacraſſe, ſed oleo quoq; liniuiſſe legimus. In ipſo autẽ tabernaculo non alij, quàm ſancti Sacerdotes, & Leuitæ veſtibus ſacris ornati Sacramenta tractabant, & pro populo oblationes offerebãt. Poſtmodum tam Reges Hæbręorum ſuum templũ, quàm Romani Chriſtiani Principes baſilicas à ſe cõſtructas ſumma in veneratione habuerũt; immuneſq; ab omni vulgari ſtrepitu, & negotio eſſe voluerunt; vt domus orationis ad aliud nullum commercium, atq; vſum accommodaretur. Eamque priuilegij, & immunitatis prærogatiuam habere voluerunt; vt ſi quis temerariè ſacrilegas manus appoſuiſſet, grauiſſimis ſupplicijs afficeretur. Non enim iuſtũ viſũ eſt, domum Dei altiſsimi temerarijs præſumptionibus expoſitam eſſe, nec latronum (iuxta verbum Veritatis) ſpeluncam eſſe. Locus eſt ſalutis, portus naufragãtibus, ad quẽ de tempeſtatibus anchora ia-

citur.

citur. Hanc beneficia petituri adeũt, & iuſtæ eorum preces exaudiuntur. Capitalium criminum rei ad hanc fugientes, impunitatem facti, implorantibus Sacerdotibus, accipiũt. Magna ergo veneratione ſacratas Domino baſilicas adeatis, fratres chariſsimi, mundique facinoribus Domino oblationes cordis veſtri offeratis. De quibus baſilicis hæc vna eſt, cui N. & N. ſummi Põtifices priuilegia conceſſerũt, quam vos ædificari feciſtis, (vel N. ædificari fecit,) & nobis humiliter ſupplicaſtis, (vel ſupplicauit,) vt eam cõſecrare dignaremur. Nos autem veſtris, (vel ſuis) honeſtis ſupplicationibus inclinati, eam in honorẽ omnipotentis Dei, beatæ Mariæ ſemper virginis, & omnium Sãctorum, ac memoriam sãcti N. dedicamus; & in eius altari Reliquias Sanctorum N. & N. Deo propitio, poni decreuimus: & in altari N. (vel in loco N.) ſunt corpora, (vel Reliquiæ) Sãctorũ N. & N. quæ, (vel quas) qui deuotè viſitauerit, indulgentiã N. per N. conceſſam obtinebit. Vos inſuper moneo, fratres chariſſimi, vt decimas, quæ ſunt diuina tributa, integrè Eccleſijs, & Sacerdotibus perſoluatis. Has ſibi Dominus ad vniuersalis dominij ſignum reſeruauit. Audite Sanctum Auguſtinum: Decimæ tributa ſunt egentiũ animarum. Quòd ſi decimas dederis, non ſolùm abundantiam fructuum recipies, ſed etiam ſanitatẽ corporis, & animæ consequèris. Non igitur Dominus Deus præmiũ poſtulat, ſed honorẽ. Deus enim noſter, qui dignatus eſt totũ dare, decimam à nobis dignatus eſt recipere, non ſibi, sed nobis ſine dubio profuturam. Sed ſi tardiùs dare peccatum eſt, quantò peius eſt non dediſſe? De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Cùm enim decimas dando, & terrena, & cæleſtia poſſis præmia promereri, quare pro auaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc eſt enim Dei iuſtiſsima conſuetudo, vt ſi tu illi decimam non dederis, tu

ad decimam reuoceris. Dabis impio militi, quod nō vis dare Sacerdoti; & hoc tollit fiſcus, quod non accipit Chriſtus. Reuertimini ad me, inquit Dominus apud Prophetam, & reuertar ad vos. Et dixiſtis: In quo reuertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixiſtis: In quo configimus te? In decimis, & in primitijs. Et in penuria vos maledicti eſtis, & me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreum, & ſit cibus in domo mea, & probate me ſuper hoc, dicit Dominus: ſi nō aperuero vobis cataractas cæli, & effundero vobis benedictionem vſque ad abundantiam, & increpabo pro vobis deuorantē, & non corrumpet fructum terrę veſtræ: nec erit ſterilis vinea in agro, dicit Dñs exercituum. Et beatos vos dicent omnes gētes: eritis enim vos terra deſiderabilis, dicit Dominus exercituum. Euitanda eſt itaq; Domini indignatio, ſoluendæ decimæ, & tributa diuina perſoluenda, nec pro temporali commodo amittēda ſunt ſecutura bona, quę expectātur. Memores ergo hæc accipite, fratres chariſsimi, & intellecta pro deſiderio complete; vt æterna pro temporalibus accipere beneficia mereamini.

Archidiaconus legat ſequētia duo Decreta ſacroſancti Concilij Tridentini.

SI quem Clericorum, vel laicorum, quacumq; is dignitate, etiam Imperiali, aut Regali, præfulgeat, in tantum malorum omnium radix, cupiditas occupauerit, vt alicuius Eccleſiæ, ſeu cuiuſuis ſæcularis, vel Regularis beneficij, Montium pietatis, aliorumq; piorum locorum iuriſdictiones, bona, cēſus, ac iura etiam feudalia, & emphyteutica, fructus, emolumenta, ſeu quaſcumque obuentiones, quæ in miniſtrorum, & pauperū neceſſitates cōuerti debent, per ſe, vel per alios vi, vel timore incõcuſſo, ſeu etiam per ſuppoſitas perſonas Clericorum, aut laicorum, ſeu quacumq; arte, aut quocumque quęſito

colore,

colore, in proprios vſus conuertere, illoſq; vſurpare præſumpſerit, ſeu impedire, ne ab ijs, ad quos iure pertinẽt, percipiantur, is anathemati tamdiu ſubiaceat, quamdiu iuriſdictiones, bona, res, iura, fructus, & redditus, quos occupauerit, vel qui ad eum quomodocumq; etiam ex donatione ſuppoſitæ perſonæ peruenerint, Eccleſiæ, eiuſque adminiſtratori, ſiue beneficiato integrè reſtituerit; ac deinde à Romano Põtifice abſolutionem obtinuerit. Quòd ſi eiuſdem Eccleſiæ patronus fuerit; etiam iure patronatus, vltra prædictas pœnas, eo ipſo priuatus exiſtat. Clericus verò, qui nefandæ fraudis, & vſurpationis huiuſmodi fabricator, ſeu cõſentiens fuerit, eiſdem pœnis ſubiaceat, nec nõ quibuſcumque beneficijs priuatus ſit, & ad quæcumq; alia beneficia inhabilis efficiatur, & à ſuorum Ordinum executione, etiam poſt integram ſatisfactionem, & abſolutionem ſui Ordinarij arbitrio ſuſpendatur.
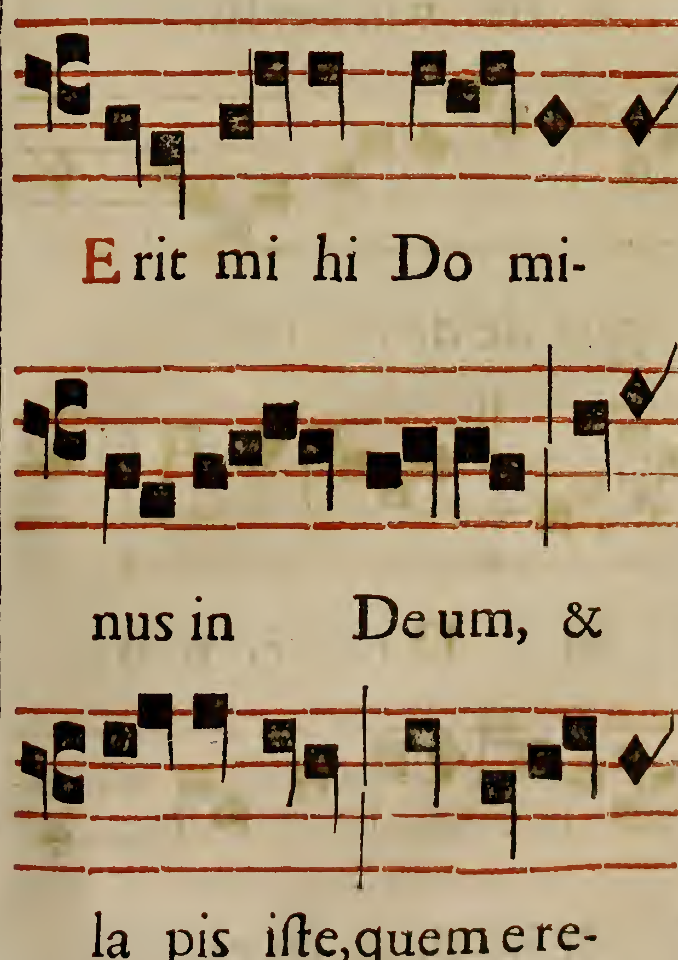
Non ſunt ferendi, qui varijs artibus decimas Eccleſijs obuenientes, ſubtrahere moliũtur, aut qui ab alijs ſoluendas temerè occupant, & in rem ſuam vertunt; cùm decimarũ ſolutio debita ſit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediũt, res alienas inuadũt. Præcipit igitur sãcta Synodus omnibus cuiuſcumq; gradus, & conditionis ſint, ad quos decimarũ ſolutio ſpectat, vt eas, ad quas de Iure tenentur, in poſterum Cathedrali, aut quibuſcumque alijs Eccleſijs, vel perſonis, quibus legitimè debẽtur, integrè perſoluant. Qui verò eas aut ſubtrahũt, aut impediũt, excõmunicentur, nec ab hoc crimine, niſi plena reſtitutione ſecuta, abſoluãtur. Hortatur de hinc omnes, & ſingulos, pro Chriſtiana caritate, debitòq; erga Paſtores ſuos munere, vt de bonis ſibi à Deo collatis, Epiſcopis, & Parochis, qui tenuioribus pręſũt Eccleſijs, largè ſubuenire ad Dei laudẽ, atq; ad Paſtorum ſuorum, qui pro eis inuigilãt, dignitatem tuendam, nõ grauentur.
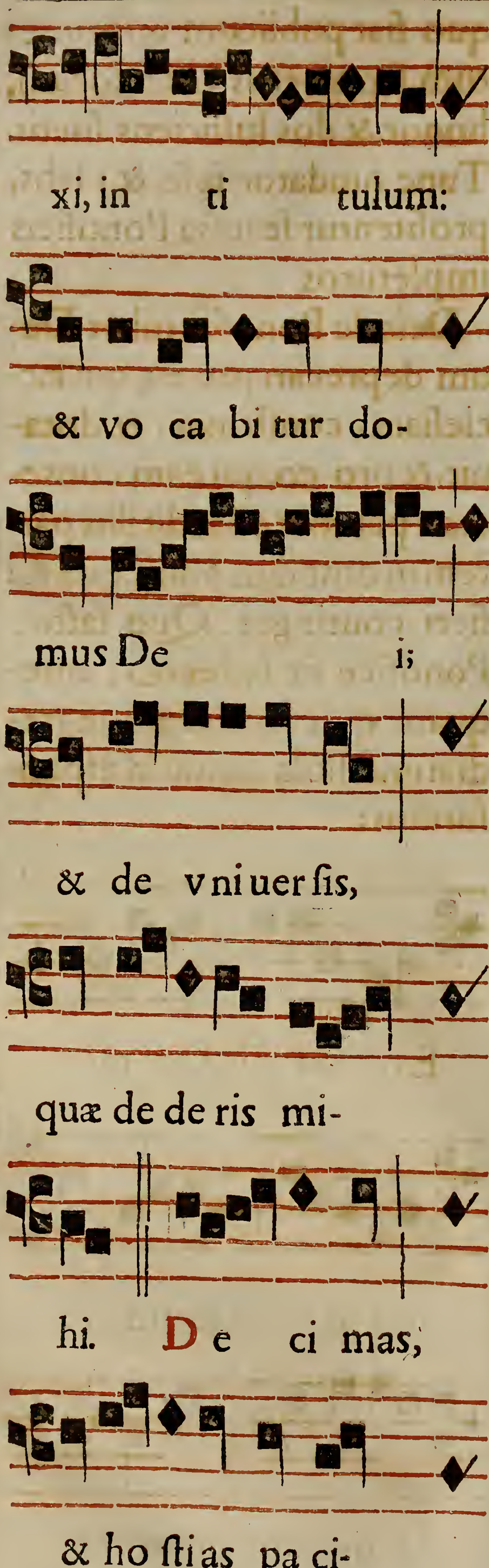
Poſteà Pontifex ad fundatorem dicat:
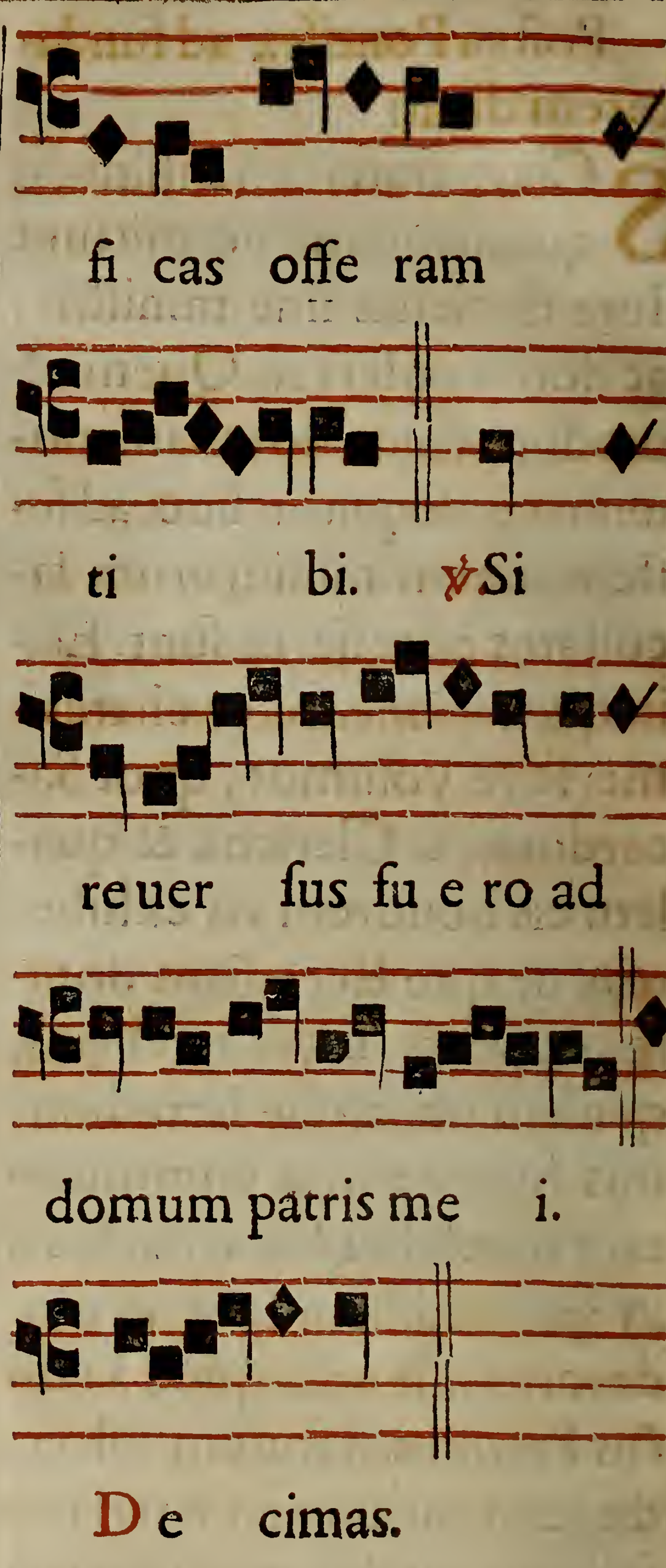
SCias, frater chariſſime, quoniam non permittunt Iura Eccleſias ſine miniſtris, ac dote conſecrari. Quemadmodum enim dos matrimonium conſequitur; ſic & ad ſuſtētationem miniſtrorum facultates neceſſariæ ſunt. Ea itaque ratione, frater chariſsime, ſcire volumus, quot Sacerdotes, & Clericos, & qualem eis honorem vis exhibere, & de quo Eccleſiam dotare proponis. Et, vt intelligas, qualem tibi, atque hæredibus tuis honorem, & commoditatem exhibet Eccleſia, ſcias, vt gratitudinem ipsā ad fundatores oſtendat, quòd à ſanctis Patribus ſtatutum eſt, in diei dedicationis anniuerſario ſolemni fundatores, & eorum hęredes in Proceſſionibus primos eſſe debere; & ſi caſu ad egeſtatem peruenerint, grata recordatione, Eccleſia fundatoris piam liberalitatem recognoſcit.

Qui ad interrogata, prout ſibi placuerit, reſpondet; de quo fiat publicum inſtrumētum, ſi numerus Clericorum, honor, & dos ſufficiens fuerit. Tunc fundator ipſe, & plebs, profitentur ſe iuſsa Pontificis impleturos.

Deinde Pontifex iubet Deum deprecari pro eo, qui Eccleſiam conſtruxit, & dotauit, & pro eo, qui eam conſecrari petijt; & cōcedit illis partem in omnibus bonis, quæ ibi fieri continget. Quo facto, Pontifice ſic ſedente, antequam quis Eccleſiam ingrediatur, ſchola cantat Reſponſorium:

Tum Pontifex, depoſita mitra, ſurgit; & verſus ad oſtium Eccleſiæ, ibidem ſtans, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.
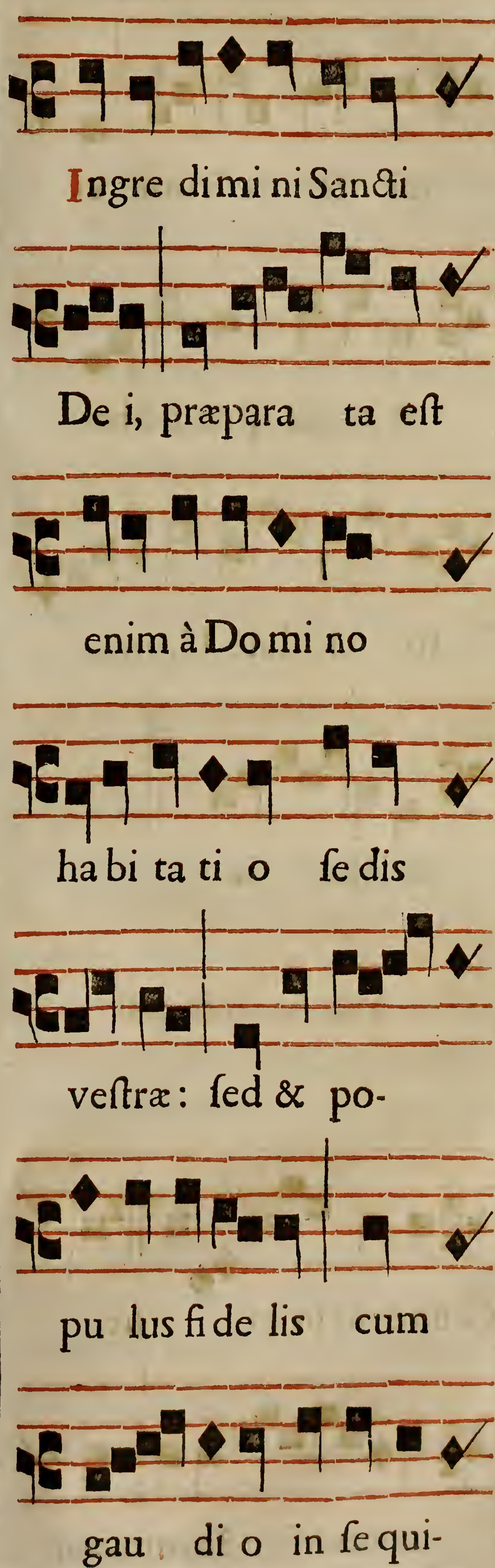
DOmum tuã, quæſumus, Domine, clementer in-
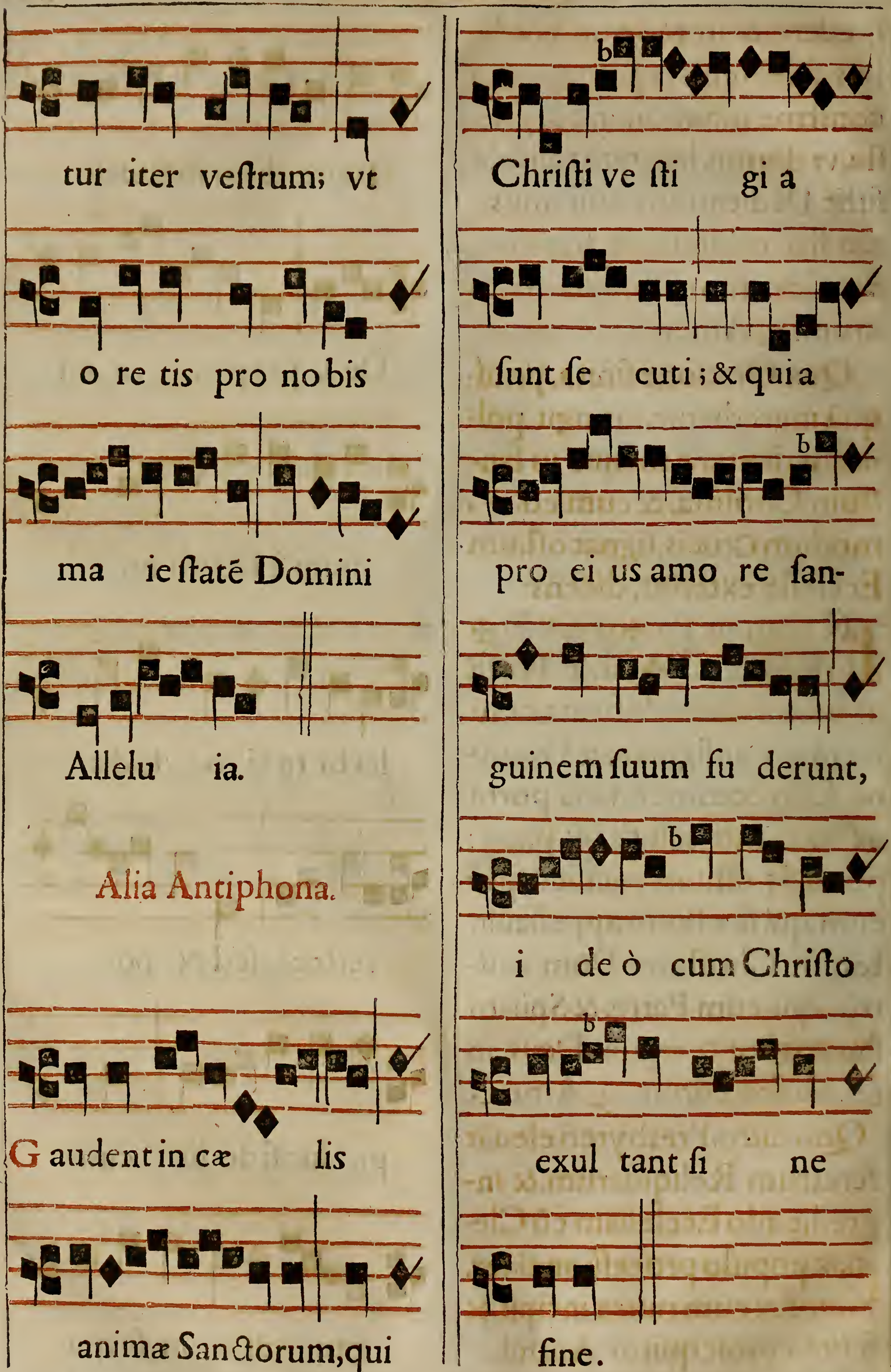
gredere, & in tuorum cordibus fidelium perpetuam tibi conſtrue manſionem; & præſta, vt domus hęc, quæ tua ſubſiſtit Dedicatione solemnis, tua fiat habitatione ſublimis. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua Oratione finita, priuſquā ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo, in modum Crucis, ſignat oſtium Eccleſiæ exterius, dicens:

IN nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Porta ſis benedicta, ſanctificata, conſecrata, conſignata, & Domino Deo commendata; porta ſis introitus salutis, & pacis; porta ſis oſtium pacificū, per eum, qui ſe oſtium appellauit, Ieſum Chriſtum Dn̄m noſtrū, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

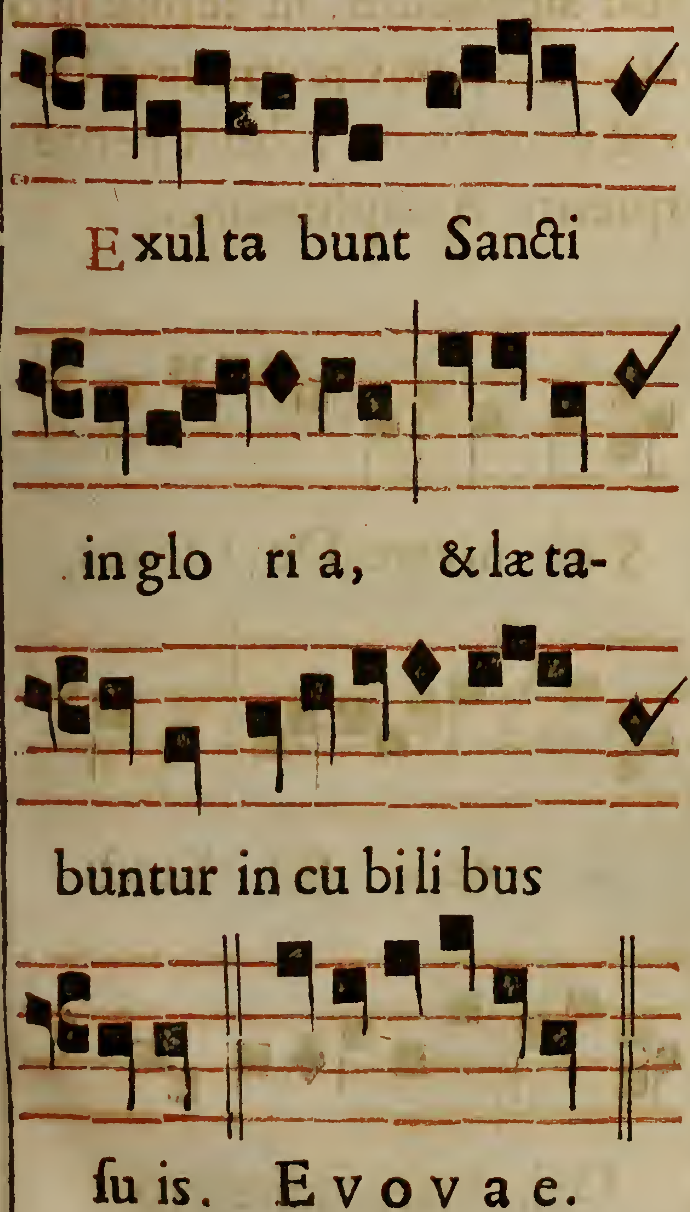
Quo dicto, Presbyteri eleuāt feretrum Reliquiarum, & ingrediendo Eccleſiam cū Clero, & populo proceſſionaliter, Pontifex cum mitra incipit, & ſchola proſequitur Antiph.

tur iter veſtrum; vt
o re tis pro no bis
ma ie ſtatē Domini
Allelu ia.
Alia Antiphona.
G audent in cæ lis
animæ Sanctorum,qui
Chriſti ve ſti gi a
ſunt ſe cuti ; & qui a
pro ei us amo re ſan-
guinem ſuum fu derunt,
i de ò cum Chriſto
exul tant ſi ne
fine.

In-

Interim proceſſionaliter vadũt per Eccleſiam. Cùm peruenerint ad altare, in quo Reliquię ſunt cõdendę, Reliquijs ipſis cũ feretro prope altare poſitis, & luminaribus iuxta illas ardentibus, Pontifex ſtans cũ mitra ante altare inchoat, ſchola prosequente Antiph.

Pſalmus 149.

Cantate Domino canticũ nouum: laus eius in Eccleſia ſanctorum.

Lætetur Iſrael in eo, qui fecit eum: & filiæ Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen eius in choro: in tympano, & pſalterio pſallant ei.

Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exaltauit manſuetos in ſalutem.

Exultabunt ſancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.

Vt faciant in eis iudicium cõſcriptum: gloria hęc eſt omnibus ſanctis eius.

Pſalmus 150.

Laudate Dominum in ſanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſecundùm multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum in ſono tubæ:

laudate eum in pſalterio,& cithara.

Laudate eum in tympano,& choro:laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eũ in cymbalis beneſonantibus,laudate eum in cymbalis iubilationis : omnis ſpiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed repetitur Antiphona. Qua dicta Pontifex, depoſita mitra, verſus ad altare dicit:
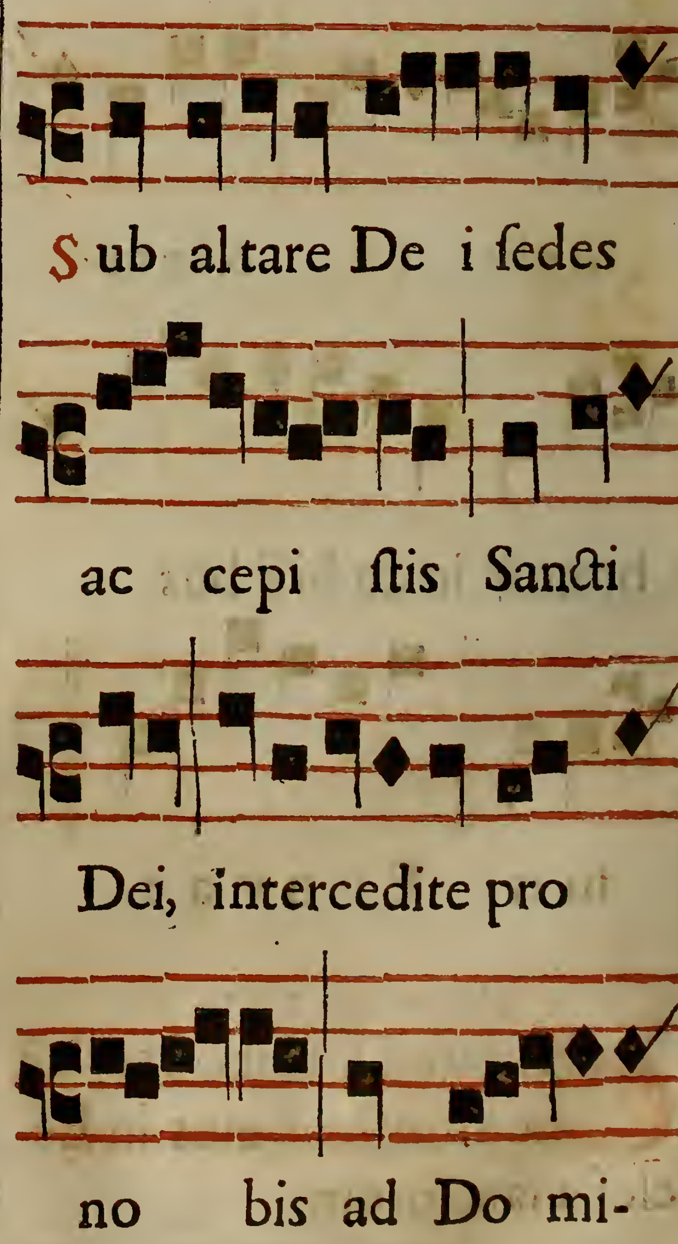
Oremus.

Deus,qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſſiſtis, exaudi nos,quęſumus,& concede,vt inuiolabilis permaneat huius loci cõſecratio;& beneficia tua muneris, vniuerſitas fideliũ,quæ tibi ſupplicat, percipere mereatur.Per Chriſtum Dñm noſtrũ. ℟. Amen.

Tum Pontifex,accepta mitra,intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma,& cum eo ſignat confoſſionem, ideſt,ſepulchrũ altaris,in quo Reliquiæ ſunt reponendæ, in quatuor angulis,faciẽs in ſingulis ſignum Crucis,& dicẽs:

Conſe ✠ cretur,& ſãcti ✠ ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa ✠ tris,& Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

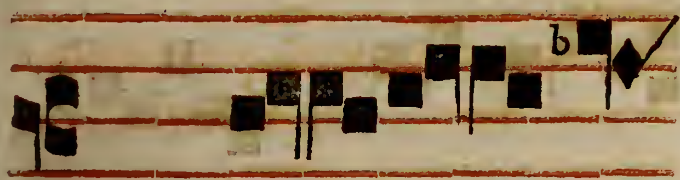
Deinde,depoſita mitra,recondit veneranter vaſculum ipſum cum Reliquijs, & alijs, prout heſterna die per eum fuit sigillatum, in ſepulchro altaris;quibus reconditis, Põtifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

num

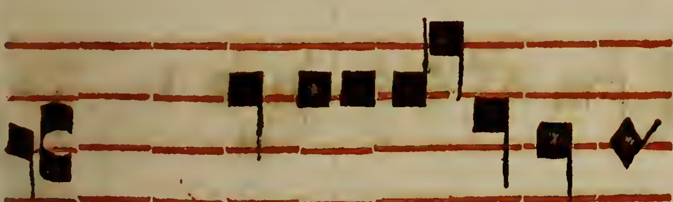
num Ie ſum Chriſtum.

Verſus. Exul ta bunt San-

&i in glo ri a.

Reſp. Et lætabuntur in

cubi li bus ſu is.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim dum præmiſſa cantantur, Pontifex ſine mitra thurificat Reliquias incluſas; quo facto, impoſita ſibi mitra, accipit tabulam, ſeu lapidem, cum qua debet claudi ſepulchrũ, in manum ſiniſtram; & pollicem dexteræ manus intingit in ſanctum Chriſma; & cũ eo facit in medio dictæ tabulæ, ſiue lapidis, de ſubtus, ſignum Crucis, dicens:

Conſe ✠ cretur, & ſancti ✠ ficetur hæc tabula, (vel hic lapis) per iſtam vnctionẽ, & Dei benedictionem. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Et mox linit cum cæmento, ponit, & coaptat tabulam, ſeu lapidem, ſuper ſepulchrũ; claudens illud, & inchoans, ſchola proſequente Antiph.

Sub alta re De i audi-

ui voces occi ſo-

rum di cen ti um: Qua-

re non de fendis ſangui-

nem no ſtrum? Et ac-

cepe runt diuinũ re-

ſpon ſum: Adhuc ſu-

ſtinete modicum tem-

pus, donec imple a-

tur numerus fra trum

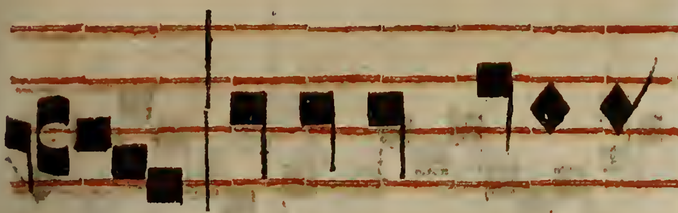
ve ſtro rum.

Alia Antiphona.

Corpo ra San ćto rum

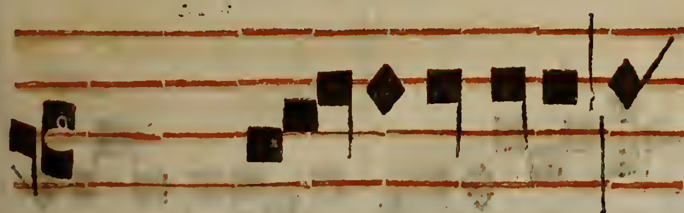
in pa ce ſe pul ta

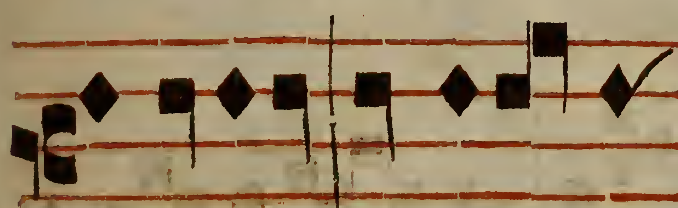
ſunt: & viuent nomi-

na e o rum in æ ternũ.

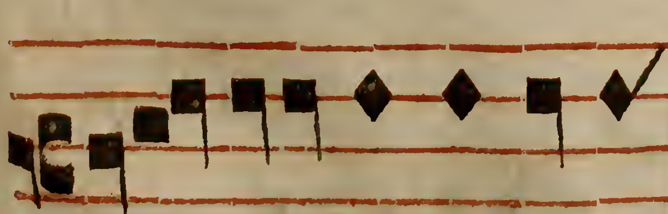
Verſus. Glo ri a Patri,

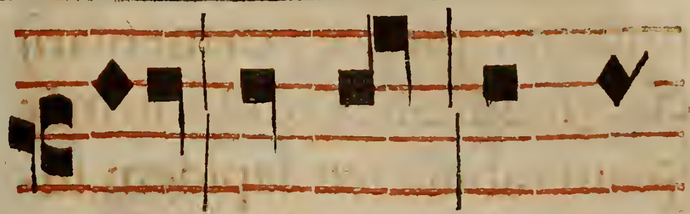
& Fi li o: & Spi ri-

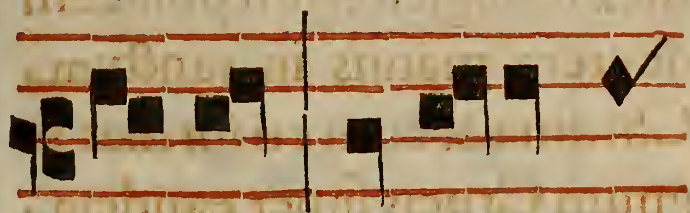
tu i ſan cto.

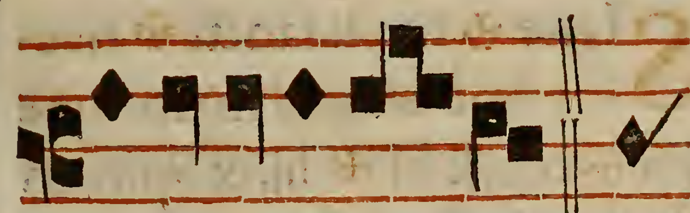
Sicut erat in prin ci-

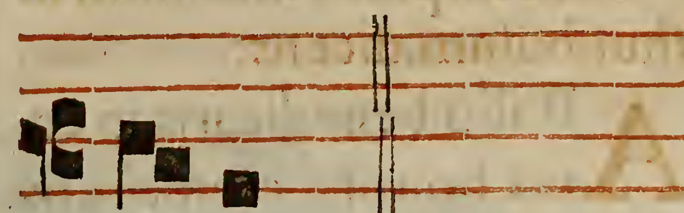
pi o, & nunc, &

ſem per: & in ſæ-

cu la ſæcu lo rum.

Amen.

Poſt hæc Pontifex, depoſita mitra, dicit: Oremus.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum ęternum maieſtati tuę condis habitaculum, da ædificationi tuę increm͞eta cæleſtia; & præſta, vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Tunc accepta mitra, Pōtifice
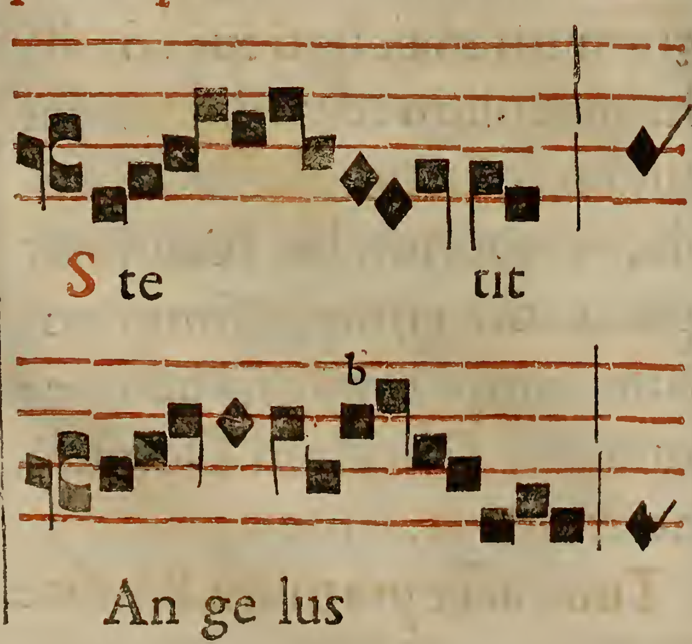
priùs incipiente, cæmentarij cũ cęmento benedicto firmãt ipſam tabulã, ſeu lapidem, ſuper ſepulchrum; deinde Pontifex intingit iterùm pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo format ſignum Crucis ſuper eandem tabulam, ſiue lapidem, dicens:
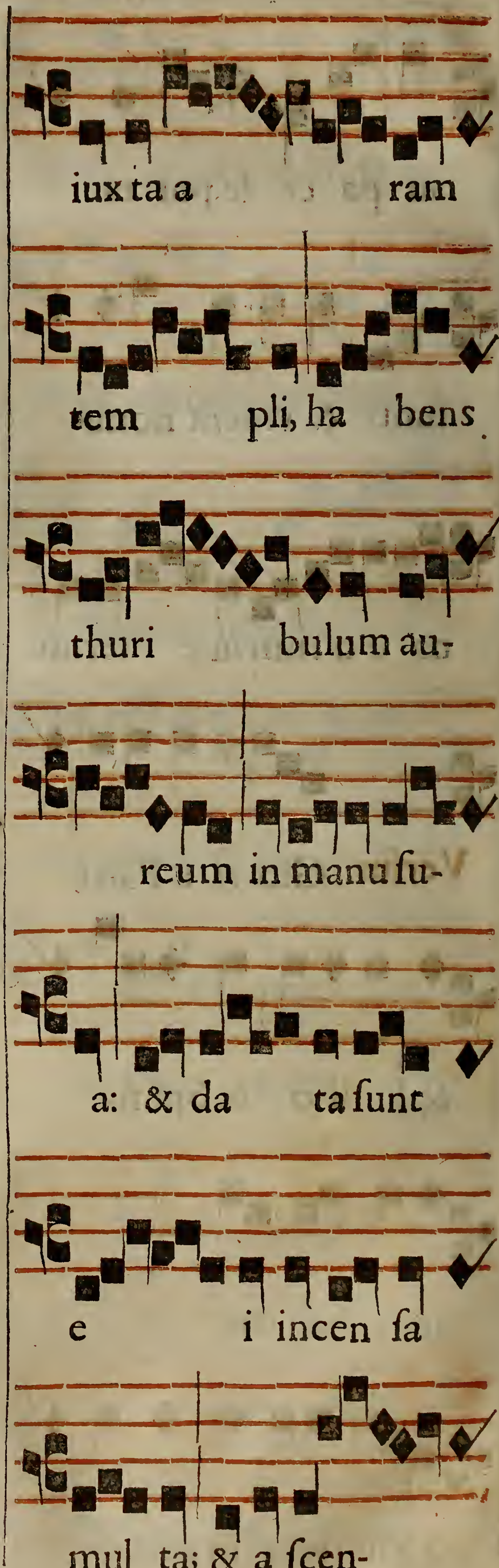
SIgne ✠ tur, & ſancti ✠ ficetur hoc altare. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Tum imponit incenſum in thuribulum, dicens:
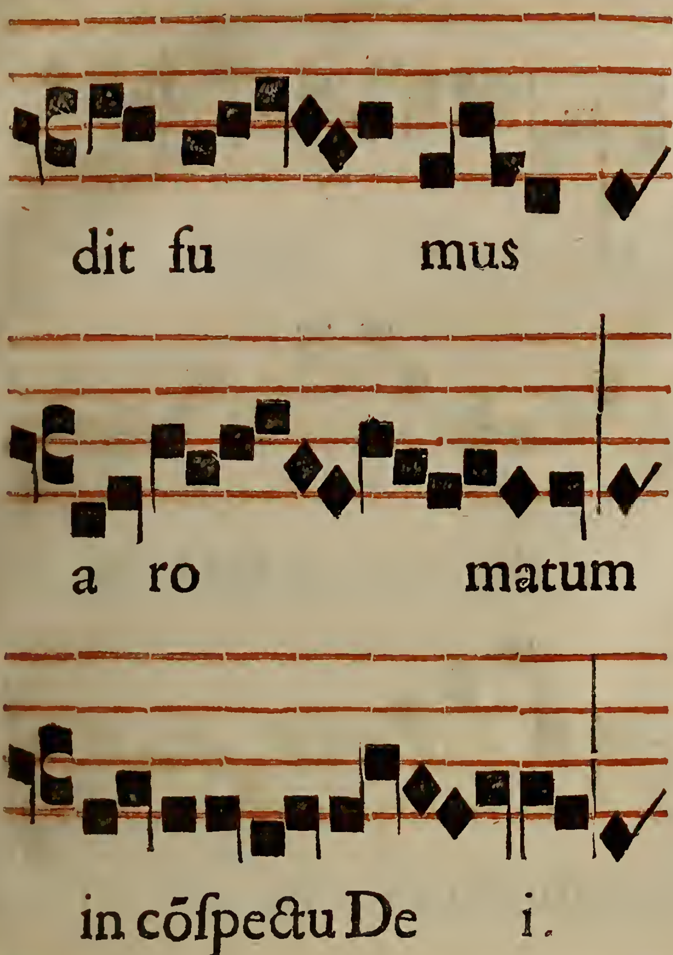
AB illo benedicaris, in cuius honore cremaberis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

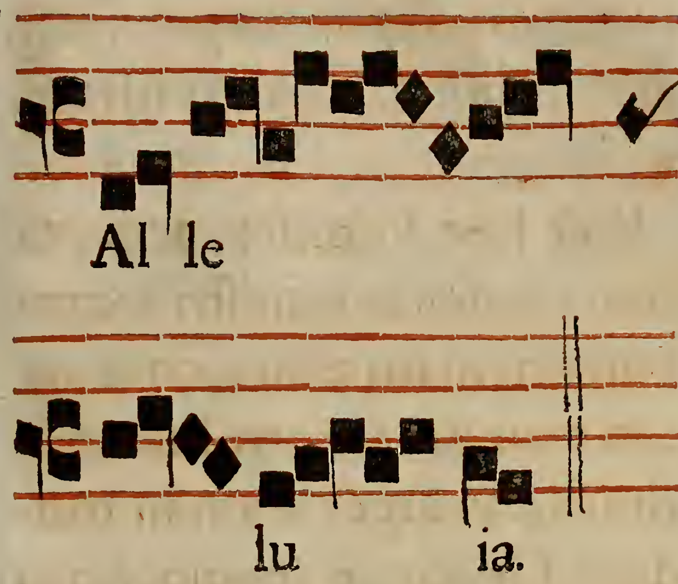
Et dextera manu producit deſuper ſignum Crucis; & depoſita mitra, inchoat, ſchola proſequente, cantum:

dit

Interim cũ mitra thurificat altare vndique ad dexterum, & ſiniſtrum latus, antè, & deſuper, donec præmiſſus cãtus finiatur; quo finito, ſtans coram altari ſine mitra, dicit:

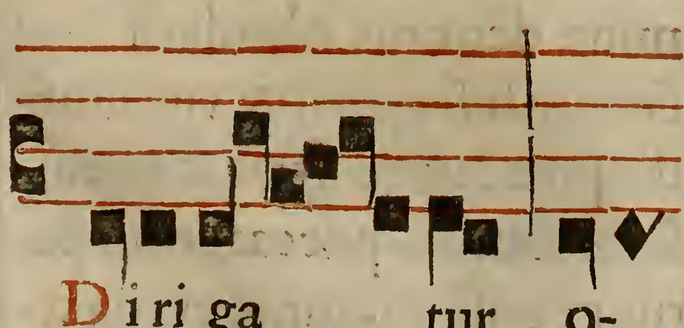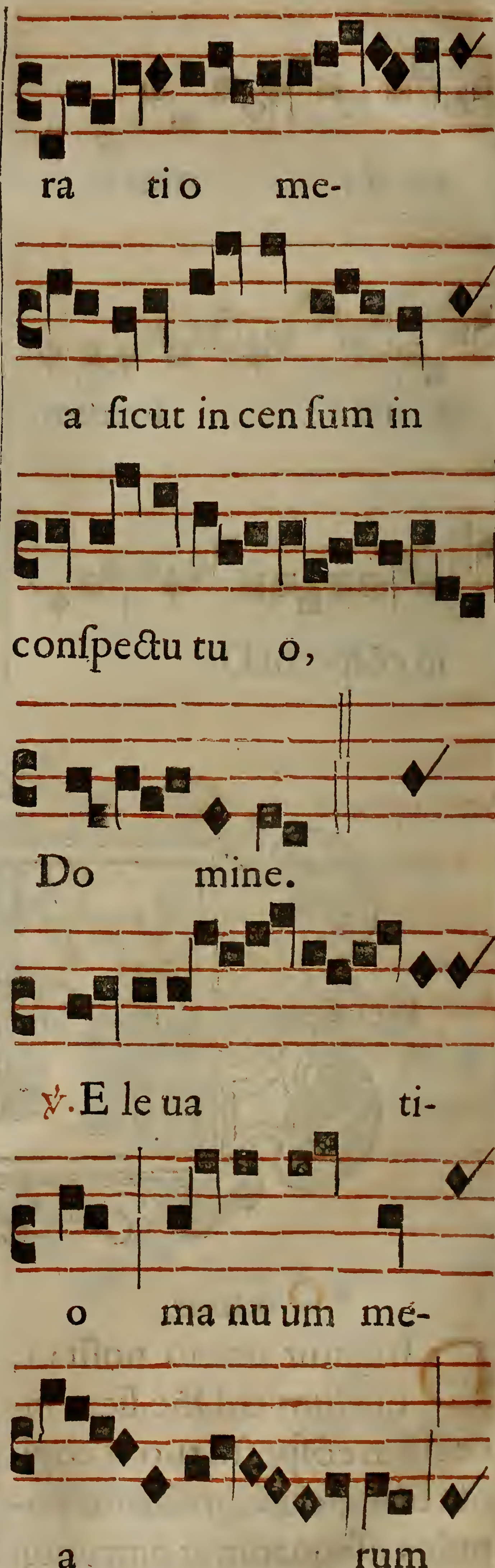

Oremus.

DIrigatur oratio noſtra, quęſumus, Dñe, ſicut incenſũ in cõſpectu tuo, & copioſa beneficia Chriſtianus populus aſſequatur: vt quicumq; tibi in hoc altari ſacrãda libamina deuotus obtulerit, vel ſacrata ſuſceperit; & vitę ſubſidia præſẽtis accipiat, & remiſſionẽ omniũ peccatorum pariter conſequatur, & gratiã ſẽ-
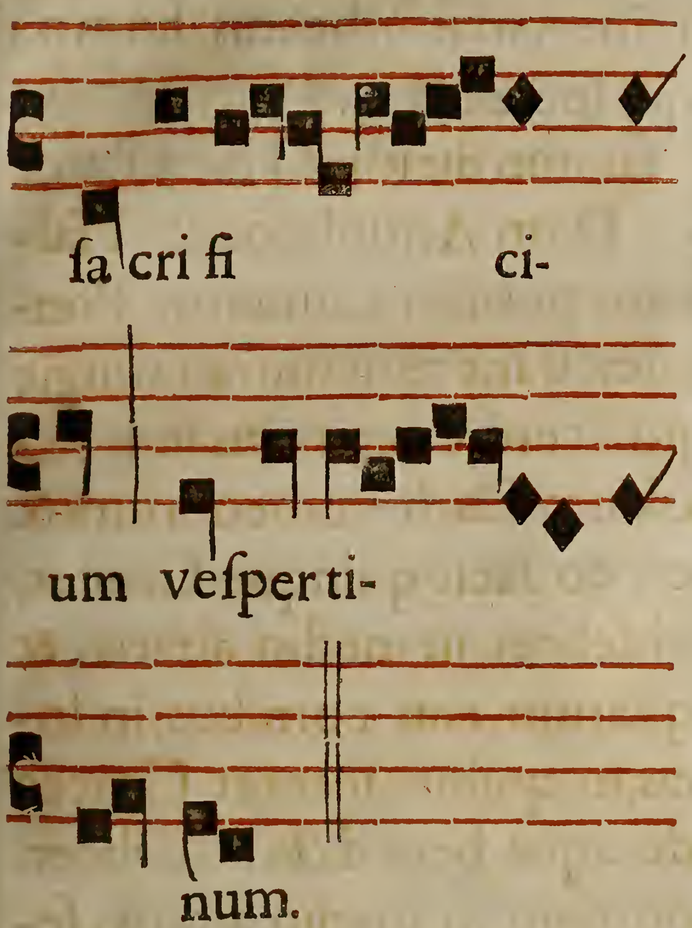
piternę redẽptionis percipiat. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amen.
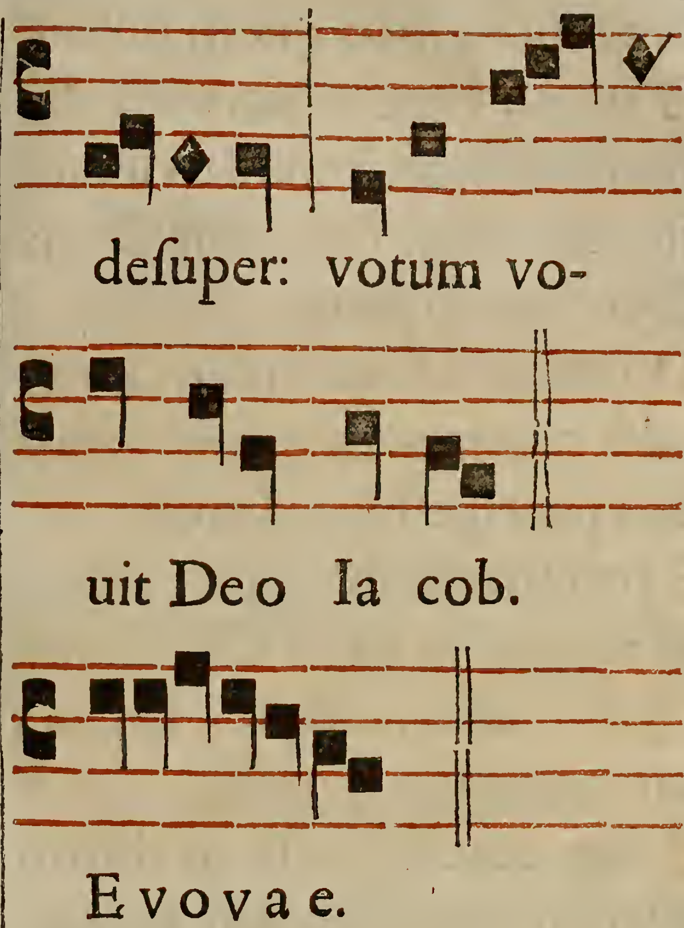
Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt menſam altaris cum linteo mundo: & mox Pontifex thurificat ſuper illam in modum Crucis, in medio, & in quatuor eius cornibus: quo facto, Pontifex ponit iterùm incensũ in thuribulo, & illud benedicit, vt ſuprà; videlicet, Ab illo benedicaris, &c. ac tradit vni Sacerdoti ſuperpelliceo induto, qui continuè altare circuit incenſando, donec conſecratio perficiatur, excepto eo tẽpore, quo Pontifex illud incenſat: tunc enim Pontifici thuribulum præſentat; & per Pontificem thurificato, illud iterùm accipit, &, vt priùs, incenſat. Tum Pontifex adhuc cũ mitra ſtans inchoat, ſchola proſequente, Reſponſorium:

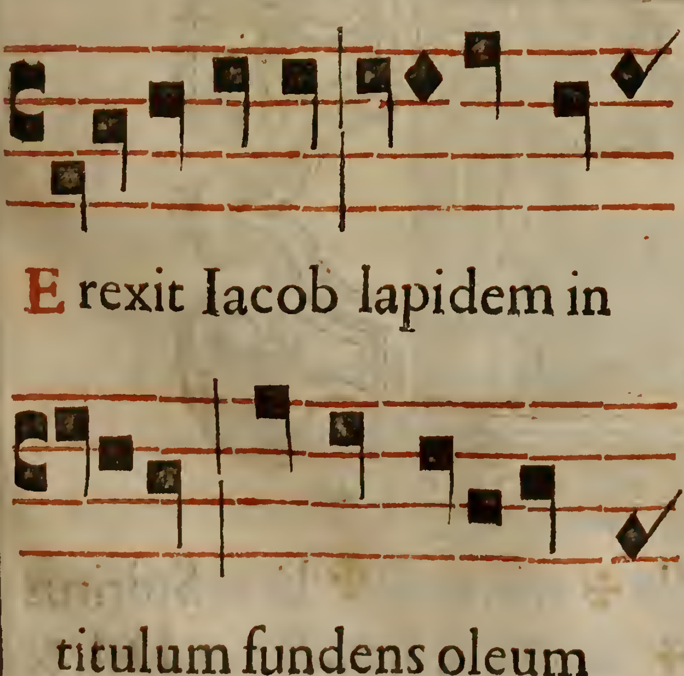

ſa-

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificãdo. Finita incenſatione, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 83.

QVàm dilecta tabernacula tua Domine virtutum! concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meũ, & caro mea: exultauerunt in Deum viuum.

Etenim paſſer inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.

Altaria tua Domine virtutũ: Rex meus, & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius eſt auxilium abs te: aſcenſiones in corde ſuo dispoſuit, in valle lacry-

ma-

marum,in loco quem poſuit.
Etenim benedictionem dabit legislator,ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus Deorum in Sion.
Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.
Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciē Chriſti tui.
Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis:ſuper millia.
Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei:magis quàm habitare in tabernaculis peccatorū.
Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam, & gloriam dabit Dominus.
Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutū, beatus homo, qui ſperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri;

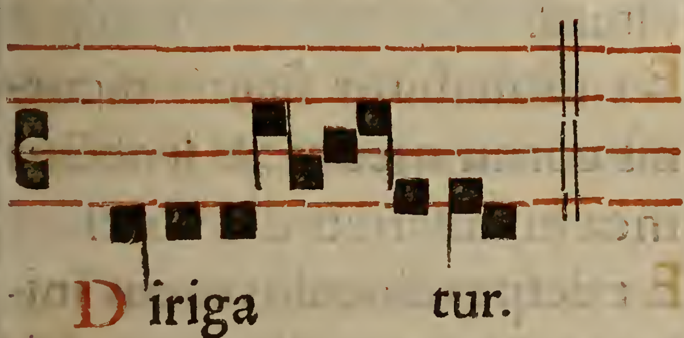
Dum Antiphona, & Pſalmus prædicti cantantur, Pontifex ſtans cum mitra,intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorum; & cū eo facit quinque Cruces, videlicet, in medio altaris, & quatuor eius cornibus, in locis,in quibus fecerat Cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, ſecundam in dextero poſteriori,ideſt,Euangelij, tertiam in ſiniſtro anteriori, quartam in dextero anteriori,quintam in ſiniſtro poſteriori,dicēs, dum ſingulas Cruces facit:

Sancti ✠ ficetur,& conſe ✠ cretur lapis iſte.In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in honorem Dei, &

glorioſæ virginis Mariȩ,atque omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante,impoſito,& benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cũ mitra inchoat,ſchola proſequente,Reſponſorium.

Et dicitur totum,prout ſuprà habetur, pag. 340. Quo incepto,Pōtifex circuit ſemel altare ad dexteram,thurificãdo illud;deinde reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito,depoſita mitra, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

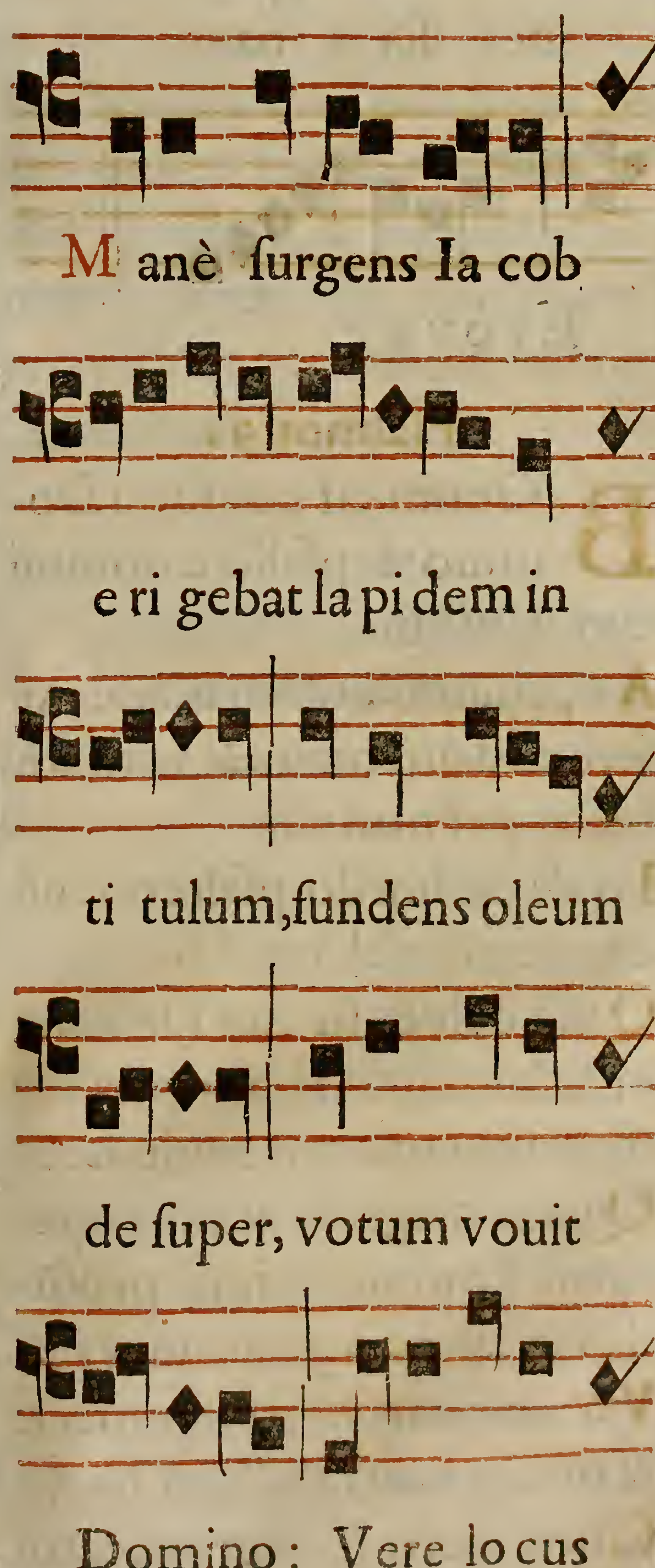
Flectamus genua.

℟. Leuate.
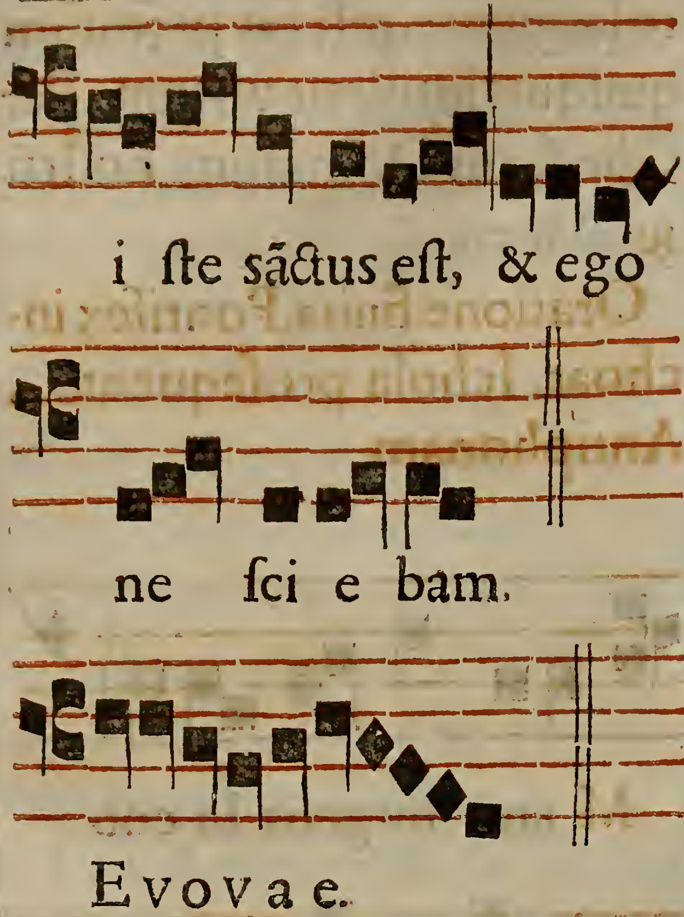
ADſit,Domine,miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis,& virtutem tuȩ vnctionis infunde;vt, te largiente,referat prȩmium quiſquis intulerit votum. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Oratione finita,Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

iſte

Pſalmus 91.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo Altiſſime.

Ad annuntiandum manè miſericordiam tuam: & veritatẽ tuam per noctem.

In decachordo pſalterio: cũ cantico in cithara.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quàm magnificata sũt opera tua Domine! nimis profũdæ factę ſunt cogitationes tuę.

Vir inſipiens non cognoſcet: & ſtultus non intelliget hæc.

Cùm exorti fuerint peccatores ſicut fœnum: & apparuerint omnes, qui operãtur iniquitatem.

Vt intereant in ſęculum ſęculi: tu autẽ Altiſsimus in æternum Domine.

Quoniã ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum: & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & ab inſurgentibus in me malignantibus, audiet auris mea.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini: in atrijs domus Dei noſtri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi: & benè patientes erunt, vt annuntient.

Quoniam rectus Dñs Deus noſter: & nõ eſt iniquitas in eo.

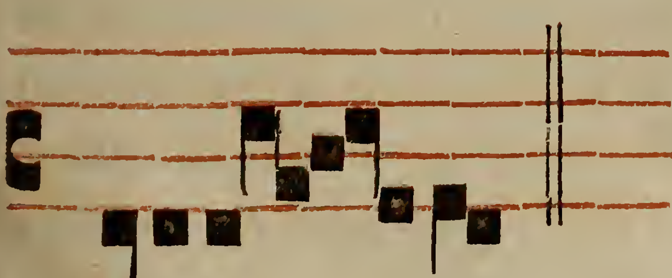
Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterùm

rùm quinque Cruces cum pollice, de eodē oleo Cathecumenorum, in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout priùs fecit, dicens, dum ſingulas Cruces facit:

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito, & benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cum mitra inchoat iterùm, ſchola proſequente, Reſponſorium.

Et dicitur totum, prout etiā ſuprà habetur. pag. 340. Quo incepto, circuit iterùm ſemel altare ad dexteram, illud incensando, quo facto, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.
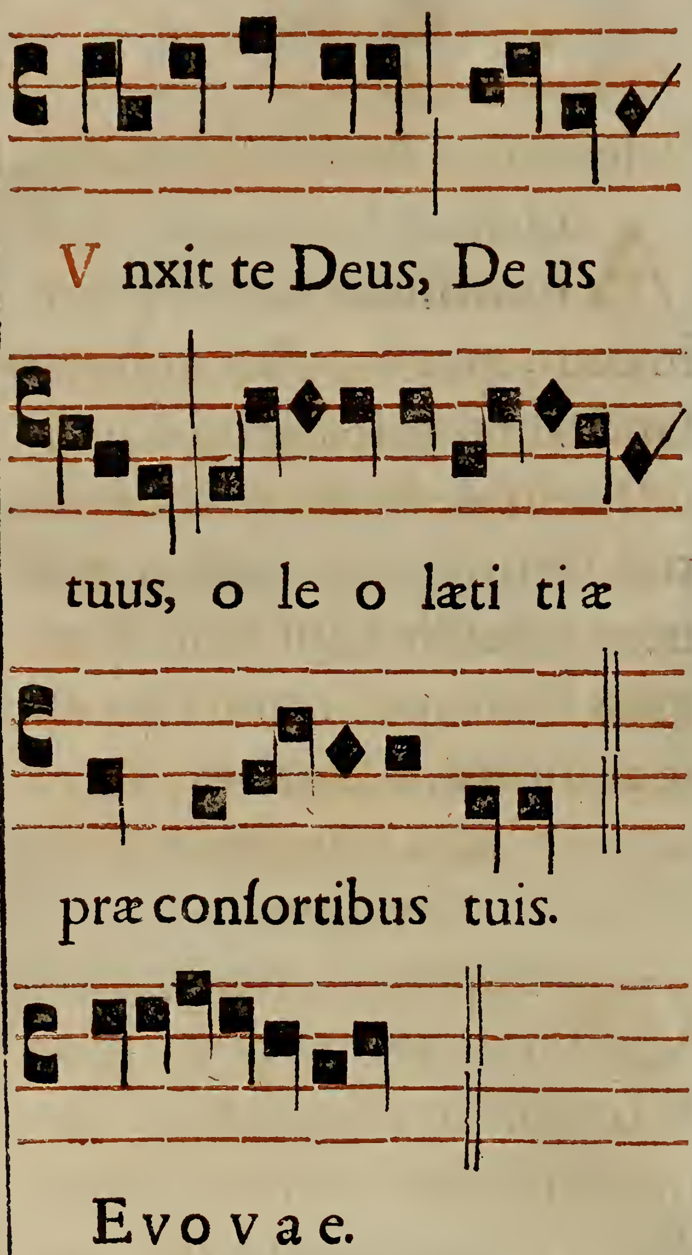
ADeſto, Domine, dedicationi huius menſę tuæ; & in eam, quæ à nobis indignis ſancto linita eſt Oleo, bene ✠ dictionis, & ſancti ✠ ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, altare hoc, quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui N. nos indigni cōſecramus, virtutæ tuę bene ✠ dictionis ſanctifica; & omnibus te hic inuocātibus, atque in te ſperātibus auxilij tui munus oſtende; vt huic altari impoſita munera ſemper accepta fieri digneris; & in eo Sacramentorum virtus, & votorum ſemper obtineatur effectus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 44.

E Ructauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

L ingua mea calamus ſcribæ: velociter ſcribentis..

S peciofus forma præ filijs hominum, diffuſa eſt gratia in labijs tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

A ccingere gladio tuo ſuper femur tuum: potentiſsime.

S pecie tua, & pulchritudine tua: intẽde, proſperè procede, & regna.

P ropter veritatem, & manſuetudinem, & iuſtitiam: & deducet te mirabiliter dextera tua.

S agittæ tuæ acutæ, populi ſub te cadent: in corda inimicorũ regis.

S edes tua Deus in ſæculum ſæculi: virga directionis, virga regni tui.

D ilexiſti iuſtitiam, & odiſti iniquitatem: propterea vnxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

M yrrha, & gutta, & caſia à veſtimẽtis tuis, à domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filiæ regum in honore tuo.

A ſtitit regina à dextris tuis in veſtitu deaurato: circumdata varietate.

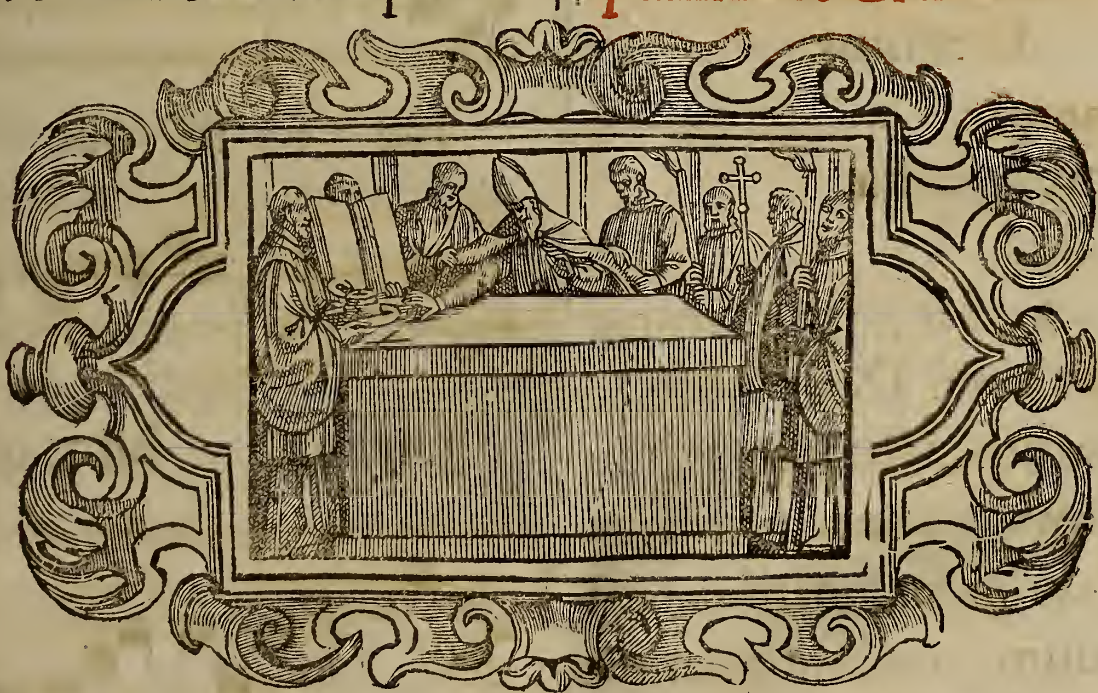
A udi filia, & vide, & inclina aurem tuam: & obliuiſcere populum tuum, & domum patris tui.

E t cõcupiſcet rex decorem tuum: quoniam ipſe eſt Do-

minus Deus tuus; & adorabunt eum.
E t filiæ Tyri in muneribus: vultum tuum deprecabũtur omnes diuites plebis.
O mnis gloria eius filiæ regis ab intus:in fimbrijs aureis circumamicta varietatibus.
A dducẽtur regi virgines poſt eam:proximæ eius afferentur tibi.
A fferentur in lætitia, & exultatione: adducentur in templum regis.
P ro patribus tuis nati ſunt tibi filij: conſtitues eos principes ſuper omnem terram.
M emores erunt nominis tui: in omni generatione,& generationem.
P roptereà populi confitebũtur tibi in æternum:& in ſeculum ſæculi.

Et non dicitur G loria Patri.
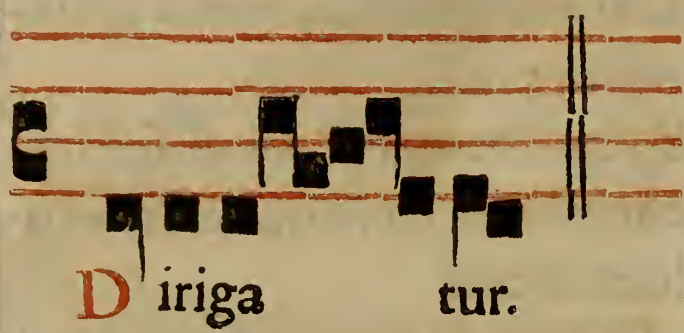
Incepta Antiphona, Pontifex,accepta mitra, iterùm facit quinque Cruces de ſancto Chriſmate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſuprà poſito,ad quamlibet Crucem dicens:

S Ancti ✠ ficetur,& conſe ✠ cretur lapis iſte.In nomine Pa ✠ tris,& Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atq; omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incenſante, impoſito, & benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cum

mitra inchoat, ſchola proſequente, Reſponſorium.

Et dicitur totum, prout ſuprà habetur, pag. 340. Quo incepto, Pōtifex circuit ſemel altare ad ſiniſtram, illud incēſans, vt priùs; quo incenſato, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

O remus.

Et miniſtri.

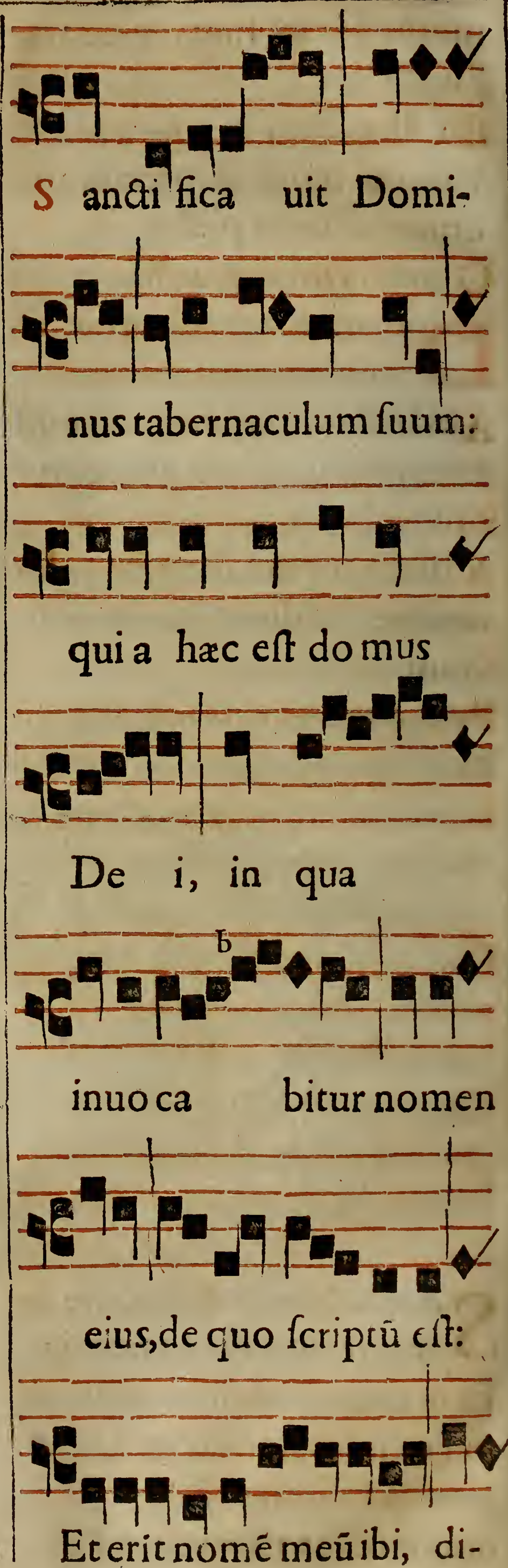
F lectamus genua.

℟. Leuate.

DEſcendat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſāctus ſuper hoc altare; qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Qua dicta, Pōtifex inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

cit

cit Dominus. E v o v a e.

Pſalmus 45.

DEus noſter refugium,& virtus:adiutor in tribulationibus,quæ inuenerunt nos nimis.

P ropterea non timebimus dum turbabitur terra:& transferentur mõtes in cor maris.

S onnuerunt, & turbatæ ſunt aquæ eorum:conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

F luminis impetus lętificat ciuitatem Dei: ſanctificauit tabernaculum ſuum Altiſſimus.

D eus,in medio eius,non cõmouebitur : adiuuabit eam Deus manè diluculo.

C onturbatæ ſunt gentes, & inclinata ſunt regna:dedit vocem ſuam,& mota eſt terra.

D ominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

V enite, & videte opera Domini,quæ poſuit prodigia ſuper terram:auferens bella vſque ad finem terræ.

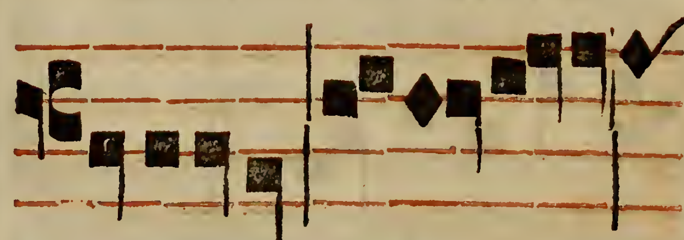
A rcum conteret, & confringet arma: & ſcuta comburet igni.

V acate,& videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus,& exaltabor in terra.

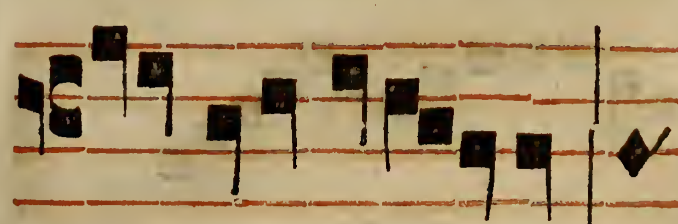
D ominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

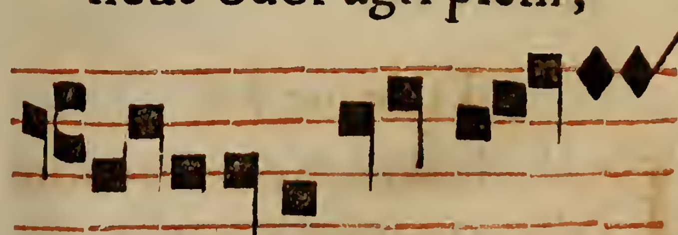
Interim dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, & ſpargit de oleo Cathecumenorum, & Chriſmate pariter ſuper altare, illud manu dextera cõfricans, liniens, & perungens. Quo facto, incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

E cce odor, fi li j me i;
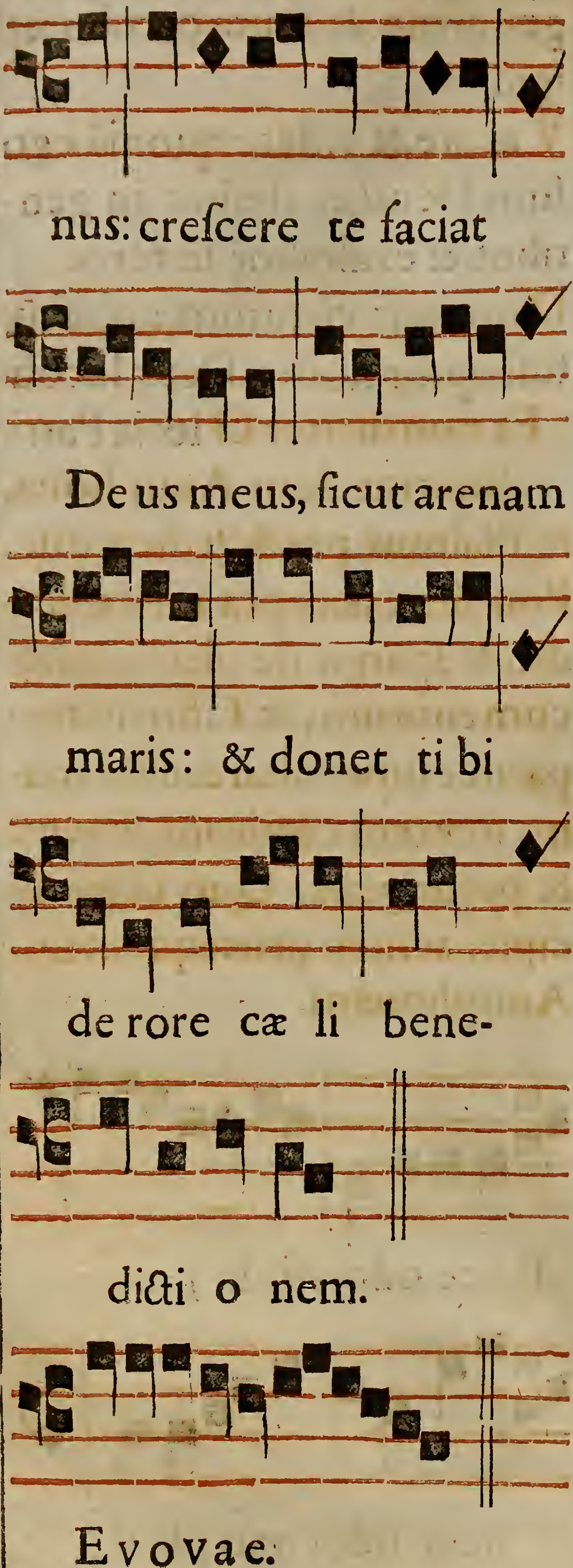

ſicut odor agri pleni;

cu i benedixit Do mi-

nus:

Pſalmus 86.

FVndamenta eius in montibus ſanctis: diligit Dominus portas Sion, ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te: ciuitas Dei.

Memor ero Rahab, & Babylonis: ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum: hi fuerunt illic.

Nunquid Sion dicet, Homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam Altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætãtium omnium: habitatio eſt in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Finito Pſalmo, Pontifex ſtãs cum mitra, dicit:
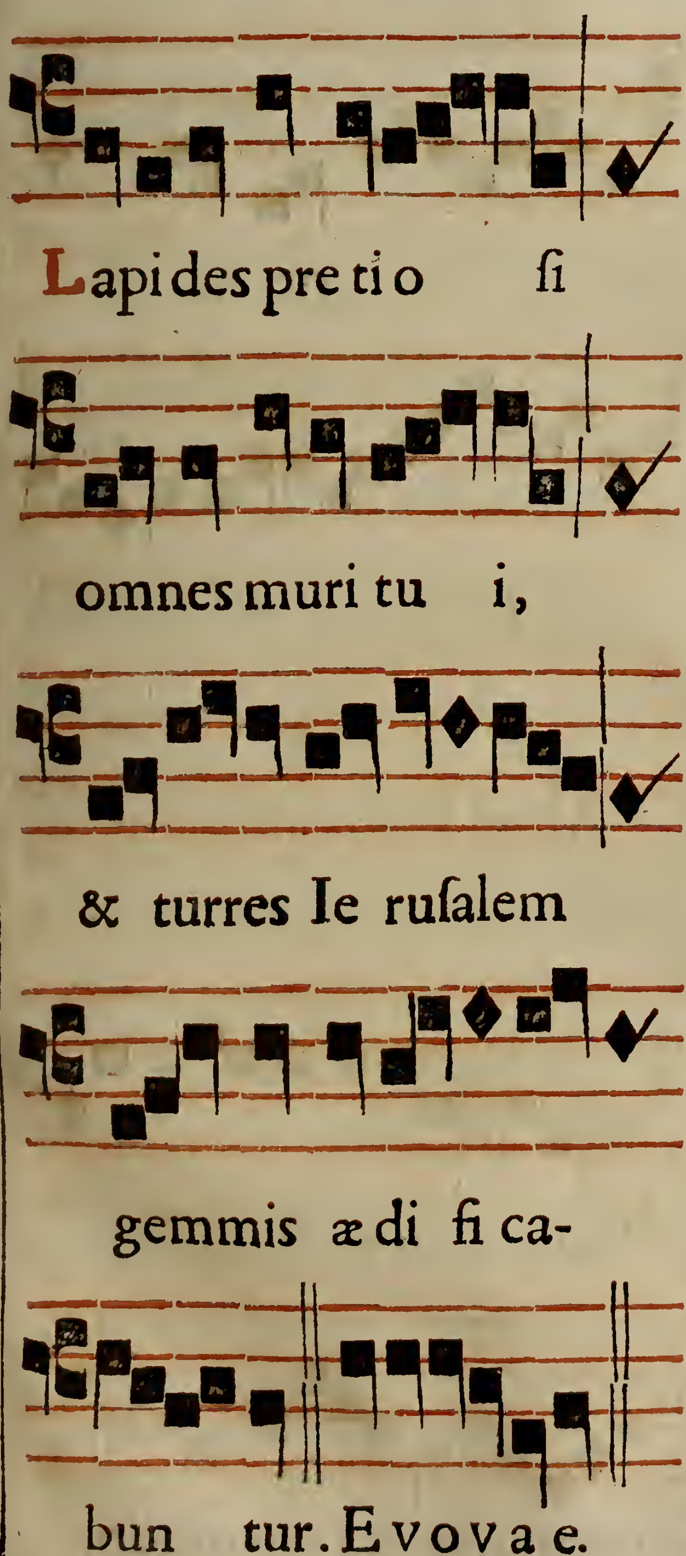
LApidem hũc, fratres chariſsimi, in quo vnguentũ ſacræ vnctionis effunditur, ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus vt Dominus noſter benedicat, & cõſecret; & quod eſt vnctum à nobis, ſit vnctũ in nomine eius: vt plebis vota ſuſcipiat; & altari per ſacrã vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorũ imponimus, ipſi propitiatores Dei eſſe mereamur.

Per

Per Ieſum Chriſtum Dñm noſtrum, qui cum eo, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.

Quo dicto, inchoat Antiphonam; ſchola ipſam, & Pſalmum, ac ſequentia Reſponſoria proſequente:

Antiphona.

Pſalmus 147.

LAuda Ieruſalem Dominum: lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortauit ſeras portarum tuarum: benedixit filijs tuis in te.

Qui poſuit fines tuos pacẽ: & adipe frumenti ſatiat te.

Qui emittit eloquium ſuum terræ: velociter currit ſermo eius.

Qui dat niuem ſicut lanam: nebulam ſicut cinerẽ ſpargit.

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis ſuſtinebit?

Emittet verbum ſuum, & liquefaciet ea: flabit ſpiritus eius, & fluent aquæ.
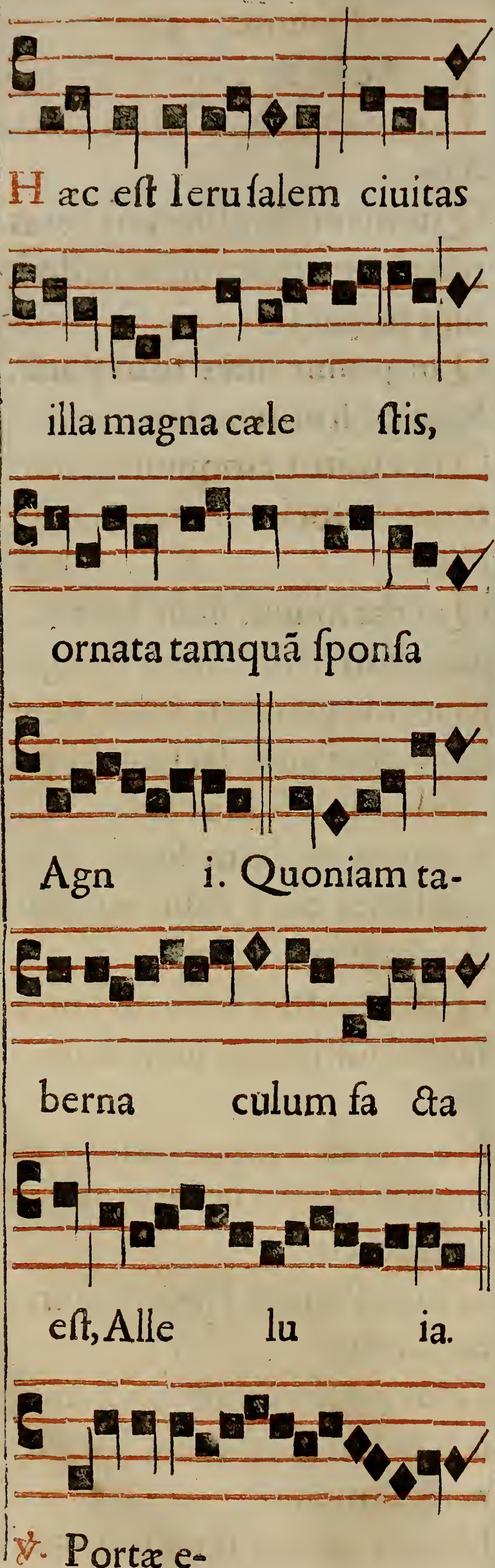
Qui annuntiat verbum ſuum Iacob: iuſtitias, & iudicia ſua Iſraël.

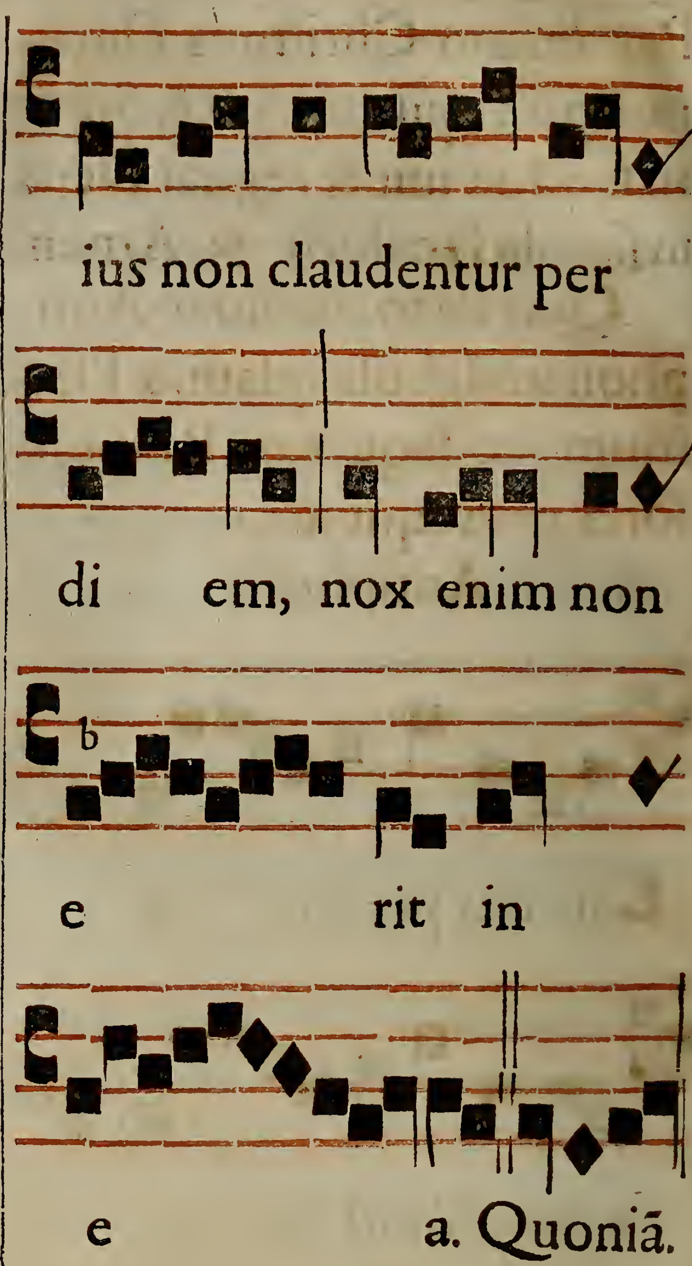
Non fecit taliter omni nationi: & iudicia ſua non manifeſtauit eis.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.
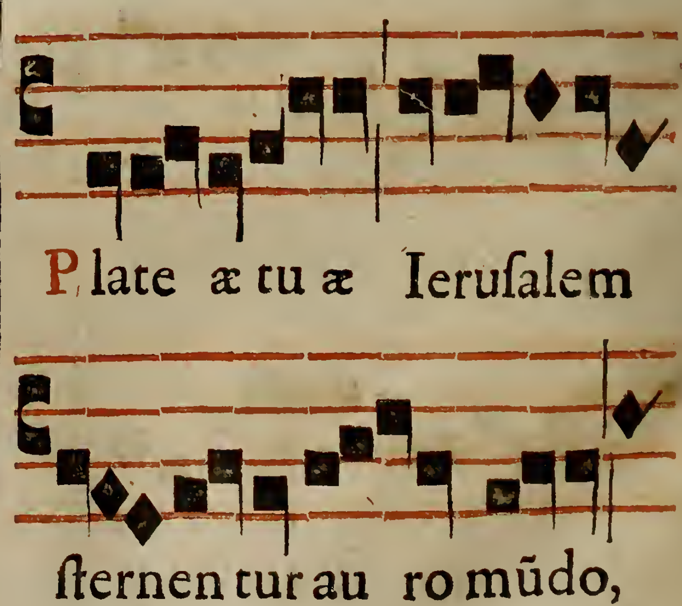
Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde dicitur Reſponſoriũ.
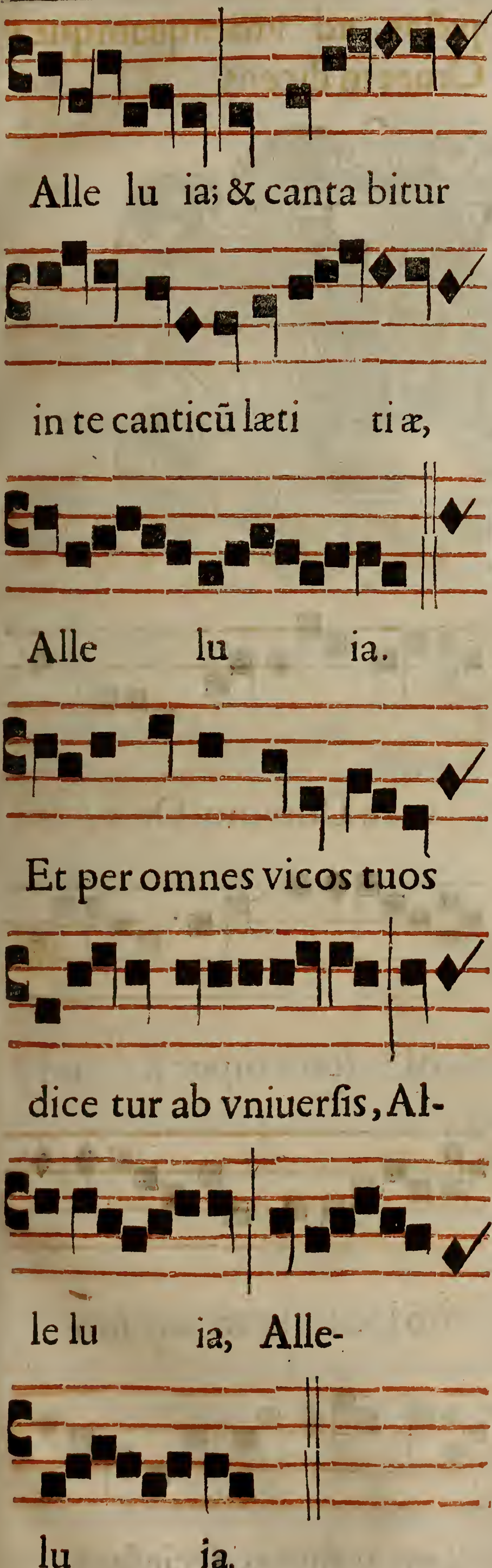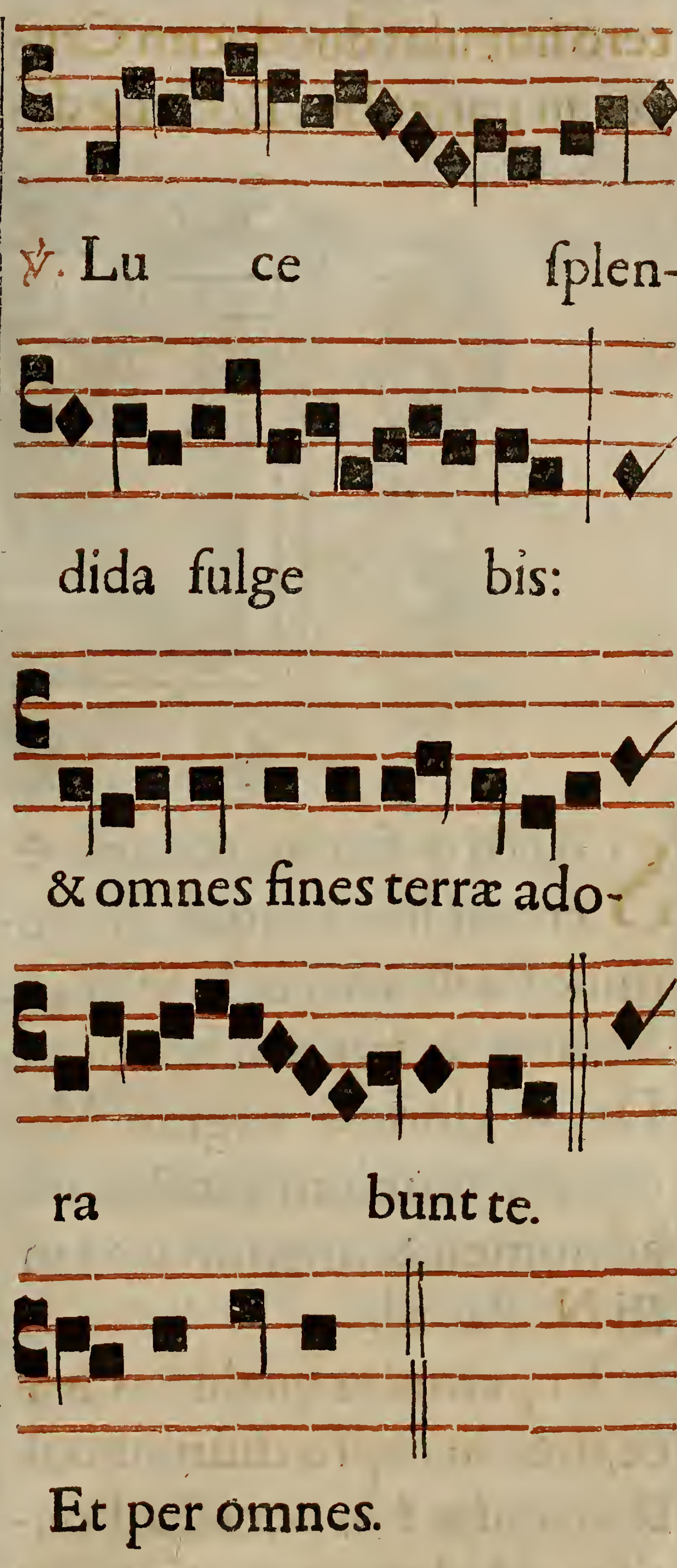

Aliud Reſponſorium.

Alle-

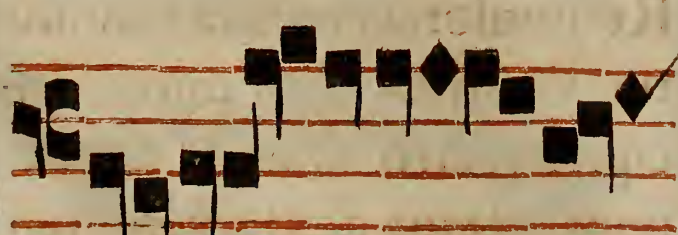
Incepta Antiphona, interim dum ipſa, & Pſalmus, ac Reſponſoria prędicta cantantur, Pontifex cum mitra, incipiens retro altare, & procedens ad eius dexterã, inungit Chriſmate cum pollice dex-

tero ſingulas duodecim Cruces in parietibus Eccleſiæ depictas, ad vnamquamque Crucem dicens:

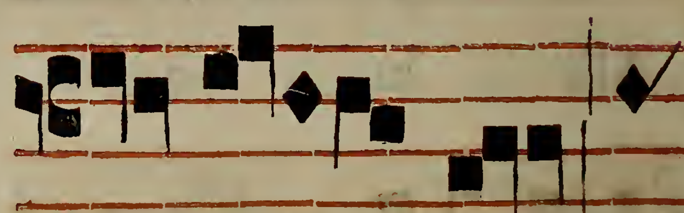

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hoc templũ. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti, in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariæ, atq; omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

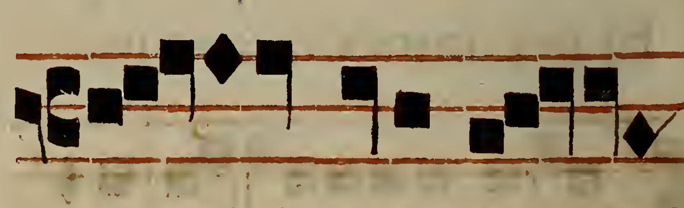
Et peruncta qualibet Cruce, mox accepto thuribulo, illã incenſat. His peractis, Pontifex ad altare reuertitur, ac ſtãs cum mitra, & thurificans ſuper illud, inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

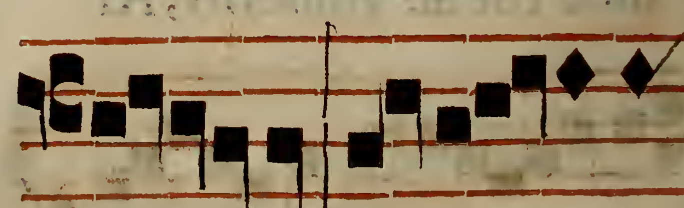
Ædifica uit Moyſes al-

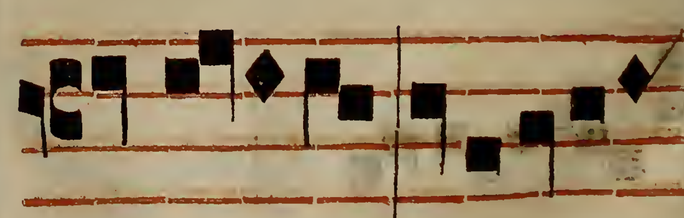
ta re Domino De o

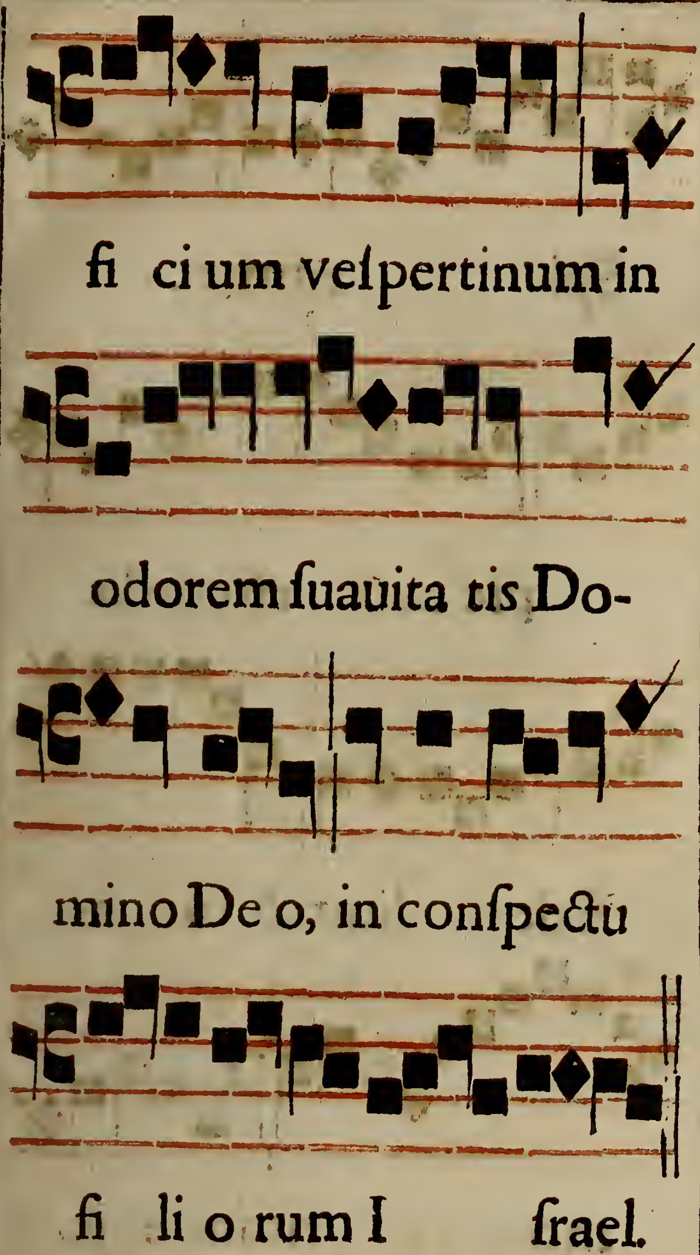
of ferẽs ſuper il lud

ho locauſta: & im mo-

lans victimas, fecit ſacri-

Qua finita, ſtans adhuc cum mitra, dicit.

DEi Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres chariſsimi, vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuendũ, noſtræ vocis exoratus officio, prę̃ſẽti bene ✠ dictione ſanctificet, atque in eo ſemper oblationes famulorum ſuorũ ſtudio ſanctæ deuotionis impoſitas bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare dignetur; & ſpirituali placatus incenſo, precibus familiæ ſuæ promptus exauditor aſſiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.
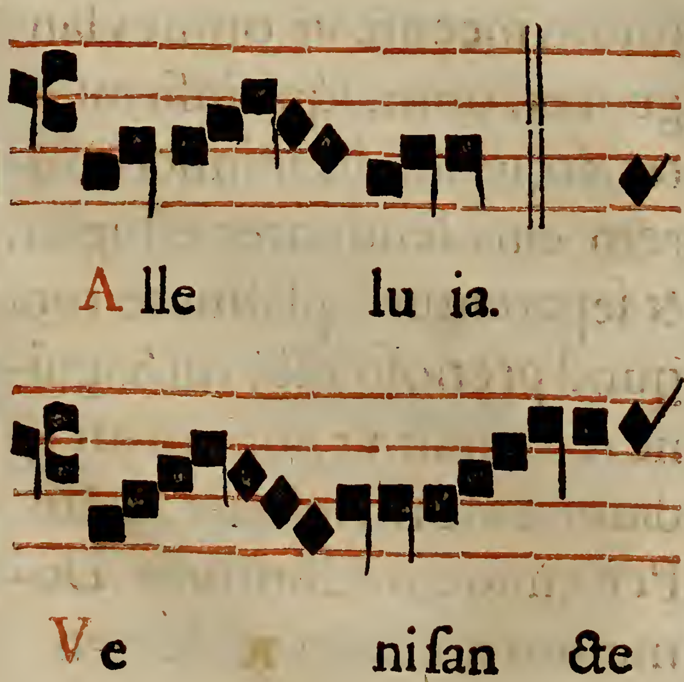
Deinde benedicit incensũ ſuper altare cremandũ, ſtans ibidem, deposita mitra, dicens verſus.
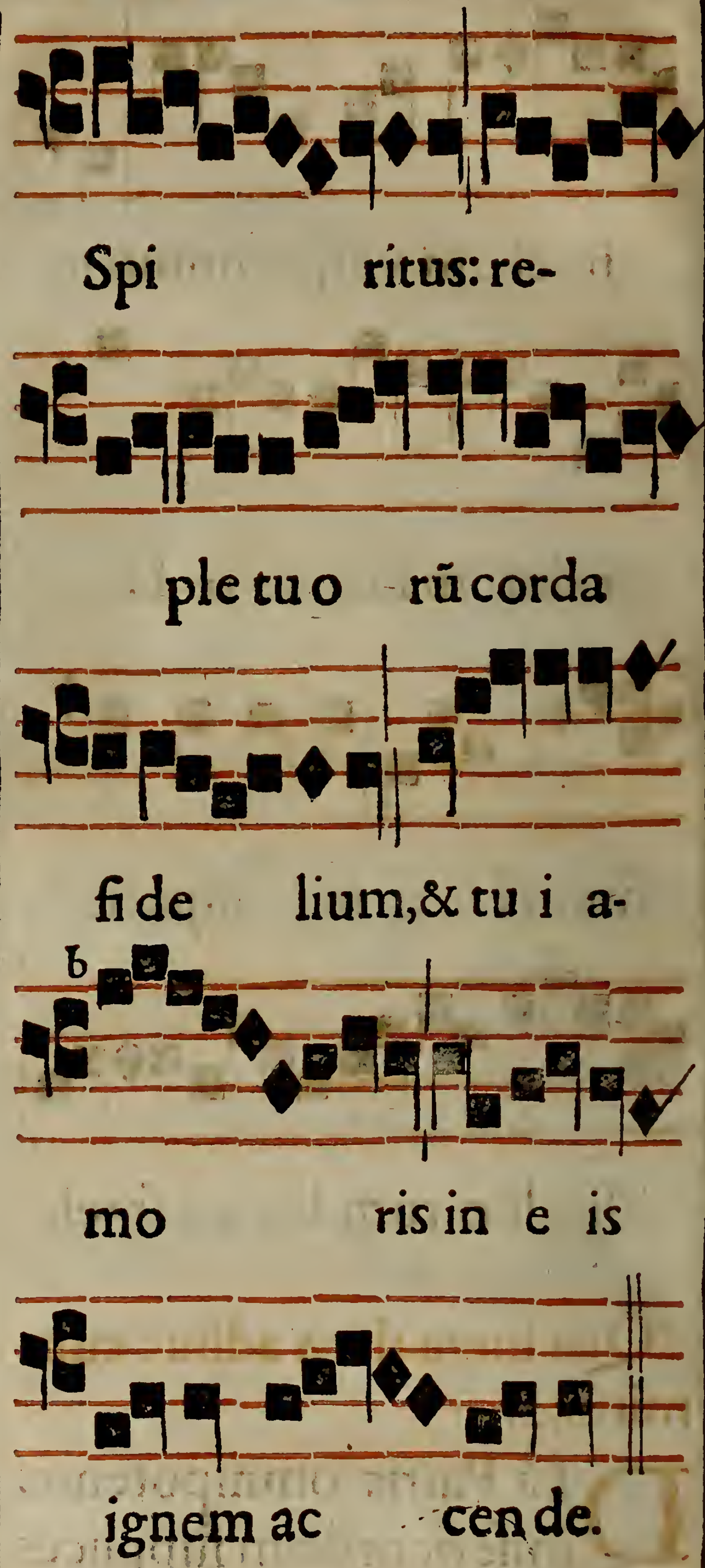
℣. Dñe exaudi orationẽ meã.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.
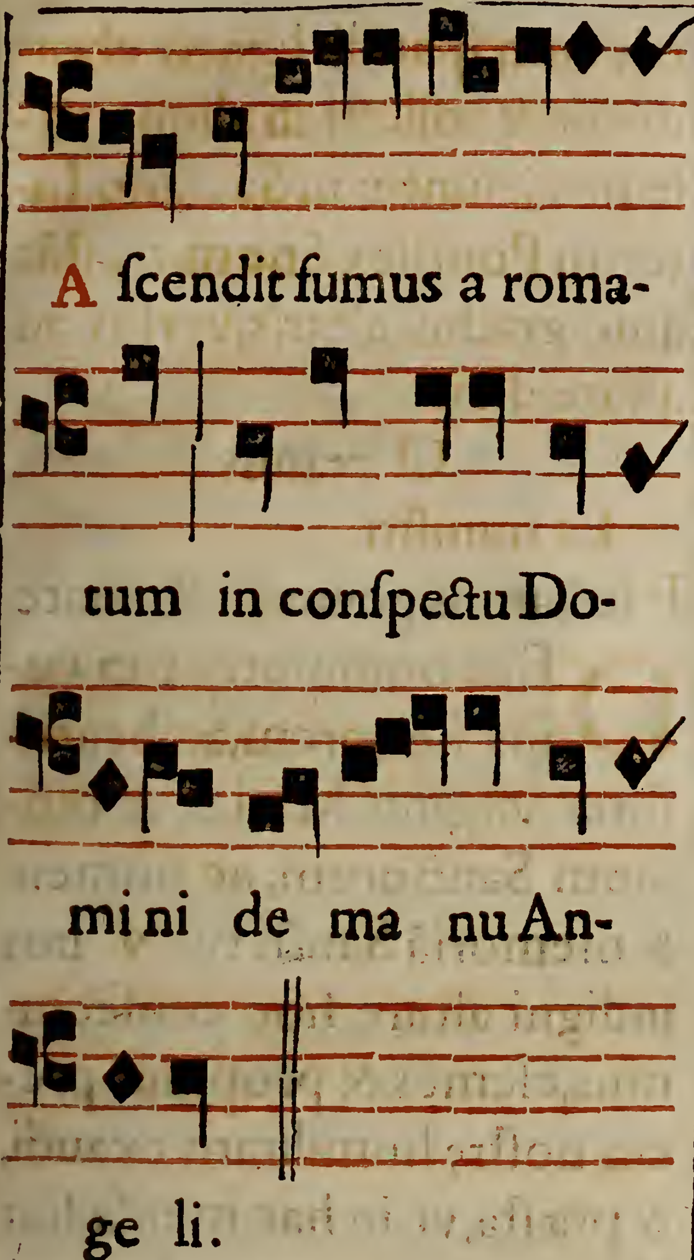
DOmine Deus omnipotẽs, cui aſſiſtit exercitus Angelorum cum tremore, quorũ ſeruitium ſpirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hãc creaturam incenſi: vt omnes languores, omneſque infirmitates, atque inſidię inimici odorem eius ſentientes effugiãt, & ſeparentur à plaſmate tuo; quod pretioſo Filij tui Sãguine redemiſti; vt numquam lędatur à morſu iniqui ſerpẽtis. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipſum aqua benedicta, & accepta mitra, format propria manu ex ipſo incenſo quinque Cruces, quālibet de quinque granis, ſupra illa quinque loca altaris, in quibus Cruces de aqua, & oleo, ac Chriſmate factæ priùs fuerunt; & ſuper quamlibet Crucē thuris ponit vnam Crucem factam de ſubtili candela, ad menſuram Crucis de granis incenſi factæ; & cuiuslibet Crucis capita accenduntur, vt cum ipſis thus comburatur, & cremetur. Omnibus autem Crucibus accenſis, Pontifex, depoſita mitra, flexis corā altari genibus, inchoat, ſchola proſequente.
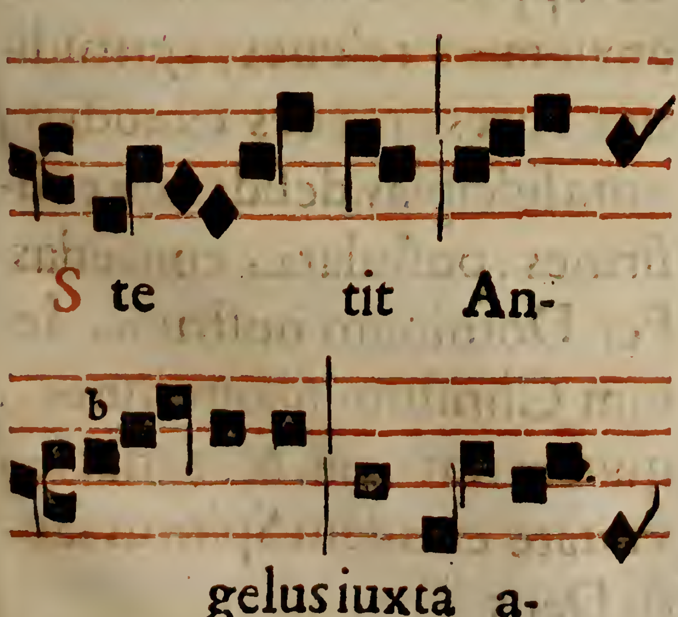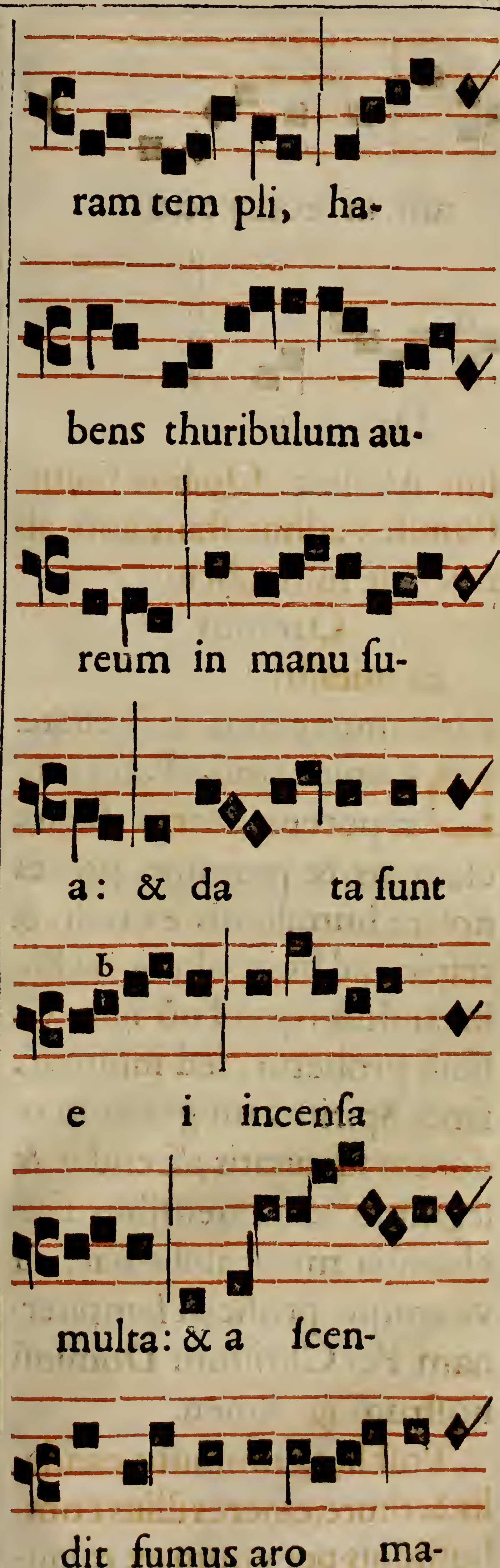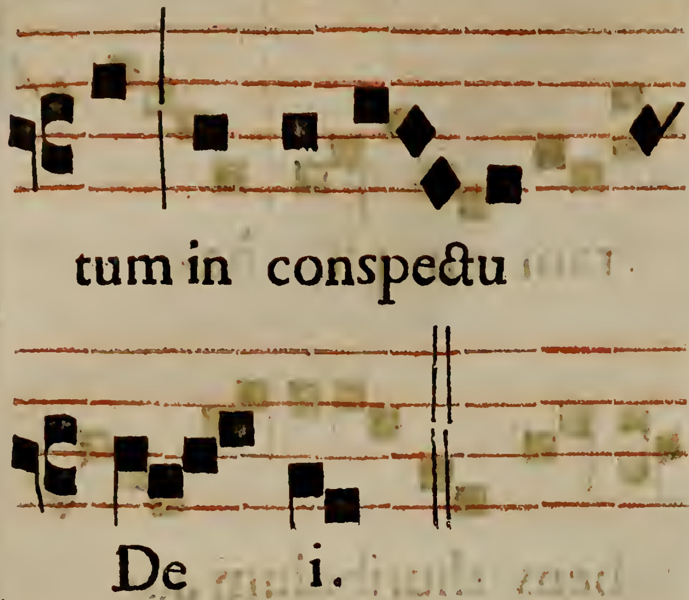

Niſi cōſecratio fiat inter Dominicam Septuageſimæ, & feſtū Paſchæ Reſurrectionis D. N. Ieſu Chriſti: quia tūc, omiſſo Alleluia, dicitur Verſus tātùm. Quo dicto, ſurgit Pōtifex ſtans ibidem verſus ad altare ſine mitra, & ſchola cātat Antiphonas duas ſequentes.

Alia Antiphona.

ſine Alleluia. Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & reſpice ad huius altaris tui holocauſtum; quod nõ igne viſibili probetur, ſed infuſum ſancti Spiritus tui gratia in odorem ſuauitatis aſcendat, & legitimè se sumentibus Euchariſtia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat ſempiternam. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hęc, combuſtis candelis, & thure, cineres illius combuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abradũtur, & collecti in aliquo vaſe proijciuntur in Sacrario. Interim Pontifex ſine mitra ſtãs ante gradus altaris, verſus ad altare, dicit:
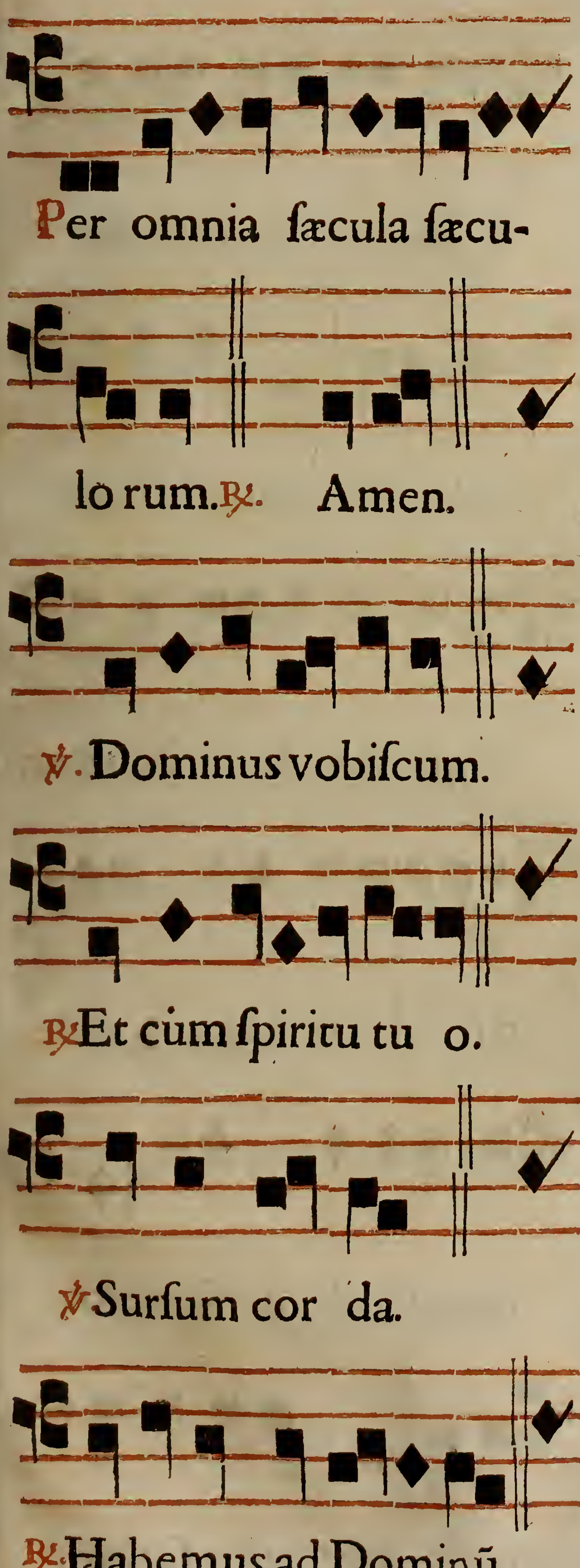
Oremus.

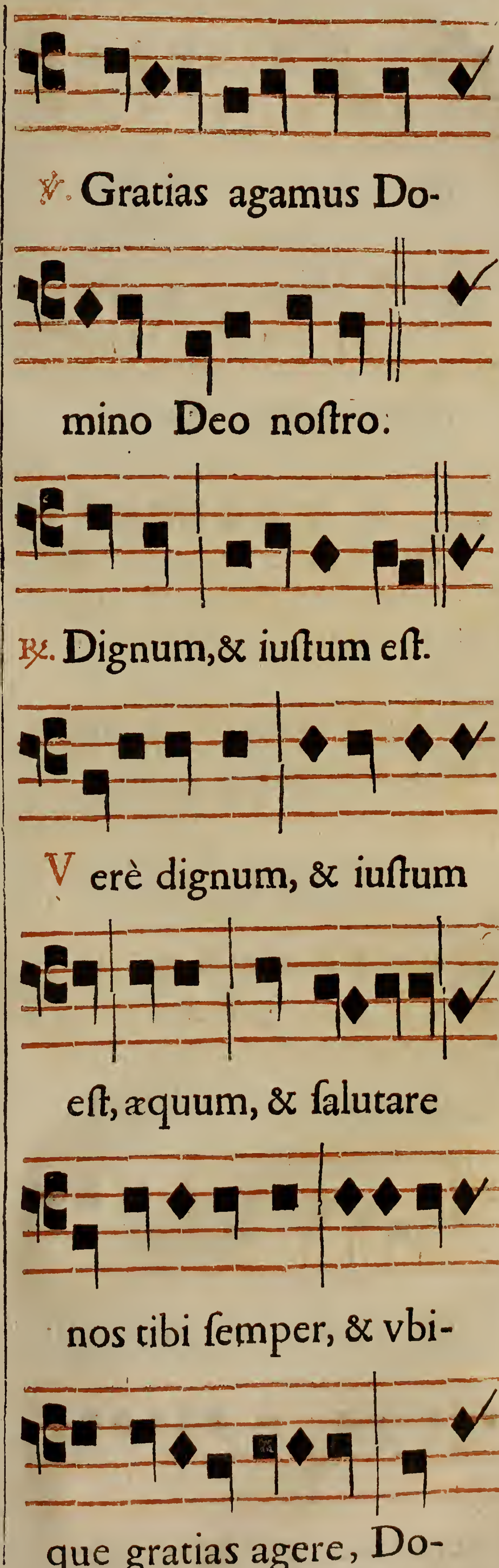
Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

Deus omnipotens, in cuius honorem, ac beatiſſimæ virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, ac nomen, & memoriã Sancti tui N. nos indigni altare hoc conſecramus, clemẽs, & propitius preces noſtrę humilitatis exaudi, & præſta, vt in hac menſa ſint libamina tibi accepta, ſint grata, ſint pinguia, & sancti Spiritus tui ſemper rore perfuſa; vt omni tempore hoc in loco ſupplicãtis tibi familiæ tuæ anxietates releues, ægritudines cures, preces exaudias, vota ſuſcipias, deſiderata confirmes, poſtulata concedas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus.

Deinde eodem modo ſtans dicit mediocri voce, extenſis manibus ante pectus, Præfationem hanc.
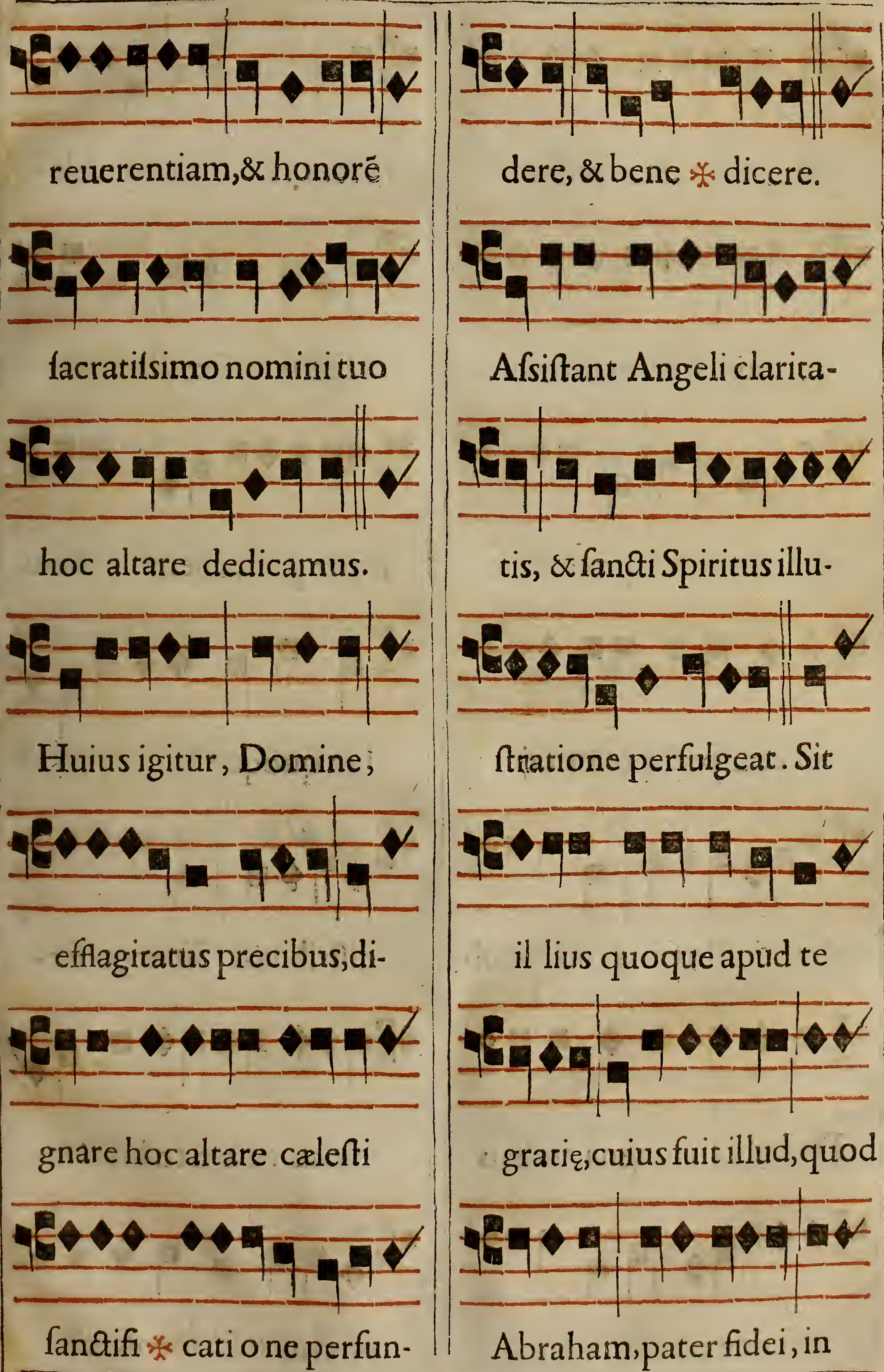

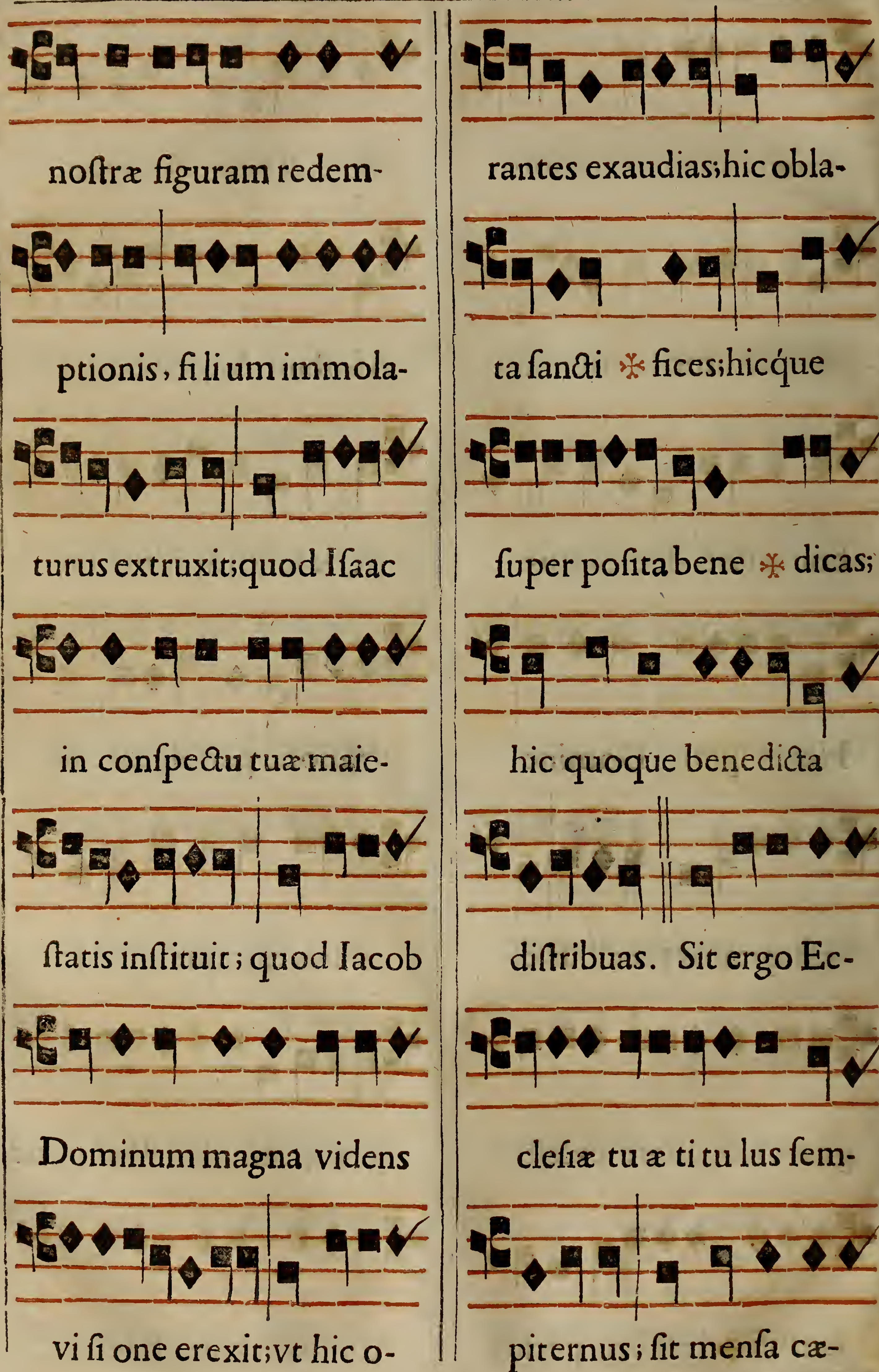

mine

mine ſancte, Pater omni-
potens,æterne Deus:
E t, vt propenſiori cura,
& attentiori famulatu
tibi ſeruitutis offi ci a
deferamus,hoc prȩſertim
tempore, quo religiosa-
rum mentium habitum
vltra pari etum ornatum
delegiſti: templũ iſtud,
in quo Sancti tui N. men-
ti o habetur,bene ✠ dice-
re, & ſancti ✠ ficare di-
gneris: per cuius ſacram

reue-

reuerentiam,& honorē
ſacratiſsimo nomini tuo
hoc altare dedicamus.
Huius igitur, Domine,
efflagitatus precibus,di-
gnare hoc altare cæleſti
ſanctifi ✠ cati o ne perfun-
dere, & bene ✠ dicere.
Aſsiſtant Angeli clarita-
tis, & ſancti Spiritus illu-
ſtratione perfulgeat. Sit
il lius quoque apud te
gratię,cuius fuit illud,quod
Abraham,pater fidei, in

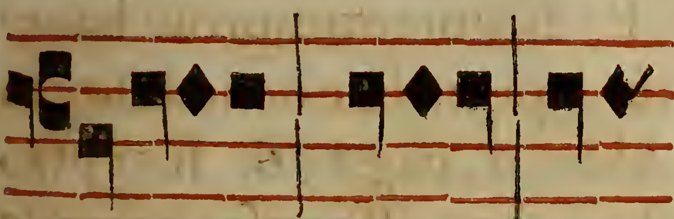

noſtræ figuram redem-
ptionis, fi li um immola-
turus extruxit;quod Iſaac
in conſpectu tuæ maie-
ſtatis inſtituit; quod Iacob
Dominum magna videns
vi ſi one erexit;vt hic o-
rantes exaudias;hic obla-
ta ſancti ✠ fices;hicque
ſuper poſita bene ✠ dicas;
hic quoque benedicta
diſtribuas. Sit ergo Ec-
cleſiæ tu æ ti tu lus ſem-
piternus; ſit menſa cæ-

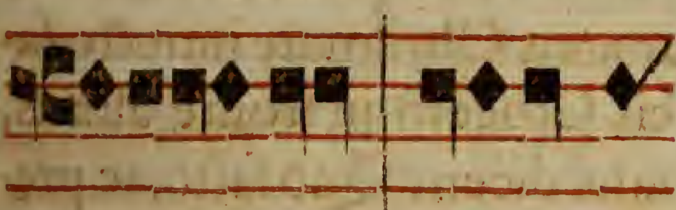
le ſti ſpi ri tu a li que

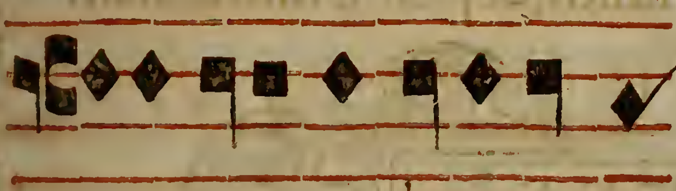
conui ui o præ pa ra ta.

Tu igitur, Domine, pro-

prio ore tu o hoſti as

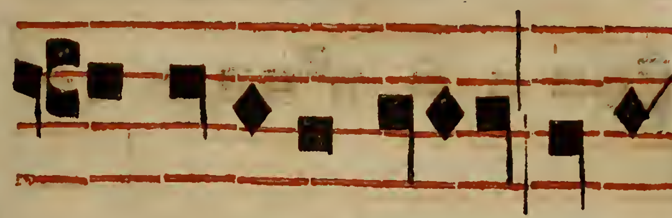
ſuper eam impo ſi tas

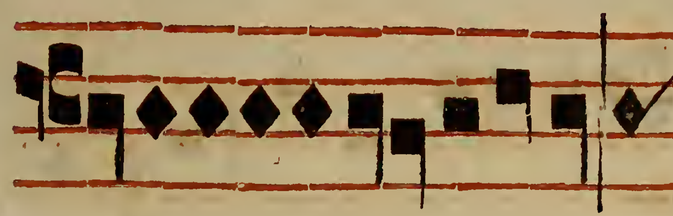
bene ✠ dicito, & bene-

dictas ſuſci pi to. Ac no-

bis omnibus tribue, vt

participati o ne e a rum

vitam acquiramus ſem-

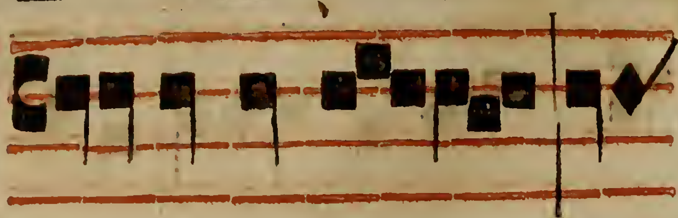

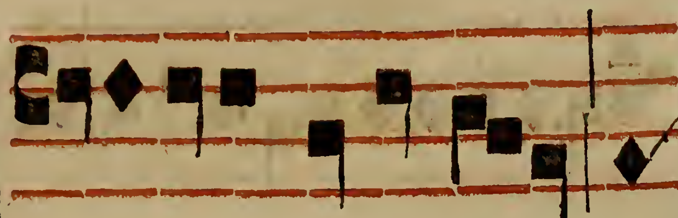
piternam.

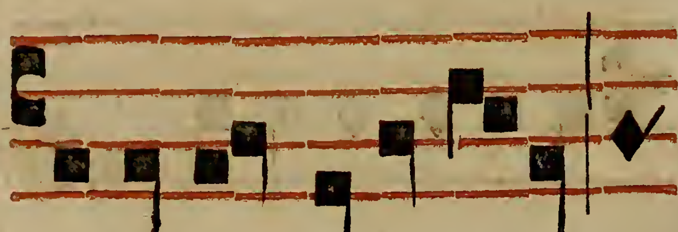
Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita, tamen, quòd à circumſtantibus audiatur.

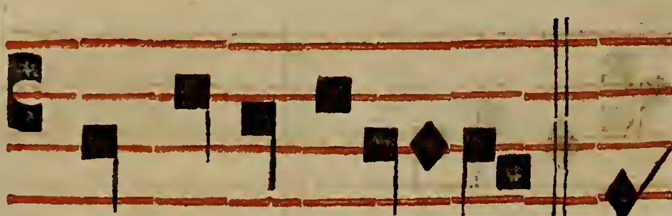
Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

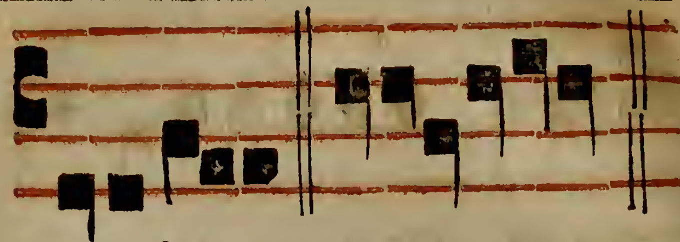
Præfatione finita, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus,& diſsipentur inimici eius:& fugiãt qui oderunt eum,à facie eius.

Et dicitur totus,prout habetur ſuprà in fine benedictionis Abbatis, pag. 156. Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto facit Crucem in fronte altaris, nihil dicens. Quo facto, ac prędictis Antiphona, & Pſalmo finitis, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

MAieſtatem tuam, Dñe, humiliter imploramus, vt altare hoc ſacræ vnctionis libamine ad ſuſcipiẽda populi tui munera inunctum, po-

tenter bene ✠ dicere, & ſan- ✠ ficare digneris: vt quod nunc à nobis indignis, ſub tui nominis inuocatione, in honorẽ beatiſsimę virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, atque in memoriã Sancti tui N. ſacroſancti Chrismatis vnctione delibutum eſt, placeat tibi, atq; altare maneat perpetuũ: vt quidquid deinceps ſuper illud oblatũ, ſacratumue fuerit, dignũ tibi fiat holocauſtum; atque omnium hic offerentium ſacrificia à te pio Domino benignè ſuſcipiãtur, & per ea vincula peccatorum noſtrorũ abſoluantur, maculę deleãtur, veniæ impetrentur, gratiæ acquirantur: quatenus vnà cũ Sanctis, & Electis tuis vitam percipere mereamur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum Põtifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto inungit in modũ Crucis coniunctiones menſæ, ſeu tabulæ altaris, & tituli, ſiue ſtipitis, quatuor angulis, quaſi illa coniungens, ad ſingulas Cruces dicens:

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Deinde depoſita mitra, dicit:

Oremus.

SVpplices te deprecamur, omnipotens ęterne Deus, per vnigenitum filium tuum Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum, vt altare hoc ſanctis vſibus præparatum, cæleſti bene ✠ dictione sãctifices; &, ſicut Melchiſedech Sacerdotis præcipui oblationẽ dignatione mirabili ſuſcepiſti, ita impoſita huic nouo altari munera, ſemper accepta ferre digneris; vt populus, qui in hãc Eccleſię domum ſanctam cõueniet, per hæc libamina cæleſti sãctificatione ſaluatus, animarum quoq; ſuarum ſalutẽ perpetuam conſequatur. Per eundem Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hęc Subdiaconi abſtergunt diligenter cum mantilibus telæ groſſæ menſam altaris; & Pontifex accedit ad ſedem ſuam iuxta altare, in qua cum mitra ſedens fricat benè manus cum medulla panis, ac lauat, & extergit. Quo fa-

cto, Subdiaconis, ſeu Acolythis præſentãtibus ipſi Pontifici tobaleas nouas, & mũdas, ac vaſa, & ornamenta ad cultum Dei, & Eccleſiæ, ac altaris conſecratorum pertinentia, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtãs illa benedicit, dicẽs:

BENEDICTIO tobalearum, vaſorum, & ornamentorum Eccleſiæ, & Altaris conſecratorum.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

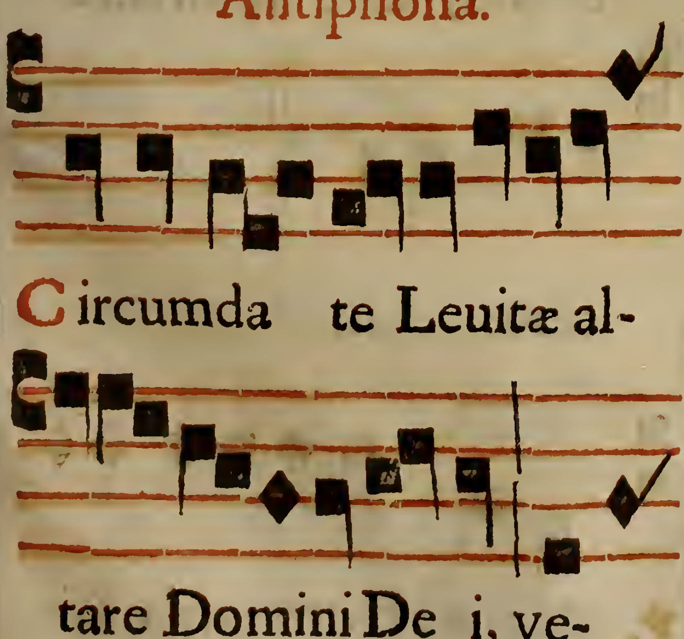
Oremus.
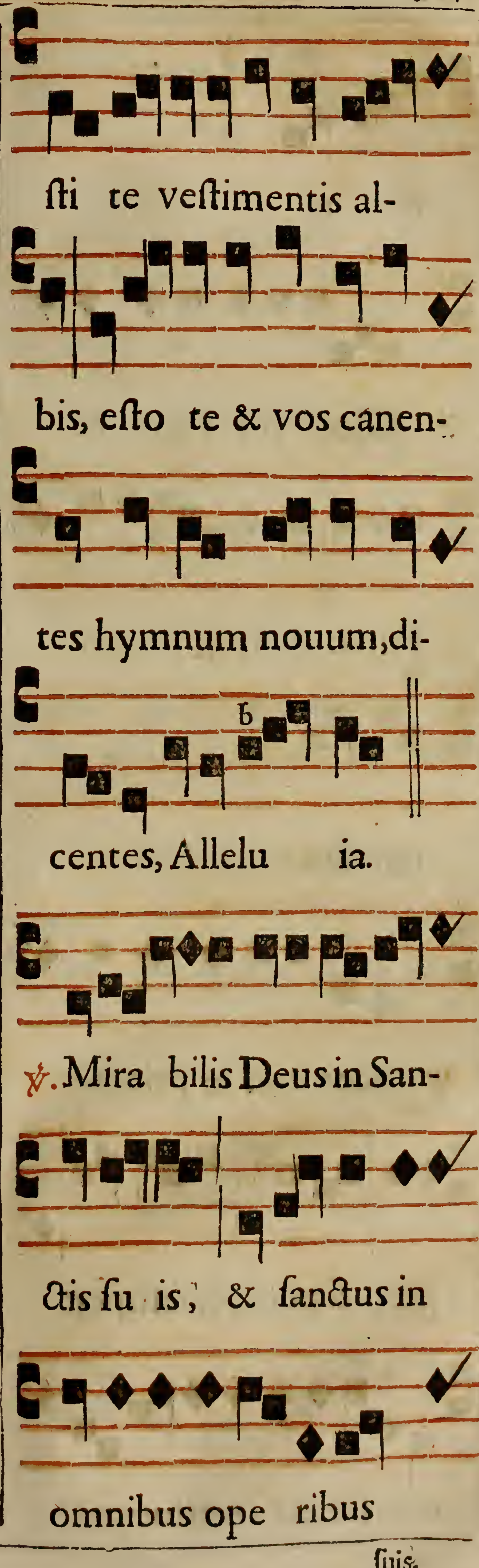
OMnipotẽs, & miſericors Deus, qui ab initio vtilia, & neceſſaria hominibus creaſti, templaque manu hominũ facta nomini tuo ſancto dicari, tuæque habitationis loca vocari voluiſti, quique per famulum tuum Moyſen veſtimenta Pontificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica, & alia quæque diuerſi generis ornamẽta ad cultum, & decorem tabernaculi, & altaris tui fieri decreuiſti: exaudi propitius preces noſtras; & omnia hæc diuerſarum ſpecierum ornamenta, in vſum huius Eccleſiæ tuæ, & altaris, ad honorem, & gloriam tuam præparata, purificare, bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare per noſtrę humilitatis ſeruitiũ digneris: vt diuinis cultibus, & ſacris myſterijs apta exiſ-
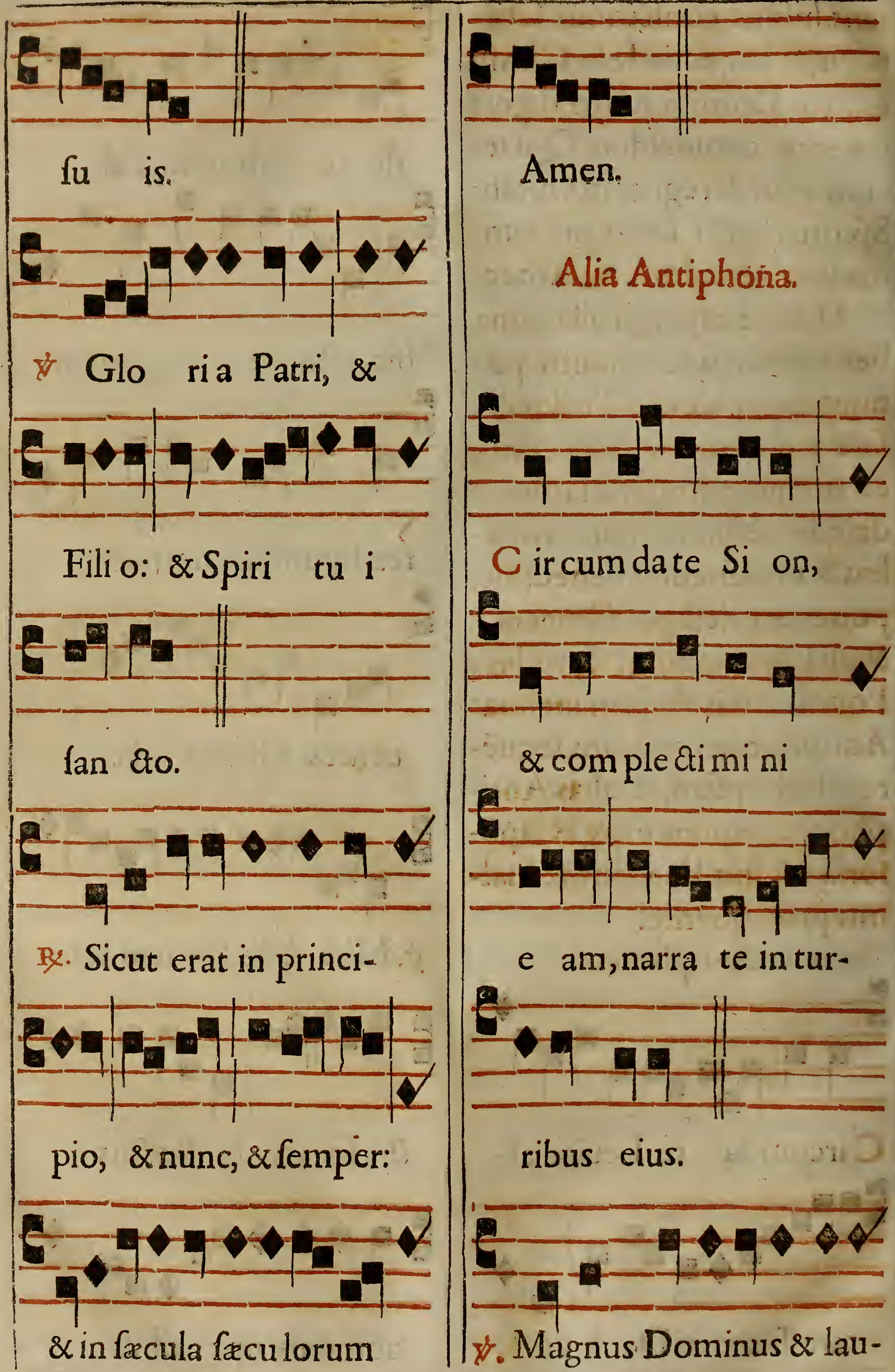
tant, hiſque confectioni Corporis, & Ságuinis Ieſu Chriſti filij tui Domini noſtri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Deinde aſpergit illa aqua benedicta; tum miniſtri ponunt ſuper altare Chriſmale, ſiue pannum lineum ceratũ, ad menſuram altaris factum; deinde veſtiunt altare tobaleis, & ornamentis benedictis, ponentes deſuper Crucem, & alia ornamenta. Interim Pontifex ſtãs ibidem inchoat Antiphonam primam, ſequẽte ſchola ipſam, ac alias Antiphonas ſequentes, & Reſpõſoria cũ ſuis Verſibus, & Pſalmis proſequente.
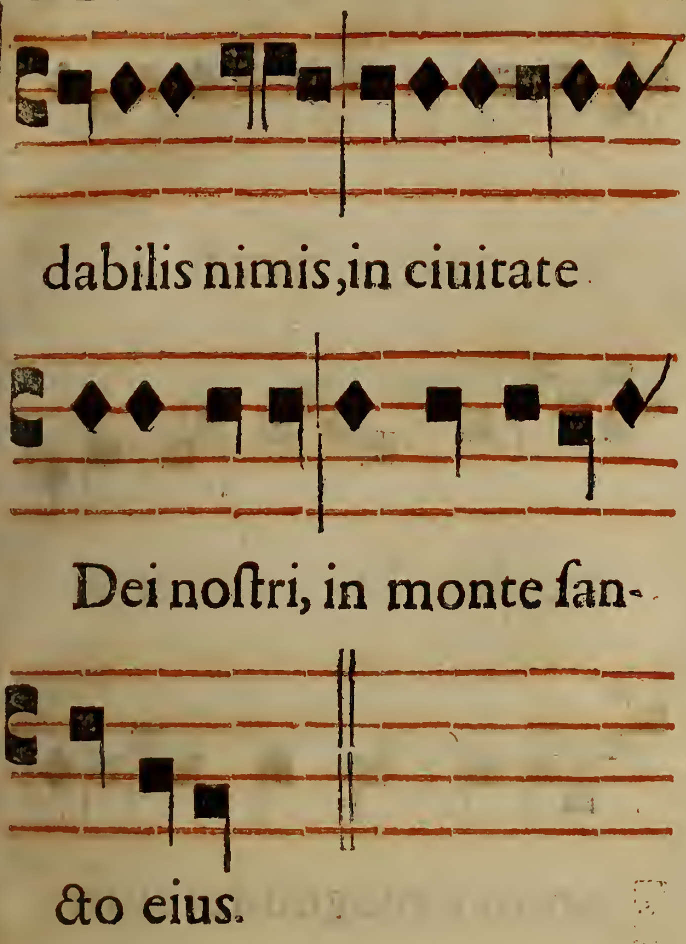
Antiphona.
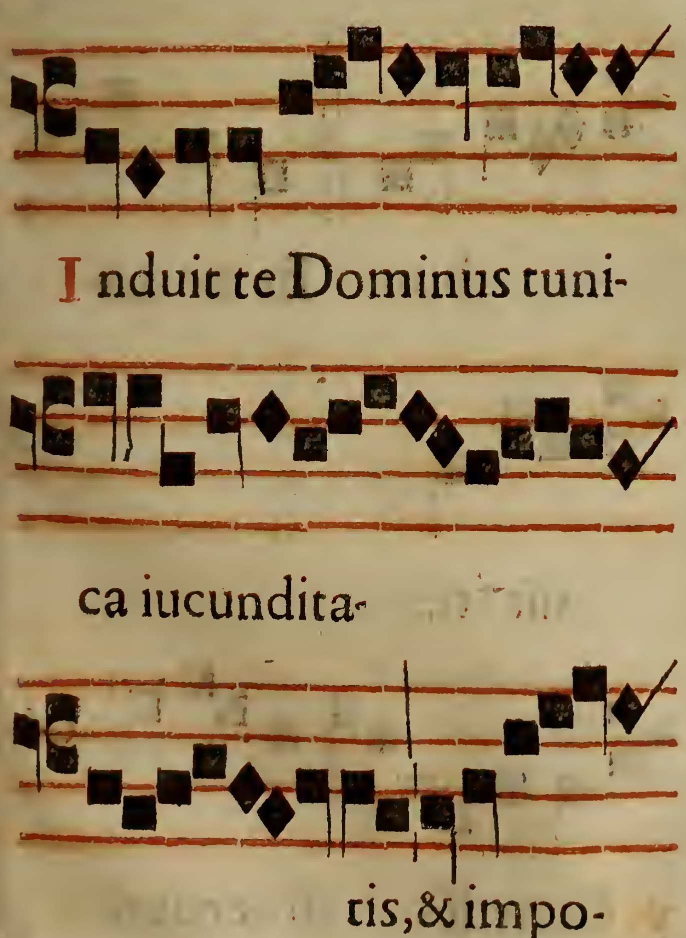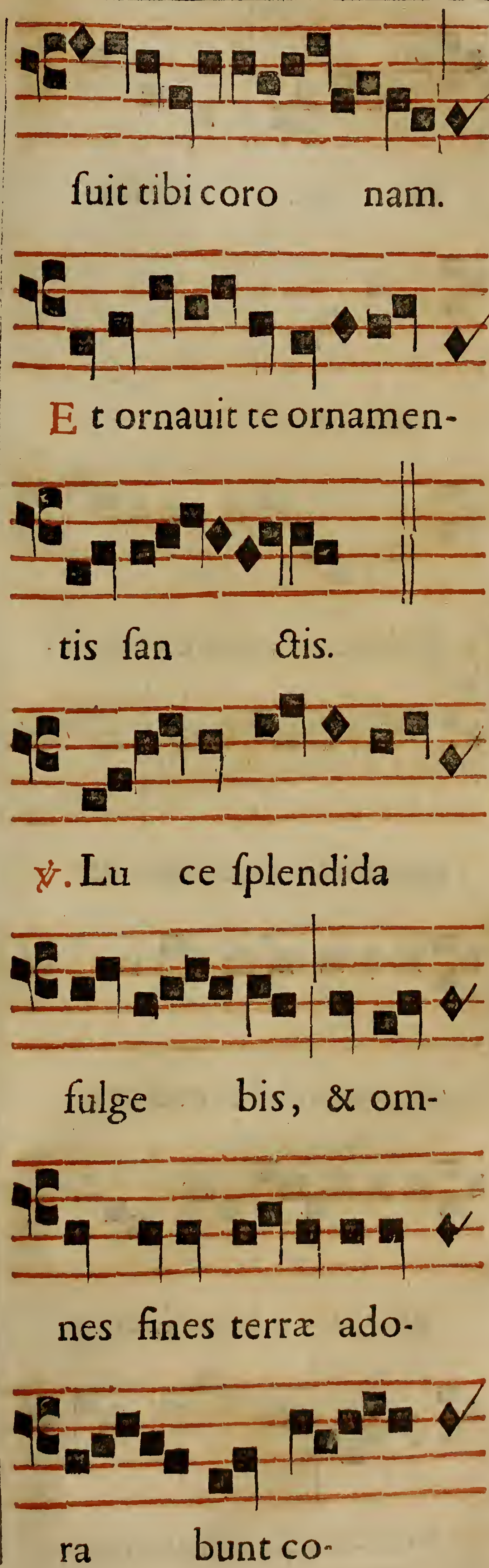

ſu is.
℣ Glo ri a Patri, &
Fili o: & Spiri tu i
ſan cto.
℟. Sicut erat in princi-
pio, & nunc, & ſemper:
& in ſæcula ſæcu lorum
Amen.
Alia Antiphona.
C ircum da te Si on,
& com ple cti mi ni
e am, narra te in tur-
ribus eius.
℣. Magnus Dominus & lau-
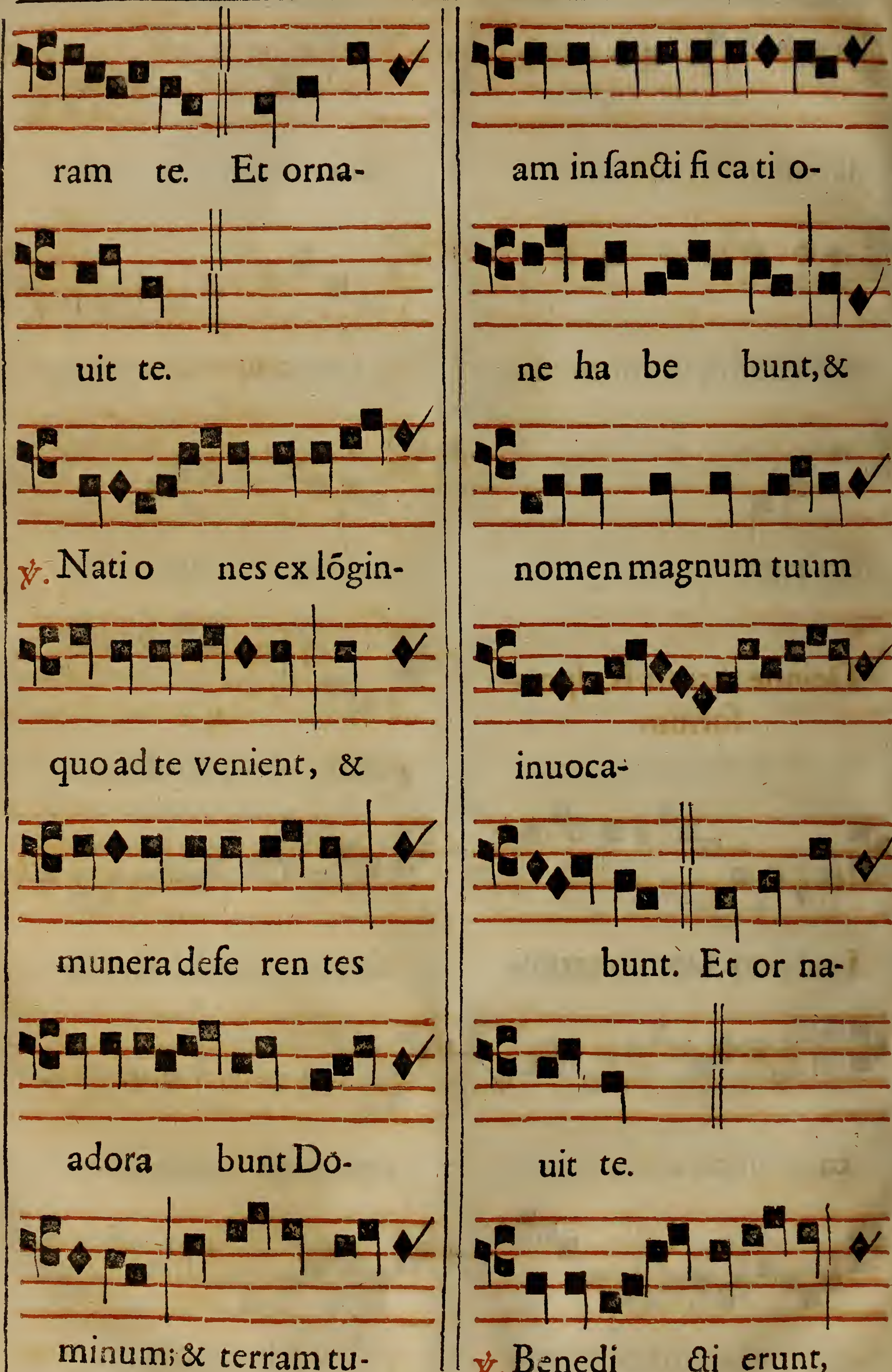
dabi-

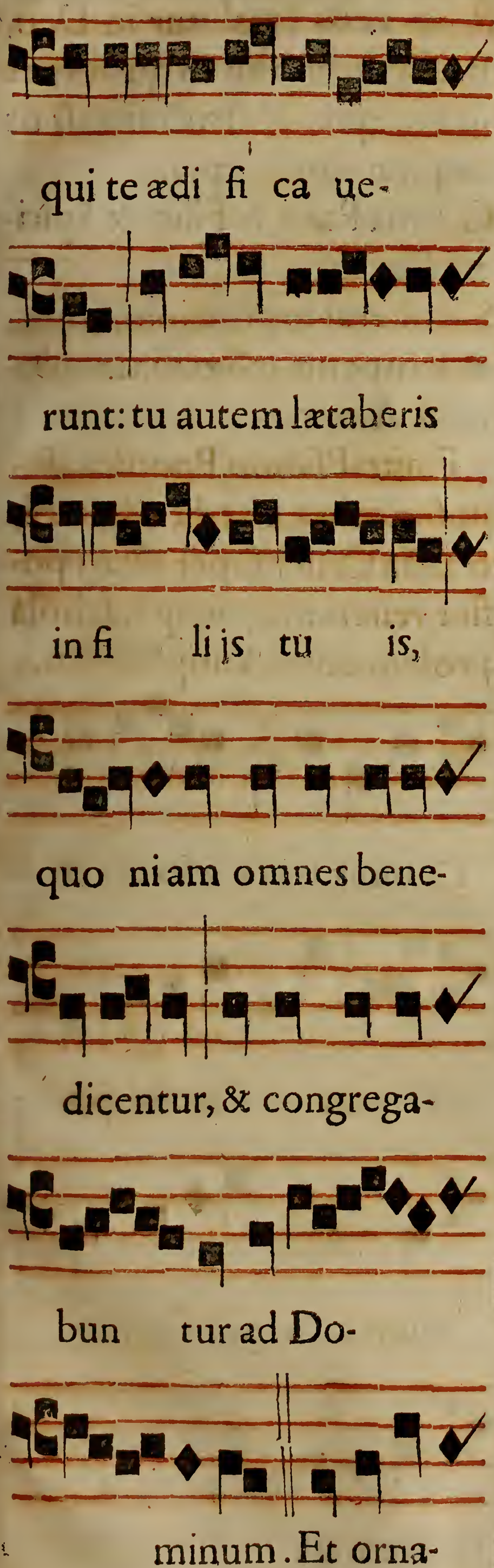
Deinde dicitur Reſponſorium.

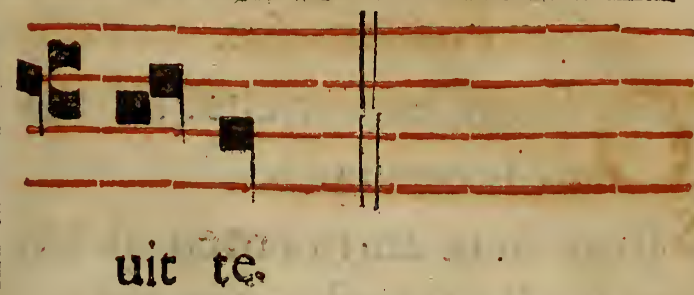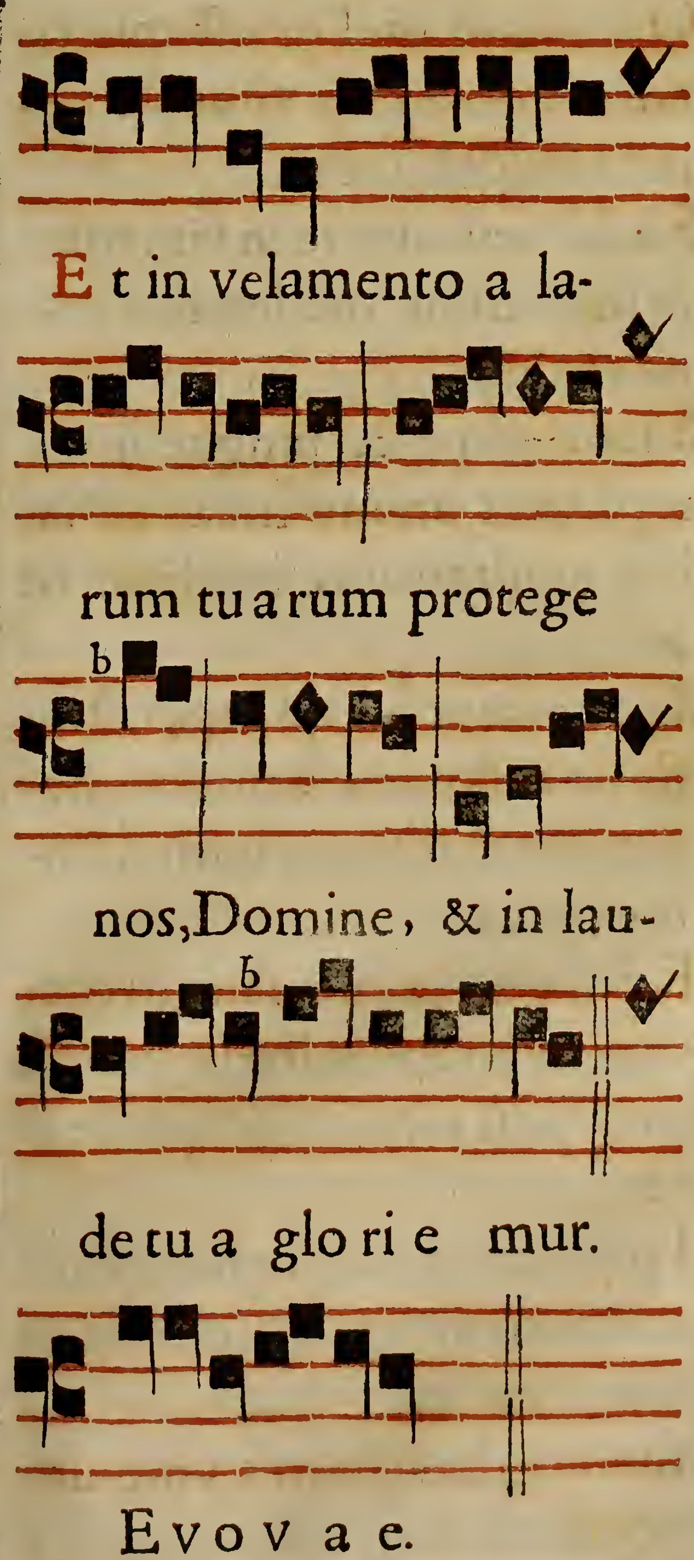

ram te. Et orna-
uit te.
℣. Nati o nes ex lōgin-
quo ad te venient, &
munera defe ren tes
adora bunt Dō-
minum; & terram tu-
am in ſancti fi ca ti o-
ne ha be bunt, &
nomen magnum tuum
inuoca-
bunt. Et or na-
uit te.
℣. Benedi cti erunt,

qui

Et non dicitur Gloria, ſed ſequens Antiphona cantatur.

Pſalmus 62.

DEus Deus meus: ad te de luce vigilo.

S itiuit in te anima mea: quàm multipliciter tibi caro mea.

I n terra deſerta, inuia, & inaquoſa: ſic in ſancto apparui tibi, vt viderem virtutem tuã, & gloriam tuam.

Q uoniam melior eſt miſericordia tua ſuper vitas: labia mea laudabunt te.

S ic benedicam te in vita mea: & in nomine tuo leuabo manus meas.

S icut adipe & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meum.

S ic memor fui tui ſuper ſtratum meum, in matutinis meditabor in te: quia fuiſti adiutor meus.

E t in velamento alarum tuarum exultabo, adhæſit anima mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua.

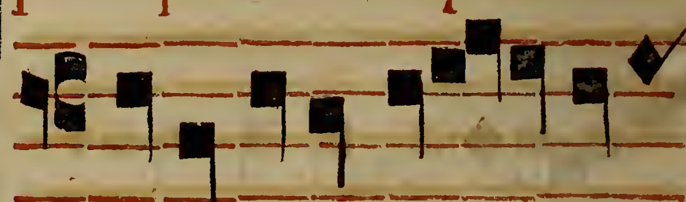
I pſi verò in vanũ quæſierunt animam meam, introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij, partes vulpium erunt.

R ex verò lætabitur in Deo, laudabũtur omnes qui iurant in eo: quia obſtructum eſt os loquentium iniqua.

G loria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

S icut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

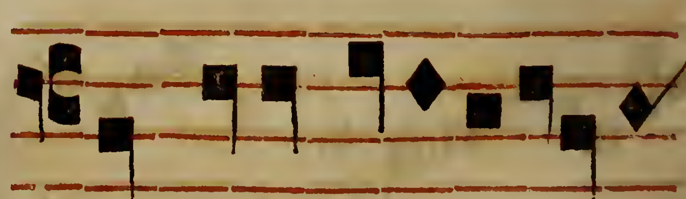
Finito Pſalmo, Pontifex, depoſita mitra, aſcẽdit ad altare, & facta Cruci ſuper altari poſitæ reuerentia, incipit, ſchola proſequente, Antiphonam.

O mnis terra ado ret te

Deus, & pſallat tibi: pſal-

mum dicat nomini tuo

Domine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat ſuper altare in modum Crucis: & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, & ſchola proſequitur; & interim iterùm ipſe Pontifex ſuper altare in modum Crucis incenſat, quod & tertiò facit; quo facto, ſtans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descendat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſanctus ſuper hoc altare; qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatũ cæleſtis virtutis benedictione ſancti ✠ fica; & omnibus in te ſperantibus auxilij tui munus oſtende: vt hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Benedicamus Domino.

℟. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad Sacriſtiam, ſiue Sacrarium, vbi depoſito pluuiali, ſi celebrare voluerit, quod conueniens eſt, accipit ſandalia, dicẽs Pſalmum, Quam dilecta, cum alijs; deinde, lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Eccleſia, & luminaria ſuper altari, & credẽtia, atque alibi, vbi placuerit, accendũtur. Tunc exit Pontifex Miſſam celebraturus. Si verò fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Miſſam ſolemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Miſſa dicitur prout in Miſſali, in ipſa die Dedicationis Eccleſiæ.

In fine Pontifex dat Benedictionem ſolemnem, dicens: Sit nomen Domini, &c.

& Indulgentias ſuprà declaratas. Quibus publicatis, reuertitur ad Sacriſtiam; vbi depoſitis ſacris veſtibus, vadit in pace.

Deinde cineres per Eccleſiam asperſi, in quibus litteræ Græcæ, & Latinæ ſcriptæ sunt, per miniſtros Eccleſiæ tolluntur, & Eccleſia totaliter mundatur.

DE ALTARIS conſecratione, quæ fit ſine Eccleſiæ dedicatione.

ALtaris conſecratio, quāuis omni die de Iure fieri poſsit, decentiùs tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum ſolemnitatibus fit. Sanè verò ante diem cōsecrationis Pontifex parat Reliquias in altari conſecrando includendas, ponēs eas in decenti, & mundo vaſculo cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno ſcriptam ſub hanc forma.

M.DC.LX. die N. menſis N. ego N. Epiſcopus N. conſecraui altare hoc in honorē Sancti N. & Reliquias Sanctorum Martyrum N. & N. in eo incluſi, & ſingulis Chriſti fidelibus hodie vnum annū, & in die anniuerſario conſecrationis huiuſmodi ipsum viſitantibus quadraginta dies de vera Indulgentia in forma Eccleſiæ conſueta conceſsi: ſigillans ipſum vaſculum diligenter, & in honeſto, & mūdo loco ponens, cum duobus cādelabris, & luminaribus ardētibus. Celebrandæque ſunt Vigiliæ ante Reliquias ipſas, & canēdi Nocturni, & Matutinæ Laudes, in honore Sanctorum, quorum Reliquiæ sūt recondendæ. Parantur etiam in Eccleſia, quæ ad altaris cōſecrationem sunt neceſſaria, videlicet; ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla; Oleum ſanctum Cathecumenorum etiam in vaſculo, & ampulla; vna libra thuris, cuius medietas ſit in granis; thuribulum cū nauicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aqua plenū, quod in presby-

terio ponitur; vas cum cineribus; vas cum ſale; vas vini; aſperſorium factum de herba hyſſopi; mātilia ex tela groſſa ad extergendum menſam altaris conſecrandi, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad menſuram ipſius altaris conſecrandi; quinque Cruces paruæ, factæ de candelis ceræ ſubtilibus; aliquæ ſpatulæ ligneæ parue ad abradēdum de altari combuſtiones candelarum, & thuris; vas, in quo ipſæ raſuræ deponantur; calx, arena, ſiue tegula trita ad faciendum cæmētum, pro liniendo ſepulchro Reliquiarum, & iunctura menſæ altaris cum ſtipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo intortitia accenſa, quæ ſemper præcedāt Pontificem quocumque ierit; vas cum aqua, ad abluēdas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda Cruce, quæ fit in ſtipite altaris; tobaleæ nouæ mundæ; & vaſa, atque ornamenta ad cultum Dei, & altaris, poſtquam conſecratum fuerit, pertinentia, benedicenda.

Pontifex manè in ſuo habitu quotidiano venit ad Eccleſiam, & ſedens in ſede ad dexteram, vel in faldiſtorio ad ſiniſtram altaris cōſecrandi, incipit, & dicit voce ſubmiſſa cum Clericis ſeptem Pſalmos cum Antiphona, Ne reminiſcaris, &c. ſine Litanijs. Induens interim amictum, albam, cingulum, ſtolam, & pluuiale albi coloris, accipiens mitram ſimplicem in capite, & baculum paſtoralē in manu ſiniſtra. Sicque paratus, ſeptem Pſalmis expletis, Pontifex cum miniſtris accedit coram altari conſecrando; vbi ſtans ſine mitra inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam ſequētem; quæ vnà cum omnibus alijs Antiphonis, & Reſponſorijs in huiuſmodi cōſecratione cantandis habetur ſub notis, ſuprà in conſecratione Altaris, quę fit in Eccleſiæ dedicatione, pag. 299. vbi eſt recurrendum, ſi Officium cōſecrationis huiuſmodi fit in cantu.

Antiphona.

Adeſto Deus vnus omnipotens, Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus.

Deinde dicit, ſtans eodem modo:

Oremus.

ACtiones noſtras, quæſumus, Domine, aſpirãdo præueni, & adiuuando proſequere; vt cũcta noſtra oratio, & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟ Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit ſuper faldiſtorium ibidem præparatum, & cãtores incipiunt Litanias; vel, cantoribus deficientibus, Pontifex eas legit, in quibus ſuo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore, & nomine dedicatur ipſum altare, & illi, quorum Reliquiæ in eo includũtur. Poſtquam autem dictum fuerit,

Vt omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ab accubitu ſurgit, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, dexteram in altum extendens producit communiter ſuper aram, & ſtipitem altaris conſecrãdi ter ſucceſſiuè ſignum Crucis, dicens, primò:

VT altare hoc ad honorẽ tuum, & nomẽ Sancti N. conſecrandum bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. cõſecrandum bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Vt altare hoc ad honorem tuum, & nomen Sancti N. cõſecrandum bene ✠ dicere, & sãcti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quo dicto, iterùm accumbit ſuper faldiſtorium, & perficiũtur Litaniæ. Quibus finitis, ab accubitu ſurgit, & cum mitra accedit verſus altare cõſecrandum, & diſtans ab illo ſpatio cõgruenti, depoſita mitra, genuflexus dicit cantãdo, ſi in cãtu ſit Officiũ, alio-

quin cõpetenti voce dicit ſine notis; quod etiam in omnibus alijs ſequentibus obſeruatur.

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente, chorus, ſeu miniſtri reſpondent:

Domine ad adiuuandum me feſtina.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Chorus, ſeu miniſtri reſpondent:

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

ſine Alleluia. Et id eiſdem modo, & loco, ſecundò, & tertiò fit, voce ſemper altiùs eleuata.

Quibus dictis, Pontifex ſtans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolutè exorciſmum ſalis, & faciens, prout habetur ſuprà ſub Eccleſiæ dedicatione, ſeu conſecratione, pag. 294. vſque ad Orationem:

OMnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c. incluſiuè, vt ſuprà pag. 297.

Poſt hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra, & ibidem inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam ſequentem:

Introibo ad altare Dei: ad Deum qui lætificat iuuentutem meam.

Pſalmus 42.

IVdica me Deus,& diſcerne cauſam meam de gente nō ſancta: ab homine iniquo, & doloſo erue me.

Repetitur tota Antiphona prædicta,ſi neceſſe fuerit.

Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repuliſti, & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus?

Iterum repetitur Aña.

Emitte lucem tuā, & veritatem tuā:ipſa me deduxerunt, & adduxerunt in montē ſanctū tuum,& in tabernacula tua.

Iterum repetitur Aña.

Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutem meam.

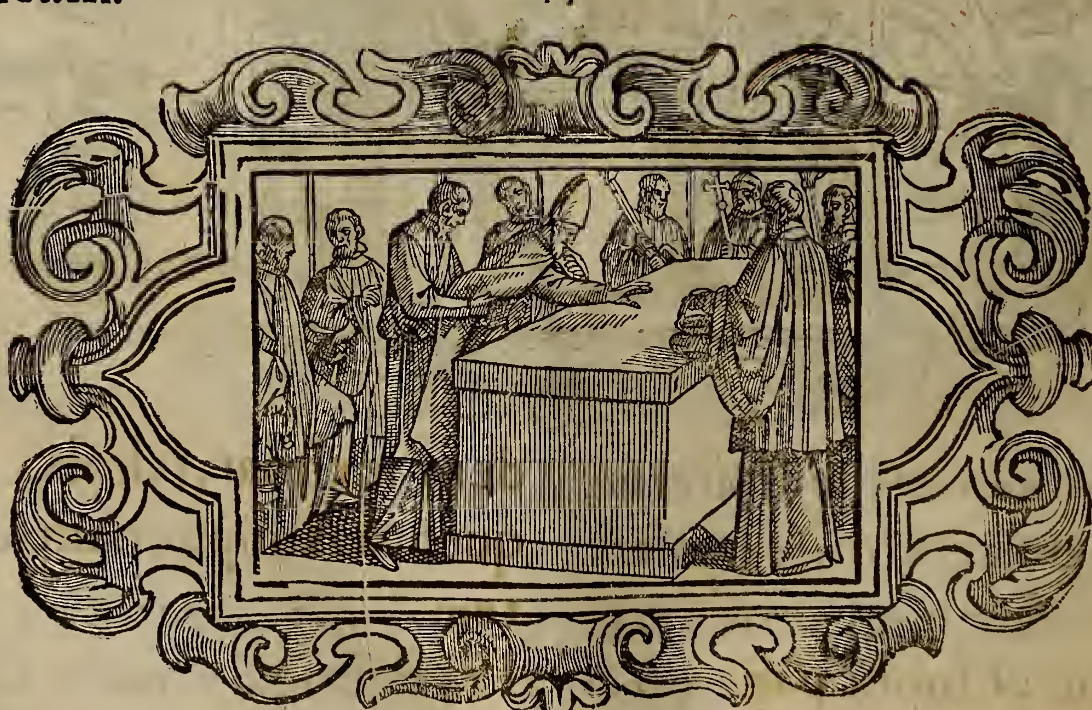
Iterum repetitur Aña.

Confitebor tibi in cithara Deus,Deus meus:quare triſtis es anima mea,& quare cōturbas me?

Iterum repetitur Aña.

Spera in Deo,quoniā adhuc confitebor illi:ſalutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona prædicta repetitur. Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, ſtans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eū benedicta, & cum eo, & aqua huiuſmodi facit Crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

SAncti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis,& glorioſę virginis Mariæ,atq; omnium Sāctorum,&

ad

ad nomẽ, ac memoriam Sancti N. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor Cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet Cruce verba præmiſſa:

Sãcti ✠ ficetur hoc altare, &c.

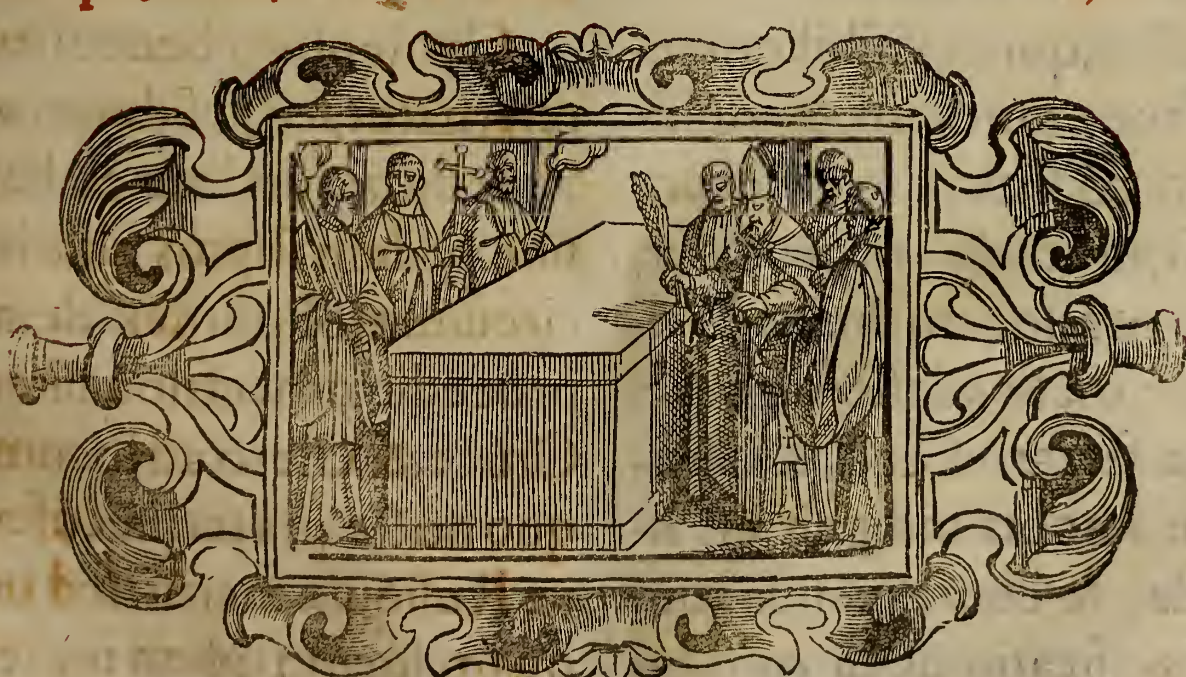
Facit autem primam Crucem in dextera parte poſteriori altaris, id eſt, vbi legitur Euangelium, ſecũdam in ſiniſtra parte anteriori, tranſuerſa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in ſiniſtra poſteriori tertiæ trãſuerſa. Quo facto, & finitis Antiphona, & Pſalmo prędictis, Põtifex ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

O remus.

Et miniſtri

F lectamus genua. ℟ Leuate.

SIngulare illud propitiatoriũ in altari Crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius prefiguratione Patriarcha Iacob lapidem erexit in titulum, quo fieret ſacrificiũ, & portæ cæli deſuper aperiretur oraculum: ſupplices tibi, Dñe, preces fundimus, vt lapidis huius expolitam materiam ſupernis ſacrificijs imbuendam ipſe tuę ditari sãctificationis vbertate præcipias, qui quondam lapideis legem ſcripſiſti in tabulis. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit ſepties tabulã altaris, aſpergens eam, & ſtipitem de aqua prædicta, cum cinere, &

vino benedicta, cum aſperſorio de herba hyſſopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonā, & ſchola proſequitur: Aſperges me Domine. Quæ tota dicitur, & repetitur cum Pſalmo, Miſerere, eo modo, prout ſuprà pag. 302. de cōſecratione altaris in Eccleſię dedicatione ordinatū eſt. Quo facto, Pontifex ſtans ſine mitra ante medium altaris, dicit:

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es viſibilium rerum omnium, & inuiſibilium cōditor, & cunctarum sāctificationum consecrator, ad dedicationem huius Dominicæ mēſæ adeſſe dignare; & quæ ſacrato Oleo, & Chriſmate à nobis indignis eſt linienda, & benedicenda, tuæ ſancti ✠ ficationis in eam infunde virtutem, & conſecrationem; vt omnes, qui ad eam te deprecaturi acceſſerint, tuæ propitiationis auxilium ſentiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde ibidem cum præmiſſa aqua benedicta facit maltam, ſeu cęmentum, quod mox, depoſita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Svmme Deus, qui ſumma, & media, imaque cuſtodis, qui omnem creaturam intrinſecus ambiendo cōcludis; ſan ✠ ctifica, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrū.

℟. Amen.

Cæmentum benedictum reſeruatur, ſed reſiduum aquę benedictæ funditur ad baſim, ſiue pedem ſtipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit proceſſionaliter cū Cruce, & Clero ad locum, in quo nocte præterita cōſeruatæ Reliquiæ fuerūt: ſed priuſquam locum ipſum ingrediatur, ſtans ab extra, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras; vt ad ſancta Sanctorum puris mereamur mẽtibus introire. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Ingreſſus verò ſine mitra, ſtans iuxta, & verſus ad Reliquias, dicit:

Oremus.

FAc nos, quęſumus, Domine, Sãctorum tuorum tibi ſpecialiter dedicata membra dignè cõtingere, quorum patrocinia cupimus inceſsanter habere. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pontifex ſine mitra accipit reuerenter vaſculum Reliquiarum: tum, accepta mitra, portat eas ſolemniter, & proceſsionaliter ad altare conſecrandum; vel ſi ſint ſuper feretrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, ſchola proſequente, Antiphonam.

Cum iucunditate exibitis, & cũ gaudio deducemini; nam & montes, & colles exilient expectantes vos cum gaudio, Alleluia.

Poterit deinde etiam dici, ſi expedierit, ſequens Reſpõſorium.

Surgite Sancti Dei de mãſionibus veſtris, loca ſanctificate, plebem benedicite. Et nos homines peccatores in pace cuſtodite. ℣. Ambulate Sancti Dei ad locum prædeſtinatum, qui vobis pręparatus eſt. Et nos.

Cumque peruenerit prope ipsũ altare, deponit eas reuerẽter cum luminaribus ſuper feretrũ, vel aliquam tabulam honeſtè ibidem paratam, luminaribus iuxta illas ardentibus; & mox Pontifex cũ mitra ſtans prope altare inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus, Antiphonam.

Exultabunt Sancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.

Pſalmus 149.

CAntate Domino canticũ nouum: laus eius in Eccleſia ſanctorum.

Lætetur Iſrael in eo, qui fecit eum: & filij Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen eius in choro: in tympano, & pſalterio pſallant ei.

Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exaltabit manſuetos in ſalutem.

Exultabunt ſanɔ̃i in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindiɔ̃am in nationibus: increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.

Vt faciant in eis iudiciũ conſcriptum: gloria hęc eſt omnibus ſanɔ̃is eius.

Pſalmus 150.

LAudate Dominum in ſanɔ̃is eius: laudate eum in firmamento virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſecundùm multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum in ſono tubæ: laudate eum in pſalterio, & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eũ in cymbalis beneſonantibus, laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis ſpiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Aña repetitur. Qua finita, Pontifex, depoſita mitra, ſtans verſus ad altare, dicit:

Oremus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus dedicator aſſiſtis, exaudi nos, quęſumus, & cõcede: vt inuiolabilis permaneat huius locis conſecratio; & beneficia tui muneris vniuerſitas fidelium, quæ tibi supplicat percipere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, ſignat cum pollice dexteræ manus de Chriſmate, confoſsionem, id eſt, ſepulchrũ altaris, in quo Reliquiæ ſunt reponendæ, in quatuor angulis; faciens in ſingulis ſignum Crucis, & dicens, dum vnamquamque Crucem facit:

Conſe ✠ cretur,& ſancti ✠ ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa ✠ tris,& Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

Deinde depoſita mitra, recondit ibi vaſculum cum Reliquijs,& alijs in eo incluſis venerãter, inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Sub altare Dei ſedes accepiſtis Sãcti Dei, intercedite pro nobis ad Dominum Ieſum Chriſtum.

℣. Exultabũt Sancti in gloria.
℟. Lætabuntur in cubilibus ſuis.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed repetitur Antiphona. Interim dum præmiſſa dicũtur, Pontifex ſtans ſine mitra, impoſito, & benedicto incenso in thuribulo,& illo à Diacono accepto, thurificat Reliquias incluſas; quo facto, impoſita ſibi mitra, accipiens lapidem, ſeu tabulam, cum qua debet claudi ſepulchrum, facit cum pollice Crucem de Chriſmate in medio eius de ſubtus, dicens:

Conſe ✠ cretur,& ſancti ✠ ficetur hæc tabula, (vel hic lapis) per iſtã vnctionem, & Dei benedictionem. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Et mox ponit, & coaptat tabulam, ſeu lapidem, ſuper ſepulchrum, claudens illud, & inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus, Antiphonam:

Sub altare Dei audiui voces occiſorum dicentium, Quare non defendis ſanguinem noſtrum? Et acceperunt diuinũ reſponſum, Adhuc ſuſtinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum veſtrorum.

Alia Antiphona.

Corpora Sanctorum in pace ſepulta ſunt, & viuent nomina eorum in æternum.

℣. Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.
℟. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Poſt hæc Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Deus,

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum maieſtatis tuæ condis habitaculum: da ædificationi tuæ incrementa cęleſtia, & præſta; vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice priùs incipiente, cæmentarij cum cæmento benedicto firmant ipsam tabulam, seu lapidem ſuper ſepulchrum; deinde Pōtifex facit Crucem deſuper ex Chriſmate cum pollice dexteræ manus, dicēs:

SIgne ✠ tur, & ſancti ✠ ficetur hoc altare. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Tum depoſita mitra, inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Stetit Angelus iuxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu ſua: & data ſunt ei incenſa multa; & aſcendit fumus aromatum in conſpectu Dei, Alleluia.

Interim cum mitra thurificat altare vndique ad dexterum, & ſiniſtrum latus, antè & deſuper, donec præmiſſus cātus finiatur; quo finito, ſtans coram altari ſine mitra, dicit:

Oremus.

DIrigatur oratio noſtra, quæſumus, Domine, ſicut incensū in conſpectu tuo, & copioſa beneficia Chriſtianus populus aſsequatur; vt

quicumque tibi in hoc altari ſacrāda libamina deuotus obtulerit, vel ſacrata ſuſceperit, & vitæ ſubſidia præſentis accipiat, & remiſſionem omnium peccatorum pariter cōſequatur, & gratiam ſempiternæ redemptionis percipiat. Per Chriſtum Dñm noſtrum.

℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt menſam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex, thurificat ſuper illam in modum Crucis in medio, & in quatuor eius cornibus; quo facto, Pōtifex ponit iterùm incenſum in thuribulo, & illud benedicit, vt ſupra; videlicet, Ab illo benedicaris, &c. ac tradit vni Sacerdoti ſuperpelliceo induto, qui continuè altare circuit incensādo, donec conſecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pōtifex illud incēſat: tunc enim Pontifici thuribulum præſentat; & per Pontificem thurificato, illud iterùm accipit, &, vt priùs, incēſat. Tum Pontifex adhuc cum mitra ſtās inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Reſponſorium.

Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum in conſpectu tuo, Domine. ℣. Eleuatio manuū mearum ſacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continuè thurificando. Finita incenſatione, Pontifex inchoat, ſchola, ſiue miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Erexit Iacob lapidem in titulum, fundens oleum deſuper: votum vouit Deo Iacob.

Pſalmus 83.

QVàm dilecta tabernacula tua Domine virtutū: concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini.

Repetitur Antiphona.

Cor meū, & caro mea: exultauerunt in Deum viuum.

Repetitur Antiphona.

Etenim paſſer inuenit sibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.

Repetitur Antiphona.

Altaria tua Domine virtutū: Rex meus, & Deus meus.

Repetitur Antiphona.

Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te.

Repetitur Antiphona.

Beatus vir, cuius eſt auxilium abs te: aſcenſiones in corde ſuo diſpoſuit, in valle lacrymarum, in loco, quem poſuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: videbitur Deus Deorum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.

Repetitur Antiphona.

Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciẽ Chriſti tui.

Repetitur Antiphona.

Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis: ſuper millia.

Repetitur Antiphona.

Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei: magis quàm habitare in tabernaculis peccatorũ.

Repetitur Antiphona.

Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam, & gloriam dabit Dominus.

Repetitur Antiphona.

Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Dũ Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Pontifex ſtans cũ mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Cathecumenorum, & cum eo facit quinque Cruces, videlicet, in medio altaris, & in quatuor eius cornibus, in locis, in quibus fecerat Cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, ſecundam in dextero poſteriori, id eſt Euãgelij, tertiam in ſiniſtro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in ſiniſtro poſteriori, hoc ordine.

2		5
	1	
4		3

dicens, dum ſingulas Cruces facit:

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in honorem Dei, &

glorioſę virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito, & benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cum mitra inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus; Reſponſorium.

Dirigatur oratio mea ſicut incensum in conſpectu tuo, Domine. ℣. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex, circuit ſemel altare ad dexterã, thurificando illud; deinde reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, ſine mitra, dicit:

O remus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

ADſit, Domine, miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis, & virtutem tuæ vnctionis infunde; vt, te largiẽte, referat præmium quiſquis intulerit votum. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur Antiphonam.

Manè ſurgens Iacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum deſuper, votum vouit Dño: Verè locus iſte ſanctus eſt, & ego neſciebam.

Pſalmus 91.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo Altiſsime.

Repetitur Antiphona.

Ad annuntiãdum manè miſericordiam tuam: & veritatẽ tuam per noctem.

Repetitur Antiphona.

In decachordo pſalterio: cũ cantico in cithara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Repetitur Antiphona.

Quàm magnificata sũt opera tua Dñe! nimis profundæ factæ ſunt cogitationes tuæ.

Repetitur Antiphona.

Vir inſipiens non cognoſcet: & ſtultus non intelliget hæc.

Repetitur Antiphona.

Cùm exorti fuerint peccatores ſicut fœnum: & apparuerint omnes, qui operãtur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Vt intereant in ſæculũ ſæculi: tu autem Altiſsimus in æternum Domine.

Repetitur Antiphona.

Quoniam ecce inimici tui Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum: & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Repetitur Antiphona.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & ab inſurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Repetitur Antiphona.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.

Repetitur Antiphona.

Plantati in domo Domini: in atrijs domus Dei noſtri florebunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi: & benè patientes erunt, vt annuntient.

Repetitur Antiphona.

Quoniam rectus Dominus Deus noſter: & non eſt iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim Põtifex, accepta mitra, facit iterùm quinque Cruces cum pollice de eodem Oleo Cathecumenorum in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout priùs fecit, dicens, dum ſingulas Cruces facit.

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariꝫ, atque omnium Sanctorum ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote altare incenſante, impoſito & benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cum mitra inchoat iterùm, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Reſponſorium:

Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum in conſpectu tuo, Domine. ℣. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad dexterã illud incensando; quo facto, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Reſponſorio finito, Pontifex depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

Adeſto, Domine, dedicationi huius menſæ tuæ; & in eam, quę à nobis indignis ſancto linita eſt Oleo, bene✠dictionis, & ſancti✠ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, altare hoc, quod in honorem tuum, & in memoriam Sancti tui N. nos indigni consecramus, virtute tuæ bene✠dictionis sãctifica; & omnibus te hic inuocantibus, atque in te ſperantibus, auxilij tui munus oſtende; vt huic altari impoſita munera ſemper accepta fieri digneris; & in eo Sacramentorum virtus, & votorum ſemper obtineatur effectus. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola, seu miniſtris prosequentibus, Antiphonam:

Vnxit te Deꝰ, Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Pſalmus 44.

Eructauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi.

Repetitur Antiphona.

Lingua mea calamus ſcribæ: velociter ſcribentis.

Repetitur Antiphona.

Specioſus forma præ filijs hominum, diffuſa eſt gratia in labijs tuis: propterea benedixit te Deus in æternum.

Repetitur Antiphona.

Accingere gladio tuo super femur tuum: potentiſſime.

Repetitur Antiphona.

Specie tua, & pulchritudine tua: intende, proſperè procede, & regna.

Repetitur Antiphona.

Propter veritatem, & manſuetudinem, & iuſtitiam: & deducet te mirabiliter dextera tua.

Repetitur Antiphona.

Sagittæ tuæ acutæ, populi ſub te cadent: in corda inimicorum regis.

Repetitur Antiphona.

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi: virga directionis, virga regni tui.

Repetitur Antiphona.

Dilexiſti iuſtitiã, & odiſti iniquitatem: propterea vnxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ conſortibus tuis.

Repetitur Antiphona.

Myrrha, & gutta, & caſia à veſtimẽtis tuis, à domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filiæ regum in honore tuo.

Repetitur Antiphona.

Aſtitit Regina à dextris tuis in veſtitu deaurato: circumdata varietate.

Repetitur Antiphona.

Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam: & obliuiſcere populum tuum, & domũ patris tui.

Repetitur Antiphona.

Et cõcupiſcet Rex decorem tuum: quoniam ipſe eſt Dñs Deus tuus, & adorabunt eum.

Repetitur Antiphona.

Et filiæ Tyri in muneribus: vultum tuum deprecabũtur omnes diuites plebis.

Repetitur Antiphona.

Omnis gloria eius filiæ regis ab intus: in fimbrijs aureis circumamicta varietatibus.

Repetitur Antiphona.

Adducentur Regi virgines poſt eam: proximæ eius afferentur tibi.

Repetitur Antiphona.

Afferentur in lætitia, & exultatione: adducentur in templum Regis.

Repetitur Antiphona.

Pro patribus tuis nati sũt tibi filij: conſtitues eos principes ſuper omnem terram.

Repetitur Antiphona.

Memores erũt nominis tui: in omni generatione, & generationem.

Repetitur Antiphona.

Propterea populi confitebũtur tibi in æternum: & in ſæculum ſæculi.

Et

Et non dicitur Gloria Patri. Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterùm facit quinque Cruces de ſancto Chriſmate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſuprapoſito, pag. 386. ad quamlibet Crucem dicens:

SAncti ✠ ficetur, & conſe✠cretur lapis iſte. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in honorem Dei, & glorioſæ virginis Mariç, atque omnium Sanctorum ad nomen, & memoriam ſancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incenſante, impoſito, & benedicto, vt priùs, incenſo, ſtans cum mitra inchoat ſchola, ſeu miniſtris prosequentibus Reſponſorium:

Dirigatur oratio mea, ſicut incensum in conſpectu tuo, Domine. ℣. Eleuatio manuũ mearum ſacrificium veſpertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit ſemel altare ad ſiniſtram, illud incensans, vt priùs; quo incenſato, reſtituto thuribulo Sacerdoti, & Antiphona finita, Pontifex depoſita mitra, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEſcẽdat, quæſumus, Domine Deus noſter, Spi-

ritus tuus ſanctus ſuper hoc altare; qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & ſumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Qua dicta, Pōtifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur, Antiphonam:

S anctificauit Dominus tabernaculũ ſuum: quia hæc eſt domus Dei: in qua inuocabitur nomen eius, de quo ſcriptum eſt: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Pſalmus 45.

D Eus noſter refugium, & virtus: adiutor in tribulationibus, quæ inuenerunt nos nimis.

Repetitur Antiphona.

P ropterea nō timebimus dũ turbabitur terra: & transferētur montes in cor maris.

Repetitur Antiphona.

S onnuerunt, & turbatæ ſunt aqua eorum: conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

Repetitur Antiphona.

F luminis impetus lętificat ciuitatem Dei: ſanctificauit tabernaculum ſuũ Altiſſimus.

Repetitur Antiphona.

D eus, in medio eius, nō commouebitur: adiuuabit eam Deus mane diluculo.

Repetitur Antiphona.

C onturbatæ ſunt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocem ſuam, & mota eſt terra.

Repetitur Antiphona.

D ominus virtutũm nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Repetitur Antiphona.

V enite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: auferens bella vſque ad finem terræ.

Repetitur Antiphona.

A rcum conteret, & cōfringet arma: & ſcuta comburet igni.

Repetitur Antiphona.

V acate, & videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus, & exaltabor in terra.

Repetitur Antiphona.

D ominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed Antiphona repetitur. Interim dũ Antiphona, & Pſalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, & ſpargit Oleum Cathecume-

norum,

norum,& Chriſma pariter deſuper altare, illud manu dextera confricans, liniens, & perungens. Quo facto, incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus Antiphonam:

Ecce odor, filij mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: crescere te faciat Deus meus, ſicut arenam maris: & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Pſalmus 86.

FVndamenta eius in montibus ſãctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te: ciuitas Dei.

Memor ero Rahab, & Babylonis ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum: hi fuerunt illic.

Numquid Siõ dicet, Homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam Altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætantium omnium: habitatio eſt in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Finito Pſalmo, Pontifex ſtãs cum mitra, dicit:

LApidem hũc, fratres chariſsimi, in quo vnguentũ ſacræ vnctionis effunditur; ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus, vt Dominus noſter bene ✠ dicat, & conſe ✠ cret; & quod eſt vnc-

tum à nobis, ſit vnctum in nomine eius: vt plebis vota ſuſcipiat, & altari per ſacram vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorum imponimus, ipſi propitiatores Dei eſſe mereamur. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrũ, qui cum eo, & Spiritu ſancto, viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Quo dicto, inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Ædificauit Moyſes altare Domino Deo, offerens ſuper illud holocauſta: & immolans victimas, fecit ſacrificium veſpertinum in odorem ſuauitatis Domino Deo, in conſpectu filiorum Iſraël.

Qua finita, ſtans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres chariſsimi, vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuendum, noſtrę vocis exoratus officio, præſenti bene ✠ dictione ſanctificet, atque in eo ſemper oblationes famulorum ſuorum ſtudio ſãctę deuotionis impoſitas bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare dignetur; & ſpirituali placatus incenſo, precibus familiæ suæ promptus exauditor aſsiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde benedicit incenſum ſuper altare cremãdum, ſtans ibidem, depoſita mitra, dicens:

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorum cum tremore, quorum ſeruitium ſpirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturam incenſi: vt omnes languores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo; vt nunquam lædatur à morſu iniqui ſerpentis,

quod pretioſo Filij tui Sãguine redemiſti. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟ Amen.

Deinde aſpergit ipsũ aqua benedicta; & accepta mitra, format propria manu ex ipſo incenſo quinque Cruces, quamlibet de quinque granis, ſuper illa quinque loca altaris, in quibus Cruces de aqua, & oleo, & Chriſmate factæ priùs fuerunt; & super quamlibet Crucem thuris ponit vnam Crucem factam de ſubtili candela, ad menſuram Crucis de granis incenſi factæ; & cuiuslibet Crucis capita accenduntur, vt cum ipsis thus comburâtur, & cremetur. Omnibus autem Crucibus accenſis, Pontifex, depoſita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, schola, seu miniſtris prosequentibus.

Alleluia. ℣. Veni ſancte Spiritus: reple tuorum corda fideliũ, & tui amoris in eis ignem accende.

Niſi consecratio huiusmodi fieret inter Dominicam Septuageſimæ, & feſtum Paschæ Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti: quia tunc, omiſſo Alleluia, dicitur Verſus tantùm. Quo dicto, ſurgit Pontifex ſtans ibidem verſus ad altare, ſine mitra, & schola, seu miniſtri cantant, Antiphonas duas ſequentes.

Aſcendit fumus aromatum in conſpectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus iuxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu ſua: & data ſunt ei incenſa multa, & aſcēdit fumus aromatum in conſpectu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine ſācte, Pater omnipotens, æterne Deus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & reſpice ad huius altaris tui holocauſtum; quod non igne viſibili probetur, ſed infuſum ſācti Spiritus tui gratia in odorem ſuauitatis aſcendat, & legitimè ſe ſumētibus Euchariſtia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat ſempiternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc, combuſtis candelis, & thure, cineres illius combuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abraduntur, & collecti in aliquo vaſe proijciuntur in Sacrario. Interim Pontifex ſine mitra ſtans ante gradus altaris, verſus ad altare, dicit:

Oremus.

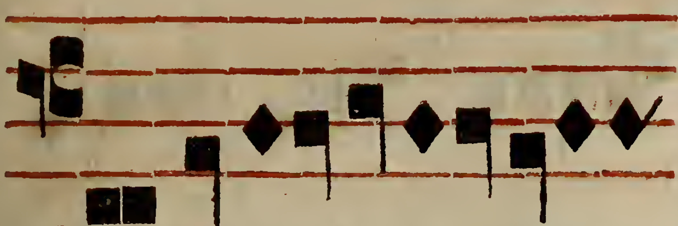
Et miniſtri.

Flectamus genua.

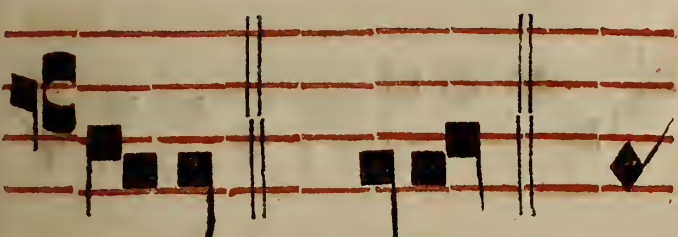
℟. Leuate.

DEus omnipotens, in cuius honorem, ac beatiſſimæ virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, ac nomen, & memoriam Sancti tui N. nos indigni altare hoc conſecramus, clemens, & propitius preces noſtræ humilitatis exaudi, & preſta; vt in hac menſa ſint libamina tibi accepta, ſint grata, ſint pinguia, & ſācti Spiritus tui ſemper rore perfuſa; vt omni tempore hoc in loco ſupplicātis tibi familię tuæ anxietates releues, ægritudines cures, preces exaudias, vota ſuſcipias, deſiderata confirmes, poſtulata concedas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus.

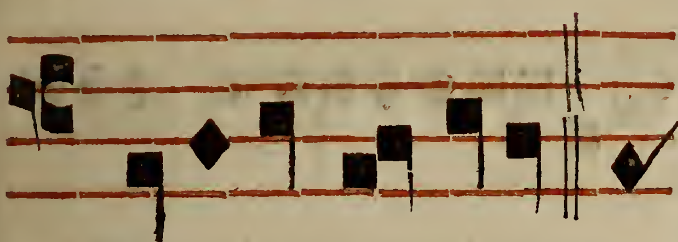
Deinde eodem modo ſtans dicit mediocri voce extenſis manibus ante pectus, hanc Præfationem.

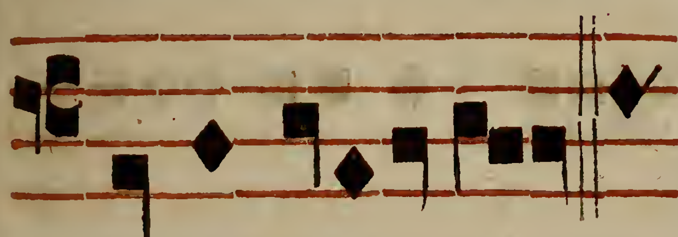
Per omnia ſæcula ſæcu-

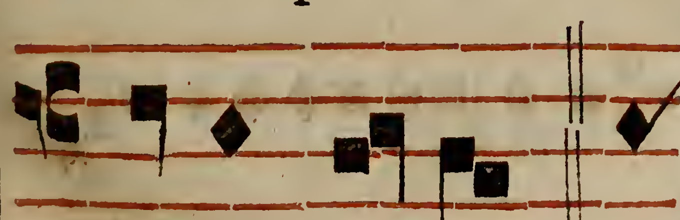
lo rum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

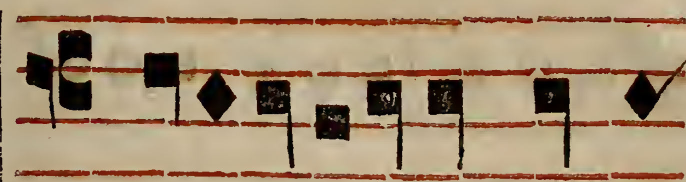
℟. Et cum ſpiritu tu o.

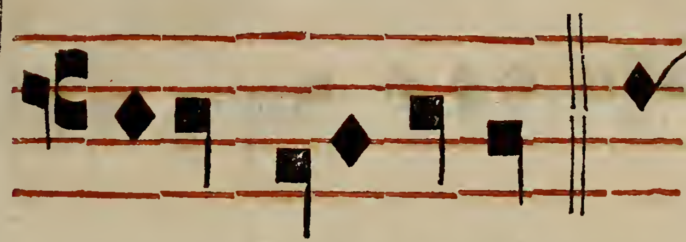
℣. Surſum cor da.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gra ti as agamus Do-

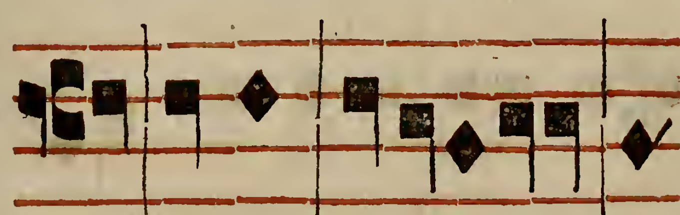
mino Deo noſtro.

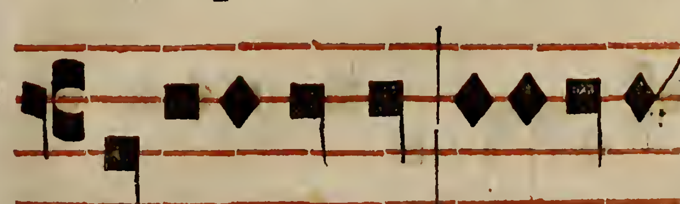
℟. Dignum, & iuſtum eſt.

Verè dignum, & iuſtum
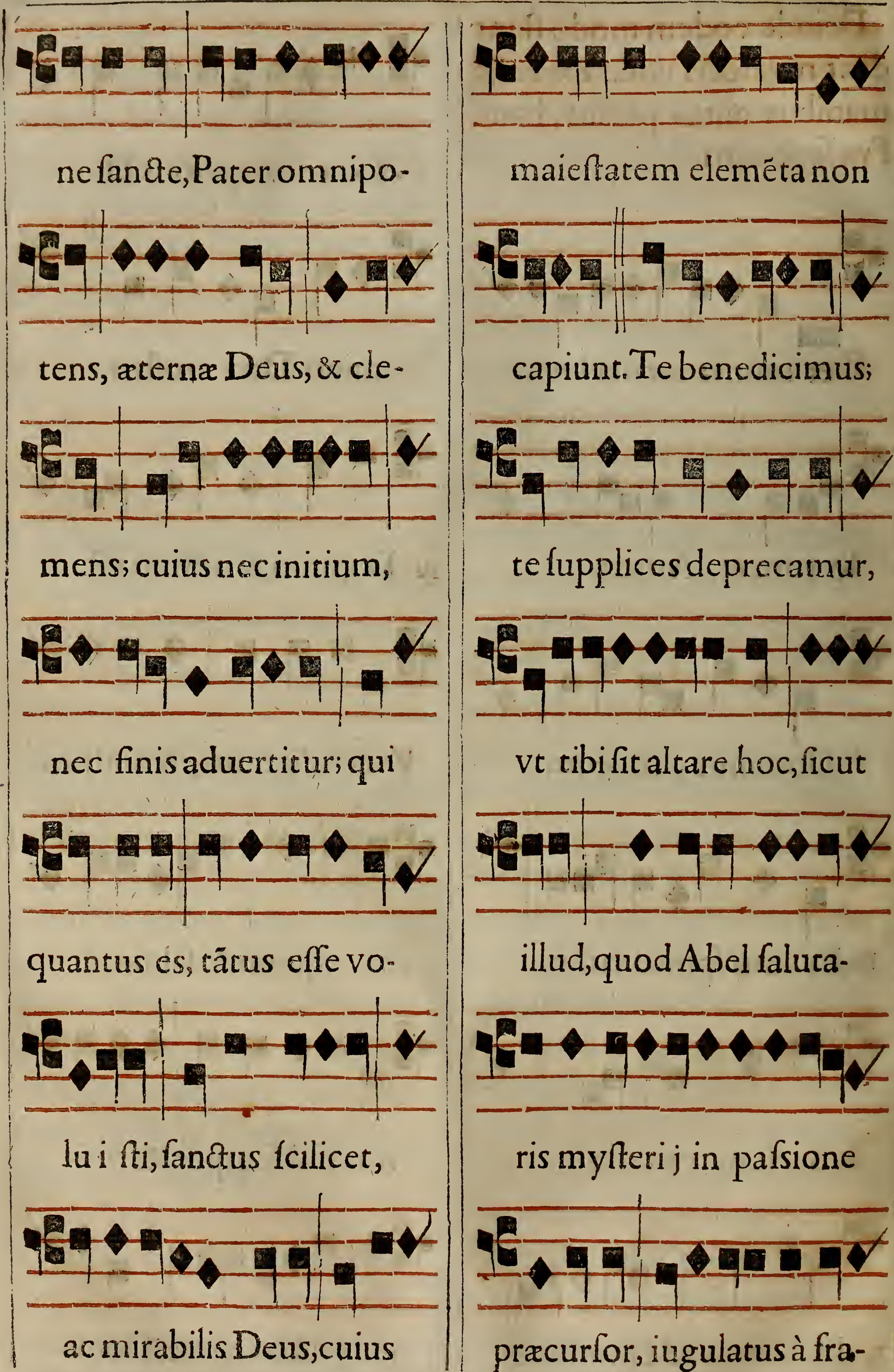

eſt, æquum, & ſalutare
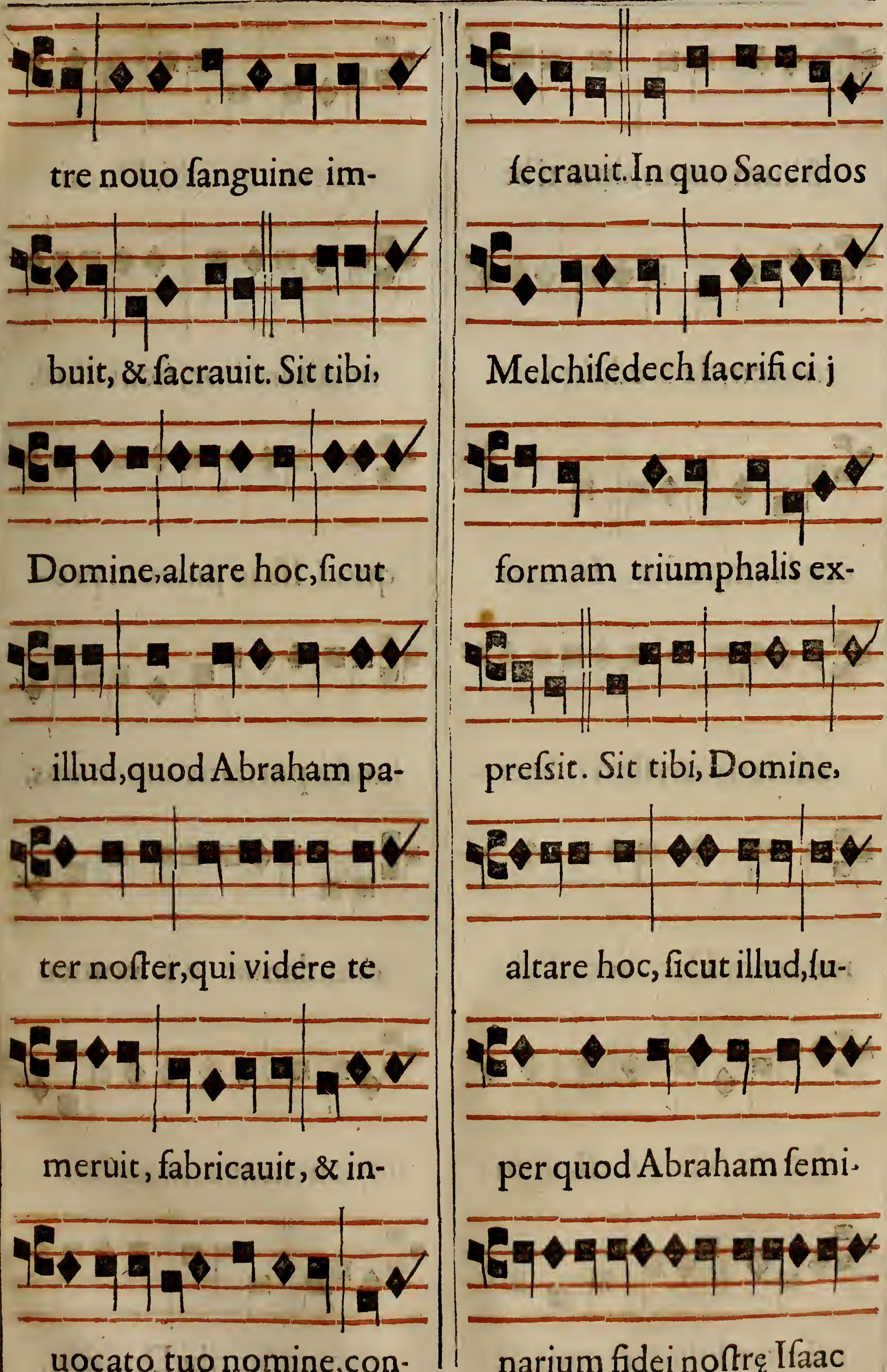

nos tibi ſemper, & vbi-
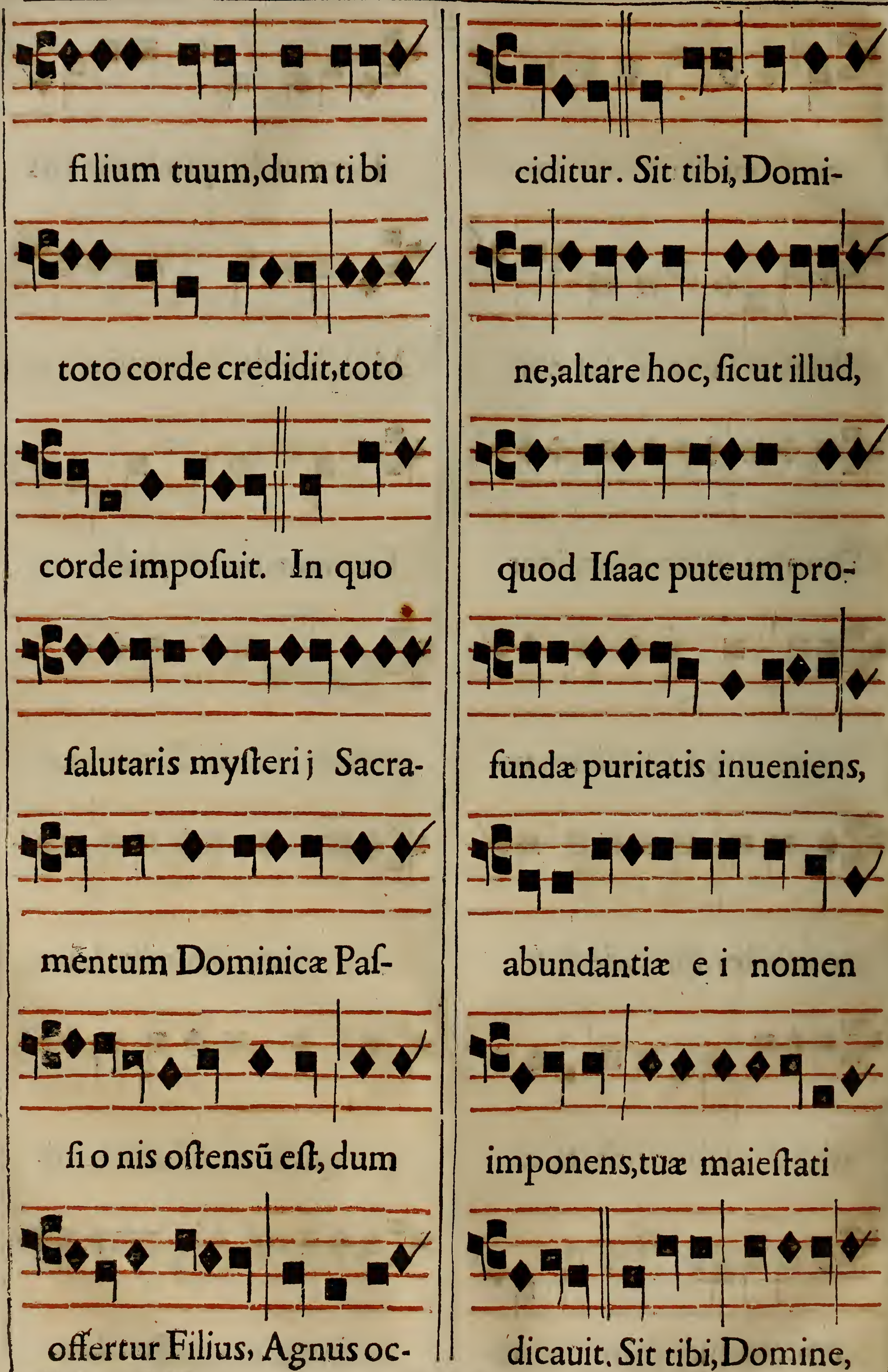

que gratias agere, Domi-
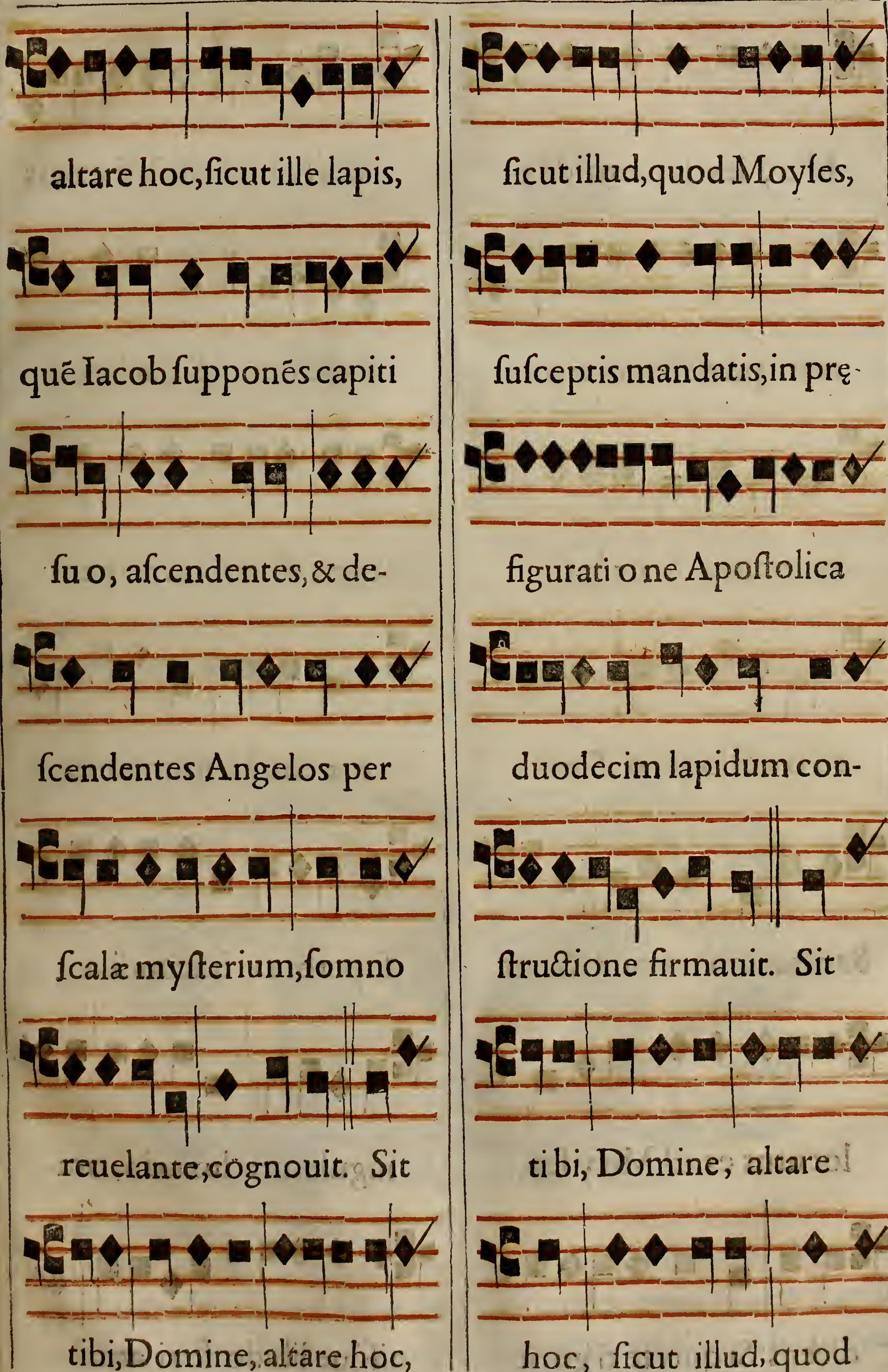

ne ſancte, Pater omnipo-
tens, æternæ Deus, & cle-
mens; cuius nec initium,
nec finis aduertitur; qui
quantus es, tãtus eſſe vo-
lu i ſti, ſanctus ſcilicet,
ac mirabilis Deus, cuius
maieſtatem elemẽta non
capiunt. Te benedicimus;
te ſupplices deprecamur,
vt tibi ſit altare hoc, ſicut
illud, quod Abel ſaluta-
ris myſteri j in paſsione
præcurſor, iugulatus à fra-
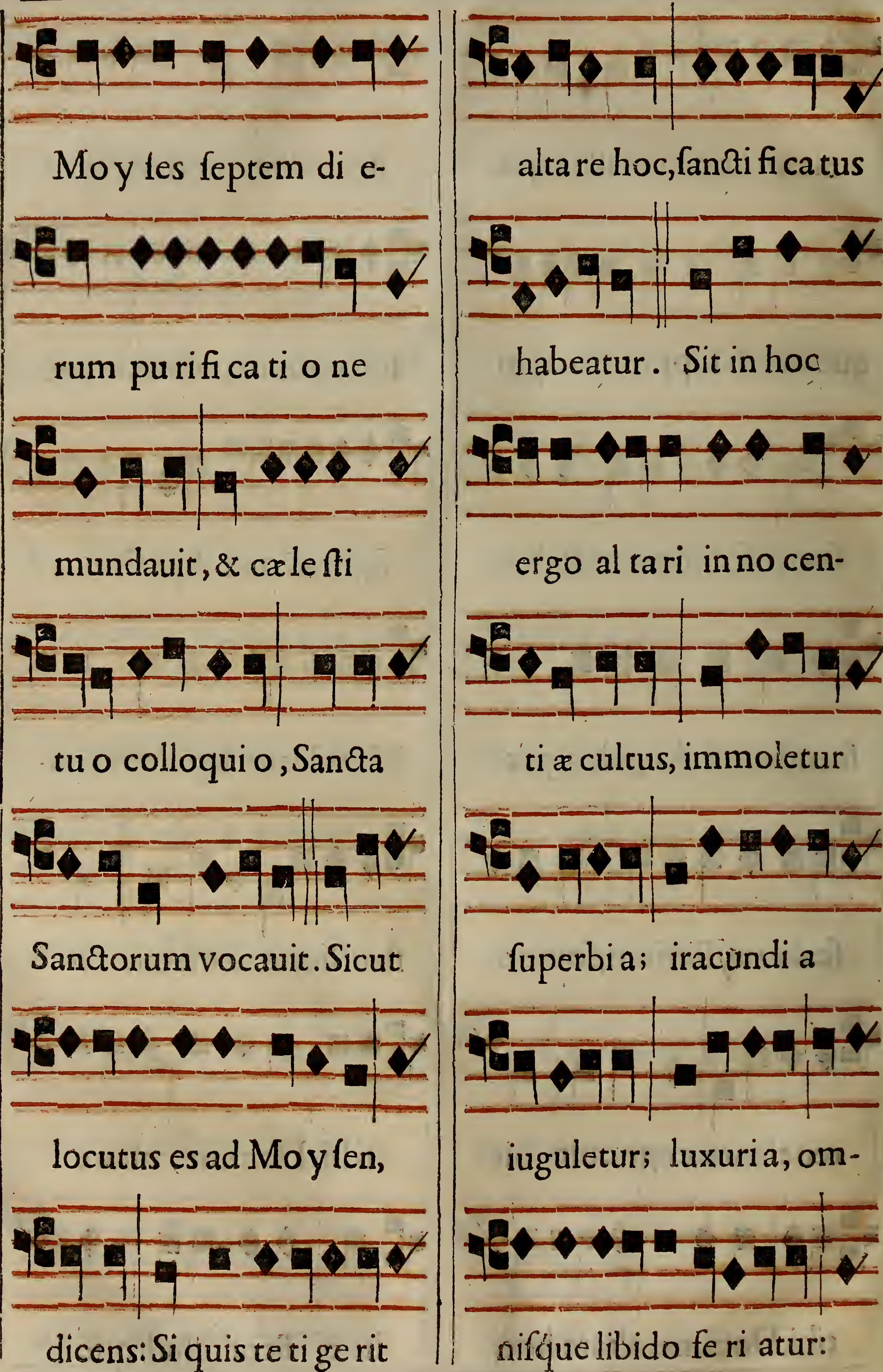

tre nouo ſanguine im-
buit, & ſacrauit. Sit tibi,
Domine,altare hoc,ſicut
illud,quod Abraham pa-
ter noſter,qui videre te
meruit, fabricauit, & in-
uocato tuo nomine,con-
ſecrauit. In quo Sacerdos
Melchiſedech ſacrifi ci j
formam triumphalis ex-
preſsit. Sit tibi, Domine,
altare hoc, ſicut illud,ſu-
per quod Abraham ſemi-
narium fidei noſtrę Iſaac

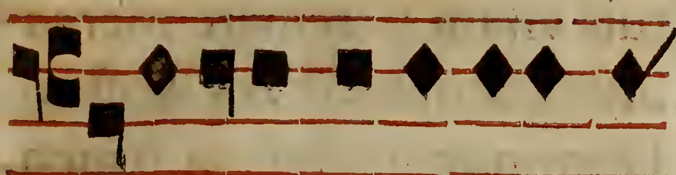
filium

ſi lium tuum,dum ti bi
toto corde credidit,toto
corde impoſuit. In quo
ſalutaris myſteri j Sacra-
mentum Dominicæ Paſ-
ſi o nis oſtensũ eſt, dum
offertur Filius, Agnus oc-
ciditur. Sit tibi, Domi-
ne,altare hoc, ſicut illud,
quod Iſaac puteum pro-
fundæ puritatis inueniens,
abundantiæ e i nomen
imponens,tuæ maieſtati
dicauit. Sit tibi,Domine,

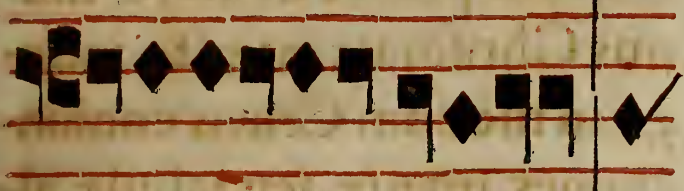
alta-

altare hoc, ſicut ille lapis,
quē Iacob ſupponēs capiti
ſu o, aſcendentes, & de-
ſcendentes Angelos per
ſcalæ myſterium, ſomno
reuelante, cognouit. Sit
tibi, Domine, altare hoc,
ſicut illud, quod Moyſes,
ſuſceptis mandatis, in prę-
figurati o ne Apoſtolica
duodecim lapidum con-
ſtructione firmauit. Sit
ti bi, Domine, altare
hoc, ſicut illud, quod

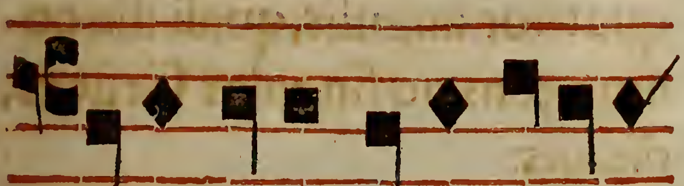

Moy ſes ſeptem di e-
rum pu ri fi ca ti o ne
mundauit, & cæ le ſti
tu o colloqui o, Sancta
Sanctorum vocauit. Sicut
locutus es ad Mo y ſen,
dicens: Si quis te ti ge rit
alta re hoc, ſancti fi ca tus
habeatur. Sit in hoc
ergo al ta ri in no cen-
ti æ cultus, immoletur
ſuperbi a; iracundi a
iuguletur; luxuri a, om-
niſque libido fe ri atur:

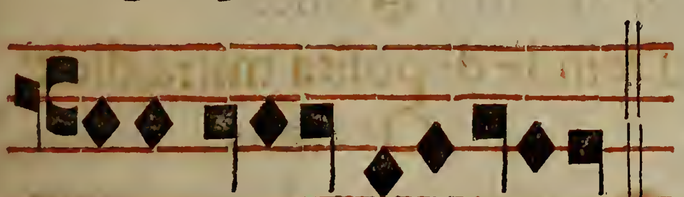
offeratur pro turturi-

bus ſacrifi cium caſtitatis,

& pro pullis columbarum

innocentiæ ſacrifi cium.

Quod ſequitur, dicit ſub-
miſſa voce legendo, ita tamē, quòd à circumſtantibus audiri poſsit:

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſæculorum.
℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto frontem altaris in modum Crucis, inchoans, ſchola, seu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem, Alleluia.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſsipentur inimici eius: & fugiāt, qui oderunt eum, à ſacie eius.

Dicitur totus, prout habetur ſuprà in fine benedictionis Abbatis, pag. 156. Quo dicto, Põtifex, depoſita mitra, dicit: Oremus.

MAieſtatem tuam, Domine, humiliter imploramus, vt altare hoc ſacræ vnctionis libamine ad ſuſcipienda populi tui munera inunctum potenter bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris; vt quod nunc à nobis indignis ſub tui nominis inuocatione, in honorem beatiſsimæ virginis Marię, & omnium Sanctorum, atque in memoriã Sancti tui N. ſacroſancti Chriſmatis vnctione delibutum eſt, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum: vt quidquid deinceps ſuper illud oblatũ, ſacratumue fuerit, dignum tibi fiat holocauſtum, atque omnium hic offerentium ſacrificia à te pio Domino benignè ſuſcipiantur; & per ea vincula peccatorum noſtrorum abſoluantur; maculæ deleantur; veniæ impetrentur; & gratiæ acquirantur: quatenus vnà cum Sãctis, & Electis tuis vitam percipere mereamur æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto inungit in modum Crucis coniunctiones menſæ, ſeu tabulæ altaris, & tituli, ſiue ſtipitis, in quatuor angulis, quaſi illa coniungens, ad ſingulas Cruces, dicens:

In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Deinde depoſita mitra, dicit:

Oremus.

SVpplices te deprecamur, omnipotẽs æterne Deus, per vnigenitum filium tuum Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum, vt altare hoc ſanctis vſibus pręparatum cæleſti benedictione ſancti ✠ fices; & ſicut Melchiſedech Sacerdotis pręcipui oblationem dignatione mirabili ſuſcepiſti, ita impoſita huic nouo altari munera ſemper accepta ferre digneris: vt populus, qui in hãc Eccleſiæ domum ſanctam cõueniet, per hæc libamina cæleſti ſanctificatione ſaluatus, ani-

marum

marum quoque ſuarum ſalutem perpetuam cōſequatur. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc Subdiaconi abſtergunt diligenter cum mantilibus telæ groſſæ menſā altaris; & Pontifex accedit ad ſedem ſuam iuxta altare, in qua cum mitra ſedens fricat benè manus cum medulla panis, ac lauat, & extergit. Quo facto, Subdiaconis, seu Acolythis præſentantibus Pontifici tobaleas nouas, & mundas, ac vaſa, & ornamenta ad cultum Dei, & altaris conſecrati pertinētia, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans benedicit illa, dicens:

Benedictio tobalearum, vaſorum, & ornamentorum altaris conſecrati.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotēs, & miſericors Deus, qui ab initio vtilia, & neceſſaria hominibus creaſti, quique per famulum tuum Moyſen veſtimenta Pontificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica, Sacerdotibus, & Leuitis, atque ornamenta, & linteamina facere famulum tuum Moyſen per quadraginta dies docuiſti, atq; etiam quæ Maria texuit, & fecit in vſū miniſterij tabernaculi fœderis ordinaſti, purificare, bene ✠ dice-

re,

re, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare per noſtræ humilitatis ſeruitium digneris hæc ornamenta, & linteamina in vſum altaris tui; vt diuinis cultibus, & Sacris myſterijs apta exiſtant, hiſq; confectioni Corporis, & Sanguinis Iesu Chriſti filij tui Dñi noſtri dignis pareatur famulatibus. Qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit illa aqua benedicta. Tum miniſtri ponunt ſuper altare Chriſmale, ſiue pãnum lineum ceratum ad menſuram altaris factum, deinde veſtiunt altare tobaleis, & ornamentis benedictis, ponentes deſuper Crucem, & alia ornamenta. Interim Pontifex ſtans ibidẽ, inchoat Antiphonam primam, ſchola ſeu miniſtris proſequentibus ipſam, & alias Antiphonas ſequentes, & Reſponſoria cum ſuis Verſibus, & Pſalmis.

Antiphona.

Circumdate Leuitæ altare Domini Dei, veſtite veſtimẽtis albis: eſtote, & vos canentes hymnum nouum, dicentes, Alleluia.

Mirabilis Deus in Sãctis ſuis, & ſanctus in omnibus operibus ſuis.

℣. Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Alia Antiphona.

Circumdate Sion, & complectimini eam: narrate in turribus eius.

℣. Magnus Dominus, & laudabilis nimis: in ciuitate Dei noſtri, in monte ſancto eius.

Deinde dicitur Reſponſoriũ.

Induit te Dominus tunica iucunditatis, & impoſuit tibi coronam, Et ornauit te ornamentis ſanctis.

℣. Luce ſplendida fulgebis, & omnes fines terræ adorabunt coram te. Et ornauit te.

℣. Nationes ex longinquo ad te venient, & munera deferentes adorabũt Dominum: & terram tuam in ſanctificatione habebunt, & nomen magnum tuum inuocabunt. Et ornauit te.

℣. Benedicti erũt,qui te ædificauerũt,tu autem lætaberis in filijs tuis: quoniam omnes benedicentur,& congregabũtur ad Dominum. Et ornauit te.

Et non dicitur Gloria Patri, ſed ſequens Aña dicitur:

In velamẽto alarum tuarum protege nos, Domine, & in laude tua gloriemur.

Pſalmus 58.

DEus Deus meus: ad te de luce vigilo.

Sitiuit in te anima mea: quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra deſerta, & inuia, & inaquoſa: ſic in ſãcto apparui tibi, vt viderem virtutem tuam,& gloriam tuam.

Quoniam melior eſt miſericordia tua ſuper vitas: labia mea laudabunt te.

Sic benedicã te in vita mea: & in nomine tuo leuabo manus meas.

Sicut adipe & pinguedine repleatur anima mea: & labijs exultationis laudabit os meũ.

Si memor fui tui ſuper ſtratum meum,in matutinis meditabor in te: quia fuiſti adiutor meus.

Et in velamẽto alarum tuarum exultabo, adhæſit anima mea poſt te: me ſuſcepit dextera tua.

Ipſi verò in vanũ quæſierunt animam meam,introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij,partes vulpium erunt.

Rex verò lætabitur in Deo, laudabuntur omnes qui iurãt in eo: quia obſtructum eſt os loquentium iniqua.

Gloria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Finito Pſalmo, Pontifex, depoſita mitra, aſcendit ad altare, & facta Cruci ſuper altari poſitæ reuerẽtia, incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Omnis terra adoret te Deus, & pſallat tibi: pſalmum dicat nomini tuo Domine.

Interim dum Antiphona cantatur, Põtifex incenſat ſuper altare in modum Crucis; & Antiphona finita, Pontifex eam reincipit,& ſchola proſequitur.

quitur: & interim iterum ipſe Pontifex ſuper altare in modum Crucis incenſat, quod & tertiò facit; quo facto, ſtãs ante medium altaris dicit:

Oremus.

DEscendat, quæsumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſãctus ſuper hoc altare; qui & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & sumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum cæleſtis virtutis bene ✠ dictione ſanctifica; & omnibus in te ſperantibus auxilij tui munus oſtende; vt hic Sacramentorum virtus, & votorum obtineatur effectus. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum Filium tuũ, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amẽ.

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
℣. Benedicamus Domino.
℟. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad Sacriſtiam, ſiue Sacrarium; vbi deposito pluuiali, parat ſe ad celebrandum Miſſam, ſi voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari conſecrato ſolemniter celebrari. Miſſa dicitur, vt in Miſſali, in ipsa die dedicationis Altaris.

Finita Miſsa, Pontifex dat Benedictionem ſolemnem, & Indulgentias; exuit se ſacris veſtibus, & vadit in pace.

DE CONSECRATIONE Altaris, cuius ſepulchrum Reliquiarum eſt in medio ſũmitatis ſtipitis.

ORdo prædictus conſecrandi Altare ſemper ſeruatur, quando ſepulchrum Reliquiarum eſt in medio tabulæ altaris, à parte ſuperiori, vel in ſtipite à parte anteriori, aut poſteriori.

Si verò ſepulchrum eſt in medio summitatis ſtipitis, ſuprà autem ſit ponenda ipsa tabula, siue menſa altaris;

Finita aquæ benedictione, cum vino, & cinere, atq; Oratione, Omnipotens sempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c. vt ſuprà pag. 297. Pontifex ſtans cum mitra, & aqua benedicta huiuſmodi, vino, & cinere miſta, facit maltam, ſiue cęmentum ex calce, & ſabulo, ſeu tegula trita ad hoc paratis; quod deinde, depoſita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

SVmme Deus, qui ſumma, & media, imaque cuſtodis, qui omnem creaturā intrinſecus ambiendo cōcludis, ſancti ✠ fica, & bene ✠ dic has creaturas calcis, & ſabuli. Per Chriſtum Dominum noſtrū.

℟. Amen.

Quo facto, tabula ipſa altaris à ſtipite ſeparata iacente, debet fieri Reliquiarum deportatio, & incluſio, Pontifice proceſsionaliter accedente ad locum, vbi Reliquiæ ſunt depoſitæ; in quo Pontifex ſtās ab extra ſine mitra, dicit:

Oremus.
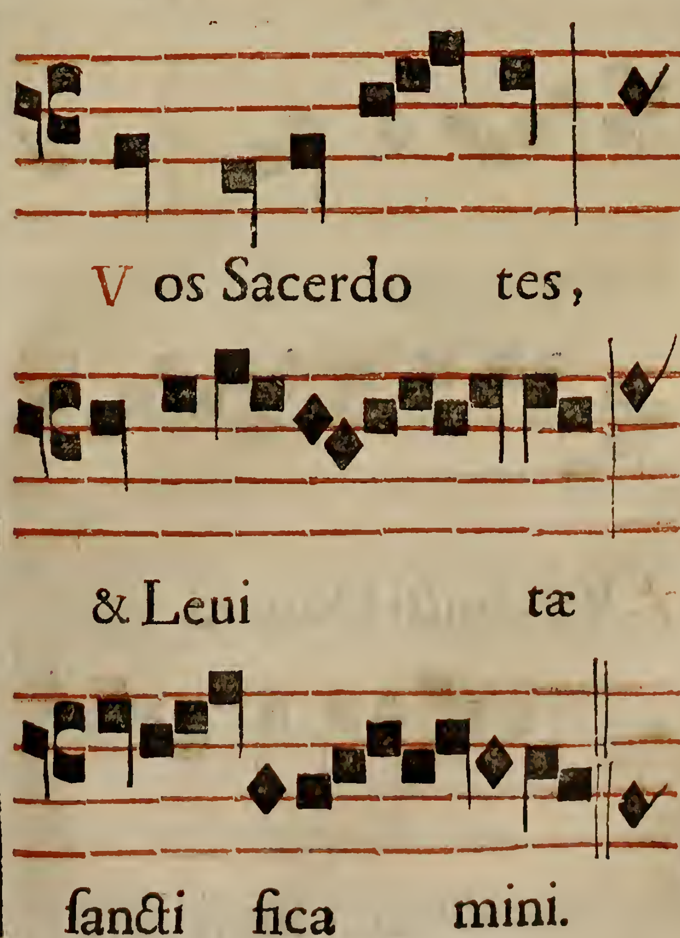
Et miniſtri.
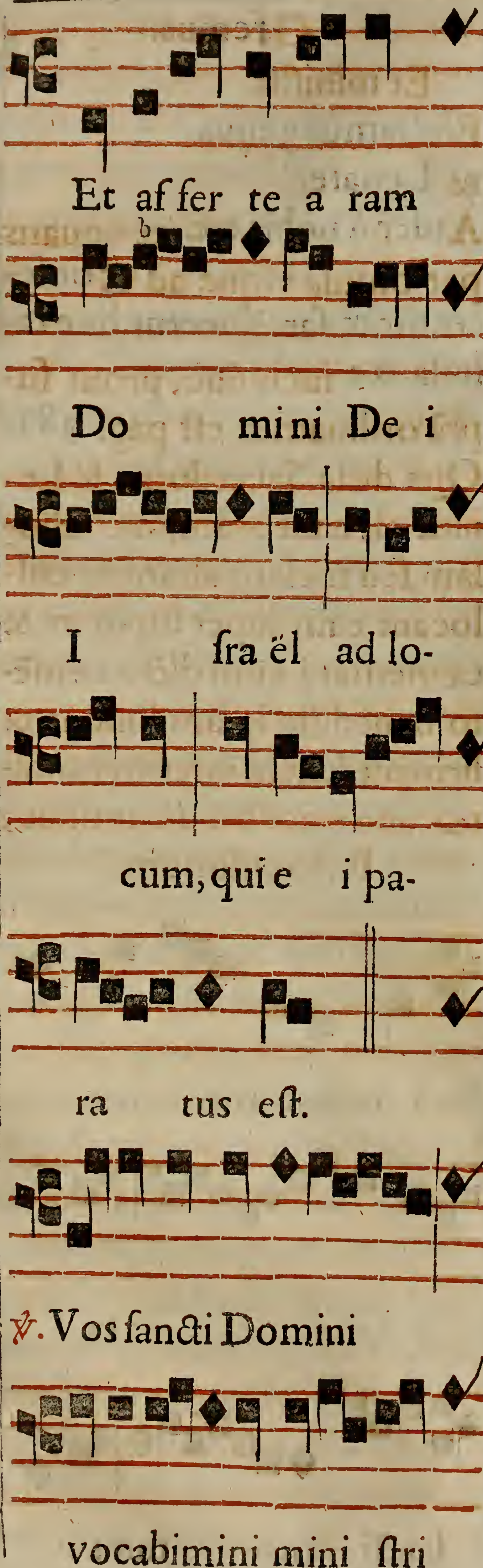
Flectamus genua.

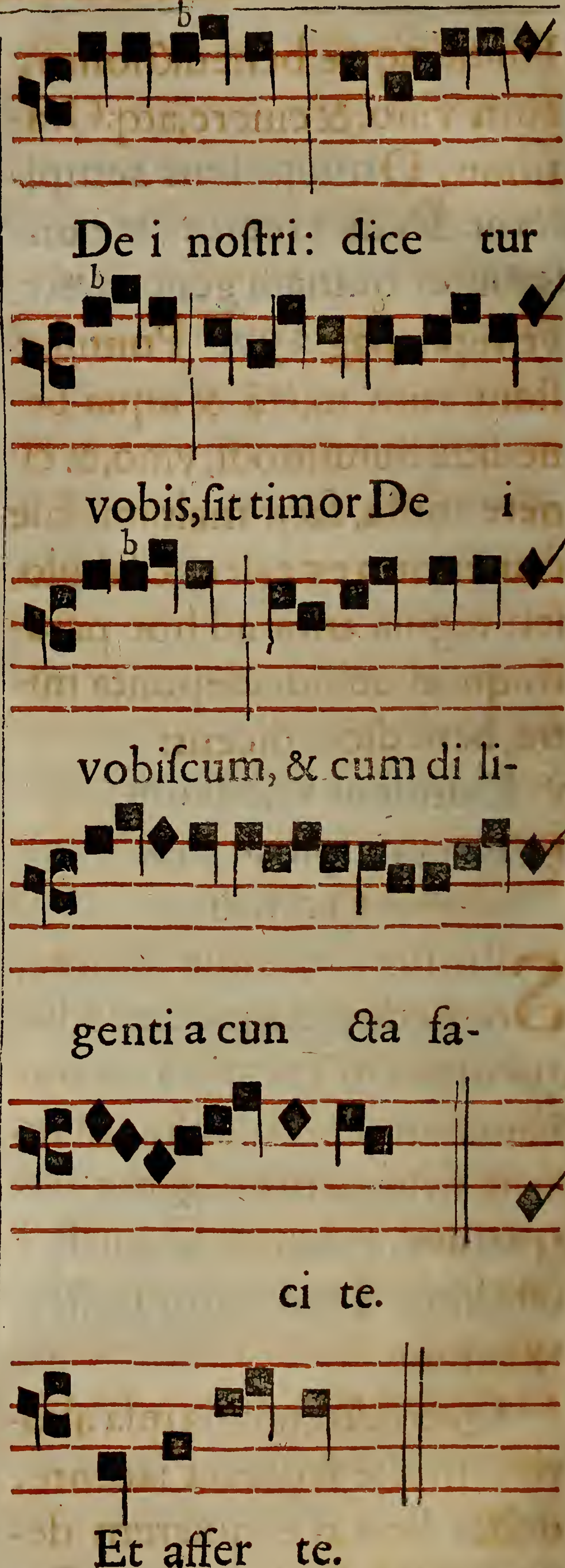
℟. Leuate.

Aufer à nobis, &c. cōtinuans per omnia vſque ad Conſecretur, & ſanctificetur hæc tabula, &c. incluſiuè, prout ſuprà ordinatum eſt pag. 381. Qua dicta, Sacerdotes, & Leuitæ eleuant aram, ſiue tabulam, ſeu mēſam altaris, & collocant eam ſuper ſtipitem; & cæmentarij cum dicto cæmēto benedicto ipſam liniunt, & firmant, ſchola interim cantāte, ſeu miniſtris dicentibus,

Reſponſorium.

Leuata itaque ara, & collocata, ac cũ cæmento prædiƈto benè firmata, Põtifex inchoat Antiph. Sub altare Dei, &c.

vt ſuprà pagina 383. & continuat vſque ad Orationem, Dirigatur oratio noſtra, &c. incluſiuè: qua dicta, proſequitur altaris cõſecrationem, accedens ad altare cũ mitra, & ſtãs ante illud, depoſita mitra, incipit, ſchola, seu miniſtris proſequẽtibus, Antiphonam: Introibo ad altare Dei, &c. vt ſupra pag. 377. cum omnibus sequentibus vsque ad Orationem, Deus, qui es viſibilium rerum omnium, &c. incluſiuè.

Qua dicta, Põtifex, accepta mitra, ſedet, & miniſtri extergunt menſam altaris cum linteo mundo; & mox Pontifex thurificat ſuper illam in modum Crucis in medio, & in quatuor eius angulis, inchoans, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Reſponſorium. Dirigatur oratio mea, sicut incensum, in conspectu tuo Domine. ℣. Eleuatio manuũ mearum sacrificium veſpertinum.

Et omnia alia deinde fiunt, prout ſuprà ordinata ſunt, vſque ad finem.

DE ALTARIS PORTAtilis conſecratione.

ALtaris portatilis conſecratio poteſt fieri quocũque die, & loco, ieiuno tamen ſtomacho. Parantur in loco, vbi consecratio huiusmodi fieri debet, in primis aliquæ Reliquiæ cum tribus granis incenſi in altari recludẽdæ; ſanctum Chriſma in vaſculo, & ampulla; Oleum sanctum Cathecumenorum etiam in vaſculo, & ampulla; media libra thuris, cuius medietas ſit in granis; thuribulũ cũ nauicula, & cochleari; vas cum prunis ardentibus, vas aquæ mundę, vas cum cineribus, vas cũ ſale, vas vini, aſperſoriũ factum de herba hyſſopi; mantilia ex tela groſſa ad extergendũ altare conſecrandũ, quoties expedierit; quinque Cruces paruę factę de cãdelis ceræ subtilibus; aliquæ ſpatulæ ligneæ paruæ, ad abradendum de altari combuſtiones cãdelarum, & thuris; vas, in quo ipſę raſurę deponãtur;

duo candelabra, cum duobus cereis continuè ardentibus prope Reliquias; vas cũ aqua ad abluendas manus Pontificis, & medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus. Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, ſi cõſecrationem huiuſmodi publicè facere velit; vel ſi in camera ſua, aut alio loco ſecretè, ſtolam habeat ſupra rochetum, vel ſupra ſuperpelliceũ, ſi ſit Regularis, ab humeris dependentem, & mitram ſimplicem; ſtans ante tabulã ipſam, ſiue altare conſecrandum, poſitũ ſuper aliquam menſam, vel altare, mitram in capite tenens abſolutè dicit:

DEum omnipotẽtem, fratres chariſſimi, votis exultãtibus deprecemur; vt qui per omnem mundum fidem ſparſit, & Eccleſiam congregauit, qui eſt lapis de monte ſine manibus abſciſſus, qui angularem cõpagem ſolidauit, hãc petram ſerenus illuſtret, eamq; æterno lumine irrigatã ita multiplicibus, & diuerſis chariſmatibus locupletet, vt ſuper illam, adminiſtrandam ſui corporis hoſtiã bene✠dicat, & ſuſcipiat conſecratam. Qui cũ Deo Patre viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde detecto capite, genuflexus ante altare conſecrandum, dicit:

Deus in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice ſurgente, chorus reſpondet:

Domine ad adiuuandum me feſtina.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen: ſine Alleluia.

Et id eiſdem modo, & loco, ſecundò, & tertiò fit, voce ſemper altiùs eleuata.

Quibus dictis, Pontifex ſtãs in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum ſale, cinere, & vino, incipiens abſolutè

exorciſmum ſalis, prout habetur ſuprà ſub Eccleſiæ dedicatione, ſeu conſecratione pag. 294. vſq; ad Orationem:

OMnipotens ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c. incluſiuè, vt ſuprà pag. 297: hoc ſaluo, quòd vbicumque fit mentio de Eccleſiæ conſecratione, dicit ſolùm de altaris, vel tabulæ.

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, ſtans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, & cum eo, & aqua huiuſmodi, facit Crucem in medio tabulæ, vel altaris, dicens:

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij; & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor Cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet Cruce verba præmiſſa.

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula, &c.

Facit autem primam Crucem in dextera parte poſteriori lapidis, id eſt, Euangelij, ſecundam in ſiniſtra parte anteriori tranſuerſa primæ, tertiã in dextera anteriori, quartam in ſiniſtra poſteriori tertiæ tranſuerſa, in hunc modũ.

2		5
	1	
4		3

Quo facto, inchoat, miniſtris proſequẽtibus, Antiphonam:

Aſperges me, Domine, hyſſopo, & mundabor: lauabis me, & ſuper niuẽ dealbabor.

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecũdùm magnã miſericordiam tuam. vt ſup. pag. 302.

Totus dicitur ſine Gloria Patri.

Et in fine repetitur ipſa Antiphona: & interim dum dicuntur Antiphona, & Pſalmi prędicti, Pontifex cum mitra aſpergit cum aſperſorio de herba hyſſopi facto de ipſa aqua tabulam, per eius circuitum tribus vicibus.

Quo facto, tabula abſtergitur cum mundo panno lineo; deinde Pontifex, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationẽ meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Do-

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
Oremus.

Deus, qui es viſibiliũ omnium rerum; & inuiſibilium conditor, & cunctarum ſanctificationum cõſecrator, ad dedicationem huius Dominicę menſæ adeſſe dignare; & quæ ſacrato Oleo, & Chriſmate à nobis indignis eſt linienda, & benedicenda, tuæ ſanctifi✠cationis in eam infũde virtutem, & conſecrationem; vt omnes, qui ad eam te deprecaturi acceſserint, tuæ propitiationis auxilium ſentiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟ Amen.

Tum inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Dirigatur oratio mea, ſicut incenſum, in conſpectu tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertiò tabulam per circuitum eius. Finita incenſatione, Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Erexit Iacob lapidem in titulum, fundens oleum deſuper.

Pſalmus 83.

Vàm dilecta tabernacula tua Domine virtutũ! concupiſcit, & deficit anima mea in atria Domini.

Cor meũ, & caro mea: exultauerunt in Deum viuum.

Etenim paſser inuenit ſibi domum: & turtur nidum ſibi, vbi ponat pullos ſuos.

Altaria tua Domine virtutũ: Rex meus, & Deus meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine: in ſæcula ſæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cuius eſt auxilium abs te: aſcenſiones in corde ſuo diſposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem poſuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutẽ: videbitur Deus Deorum in Sion.

Domine Deus virtutũ exaudi orationem meam: auribus percipe Deus Iacob.

Protector noſter aſpice Deus: & reſpice in faciem Chriſti tui.

Quia melior eſt dies vna in atrijs tuis: ſuper millia.

Elegi abiectus eſse in domo Dei mei: magis quàm habi-

tare in tabernaculis peccatorum.

Quia miſericordiam, & veritatem diligit Deus: gratiam, & gloriam dabit Dominus.

Non priuabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex ſtans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Cathecumenorum, & cum eo facit quinque Cruces, videlicet, in medio altaris, & quatuor eius cornibus, in locis, in quibus fecerat Cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, ſecundam in dextero poſteriori, ideſt, Euangelij, tertiam, in ſiniſtro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in ſiniſtro poſteriori, dicens, dum ſingulas Cruces facit.

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

Dirigatur oratio mea, ſicut incensum, in conſpectu tuo Domine.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat ſemel tabulam per circuitum; deinde reſtituto thuribulo, & Aña finita, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

ADſit, Domine, miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas, & ſuper hanc tabulam opem tuæ bene ✠ dictionis, & virtutem tuę vnctionis infunde; vt, te largiēte, referat præmium quiſquis intulerit votū. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Manè ſurgēs Iacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum deſuper, votum vouit Domino. Verè locus iſte ſanctus eſt, & ego neſciebam.

Pſalmus 91.

BOnum eſt confiteri Domino: & pſallere nomini tuo Altiſſime.

Ad annuntiandum manè miſericordiam tuam: & veritatē tuam per noctem.

In dechacordo pſalterio: cū cantico in cithara.

Quia delectaſti me Domine in factura tua: & in operibus manuum tuarum exultabo.

Quàm magnificata ſūt opera tua Domine! nimis profūdæ factæ ſūt cogitationes tuæ.

Vir inſipiens non cognoscet: & ſtultus non intelliget hæc.

Cùm exorti fuerint peccatores ſicut fœnum: & apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Vt intereant in ſæculum ſæculi: tu autem Altiſsimus in æternum Domine.

Quoniam ecce inimici tui Dñe, quoniā ecce inimici tui peribunt: & diſpergentur omnes, qui operantur iniquitatē.

Et exaltabitur ſicut vnicornis cornu meum: & ſenectus mea in miſericordia vberi.

Et deſpexit oculus meus inimicos meos: & ab inſurgētibus in me malignantibus audiet auris mea.

Iuſtus, vt palma florebit: ſicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini: in atrijs domus Dei noſtri florebunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta vberi: & benè patientes erunt, vt annuntient.

Quoniam rectus Dominus Deus noſter: & non eſt iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterū quinque Cruces cum pollice de eodem oleo Cathecumenorum in eiſdem locis altaris, & eo ordine, prout priùs fecit, dicens, dum ſingulas Cruces facit.

SAncti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, inchoat, miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

D irigatur oratio mea, ſicut incenſum, in conſpectu tuo Domine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex, retenta mitra, thurificat iterùm ſemel tabulam per circuitum. Quo facto, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

O remus.

Et miniſtri.

F lectamus genua. ℟. Leuate.

ADeſto, Domine, dedicationi huius menſæ tuæ, & in eam, quæ à nobis indignis ſancto linita eſt Oleo, bene ✠ dictionis, & ſancti ✠ ficationis tuæ virtutem, & conſecrationem infunde. Qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam.

V nxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ cōſortibus tuis.

Pſalmus 45.

DEus noſter refugium, & virtus: adiutor in tribulationibus, quæ inuenerūt nos nimis.

P ropterea non timebimus dum turbabitur terra: & transferentur mõtes in cor maris.

S onnuerunt, & turbatæ ſunt aquæ eorum: conturbati ſunt montes in fortitudine eius.

F luminis

Fluminis impetus lætificat ciuitatem Dei: ſanctificauit tabernaculum ſuum Altiſſimus.

Deus, in medio eius, nõ commouebitur: adiuuabit eam Deus manè diluculo.

Conturbatæ sũt gentes, & inclinata ſunt regna: dedit vocem ſuam, & mota eſt terra.

Dominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Venite, & videte opera Domini, quæ poſuit prodigia ſuper terram: auferens bella vſque ad finem terræ.

Arcum conteret, & confringet arma: & ſcuta comburet igni.

Vacate, & videte quoniã ego ſum Deus: exaltabor in gentibus, & exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiſcũ: ſuſceptor noſter Deus Iacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterùm facit quinque Cruces de ſancto Chriſmate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, & in quatuor eius angulis, ordine ſuprà poſito, ad quamlibet Crucem dicens:

Sancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur hæc tabula. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo à Sacerdote incenſante, impoſito, & benedicto incenſo, ſtans cum mitra inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri prosequuntur, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea, ſicut incensum, in conſpectu tuo Domine.

Qua incepta, Pontifex retẽta mitra iterùm ſemel thurificat tabulam per circuitum; deinde, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

Exaudi nos Deus noſter, & precum noſtrarum libenter accipe vota; & altare hoc ad celebrãda diuina myſteria pręparatum cæleſtis vnguenti odore aſperge, & aromata diuinę ſanctificationis illi infunde: & ſicut lapidem Iacob Patriarchæ erectum vnguenti perfuſione dicaſti, & Angelicis viſionibus per ſca-

iam gradus Eccleſiæ figuraſti; ſic quoq; ſuper hunc lapidem altari coaptandum cæleſtis gratiam ſancti✠ficationis immitte: vt dum tibi ſuper eum sacri Corporis, & Sanguinis vnigeniti Filij tui myſteria cõsecrantur, petentibus peccata dimittantur, & merentibus influas gratiam ſempiternam. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Oratione dicta, Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in ſanctum Chriſma, & cum eo ſignat cõfoſſionem, id eſt, ſepulchrum, in quo Reliquiæ ſunt reponẽdæ, in medio formando ſignũ, dicens:

CONſe✠cretur, & ſancti✠ficetur hoc ſepulchrum. In nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti. Pax huic domui.

Deinde depoſita mitra, recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in tabula, ſiue altari, & ſepulchrũ Reliquiarum huiuſmodi claudit. Quo facto, adhuc ſtans ſine mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum, æternum maieſtati tuæ cõdis habitaculum, da ædificationi tuæ incremẽta cæleſtia; & preſta, vt quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum ſemper meritis adiuuemur. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Tum inchoat Põtifex, ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filij mei, ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: crescere te faciat Deus meus, ſicut arenam maris; & donet tibi de rore cæli benedictionem.

Pſalmus 86.

FVndamenta eius in mõtibus sãctis: diligit Dominus portas Sion ſuper omnia tabernacula Iacob.

Glorioſa dicta ſunt de te: ciuitas Dei.

Memor ero Rahab, & Babylonis: ſcientium me.

Ecce alienigenæ, & Tyrus, & populus Aethiopum: hi fuerunt illic.

Numquid Siõ dicet, Homo, & homo natus eſt in ea: & ipſe fundauit eam Altiſsimus?

Dominus narrabit in ſcripturis populorum, & principum: horum, qui fuerunt in ea.

Sicut lætãtium omnium: habitatio eſt in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicũtur, Pontifex, accepta mitra, fundit, & ſpargit oleum Cathecumenorum, & ſanctum Chriſma, manu dextera confricans, liniens, & perungens, totum lapidem.

Finito Pſalmo, Pontifex ſtãs cum mitra, dicit:

LApidem hunc, fratres chariſsimi, in quo vngũentum sacræ vnctionis effunditur, ad ſuſcipienda populi ſui vota, & ſacrificia, oremus, vt Dominus noſter bene ✠ dicat, & conſe ✠ cret; & quod eſt vnctum à nobis, ſit vnctũ in nomine eius: vt plebis vota ſuſcipiat, & altari per ſacram vnctionem perfecto, dum propitiationem ſacrorũ imponimus, ipsi propitiatores Dei eſſe mereamur. Per Ieſum Chriſtum Dominum noſtrum, qui cum eo, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorũ. ℟. Amen.

Quo dicto, inchoat ſchola, ſeu miniſtris proſequentibus Antiphonam.

Ædificauit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocauſta: & immolans victimas, fecit ſacrificium veſpertinum in odorem ſuauitatis Domino Deo, in conſpectu filiorum Iſraël.

Qua finita, ſtans adhuc cum mitra Pontifex, dicit:

DEi Patris omnipotentis miſericordiam ſupplices imploremus, fratres chariſsimi; vt altare hoc ſacrificijs ſpiritualibus imbuẽdum noſtræ vocis exoratus officio, præsẽti bene ✠ dictione ſanctificet, atque in eo ſemper oblationes famulorũ ſuorum ſtudio sanctæ deuotionis impositas bene ✠ dicere, & ſãctifi ✠ care dignetur; & ſpirituali placatus incenſo, precibus familiæ ſuæ promptus exauditor aſsiſtat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde benedicit incenſum ſuper altare cremādum; & ſtans ibidem, depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationē meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, cui aſsiſtit exercitus Angelorum cum tremore, quorum ſeruitium spirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene✠dicere, & ſancti✠ficare hanc creaturā incenſi: vt omnes languores, omneſque infirmitates, atq; inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo; vt numquam lędatur à morſu iniqui ſerpentis, quod pretioſo Filij tui Sanguine redemiſti. Per eundē Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipsū aqua benedicta. Et accepta mitra, format propria manu ex ipſo quinque Cruces, quamlibet de quinque granis, ſuper illa quinque loca altaris, in quibus Cruces de aqua, Oleo, & Chriſmate factæ priùs fuerūt, & ſuper quamlibet Crucem thuris ponit vnā Crucem factam de ſubtili candela ad mēſuram Crucis de granis incenſi factæ; & cuiuslibet Crucis capita accenduntur, vt cum ipſis thus comburatur, & crēmetur: Omnibus autem Crucibus accēſis, Pontifex, depoſita mitra, flexis coram altari genibus, inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur.

Alleluia. ℣. Veni ſancte Spiritus: reple tuorum corda fideliū, & tui amoris in eis ignem accende.

Niſi conſecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ, & feſtum Paſchę Reſurrectionis Domini noſtri Ieſu Chriſti; quia tunc, omiſſo Alleluia, dicitur Verſus tantū. Quo dicto, ſurgit Pontifex, ſtans ibidē verſus ad altare ſine mitra, & ſchola, ſeu miniſtri dicūt Antiphonas duas ſequentes:

Aſcendit fumus aromatum in conſpectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus iuxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu ſua: & data ſunt ei incenſa multa; & aſcēdit fumus aromatum in conſpectu Dei: ſine Alleluia.

Quibus finitis, Pontifex adhuc ſtans ante altare ſine mitra, dicit: Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℟. Leuate.

HVius altaris, Domine, holocauſtum, ſancti Spiritus tui gratia infuſum in odorem tuæ ſuauitatis aſcēdat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc, combuſtis candelis, & thure, cineres illius combuſtionis per vnum ex miniſtris cum ſpatulis ligneis abradūtur, & collecti in aliquo vaſe proijciuntur in Sacrarium. Interim Pontifex ſine mitra ſtans ante gradus altaris, verſus ad altare, dicit:

Oremus.

SVpplices tibi, Domine Deus, Pater omnipotens preces effundimus; vt metalli huius expolitam materiam ſupernis ſacrificijs imbuendā ipſe tuę ditare ſancti ✠ ficationis vbertate digneris, qui quondam legem in tabulis ſcripſiſti lapideis. Per Dominum noſtrū Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde eodem modo ſtans, mediocri voce, extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem hanc:

PEr omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

℣. Surſum corda.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.

℟. Dignum, & iuſtum eſt.

Verè dignum, & iuſtum eſt, æquum, & ſalutare, nos tibi ſēper, & vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui poſt offendicula lapſus primi hominis inſtituiſti tibi offerri propitiatorij delibamenta libaminis; vt culpa, quæ præceſſerat per ſuperbiam, futuris

temporibus expiaretur per munera, quibus honorarentur altaria, honorificarentur & templa. Quod tibi primus Noë præparauit officio, rurſus Abraham immolaturus filium, dehinc Iacob erigens, & vngens lapidem in titulum. Te, Redemptor mundi, exoramus, vt lapidem iſtum, ſeu menſam, in honorem tuum, glorioſæque virginis Mariæ, & omnium Sanctorum, conſe ✠ crare, & ſancti ✠ ficare digneris benedictionis tuæ illapsu, manibus noſtris opem tuæ benedictionis infundens; & ſacri huius myſterij ſicut inſtitutor, ita etiam, & sanctificator appare, qui te angularem lapidem, & saxum ſine manibus abſciſsum nominari voluiſti. Inhæreas hic placido æternæ maieſtatis obtutu; vt quidquid sacro ritu super hoc immolabitur, sicut Melchiſedech oblatũ tibi placeat holocauſtum. Adſit miſericordiæ tuæ ineffabilis pietas; vt, te largiẽte, referat præmium, quiſquis intulerit votũ. Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamẽ, quòd à circumſtantibus audiatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, & ſchola, ſeu miniſtri proſequuntur Antiphonam.

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis, à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

℣. Gloria Patri, & Filio: & Spiritui sancto. ℟. Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiph. Qua dicta, Põtifex ſine mitra, dicit: Oremus.

Quæſumus, omnipotens Deus, vniuerſarum rerũ rationabilis artifex, qui inter cæteras creaturarum formas, lapideum metallum ad obſequium tui ſacrificij condidiſti, vt legitimæ libationi pręparetur altare: annue dignanter, vt quidquid hic oblatum, ſacratùmue fuerit, nomini tuo

aſsurgat, Religioni proficiat, ſpei innitatur, & Fidei ſit honori. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Poſteà inchoat, ſchola, ſeu miniſtris proſequẽtibus Añam.

Omnis terra adoret te Deus; & pſallat tibi: pſalmum dicat nomini tuo Domine.

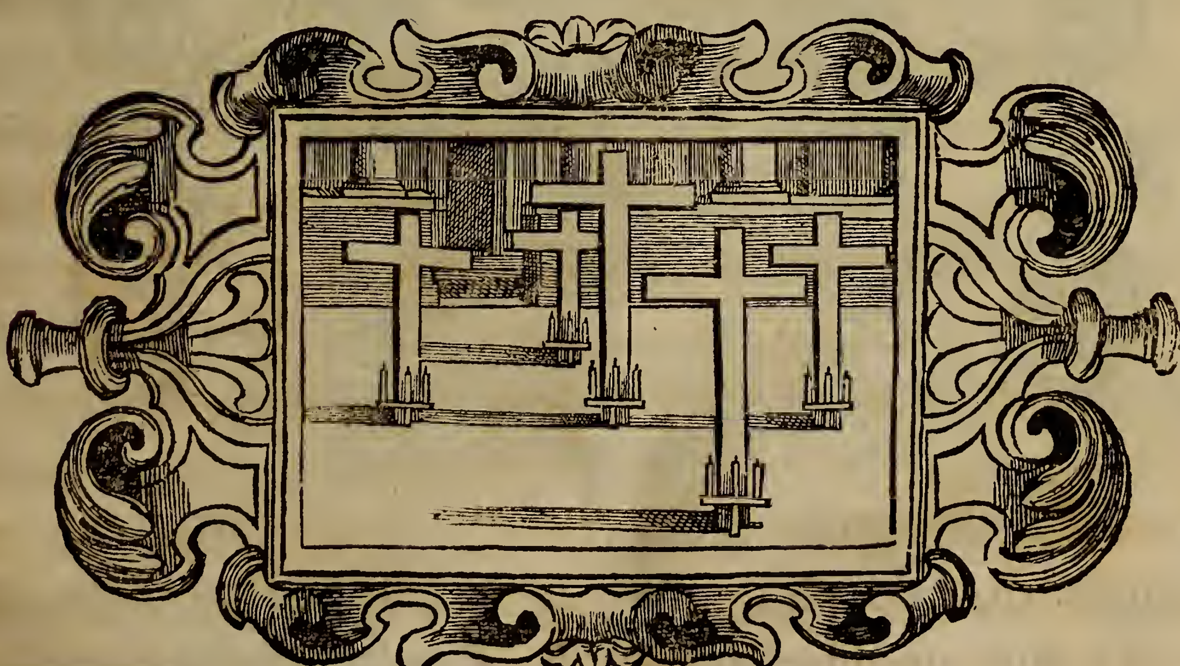
Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat super tabulam in modum Crucis; deinde depoſita mitra, dicit:

DEscendat, quæsumus, Domine Deus noſter, Spiritus tuus ſãctus ſuper hoc altare; qui, & dona noſtra, & populi tui in eo ſanctificet, & sumentium corda dignanter emundet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſtremò extergitur tabula per miniſtros cũ panno lineo. Tum Pontifex parat ſe ad celebrandum, ſi voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem ſuper dictam tabulam conſecratam Miſſam celebrari.

Miſſa dicitur, vt in Miſſali, in ipsa die Dedicationis altaris.

DE COEMETERII BENEDICTIONE.

DIe præcedẽti ponuntur in cœmeterio benedicendo, quinque ligneæ Cruces, videlicet vna altior in medio, & quatuor aliæ, quælibet ad ſtaturam hominis; quarũ vna in extremitate cœmeterij ante Crucẽ mediã, alia in alia extremita-

te cœmeterij retro Crucem mediam, tertia in tertia extremitate à dexteris, & quarta in quarta extremitate cœmeterij à ſiniſtris Crucis mediæ; & ante quamlibet ex dictis quinque Crucibus ponitur, ſeu figitur in terram aliquod lignũ in eius ſummitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium vnciarum quamlibet, vel circa; ſcala, ſuper quam ascendens Pontifex poſsit attingere ſummitates ipsarum Crucium; vas magnum aqua plenum benedicenda; & vas cum ſale. Manè verò Pontifex in Sacriſtia paratus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, mitra ſimplici, & baculo paſtorali, accedit cum miniſtris ad cœmeterium benedicendum; vbi faldiſtorium ante Crucem in medio poſitam ſibi paratur, ſuper quo reſidẽs facit populo breuem ſermonem de ſãctitate, & libertate cœmeterij.

Quo facto, affiguntur, & accenduntur quindecim candelæ, tres ante quãlibet Crucem ſuper ligna, vt ſuprà ordinata; quibus ardentibus, Pontifex ante mediam Crucem; & candelas ſtans, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Omnipotens Deus, qui es cuſtos animarum, & tutela ſalutis, fide credentiũ, reſpice propitius ad noſtræ ſeruitutis officium; vt ad introitũ noſtrum purgetur, bene ✠ dicatur, ſancti ✠ ficetur, & con-

ſe-

ſe ✠ cretur hoc cœmeterium, vt humana corpora hic poſt vitæ curſum quieſcentia, in magno iudicij die ſimul cum felicibus animabus mereãtur adipiſci vitæ perennis gaudia. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Et mox ante ipſam Crucem ſuper faldiſtorio, Pontifex, accepta mitra, accumbit; & cantor incipit, & proſequitur Litanias. Cumque dictum fuerit:

V t omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit ab accubitu, & baculũ paſtoralem in ſiniſtra tenens, producit ſignum Crucis ſuper cœmeterium, dicens primò:

V t hoc cœmeterium purgare, & bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

V t hoc cœmeterium purgare, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris.

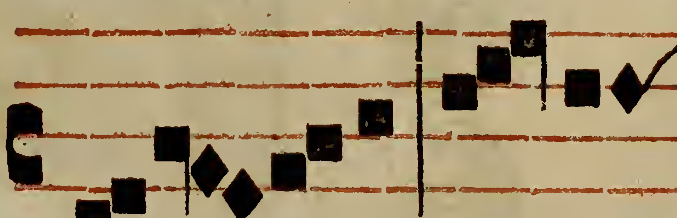
℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

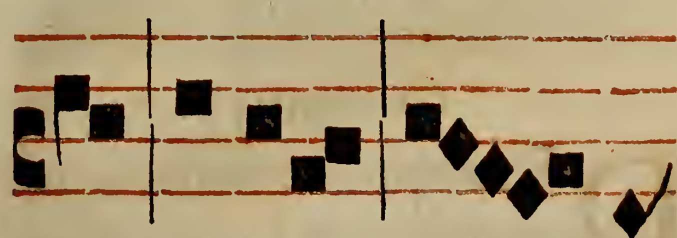
V t hoc cœmeterium purgare, bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

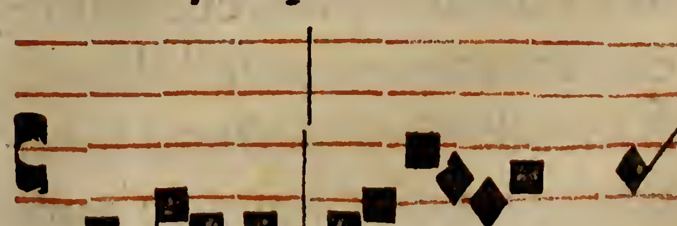
Quo facto, redit ad accubitum, cantore Litanias perficiente. Quibus finitis, ſurgit cum mitra ab accubitu Põtifex, & ſtans iuxta aquam ibidem in vaſe paratam benedicit eam, & ſal ſimpliciter, prout ſuprà ſub benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda, pag. 262. Aqua igitur taliter benedicta, Pontifex accedens ad Crucem ante mediam poſitam, mitra ibidem depoſita, inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:
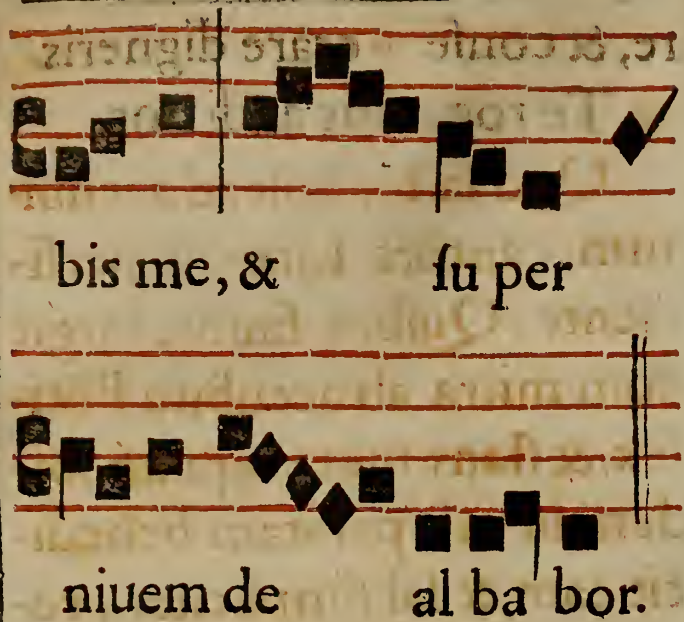

A ſper ges me, Do mi-

ne, hyſſopo, &

mundabor: la ua-

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecundùm magnam miſericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, pag. 134.

Quo dicto, Antiphona repetitur. Dum Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit, & perambulat totum locũ cœmeterij, incipiẽs circuire ad eius dexteram, aſpergens aquam benedictam vbique. Expleto autem circuitu, rediens ante Crucem, quæ eſt ante mediã, depoſita mitra, reſpiciens ad ipſam Crucem, dicit:

Oremus.

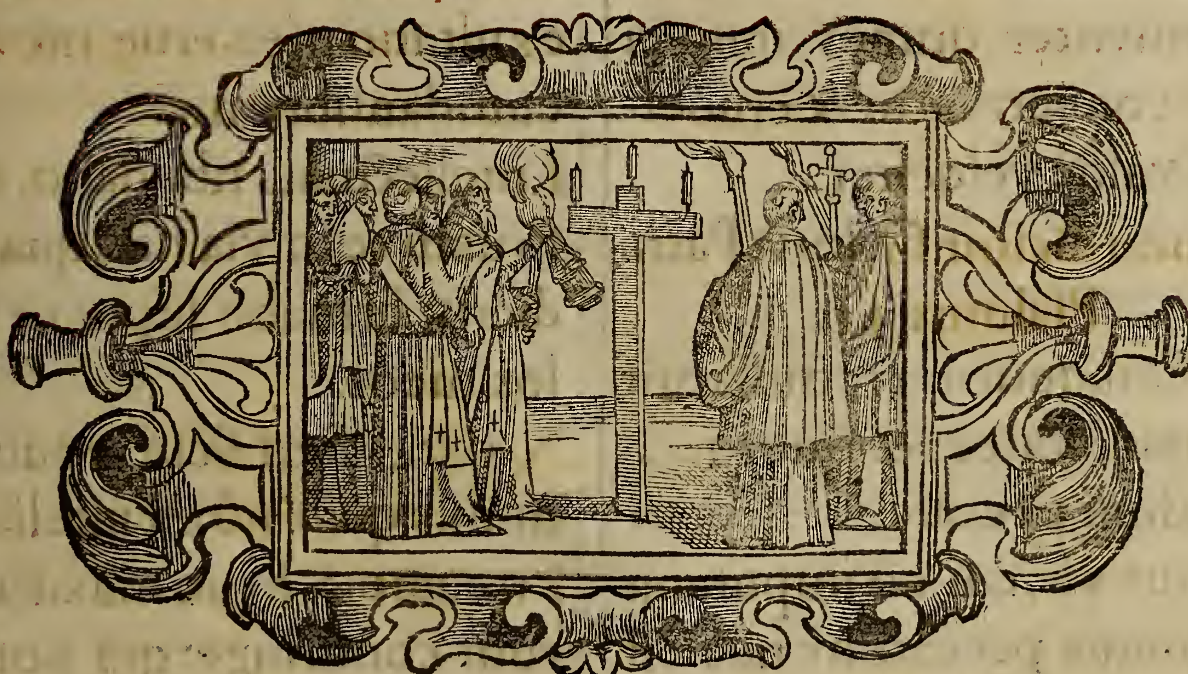
DEus, qui es totius orbis conditor, & humani generis Redemptor, cũctarumque creaturarum viſibilium, & inuiſibiliũ perfectus diſpoſitor, te ſupplici voce, ac puro corde expoſcimus: vt hoc cœmeterium, ſiue polyandrum, in quo famulorum, famularũque tuarum corpora quieſcere debent, poſt curricula huius vitæ labentia, pur✠gare, bene✠dicere, & ſancti✠ficare, digneris: quique remiſsionem omniũ peccatorum per

tuam

tuam magnam misericordiã in te confidentibus præſtitiſti, corporibus quoque eorum in hoc cœmeterio quieſcentibus, & tubam primi Archãgeli hic expectantibus, conſolationem perpetuam largiter impartire. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde thurificat ipsam Crucem, & figit in ſummitate ipſius vnam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas ſimiliter ardentes in duobus brachijs eiuſdem Crucis.

Quo facto, accepta mitra, accedit ad Crucem retro mediam poſitam, aspergendo ſemper aquam benedictam per cœmeterium, interim dicens cum miniſtris ſequentes Pſalmos.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me.

Miſerere mei Domine, quoniam infirmus ſum: ſana me Domine, quoniã conturbata ſunt oſſa mea.

Et anima mea turbata eſt valdè: ſed tu Domine vſquequo?

Conuertere Domine, & eripe animam meam: ſaluũ me fac propter miſericordiam tuam.

Quoniam non eſt in morte, qui memor ſit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes lectum meum: lacrymis meis ſtratum meum rigabo.

Turbatus eſt à furore oculus meus: inueterauí inter omnes inimicos meos.

D iſcedite à me omnes, qui operamini iniquitatem: quoniam exaudiuit Dominus vocem fletus mei.

E xaudiuit Dominus deprecationem meam: Dominus orationem meam ſuſcepit.

E rubeſcant, & conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertantur & erubeſcant valdè velociter.

Et non dicitur Gloria Patri.

Pſalmus 31.

BEati, quorum remiſſæ sũt iniquitates: & quorum tecta ſunt peccata.

B eatus vir, cui nõ imputauit Dominus peccatum: nec eſt in ſpiritu eius dolus.

Q uoniam tacui, inueterauerunt oſsa mea: dum clamarẽ tota die.

Q uoniam die ac nocte grauata eſt ſuper me manus tua: conuerſus ſum in ærumna mea dum configitur ſpina.

D elictum meum cognitum tibi feci: & iniuſtitiam meam non abſcondi.

D ixi, Confitebor aduerſũ me iniuſtitiam meam Dño: & tu remiſiſti impietatem peccati mei.

P ro hac orabit ad te omnis ſanctus: in tẽpore opportuno.

V erumtamẽ in diluuio aquarum multarum: ad eum non approximabunt.

T u es refugium meũ à tribulatione, quæ circumdedit me, exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

I ntellectum tibi dabo, & inſtruam te in via hac, qua gradieris: firmabo ſuper te oculos meos.

N olite fieri ſicut equus, & mulus: quib' nõ eſt intellectus.

I n camo, & fręno maxillas eorum conſtringe: qui non approximant ad te.

M ulta flagella peccatoris: ſperantem autem in Domino miſericordia circumdabit.

L ætamini in Dño, & exultate iuſti: & gloriamini omnes recti corde.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quibus expletis, Pontifex ſtans ante ipſam Crucem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Trina Maieſtas,& vna Deitas, Pater,& Filius,& Spiritus ſanctus, iuſtitiæ auctor, veniæ largitor, bonorũ dator, ſanctitatis origo, chariſmatum diſtributor, omniumque ad te venientium pius receptor, præſta propitius; vt hoc cœmeterium in honorem nominis tui compoſitum, bene ✠ dici, & ſancti ✠ ficari concedas: qui beato Abrahæ Patriarchæ famulo tuo terram à filijs Hebron comparatam in ſepulturam benedixiſti, & qui populo Iſraëlitico promiſsionis tellurem in æuo durantẽ conceſſiſti, famulorum famularũque tuarũ corporibus in hoc cœmeteriũ intrantibus quietis ſedem,& ab omni incurſione malorum ſpirituum tutelam benignus largitor tribuas; vt poſt animarum, corporumq; reſurrectionem coadunatam, te donante, atque concedente, beatitudinẽ ſempiternam percipere mereantur; qui in Trinitate perfecta viuis,& regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tum thurificat ipſam Crucem, & figit in sũmitate eius vnam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs eiuſdem Crucis; & accepta mitra, vadit ad Crucem ad dexteram mediæ poſitam, aſpergendo aquam benedictam per cœmeterium, & dicendo cum miniſtris.

Pſalmus 37.

DOmine, ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me.

Quoniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi: & cõfirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſanitas in carne mea à facie iræ tuæ: non eſt pax oſſibus meis à facie peccatorũ meorum.

Quoniam iniquitates meæ ſupergreſsæ ſunt caput meũ: & ſicut onus graue grauatæ ſunt ſuper me.

Putruerunt,& corruptæ ſunt cicatrices meæ, à facie inſipiẽtiæ meæ.

Miſer factus ſum,& curuatus

ſum vſque in finem: tota die contriſtatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti ſunt illuſionibus: & non eſt ſanitas in carne mea.
Afflictus ſum, & humiliatus ſum nimis: rugiebam à gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne deſiderium meum: & gemitus meus à te non eſt absconditus.
Cor meum cõturbatum eſt, dereliquit me virtus mea: & lumen oculorum meorum, & ipſum non eſt mecum.
Amici mei, & proximi mei: aduerſum me appropinquauerunt, & ſteterunt.
Et qui iuxta me erant, de lõgè ſteterunt: & vim faciebant qui quærebant animam meã.
Et qui inquirebant mala mihi, locuti ſunt vanitates: & dolos tota die mẽditabantur.
Ego autem tamquam ſurdus non audiebam: & ſicut mutus non aperiens os ſuum.
Et factus ſum ſicut homo nõ audiens: & non habens in ore ſuo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, ſperaui: tu exaudies me Domine Deus meus.
Quia dixi: Ne quando ſupergaudeant mihi inimici mei: & dum cõmouentur pedes mei, ſuper me magna locuti ſunt.
Quoniam ego in flagella paratus ſum: & dolor meus in conſpectu meo ſemper.
Quoniam iniquitatem meã annunciabo: & cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei viuunt, & confirmati ſunt ſuper me: & multiplicati ſunt qui oderunt me iniquè.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: quoniã ſequebar bonitatem.
Ne derelinquas me Dñe Deus meus: ne diſceſſeris à me.
Intende in adiutorium meũ, Domine Deus ſalutis meæ.

Et non dicitur Gloria Patri.

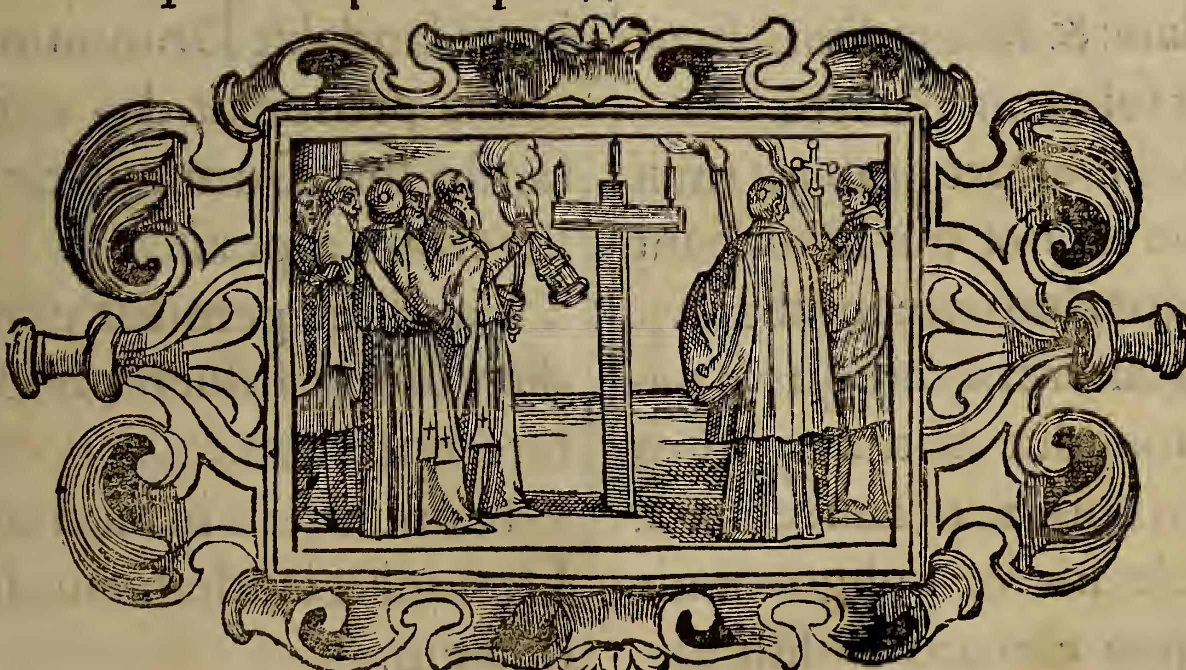
Quo dicto, Pontifex ſtans ante ipſam Crucem, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

DOmine Deus, paſtor æternæ gloriæ, lux & honor ſapientiæ, cuſtos & vigor prudentiæ, salus ægrotantiũ,

valetudo potentium, mæſtorum ſolamen, vita iuſtorum, gloria humilium, te ſupplices flagitamus; vt hoc ſeruorum tuorum cœmeterium, ab omni ſpurcitiæ inquinamento, & immundorum ſpirituum inſidijs cuſtodire, mundare, & bene✠dicere digneris, atque corporibus humanis in hunc locum aduenientibus ſinceritatem perpetuã tribuere non deſinas; vt quicumque Baptiſmi Sacramentum perceperint, & in fide Catholica vſq; ad vitæ terminum perſeuerãtes fuerint, atque decurſo huius æui termino, corpora ſua in hoc cœmeterio requiei cõmendauerint, Angelicis tubis concrepantibus, animæ ſimul cum corporibus præmia cæleſtium gaudiorum percipiant ſempiterna. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde thurificat ipsã Crucem, & figit in sũmitate eius vnam ex tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs ipſius Crucis. Tũ accepta mitra, vadit ad Crucem, quæ eſt ad ſiniſtram medię Crucis poſita, aſpergendo semper aquam benedictam per cœmeterium, dicendo cũ miniſtris.

Pſalmus 101.

DOmine exaudi orationẽ meam: & clamor meus ad te veniat.

Non auertas faciem tuam à me: in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuã.

In quacumq; die inuocauero te: velociter exaudi me.
Quia defecerunt ſicut fumus dies mei: & oſſa mea ſicut cremium aruerunt.
Percuſſus ſum vt fœnum, & aruit cor meum: quia oblitus ſum comedere panem meũ.
A voce gemitus mei: adhæſit os meum carni meæ.
Similis factus ſum pellicano ſolitudinis: factus ſum ſicut nycticorax in domicilio.
Vigilaui: & factus ſum ſicut paſſer ſolitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: & qui laudabant me, aduerſum me iurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: & potum meum cum fletu miſcebam.
A facie iræ & indignationis tuæ: quia eleuans alliſiſti me.
Dies mei ſicut vmbra declinauerunt: & ego ſicut fœnum arui.
Tu autem Dñe in ęternũ permanes: & memoriale tuum in generationẽ, & generationẽ.
Tu exurgens miſereberis Sion: quia tẽpus miſerendi eius, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt ſeruis tuis lapides eius: & terræ eius miſerabuntur.
Et timebunt gentes nomen tuum Domine: & omnes reges terræ gloriam tuam.
Quia ædificauit Dñs Sion: & videbitur in gloria ſua.
Reſpexit in orationem humilium: & nõ ſpreuit precem eorum.
Scribantur hæc in generatione altera: & populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia proſpexit de excelso ſancto ſuo: Dominus de cælo in terram aſpexit.
Vt audiret gemitus compeditorum: vt ſolueret filios interemptorum.
Vt annuntient in Sion nomẽ Domini: & laudem eius in Ieruſalem.
In conueniendo populos in vnum: & reges vt ſeruiant Domino.
Reſpondit ei in via virtutis ſuę: paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne reuoces me in dimidio dierum meorum: in generationẽ, & generationẽ anni tui.

Initio tu Domine terrã fundaſti: & opera manuum tuarum ſunt cæli.

Ipſi peribunt, tu autẽ permanes: & omnes ſicut veſtimentum veteraſcent.

Et ſicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient.

Filij ſeruorum tuorum habitabunt: & ſemen eorum in ſæculum dirigetur.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quo dicto, ſtans ante ipſam Crucẽ, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

DOmine Ieſu Chriſte, qui corpus humanũ de terra pro Angelica reparatione formaſti, & in te pro redemptione aſsumpſiſti; in terram pro conditione carnis reſoluis, & de terra pro immortalitate reſuſcitabis; hãc terram, quæſumus, ad vſum ſepulturæ de benedictione tui ſepulti corporis conſe ✠ crare dignare: & in Baptiſmate tibi conſepultos, in natura carnis hic conſepeliendos, ſub ſpe tuæ reſurrectionis in tuæ redemptionis miſericordia requieſcere concede, Qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem.

℟. Amen.

Tum thurificat ipſam Crucem, & figit in eius ſummitate vnã de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs eiuſdem Crucis; & accepta mitra, reuertitur ad Crucem mediã, aſpergendo ſemper per cœmeterium aquam benedictam, dicendo cum miniſtris ſequentes Pſalmos

Pſalmus 129.

DE profundis clamaui ad te Domine: Dñe exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuã ſuſtinui te Domine.

Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſq; ad

noctem: ſperet Iſraël in Dño.

Q uia apud Dominũ miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.

E t ipſe redimet Iſraël, ex omnibus iniquitatibus eius.

Et non dicitur G loria Patri.

Pſalmus 142.

DOmine exaudi orationẽ meam, auribus percipe obſecrationem meam: in veritate tua exaudi me, in tua iuſtitia.

E t non intres in iudicium cũ ſeruo tuo: quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens.

Q uia perſecutus eſt inimicus animam meam: humiliauit in terra vitam meam.

C ollocauit me in obſcuris ſicut mortuos ſæculi: & anxiatus eſt ſuper me ſpiritus meus in me turbatum eſt cor meũ.

M emor fui dierum antiquorum, meditatus ſum in omnibus operibus tuis: & in factis manuum tuarum meditabar.

E xpandi manus meas ad te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

V elociter exaudi me Domine: defecit spiritus meus.

N on auertas faciem tuam à me: & ſimilis ero deſcendentibus in lacum.

A uditam fac mihi manè miſericordiam tuam: quia in te ſperaui.

N otam fac mihi viam, in qua ambulem: quia ad te leuaui animam meam.

E ripe me de inimicis meis Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

S piritus tuus bonus deducet me in terram rectã: propter nomen tuum Domine viuificabis me, in æquitate tua.

E duces de tribulatione animam meã: & in miſericordia tua diſperdes omnes inimicos meos.

E t perdes omnes, qui tribulant animam meam: quoniã ego ſeruus tuus ſum.

Et non dicitur G loria Patri.

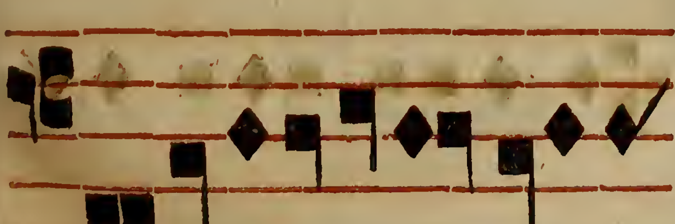
Quibus finitis, Põtifex ſtans ante ipſam Crucem mediam, depoſita mitra, dicit:

O remus.

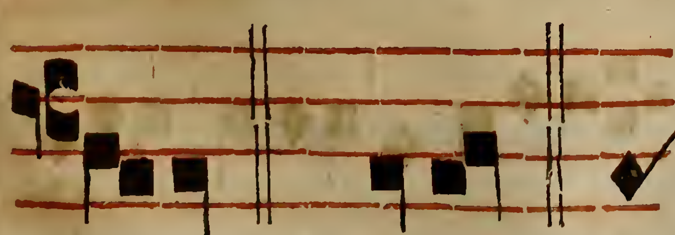
ADeſto, quæſumus, Domine Deus, obſequijs no-

noſtris,in nomine tuo hūc locum viſitantibus,& noſtrę fragilitatis miniſterio:& ſicut benedixiſti per manus ſeruorū tuorū Abrahæ,Iſaac,& Iacob, terram ſepulturæ ſuæ peregrinationis;ita,quęſumus,Domine, bene✠dicere, ſancti✠ficare,& conſe✠crare digneris hoc cœmeterium,pretio vnigeniti Filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti Sanguinis typicè comparatum,ad noſtræ peregrinationis corpora quiescēda,donec per eundem Dominum noſtrū Ieſum Chriſtum de puluere ad gloriam dones reſurgendæ. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde,mediocri voce,extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

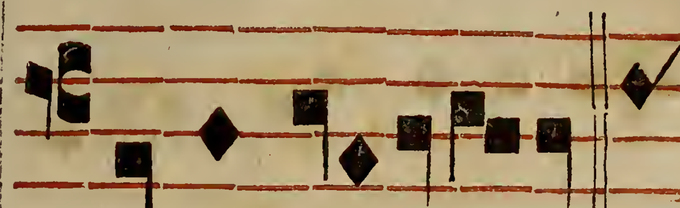
Per omnia ſæcula ſæcu-

lo rum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

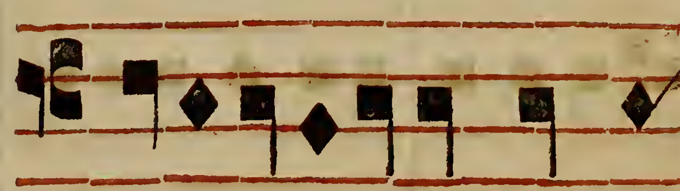
℟. Et cum ſpiritu tu o.

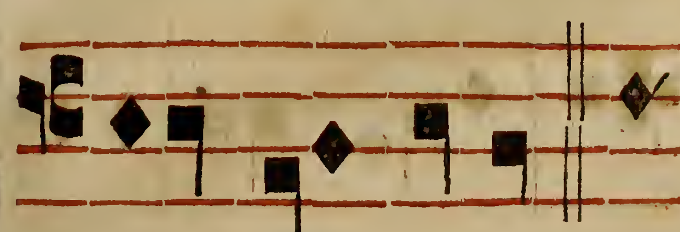
℣. Surſum cor da.

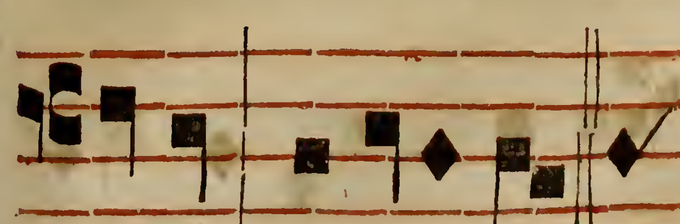
℟.Habemus ad Dominum.
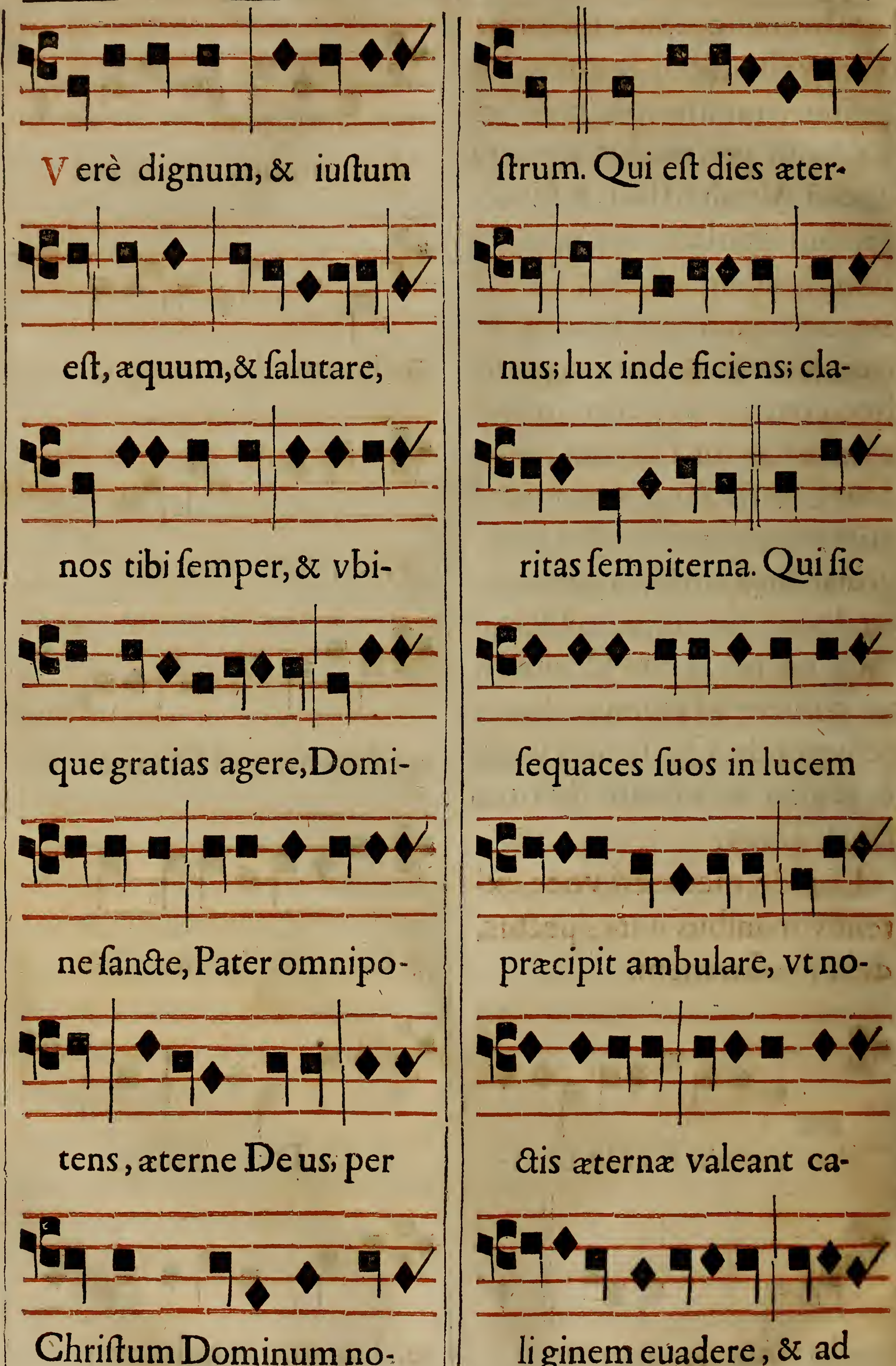

℣.Grati as agamus Do-
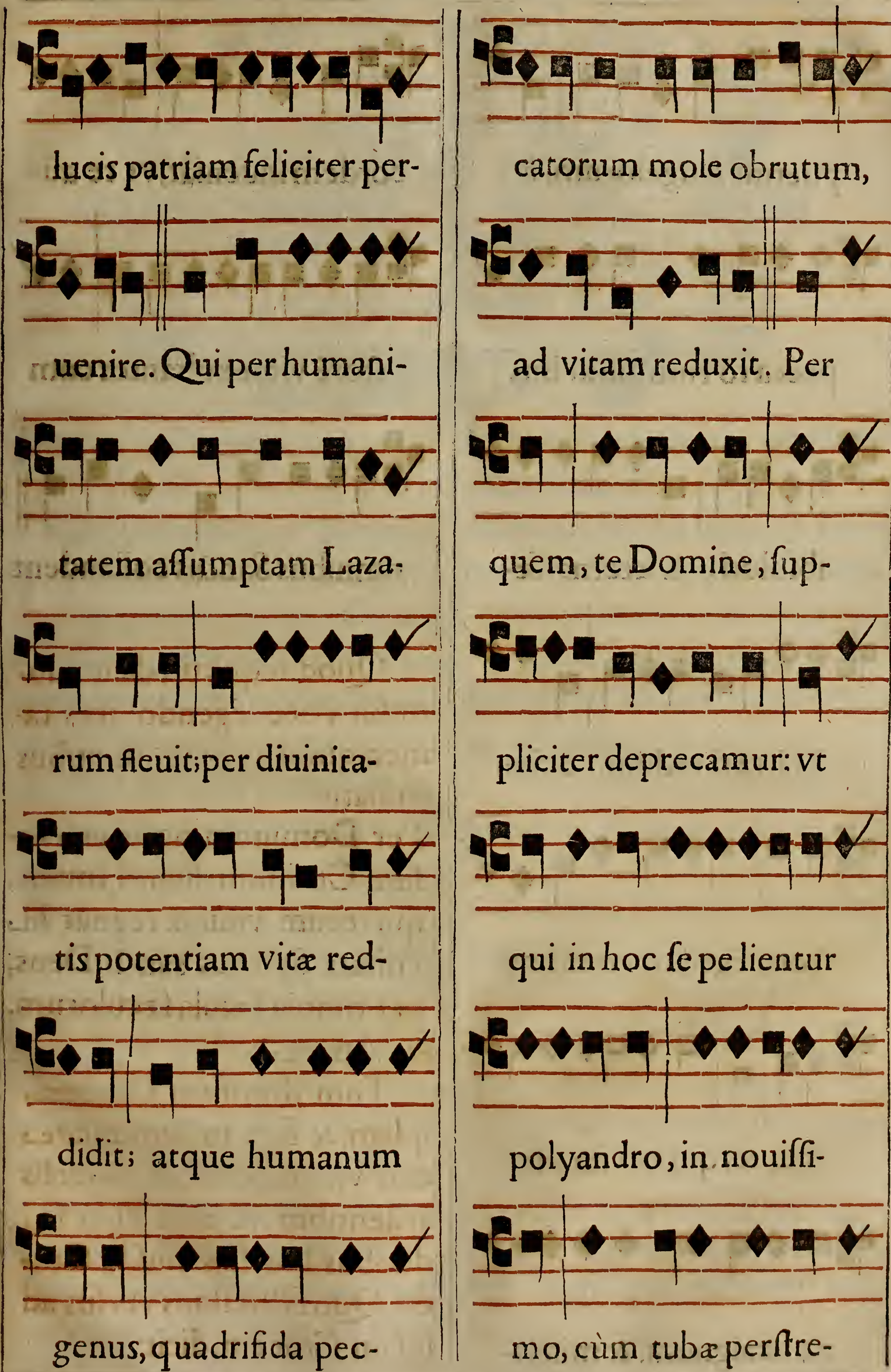

mino Deo noſtro.

℟. Dignum,& iuſtum eſt.

Verè dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare,
nos tibi ſemper, & vbi-
que gratias agere, Domi-
ne ſancte, Pater omnipo-
tens, æterne Deus, per
Chriſtum Dominum no-
ſtrum. Qui eſt dies æter-
nus; lux indeficiens; cla-
ritas ſempiterna. Qui ſic
ſequaces ſuos in lucem
præcipit ambulare, vt no-
ctis æternæ valeant ca-
liginem euadere, & ad

lucis

lucis patriam feliciter per-
uenire. Qui per humani-
tatem aſſumptam Laza-
rum fleuit;per diuinita-
tis potentiam vitæ red-
didit; atque humanum
genus, quadrifida pec-
catorum mole obrutum,
ad vitam reduxit. Per
quem, te Domine, ſup-
pliciter deprecamur: vt
qui in hoc ſe pe lientur
polyandro, in nouiſſi-
mo, cùm tubæ perſtre-

pue-

puerint Angelorum, à

pecca to rum ne xi bus

abſoluti, & æternæ fæ-

li ci ta ti redditi, & San-

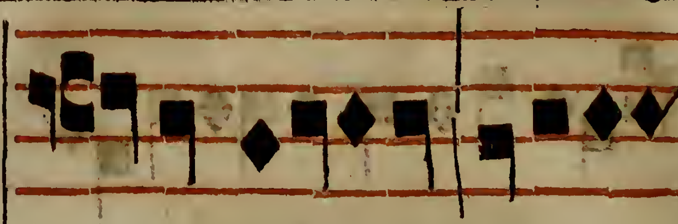
ctorũ cœtibus connume-

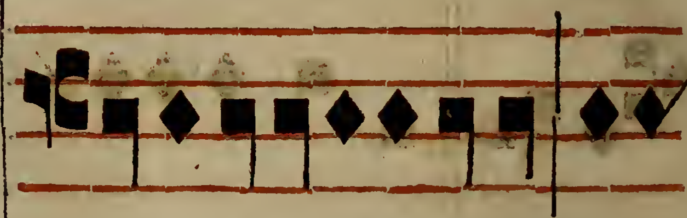
rati, te, qui es vita æter-

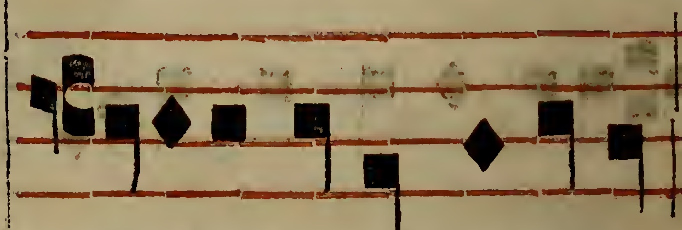
na, benignum, & miſeri-

cordem inueniãt, vt te au-

ctorẽ vitę exultantes cum

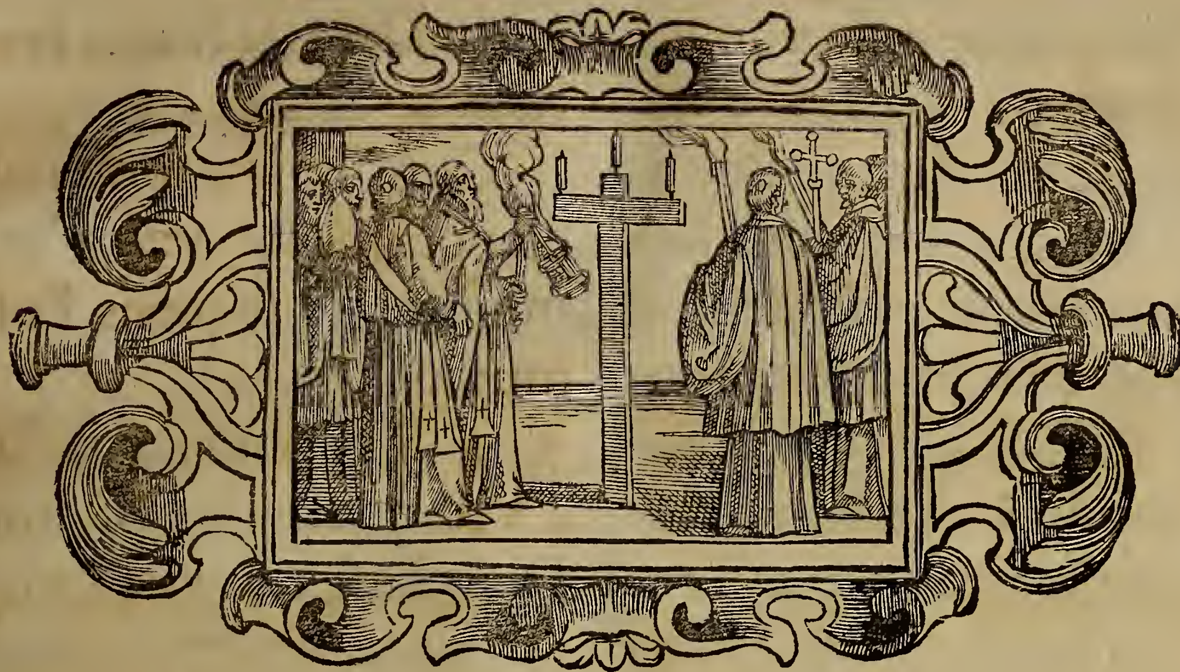

omnibus Sanctis collaudent.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſsa voce legendo, ita tamen, quòd à circumſtantibus audiatur.

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Tum thurificat Crucem ipſam, & figit in ſummitate eius vnam de tribus candelis ardentibus, & alias duas in duobus brachijs eiuſdẽ Crucis. Quo facto, ſtans verſus ad ipſam Crucem, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua. ℞. Leuate.

DOmine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, locorum omnium ſanctificator, & in melius reformator, à quo, & per quem omnis benedictio de cælis descendit in terris; bene ✠ dicere dignare locum iſtum, vt ſit polyandrum, seu cœmeterium, dulcis requies, & pauſatio mortuorum: quorum animæ, quarum corpora hic ſepulta, vel sepelienda ſunt, iucunditatis tuæ dulcedine potiantur; ſintque interim in ſuperna Ieruſalem gaudentes, & lætantes, donec in magno Iudicij die de ſepulcris propria corpora recipiant, & ſic venienti Domino ad iudicãdum obuiàm cum fructu bonæ operationis occurrãt. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus sãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

His peractis, Pontifex ſolemniter benedicit populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde intrat Eccleſiam; &, ſi velit, parat ſe ad Miſſam; ſi verò celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem ſolemniter celebrari.

Miſſa dicitur de die; & cum Oratione diei, dicitur ſub vno Per Dominum noſtrum, &c. ſequens Oratio.

DEus, cuius miſeratione animæ fidelium requieſcunt, huic cœmeterio, quęſumus, Domine, Angelum tuũ ſanctum deputa cuſtodem: & quorum, quarumque corpora hic ſepeliuntur, animas eorum ab omnibus abſolue vinculis delictorum; vt in te ſemper cum Sanctis tuis ſine fine lætentur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus sãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Cum Secreta diei dicitur ſub vno Per Dominum, &c. ſequens Secreta.

MVnera, Domine, oblata ſanctifica: & qui te ipſum in ſepulchro poni voluiſti, & exemplum resurgendi fidelibus tuis largiri dignatus es, da, quæſumus, fidelium tuorum animabus hic in te quieſcentibus veniam peccatorum; vt hæc ſalutaris hoſtia ſit remedium, & requies animarum eorum, & corporum. Qui viuis, & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Cum Poſtcommunione diei dicitur ſub vno Per Dominum, &c. ſequens Poſtcõmunio.

MVneribus ſacris ſatiati, quæſumus, Domine Deus noſter, vt plebs tua, quę in futuro à morte corporis reſurrectura creditur, te miſerante, à morte animæ resurgere mereatur. Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.
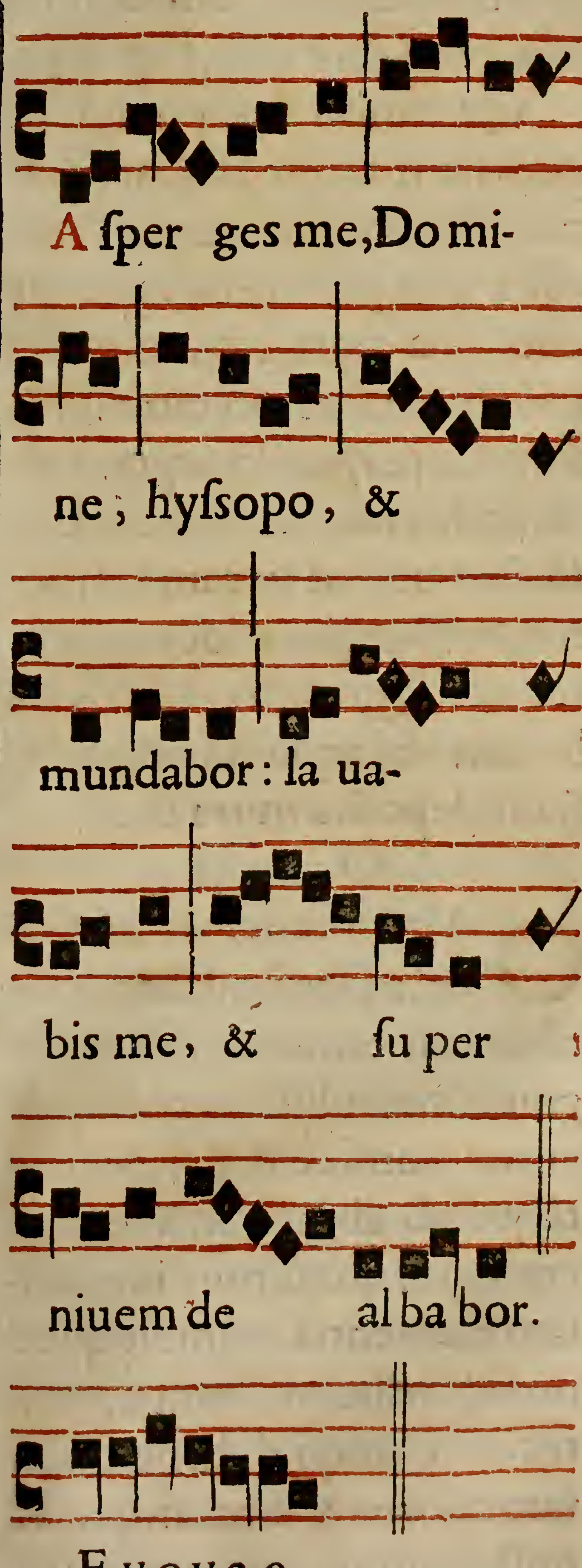
DE ECCLESIAE, & Cœmeterij reconciliatione.

ECcleſię, & cœmeterij reconciliatio omni die fieri poteſt.

In primis in manè diei, qua reconciliatio fieri debet, paratur faldiſtorium ſuper tapete in medio cœmeterij, & altare Eccleſiæ omnino nudatur.

Parantur etiam duo vaſa cum aqua, vnum in cœmeterio, & aliud in Eccleſia in presbyterio,& ibidem vnum vas vini; vas cum ſale; vas cum cineribus;& aſperſorium de herba hyſsopi factum. Prouidetur etiam quòd Eccleſia poſsit liberè circuiri. Si verò Eccleſia tantùm ſit reconcilianda, paratur faldiſtorium ſuper tapetem ante portam principalem Eccleſiæ, & ibidem vas cum aqua,& aſperſorium de herba hyſsopi factum,ac alia in Eccleſia,quæ ſuprà ſunt ordinata. Quibus omnibus sic paratis,Pontifex in Sacriſtia, vel alio condecenti loco ornatus amictu, alba, cingulo, ſtola,pluuiali albo, mitra ſimplici,& baculo paſtorali, procedit ad cœmeterium, ſi eſt reconciliandum, aliàs ante portã principalem Ecclesiæ; vbi ſtans iuxta faldiſtorium ſibi paratum,benedicit aquam ibidem in vase poſitam ſimpliciter cum ſale, prout habetur suprà in benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda. pagina 263. Aqua igitur benedicta, Pontifex sine mitra inchoat, ſchola prosequente,

Antiphonam.

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: secundùm magnam miſericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, pag. 134.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dū Antiphona, & Pſalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra, aſpergit cum ipſa aqua in circuitu deforis Eccleſiam, & cœmeteriū ſimul, aſpergendo aquam alternatim nūc ad murum Eccleſiæ, nunc ad terram cœmeterij, & ſpecialiter loca contaminata. Quo facto, rediens ad locum vbi aquam benedicit, ſtans, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam præ ceteris gratiā contuliſti, vt quidquid in tuo nomine dignè, perfectèque ab eis agitur, à te fieri credatur, quæſumus immenſam clementiā tuam: vt quod modò viſitaturi ſumus, viſites, & quidquid benedicturi ſumus, bene✠dicas; ſitque ad noſtræ humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingreſſus. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde iterùm dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

AVfer à nobis, quæſumus, Domine, cunctas iniquitates noſtras; vt ad loca tuo ſancto nomini purificāda puris mereamur mentibus introire. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Et ſi Eccleſia reconciliatur ſine cœmeterio, omittitur ſequens Oratio. Si verò Eccleſia ſimul cum cœmeterio reconciliatur, Pontifex, finita præcedente, mox dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DOmine pie, qui agrum figuli pretio Sanguinis tui in ſepulturam peregrinorum comparari voluiſti, quæſumus, dignanter reminiſcere clemētiſsimi huius myſte-

rij tui. Tu es enim, Domine, figulus noſter; tu quietis noſtræ ager; tu agri huius es pretium; tu dediſti etiam, & ſuſcepiſti; tu de pretio, & in pretio tui viuifici Sanguinis nos requieſcere donaſti. Tu ergo, Domine, qui es offenſionis noſtræ clementiſsimus indultor, expectantiſsimus iudicator, iudicij tui ſuperabundantiſsimus miſerator, iudicium tuæ iuſtæ seueritatis abſcondens, poſt miſerationem tuæ piæ redemptionis, adeſto exauditor, & effector noſtrę recõciliationis; hocque cœmeterium, mauſoleum peregrinorum tuorũ, cæleſtis patriæ incolatum expectantium, benignus purifica, & reconcilia; & hic tumulatorum, & tumulãdorum corpora, de potentia, & pietate tuæ reſurrectionis, ad gloriã incorruptionis, non damnans, ſed glorificans, reſuſcita; qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Poſteà cantor incipit Litanias; & Pontifex, accepta mitra, ingreditur Eccleſiam cum Clero, cantando eas; acceditque ante altare maius, corã quo paratur ei faldiſtorium, super quod Pontifex cum mitra procumbit. Cumque dictum fuerit:

V t omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit de accubitu, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, producit ſignũ Crucis ſuper altare, Eccleſiã, & cœmeterium, dicens:

VT hanc Eccleſiam, & altare hoc, ac cœmeterium purgare, & recon ✠ ciliare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

V t hanc Eccleſiam, & altare hoc, ac cœmeterium purgare, recon ✠ ciliare, & ſancti ✠ ficare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

V t hanc Eccleſiam, & altare hoc, ac cœmeterium purgare, recon ✠ ciliare, ſancti ✠ ficare, & cõſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Si autem cœmeterium non ſit pollutum, & ſic neque re-

con-

conciliandum, non fit de cœmeterio mentio. Quibus dictis, iterùm super faldiſtorio accumbit, cãtore Litanias reſumente, & perficiente. Quibus finitis, Pontifex ſurgit, & depoſita mitra, ſtans verſus ad dictum altare, dicit:

Oremus.

Et miniſtri.

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus, qui peccati veteris hæreditariam mortem, in qua poſteritatis genus omne ſucceſſerat, Chriſti filij tui Domini noſtri paſſione ſoluiſti, da propitius; vt conformes eidem effecti, ſicut imaginem terreni parentis naturę neceſſitate portauimus; ita imaginẽ cæleſtis gratiæ ſanctificatione portemus: per virtutem eiuſdem Chriſti filij tui Domini noſtri, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus sãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldiſtorium prædictum, & ſine mitra cantando dicit, prout etiam habetur ſuprà in Eccleſiæ dedicatione.

Deus in adiutorium meum intende.

Tum ſurgit Pontifex, & chorus reſpondeat.

Domine ad adiuuandum me feſtina.

Tunc Pontifex, ſtans ſine mitra, dicit:

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.
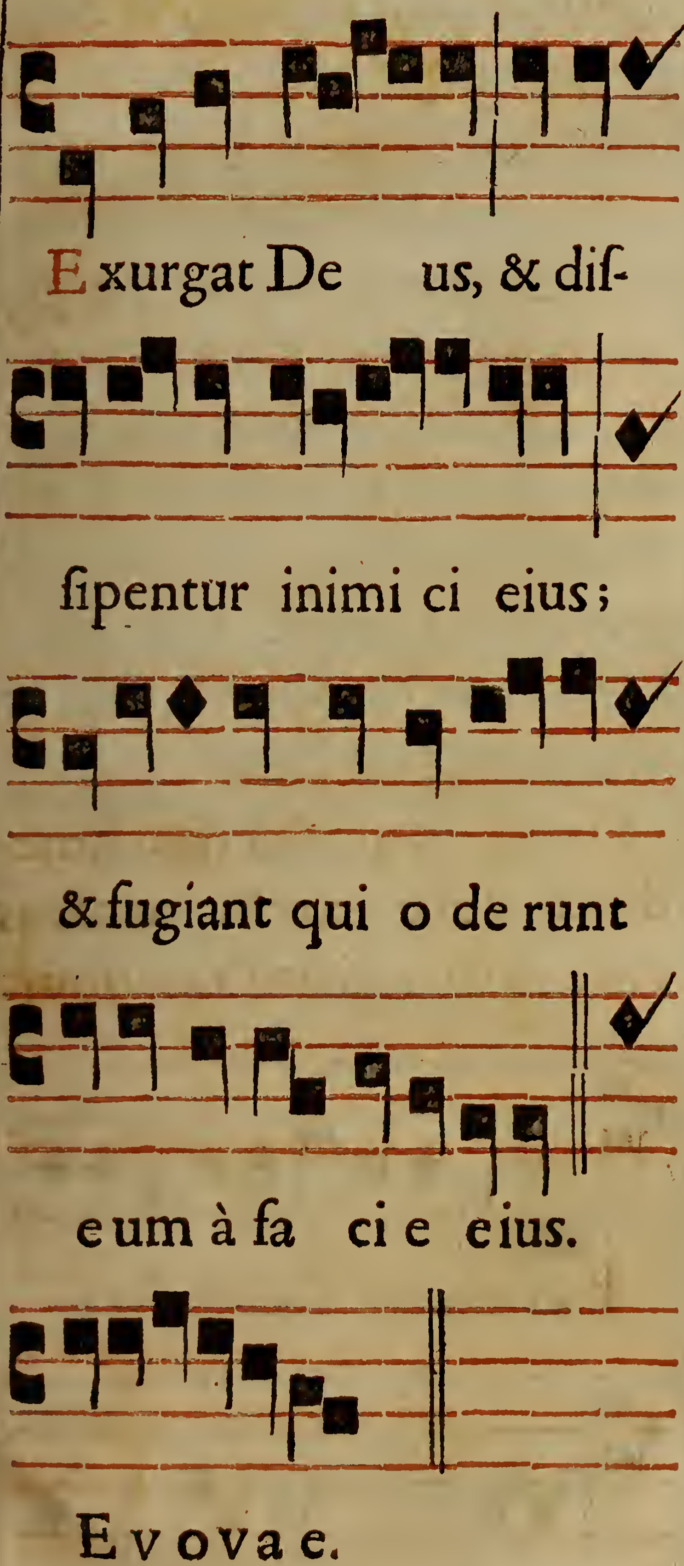
Chorus reſpondet:

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen. abſque Alleluia.

Idem fit eiſdem modo, & loco, ſecundò, & tertiò, voce ſemper altiùs eleuata. Quibus dictis, Põtifex ſtans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in presbyterio in aliquo vaſe paratam cũ ſale, cinere, & vino incipiens abſolutè: Exorcizo te creatura salis. prout habetur ſuprà in dedicatione Eccleſiæ, in ſecundæ aquæ benedictione, pag. 294. continuans vſque ad Orationem. Omnipotẽs ſempiterne Deus, creator, & conſeruator humani generis, &c. incluſiuè.

Qua

Qua dicta, Pontifex inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Incepta Aña, Pontifex facit, vt in fine Pſalmi habetur.

Pſalmus 67.

IN Eccleſijs benedicite Deo Domino: de fontibus Iſraël.

Repetitur Antiphona.

Ibi Beniamin adoleſcẽtulus: in mentis exceſſu.

Repetitur Antiphona.

Principes Iuda, duces eorũ: principes Zabulon, & principes Nephthali.

Repetitur Antiphona.

Manda Deus virtuti tuæ: cõfirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

Repetitur Antiphona.

A templo ſancto tuo in Ieruſalem: tibi offerent reges munera.

Repetitur Antiphona.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: vt excludãt eos, qui probati ſunt argento.

Repetitur Antiphona.

Diſsipa gentes, quæ bella volunt, venient legati ex Aegypto: Aethiopia pręueniet manus eius Deo.

Repetitur Antiphona.

Regna terrę, cãtate Deo: pſallite Domino.

Repetitur Antiphona.

Pſallite Deo, qui aſcendit ſuper cælum cæli: ad Orientem.

Repetitur Antiphona.

Ecce dabit voci ſuæ vocem, virtutis, date gloriam Deo ſuper Iſraël: magnificentia eius, & virtus eius in nubibus.

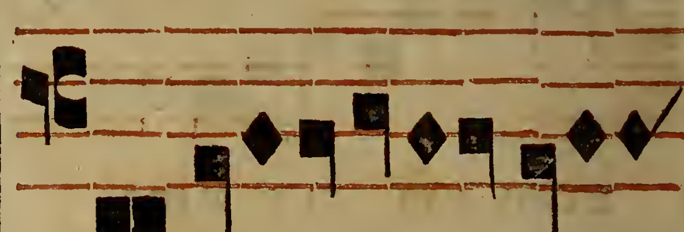
Repetitur Antiphona.

Mirabilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſraël ipse dabit virtutem, & fortitudinē plebi ſuæ: benedictus Deus.

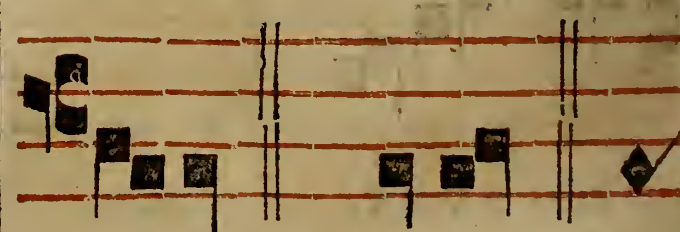
Et non dicitur Gloria Patri; ſed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona, & Pſalmus prędicti dicuntur, Pōtifex, accepta mitra, circuit ter Eccleſiam intrinsecus, aſpergendo in primo circuitu parietes in ſuperiori parte; in ſecundo autem, in inferiori parte eorum; in tertio verò, pauimentum Ecclesiæ; aſpergit etiam ſpecialiter loca contaminata, quando Eccleſia principaliter eſt polluta, vel violata. Quo facto, Pontifex, ſtans in presbyterio cum mitra verſus ad altare, dicit:

DEum indultorem criminum, Deum ſordium mundatorem, Deum, qui corruptum peccatis originalibus mundum aduentus ſui nitore purificauit, fratres chariſsimi, ſupplices deprecemur; vt cōtra diaboli furētis inſidias fortis nobis propugnator aſsiſtat: vt ſi quid eius viroſa calliditate quotidianis inſectationibus maculatum in iſto loco, corruptumque fuerat; efficiatur cæleſti miſeratione purgatum: quia ſicut illius eſt, ſolidum, perfectumque quaſſare; ita auctoris eſt noſtri, lapſa reſtituere, nutantia ſtabilire, & corrupta purgare. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus:

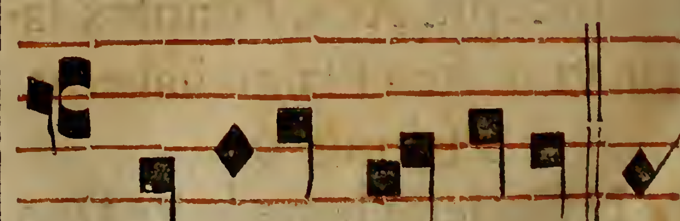
Deinde depoſita mitra, mediocri voce, extēſis manibus ante pectus, dicit Præfationē:

Per omnia ſæcula ſæcu-

lo rum. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tu o.

℣. Surſum cor da.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gra ti as agamus Do-

mino De o noſtro.

℟. Dignum, & iuſtum eſt.

V erè dignum, & iuſtum

eſt, æquum, & ſalutare,

nos tibi ſemper, & vbi-
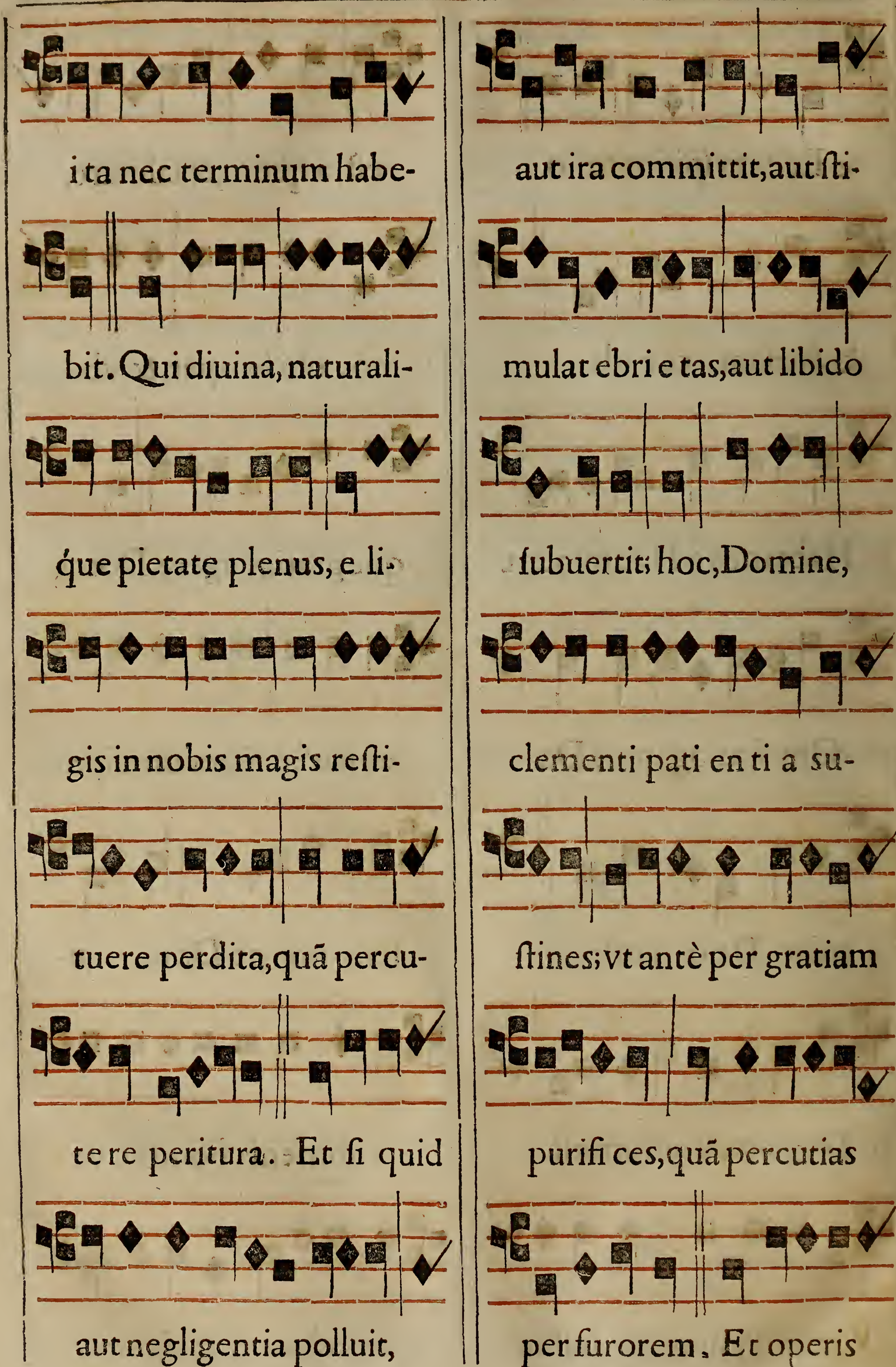
que gratias agere, Domi-
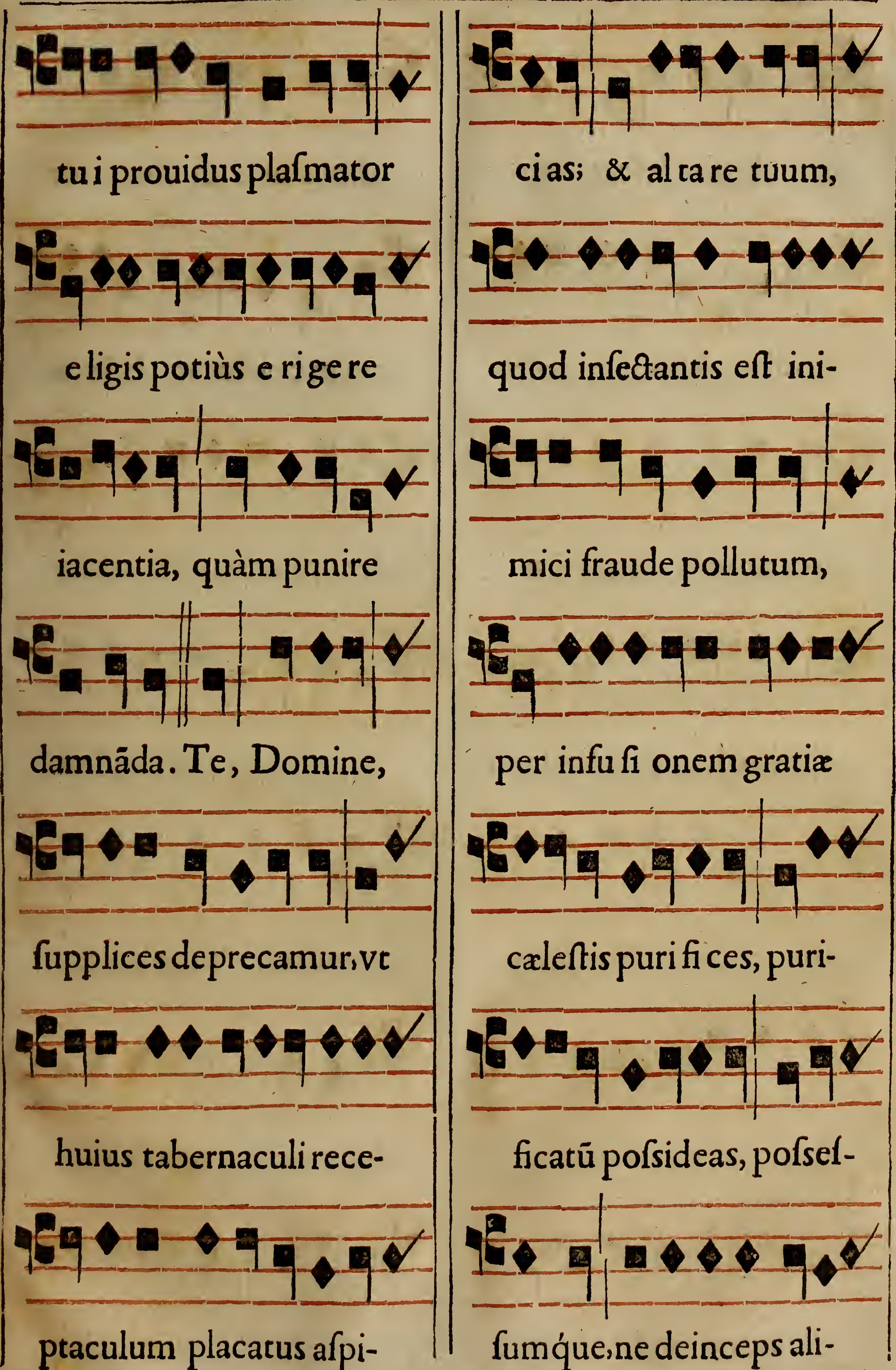
ne ſanctę, Pater omnipo-

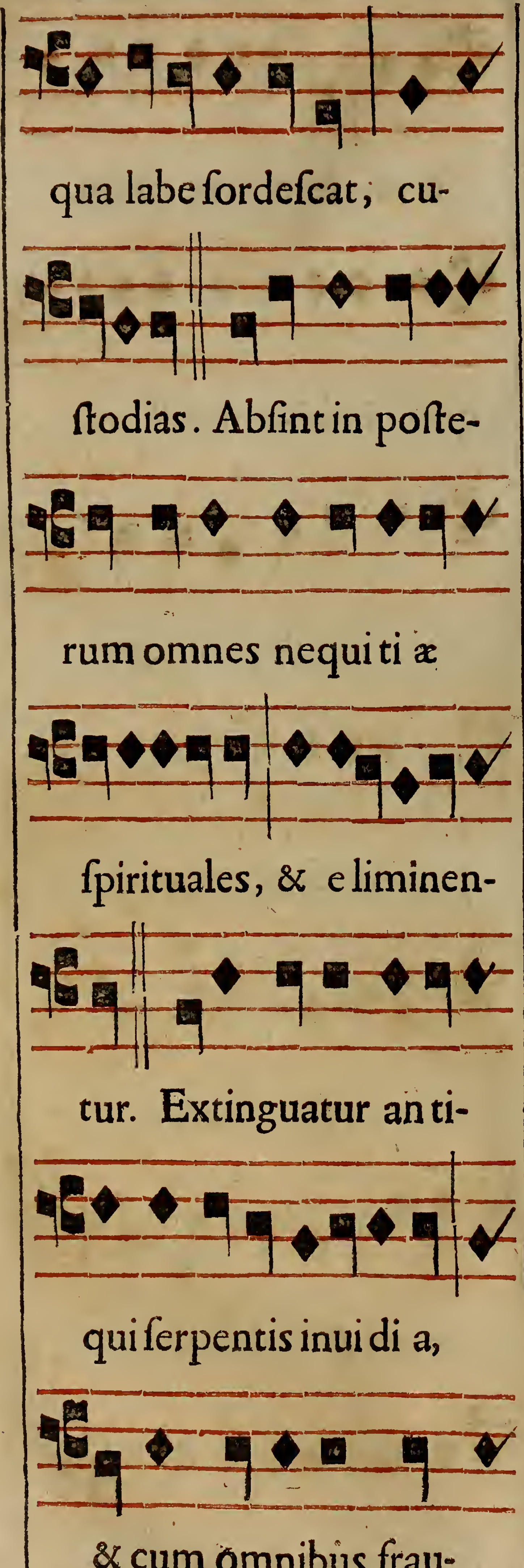
tens, æterne De us, C u-

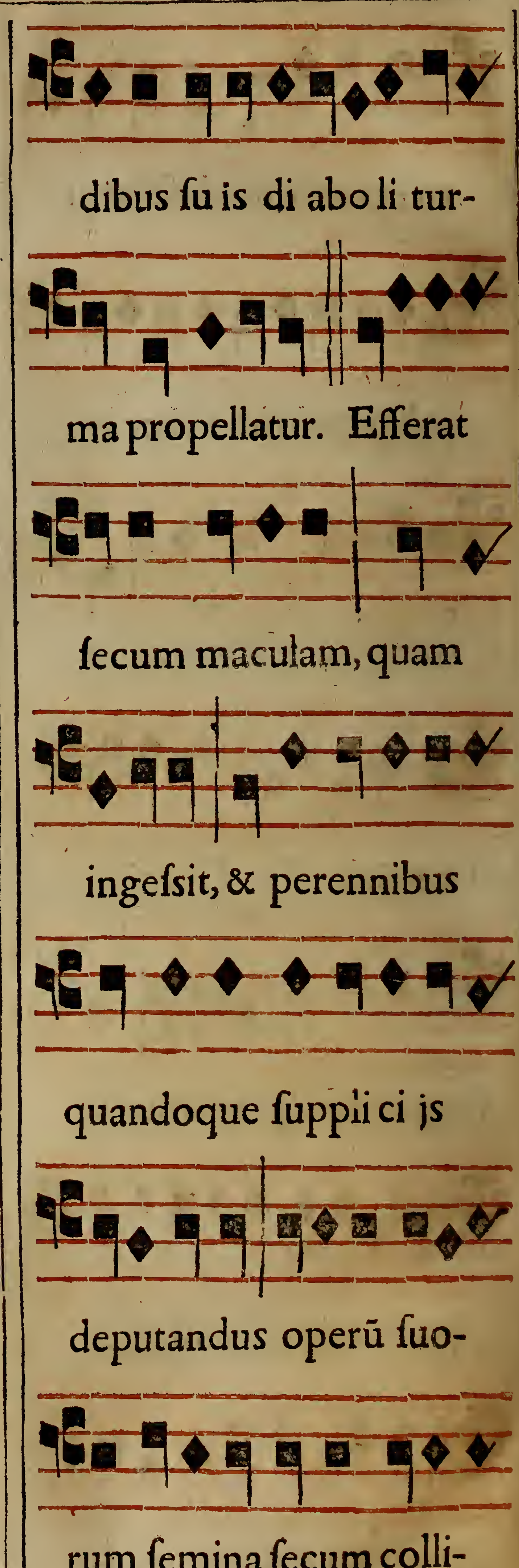
ius immenſa bonitas, vt

non habuit principium,
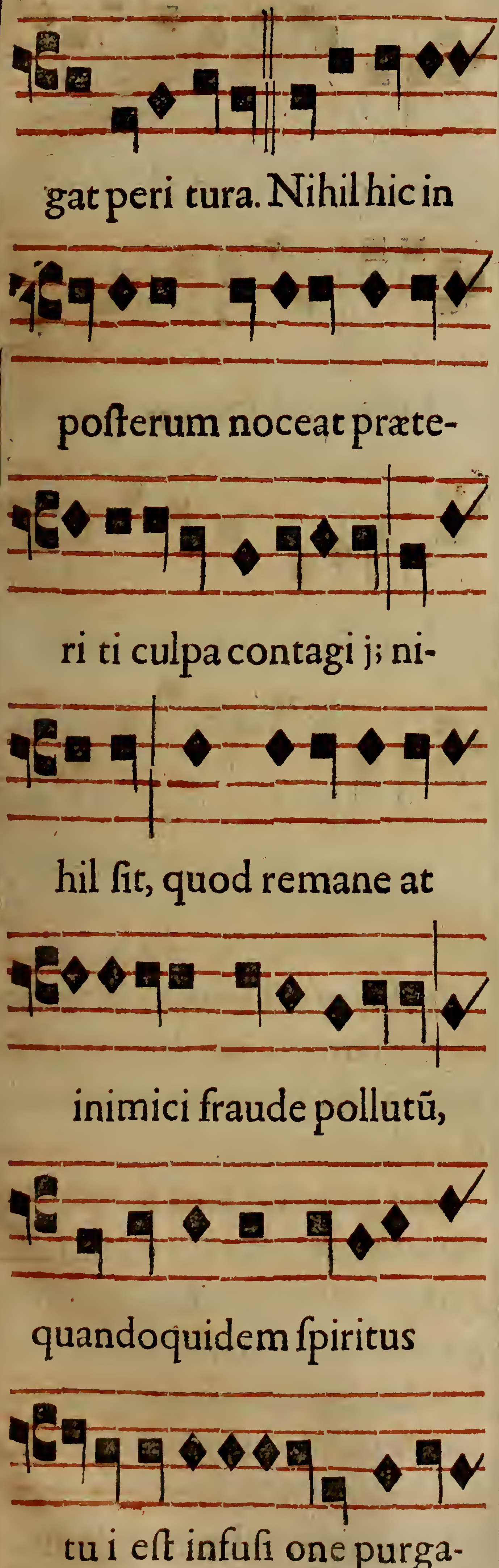

i ta nec terminum habe-
bit. Qui diuina, naturali-
q́ue pietatę plenus, e li-
gis in nobis magis reſti-
tuere perdita,quã percu-
te re peritura. Et ſi quid
aut negligentia polluit,
aut ira committit,aut ſti-
mulat ebri e tas,aut libido
ſubuertit; hoc,Domine,
clementi pati en ti a su-
ſtines; vt antè per gratiam
purifi ces,quã percutias
per furorem. Et operis
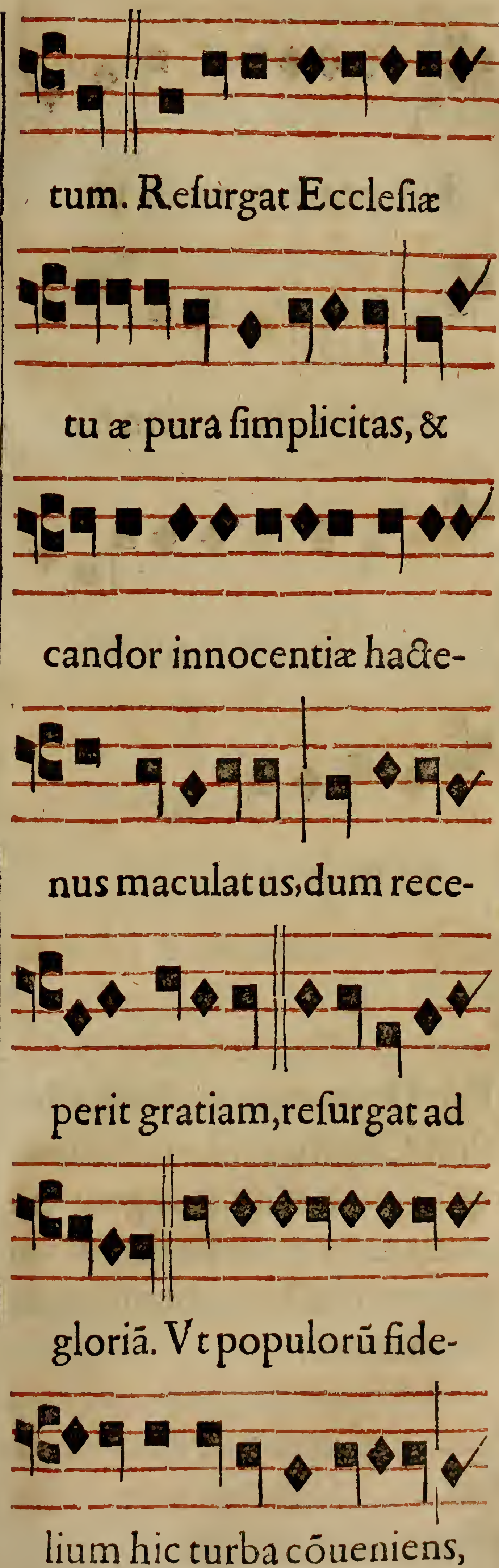

tu i prouidus plaſmator
e ligis potiùs e ri ge re
iacentia, quàm punire
damnãda. Te, Domine,
ſupplices deprecamur, vt
huius tabernaculi rece-
ptaculum placatus aſpi-
ci as; & al ta re tuum,
quod inſectantis eſt ini-
mici fraude pollutum,
per infu ſi onem gratiæ
cæleſtis puri fi ces, puri-
ficatũ poſsideas, poſseſ-
ſumq́ue, ne deinceps ali-

qua labe ſordeſcat, cu-
ſtodias. Abſint in poſte-
rum omnes nequi ti æ
ſpirituales, & e liminen-
tur. Extinguatur an ti-
qui ſerpentis inui di a,
& cum omnibus frau-
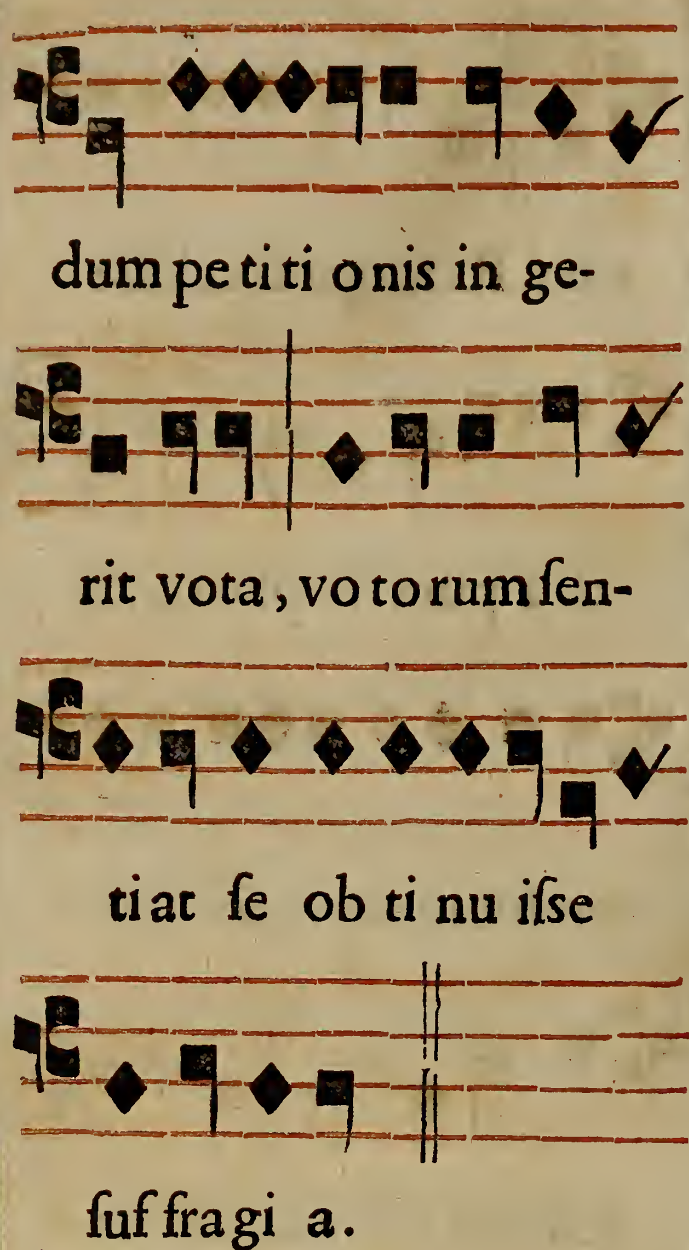

dibus ſu is di abo li tur-
ma propellatur. Efferat
ſecum maculam, quam
ingeſsit, & perennibus
quandoque ſuppli ci js
deputandus operũ ſuo-
rum ſemina ſecum colli-

gat

gat peri tura. Nihil hic in
poſterum noceat præte-
ri ti culpa contagi j; ni-
hil ſit, quod remane at
inimici fraude pollutũ,
quandoquidem ſpiritus
tu i eſt infuſi one purga-

tum. Reſurgat Eccleſiæ
tu æ pura ſimplicitas, &
candor innocentiæ hacte-
nus maculat us, dum rece-
perit gratiam, reſurgat ad
gloriã. Vt populorũ fide-
lium hic turba cõueniens,

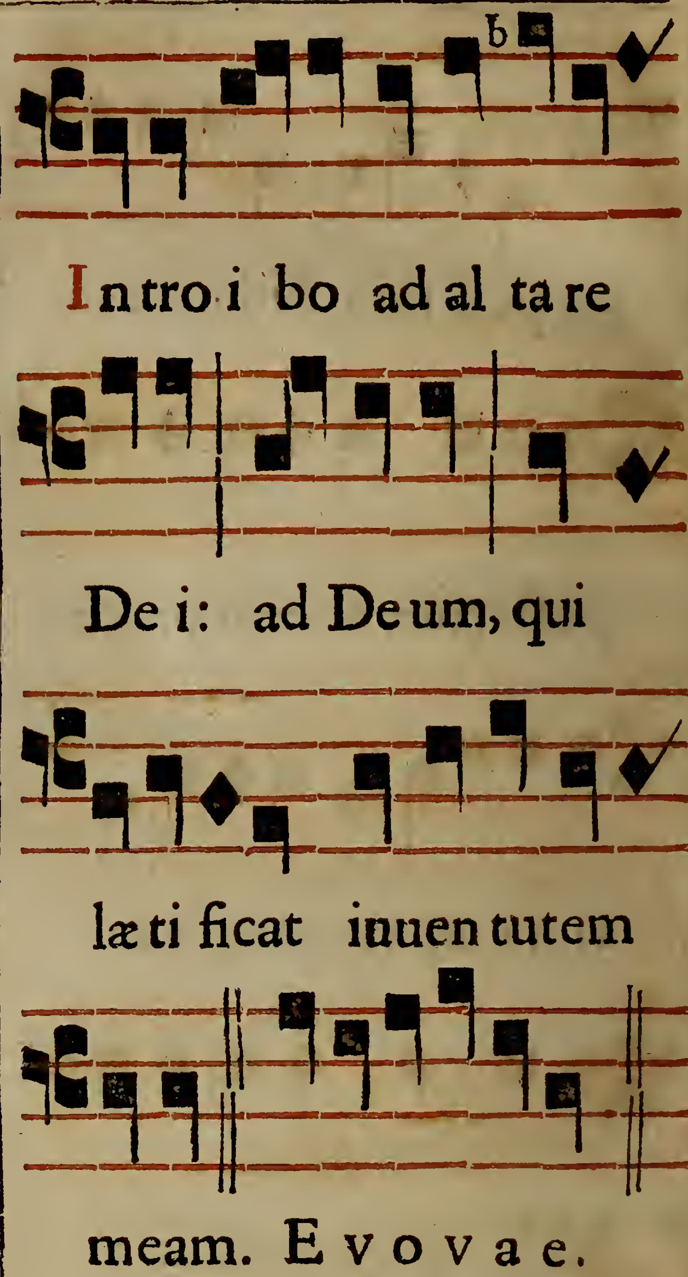
dum

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quod à circumſtãtibus audiri poſſit.

Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, aſcendit ad altare; & ibi inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam.

Pſalmus 42.

IVdica me Deus, & diſcerne cauſam meam de gente nõ ſancta: ab homine iniquo, & doloſo erue me.

Quia tu es Deus fortitudo mea: quare me repuliſti, & quare triſtis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam, & veritatem tuã: ipſa me deduxerunt, & adduxerũt in montem ſanctũ tuũ, & in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui lætificat iuuentutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: quare triſtis es anima mea, & quare cõturbas me?

Spera in Deo, quoniã adhuc confitebor illi: ſalutare vultus mei, & Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri; ſed Antiphona repetitur. Qua repetita, Pontifex, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua.

℟. Leuate.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus purificator aſſiſtis, exaudi nos, quæſumus, & concede; vt in poſterũ inuiolabilis huius loci permaneat cõſecratio, & tui muneris beneficia vniuerſitas fidelium, quæ ſupplicat, percipere mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Deinde ſtans ibidẽ inchoat, ſchola proſequente Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis: à templo ſancto tuo, quod eſt in Ieruſalem.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſsipentur inimici eius: & fugiãt, qui oderunt eum à facie eius.

Et dicitur totus cum Gloria Patri, & Sicut erat, prout habetur ſuprà, cum Antiphona prędicta in fine benedictionis Abbatis, pag. 156.

Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, ſtans cũ ea in dicto loco, vſq; ad finem Pſalmi. Quo dicto, Pontifex, depoſita mitra, ſtans adhuc ibidem dicit:

Oremus.

DEus, qui Eccleſiam tuam ſanctã de omnibus mundi finibus congregatã per tui lateris admirabile ſacramentum cunctarum gentium matrem eſſe dixiſti; quam etiam populorum varietate depictam, ſanctorum Martyrum tuorum meritis decoraſti; bene ✠ dic, Domine, quæſumus, Sanctorum tuorum opitulante ſuffragio, tam altare, quod

eorum exornatur, te iuuante, Reliquijs, quàm Eccleſiam, ac fidelium tuorum tibi piè offerentium vota in illa ſanctifica. Qui cũ Deo Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum Põtifex benedicit populo ſolemniter, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Deinde, ſi velit, parat ſe ad celebrandum Miſſam. Sed ſi celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem ſolemniter Miſſam celebrari.

Miſſa dicitur de die; & cum Oratione diei, dicitur ſequẽs Collecta ſub vno Per Dominum, &c.

Oratio.

DEus, qui dixiſti, Domus mea domus orationis vocabitur; domum iſtam infidelium ſpurcitijs contaminatam mundare, & ſanctificare digneris, & omnium preces, & vota hoc in loco ad te clamãtium clementer exaudias, & benignè ſuſcipias. Per Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Secreta.

HAec hoſtia, quæsumus, Domine, & locum iſtum ab omnibus immunditijs expurget, & ſupplicationes noſtras ſemper, & vbique reddat tibi acceptas. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum, ℟. Amen.

Poſtcommunio.

PEercipientes, Domine, munera ſalutis æternæ, ſupplices exoramus; vt templum hoc, & cœmeterium ab infidelium inquinamentis emundatum benedictione tua maneat ſanctificatum; & pectora noſtra ab omni ſorde vitiorũ alienata, tibique deuota ſemper exiſtant. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

DE RECONCILIATIONE cœmeterij, ſine Eccleſię reconciliatione.

QVando cœmeterium benedictū violatum, seu pollutum, ſeparatum ſit ab Eccleſia, & propterea ipſa non habetur pro violata, vel polluta, reconciliatio cœmeterij fieri poterit quocumque die, hoc ordine. In manè diei, qua reconciliatio fieri debebit, parantur in medio cœmeterij faldiſtoriū pro Pontifice, & vas aquæ mūdæ benedicendæ, & vas ſalis; deinde hora conuenienti Pōtifex indutus in Sacriſtia, aut alio cōuenienti loco, amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, & mitra ſimplici, baculum paſtoralem in manu tenēs, accedit ad medium cœmeterij, vbi ſupra faldiſtorium ornatum procumbit; & cantores ibidem incipiunt, & proſequuntur Litanias, quas require ſupra in ordinatione Subdiaconi, pag. 30. in quibus cùm dictum fuerit,

Vt omnibus fidelibus, &c.

℟. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit cū mitra, & baculū paſtoralem in manu ſiniſtra tenēs producit ſignū Crucis ſuper cœmeterium, dicēs:

VT hoc cœmeterium reconci ✠ liare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Secundò dicit:

Vt hoc cœmeterium reconci ✠ liare, & ſancti ✠ ficare digneris.
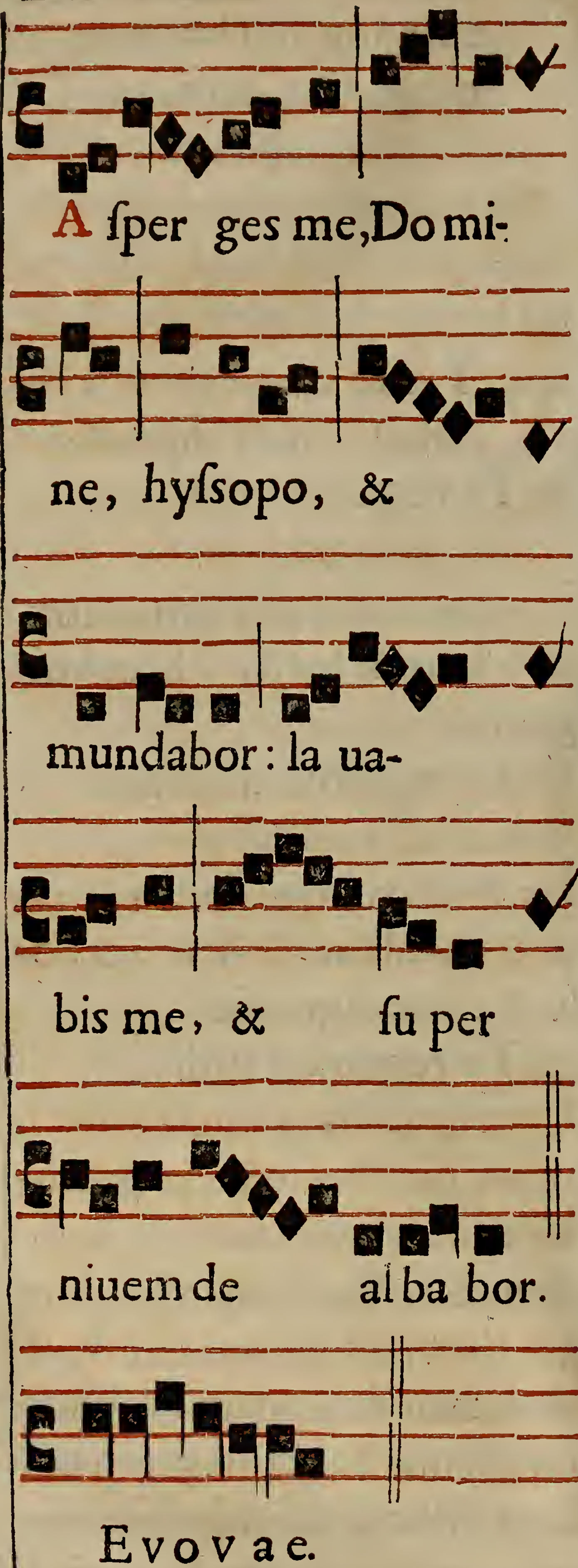
℟. Te rogamus audi nos.

Tertiò dicit:

Vt hoc cœmeterium reconci ✠ liare, ſancti ✠ ficare, & cōſe ✠ crare digneris.

℟. Te rogamus audi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterū ſuper faldiſtorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, ſurgit Pontifex ab accubitu, & benedicit ibi aquam ſimpliciter, prout habetur ſuprà in benedictione, & impoſitione primarij lapidis pro Eccleſia ædificanda, pag. 263. Quo facto, Pontifex in eodem loco ſtans ſine mitra inchoat, ſchola proſequēte, Antiphonam:

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: secundùm magnam miſericordiam tuam.

Et dicitur totus ſine Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex mitram accipit, & dum Antiphona, & Pſalmus prædicti dicũtur, circuit totum cœmeterium, incipiens ad eius dexteram, aſpergens ſemper, & vbiq; aquam benedictam cum aspersorio, & potiſſimè in loco vbi pollutio, vel violatio commiſſa eſt. Quo peracto, redit ad locum, vbi Litanię dictæ fuerunt. Finito Psalmo prędicto, & cœmeterio vndiq; aſperso, Pontifex ſtans ante faldiſtorium ſuum, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

Et miniſtri:

Flectamus genua. ℟. Leuate.

DOmine pie, qui agrum figuli pretio Sãguinis tui in ſepulturam peregrinorum comparari voluiſti, quęſumus dignanter reminiſcere clementiſſimi huius myſterij tui. Tu es enim, Domine, figulus noſter; tu quietis noſtræ ager; tu agri huius es pretium; tu dediſti etiam; & ſuſcepiſti; tu de pretio, & in pretio tui viui-

fici Sanguinis nos requieſcere donaſti. Tu ergo, Domine, qui es offenſionis noſtræ clementiſsimus indultor, expectātiſſimus iudicator, iudicij tui ſuperabundantiſsimus miserator, iudicium tuæ iuſtæ ſeueritatis abſcondens poſt miſerationem tuæ piæ redēptionis, adeſto exauditor, & effector noſtræ reconciliationis; hocque cœmeteriū, mauſoleum peregrinorum tuorū, cæleſtis patrię incolatum expectantiū benignus purifica, & reconcilia; & hic tumulatorum, & tumulandorum corpora, de potentia, & pietate tuæ reſurrectionis, ad gloriā incorruptionis, non damnans, ſed glorificans, reſuſcita. Qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculū per ignem. ℞. Amē.

His dictis, Pontifex ſtans in loco prædicto dat benedictionē ſolemnem populo, dicens: Sit nomen Domini benedictum, &c.

Tum redit ad Sacriſtiam, aut alium locū, in quo paramenta accepit; vbi depoſitis ſacris veſtibus, vadit in pace.

DE PATENAE, ET CAlicis conſecratione.

Pontifex ad conſecrationem Calicis, vel cuiuslibet indumenti, ſeu ornamenti Eccleſiaſtici procedere volens, debet ſemper ſtolam circa collū habere, & mitram tenere poterit, vbi conuenit. Quandocumq; enim Epiſcopalia agit, Epiſcopalibus, nō Sacerdotalibus debet eſſe paramentis ornatus; omnium quoq; mobilium benedictiones huiuſmodi poſſunt fieri, vbi Pontifici placuerit, & omni die.

In Patenæ igitur conſecratione, pro qua parandum eſt ſanctum Chriſma, & vas aquæ benedictæ cū aſperſorio, Pontifex ſtans cum mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cęlum, & terram.

Oremus fratres chariſsimi, vt diuinæ gratiæ benedictio conſecret, & ſanctificet hanc Patenam, ad confringendum in ea Corpus Domi-

ni noſtri Ieſu Chriſti, qui Crucis Paſſionē ſuſtinuit pro noſtrum omnium ſalute.

Tum depoſita mitra, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui legalium inſtitutor es hoſtiarum, quiq; inter eas conſperſam ſimilaginem deferri in Patenis aureis, & argenteis ad altare tuum iuſſiſti, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris hanc Patenam, in adminiſtrationē Euchariſtię Ieſu Chriſti filij tui, qui pro noſtra, omniūque ſalute ſeipsum tibi Deo Patri in patibulo Crucis eligit immolari, ac tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chriſmate intincto Crucem ſuper Patenam, ab ora in oram; & mox linit, & perungit totam eius ſuperficiem cum ipſo pollice, dicēs:

COnſe ✠ crare, & ſancti ✠ ficare digneris, Domine Deus, Patenam hanc per iſtam vnctionem, & noſtram bene ✠ dictionem, in Chriſto Ieſu Domino noſtro: qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſācti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde ſtans adhuc cum mitra, procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

Oremus,

ORemus, fratres chariſsimi, vt Deus, & Dominus noſter Calicem iſtum in vsũ miniſterij ſui consecrandum cæleſtis gratiæ inspiratione ſanctificet, & ad humanam conſecrationem plenitudinẽ diuini fauoris accommodet. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Tum depoſita mitra, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DIgnare, Domine Deus noſter, Calicem hunc bene ✠ dicere, in vſum miniſterij tui pia famulatus deuotione formatũ, & ea ſancti ✠ - ficatione perfũdere, qua Melchisedech famuli tui sacratũ Calicem perfudiſti; & quod arte, vel metalli natura effici non poteſt altaribus tuis dignũ, fiat tua bene ✠ dictione ſanctificatum. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Deinde accepta mitra, facit Crucem cum pollice dexteræ manus de Chriſmate intra ipsum Calicem à labio eius in labium; & mox linit, & perungit interiùs ipſum totum, dicens:

COnſe ✠ crare, & ſancti ✠ ficare digneris, Domine Deus, Calicem hũc per iſtam vnctionem, & noſtram bene- ✠ dictionem, in Chriſto Iesu Domino noſtro. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum depoſita mitra, dicit ſuper Calicem, & Patenam:

℣. Dominus vobiſcum.

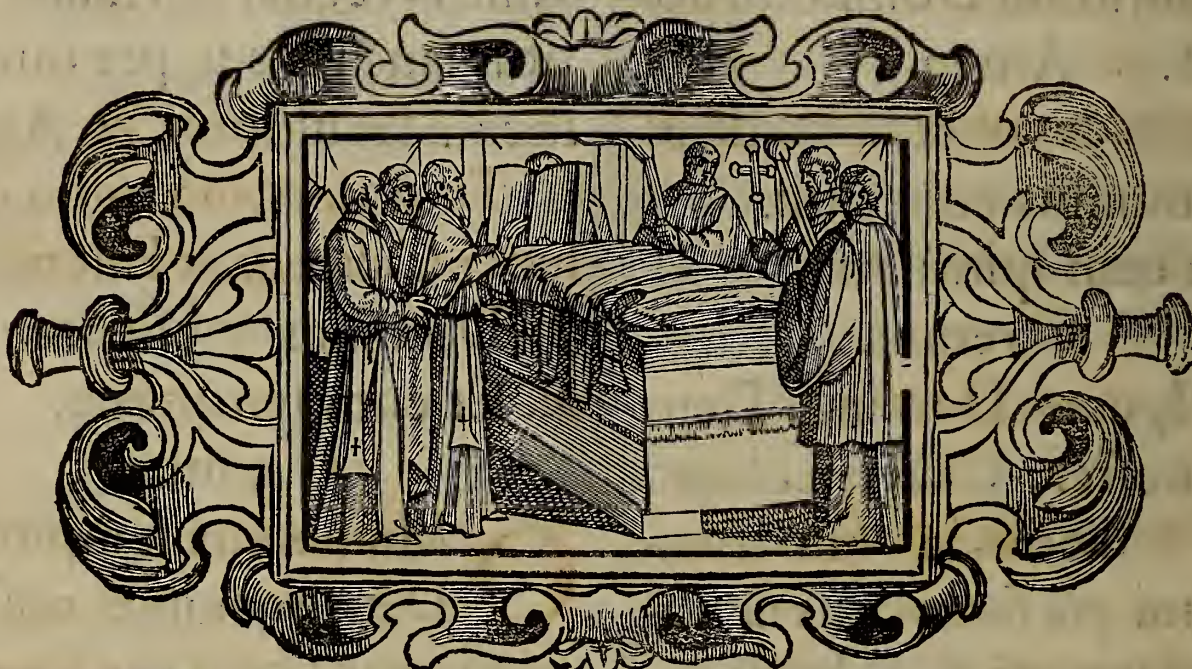
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, manibus noſtris, quæſumus, opem tuæ benedictionis infũde; vt per noſtram bene ✠ dictionem hoc vaſculum, & Patena ſanctificentur, & Corporis, & Sanguinis Domini noſtri Iesu Chriſti nouũ ſepulchrũ ſancti Spiritus gratia efficiantur. Per eundem Dominum noſtrum Iesum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Demum aſpergit Calicem, & Patenam, cũ aqua benedicta; quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerũ. Quo facto, abſtergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam, & Calicem cũ mica panis, & benè mundaris deinde exterſiones proijciuntur in ignem, vel Sacrarium.

DE BENEDICTIONE SACERDOTALIVM INDVMENTORVM IN GENERE.

Pontifex Sacerdotalia indumẽta benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum Pontificalia, & Sacerdotalia, ſeu Leuitica veſtimenta, ad explendum in cõſpectu tuo miniſterium eorũ, ad honorem, & decorem nominis tui fieri decreuiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris; & hæc indumenta Sacerdotalia, deſuper irrigãte gratia tua, ingenti benedictione per noſtræ humilitatis ſeruitium puri ✠ ficare, bene ✠ dicere, & cõſe ✠ crare digneris:

ris:vt diuinis cultibus,& ſacris myſterijs apta, & benedicta exiſtant;his quoq;ſacris veſtibus Pontifices, & Sacerdotes, ſeu Leuitæ tui induti,ab omnibus impulſionibus,ſeu tētationibus malignorum ſpirituum muniti,& defenſi eſſe mereantur,tuiſq; myſterijs aptè, & condignè ſeruire,& inhærere, atque in his tibi placidè,& deuotè perſeuerare tribue. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

DEus, inuictæ virtutis triumphator, & omnium rerum creator,ac sāctificator, intende preces noſtras;& hæc indumēta Leuiticæ,Sacerdotalis,& Pontificalis gloriæ,miniſtris tuis fruenda, tuo ore proprio bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris:omneſque eis vtentes tuis myſterijs aptos,& tibi in eis deuotè,& laudabiliter ſeruientes gratos efficere digneris. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ipſa indumenta aqua benedicta.

SPECIALIS benedictio cuiuslibet indumenti.

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum,& terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus omnipotens, bonarum virtutum dator ,& omnium benedictionum largus infuſor,ſupplices te rogamus; vt manibus noſtris opē tuæ benedictionis infundas,& has Caligas, & Sandalia, (vel, Amictum, vel, Albam, vel, Cingulum, vel ,Stolam, vel, Manipulū, vel, Tunicellam, vel, Dalmaticam, vel, Planetam) diuino cultui præparata, (vel,præparatum, vel,prę-paratā)virtute ſancti Spiritus bene ✠ dicere, ſancti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris, &

omnibus, eis, (vel, eo, vel, ea) vtentibus gratiam ſanctificationis ſacri myſterij tui benignus concede: vt in conſpectu tuo ſãcti, & immaculati, atq; irreprehenſibiles appareant, & auxilium misericordiæ tuæ acquirant. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filiũ tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE mapparum, ſeu linteaminum ſacri altaris.

Pontifex mappas, ſeu linteamina ſacri altaris benedicturus, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces noſtras; & hæc linteamina ſacri altaris vſui præparata bene ✱ dicere, & ſãcti ✱ ficare digneris. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui ornamenta, & linteamina facere Moyſen famulũ tuum, per quadraginta dies docuiſti, quę etiam Maria texuit, & fecit in vſũ miniſterij tabernaculi fœderis, bene ✱ dicere, ſancti ✱ ficare, & conſe ✱ crare digneris hęc linteamina ad tegẽdum, inuoluendumq; altare glorioſiſſimi filij tui Dñi noſtri Ieſu Chriſti; qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorũ. ℟. Amẽ.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE Corporalium.

Pontifex Corporalia benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

CLementiſsime Dñe, cuius inenarrabilis eſt virtus, cuius myſteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quæſumus; vt hoc linteamen tuæ propitiationis bene ✠ dictione ſanctificetur, ad conſecrandum ſuper illud Corpus, & Sanguinem Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti filij tui: qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, bene ✠ dicere, ſãcti ✠ ficare, & conſe ✠ crare digneris linteamen iſtud, ad tegendum, inuoluendumque Corpus, & Sanguinem Dñi noſtri Ieſu Chriſti filij tui: qui tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

OMnipotens Deus, manibus noſtris opem tuę benedictionis infunde; vt per noſtram bene ✠ dictionem hoc linteamen ſãctificetur, & Corporis, ac Sanguinis Redemptoris noſtri nouum ſudarium, Spiritus ſãcti gratia efficiatur. Per eundem Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filiũ tuum, qui tecũ viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſæculorum. ℟. Amen. Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE nouæ Crucis.

NOua Crux, ſeu tabula, in qua Crucifixus eſt depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thure, thuribuloq; cum igne, & aqua benedicta, Pontifex paratus ſupra rochetum, amictu, ſtola, pluuiali rubri coloris, & mitra ſimplici, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

BEne ✠ dic, Domine Ieſu Chriſte, hanc Crucem tuam; per quam eripuiſti mũdum à poteſtate dæmonum, & ſuperaſti Paſsione tua ſuggeſtorem peccati, qui gaudebat in præuaricatione primi hominis per ligni vetiti ſumptionem. Qui cum Deo Patre, & Spiritu ſancto viuis, & regnas in ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

ROgamus te, Domine sãcte, Pater omnipotens, ſempiterne Deus; vt digneris bene ✠ dicere hoc ſignum Crucis tuæ, vt sit remedium salutare generi humano; sit soliditas fidei; profectus bonorum operum; redemptio animarum; ſit ſolamen, & protectio, ac tutela contra ſæua iacula inimicorum. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde dicit voce mediocri, extenſis manibus ante pectus, Præfationem:

PEr omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
℣. Surſum corda.
℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.

℟. Dignum, & iuſtum eſt.

Verè dignum, & iuſtum eſt, æquum, & ſalutare, nos tibi ſemper, & vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotēs, æterne Deus. Cuius ſanctum, ac terribile nomen inter cæteras viſibiles creaturas, ligna quoque fructifera laudare, ac benedicere non ceſſat. Qui in figuram vnigenitæ ſapientiæ tuæ, ligno vitę à principio paradiſum voluptatis ornaſti; vt eiuſdem fructus ſacro myſterio protoparētes noſtri generis mortem cauere, & vitam admoneres obtinere perpetuam. Quique nos vetitæ arboris attactu, iuſtæ morti addictos, eiuſdem coæternæ tibi ſapiētiæ Dei, & Domini noſtri Ieſu Chriſti innoxia morte ad vitā misericorditer reuocare dignatus es. Te ſupplices exoramus, vt hoc ſingulare ſignum, quod ad exemplum primi illius ſacratiſsimi vexilli, quo pretioſo Filij tui Sāguine triumphaſti, fidelium tuorum deuotione compactum, erectumque eſt, cęleſti tua bene ✠ dictione ſanctificare digneris; vt omnibus hic genua flectentibus, ac tuæ maieſtati, ſupplicantibus largior, & cordis compunctio, & admiſsorum indulgentia concedatur; atque intercedēte ipſa victorioſiſſima vnigeniti Filij tui Paſsione, & tibi placita poſtulare, & citiùs valeant poſtulata percipere. Dā, quæſumus, clementiſsime Pater, in quo viuimus, mouemur, & ſumus; vt quoties triūphum diuinæ humilitatis, quæ ſuperbiam noſtri hoſtis deiecit, oculis intuemur, quotieſq; mente recolimus, & contra hoſtem ipſum fiduciam fortitudinis, & maiorem tibi deuotæ humilitatis gratiam conſequamur. Quatenus in illo tremendo tuæ maieſtatis examine, cùm pauentibus elementis, cælorumq; commotis virtutibus, ſignum iſtud glorificū redemptionis noſtræ apparuerit in cælo, ipſi de morte ad vitam tranſire, ac perpetua beatæ reſurrectionis videre gaudia mereamur.

Quod ſequitur, dicitur ſubmiſſa voce legendo, ita tamẽ, quòd à circumſtantibus audiri poſſit:

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DEus, qui beatę Crucis patibulum, quod priùs erat ſceleſtis ad pœnã, conuertiſti redemptis ad vitam; concede plebi tuæ eius vallari pręſidio, cuius eſt armata vexillo. Sit ei Crux fidei fundamẽtum, ſpei ſuffragium, in aduerſis defenſio, in proſperis adiuuamen; ſit ei in hoſtes victoria, in ciuitate cuſtodia, in campis protectio, in domo fultura; vt per eam paſtor in futuro gregem cõſeruet incolumem, quæ nobis, Agno vincente, conuerſa eſt in ſalutem. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

SAncti ✠ fica, Domine Ieſu Chriſte, ſignaculum iſtud Paſsionis tuæ; vt ſit inimicis tuis obſtaculũ, & credentibus in te perpetuum efficiatur victoriæ vexillum. Qui cũ Deo Patre viuis, & regnas in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum offertur Pontifici thus in nauicula, aut alio vaſe; quod Pontifex ſtans ſine mitra benedicit, dicens:

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, cui aſſiſtit exercitus Angelorum cũ tremore, quorum ſeruitium ſpirituale, & igneum eſſe cognoſcitur, dignare reſpicere, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare hanc creaturam incenſi; vt omnes languores, omneſque infirmitates, atque inſidiæ inimici odorem eius ſentientes effugiant, & ſeparentur à plaſmate tuo; vt numquam lædatur à morſu iniqui ſerpentis, quod pretioſo Filij tui Sanguine rede-

miſti. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

Quo facto, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aſpergit Crucem aqua benedicta, & mox eam incenſat. Tum dicit adhuc ſtans ſine mitra.

SAnctificetur lignum iſtud. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti: & benedictio illius ligni, in quo mēbra ſancta Saluatoris ſuſpenſa ſunt, ſit in iſto ligno; vt orantes, inclinanteſque ſe propter Deum ante iſtam Crucem, inueniant corporis, & animæ ſanitatem. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, flexis ante Crucem genibus, ipſam deuotè adorat, & oſculatur. Idē faciunt quicumque alij voluerint.

Si verò Crux eſt ex metallo, vel lapide, loco præcedentis Orationis, videlicet Sanctificetur, &c. Pontifex ſtans ſine mitra, dicit ſequentem Orationem:

DEus gloriæ, Deus excelſe Sabaoth, fortiſsime Emmanuel, Deus pater veritatis, pater ſapientiæ, pater beatitudinis, pater illuminationis, ac vigilationis noſtræ, qui mundum regis, qui cuncta regna diſponis, qui es bonorum collator munerum, & bonorum omnium attributor; cui omnes gentes, populi, tribus, & linguæ ſeruiunt; cui aſſiſtit

omnis Angelorum legio; qui largiris famulis tuis fidem, & laudem tui nominis, vt debita tibi oblata perſoluant, cui priùs fides offerentium complacet, deinde ſacrificatur oblatio; quæſumus exorabilem miſericordiæ tuę pietatem, vt ſancti ✠ fices tibi hoc ſignum Crucis, & conſe ✠ cres, quod tota mentis deuotione famulorum tuorum religioſa fides conſtruxit; trophœum ſcilicet victoriæ tuæ, ac redemptionis noſtræ, quod in amorē Chriſti triumphalis gloria conſecrauit. Aspice hoc ſignum Crucis inſuperabile, per quod diaboli eſt exinanita poteſtas, mortalium reſtituta libertas: quæ licet fuerit aliquando in pœnam, ſed nunc verſa eſt in honorem per gratiam; & quæ reos quondam puniebat ſupplicio, nunc & noxios abſoluit à debito. Et tibi quid per hoc placere potuit, niſi id per quod tibi placuit nos redimere; & nullum tibi debitum amplius munus eſt, quàm quod tibi tunc corporis dedicauit affixio; nec tibi eſt magis familiaris oblatio, quàm quæ familiari manuum tuarum extenſione ſacrata eſt. Illis ergo manibus hanc Crucem accipe, quibus illam amplexus es; & de ſanctitate illius hanc ſancti ✠ fica, & ſicuti per illam mundus expiatus eſt à reatu; ita offerentium famulorum tuorum animæ deuotiſsimæ huius Crucis merito, omni careant perpetrato peccato, & tuæ veræ Crucis obtectu eniteſcāt ſucceſsibus aſsiduis triumphatores. Radiet hic vnigeniti Filij tui Domini noſtri splendor diuinitatis in auro; emicet gloria Paſsionis eius in ligno; in Cruce rutilet noſtræ mortis redemptio; in cryſtalli ſplendore, vitæ noſtræ purificatio. Sit ſuorum protectio; ſpei certa fiducia; eos ſimul cum gente, & plebe fide confirmet; ſpe, & pace conſociet; augeat triumphis; amplificet in ſecundis; proficiat eis ad perpetuitatem temporis, ad vitam æternitatis; vt eos tēporali florētes gloria muniat, & ad perpetuam redemptos coronam, ad regna cæleſtia

poten-

potenti virtute perducat: pręſta per propitiationem Sanguinis eius, per ipsum datorem, qui ſeipsum dedit redēptionem pro multis, qui ſe hoſtiam pro delictis offerre dignatus eſt, qui exaltatus in ligno Crucis ſuæ principatus, & poteſtates humiliauit; qui tecum ſidereo conſidet throno, indiſsolubili connexione Spiritus ſancti, per infinita ſæculorum ſæcula. ℟. Amen.

Tum Pontifex, flexis ante Crucem genibus, eam deuotè adorat, & oſculatur; idem faciunt, quicumque alij voluerint.

DE BENEDICTIONE Crucis pectoralis.

AD benedicendā Crucem pectoralem, Pontifex poteſt vti forma aſsignata pro benedictione Crucis proficiſcentium in ſubſidium Terræ ſanctæ.

DE BENEDICTIONE Imaginis B. Mariæ virginis.

POntifex benedicturus Imaginē B. Mariæ virginis, paratus ſupra rochetum amictu, ſtola, pluuiali albo, & mitra ſimplici, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui de B. Mariæ virginis vtero, Verbum tuū, Angelo nuntiante, carnem ſuſcipere voluiſti: præſta ſupplicibus tuis, vt qui verè eam genitricem Dei credimus, eius apud te interceſſionibus adiuuemur. Per eundē Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Poſteà aſpergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam: Sub tuum præſidium. Qua incepta, & dum ea cantatur, thurificat imaginem ipſam, ter ducens thuribulum.

Deinde ſedet, reaſſumpta mitra, donec compleantur Antiphonæ, & Pſalmi ſequentes.

Antiphona.

Sub tuum prę ſi di- um confu gi mus, ſancta De i Ge ni- trix, noſtras depre- ca ti o nes ne de- ſpi ci as in neceſsi- ta tibus; ſed à pe ri- cu lis cunctis li be ra nos ſemper, Virgo glo- ri o ſa, & bene- di cta.

Tempore Paſchali Antiphona.

A llelu ia, alle lu ia.

Pſalmus 86.

Fundamenta.

Dicitur totus cum Gloria Patri.

Antiphona.

Aue Maria.

Dicitur tota Antiphona, & Pſalmus.

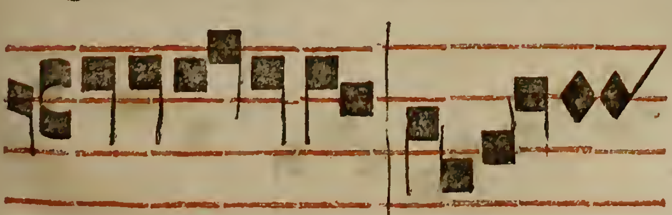
Antiphona.

Aue Maria, gratia

plena, Dominus tecum,

benedicta tu in muli-

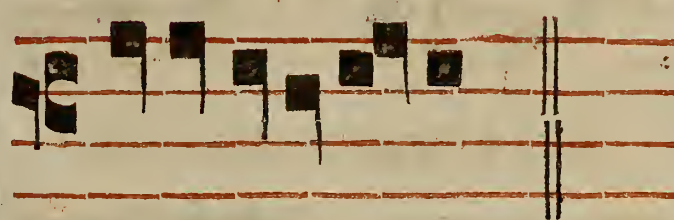

eribus. Al-

leluia.

Pſalmus 122.

Ad te leuaui.
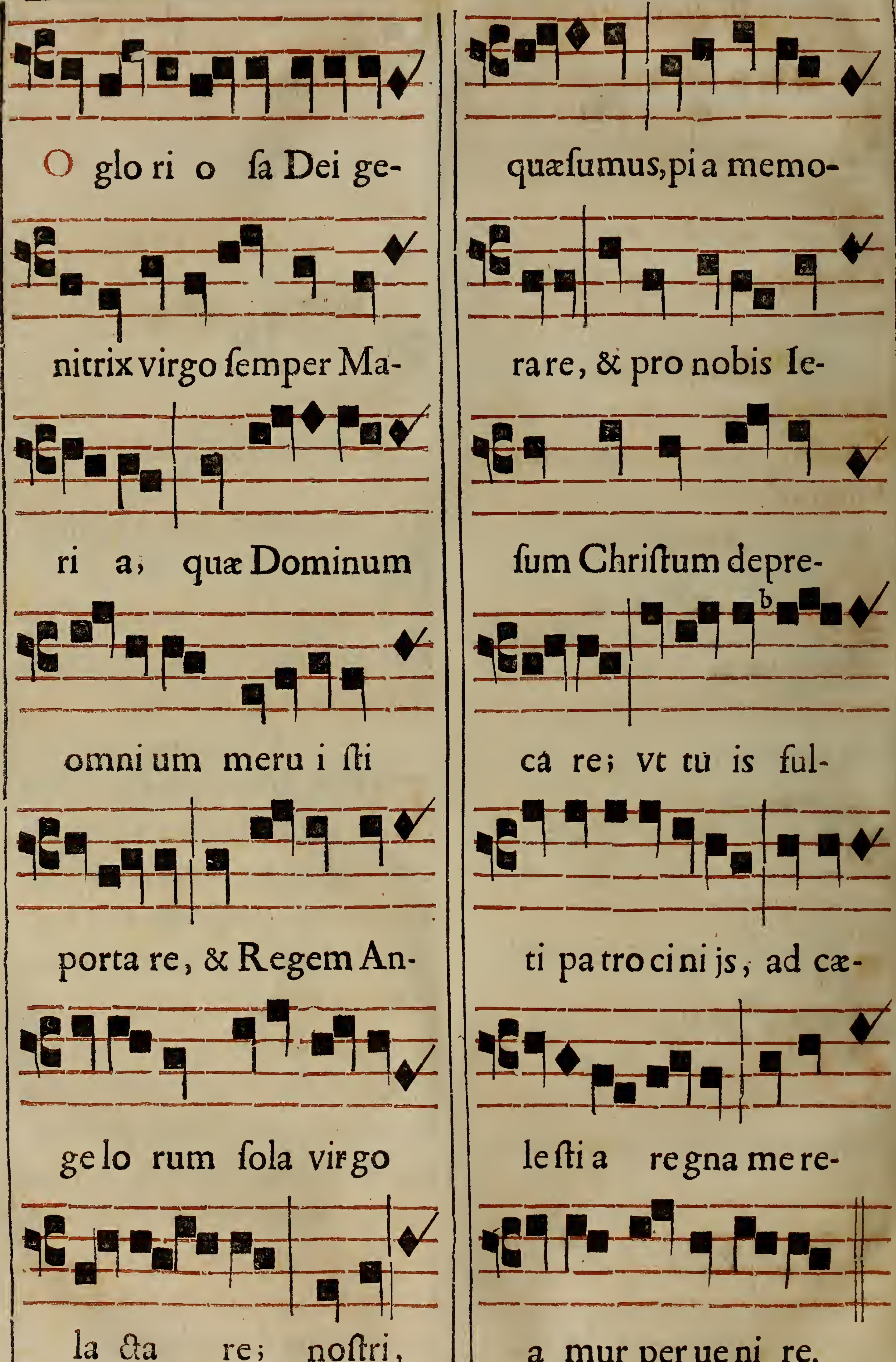
Dicitur totus cum Gloria Patri.

Finitis Antiphonis, & Pſalmis prædictis, Pontifex ſurgit, depoſita mitra, & dicit:

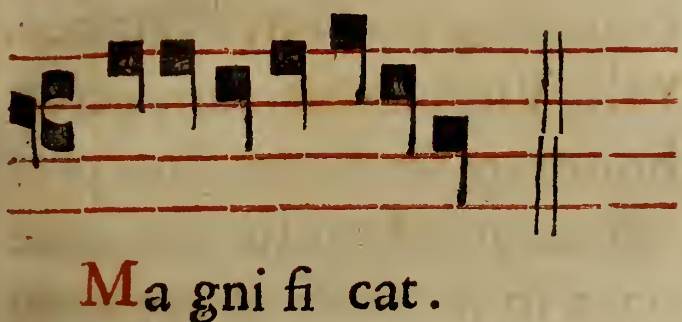
Oremus.

DEus, qui virginalem aulã beatæ Mariæ virginis, in qua habitares, eligere dignatus es: da, quæſumus, vt ſua nos defenſione munitos, iucundos facias ſuę intereſſe cõmemorationi. Qui viuis, & regnas cũ Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Deinde incipit Antiphonã, ſchola proſequente. Qua incepta, ſedet cum mitra, donec perficiatur Antiphona:

O glo ri o ſa Dei ge-
nitrix virgo ſemper Ma-
ri a; quæ Dominum
omni um meru i ſti
porta re, & Regem An-
ge lo rum ſola virgo
la cta re; noſtri,
quæſumus, pi a memo-
ra re, & pro nobis Ie-
ſum Chriſtum depre-
ca re; vt tu is ful-
ti pa tro ci ni js, ad cæ-
le ſti a re gna me re-
a mur per ue ni re.

Canticum B. Mariæ virginis.
Lucæ 1.

cum Gloria Patri.

Finita Aña, ſurgit Pontifex ſine mitra ſtans vſq; ad finem Cantici. Quo finito, dicit:

Oremus.

DEus, qui de beatæ Mariæ virginis vtero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem ſuſcipere voluiſti: præſta ſupplicibus tuis, vt qui verè eā genitricem Dei credimus, eius apud te interceſsionibus adiuuemur. Per eūdem Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, clementiſsima cuius diſpenſatione cuncta creantur ex nihilo, hanc imaginem in honorem pijſsimæ genitricis filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti venerabiliter adaptatam bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris; & præſta, miſericordiſſime Pater, per inuocationē nominis tui, atque eiuſdem vnigeniti filij tui Domini noſtri Ieſu Chriſti, quē pro ſalute generis humani, integritate virginis Mariæ ſeruata, incarnari voluiſti, quatenus precibus eiuſdem ſacratiſſimæ virginis quicumque eādem miſericordię Reginam, & gratioſiſſimam Dominam noſtram coram hac effigie ſuppliciter honorare ſtuduerint, & de inſtātibus periculis eruantur, & in conſpectu diuinæ maieſtatis tuæ de commiſſis, & omiſſis veniam impetrent; ac mereantur in præsenti gratiam, quam deſiderant, adipisci, & in futuro perpetua ſaluatione cum electis tuis valeant gratulari. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſęculorum.
℟. Amen.

Vltimò aſpergat imaginem aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE Imaginum aliorum Sanctorum.

Pontifex ſtãs ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui Sanctorũ tuorũ Imagines, ſeu effigies ſculpi, aut pingi non reprobas, vt quoties illas oculis corporeis intuemur, toties eorum actus, & ſanctitatem ad imitãdum memoriæ oculis meditemur, hanc, quæſumus, Imaginem, (ſeu, sculpturam) in honorem, ac memoriam beati N. Apoſtoli tui, (vel, Martyris, vel, Confeſsoris, aut, Pontificis, vel, Virginis) adaptatam bene ✠ dicere, ac ſancti ✠ ficare digneris; & pręſta, vt quicumq; coram illa ipſum gloriosiſsimum Apoſtolum tuum, (vel, Martyrem, vel, Confeſſorem, aut, Pontificē, vel, Virginem) suppliciter honorare ſtuduerit, illius precibus, ac obtentu à te gratiam in præſenti, & æternam gloriam obtineat in futuro. Per Dominum noſtrũ Iesum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Vltimò aſpergat aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE ſacrorum vaſorum, & aliorum ornamentorum in genere.

Pontifex ſacra vaſa, vel alia ornamenta benedicere volens, ſtãs ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Dñe, Pater clemẽtiſsime, preces noſtras; & hæc purificanda vaſa, & ornamenta ſacri altaris, atq; Eccleſię tuę ſacri miniſterij vſui pręparata bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare digneris. Per Chriſtum Dñm noſtrũ. ℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, à quo omnia immunda purgantur, & in quo omnia purgata clareſcũt, ſupplices omnipotentiam tuã inuocamus; vt ab his vaſis, & ornamentis, quę tibi offerunt famuli tui, omnis ſpiritus immũdus cõfuſus longè diſcedat, & per tuam bene ✠ dictionẽ ad vſum, & miniſterium ſancti altaris, & Eccleſiæ tuę ſanctificata permaneant. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE TABERNACVLI, SIVE VASCVLI PRO SS. EVCHARISTIA CONSERVANDA.

PONtifex Tabernaculũ, ſiue vaſculum pro conſeruanda ſacroſancta Euchariſtia benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui

℟. Qui fecit cælum, & terram.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, maieſtatem tuam ſupplices deprecamur; vt vaſculum hoc pro Corpore Filij tui Dñi noſtri Ieſu Chriſti in eo condendo fabricatum bene✠dictionis tuæ gratia dicare digneris. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.
℟. Amen.

Tum aſpergit illud aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE capſarum pro Reliquijs, & alijs ſanctuarijs includendis.

Pontifex capsas pro Reliquijs, & alijs ſanctuarijs includendis benedicere volens, ſtans cum mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.

ORemus, dilectiſsimi nobis, Deum Patrem omnipotētem; vt qui omnia per vnigenitum Filium suum in virtute Spiritus sancti valdè bona creauit, ipſe nobis indignis ad conſecrationem harū capſarum Reliquijs Sanctorū ſuorum condendis paratarū, rorem gratiæ ſuæ clementer infundere dignetur. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde depoſita mitra, extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

PEr omnia ſæcula ſæculorum ℟. Amen.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.
℣. Surſum corda.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gratias agamus Domino Deo noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.

Verè dignum, & iuſtum eſt, æquum, & salutare, nos tibi

ſemper,& vbique gratias agere, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus inæſtimabilis, Deus ineffabilis, Deus miſericordiarum, & totius conſolationis. Qui Moyſi famulo tuo præcepiſti, vt iuxta exemplar, quod ei in monte demonſtraſti, arcam de lignis imputribilibus conſtrueret, & eam auro mundiſsimo circũdaret, in qua vrna aurea manna cæleſti plena, cum tabulis Teſtamenti digito maieſtatis tuæ conſcriptis, in teſtimoniũ futuris generationibus ſeruari deberet. Quique noſtris ſæculis eadem ſacratiùs intelligenda manifeſtaſti, dum Corpus vnici Filij tui, opere Spiritus ſancti de incorrupta Virgine conceptum, & anima rationali viuificatum, omni plenitudine diuinitatis repleſti. Te suppliciter imploramus, omnipotẽs Deus, Pater Domini noſtri Ieſu Chriſti, ex quo omnis paternitas, in cælo, & in terra nominatur; vt hęc vaſcula Sanctorum tuorũ pignoribus pręparata, eiſdem Sanctis tuis intercedentibus, cæleſti bene ✠ dictione perfũdere digneris: quatenus qui horum patrocinia requirunt, ipſis intercedentibus, cuncta ſibi aduerſantia, te adiuuante, ſuperare, & omnia commodè profutura abundãtia largitatis tuæ mereãtur inuenire. Et ſicut illi, te Domine, inſpirante, ſpiritualium nequitiarum verſutias cauere, & humanitus exquiſita tormenta non ſolùm contemnere, ſed etiam penitus euincere, Chriſto Domino confortante, potuerũt; ita ipſorum merita venerantibus, & Reliquias humiliter amplectentibus, cõtra diabolum, & angelos eius, contra fulmina, & tempeſtates, cõtra grandines, & varias peſtes, cõtra corruptũ aërem, & mortes hominum, vel animalium, contra fures, & latrones, ſiue gentium incurſiones, contra malas beſtias, & ſerpentium, ac reptantium diuerſiſſimas formas, contra malorũ hominum adinuentiones peſſimas, eorumdem Sanctorum tuorũ precibus complacatus, dexteram inuictæ potentiæ tuæ, ad

depul-

depulſionem nociuorum, & largitatem proficuorum ſemper, & vbique propitius extende.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen, quòd à circumſtantibus poſsit audiri:

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum adhuc ſine mitra ſtâs, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

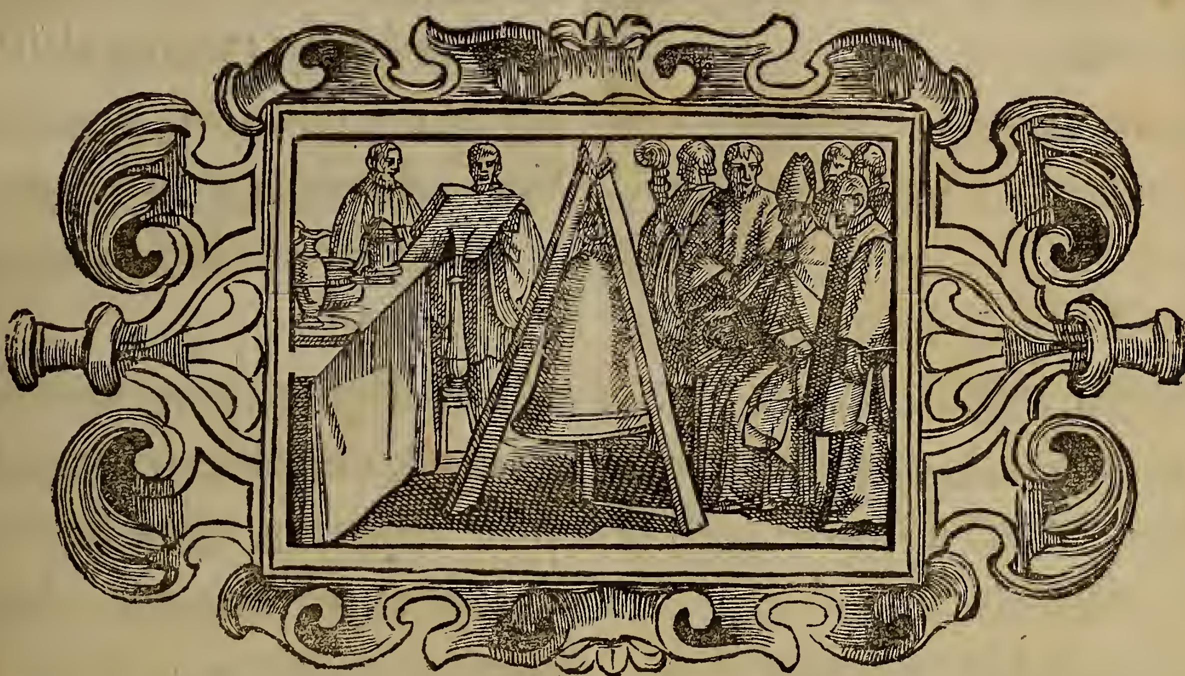
Oremus.

DOmine Deus omnipotens, qui vt murmur inſani populi compeſceres, & ſacerdotium Aaron tibi placitũ comprobares, virgã eius aridam germinare, & flores fructiferos producere feciſti, eandemque in arca teſtamẽti pro ſigno virtutis tuę poni iuſsiſti; ſed & nobis eodem præſagio Chriſtum in ara Crucis areſactũ tertia die reſurrectione refloreſcere, & in Eccleſia nouiſſimo tempore reſuſcitanda per mortem ſuam die, ac nocte fructificare demonſtraſti: te, quęſumus, indulgentiſsime generis humani prouiſor, vt hæc vaſcula Sanctorum tuorum receptaculo præparata ita gratuita gratia ſanctifices; vt vbicumque in tuo nomine prolata fuerint, intercedentibus habitatorum ipſorũ meritis, cuncta aduerſa repellas, & nullifices, & omnia vtilia multiplices, atque cuſtodias: quatenus fideles tui, magnitudine, ſiue vniuerſitate beneficiorum tuorum, in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora ſe percepiſse gratulentur; & per temporalia loca ipsorum precibus impenſa, ad æterna cum eis gaudia poſſidenda fiducialiùs animentur. Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Tunc aſpergat eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE SIGNI, VEL CAMPANÆ.

SIgnum, vel campana debet benedici, antequā ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet campana ipſa ita ſuſpēdi, & ſituari, vt commodè poſſit intus, & extra tangi, tractari, & circuiri: deinde prope ipsā campanam benedicendam paratur Pontifici faldiſtoriū; vas aquæ benedicendæ; aſperſorium; vas cum ſale; lintea munda ad extergēdum campanam, quando opus erit; vas Olei ſancti infirmorum; ſanctū Chriſma; thymiama; thus; myrrha; & thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, ſtolam, & dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in Sacriſtia, aut alio conuenienti loco, paratus amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali albi coloris, mitra ſimplici, baculum paſtoralem manu geſtans venit prope campanam, vbi ſedens ſuper faldiſtorium ibidem ſibi paratum, dicit cum miniſtris Pſalmos ſequentes, videlicet:

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecundùm magnam miſericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, pag. 134.

Pſalmus 53.

DEus in nomine tuo ſaluũ me fac: & in virtute tua iudica me.

Deus exaudi orationem meam: auribus percipe verba oris mei.

Quoniã alieni inſurrexerunt aduerſum me, & fortes quæſierunt animam meam: & nõ proposuerunt Deum ante conſpectum ſuum.

Ecce enim Deꝰ adiuuat me: & Dñs ſuſceptor eſt animę meę.

Auerte mala inimicis meis: & in veritate tua diſperde illos.

Voluntariè ſacrificabo tibi: & cõfitebor nomini tuo Domine: quoniam bonum eſt.

Quoniam ex omni tribulatione eripuiſti me: & ſuper inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 56.

MIſerere mei Deus, miſerere mei: quoniam in te confidit anima mea.

Et in vmbra alarum tuarum ſperabo: donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altiſſimũ: Deum, qui benefecit mihi.

Miſit de cælo, & liberauit me: dedit in opprobrium conculcantes me.

Miſit Deus miſericordiam ſuam, & veritatem ſuam, & eripuit animam meã de medio catulorum leonum: dormiui conturbatus.

Filij hominum, dẽtes eorum arma & ſagittæ: & lingua eorũ gladius acutus.

Exaltare ſuper cælos Deus: & in omnem terram gloria tua.

Laqueum parauerũt pedibus meis: & incuruauerunt animã meam.

Foderũt ante faciem meam foueam: & inciderunt in eam.

Paratum cor meũ Deus, paratum cor meum: cantabo, & pſalmum dicam.

Exurge gloria mea, exurge pſalteriũ & cithara: exurgam diluculo.

Cõfitebor tibi in populis Domine: & pſalmum dicam tibi in gentibus.

Quoniam magnificata eſt vſque ad cęlos miſericordia tua: & vſque ad nubus veritas tua.
E xaltare ſuper cælos Deus:& ſuper omnem terrā gloria tua
G loria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio,& nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 66.

DEus miſereatur noſtri,& benedicat nobis: illuminet vultum ſuum ſuper nos,& miſereatur noſtri.
V t cognoſcamus in terra viā tuam:in omnibus gentibus ſalutare tuum.
C ōfiteātur tibi populi Deus; cōfiteātur tibi populi omnes.
L ætentur & exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate,& gentes in terra dirigis.
C onfiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes:terra dedit fructū suū.
B enedicat nos Deus, Deus noſter,benedicat nos Deus:& metuāt eū omnes fines terræ.
G loria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio,& nūc, & ſemper:& in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 69.

DEus in adiutorium meū intende:Domine ad adiuuandum me feſtina.
C onfundātur, & reuereātur: qui quærunt animam meam.
A uertātur retrorſum, & erubeſcant: qui volūt mihi mala.
A uertantur ſtatim erubeſcētes: qui dicunt mihi, Euge, euge.
E xultent & lętentur in te omnes qui quærunt te: & dicant ſemper,Magnificetur Dominus, qui diligunt ſalutare tuū.
E go verò egenus, & pauper ſum: Deus adiuua me.
A diutor meus, & liberator meus es tu: Domine ne moreris.
G loria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.
S icut erat in principio,& nūc, & ſemper:& in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 85.

INclina Domine aurem tuam,& exaudi me: quoniā inops,& pauper ſum ego.

Cuſtodi animam meã, quoniam ſanctus ſum: ſaluum fac ſeruũ tuum, Deus meus, ſperantem in te.

Miſerere mei Domine, quoniam ad te clamaui tota die: lætifica animã ſerui tui, quoniam ad te, Domine, animam meam leuaui.

Quoniam tu Domine ſuauis, & mitis: & multæ misericordiæ omnibus inuocãtibus te.

Auribus percipe Dñe orationem meam: & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamaui ad te: quia exaudiſti me.

Non eſt ſimilis tui in Dijs Domine: & non eſt secundùm opera tua.

Omnes gentes quaſcumque feciſti, venient, & adorabunt coram te Domine: & glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es Deus ſolus.

Deduc me Dñe in via tua, & ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum, vt timeat nomen tuum.

Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo: & glorificabo nomen tuum in æternum.

Quia miſericordia tua magna eſt ſuper me: & eruiſti animã meã ex inferno inferiori.

Deus, iniqui inſurrexerũt ſuper me, & ſynagoga potentiũ quæſierunt animam meam: & non propoſuerunt te in conſpectu ſuo.

Et tu Domine Deus miserator & misericors: patiens, & multæ miſericordiæ, & verax.

Reſpice in me, & miſerere mei: da imperium tuum puero tuo, & saluum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum ſignum in bonũ, vt videant qui oderunt me, & confundantur: quoniã tu Domine adiuuiſti me, & consolatus es me.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 129.

De profundis clamaui ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocē deprecationis meæ.
Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?
Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuā ſuſtinui te Domine.
Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.
A cuſtodia matutina vſq; ad noctem: ſperet Iſraël in Dño.
Quia apud Dominum miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.
Et ipſe redimet Iſraël: ex omnibus iniquitatibus eius.
Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.
Sicut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Tum ſurgit Pontifex, & ſtās cum mitra benedicit ſal, & aquam, dicens:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cælum, & terram.

EXorcizo te creatura ſalis per Deum ✠ viuum, per Deum ✠ verū, per Deum ✠ ſanctum, per Deum, qui te per Eliſæum Prophetam in aquam mitti iuſſit, vt ſanaretur ſterilitas aquæ; vt efficiaris ſal exorcizatum in ſalutem credentium; & ſis omnibus ſumentibus te ſanitas animæ, & corporis; & effugiat, atque diſcedat à loco, in quo aſperſum fueris, omnis phantaſia, & nequitia, vel verſutia diabolicæ fraudis, omniſque ſpiritus immūdus, adiuratus per eum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculū per ignem. ℟. Amen.

Deinde depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationē meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

IMmenſam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus; vt hāc creaturam ſalis, quam in vsū generis humani tribuiſti, bene ✠ dicere, & ſancti ✠ ficare tua pietate digneris; vt ſit omnibus ſumentibus ſalus

men-

mẽtis & corporis; & quidquid ex eo tactum, vel reſperſum fuerit, careat omni immunditia, omniq́ue impugnatione ſpiritualis nequitiæ. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum accepta mitra, ſuper aquam abſolutè dicit:

EXorcizo te creatura aquę in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, & in nomine Ieſu Chriſti Fi ✠ lij eius Domini noſtri, & in virtute ſancti ✠ Spiritus; vt fias aqua exorcizata ad effugandam omnẽ poteſtatem inimici, & ipſum inimicũ eradicare, & explantare valeas cum angelis ſuis apoſtaticis, per virtutem eiuſdẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde depoſita mitra, dicit:

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui ad ſalutem humani generis maxima quæque Sacramenta in aquarũ ſubſtantia cõdidiſti, adeſto propitius inuocationibus noſtris; & elemento huic multimodis purificationibus præparato virtutem tuæ bene ✠ dictionis infunde: vt creatura tua myſterijs tuis ſeruiens, ad abijciendos dæmones, morboſque pellendos, diuinæ gratiæ ſumat effectũ; vt quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc vnda reſperſerit, careat omni immunditia, liberetur à noxa. Non illic reſideat ſpiritus peſtilens, non aura corrumpens; diſcedant omnes inſidiæ latentis inimici, & ſi quid eſt, quod aut incolumitati habitantiũ inuidet, aut quieti, aſperſione huius aquæ effugiat; vt ſalubritas per inuocationem ſancti tui nominis expetita ab omnibus ſit impugnationibus defenſa. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui te-

cum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

BEne ✠ dic Domine hanc aquam benedictione cæleſti, & aſſiſtat ſuper eam virtus Spiritus ſancti: vt cùm hoc vaſculum, ad inuitandos filios ſanctæ Eccleſiæ præparatũ, in ea fuerit tinctum, vbicumque ſonuerit hoc tintinnabulum, procul recedat virtus inſidiãtium, vmbra phantaſmatum, incurſio turbinum, percuſsio fulminum, læſio tonitruorum, calamitas tempeſtatum, omniſque ſpiritus procellarum: & cùm clangorem illius audierint filij Chriſtianorum, creſcat in eis deuotionis augmẽtum, vt feſtinantes ad piæ matris Eccleſiæ gremium, cantẽt tibi in Eccleſia Sanctorũ canticum nouum, deferentes in ſono præconium tubæ, modulationem pſalterij, ſuauitatem organi, exultationem tympani, iucũditatem cymbali; quatenus in templo ſancto gloriæ tuæ ſuis obſequijs, & precibus inuitare valeant multitudinẽ exercitus Angelorũ. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex mittit ſal in aquam, in modum Crucis, dicendo ſemel.

COmmiſtio ſalis, & aquæ pariter fiat. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, inuictæ virtutis auctor, & inſuperabilis imperij Rex, ac ſemper magnificus triumphator, qui aduerſæ dominationis vires reprimis; qui inimici rugientis ſæuitiam ſuperas; qui hoſtiles nequitias potenter expugnas; te, Domine, trementes, & ſupplices deprecamus, ac petimus, vt hanc creaturam ſalis, & aquæ dignanter aſpicias, benignus illuſtres pietatis tuæ rore ſanctifices: vt vbicumque fuerit

aſperſa, per inuocationem ſãcti tui nominis, omnis infeſtatio immũdi ſpiritus abigatur, terrorque venenoſi ſerpentis procul pellatur; & præſentia ſancti Spiritus nobis miſericordiam tuam poſcentibus vbique adeſſe dignetur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſęcula ſęculorũ. ℞. Amen.

His peractis, Pontifex, accepta mitra, incipit lauare cãpanam cum dicta aqua; & miniſtri proſequũtur lotionem, lauantes eam totaliter intus, & extra, deinde cum linteo mundo extergunt.

Pontifice interim cum mitra ſedente, & cum alijs miniſtris dicente Pſalmum.

Pſalmus 145.

LAuda anima mea Dominum, laudabo Dominũ in vita mea: pſallam Deo meo quamdiu fuero.

Nolite confidere in principibus: in filijs hominum, in quibus non eſt ſalus.

Exibit ſpiritus eius, & reuertetur in terram ſuam: in illa die peribũt omnes cogitationes eorum.

Beatus, cuius Deus Iacob adiutor eius, ſpes eius in Domino Deo ipſius: qui fecit cęlum, & terram, & mare, & omnia, quæ in eis ſunt.

Qui cuſtodit veritatem in ſæculum, facit iudicium iniuriã patientibus: dat eſcam eſurientibus.

Dominus ſoluit compeditos: Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit eliſos: Dominus diligit iuſtos.

Dominus cuſtodit aduenas, pupillum, & viduam ſuſcipiet: & vias peccatorum diſperdet.

Regnabit Dominus in ſæcula, Deus tuus Sion: in generatione & generationem.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 146.

LAudate Dominum, quoniam bonus eſt pſalmus: Deo noſtro ſit iucunda, decoraque laudatio.

Æ dificans Ieruſalem Dominus: diſperſiones Iſraëlis congregabit.

Q ui ſanat contritos corde: & alligat contritiones eorum.

Q ui numerat multitudinem ſtellarum: & omnibus eis nomina vocat.

M agnus Dominus noſter, & magna virtus eius: & ſapientię eius non eſt numerus.

S uſcipiens manſuetos Dominus: humilians autem peccatores vſque ad terram.

P ræcinite Domino in confeſſione: pſallite Deo noſtro in cithara.

Q ui operit cælum nubibus: & parat terræ pluuiam.

Q ui producit in montibus fœnum: & herbam ſeruituti hominum.

Q ui dat iumētis eſcam ipsorum: & pullis coruorum inuocantibus eum.

N on in fortitudine equi voluntatem habebit: neque in tibijs viri beneplacitū erit ei.

B eneplacitū eſt Domino ſuper timentes eum: & in eis, qui ſperant ſuper miſericordia eius.

G loria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

S icut erat in principio, & nūc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 147.

L Auda Ierusalem Dominum: lauda Deum tuum Sion.

Q uoniam confortauit seras portarum tuarum: benedixit filijs tuis in te.

Q ui poſuit fines tuos pacem: & adipe frumenti ſatiat te.

Q ui emittit eloquium suum terræ: velociter currit sermo eius.

Q ui dat niuem ſicut lanam: nebulam ſicut cinerem spargit.

M ittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: ante faciem frigoris eius quis ſuſtinebit?

E mittet verbum suum, & liquefaciet ea: flabit ſpiritus eius, & fluent aquæ.

Q ui annuntiat verbum ſuum Iacob: iuſtitias, & iudicia ſua Iſraël.

N on fecit taliter omni nationi: & iudicia ſua non manifeſtauit eis.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Pſalmus 148.

LAudate Dominum de cælis: laudate eum in excelſis.

Laudate eum omnes Angeli eius: laudate eum omnes virtutes eius.

Laudate eum ſol & luna: laudate eum omnes ſtellæ, & lumen.

Laudate eum cæli cælorum: & aquæ omnes, quæ ſuper cælos ſunt: laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, & facta ſunt: ipſe mandauit, & creata ſunt.

Statuit ea in æternum, & in ſęculum ſæculi: præceptum poſuit, & non præteribit.

Laudate Dominum de terra: dracones, & omnes abyſsi.

Ignis, grando, nix, glacies, ſpiritus procellarum: quę faciunt verbum eius.

Mõtes, & omnes colles: ligna fructifera, & omnes cedri.

Beſtiæ, & vniuerſa pecora: ſerpentes, & volucres pennatę.

Reges terræ, & omnes populi: principes, & omnes iudices terræ.

Iuuenes, & virgines, ſenes cũ iunioribus laudẽt nomen Domini: quia exaltatum eſt nomen eius ſolius.

Confeſsio eius ſuper cælum & terram: & exaltauit cornu populi ſui.

Hymnus omnibus Sanctis eius: filijs Iſraël, populo appropinquanti ſibi.

Pſalmus 149.

CAntate Domino canticum nouum: laus eius in Eccleſia ſanctorum.

Lætetur Iſraël in eo, qui fecit eum: & filiæ Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen eius in choro: in tympano, & psalterio pſallant ei.

Quia beneplacitum eſt Domino in populo ſuo: & exaltabit manſuetos in ſalutem.

Exultabũt ſancti in gloria: lætabuntur in cubilibus ſuis.

Exaltationes Dei in gutture eorum: & gladij ancipites in manibus eorum.

Ad faciendam vindictam in nationibus: increpationes in populis.

Ad alligandos reges eorum in compedibus: & nobiles eorum in manicis ferreis.

Vt faciant in eis iudiciũ conſcriptum: gloria hęc eſt omnibus ſanctis eius.

Pſalmus 150

LAudate Dominũ in ſanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius.

Laudate eum in virtutibus eius: laudate eum ſecundum multitudinem magnitudinis eius.

Laudate eum in ſono tubæ: laudate eum in pſalterio & cithara.

Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis, & organo.

Laudate eũ in cymbalis beneſonantibus, laudate eum in cymbalis iubilationis: omnis ſpiritus laudet Dominum.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio, & nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

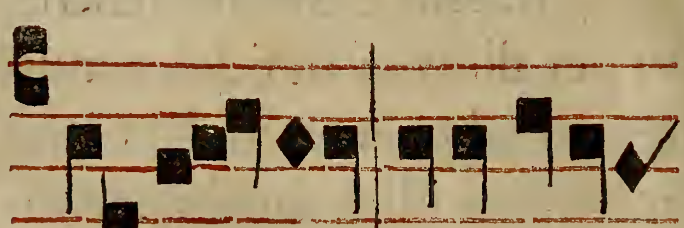
Quibus finitis, ſurgit Pontifex cum mitra; & cum pollice dexteræ manus facit ab extra ſupra campanam de Oleo sãcto infirmorum ſignum Crucis: quo facto, depoſita mitra, dicit:

Oremus.

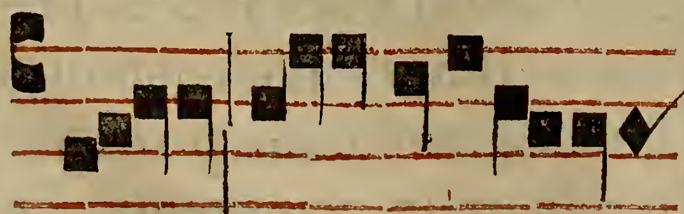
DEus, qui per beatũ Moyſen legiferum famulum tuũ tubas argenteas fieri præcepiſti, quibus dum Sacerdotes tempore ſacrificij clangerent, ſonitu dulcedinis populus monitus ad te adorãdum fieret præparatus; & ad celebranda ſacrificia conueniret, quarum clangore hortatus ad bellũ molimina proſterneret aduerſantium; præſta, quæſumus, vt hoc vaſculum ſanctæ tuæ Eccleſiæ pręparatum ſancti ✠ ficetur à Spiritu ſancto, vt per illius tactũ fideles inuitentur ad præmium. Et cùm melodia illius auribus inſonuerit populorum, creſcat in eis deuotio fidei; procul pellantur omnes inſidiæ inimici, fragor grandinum, procella turbinum, impetus tempeſtatum; temperentur infeſta to-

nitrua; ventorũ flabra fiant ſalubriter, ac moderatè ſuſpenſa; proſternat aëreas poteſtates dextera tuę virtutis; vt hoc audientes tintinnabulum cõtremiſcant, & fugiant ante ſãctæ Crucis Filij tui in eo depictum vexillũ; cui flectitur omne genu, cæleſtium, terreſtriũ, & infernorũ, & omnis lingua confitetur, quòd ipse Dominus noſter Ieſus Chriſtus abſorpta morte per patibulum Crucis regnat in gloria Dei Patris, cum eodem Patre, & Spiritu ſancto, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Pontifex, accepta mitra, extergit cũ linteo mundo Crucem à ſe factam. Deinde inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam:

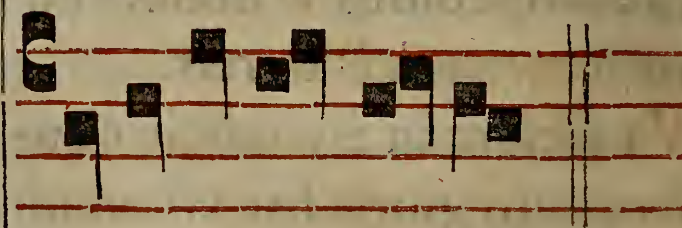
Vox Domini super aquas

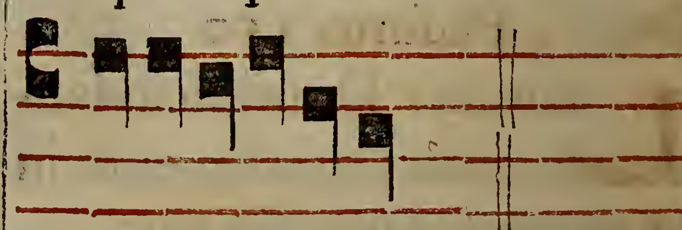
multas, Deus maieſtatis

into nuit: Dominus

ſuper aquas multas.

E v o v a e.

Pſalmus 28.

AFferte Domino filij Dei: afferte Domino filios arietum.

Afferte Domino gloriam, & honorem, afferte Domino gloriam nomini eius: adorate Dominũ in atrio ſancto eius.

Vox Domini super aquas, Deus maieſtatis intonuit: Dominus ſuper aquas multas.

Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia.

Vox Domini confringentis cedros: & cõfringet Dominus cedros Libani.

Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: & dilectus

quem-

quemadmodum filius vnicornium.

V ox Dñi intercidentis flammã ignis: vox Domini concutientis deſertũ, & commouebit Dominus desertũ Cades.

V ox Dñi pręparantis ceruos, & reuelabit condenſa: & in tẽplo eius omnes dicent gloriã.

D ominus diluuium inhabitare facit: & ſedebit Dominus rex in æternum.

D ominus virtutem populo ſuo dabit: Dominus benedicet populo ſuo in pace.

G loria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto. S icut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona.

Interim Pontifex cum mitra ſtans facit cũ pollice dexterę manus de Oleo ſancto infirmorum ſeptem Cruces exteriùs ſuper campanam, & deintus cum Chriſmate quatuor pari diſtantia, dicens, dum quamlibet Crucem facit.

S Ancti ✠ ficetur, & conſe ✠ cretur, Domine, signum iſtud. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. In honorem Sancti N. Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona, & Pſalmo, ac factis Crucibus prædictis, Pontifex ſtans, depoſita mitra, dicit:

O remus.

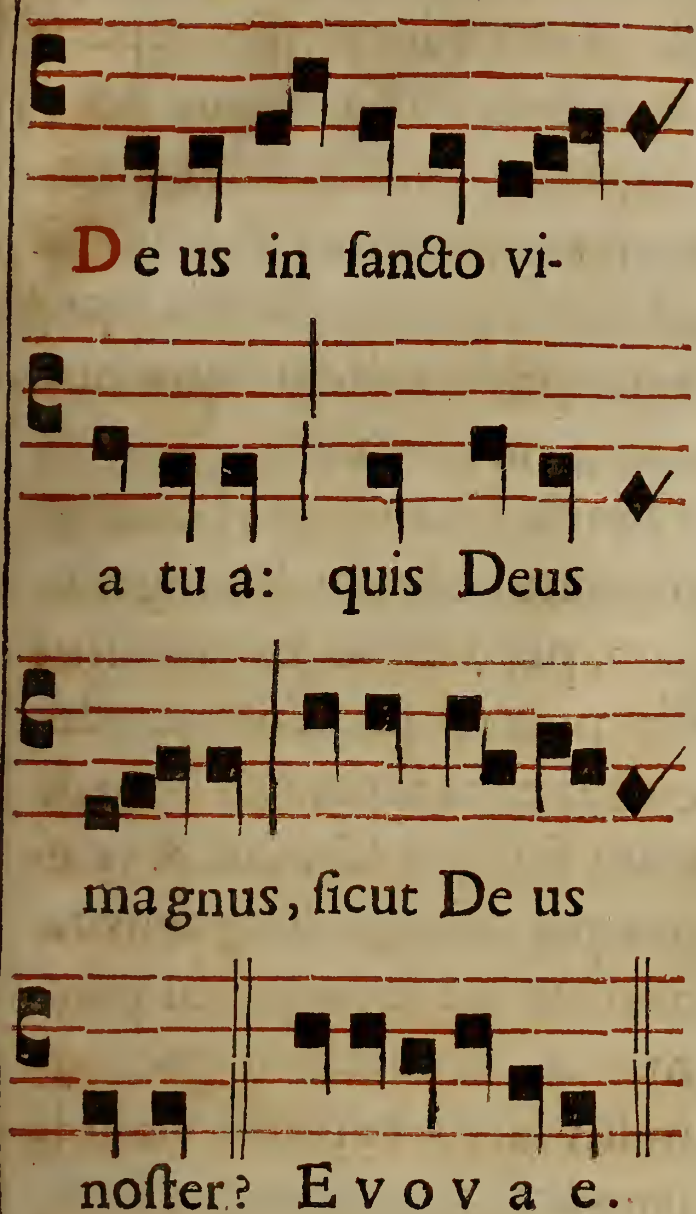
O Mnipotens ſempiterne Deus, qui ante arcã fœderis, per clãgorem tubarum, muros lapideos, quibus aduerſantium cingebatur exer-

citus, cadere feciſti; tu hoc tintinnabulum cęleſti bene ✠ dictione perfunde: vt ad ſonitum eius longiùs effugentur ignita iacula inimici, percuſſio fulminum, impetus lapidũ, læsio tempeſtatum; vt ad interrogationem propheticam, Quid eſt tibi mare, quòd fugiſti? ſuis motibus cum Iordanico retroactis fluento respondeant; A facie Domini mota eſt terra, à facie Dei Iacob. Qui conuertit petram in ſtagna aquarum, & rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis, Domine, non nobis; ſed nomini tuo da gloriam, ſuper miſericordia tua: vt cùm præſens vaſculum, ſicut reliqua altaris vaſa, ſacro Chriſmate tangitur, Oleo ſãcto vngitur; quicumque ad ſonitum eius conuenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, ſemper fidei Catholicæ documẽta ſectentur. Per Dominum noſtrum Iesum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tum ſedet Pontifex, & accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, & myrrham, ſi haberi poſſunt; alioquin, quæ ex ipſis habentur: quibus impoſitis, thuribulum ipſum ſupponitur campanæ, ſeu ſigno, vt totum fumum recipiat, ſchola interim cantante Antiphonam.

D eus

Pſalmus 76.

VIderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ: & timuerũt,& turbatæ ſunt abyſſi.

Multitudo ſonitus aquarum: vocem dederunt nubes.

Etenim ſagittæ tuę tranſeunt: vox tonitrui tui in rota.

Illuxerunt coruſcationes tuæ orbi terrę:commota eſt,& cõtremuit terra.

In mari via tua,& ſemitæ tuæ in aquis multis:& veſtigia tua non cognoſcentur.

Deduxiſti ſicut oues populum tuum: in manu Moyſi, & Aaron.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Quibus dictis,repoſita mitra,ſurgit Pontifex, & dicit:

Oremus.

OMnipotens dominator Chriſte, quo ſecundùm carnis aſſumptionem dormiente in naui, dum oborta tẽpeſtas mare conturbaſſet,te protinus excitato, & imperãte, diſsiluit; tu neceſsitatibus populi tui benignus ſuccurre; tu hoc tintinnabulum ſancti Spiritus rore perfunde: vt ante sonitũ illius semper fugiat bonorum inimicus; inuitetur ad fidem populus Chriſtianus; hoſtilis terreatur exercitus; confortetur in Domino per illud populus tuus conuocatus:ac ſicut Dauidica cithara delectatus deſuper deſcendat Spiritus ſanctus: atque vt Samuele agnum lactentem mactante in holocauſtum re-

gis æterni imperij, fragor aurarum turbam repluit aduerſantium; ita dum huius vaſculi ſonitus tranſit per nubila, Eccleſiæ tuæ conuentum manus conſeruet Angelica, fruges credentiũ, mentes, & corpora ſaluet protectio ſempiterna. Per te Chriſte Ieſu, qui cum Deo Patre viuis, & regnas in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Demũ Diaconus ſacris veſtibus albi coloris paratus, dicit:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

✠ Sequentia ſancti Euangelij ſecundùm Lucam.

IN illo tempore: Intrauit Ieſus in quoddam caſtellum: & mulier quædam Martha nomine, excepit illum in domum ſuam. Et huic erat ſoror nomine Maria: quæ etiam ſedens ſecus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem ſatagebat circa frequens miniſterium. Quæ ſtetit, & ait: Domine, non eſt tibi curæ, quòd ſoror mea reliquit me ſola miniſtrare? Dic ergo illi, vt me adiuuet. Et reſpondens dixit illi Dominus. Martha, Martha, ſollicita es, & turbaris erga plurima. Porrò, vnũ eſt neceſſarium. Maria optimam partem elegit: quæ non auferetur ab ea.

Finito Euangelio, Pontifex oſculatur librum Euangeliorum, per vnum ex miniſtris ſibi porrectum. Tum producit ſuper campanam benedictam ſignum Crucis, & reaſſumpta mitra, diſcedens reuertitur ad locum, vbi paramenta accepit; in quo, dimiſſis ſacris veſtibus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE, & impoſitione Crucis proficiſcentibus in ſubſidium, & defenſionem fidei Chriſtianæ, ſeu recuperationem Terræ ſanctæ.

PRofecturus in ſubſidium, & defenſionem fidei Chriſtianæ, ſeu recuperationem Terræ ſanctę genuflectit ante Pontificem;

coram quo vnus miniſtrorũ tenet Crucem benedicẽdam, illi imponendam.

Tum Pontifex ſtans ſine mitra, dicit ſuper Crucem:

℣. Adiutorium noſtrum in nòmine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens Deus, qui Crucis signum pretioſo Filij tui Sanguine dedicaſti, quique per eandem Crucem Filij tui Domini noſtri Iesu Chriſti mundum redimere voluiſti, & per virtutem eiuſdem venerabilis Crucis humanum genus ab antiqui hoſtis chyrographo liberaſti, te suppliciter exoramus: vt digneris hanc Crucem paterna pietate bene ✠ dicere, & cæleſtem ei virtutem, & gratiam impartire; vt quicumq; eam in Paſsionis, & Crucis Vnigeniti tui signum ad tutelam corporis, & animæ super se geſtauerit, cæleſtis gratiæ plenitudinem in ea, & munimen valeat tuæ benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebelliũ perfidiam repellendam benedixiſti; ita & hoc signum tua dextera bene ✠ dic, & contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuę defenſionis impendas; vt portantibus illud animæ pariter, & corporis proſperitatem cõferat ſalutarem, & ſpiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, & super recepturum ipſam dicit:

Oremus.

DOmine Iesu Chriſte fili Dei viui, qui es verus, & omnipotens Deus, splendor, & imago Patris, & vita æterna, qui tuis discipulis aſseruiſti, vt quicumque vult poſt te venire, semetipsum abneget, & suam crucem tollens te ſequatur, quæsumus immensã clementiam tuam: vt hunc famulum tuum, qui iuxta verbum tuum ſeipsum abnega-

re, ſuamque crucem tollere, & te sequi, ac contra inimicos noſtros pro ſalute populi tui electi properare, & pugnare desiderat, semper, & vbique protegas, ac à periculis omnibus eruas, & à vinculo peccatorum absoluas, acceptumque votum ad effectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, & vita, & in te sperantium fortitudo, eius iter benè diſponas, & prospera cuncta concedas; vt inter præsentis ſæculi anguſtias tuo semper auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaëlem, qui Tobiæ comes fuit in itinere ſuo, eiusq; patrem à corporis cæcitate liberauit: in eundo, & redeundo ſit ei defensor contra omnes visibiles, & inuisibiles hoſtis insidias, & omnem mentis, & corporis ab eo cæcitatem repellat. Qui cum Deo Patre, & Spiritu sancto, viuis, & regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum.

℟. Amen.

Tum Pontifex ſedens, accepta mitra, imponit illi Crucem dicens:

ACcipe ſignum Crucis; in nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; in figuram Crucis, paſsionis, & mortis Chriſti, ad tui corporis, & animæ defensionem: vt diui-

næ bonitatis gratia, poſt iter expletum, ſaluus, & emendatus ad tuos valeas remeare. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Demum Pontifex aſpergit Cruce ſignatum aqua benedicta; qui genuflexus oſculatur manum Pontificis, & diſcedit.

DE BENEDICTIONE ARMORVM.

Pontifex benedicturus arma, quę aliquis miniſtrorum coram eo tenet, aut ſupra altare, vel aliquam menſam ponuntur, ſtãs ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipotentis Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti deſcendat super hæc arma, & ſuper induentem ea, quibus ad tuendam iuſtitiam induatur. Rogamus te, Dñe Deus, vt illũ protegas, & defendas, qui viuis, & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Deus omnipotens, in cuius manu victoria plena

conſiſtit, quique etiam Dauid ad expugnandum rebellem Goliam vires mirabiles tribuiſti: clementiam tuam humili prece depoſcimus, vt hęc arma almifica pietate bene✠dicere digneris: & concede famulo tuo N. eadem geſtare cupienti, vt ad munimen, ac defenſionem ſanctæ matris Eccleſiæ, pupillorum, & viduarum, contra inuiſibilium, & viſibilium hoſtium impugnationem, ipſis liberè, & victoriosè vtatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde aſpergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE ENSIS.

Pontifex enſem benedicere volens, illo, cui tradendus eſt, coram eo genuflectente, quem vnus ex miniſtris coram eo tenet, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Bene✠dicere digneris, quæſumus Domine, enſem iſtum, & hunc famulum tuum, qui eum, te inſpirante, ſuſci-

ſuſcipere deſiderat, pietatis tuæ cuſtodia munias, & illæſũ cuſtodias. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde aſpergat enſem aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus eſt, genuflexo coram eo permanente, dicẽs:

Accipe enſem iſtũ, in nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti; & vtaris eo ad defenſionem tuã, ac ſanctæ Dei Eccleſię, & ad confuſionẽ inimicorũ Crucis Chriſti, ac fidei Chriſtianæ: & quantũ humana fragilitas permiſerit, cũ eo neminem iniuſtè lædas: quod ipſe tibi præſtare dignetur, qui cũ Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

DE BENEDICTIONE, & traditione Vexilli bellici.

Pontifex vexillũ bellicum, quod vnus ex miniſtris corã eo tenet, benedicere volens, ſtans ſine mitra, dicit:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens ſempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio, & triumphantium fortitudo, reſpice propitius ad preces humilitatis noſtræ; & hoc vexillum, quod bellico vſui præparatum eſt, cæleſti bene ✠ dictione ſanctifica: vt cõtra aduerſarias, & rebelles nationes ſit validum, tuoque munimine circumſæptũ; ſitque inimicis Chriſtiani populi terribile, atque in te confidentibus ſolidamentum, & certa fiducia victoriæ. Tu enim es Deus, qui conteris bella, & cæleſtis præſidijs ſperantibus in te præſtas auxilium. Per vnicum Filium tuũ, Chriſtum Dominum noſtrum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Deinde aſpergit vexillum aqua benedicta. Tum ſedens, accepta mitra, genuflexo coram eo illo, cui vexillum tradendum eſt, conſignat ei ipſum vexillum, dicens:

ACcipe vexillum, cæleſti benedictione ſanctificatum: ſitque inimicis populi Chriſtiani terribile; & det tibi Dominus gratiã, vt ad ipſius nomen, & honorem, cum illo hoſtium cuneos potenter penetres incolumis, & ſecurus.

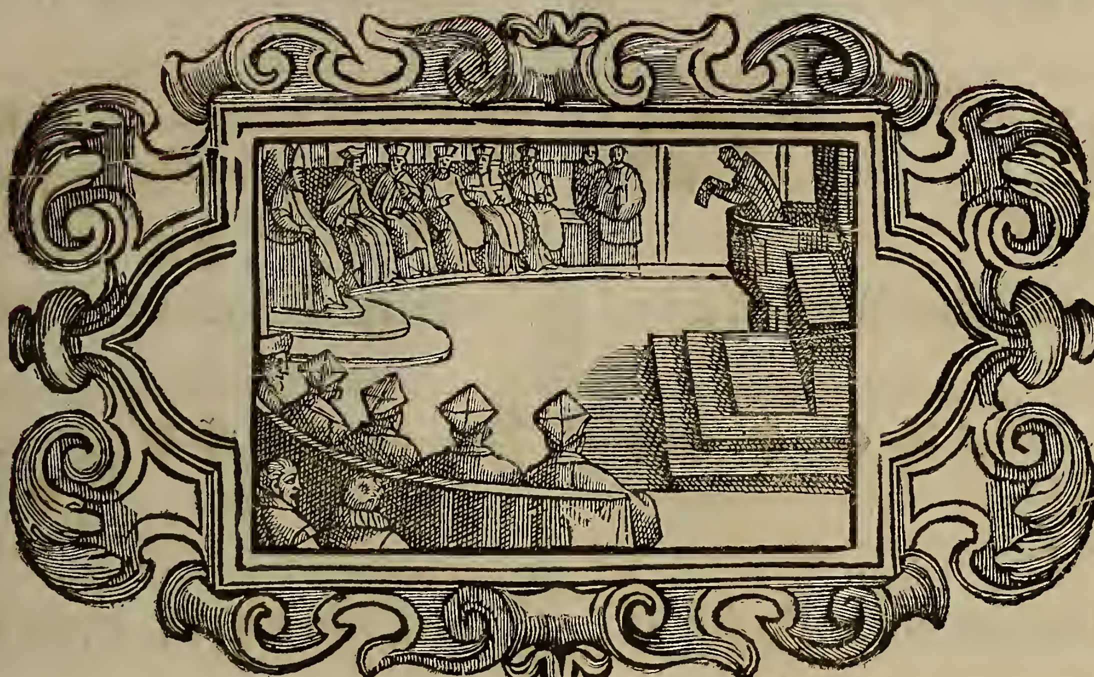
Deinde dat ei oſculum pacis, dicens: Pax tibi. qui accepto vexillo oſculatur manus Pontificis, ſurgit, & diſcedit.

FINIS SECVNDAE

PARTIS.

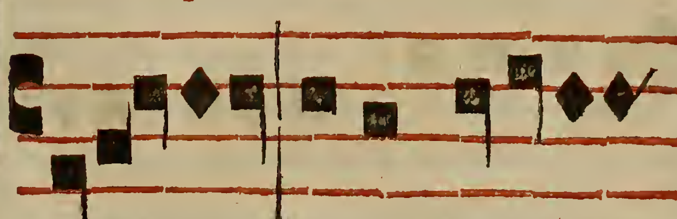
PONTIFICALIS

PARS TERTIA.

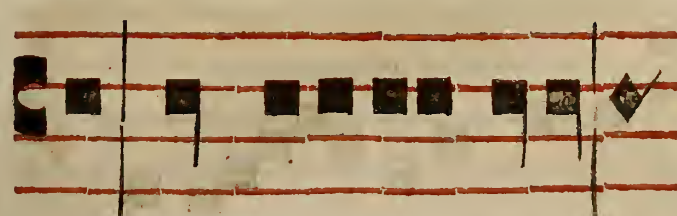

DE PVBLICATIONE Feſtorum mobilium in Epiphania Domini.

IN Epiphania Domini, cantato Euangelio, Archidiaconus, ſiue aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius, iuxta conſuetudinem loci, pluuiali paratus, aſcendet ambonem, vel pulpitum, & ibidem, vel in alio loco, vbi cantari ſolet Euangelium, è vetuſto Eccleſiæ ſanctæ inſtituto publicabit Feſta mobilia anni currentis iuxta infraſcriptam formulã; & diem Synodi diœceſanę ſuo loco promulgabit, licet in formula infraſcripta, Dominica ſecũda poſt Paſcha notata ſit.
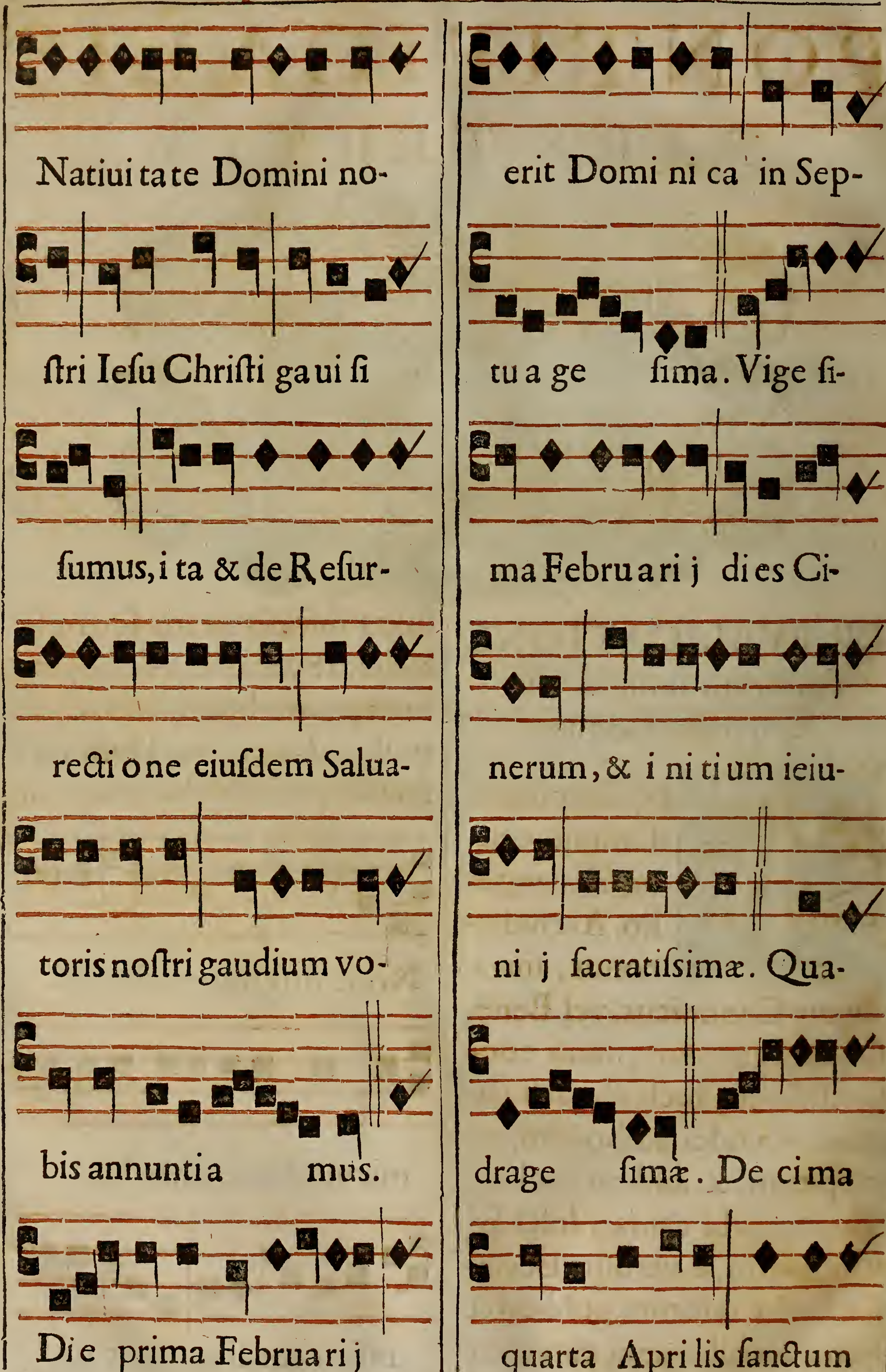

Noue ritis, fratres chariſſi-
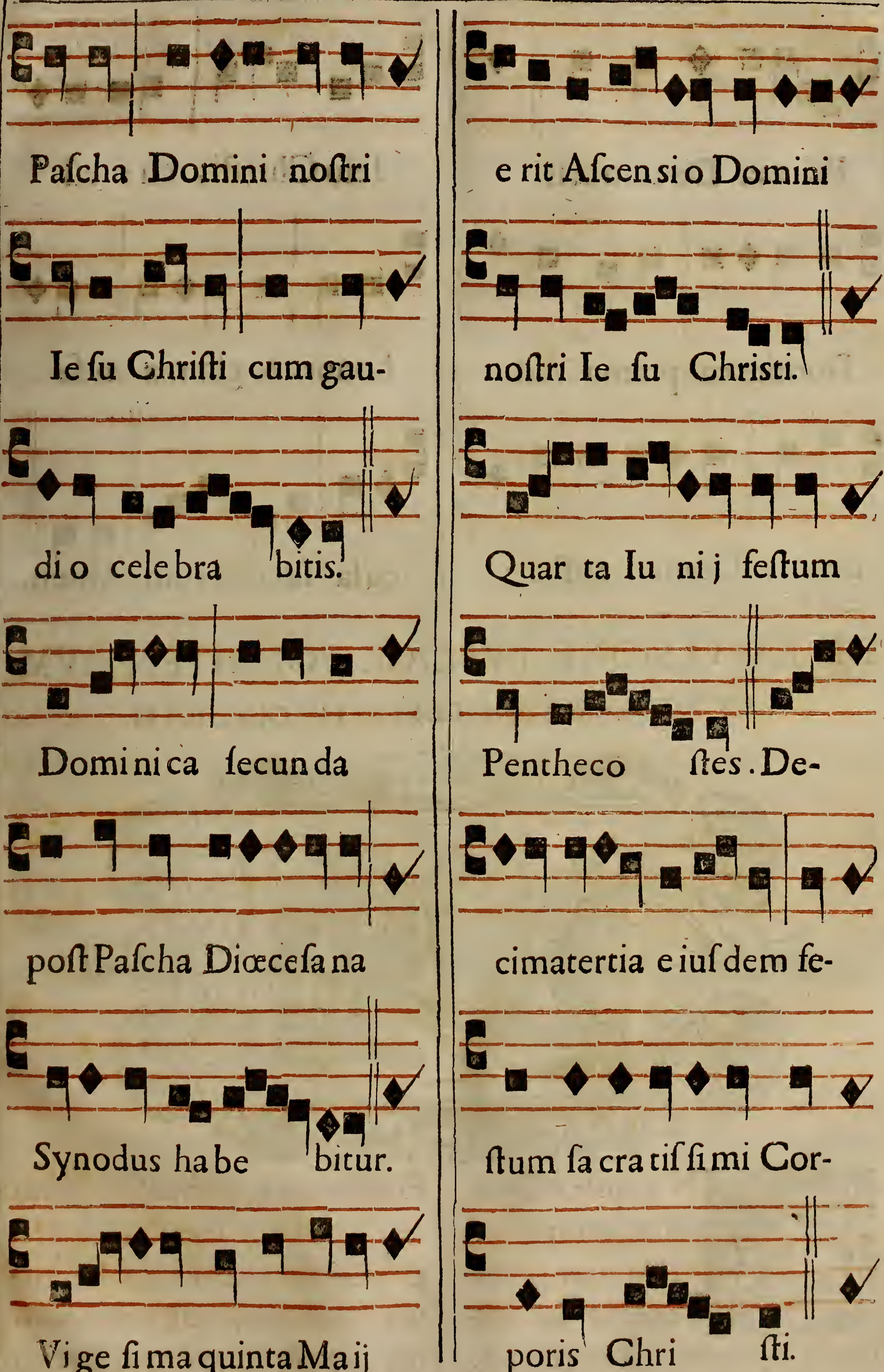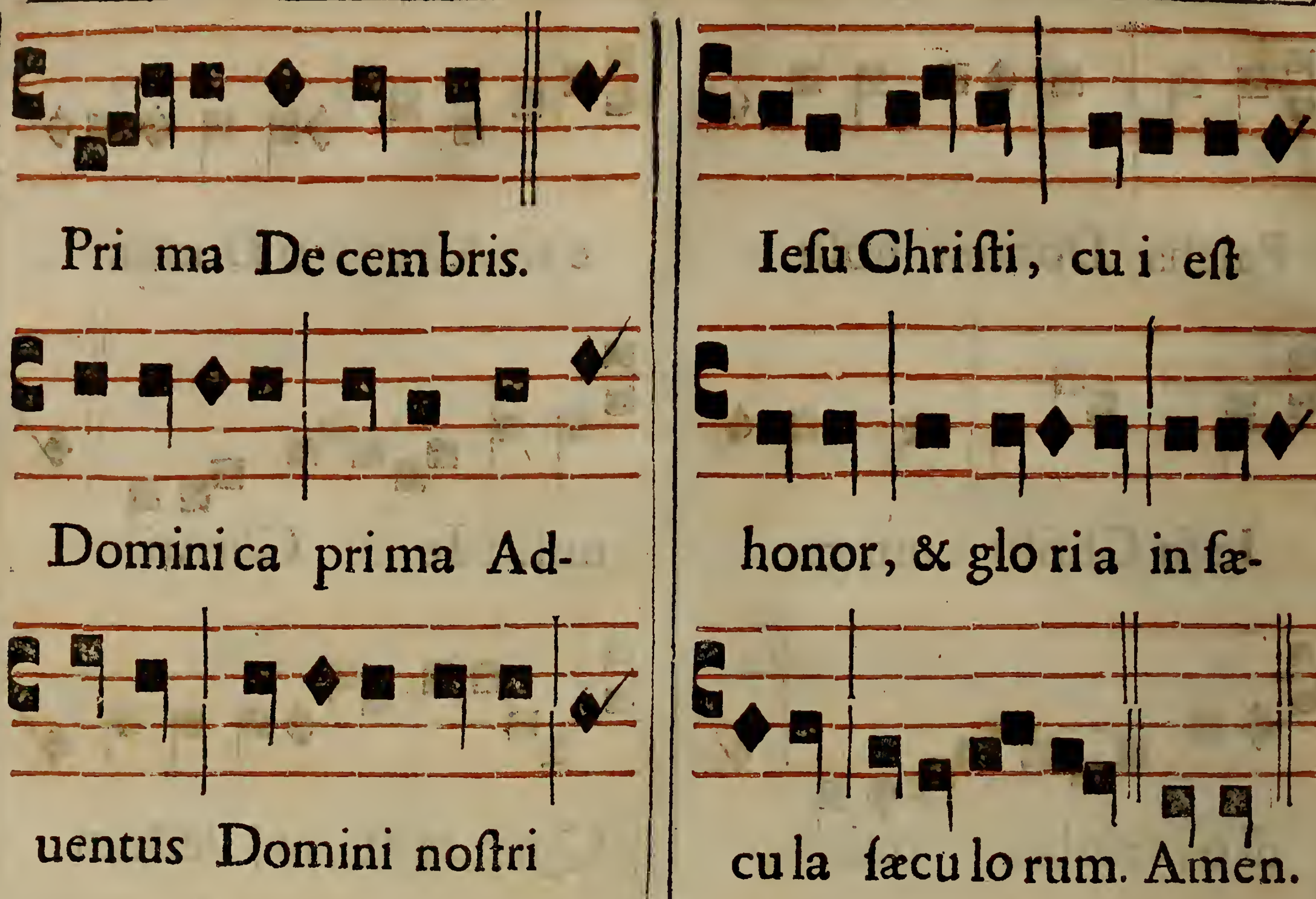

mi, quòd annuente Dei

miſe ri cordi a, ſicut de

Natiui ta te Domini no-
ſtri Ieſu Chriſti ga ui ſi
ſumus, i ta & de Reſur-
recti o ne eiuſdem Salua-
toris noſtri gaudium vo-
bis annunti a mus.
Di e prima Februa ri j
erit Domi ni ca in Sep-
tu a ge ſima. Vige ſi-
ma Febru a ri j di es Ci-
nerum, & i ni ti um ieiu-
ni j ſacratiſsimæ. Qua-
drage ſimæ. De ci ma
quarta Apri lis ſanctum

Paſcha Domini noſtri
Ie ſu Chriſti cum gau-
di o cele bra bitis.
Domi ni ca ſecun da
poſt Paſcha Diœceſa na
Synodus ha be bitur.
Vi ge ſi ma quinta Ma ij
e rit Aſcen si o Domini
noſtri Ie ſu Christi.
Quar ta Iu ni j feſtum
Pentheco ſtes . De-
cimatertia e iuſ dem fe-
ſtum ſa cra tiſ ſi mi Cor-
poris Chri ſti.

DE EXPVLSIONE PVBLICE POENITENTIVM AB ECCLESIA, IN FERIA IV. CINERVM.

IN capite Quadragesimæ ſolemniter pœnitentes de Eccleſia eijciuntur, hoc modo.

Pœnitentes, quibus ſecũdùm Ius, vel consuetudinem pro grauioribus criminibꝰ ſolemnis pœnitentia eſt imponenda, hac die hora quaſi tertia

conueniunt ad Eccleſiam cathedralem, in vilibus veſtimentis, nudis pedibus, & vultibus ad terram demiſſis, quorum nomina ſcribi debent; accipientes pœnitētiam iuxta modum culpæ ab Epiſcopi Pœnitentiario, vel ab alijs, quibus hoc officium commiſsū eſt; & poſteà omnes emittuntur, & manent ante fores Eccleſiæ. Pontifex interim, dicta Sexta, ſi non ſit celebraturus, paratur ſupra rochetum (vel ſi ſit Religiosus, ſupra ſuperpelliceum) amictu, alba, cingulo, ſtola, pluuiali violaceis, mitra ſimplici, & baculo paſtorali. Si autem Pontifex eſt celebraturus, dum dicitur Nona, more ſolito accipit sādalia, & cætera paramenta Pōtificalia, vsq; ad dalmaticam incluſiuè, & deſuper pluuiale coloris violacei, & mitram ſimplicem; & benedicit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum miniſtris, schola, & toto Clero, Cruce, aqua benedicta, & duobus cereis pręcedētibus, egreditur chorum circa medium Eccleſiæ, vbi parata ſit ſedes. Tunc Clerus diuiditur per duos choros, hinc, inde, verſus valuas Eccleſiæ. Pœnitentes verò omnes ingreſſi proſternunt ſe cum lacrymis in Ecclesiæ pauimento coram Pontifice inter vtrumq; chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter ſtans imponit cineres super capita singulorum, dicens:

Memento homo, quia puluis es, & in puluerem reuerteris: age pœnitentiam, vt habeas vitam æternam.

Et vnus ex Canonicis aſpergit eos aqua benedicta. Poſteà Pontifex ſtans, depoſita mitra, benedicit cilicia, in hunc modum:

℣. Adiutorium noſtrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit cælum, & terram.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens, & miſericors Deus, qui peccatoribus pietatis tuæ miſericordiam quærentibus hoc indumento veſtitis miſericordiam tuam, & veniam tribuiſti, obsecramus clemētiam tuam, vt hoc indumentum, quod vocatur cilicium, bene ✠ dicere, & sāⅽti ✠ ficare digneris: vt quicūque eo pro peccatis ſuis indutus fuerit, & miſericordiam tuam implorauerit, veniam, & indulgentiam tuę ſanctę miſericordiæ conſequatur. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Aſpergantur aqua benedicta.

Benedictis cilicijs, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

APud Dominum miſericordia eſt, & apud Deū redemptio: ita enim lapſis hominibus ſubuenit, non ſolùm per Baptiſmi, & Confirmationis gratiam, ſed etiā per Pœnitentiæ medicinam, vt ſpiritus humanus vita reparetur æterna. ℟. Deo gratias.

Quo facto, Pontifex incipit Antiphonā, Ne reminiſcaris. & ſuper faldiſtorium accumbit, & miniſtri, & totus populus, & pœnitentes proſternūt ſe in terram, & pro ipſorū pœnitentium abſolutione dicunt ſeptem Pſalmos pœnitentiales alternatim: deinde dicitur Aña. Ne reminiſcaris.

Poſteà dicuntur Litaniæ; quibus finitis, Pontifex dicit ſuper ipſos pœnitentes:

Pater noſter. Et ne nos.

℣. Saluos fac seruos tuos, & ancillas tuas.

℟. Deus meus ſperātes in te.

℣. Mitte eis Domine auxiliū de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eos.

℣. Nihil proficiat inimicus in eis.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.

℣. Eſto eis Domine turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Domine Deus virtutum conuerte nos.

℟. Et oſtende faciem tuam, & ſalui erimus.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EXaudi, Domine, preces noſtras, & confitentium tibi parce peccatis; vt quos conſciētiæ reatus accusat, indulgētia tuæ miſerationis abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

PRæueniat hos famulos tuos, (vel, has famulas tuas,) quęſumus, Domine, miſericordia tua; vt omnes iniquitates eorum celeri indulgentia deleantur. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

Oremus.

ADeſto, Dñe, ſupplicationibus noſtris, nec ſit ab his famulis tuis, (vel, famulabus tuis) clementiæ tuę lōginqua miſeratio; ſana vulnera, eorūque dimitte peccata; vt ab omnibus iniquitatibus expiati, tibi, Domine, ſemper valeāt adhærere. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

DOmine Deus noſter, qui offensione noſtra non vinceris, ſed ſatisfactione placaris; respice, quæsumus, ad hos famulos tuos, (vel, has famulas tuas,) qui ſe tibi peccaſſe grauiter confitentur: tuum eſt enim abſolutionem criminum dare, & veniam præſtare peccantibus, qui dixiſti, te pœnitentiam malle peccatorum, quàm mortem: conce-
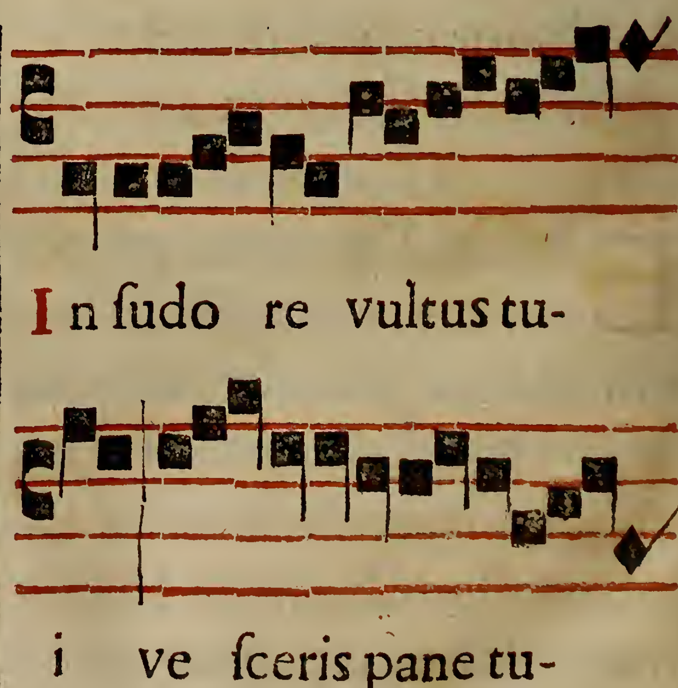
de ergo, Domine, vt tibi pœnitentiæ excubias celebrent, & correctis actibus ſuis, conferri ſibi à te ſempiterna gaudia gratulētur. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

His peractis, ſurgunt pœnitentes, & facit eis Pontifex ſermonem; oſtendens qualiter Adam propter peccatū eiectus eſt de paradiſo, & multa maledicta in eū congeſta ſunt; & qualiter eius exemplo ipſi de Eccleſia ad tempus eijciēdi ſunt. Quo facto, accipiat vnum ex eis per dexteram manum, & omnes alij ſimiliter ſe manibus tenentes cādelas accenſas in manibus habentes ſubsequantur eum; & ita eos eijciat de Eccleſia, cum lacrymis dicens:
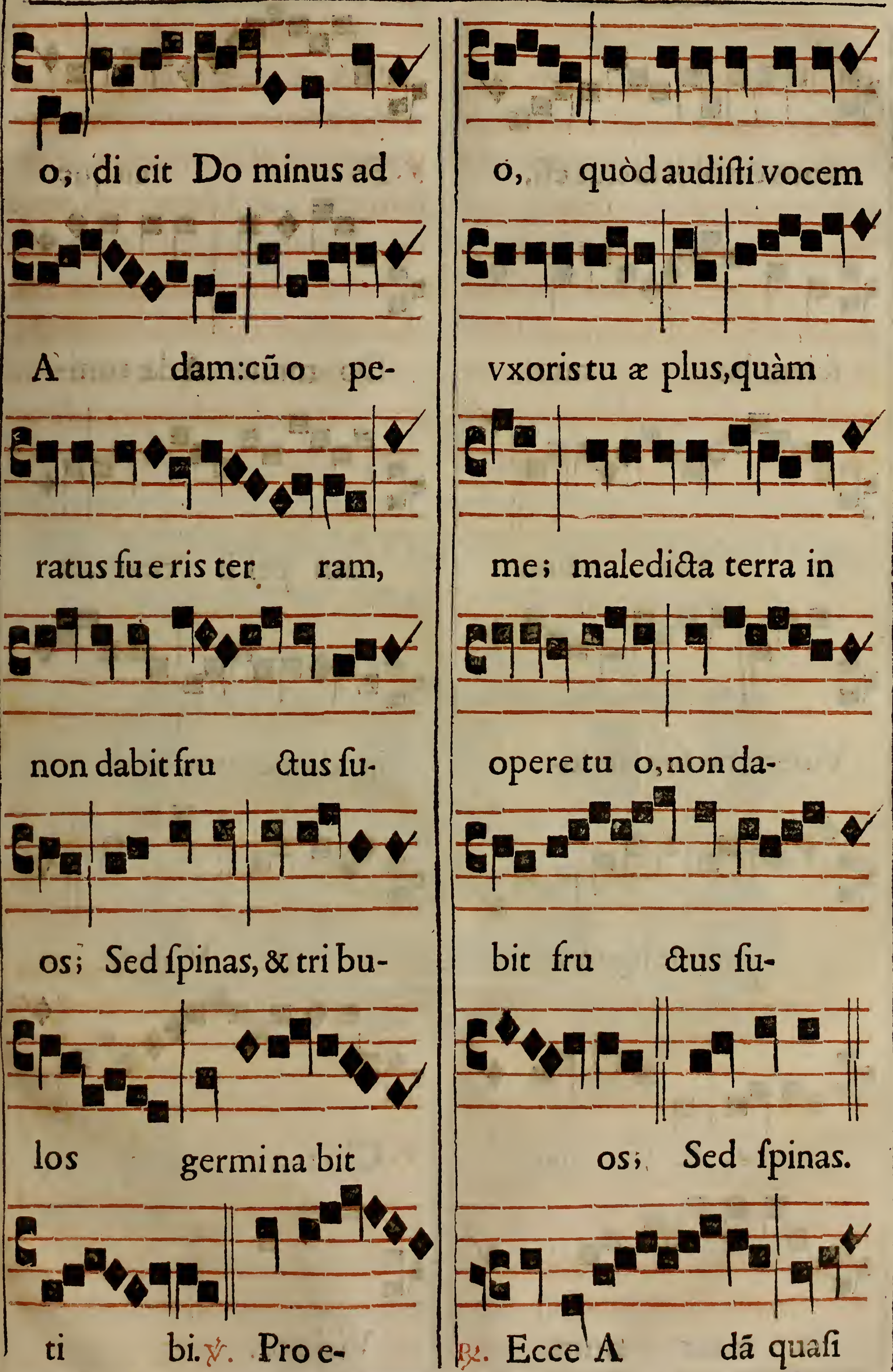

Ecce eijcimini vos hodie à liminibus ſāctæ matris Eccleſiæ propter peccata, & ſcelera veſtra, ſicut Adam primus homo eiectus eſt de paradiſo propter transgreſsionem ſuam.
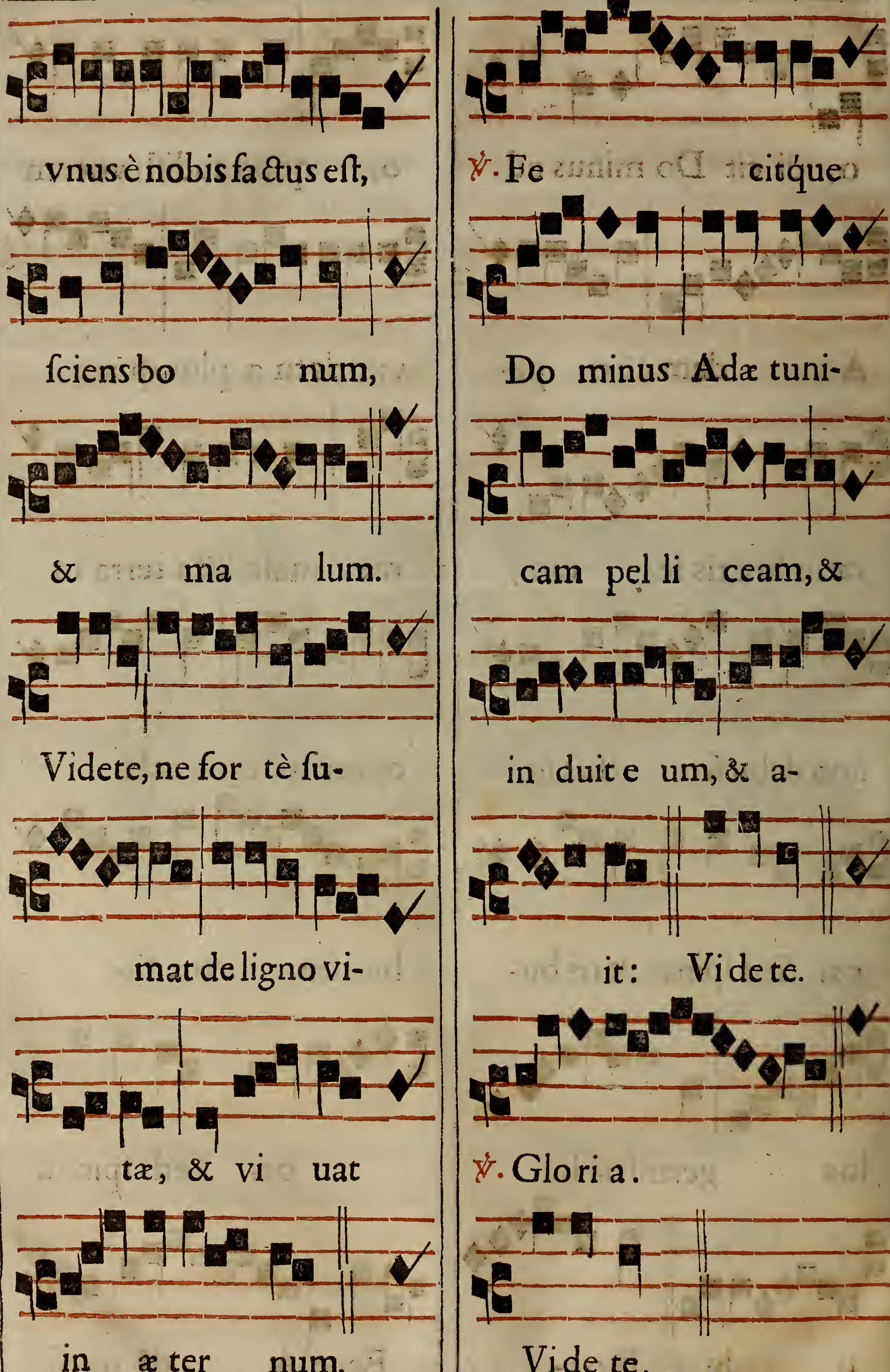
Et interim ſchola cantat Reſponſorium.

o, di-

o, di cit Do minus ad
A dam:cũ o pe-
ratus fu e ris ter ram,
non dabit fru ctus ſu-
os; Sed ſpinas, & tri bu-
los germi na bit
ti bi. ℣. Pro e-
o, quòd audiſti vocem
vxoris tu æ plus, quàm
me; maledicta terra in
opere tu o, non da-
bit fru ctus ſu-
os; Sed ſpinas.
℟. Ecce A dã quaſi

vnus

vnus è nobis factus eſt,
ſciens bo num,
& ma lum.
Videte, ne for tè ſu-
mat de ligno vi-
tæ, & vi uat
in æ ter num.
℣. Fe citque
Do minus Adæ tuni-
cam pel li ceam, &
in duit e um, & a-
it: Vi de te.
℣. Glo ri a.
Vi de te.

Et ſic eis extrà eiectis, & ante valuas Eccleſię genibus flexis gemendo manẽtibus, Põtifex in limine oſtij ſtans moneat eos, quòd de Domini misericordia non desperent; ſed ieiunijs, orationibus, peregrinationibus, eleemoſynis, & alijs bonis operibus inuigilẽt: vt Dominus ad dignum fructum veræ pœnitentię eos perducat; quòdque Feria quinta in Cœna Domini redeant, quoniam tunc in ſanctam Eccleſiam reducentur, quam vſque tunc ingredi non præſumant. Et mox Pontifice cum Proceſsione ad chorum redeunte, valuæ Eccleſiæ ante oculos eorum clauduntur; & incipitur Miſsa, & proceditur ordine ſuo.

DE RECONCILIATIONE POENITENTIVM,

QVÆ FIT IN FERIA V. COENÆ DOMINI.
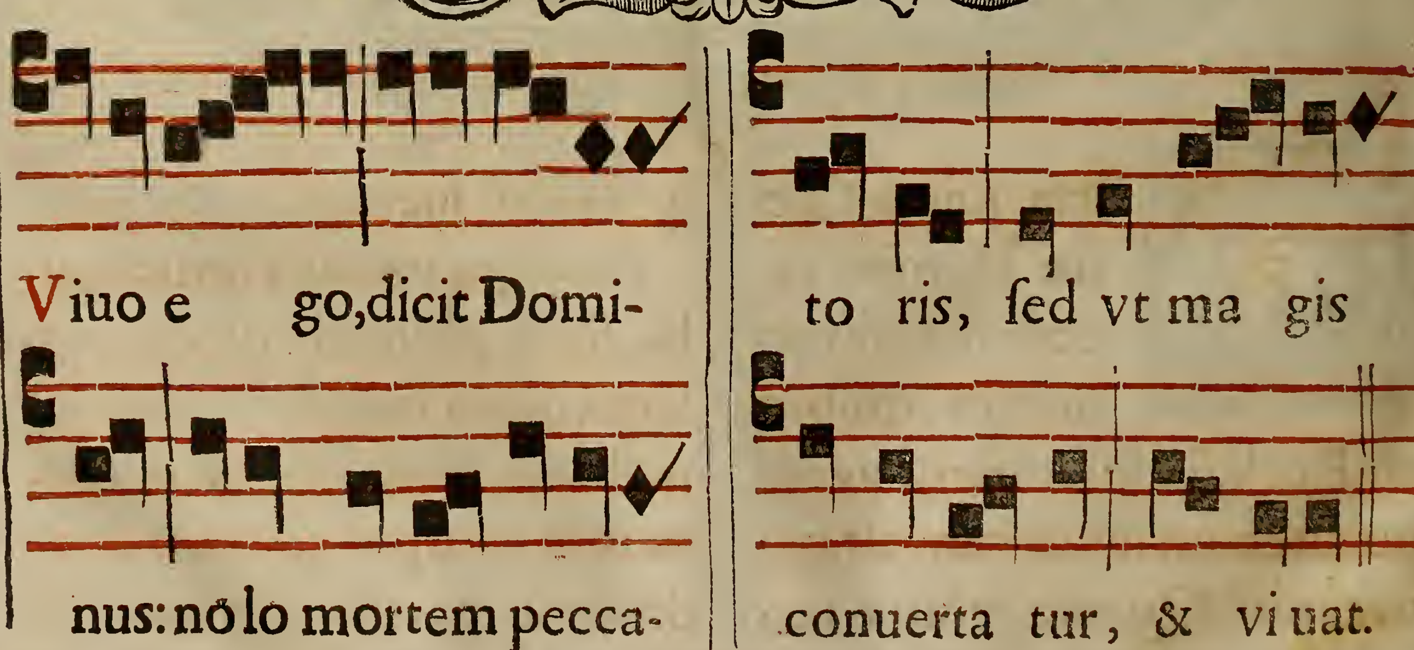

FEria quinta Cœnæ Domini reconciliãtur pœnitẽtes, quibus ab Eccleſia ſolemnem agere pœnitẽtiam iniunctum eſt, qui in capite Quadrageſimæ de ipſa eiecti fuerunt.

Pontifex paratus amictu, alba, ſtola, pluuiali coloris violacei, mitra ſimplici, & baculo paſtorali, miniſtris etiam paratis, & insuper quatuor Subdiaconis paratis, & vno Diacono

cono de antiquioribus induto solemniter, atque Archidiacono cum amictu, alba, & ſtola ſine dalmatica, proſternit ſe ſuper faldiſtorium coram altari, dicens cum præfatis miniſtris, & Clero, ſeptem Psalmos pœnitentiales, & Litanias. Pœnitentes verò tunc ante fores Eccleſiæ nudis pedibus ad terrã proſtrati manent, tenentes in manibus cereos extinctos. Cumque in Litanijs dictum fuerit: Omnes ſancti Patriarchæ, & Prophetæ. ℟. Orate pro nob. & idem à Choro fuerit responsum, paulisper, ſubſiſtitur; & tunc Pontiſex mittit ad pœnitentes duos Subdiaconos candelas accenſas in manibus ferentes. Qui cùm ad portã peruenerint, ſtantes in limine oſtij, eleuatis manibus, oſtendunt illis candelas accẽſas, dicentes Antiphonam:

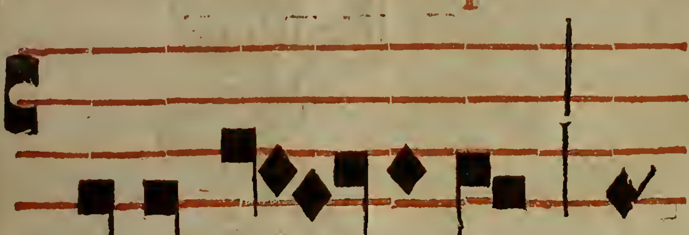

Qua finita, extinguunt mox ipſas candelas coram illis, & reuertuntur ad locum ſuum. Et proceditur in Litanijs. Cùmque dictum fuerit.

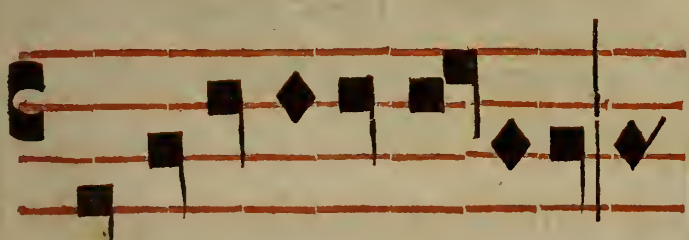
Omnes ſancti Martyres.

℟. Orate pro nobis.

& idem à choro reſponſũ fuerit, tunc etiam ſubſiſtitur à Litanijs; & Pontifex mittit ad illos, duos alios Subdiaconos, ſimili modo, cum candelis accẽſis, qui in limine oſtij conſtituti cantant Antiphonam.

Di cit Do mi nus:

Pœ ni ten ti am a gi te,

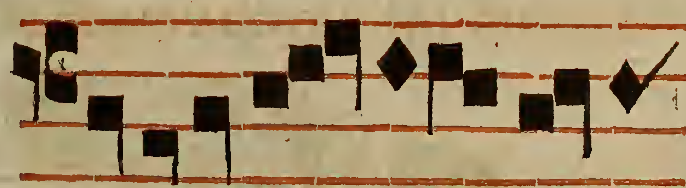
appropinquabit e nim

regnum cæ lo rum.

Et mox extinctis candelis, vt priùs, reuertuntur ad locũ ſuum. Et proceditur in Litanijs vſque ad Agnus Dei.

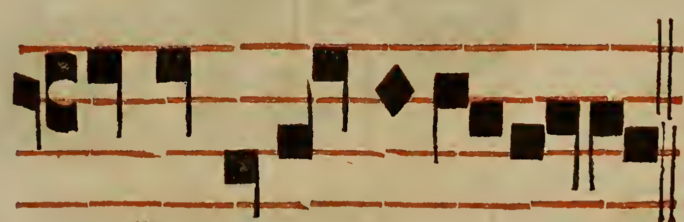
Tunc Pontifex mittit ad illos vnum ſenem Diaconum indutum, vt ſuprà, cũ magno cereo illuminato. Ille igitur in limine oſtij cõſtitutus cantat Antiphonam.

Leuate ca pi ta ve-

ſtra, ec ce appropin-

quabit redemptio ve ſtra.

Et nunc accenduntur candelæ pœnitentium ex illo cereo. Cereus autem ille non extinguitur, ſed Diaconus cũ eo accenſo reuertitur. Et tũc dicitur in Litanijs.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.

℟. Parce nobis Domine.

& alia vſque in finem. Quo dicto, Pōtifex ab accubitu ſurgens cum miniſtris, & Clero, Cruce, thuribulo, cereis, & omni paratu præcedentibus, egreditur extra chorum Eccleſiæ. Et parato ſibi quaſi in medio Eccleſiæ faldiſtorio, ſedet reſpiciens ad oſtium Eccleſiæ, Clero per choros verſus ipſum oſtium ab vtroq; latere diſpoſito ſeriatim. Tunc Archidiaconus paratus, vt præmiſſum eſt, ſtans in limine oſtij, excelſa voce in tono Lectionis dicit ad illos ante oſtiũ foris ſtantes.

State in silentio: audientes audite.

Indicto itaque ſilentio, vertens ſe ad Pontificem, dicit ſimiliter in tono Lectionis.
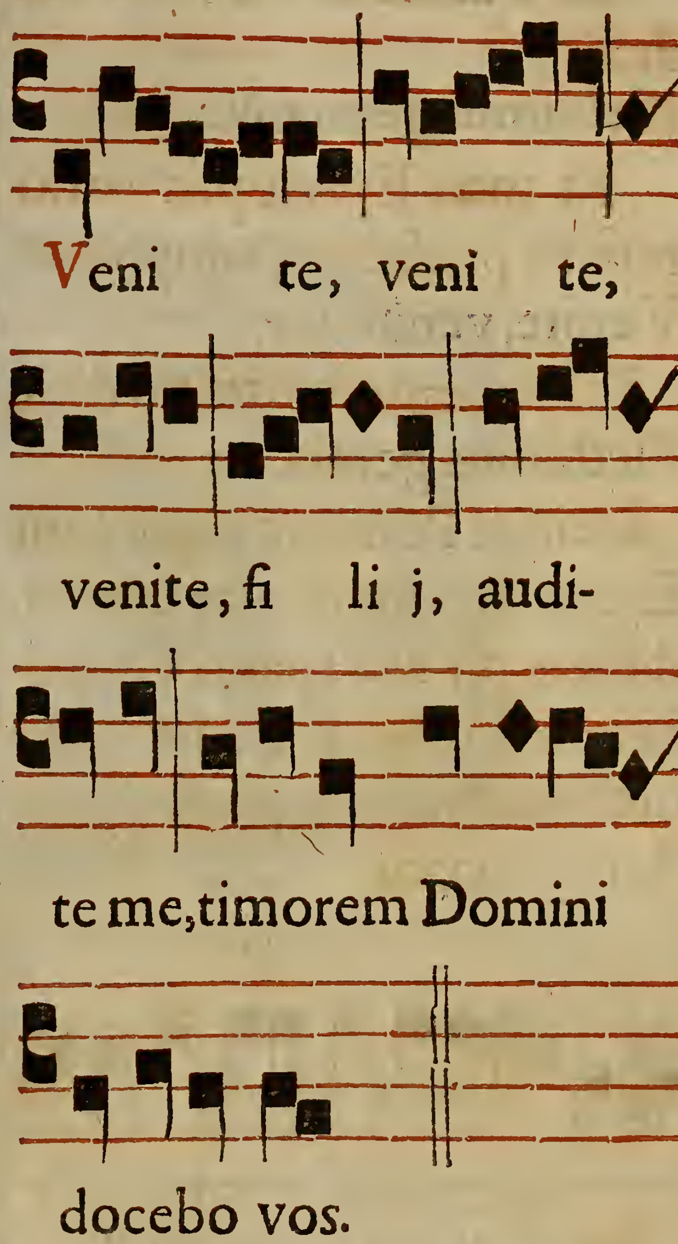

ADeſt, ò venerabilis Pontifex, tempus acceptũ, dies propitiationis diuinæ, & ſalutis humanæ, quo mors interitum, & vita accepit ęterna principium; quando in vinea Domini Sabaoth, ſic nouorũ palmitum plantatio sarcienda eſt, vt purgentur execratio vetuſtatis. Quamuis enim à diuitijs bonitatis, & pietatis Dei nihil temporis vacet, nũc tamen, & largior eſt per indulgentiam remiſsio peccatorum, & copioſior per gratiam aſſumptio renaſcentium. Augemur regenerandis; creſcimus reuerſis. Lauant aquæ; lauant lacrymæ. Inde eſt gaudium de aſſumptione vocatorum; hinc lætitia de abſolutione pœnitentiũ. Inde eſt, quòd

ſuppli-

ſupplices famuli tui, poſteaquam in varias formas criminum, neglectu mandatorum cæleſtium, & morum probatorum tranſgreſsione ceciderunt; humiliati, ac proſtrati Prophetica ad Dominum voce clamant, dicentes: Peccauimus, iniuſtè egimus; iniquitatem fecimus. Miſerere noſtri, Domine. Euangelicam vocẽ non fruſtratoria aure capientes: Beati, qui lugent, quoniam ipſi conſolabuntur. Manducauerunt, ſicut ſcriptum eſt, panem doloris; lacrymis ſtratum ſuum rigauerunt; cor ſuum luctu, corpus afflixerũt ieiunijs, vt animarum reciperẽt, quam perdiderant, ſanitatem. Vnicum itaq; eſt pœnitentiæ ſuffragium, quod & ſingulis prodeſt, & omnibus in commune ſuccurrit.

His dictis, Pontifex ſurgens accedit cum miniſtris ad oſtium Eccleſiæ, Clericorũ choro ſe non mouente. Et ſtans in medio oſtij facit eis breuẽ exhortationem de clementia diuina, & de veniæ promiſſione, dicens eis, qualiter mox in Eccleſiam reducentur, & qualiter viuere debent. Quo facto, cantat Antiphonam.

Qua dicta, Diaconus ex parte pœnitentium ſtans dicit pro eis:

Flectamus genua.

Tunc omnes genua flectũt pœnitentes.

Quo facto, Diaconus ex parte Pontificis dicit:

Leuate.

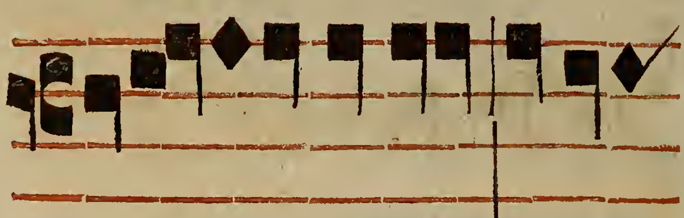
Et Epiſcopus ſecundò dicit dictam Antiphonam:
Venite, venite, &c.

Et Diaconus idem iterùm dicit:
Flectamus genua, &c.

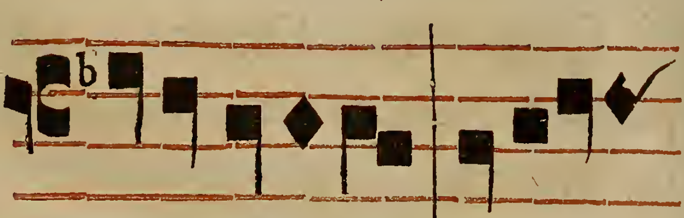
Et mox Episcopus tertiò repetit præfatam Antiphonã:
Venite, venite, &c.

Et Diaconus idẽ tertiò dicit.
Flectamus genua, &c.

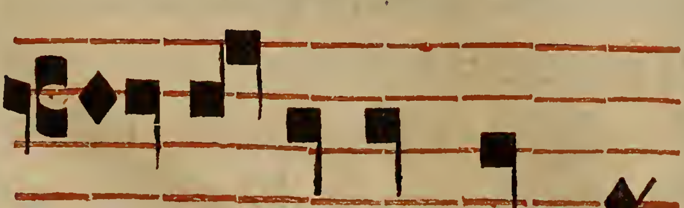
Deinde Pontifex ingreditur Eccleſiam, ſtans infra oſtium, diſtans ab illo spatio conuenienti; & tunc Archidiaconus inchoat, & ſchola proſequitur Antiphonam.

Accedite ad eum, & il-

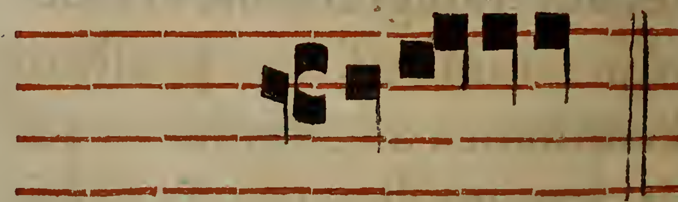
luminamini: & fa-

cies veſtræ non con-

fundentur.

Pſalmus 33. Benedicam.

Qua incepta, mox pœnitentes ingredientes intra oſtium Eccleſiæ corruunt ad pedes Pontificis, ſicque proſtrati, & flentes iacent, donec præmiſſa Antiphona, & Psalmus cõpleãtur. Quibus expletis, Archipreſbyter dicit in tono Lectionis id, quod ſequitur.

Redintegra in eis, Apoſtolicę Pontifex, quidquid, diabolo ſuadentę, corruptum eſt, & orationum tuarum patrocinantibus meritis, per diuinę recõciliationis gratiam fac homines proximos Deo. Vt qui anteà in ſuis ſibi peruerſitatibus displicebant, nunc etiam placere ſe Domino in regione viuorum de victo suæ mortis auctore gratulentur.

Et Pontifex interrogat.

Scis illos reconciliatione fore dignos?

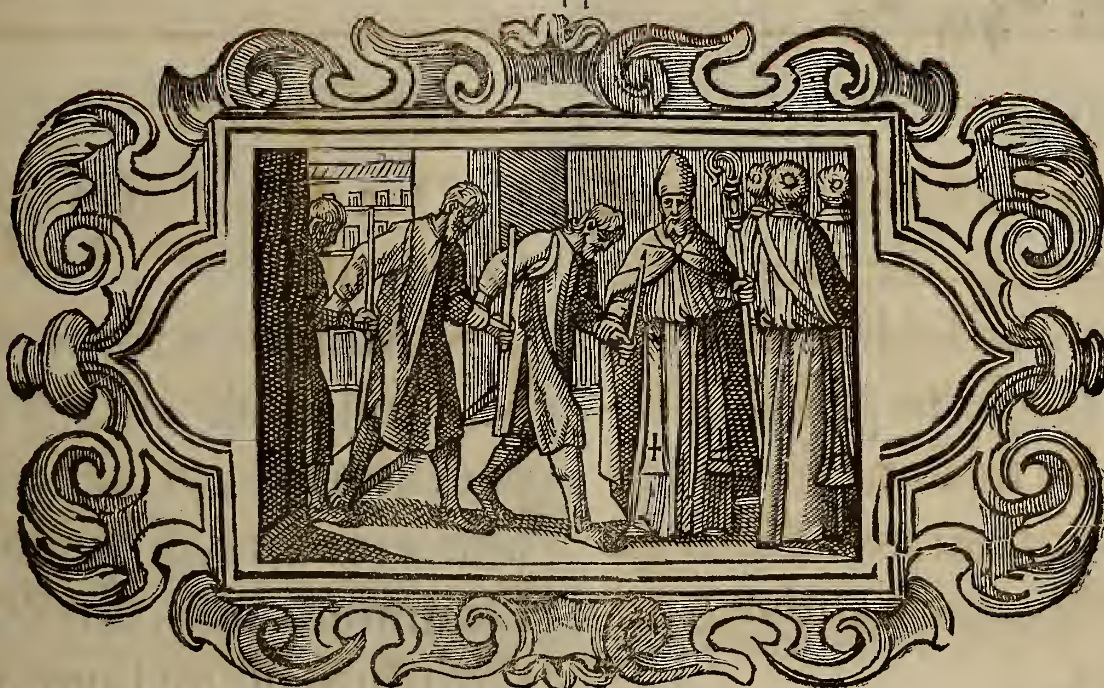
Et ille reſpondet:

Scio, & teſtificor, fore dignos.

Et tūc alter Diaconus dicit:

Leuate.

Quibus ſurgentibus, Pontifex accipit vnum ex illis per manum, omnibus alijs ſimiliter se se ad manus tenentibus. Tunc Archipresbyter dicit alta voce.

℣. Iniquitates meas ego cognoſco.

℟. Et peccatum meum contra me eſt ſemper.

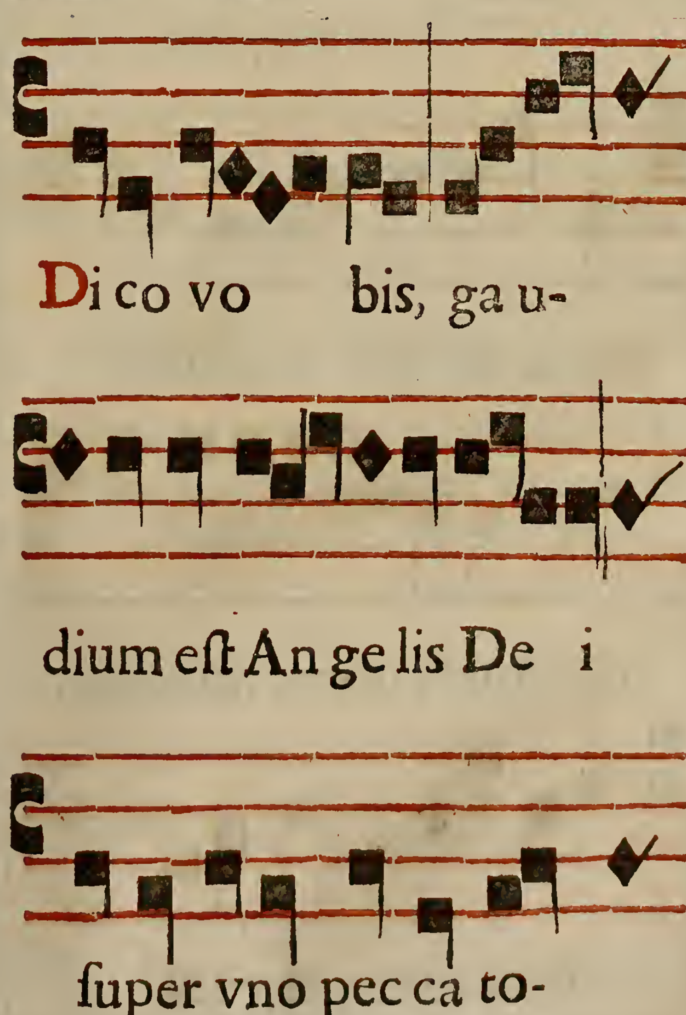
℣. Auerte faciem tuā à peccatis meis.

℟. Et omnes iniquitates meas dele.

℣. Redde mihi lætitiam ſalutaris tui.

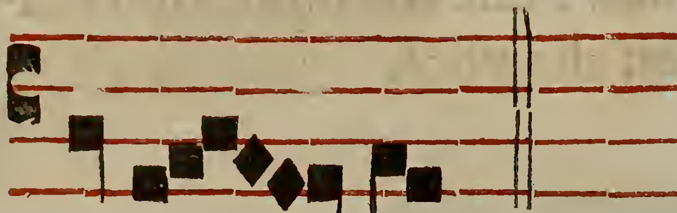
℟. Et ſpiritu principali confirma me.

Quo dicto, Pontifex inchoat, ſchola prosequente, Antiphonam.

re pœniten ti am

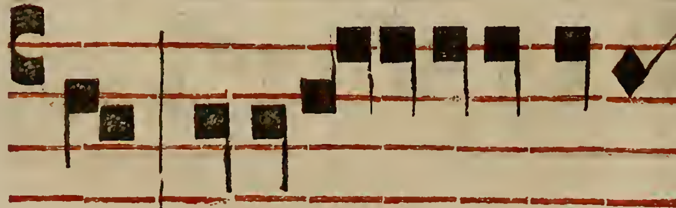

a gen te.

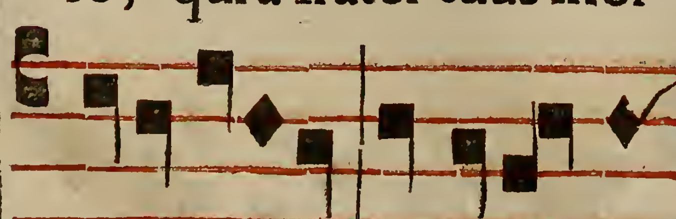
Qua dicta, trahit illum, quē manu tenet, & ille alios, ducēs eos vſque ad faldiſtorium in medio Eccleſiæ priùs ibi paratum. Et ibi ſtans ſuper ſcabellum conuerſus ad illos genua flectentes, inchoat Antiphonam.

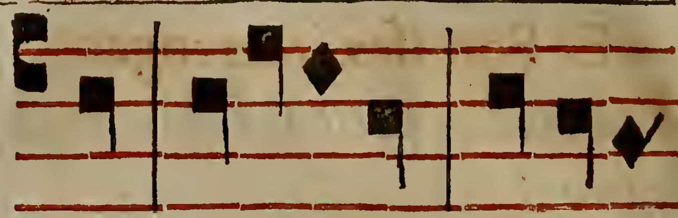
O portet te, fi li, gaude-

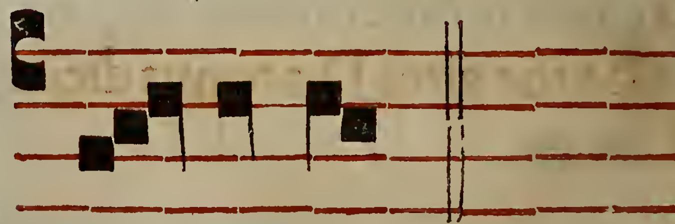
re, qui a frater tuus mor-

tuus fu e rat, & re ui-

xit; pe ri e rat, & in-

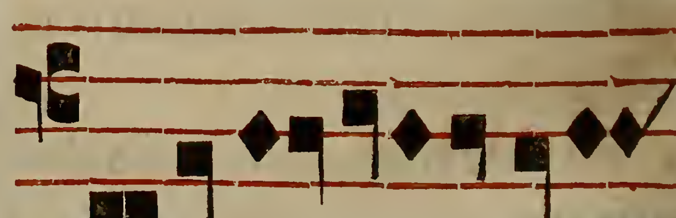

uen tus eſt.

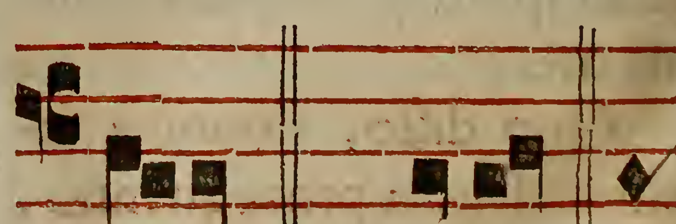
Qua dicta, dicit in modum Orationis:

Omnipotēs Deus vos abſoluat ab omni vinculo peccatorum, vt habeatis vitam æternam, & viuatis. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium ſuum, qui cū eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus.

Deinde dicit ſuper illos voce mediocri, tenens manus apertas ante pectus, hanc Præfationem.
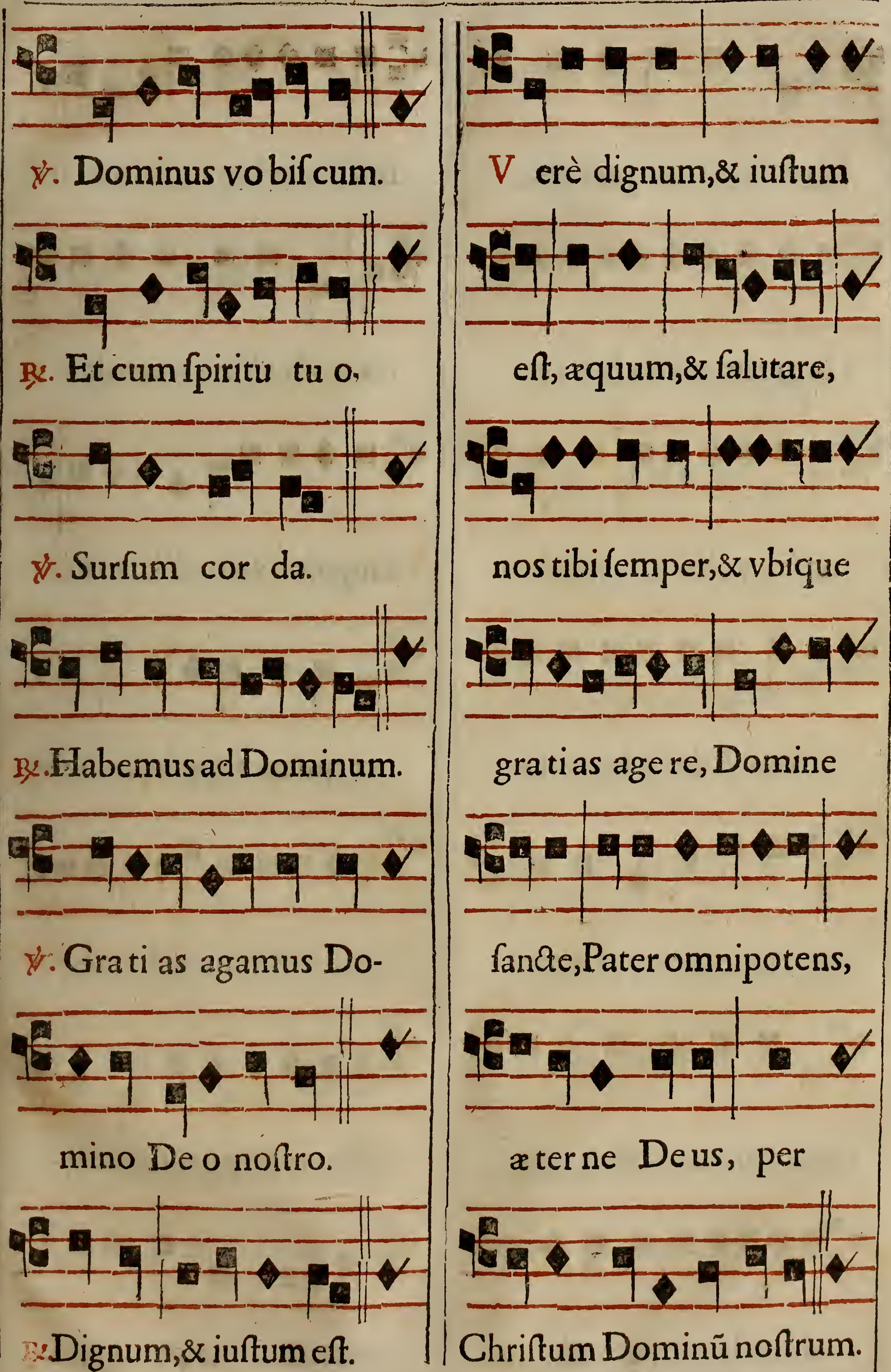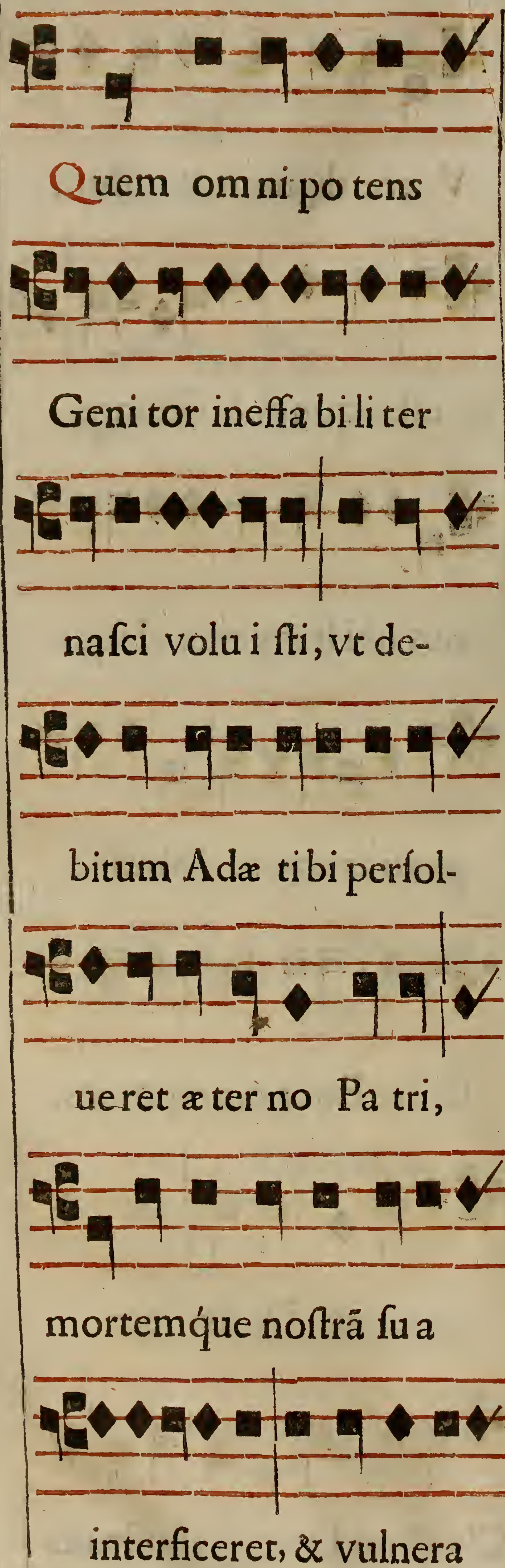

Per omni a ſæcula ſæcu-

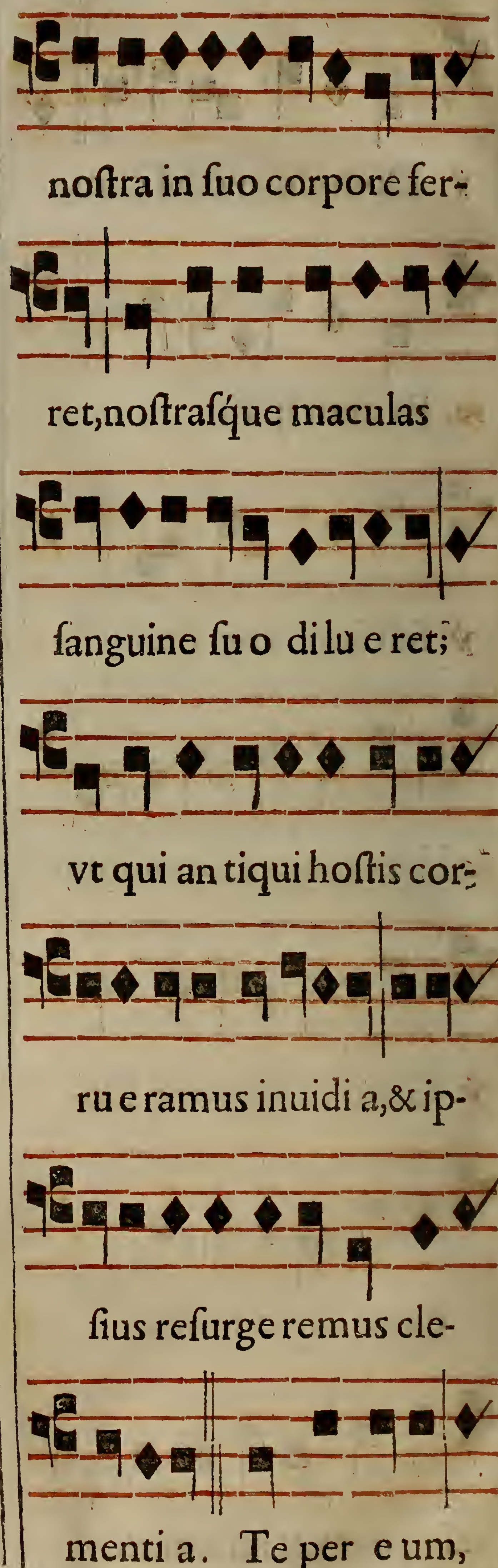

lo rum. ℟. Amen.

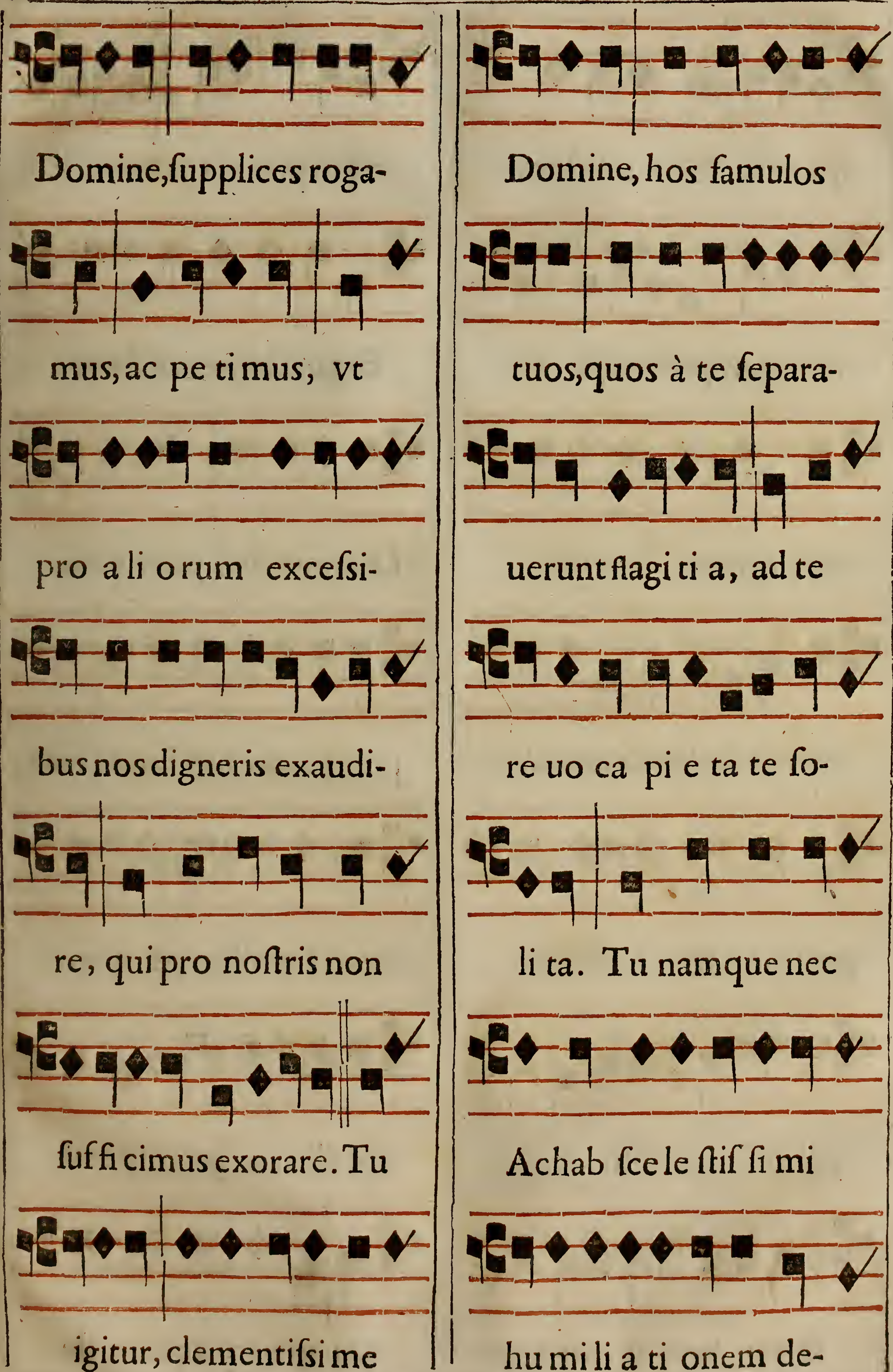
℣. Domi-
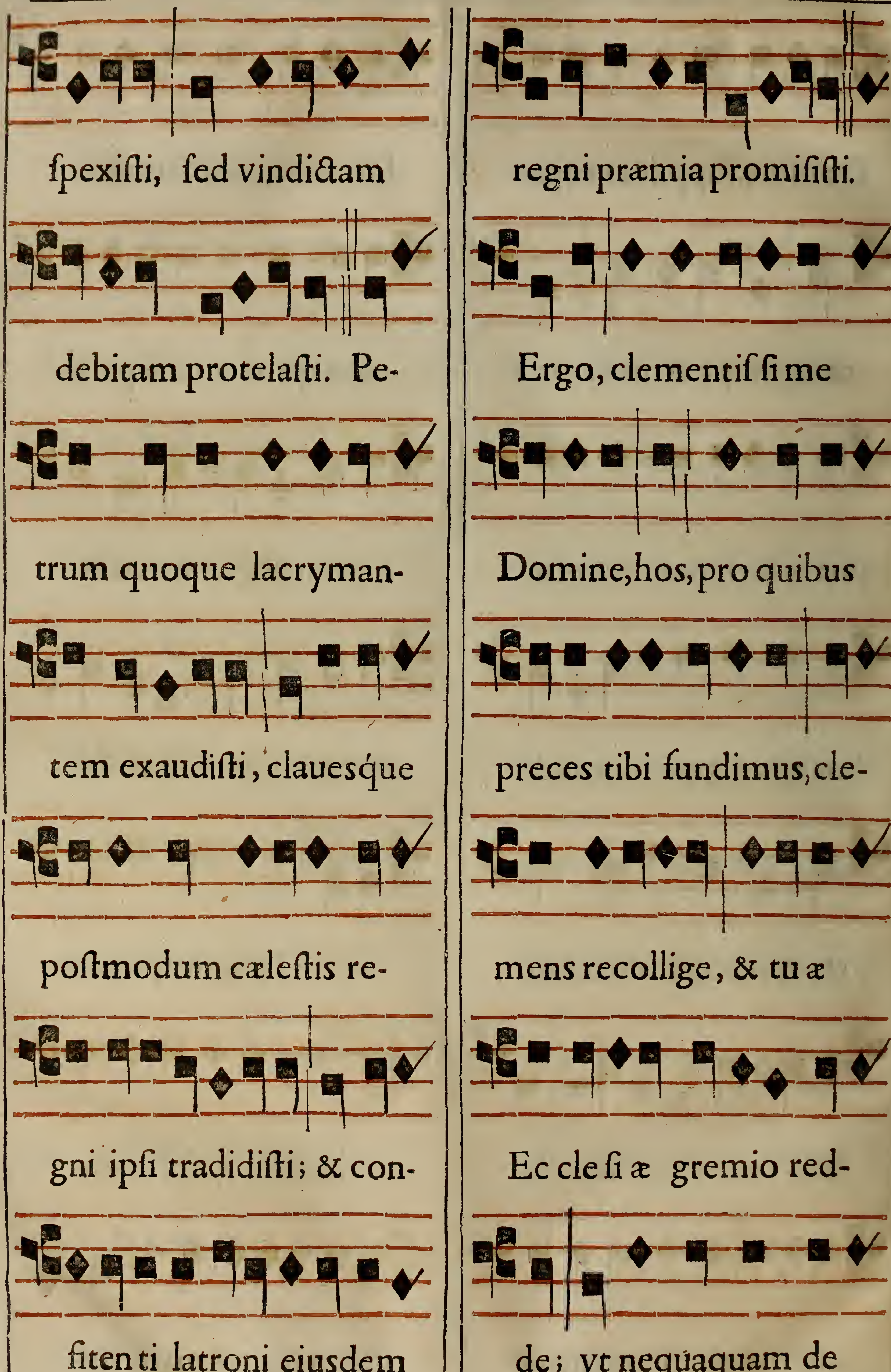

℣. Dominus vo biſcum.
℟. Et cum ſpiritu tu o,
℣. Surſum cor da.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Gra ti as agamus Do-
mino De o noſtro.
℟. Dignum, & iuſtum eſt.
Verè dignum, & iuſtum
eſt, æquum, & ſalutare,
nos tibi ſemper, & vbique
gra ti as age re, Domine
ſancte, Pater omnipotens,
æ ter ne De us, per
Chriſtum Dominũ noſtrum.

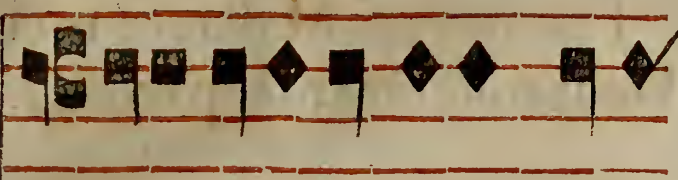

Quem om ni po tens
Geni tor ineffa bi li ter
naſci volu i ſti, vt de-
bitum Adæ ti bi perſol-
ueret æ ter no Pa tri,
mortemque noſtrã ſu a
interficeret, & vulnera

noſtra in ſuo corpore fer-
ret, noſtraſque maculas
ſanguine ſu o di lu e ret;
vt qui an tiqui hoſtis cor-
ru e ramus inuidi a, & ip-
ſius reſurge remus cle-
menti a. Te per e um,

Do-

Domine,ſupplices roga-
mus, ac pe ti mus, vt
pro a li o rum exceſsi-
bus nos digneris exaudi-
re, qui pro noſtris non
ſuf fi cimus exorare. Tu
igitur, clementiſsi me
Domine, hos famulos
tuos,quos à te ſepara-
uerunt flagi ti a, ad te
re uo ca pi e ta te ſo-
li ta. Tu namque nec
Achab ſce le ſtiſ ſi mi
hu mi li a ti onem de-

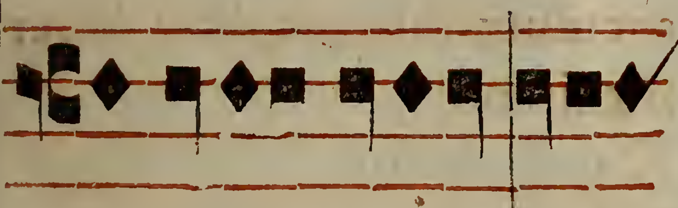

ſpexiſti, ſed vindictam
debitam protelaſti. Pe-
trum quoque lacryman-
tem exaudiſti, clauesque
poſtmodum cæleſtis re-
gni ipſi tradidiſti; & con-
fiten ti latroni eiuſdem
regni præmia promiſiſti.
Ergo, clementiſ ſi me
Domine, hos, pro quibus
preces tibi fundimus, cle-
mens recollige, & tu æ
Ec cle ſi æ gremio red-
de; vt nequaquam de

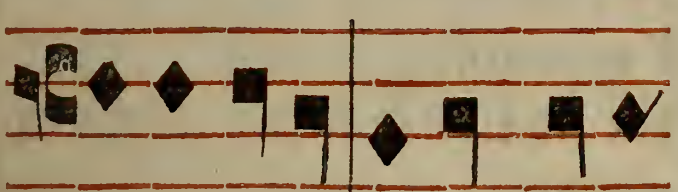
e is vale at tri umpha-

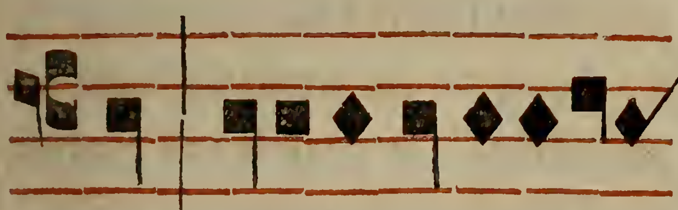
re ho ſtis, ſed ti bi re-

con ci li et Fi li us, ti bi

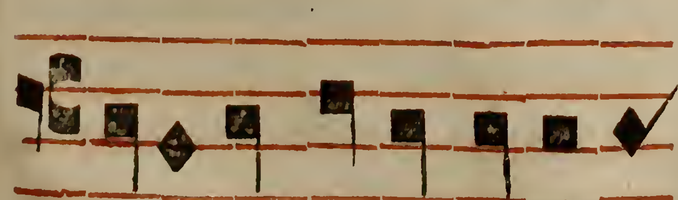
co æqua lis, emundet-

que e os ab omni faci-

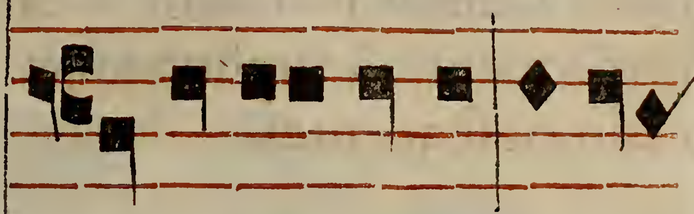
no re, & ad tu æ ſa cra-

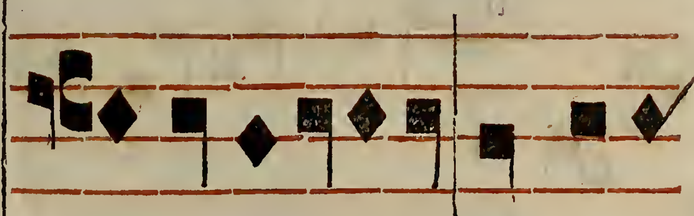
tiſ ſi mæ Cœnæ dapes

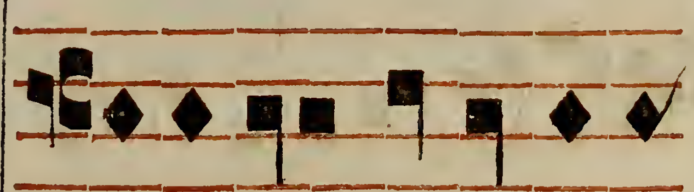
dignetur ad mitte re.

Sicque ſua Carne, & San-

guine re fi ci at, vt poſt

hu ius vi tæ curſum ad

cæ leſti a regna perducat.

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo.

Ieſus Chriſtus filius tuus Dominus noſter. Qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℟. Amen.

Præfatione finita, Pontifex ſuper faldiſtorium, & miniſtri ſuper tapetia, & Clerus, & populus ad terram proſternuntur; & Cantor inchoat, ſchola proſequente, Antiphonam, & Pſalmos ſequentes.

Antiphona.

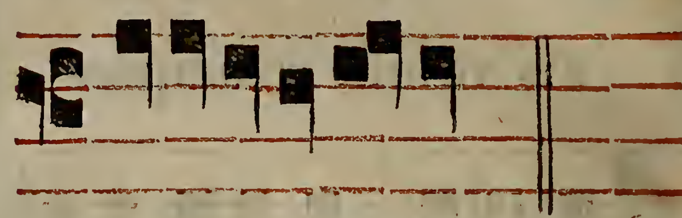

Pſalmus 50. Miſerere mei Deus: ſecundùm, pag. 134.

Pſalmus 55. Miſerere mei Deus, quoniam conculcauit me homo:

Pſalmus 56. Miſerere mei Deus, miſerere mei: pag. 482.

Quibus dictis, Pontifex ab accubitu ſurgens, dicit ſuper pœnitentes.

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Pater noſter.
Et ne nos inducas in tentationem.
℣. Domine non secundùm peccata noſtra facias nobis.
℞. Neque ſecundùm iniquitates noſtras retribuas nobis.
℣. Dñe ne memineris iniquitatum noſtrarum antiquarũ.
℞. Citò anticipent nos miſericordiæ tuæ.
℣. Conuertere Domine vsquequò.
℞. Et deprecabilis eſto ſuper ſeruos tuos.
℣. Saluos fac ſeruos tuos, & ancillas tuas.
℞. Deus meus ſperãtes in te.

℣. Eſto

℣. Eſto eis Domine turris fortitudinis.
℟. A facie inimici.
℣. Mitte eis Domine auxiliũ de ſancto.
℟. Et de Sion tuere eos.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

ADeſto, Domine, ſupplicationibus noſtris, & me, qui etiã miſericordia tua primus indigeo, clemẽter exaudi: & quem non electione meriti, ſed dono gratiæ tuæ conſtituiſti huius operis miniſtrũ, da fiduciam tui muneris exequendi; & ipſe in noſtro miniſterio, quod tuæ pietatis eſt, operare. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filiũ tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſæcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Oremus.

PRæſta, quæſumus, Domine, his famulis tuis dignũ pœnitentiæ fructũ, vt Eccleſiæ tuæ ſanctæ, à cuius integritate deuiauerant peccãdo, admiſſorum veniam conſequendo reddantur innoxij. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amẽ.

Oremus.

PRecor, Domine, tuæ clementiã maieſtatis, vt his famulis tuis peccata, & facinora ſua cõfitentibus veniam præſtare, & præteritorum criminum vincula relaxare dignе-

gneris, qui humeris tuis ouem perditam reduxiſti ad caulas, & Publicani preces placatus exaudiſti: tu etiam, Domine, his famulis tuis placare; tu horũ precibus benignus aſsiſte: vt in confeſsione flebili permanentes, clementiam tuam celeriter exorẽt; ac ſanctis altaribus reſtituti, ſpei rurſus æternæ, ac cæleſti gloriæ reformentur. Qui viuis, & regnas cum Deo Patre in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

DEus, humani generis benigniſsime conditor, & miſericordiſſime reformator, qui hominem inuidia diaboli ab æternitate deiectum, vnici Filij tui Sãguine redemiſti, viuifica hos famulos tuos, quos tibi nullatenus mori desideras: & qui non derelinquis deuios, aſſume correctos. Moueant pietatem tuã, quæſumus, Domine, horum famulorum tuorum lacrymoſa ſuſpiria: tu eorum medere vulneribus; tu iacentibus manum porrige ſalutarem; ne Eccleſia tua aliqua ſui corporis portione vaſtetur; ne grex tuus detrimentum ſuſtineat; ne de familiæ tuæ damno inimicus exultet; ne renatos lauacro ſalutari mors ſecunda poſſideat. Tibi ergo, Domine, ſupplices fundimus preces, tibi fletum cordis effundimus: tu parce confitentibus, vt imminentibus pœnis ſententiam, futuri iudicij, te miſerante, non incidant: neſciant quod terret in tenebris, quod ſtridet in flammis; atque ab erroris via ad iter reuerſi iuſtitiæ, nequaquam vltrà nouis vulneribus ſauciẽtur; ſed integrum ſit eis, ac perpetuum, & quod gratia tua contulit, & quod miſericordia reformauit. Per eundẽ Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Oremus.

DEus miſericors, Deus clemens, Deus, qui secundùm multitudinem miſerationum tuarũ peccata pœnitentium deles, & præteritorum criminum culpas veniæ remiſsionis euacuas: reſpice propitius ſuper hos famulos

tuos;

tuos; & remiſſionem ſibi omnium peccatorũ ſuorum tota cordis confeſsione poſcentes deprecatus exaudi. Renoua in eis, pijſſime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptũ, vel quidquid diabolica fraude violatum eſt; & vnitati corporis Eccleſiæ membrũ redemptionis anne&e. Miſerere, Domine, gemituum, miſerere lachrymarum eorum; & non habentes fiduciam, niſi in miſericordia tua, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte. Per Chriſtum Dominũ noſtrum. ℟. Amen.

Oremus.

MAieſtatem tuam ſupplices deprecamur, omnipotens æterne Deus, vt his famulis tuis longo ſqualore pœnitentiæ maceratis miſerationis tuæ veniam largiri digneris; vt nuptiali veſte recepta, ad regalẽ menſam, vnde eiecti fuerant, mereantur introire. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Abſolutio.

DOminus Ieſus Chriſtus, qui totius mũdi peccata ſui traditione, atque immaculati Sãguinis effuſione dignatus eſt expurgare, quique diſcipulis ſuis dixit. Quæcumq; ligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cælis: & quæcumq; ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cælis: de quorum numero me, quamuis indignum, miniſtrum eſſe voluit: intercedente Dei genitrice Maria, & beato Michaële Archangelo, & sãcto Petro Apoſtolo, cui data eſt poteſtas ligandi, ac ſoluendi, & omnibus Sanctis; ipſe per miniſterium meum ab omnibus peccatis veſtris, quæcumq; aut cogitatione, aut locutione, vel operatione negligẽter egiſtis, vos abſoluat ſancti ſui Sanguinis interuentione, qui in remiſſionem peccatorum effuſus eſt; atque à vinculis peccatorum abſolutos perducere dignetur ad regna cælorũ. Qui cum Deo Patre, & Spiritu sãcto viuit, & regnat in ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Tunc Pontifex aſpergat eos aqua benedicta, & thurificet eos, dicens:

Exurgite qui dormitis, exurgite à mortuis, & illuminabit vos Chriſtus.

Vltimò dat eis indulgentiā, prout ſibi placuerit. Qua data, manibus eleuatis, & ſupra illos extenſis, dicit ſolemnem benedictionem.

PRecibus, & meritis beatæ Mariæ ſemper virginis, beati Michaëlis Archangeli, beati Ioannis Baptiſtæ, ſanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum, miſereatur veſtri omnipotēs Deus; & dimiſsis omnibus peccatis veſtris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

INdulgentiam, absolutionem, & remiſsionem omnium peccatorum veſtrorum tribuat vobis omnipotens, & miſericors Dñus. ℟. Amen.

Vltimò benedicit eis, dicēs: Benedicat vos omnipotens Deus Pa ✠ ter, & Fi ✠ lius, & Spiritus ✠ ſanctus. ℟. Amen.

Quo facto, crines, & barbam, quam nutrierant, deponunt; & veſtibus pœnitentialibus dimiſsis, ſe cultioribus, & mundioribus induunt.

DE OFFICIO in Feria quinta Cœnæ Domini, cùm benedicitur oleum Cathecumenorum, & Infirmorum, & conficitur Chriſma.

HAc die, ſingulis annis benedicitur oleum Cathecumenorū, & Infirmorum, & conficitur Chriſma.

Manè itaque Sacriſta, vel ille, ad quem ſpectat, omnia, quæ ad oleorum benedictionem, & Chriſmatis confectionem neceſſaria ſunt, parat: videlicet. Tres ampullas oleo mundiſsimo plenas, quas in Sacrario ponit, & diligenter cuſtodit; vnam ad oleum Infirmorum, aliam ad oleum Cathecumenorum, tertiam, quæ maior ſit, ad Chriſma. Et hæc tertia cooperiri debet, de panno ſericeo albo; prima autem, & ſecūda, de ſericeo panno alterius coloris ſint coopertæ. Duas mappulas mundas, ſiue vela, pro Diaconis, qui ampullas oleorum pro

Chriſmate, & oleo Cathecumenorũ de Sacriſtia ad Chorum portare debent; & vltra hæc ſedem, ſeu faldiſtorium, & credentiam conſuetam. Paratur etiam alia ſedes in presbyterio ab oppoſito altaris, iuxta gradus circa finem presbyterij; & ante ipſam ſedem verſus altare paratur mẽsa mappis ornata, quæ ſit iuxta ſedẽ, inter ipſam, & altare. Iuxta dictam ſedem hinc, & inde, magis tamen ad finem presbyterij, poſita ſint ſcamna pro duodecim Sacerdotibus, ita vt ibidem ſedentes facies vertant ad altare.
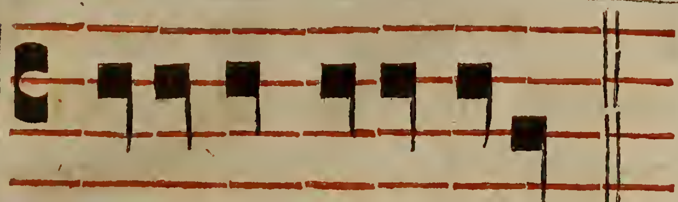
Deinde hora competenti, Pontifex venit ad Eccleſiam, vbi parat ſe ad Miſſam omnibus Põtificalibus ornamentis pretioſis albi coloris. Parant ſe etiam miniſtri Pontificis, & vltra illos duodecim Presbyteri, ſeptem Diaconi, ſeptem Subdiaconi, Acolythi, & alij neceſſarij, omnes veſtibus albi coloris ordini ſuo cõgruentibus. Quibus omnibus paratis, procedũt ad altare proceſſionaliter, hoc modo.

In primis procedit thuriferarius, quem ſequuntur duo ceroferarij; poſt hos ſeptem Subdiaconi bini, & bini, & in tertio loco, tres ſimul vadunt; tum ſeptem Diaconi, etiam bini, & bini, & in tertio loco tres; poſt hos duodecim Preſbyteri bini, & bini, quos ſequitur Subdiaconus librũ Euangeliorum portãs ante pectus, cum manipulo in eo repoſito; deinde Diaconus, & à dexteris eius capellanus Aſſiſtẽs: quos demũ Pontifex ſequitur, incedens medius inter duos digniores Canonicos Eccleſiæ, aut in dignitate conſtitutos, ſi Pontifex ſit in Eccleſia ſua; alioquin ibit medius inter Diaconum, & Aſſiſtentem. Et ſi Põtifex ſit Archiepiſcopus, vel Patriarcha, & in Eccleſia ſua, portatur etiam in huiuſmodi proceſſione Crux per vnum ex miniſtris ad hoc ordinatum, qui medius inter ceroferarios incedit.

Duodecim Presbyteri, ſuo ordine, iuxta ſedilia in fine presbyterij poſita, hinc, & inde ſtabunt, vel ſedebunt, aut genuflectent, prout tēpus poſtulabit, facies ſemper ad altare vertentes; poſt eos ſtabunt ſeptem Diaconi, & poſt Diaconos ſeptem Subdiaconi in gradibus presbyterij. Pontifex verò, poſtquam ante altare peruenerit, facit Confeſſionem, incipitur Introitus, & proceditur in Miſsa more conſueto, vſque ad illum locum Canonis, vbi dicitur: Per quē hæc omnia, Domine, ſemper bona creas. excluſiuè.

Priusquam ergo Pontifex verba ipſa dicat, facta reuerētia Sacramento in altari conſecrato, retrahit ſe ad partem Epiſtolæ altaris, vbi ſuper aliū Calicem vacuum abluit digitos, & ad purificatorium extergit, & ablutio vſque poſt Communionem Pōtificis reſeruatur. Tum facta iterùm Sacramento reuerentia, deſcendit primum gradum altaris; & ibidem accepta mitra; vadit ad dictam ſedem ſibi paratam in presbyterio, ab oppoſito altaris: & sedet ſuper ipſam, versa facie ad altare; dictā menſam ante ſe habens, circumſtantibus miniſtris; Sacerdotibus, & alijs paratis prędictis, in ſuis locis manētibus. Tunc Archidiaconus ſtans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis.

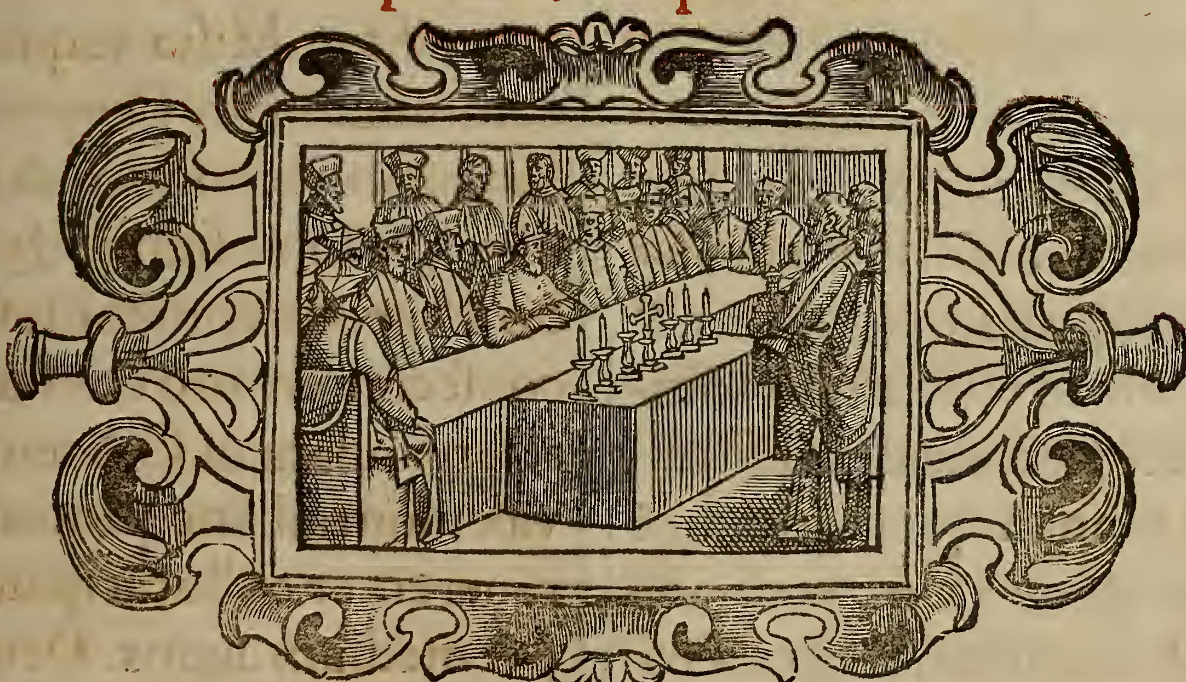

O le um Infirmorum.

Et mox vnus Subdiaconus ex ſeptem paratis prædictis, cum duobus Acolythis hinc, & inde aſſociatus vadit ad Sacriſtiam; vbi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis conſecrari debet, coopertam, vt inuenit, portat eam ſiniſtro brachio circumdatam ante Pontificem, vbi eam tradit in manibus Archidiaconi, planè dicens:

O leum Infirmorum.

Archidiaconus præſentat illam Pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo ſupra menſam ſupradictam.

Pontifex ſurgens cum mitra exorcizat, & benedicit illud voce dimiſſa; ita tamen, quòd à circumſtantibus Sacerdotibus audiri poſſit, abſolute dicens.

EXorcizo te immundiſsime ſpiritus, omniſque incurſio ſathanæ, & omne phantaſma. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti: vt recedas ab hoc Oleo, vt poſſit effici vnctio ſpiritalis ad corroborãdum templum Dei viui; vt in eo poſsit Spiritus ſanctus habitare, per nomen Dei Patris omnipotẽtis, & per nomen dilectiſsimi Filij eius Domini noſtri Iesu Chriſti, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignẽ. ℞. Amen.

Deinde depoſita mitra, benedicit ipſum Oleum, dicens eadem voce.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

EMitte, quæſumus, Domine, Spiritum ſanctũ tuum paraclitum de cœlis in hanc pinguedinem oliuæ, quam de viridi ligno producere dignatus es, ad refectionem mentis, & corporis; vt tua ſancta bene ✠ dictione, ſit omni hoc vnguento cæleſtis medicinæ perunƈto, tutamen mentis, & corporis, ad euacuandos omnes dolores, omnes infirmitates, omnemque ægritudinẽ mentis, & corporis: vnde vnxiſti Sacerdotes, Reges, Prophetas, & Martyres, ſit Chriſma tuum perfectum, Domine nobis, à te benedictum, permanens in viſceribus noſtris. In nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti.

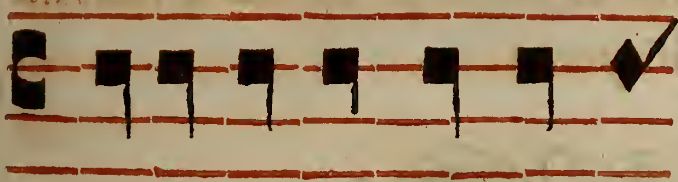
His expletis, Oleum ipſum eo modo, quo apportatum fuit, ad Sacrarium reportatur, & diligentiſsimè conſeruatur. Tunc Pontifex, reaſsumpta mitra, ſedet, & lauat manus; tum ſurgit, & cum mitra, & cũ miniſtris ſuis, (cæteris Sacerdotibus, & alijs paratis in locis ſuis manentibus,) accedit vſque ad gradum altaris: vbi depoſita mitra, facit reuerẽtiam Sacramento, tum aſcendit ad altare, & incipiens vbi dimiſerat, videlicet;

Per quem hæc omnia, &c.

procedit in Miſsa vsque ad communionem Corporis, & Sanguinis incluſiuè, quã Pontifex ipſe ſolus ſumit. Quo facto, Diaconus ponit Hoſtiam conſecratam pro craſtina die reſeruandam in Calicem, ſeu vaſculum ad hoc paratum, & reuerenter collocat ipſam ſuper medium altaris. Deinde Põtifex communicat Diaconum, & Subdiaconũ, ac alios de Clero, & poſtquam ſe purificauerit, ac etiã primam digitorum ablutionem ex alio Calice sumpſerit, facta reuerentia Sacramento in altari poſito, in ſecũdo gradu altaris mitrã accipit, & redit ad prædictam ſedem cum miniſtris ſuis, & alijs aſſiſtentibus, eo or-

dine,

dine, quo præmiſſum eſt, & ibi cum mitra ſedet. Tunc Archidiaconus ſtans apud Pontificem dicit alta voce in tono Lectionis.

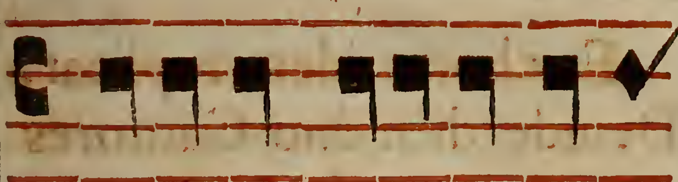

O le um ad ſan ctum

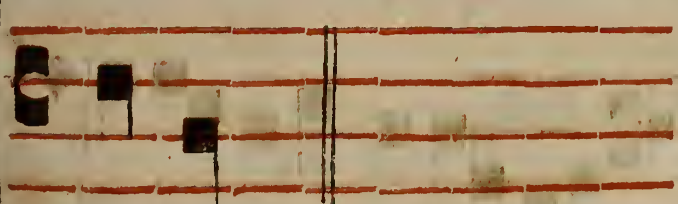

Chriſma.

Et mox eadem voce, & tono ſubiungit:

O le um Cathecume-

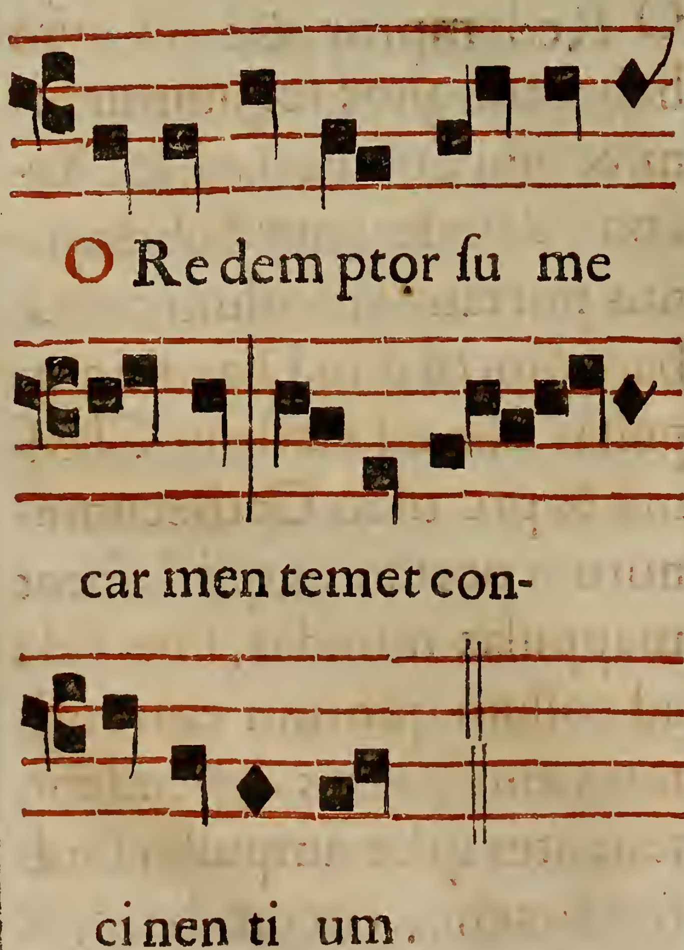
no rum.

Quo dicto, oblato Pontifici thuribulo, Põtifex imponit incenſum, & benedicit, more ſolito. Tum duodecim Presbyteri, ſeptem Diaconi, & ſeptem Subdiaconi parati prædicti, & alij miniſtri, quot neceſſarij fuerint, eo ordine, quo venerunt, pergunt ad Sacrarium ad deferendum cũ omni decore, & reuerẽtia oleum Chriſmale, & oleum Cathecumenorum, miniſtris tamen Pontificis cum eo remanentibus. Incedũt autem redeuntes ad chorum cum ampullis, hoc ordine. Primò thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem ſequitur Subdiaconus Crucem deferens, medius inter duos Acolythos cũ cereis ardentibus; tum duo Cantores cantantes Verſus.

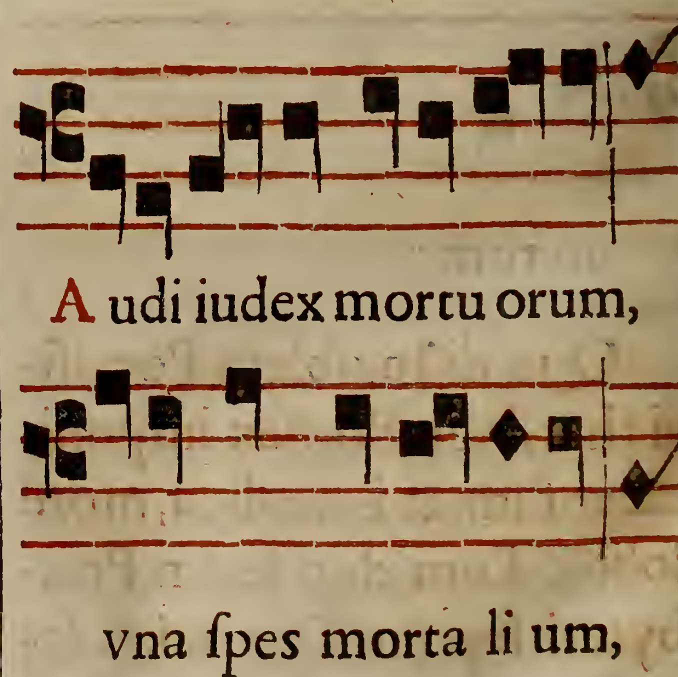
O Redemptor, &c. vt infrà habentur, quos ſequuntur bini, & bini Subdiaconi, & Diaconi; deinde vnus Subdiaconus portans vaſculum cum balſamo; tũ duo Diaconi ampullas olei ad ſanctum Chriſma, & pro oleo Cathecumenorum portantes, qui habent mappulas mundas, ſiue vela ad collum, quorum extremitates ante pectus dependent, tenentes ipſas ampullas ſiniſtris brachijs circumdatas, &

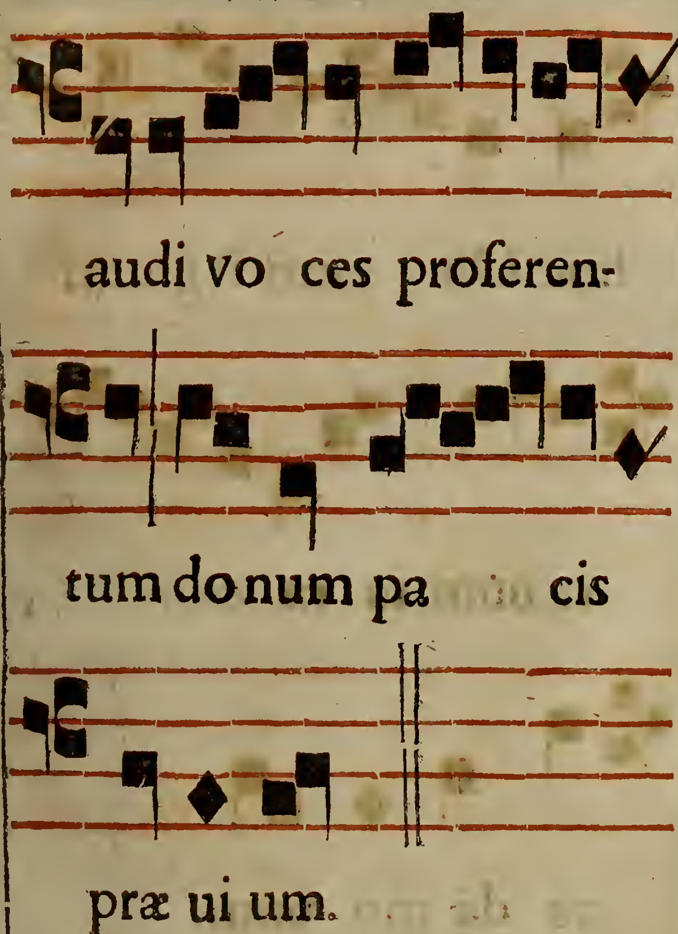
extremitatibus mappularum, quæ à dexteris dependent, inuolutas, & coopertas; ita tamen, vt à medio ſuprà videri poſsint. Diaconus autem, qui oleum ad ſanctum Chriſma portat, à dexteris vadit; hos ſequuntur duodecim Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi prædicti bini, & bini. Quibus ſic à Sacriſtia verſus Pontificem procedentibus, duo Cãtores prædicti cantant versus ſequentes.

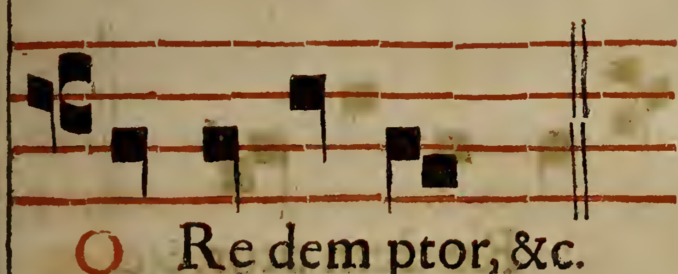

Et chorus idem replicat. Deinde dicti duo Cantores proſequuntur ſequentes verſus.

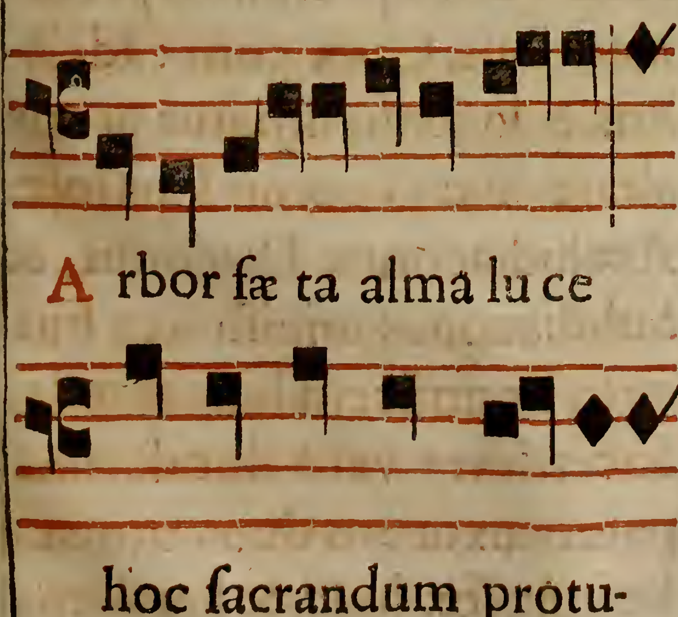

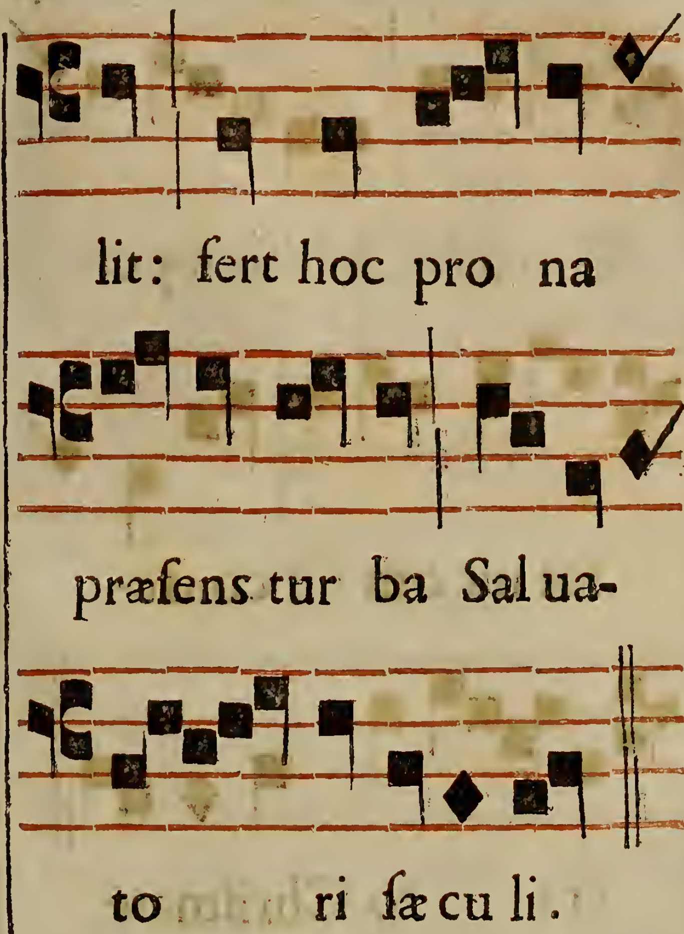

Chorus repetit Verſum.

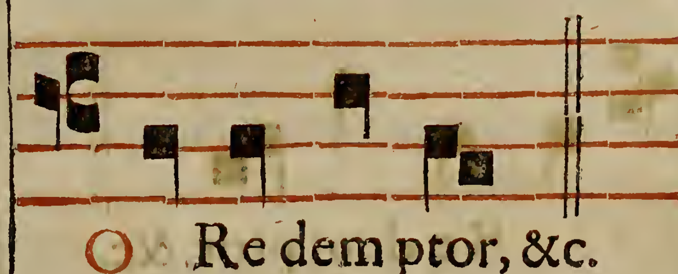

Deinde dicti duo Cantores proſequuntur Verſus.
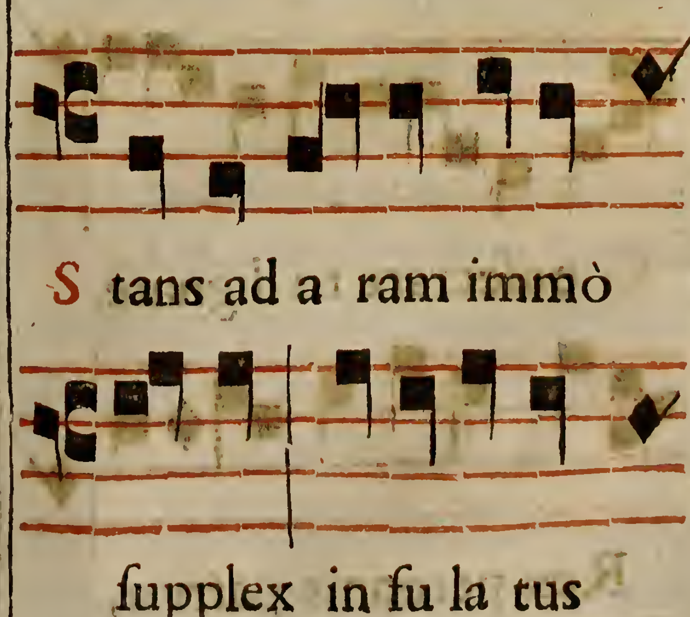

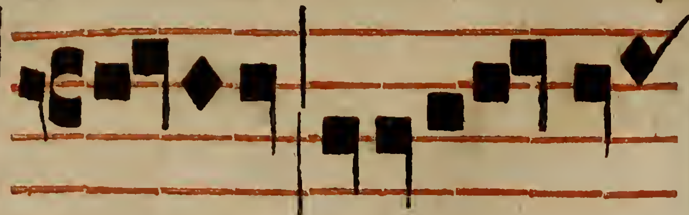

Chorus repetit Verſum.
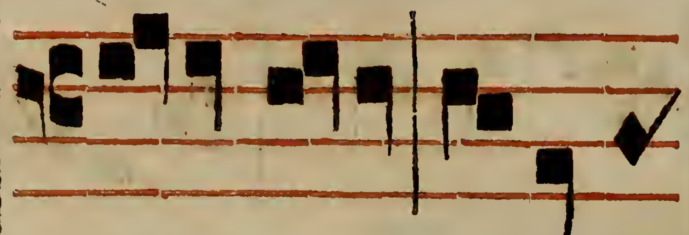

Tum illi duo Cantores proſequuntur Verſum.

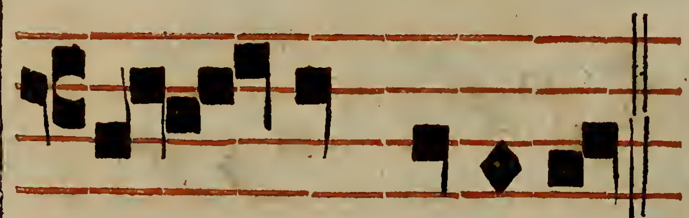

Pon ti ſex, debitum per-

ſol uit om ne conſe-

cra to Chriſmate.

Chorus repetit Verſum.

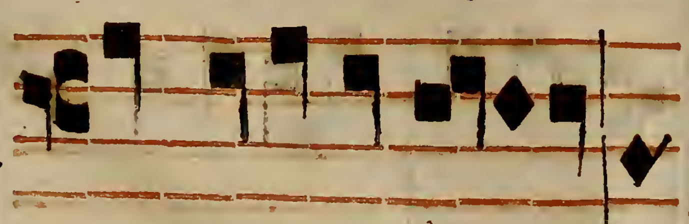

O Re dem ptor, &c.

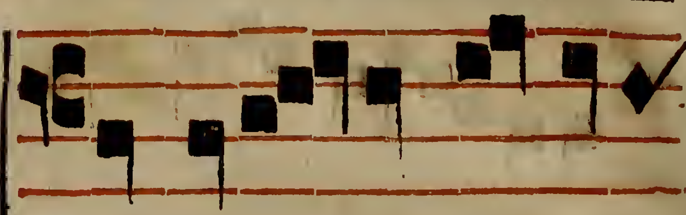
Deinde ille duo Cantores proſequuntur Verſum.

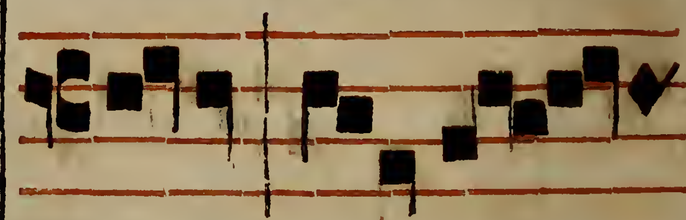
C onſecrare tu dignare,

Rex perennis patri æ,

hoc Oli uum ſi gnum

vi uúm, iu ra con-

tra dæ mo num.

Chorus repetit Verſum.

O Re dem ptor, &c.

Eis igitur ordine præmiſſo in presbyterium Eccleſię cantãdo Verſus præmiſſos peruenientibus, Crux cum cãdelabris, & incenſo ſituãtur prope altare, iuxta cornu Epiſtolæ. Archidiaconus, Diaconus, & Subdiaconus miniſtrãtes ſint circa Pontificem hinc, & inde. Sacerdotes verò duodecim parati iuxta eos duo cornua faciunt, ſex hinc, & ſex illinc,

vertentes faciem ad altare, à lateribus aſſiſtentes Pontifici, tamquam eius teſtes, & miniſterij ſacri Chriſmatis cooperatores. Diaconi verò poſt tergũ Pontificis, & poſt eos, Subdiaconi, parati ſtant, tamquam miniſtri, & inspectores. Interim Diaconi ampullas olei Chrismalis, & olei Cathecumenorum portantes, & Subdiaconus cum balſamo ſubſiſtunt, quouſq; omnes prædicti in suis locis fuerint ordinati. Omnibus itaq; diſpoſitis, Diaconus ampullam olei Chriſmalis ferens venit ante Pontificem, & Archidiaconus illam inuolutam cum mappula, quã Diaconus ipse circa collum portauit, de manu eius accipiens, eam ſic inuolutam oſtẽdit Pontifici ſedenti, & illam ſuper menſam ante Epiſcopũ positam collocat diligenter, alio Diacono ampullam aliã aſsiduè inter brachia tenente. Tunc Subdiaconus vaſculum cum balsamo portans, illud tradit Archidiacono; qui balſamũ Pontifici ſimiliter oſtendens, ipſum ſupra mẽſam collocat. Tum Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & verſus ad altare, habens ante ſe ſuper menſã ampullam olei Chrismalis, & balſamum, ante omnia benedicit ipſum balſamum, dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, myſteriorum cæleſtium, & virtutum omniũ pręparator, noſtras, quęſumus, preces exaudi: hanc odoriferam ſicci corticis lacrymam (quæ felicis virgæ profluendo ſudorem Sacerdotali nos opimat vnguento) acceptabilem tuis præſta myſterijs, & cõceſſa benedictione ſancti ✠ fica. Per Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus; per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

CReaturarum omnium Dñe procreator, qui per Moyſen famulũ tuum permiſtis herbis aromatum fieri pręcepiſti ſanctificationem vnguenti, clementiam tuam ſuppliciter deposcimus; vt huic

vnguento,quod radix produxit ſtirpea, ſpiritualem gratiã largiendo, plenitudinem ſancti ✠ ficationis infundas. Sit nobis,Domine,fidei hilaritate conditum;ſit Sacerdotalis vnguenti Chriſma perpetuum; ſit ad cæleſtis vexilli impreſſionem digniſsimum; vt quicumq; Baptiſmate ſacro renati iſto fuerint liquore perũcti, corporum,atque animarum benedictionem pleniſsimam consequantur, & beatæ fidei collato munere perenniter amplientur. Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit,& regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Deinde accepta mitra,ſtãs adhuc Pontifex, miſcet ſuper Patenam, vel in aliquo paruo vasculo,balsamum cũ modico olei de ampulla Chriſmali ſumpti,dicens:

OREmus Dominum Deũ noſtrum omnipotentẽ, qui incomprehenſibilem vnigeniti Filij ſui, ſibiq; coæterni diuinitatem mirabili diſpoſitione verę humanitati inſeparabiliter coniunxit,& coöperãte gratia Spiritus ſancti,oleo exultationis præ participibus ſuis liniuit; vt homo fraude diaboli perditus, gemina, & ſingulari cõſtans materia, perenni redderetur,de qua exciderat,hęreditati: quatenus hos ex diuerſis creaturarũ ſpeciebus liquores creatos ſanctæ Trinitatis perfectione bene ✠ dicat,& benedicendo ſancti ✠ ficet,concedatq; vt ſimul permiſti vnum fiant;& quicumq; exteriùs inde perunctus fuerit, ita interiùs liniatur, quòd omnibus ſordibus corporalis materiæ carens ſe participem regni cęleſtis effici gratuletur. Per eumdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium ſuum, qui cum eo viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus,per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Quo facto,ſedet Põtifex, retenta mitra,& halat tertiò in modum Crucis ſuper os ampullę Chriſmalis inuolutæ ante ſe ſuper menſã ſtantis. Deinde duodecim Sacerdotes

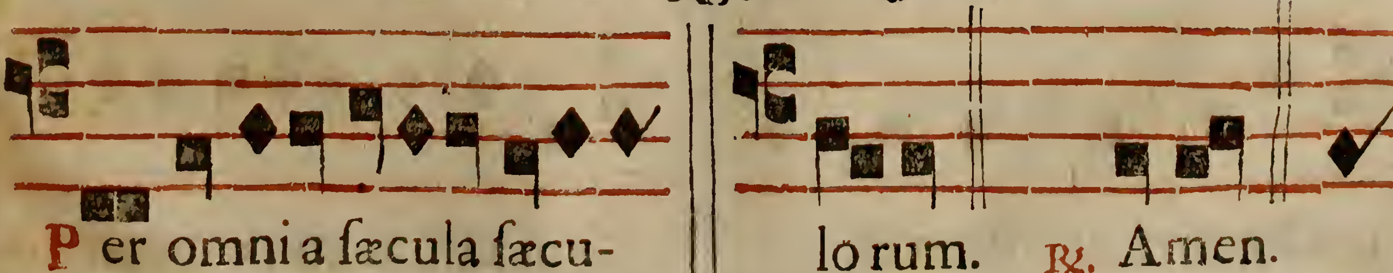
parati,qui iuxta eum ſunt,ordinatim facientes reuerentiã Sacramento in altari poſito,& Pontifici,ad menſam prędictã accedunt;& ſtantes ante eam ſinguli ſucceſſiuè,eodem modo,vt Pontifex fecerat in modum Crucis ſuper os ampullę prædictæ halant. Tum reuerentiam, vt suprà, facientes, ad loca ſua reuertuntur.Quo facto, surgit Pontifex, & ſtans cum mitra legẽdo dicit exorciſmum Chriſmalem,abſolutè dicens:

¶ Benedictio Chriſmatis.
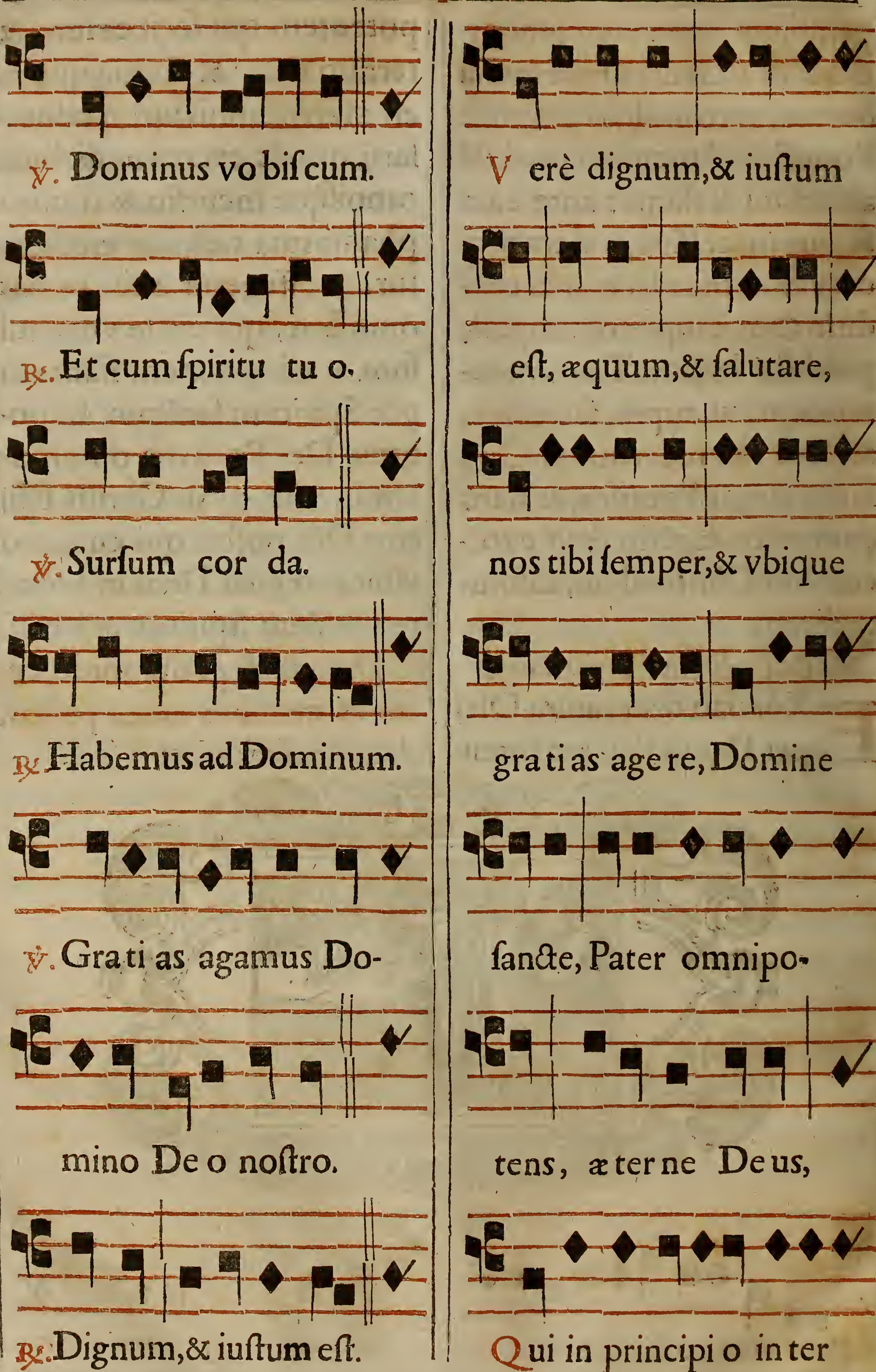
EXorcizo tẽ creatura Olei per Deum Patrem omnipotentem,qui fecit cælum, & terram,mare,& omnia,quę in eis sũt;vt omnis virtus aduerſarij, omnis exercitus diaboli, omniſque incurſio, & omne phantasma sathanæ eradicetur, & effugetur à te: vt fias omnibus, qui ex te vngendi ſunt,in adoptionem filiorum per Spiritum ſanctum. In nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, & Ie ✠ su Chriſti Filij eius Dñi noſtri, qui cum eo viuit,& regnat Deus,in vnitate eiuſdem Spiritus ✠ ſancti.

Deinde depoſita mitra, extenſis manibus ante pectus, dicit Præfationem.
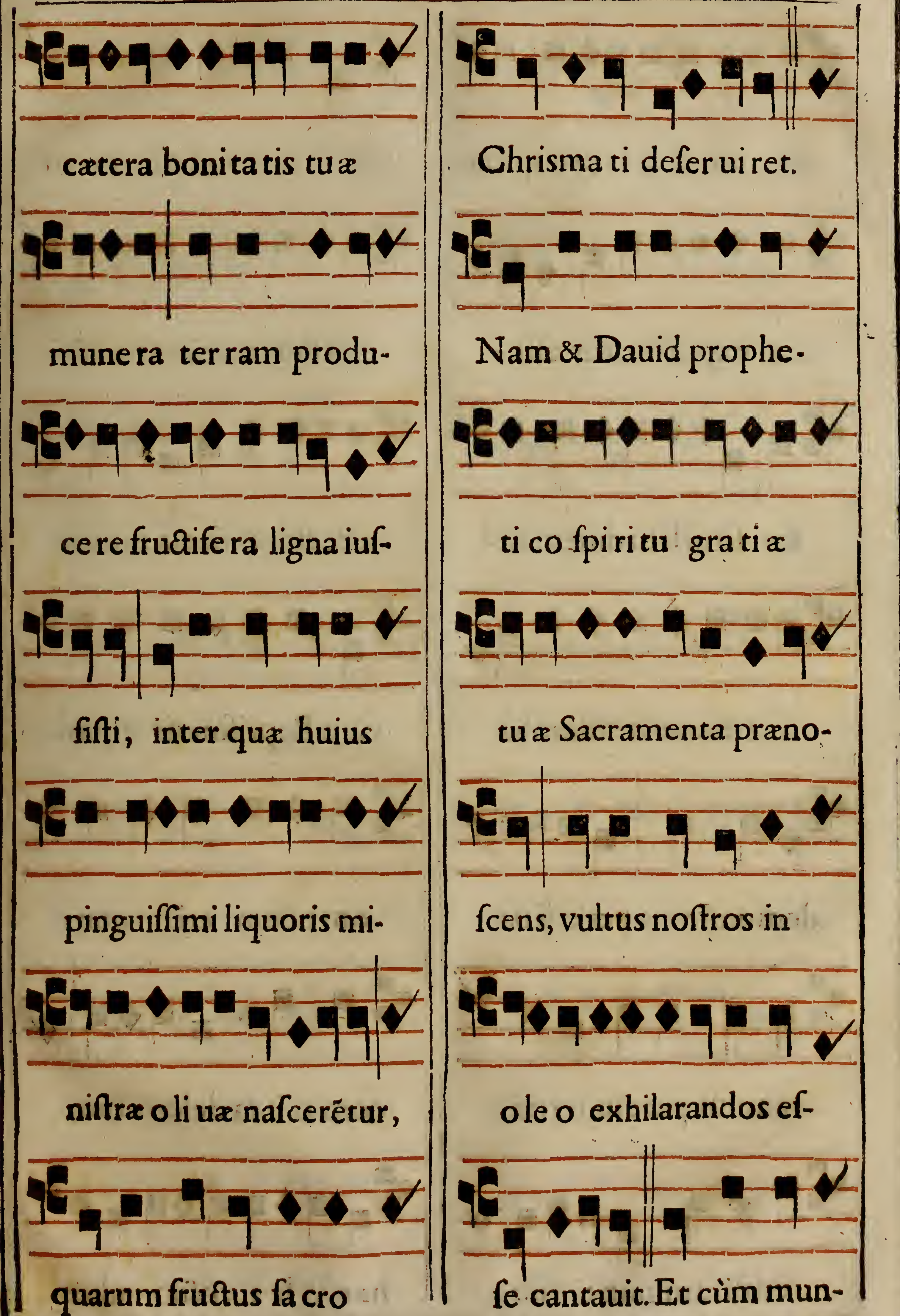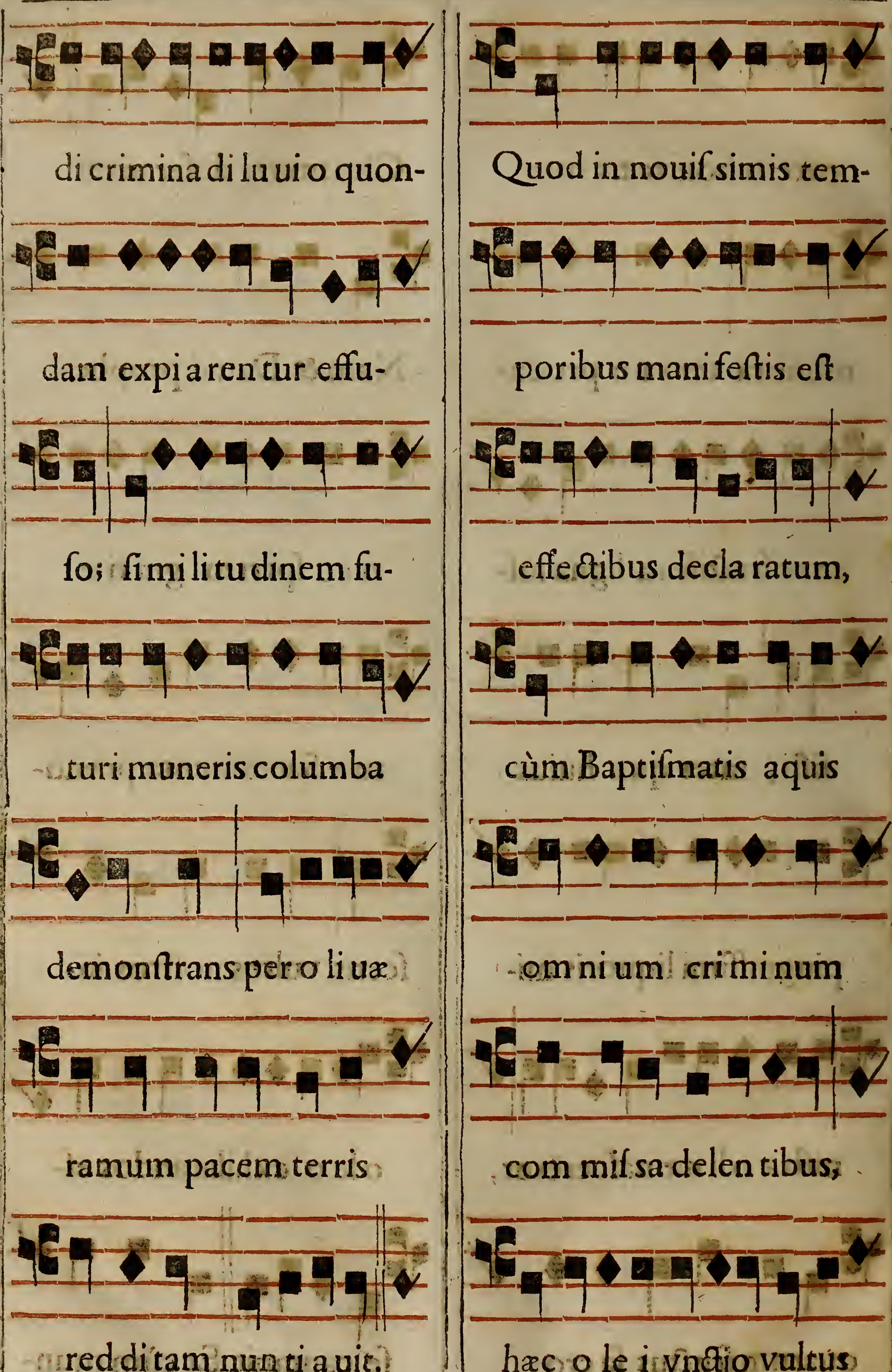

℣. Do-

℣. Dominus vo biſcum.
℟. Et cum ſpiritu tu o.
℣. Surſum cor da.
℟. Habemus ad Dominum.
℣. Grati as agamus Do-
mino De o noſtro.
℟. Dignum,& iuſtum eſt.
V erè dignum,& iuſtum
eſt, æquum,& ſalutare,
nos tibi ſemper,& vbique
gra ti as age re, Domine
ſanƈte, Pater omnipo-
tens, æ ter ne De us,
Qui in principi o in ter
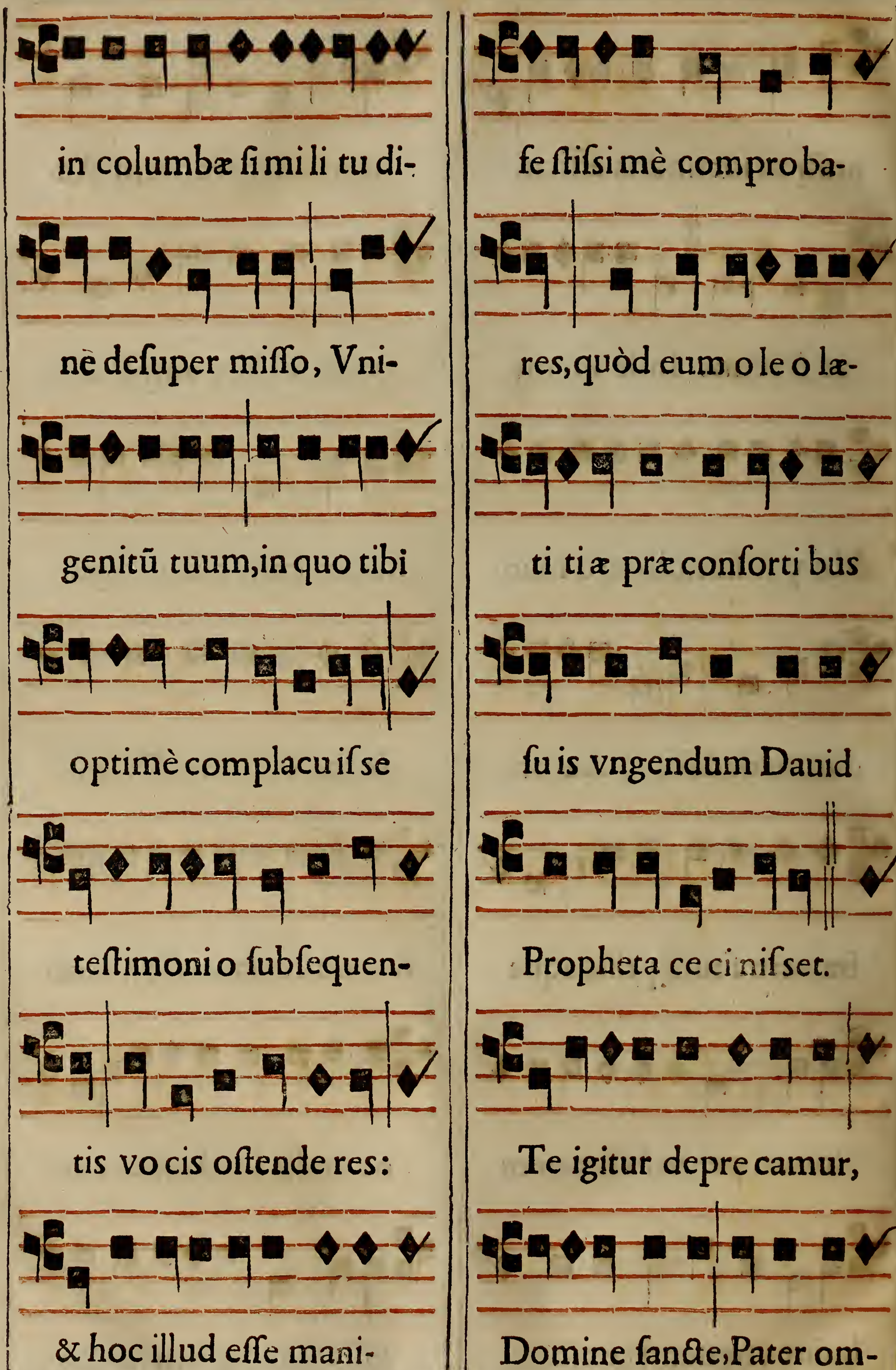
cætera

cætera boni ta tis tu æ
mune ra ter ram produ-
ce re fructife ra ligna iuſ-
ſiſti, inter quæ huius
pinguiſſimi liquoris mi-
niſtræ o li uæ naſcerētur,
quarum fructus ſa cro
Chriſma ti deſer ui ret.
Nam & Dauid prophe-
ti co ſpi ri tu gra ti æ
tu æ Sacramenta præno-
ſcens, vultus noſtros in
o le o exhilarandos eſ-
ſe cantauit. Et cùm mun-
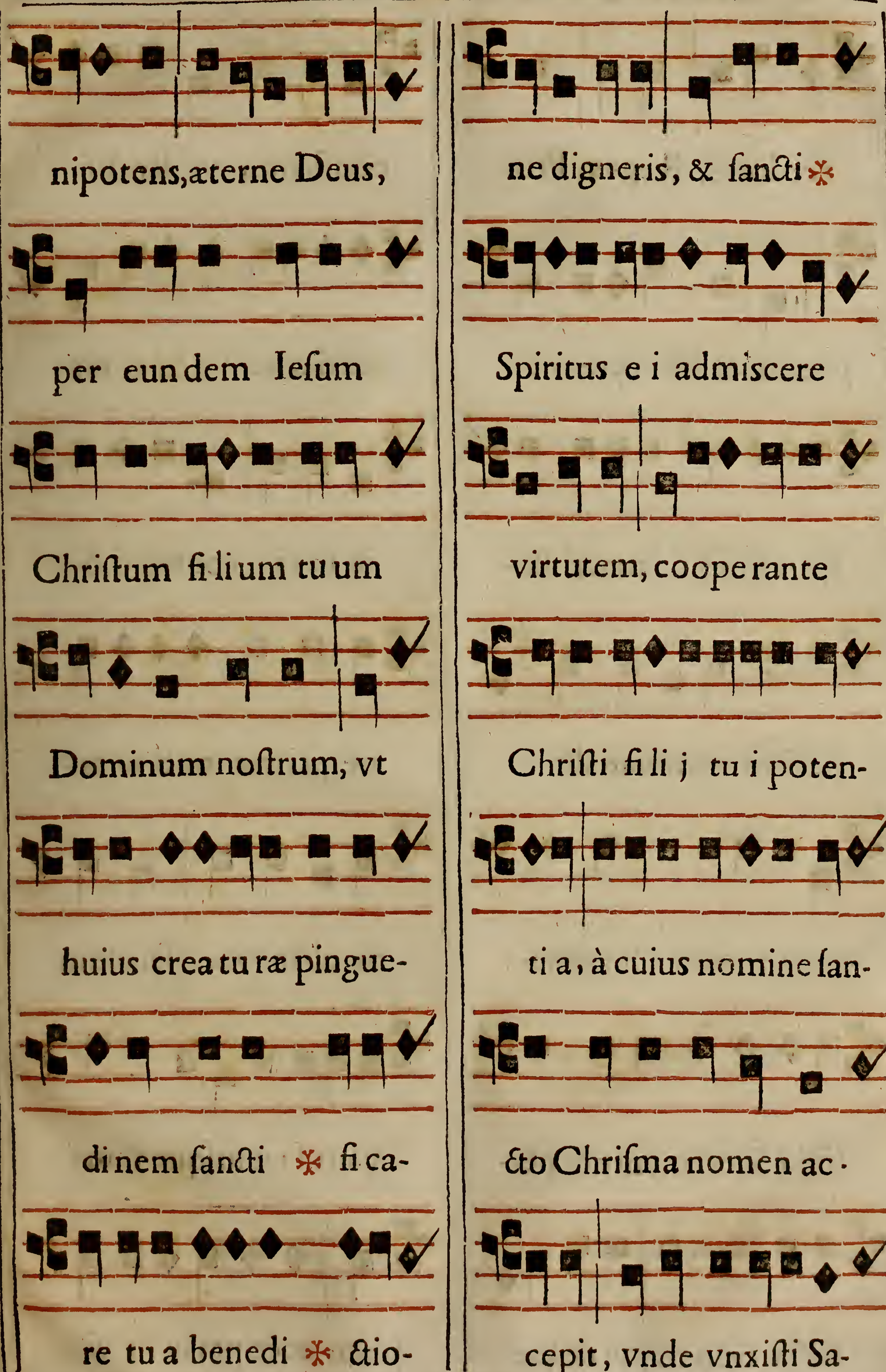
di

di crimina di lu ui o quon-
dam expi a ren tur effu-
ſo; ſi mi li tu dinem fu-
turi muneris columba
demonſtrans per o li uæ
ramum pacem terris
red di tam nun ti a uit.
Quod in nouiſ simis tem-
poribus mani feſtis eſt
effe ctibus decla ratum,
cùm Baptiſmatis aquis
om ni um cri mi num
com miſ sa delen tibus,
hæc o le i vnctio vultus
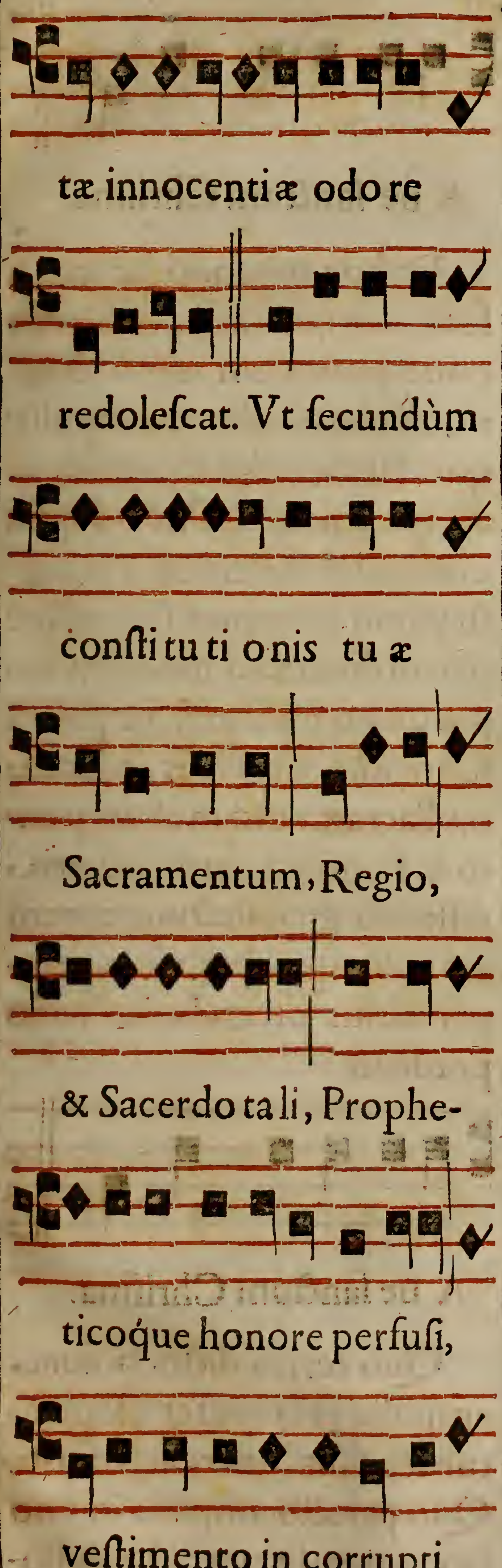

noſtros iucundos efficit,
ac ſerenos. Inde etiam
Mo y ſi famulo tu o man-
datum dediſti, vt Aaron
fratrem ſuum priùs aqua
lotum per in fu ſi onem
huius vnguenti conſti-
tu eret Sacerdotem. Ac-
ceſsit ad hoc ampli or
honor, cum Fili us tuus
Ie ſus Chriſtus Domi-
nus noſter lauari ſe à Ioan-
ne vndis Iordanicis exe-
giſſet; vt Spiritu ſancto
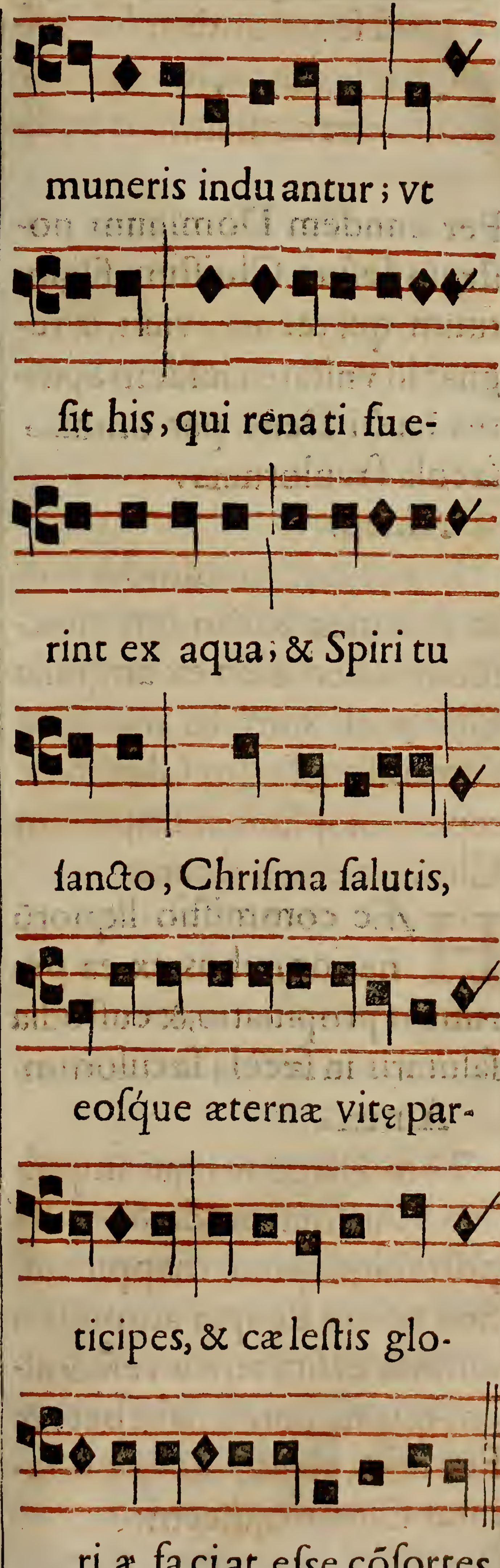

in columbæ ſi mi li tu di-
nè deſuper miſſo, Vni-
genitũ tuum,in quo tibi
optimè complacu iſse
teſtimoni o ſubſequen-
tis vo cis oſtende res:
& hoc illud eſſe mani-
fe ſtiſsi mè compro ba-
res, quòd eum o le o læ-
ti tiæ præ conſorti bus
ſu is vngendum Dauid
Propheta ce ci niſset.
Te igitur depre camur,
Domine ſancte,Pater om-

nipo-

nipotens, æterne Deus,
per eundem Ieſum
Chriſtum filium tuum
Dominum noſtrum, vt
huius creaturæ pingue-
dinem ſancti ✱ fica-
re tua benedi ✱ ctio-
ne digneris, & ſancti ✱
Spiritus ei admiſcere
virtutem, cooperante
Chriſti filij tui poten-
tia, à cuius nomine ſan-
cto Chriſma nomen ac-
cepit, vnde vnxiſti Sa-

cerdotes, Reges, Pro-
phetas, & Martyres; vt
ſpi ri tu a lis lauacri Ba-
ptiſmo re nouan dis
cre a tu ram Chriſma-
tis in Sacramentum per-
fe ctæ ſa lu tis, vi tæque
confirmes; vt ſanctifi-
ca ti o ne vn cti o nis
in fu ſa, cor rupti o-
ne pri mæ na ti ui ta-
tis abſorpta, ſanctum
v ni uſ cu iuſque tem-
plum acce pta bi lis vi-

tæ innocenti æ odo re
redoleſcat. Vt ſecundùm
conſti tu ti o nis tu æ
Sacramentum, Regio,
& Sacerdo ta li, Prophe-
ticoque honore perfuſi,
veſtimento in corrupti

muneris indu antur; vt
ſit his, qui rena ti fu e-
rint ex aqua, & Spiri tu
ſancto, Chriſma ſalutis,
eoſque æternæ vitę par-
ticipes, & cæ leſtis glo-
ri æ fa ci at eſse cõſortes.

Quod

Quod ſequitur, dicit ſubmiſſa voce legendo, ita tamen quòd à circumſtantibus audiri poſsit.

Per eundem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

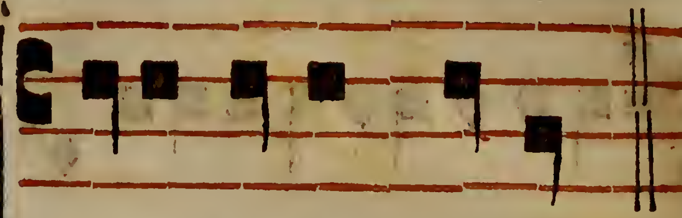
℟. Amen.

Præfatione huiuſmodi finita, Pontifex balſamum cum illo modico oleo ex ampulla Chrismali sumpto miſtum, commiſcet ſancto Chriſmati, reponens ipſum in ampullam Chriſmalem, & dicens:

HÆc commiſtio liquorũ fiat omnibus ex ea perunctis propitiatio, & cuſtodia ſalutaris in ſæcula ſæculorum.

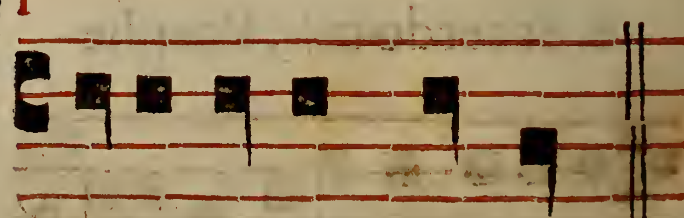
℟. Amen.

Tum Diaconus, qui ampullam Chriſmalem de Sacriſtia portauit, deponit mappulam, ſiue velum de ipſa ampulla, dimiſſa ei ſua ſerica veſte alba, quam anteà habebat; & Pontifex, capite inclinato, ſalutat Chrisma, dicens:

Aue ſanctum Chriſma.

Et hoc secundò, & tertiò facit, semper altiùs dicendo; quod poſtquam tertiò dixerit, oſculatur labium ampullę: quo facto, sedet Pontifex, & accipit mitram. Tum ſinguli duodecim Sacerdotes prædicti parati accedunt ſucceſſiuè per ordinem ad mensam, ſupra quam poſita eſt ampulla Chrismatis; & factis reuerentijs Sacramento in altari poſito, & Pontifici, tertiò in varia diſtantia genuflectunt coram ampulla, qualibet vice ſemper altiùs dicendo in tono prædicto.

Aue ſanctum Chriſma.

Quo tertiò dicto, labium ampullæ reuerenter oſculantur, & ad ſua loca reuertuntur. Quo peracto, ampulla in vno latere menſæ prædictæ collo-

catur. Et mox Diaconus aliã ampullam ſua veſte cooper-tam cũ oleo Cathecumeno-rum ferens, accedit ad pręſentiam Pontificis; & ampullam ipsam ſine mappula, quam Diaconus ipse circa collum retinet, tradit Archidiacono: qui illã ſuſcipiens eam oſtendit Pontifici, & collocat ſupra menſam prædictam, in medio ante Pontificem; ſuper quam ampullã ſtatim tam ipſe Pontifex, quàm etiam duodecim Presbyteri prædicti halẽt, prout suprà de ampulla Chriſmatis factum eſt. Quo facto, Pontifex ſurgens cum mitra ſubmiſsa voce legendo absolutè exorcismum olei Cathecumenorum, dicit:

¶ Benedictio Olei Cathecumenorum.

EXorcizo te creatura Olei. In nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, & in nomine Ieſu ✠ Chriſti, & Spiritus ✠ ſancti: vt in hac inuocatione indiuiduæ Trinitatis, atque vnius virtute Deitatis, omnis nequiſsima virtus aduersarij, omnis inueterata malitia diaboli, omnis violenta incurſio, omne confusum, & cæcum phantaſma eradicetur, & effugetur, & discedat à te; vt diuinis Sacramẽtis purificata, fias in adoptionem carnis, & ſpiritus eis, qui ex te vngendi sũt, in remiſſionem omnium peccatorum; vt efficiãtur eorum corpora ad omnem gratiam ſpiritualem accipiendã ſanctificata. Per eundem Dñm noſtrũ Ieſum Chriſtum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſęculũ per ignem. ℟. Amen.

Deinde depoſita mitra, Põtifex ſtans benedicit dictum oleum Cathecumenorũ, eadem voce dicens:

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

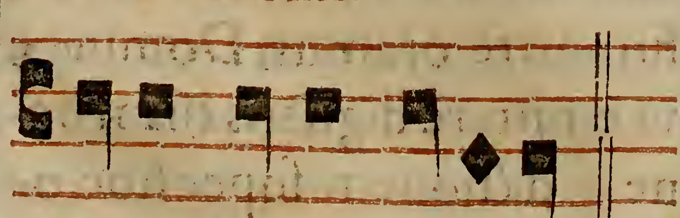
Oremus.

DEus, incrementorũ omnium, & profectuum ſpiritualiũ remunerator, qui virtute ſancti Spiritus imbecillarum mentiũ rudimenta confirmas; te oramus, Domine, vt emittere digneris tuam bene ✠ dictionem ſuper hoc oleum, & venturis ad beatæ re-

gene-

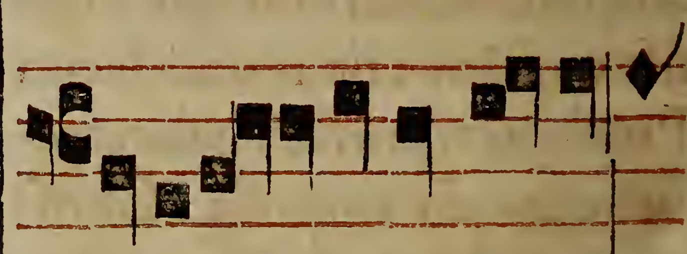
generationis lauacrũ tribuas per vnctionẽ huius creaturæ purgationem mentis, & corporis: vt ſi quæ illis aduerſantiũ ſpirituum inhæſere maculæ, ad tactum ſanctificati olei huius abſcedant; nullus ſpiritualibus nequitijs locus, nulla refugis virtutibus ſit facultas, nulla inſidiantibus malis latẽdi licẽtia relinquatur. Sed venientibus ad fidem ſeruis tuis, & ſancti Spiritus tui operatione mundandis, ſit vnctionis huius præparatio vtilis ad ſalutem, quam etiam cęleſtis regenerationis natiuitate in Sacramento ſunt Baptiſmatis adepturi. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filiũ tuum, qui venturus eſt iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Deinde Pontifex, & ſucceſſiuè duodecim Sacerdotes pręd icti, reuerenter ſalutant Oleum ipſum, dicentes tertiò in tono Lectionis.

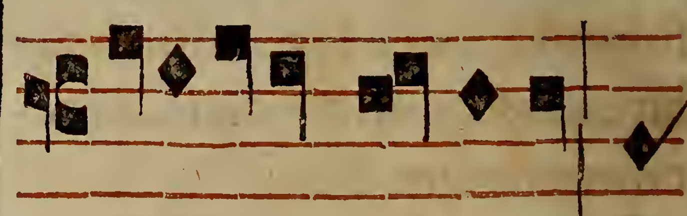

Aue ſanctum oleum.

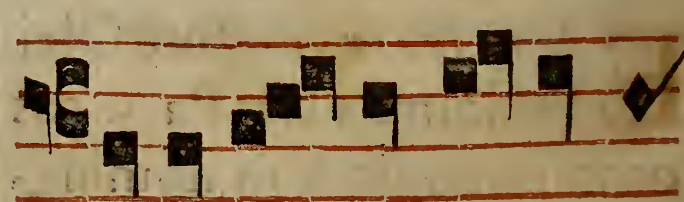
Et poſtquam tertiò id fecerint, osculantur os ipſius ampullę, prout ſuprà de Chriſmate poſitum eſt. His itaque peractis, ambæ ampullæ per dictos duos Diaconos, eo ordine, & decore, quo delatæ fuerant, ad Sacrarium, ſiue Sacriſtiã proceſſionaliter reportantur. Interim dum reportãtur, duo præmiſſi Cantores cantant hos Verſus.

Vt nouetur ſexus omnis

vncti one Chriſmatis,

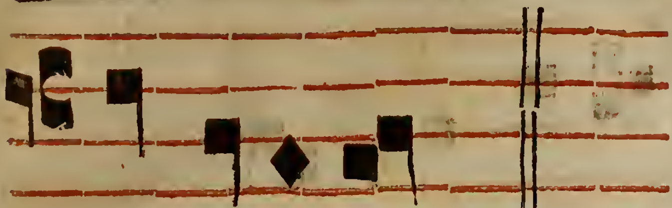

vt ſa ne tur ſau ci-

a ta di gni ta-

tis

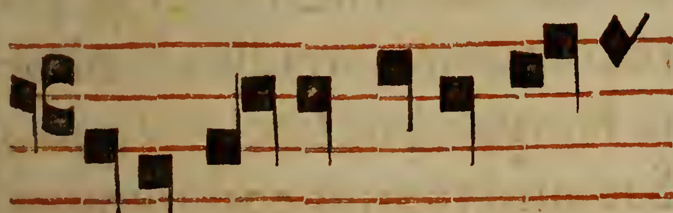
tis glo ri a.

Chorus replicat totũ verſum

O Re dem ptor, &c.

Tum dicti duo Cantores proſequuntur Verſum.

L ota mente ſacro fon-

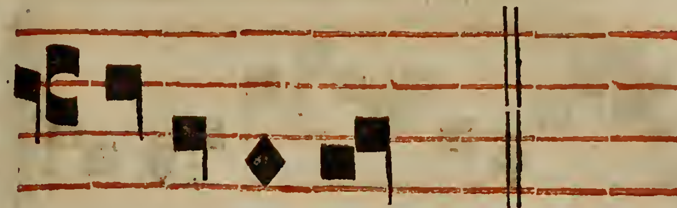
te aufugantur crimina;

vncta fron te ſa cro

ſan cta in flu unt

chariſ ma ta.

Chorus replicat Verſum.

O Re dem ptor, &c.

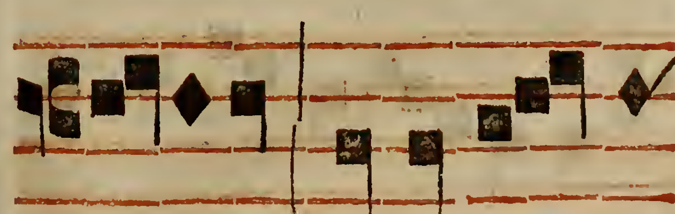
Deinde dicti duo Cantores proſequuntur Verſum.

C or de na tus ex Pa-

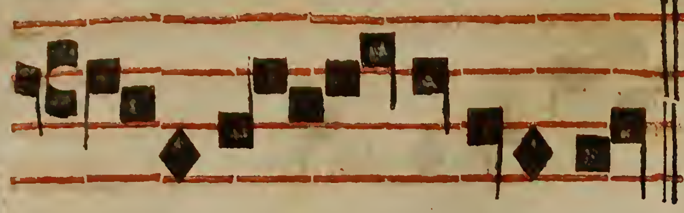
ren tis, aluum implens

Vir gi nis: præſta lu-

cem, claude mortem:

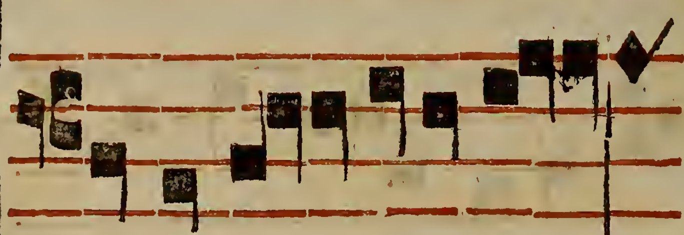
Chriſmatis conſortibus.

Chorus replicat Verſum.

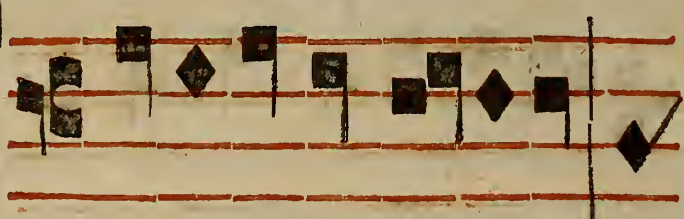

O Re dem ptor, &c.

Quo replicato, dicti duo Cãtores proſequuntur Verſum.

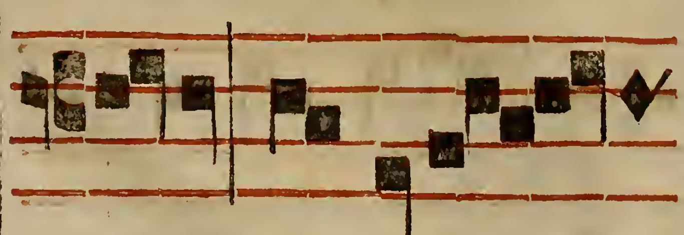
S it hæc di es feſta nobis

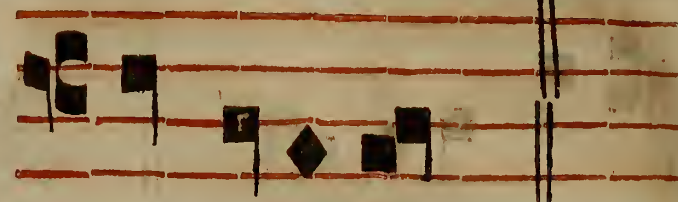
ſæculo rum ſæ cu lis:

ſit ſacra ta di gna

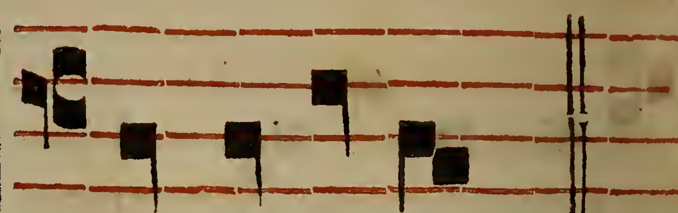

laude, nec ſeneſ-

cat tempore.

Chorus replicat Verſum.

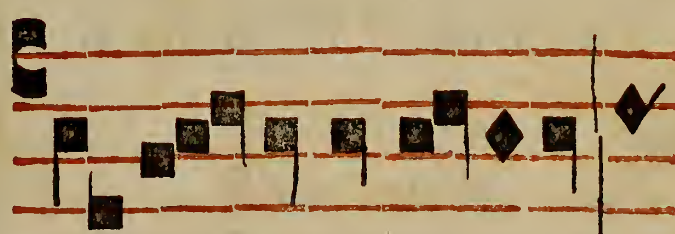
O Re dem ptor, &c.

Vetus autem Chrisma, & oleum Cathecumenorum, ac Infirmorum (ſi quod remanſerat in ampullis) ponitur in lampadibus Eccleſiæ ante Sacramẽtum, vt comburatur. Reliquum autem, quod eſt in pyxidibus, ſiue capſulis cum bombyce, igni comburitur; & nouum deinde cũ noua bombyce in pyxidibus, ſiue capſulis imponitur. Interim dum Chriſma, & oleum Cathecumenorum ad Sacriſtiam portantur, Pontifex ſedens cum mitra lauat manus, deinde redit ad altare, proſequitur Miſſam, vt in Miſſali habetur; & dicto, I te Miſſa eſt. dat benedictionem, & dicens Euangelium ſancti Ioannis, accedit

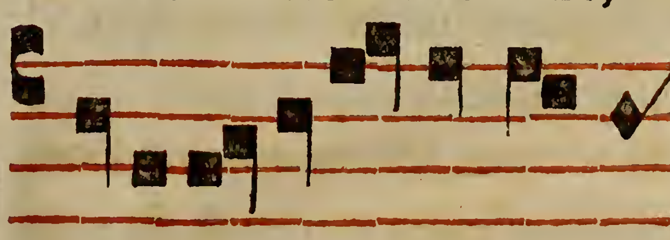
ad faldiſtorium, vbi ſedet cũ mitra, & iubet Presbyteros attentè, vt iuxta Canonum traditionem Chriſma, & Olea fideliter cuſtodiãt, & nulli ſub prætextu medicinæ, vel maleficij tradere præſumant; alioquin honore priuentur.

ORDO AD SYNODVM.

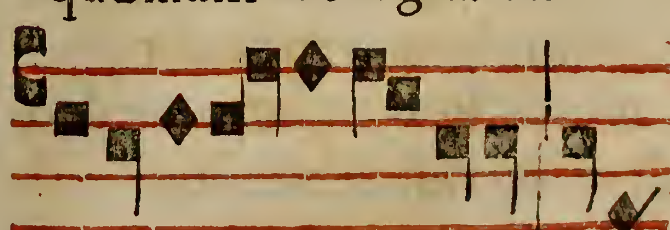
SAcerdotes, & Clerici vniuerſi, qui ad Synodum de Iure, vel consuetudine venire tenentur, conueniunt in ciuitate, vel alio loco, prout Põtifex ordinauerit. Prima autem die Synodi Pontifex ſummo manè cappã indutus ab vniuerſo Clero cum ſuperpelliceis comitatus ad Eccleſiam pergit; paratur in ſede, celebrat Miſſam de Spiritu ſancto, & præbet Clero sacram Communionem. Qua finita, paratur faldiſtorium ante medium altaris, iuxta inferiorem gradũ, per quem ad altare aſcẽditur; & alia ſedes in plano altaris (poterit tamen faldiſtorium ſuo tempore, loco ſecundę ſedis, cùm tempus erit, poni.) Pontifex verò ſupra rochetũ, vel ſi ſit Regularis, ſupra superpelliceum, amictu, ſtola, pluuiali rubeo, & mitra pretioſa induitur: quibus paratus, baculum paſtoralem manu ferens, accedit coram altari. Diacono, & Subdiacono paratis rubeis ornamẽtis, ac ſi in Miſſa ſeruire deberent, ipſum hinc, & inde aſſociantibus; & ibi ante faldiſtorium ſibi paratum genuflexus, depoſita mitra, incipit, ſchola proſequente, Antiphonam:
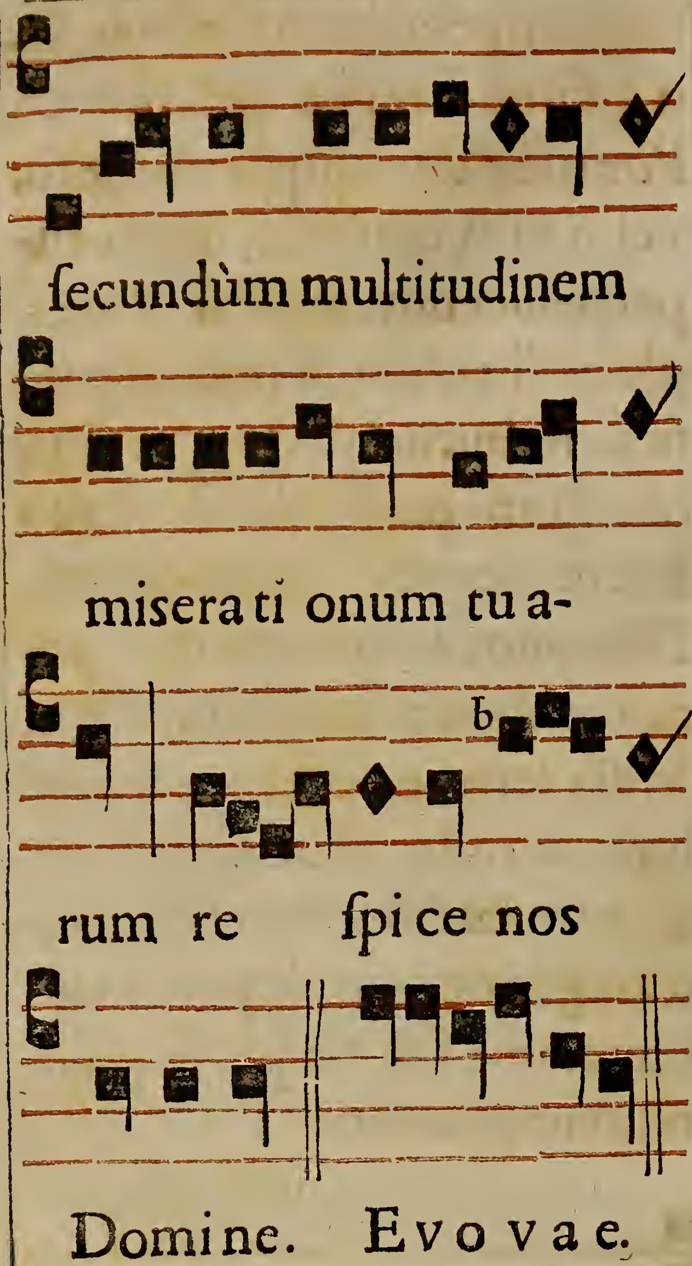

E xau di nos Domine,

quoniam beni gna eſt

miseri cor di a tu a: &

Pſalmus 68.

SAluum me fac Deus:quoniam intrauerunt aquę vſque ad animam meam.

Incepto Pſalmo,ſedet Pontifex,accepta mitra, & ſic manet quouſq; finiatur Pſalmus, & Antiphona repetatur.

Infixus ſum in limo profundi: & non eſt ſubſtantia.

Veni in altitudinem maris:& tempeſtas demerſit me.

Laboraui clamans, raucæ factæ ſunt fauces meæ: defecerunt oculi mei, dum ſpero in Deum meum.

Multiplicati ſunt ſuper capillos capitis mei: qui oderunt me gratis.

Confortati ſunt qui perſecuti ſunt me inimici mei iniuſtè: quæ non rapui,tunc exoluebam.

Deus tu ſcis insipientiam meam:& delicta mea à te non ſunt abſcondita.

Non erubescant in me, qui expectant te,Domine:Domine virtutum.

Non confundãtur ſuper me: qui quærunt te,Deus Iſraël.

Quoniam propter te ſuſtinui opprobrium: operuit confuſio faciem meam.

Extraneus factus ſum fratribus meis: & peregrinus filijs matris meæ.

Quoniam zelus domus tuæ comedit me:& opprobria exprobantium tibi, ceciderunt ſuper me.

Et operui in ieiunio animam meam:& factum eſt in opprobrium mihi.

E t poſui veſtimẽtum meum cilicium: & factus ſum illis in parabolam.

A duerſum me loquebantur, qui sedebant in porta: & in me pſallebant, qui bibebãt vinum.

E go verò orationem meam ad te Domine: tempus beneplaciti Deus.

I n multitudine miſericordiæ tuæ exaudi me: in veritate ſalutis tuæ.

E ripe me de luto, vt non infigar: libera me ab ijs, qui oderunt me, & de profundis aquarum.

N on me demergat tẽpeſtas aquæ; neque absorbeat me profundum: neque vrgeat ſuper me puteus os ſuum.

E xaudi me Domine, quoniã benigna eſt miſericordia tua: & ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum reſpice in me.

E t ne auertas faciem tuam à puero tuo: quoniam tribulor, velociter exaudi me.

I ntende animæ meæ, & libera eam: propter inimicos meos eripe me.

T u ſcis improperium meum & confuſionem meam: & reuerentiam meam.

I n conſpectu tuo ſunt omnes qui tribulant me: improperiũ expectauit cor meum, & miſeriam.

E t ſuſtinui qui ſimul contriſtaretur, & non fuit: & qui conſolaretur, & non inueni.

E t dederunt in eſcam meam fel: & in ſiti mea potauerunt me aceto.

F iat menſa eorum coram ipſis in laqueum: & in retributiones, & in ſcandalum.

O bſcurentur oculi eorum ne videant: & dorſum eorũ ſemper incurua.

E ffunde ſuper eos iram tuã: & furor iræ tuæ comprehendat eos.

F iat habitatio eorum deſerta: & in tabernaculis eorum non ſit, qui inhabitet.

Quoniam quem tu percuſsiſti, perſecuti ſunt: & ſuper dolorem vulnerum meorum addiderunt.

A ppone iniquitatẽ ſuper iniquitatem eorũ: & non intrent in iuſtitiam tuam.

D eleantur de Libro viuentium:& cũ iuſtis non ſcribantur.
E go ſum pauper & dolens:ſalus tua Deus ſuſcepit me.
L audabo nomen Dei cum cantico: & magnificabo eum in laude.
E t placebit Deo ſuper vitulũ nouellum:cornua producentem,& vngulas.
V ideant pauperes,& lętentur: quęrite Deum,& viuet anima veſtra.
Quoniam exaudiuit pauperes Dominus:& vinctos suos non deſpexit.
L audent illum cæli & terra: mare, & omnia reptilia in eis.
Quoniam Deus ſaluam faciet Sion:& ædificabuntur ciuitates Iudæ.
E t inhabitabunt ibi: & hæreditate acquirent eam.
E t ſemen ſeruorum eius poſſidebit eam: & qui diligunt nomen eius, habitabunt in ea.
G loria Patri,& Filio:& Spiritui ſancto.
S icut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Finito Pſalmo,repetita Antiphona, Pontifex surgit, depoſita mitra,& verſus ad altare, dicit:

ADſumus,Domine,ſancte Spiritus, adsumus, peccati quidem immanitate detenti, ſed in nomine tuo specialiter aggregati:veni ad nos, adeſto nobis, dignare illabi cordibus noſtris: doce nos, quid agamus;quò gradiamur, oſtende;quid efficiamus,operare. Eſto ſolus, & suggeſtor, & effector iudiciorum noſtrorum;qui ſolus cũ Deo Patre, & eius Filio, nomen poſsides gloriosum: non nos patiaris perturbatores eſſe iuſtitię,qui ſummè diligis æquitatem; vt ſiniſtrum nos non ignorantiæ trahat, non fauor inflectat,nõ acceptio muneris, vel perſonæ corrumpat:ſed iunge nos tibi efficaciter ſolius tuæ gratiæ dono, vt ſimus in te vnũ, & in nullo deuiemus à verò; quatenus in nomine tuo collecti, ſic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iuſtitiam,vt hic à te in nullo diſſentiat ſententia noſtra, & in

futuro pro benè geſtis conſequamur præmia sempiterna.

Reſpondetur ab omnibus.

Amen.

O remus.

OMnipotens sempiterne Deus, qui miſericordia tua nos incolumes in hoc loco ſpecialiter aggregaſti, mētes noſtras, quæsumus, Paraclitus, qui à te procedit, illuminet; & inducat in omnem, ſicut tuus promiſit Filius, veritatem: cunctosque in tua fide, & charitate corroboret: vt excitati à temporali Synodo proficiamus ad æternæ felicitatis augmentum. Per eumdem Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞. Amen.

Finita Oratione, Pontifex, accepta mitra, procumbit ſupra faldiſtorium prædictum, alijs omnibus genuflectentibus; & Cantores dicunt Litanias, prout habentur supra, pag. 30. Et poſtquam dictum fuerit,

V t omnibus fidelibus, &c.

℞. Te rogamus audi nos.

Pontifex ſurgit, & baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens, ſtans versus ad Synodum, dicit:

V t hāc præſentem Synodum viſitare, diſponere, & bene ✠ dicere digneris.

℞. Te rogamus audi nos.

producens ſignum Crucis pariter ſuper omnes; quo facto, iterùm accumbit, Cātoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes; & Pontifex depoſita mitra, dicit ſtans verſus ad altare.

O remus.

Et miniſtri.

F lectamus genua.

℞. Leuate.

DA, quæsumus, Ecclesiæ tuæ, misericors Deus; vt Spiritu sancto congregata, secura tibi deuotione ſeruire mereatur. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiusdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

℞. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, aſcendit ad ſedem ſibi paratam in plano altaris, ita vt in ea ſedẽs dorſum ſuum vertat ad altare. Et imponit incẽſum in thuribulum, & benedicit more ſolito. Diaconus dalmatica indutus, præcedẽtibus thuriferario, & duobus ceroferarijs, & Subdiacono tunicella induto, paramentis rubeis, benedictione accepta à Pontifice; cantat in loco conueniẽti:

✠ Sequentia ſancti Euangelij ſecundùm Lucam.

IN illo tempore. Conuocatis Ieſus duodecim Apoſtolis, dedit illis virtutẽ, & poteſtatem ſuper omnia dæmonia, & vt lãguores curarent. Et miſit illos prædicare regnũ Dei, & ſanare infirmos. Et ait ad illos. Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecuniam, neq; duas tunicas habeatis. Et in quamcumq; domum intraueritis, ibi manete, & inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos: exeuntes de ciuitate illa, etiam puluerẽ pedum veſtrorum excutite in teſtimonium super illos. Egreſsi autem circuibant per caſtella euangelizantes, & curantes vbique.

Quo finito, liber Euangeliorum apertus per Subdiaconũ portatur Pontifici per eũ oſculandus, qui & deinde incenſatur. Quo facto, Pontifex ipſe ante ſedem ſuam prædictã, depoſita mitra, verſus ad altare, atq; alij omnes in locis ſuis genuflectũt. Tum Pontifex ſic genuflexus incipit cantando; ſchola proſequẽte, Hymnum.

Veni cre a tor Spiritus.

Et dicitur totus, prout habetur ſuprà pag. 62. Finito primò verſu, Pontifex ſurgit, ſtãs verſus ad altare, ſine mitra, vſque ad finem Hymni; ſimiliter omnes alij cum Pontifice ſurgũt. Expleto Hymno, omnes ſedent in ſilentio; & Pontifex, accepta mitra, ſedens in ſede prædicta ſuprà in plano altaris poſita, eos, ſi placet, in hanc ſententiam alloquitur.

VEnerabiles conſacerdotes, & fratres noſtri chariſsimi, præmiſsis Deo precibus, oportet, vt ea, quæ de diuinis officijs, vel ſacris ordinibus, aut etiã de noſtris moribus, & neceſſitatibus Eccleſiaſticis, à nobis conferenda sũt, cum charitate, & benignitate vnuſquiſq; veſtrum ſuſcipiat, ſummaque reuerentia, quantum valet, Dño adiuuante, percipiat; vel quæ emendatione digna ſunt, omni deuotione vnuſquiſq; fideliter ſtudeat emendare: & ſi cui fortè, quod dicetur, aut agetur, diſpliceat, ſine aliquo ſcrupulo contentionis, palàm coram omnibus conferat, quatenus Domino mediante, & hoc ad optimum ſtatum perueniat, ita vt nec diſcordans contentio ad ſubuerſionem iuſtitiæ locũ inueniat, neq; iterùm in perquirenda veritate vigor noſtri ordinis, vel ſollicitudo tepeſcat.

Poſt allocutionem huiuſmodi, vel priùs, prout magis placuerit Pontifici, fit per aliquem virum doctum idoneũ ſermo, in quo tractatur de diſciplina Eccleſiaſtica, de diuinis myſterijs, & de correctione morum in Clero, ſecundũ ea, quæ Pontifici videbuntur. Et poſt ſermonem, querelæ, ſi quæ ſint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex ſuggeſto alta voce legit Decreta ſacri Concilij Tridentini de Reſidentia, & de Profeſſione Fidei; quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenẽtur;

tur, in manibus Pōtificis, iuxta formam infrà poſitam; item de eligendis Examinatoribus, qui ſtatim nominantur, & approbantur, & iurant in manibus Pontificis; demum de eligendis Iudicibus cauſarum, qui ſimiliter proponuntur, vt ſuprà.

Poſtremò charitatiuè monentur omnes, quòd durante Synodo honeſtè ſe habeant in omnibus, & extra; ita quòd eorum conuerſatio ceteris ſit meritò in exemplum. Quo facto, ſurgit Pontifex, & ſolemniter omnibus benedicit, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

more conſueto; qua data, diſcedunt omnes.

FORMA PROFESSIONIS FIDEI.

EGo N. firma fide credo, & profiteor omnia & ſingula, quæ cōtinentur in Symbolo fidei, quo ſancta Romana Eccleſia vtitur; videlicet: Credo in vnū Deum, Patrem omnipotentem, factorem cæli, & terræ, viſibilium omniū, & inuiſibilium. Et in vnum Dominum Ieſum Chriſtum, Filium Dei vnigenitum. Et ex Patre natum, ante omnia ſæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, conſubſtantialem Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cælis. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto ex Maria Virgine: & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis: ſub Pōtio Pilato: paſſus, & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertia die, ſecundùm Scripturas. Et ascendit in cælum: ſedet ad dexteram Patris. Et iterùm venturus eſt cum gloria iudicare viuos, & mortuos: cuius regni nō erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominū, & viuificantem: qui ex Patre Filioq; procedit. Qui cum Patre, & Filio ſimul adoratur, & cōglorificatur: qui locutus eſt per Prophetas. Et vnam ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam. Confiteor vnum Baptisma in remiſsionem

pec-

peccatorũ. Et expecto reſur-
rectionem mortuorum. Et vi-
tam venturi ſæculi. Amen.
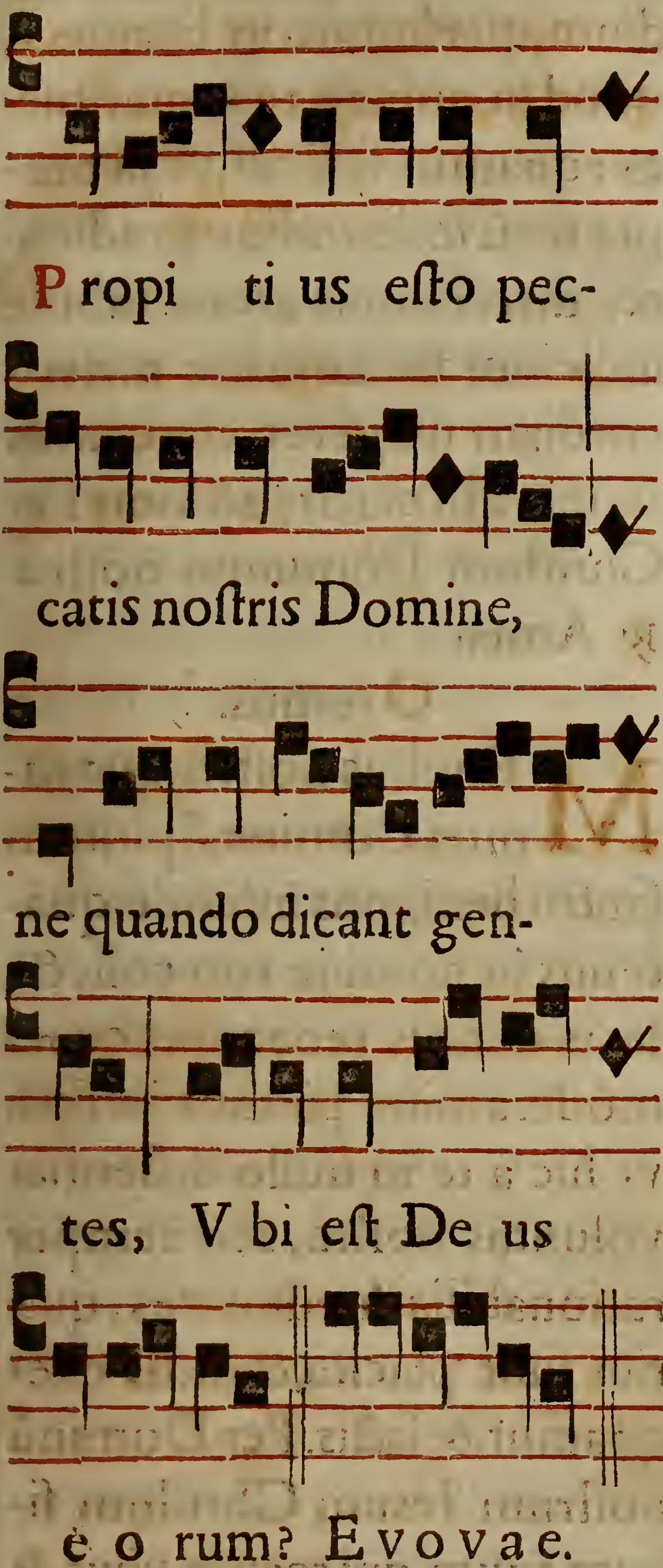
Apoſtolicas & Eccleſiaſti-
cas traditiones, reliquaſque
eiuſdem Eccleſiæ obſeruatio-
nes, & conſtitutiones firmiſsi-
mè admitto, & amplector.

Item ſacram Scripturã iux-
ta eum ſenſum, quem tenuit,
& tenet ſancta Mater Eccle-
ſia, cuius eſt iudicare de vero
ſẽſu, & interpretatione ſacra-
rum Scripturarum, admitto;
nec eam vmquam, niſi iuxta
vnanimem conſenſum Patrũ,
accipiam, & interpretabor.

Profiteor quoque, ſeptem
eſſe verè, & propriè Sacramẽ-
ta nouæ legis à Ieſu Chriſto,
Dño noſtro, inſtituta; atque
ad ſalutem humani generis, li-
cet nõ omnia ſingulis, neceſ-
ſaria; ſcilicet Baptiſmum, Cõ-
firmationem, Euchariſtiam,
Pœnitentiam, Extremam vn-
ctionem, Ordinem, & Matri-
monium; illaque gratiam cõ-
ferre, & ex his Baptiſmum,
Cõfirmationem, & Ordinem,
sine sacrilegio reiterari non
poſſe. Receptos quoq; & ap-
probatos Eccleſiæ Catholicæ
ritus, in ſupradictorum om-
nium Sacramentorũ ſolemni
adminiſtratione recipio, &
admitto: omnia & ſingula, quę
de peccato originali, & de iuſ-
tificatione in Sacroſancta Tri-
dentina Synodo definita, &
declarata fuerunt, amplector,
& recipio. Profiteor pariter, in
Miſſa offerri Deo verum, pro-
prium, & propitiatorium ſa-
crificium, pro viuis, & defun-
ctis; atque in ſanctiſsimo Eu-
chariſtiæ Sacramento eſſe, ve-
rè, realiter, & ſubſtantialiter
Corpus, & Sanguinem, vnà cũ
anima, & diuinitate Dñi noſtri
Ieſu Chriſti, fieriq; conuerſio-
nem totius ſubſtantię panis in
corpus, & totius ſubſtantiæ vi-
ni in ſanguinem, quam cõuer-
ſionem Catholica Ecclesia
Tranſubſtantiationem appel-
lat. Fateor etiam, ſub altera
tantùm ſpecie totum, atque
integrum Chriſtum, verùm-
que Sacramẽtum ſumi. Con-
ſtanter teneo, Purgatorium
eſse, animasque ibi detentas
fidelium ſuffragijs iuuari. Si-
militer, & Sanctos vnà cum

Chriſto regnantes, venerandos atque inuocandos eſse, eoſq; orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerādas. Firmiſſimè aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, nec non aliorum Sanctorum, habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatē à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque vsū Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe, affirmo. Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiā, omniū Eccleſiarum matrem, & magiſtram agnosco. Romanoq; Pontifici, beati Petri Apoſtolorū principis ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vicario veram obediētiam ſpondeo, ac iuro. Cætera item omnia à ſacris Canonibus, & œcumenicis Concilijs, ac præcipuè à Sacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio atque profiteor; ſimulq; contraria omnia, atque hæreses quaſcumq; ab Eccleſia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter damno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidē, extra quam nemo saluus eſse poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & inuiolatam, vſque ad extremū vitæ ſpiritum, conſtantiſſimè (Deo adiuuante) retinere, & confiteri, atq; à meis ſubditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturū. Ego idem N. ſpondeo, voueo, ac iuro. Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

SEcunda die conuenientibus iterū omnibus in Eccleſia, finita Miſsa, Pontifex paratus, vt ſuprà, procedit coram altari, Diacono, & Subdiacono paratis, vt ſuprà, ipſum aſſociantibus; & ibi in faldiſtorio ante medium altaris iuxta inferiorem gradum ſibi parato genuflexus, depoſita mitra, inchoat, ſchola proſequēte, Antiphonam.

Finita Antiphona, & incepto Pſalmo, ſedet Pontifex, reaſſumpta mitra, vsque ad finem Pſalmi.

Pſalmus 78.

DEus venerunt Gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum ſanctum tuum: poſuerunt Ieruſalem in pomorum cuſtodiam.

Poſuerunt morticinia ſeruorum tuorum, eſcas volatilibus cæli: carnes ſanctorum tuorũ beſtijs terræ.

Effuderunt ſanguinem eorũ, tamquam aquam in circuitu Ieruſalem: & non erat qui ſepeliret.

Facti ſumus opprobriũ vicinis noſtris: ſubſãnatio & illuſio his, qui in circuitu noſtro ſunt.

Vſquequò Domine iraſceris in finem: accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam, in Gentes, quæ te non nouerunt & in regna, quæ nomen tuum non inuocauerunt.

Quia comederunt Iacob: & locum eius deſolauerunt.

Ne memineris iniquitatum noſtrarum antiquarum, citò anticipent nos miſericordiæ tuę: quia pauperes facti ſumus nimis.

Adiuua nos Deus ſalutaris noſter, & propter gloriam nominis tui Domine libera nos: & propitius eſto peccatis noſtris, propter nomen tuum.

Ne fortè dicant in Gentibus, Vbi eſt Deus eorum?& innoteſcat in nationibus coram oculis noſtris.

Vltio ſãguinis ſeruorum tuorum, qui effusus eſt: introeat in conſpectu tuo gemitus cõpeditorum.

Secundùm magnitudinẽ brachij tui: poſside filios mortificatorum.

Et redde vicinis noſtris ſeptuplum in ſinu eorũ: improperium ipſorum,quod exprobrauerunt tibi Domine.

Nos autem populus tuus, & oues paſcuæ tuæ: confitebimur tibi in ſæculum.

In generatione & generationẽ annuntiabimus laudẽ tuã.

Gloria Patri,& Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Deinde finito Pſalmo, & repetita Antiphona,Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad altare,dicit:

Oremus.

NOſtrorum tibi,Domine, curuantes genua cordium,quæſumus, vt bonum, quod in nobis à te requiritur, exequamur:ſcilicet,vt prompta tecũ ſolicitudine gradientes diſcretionis arduæ ſubtile iudicium faciamus;ac miſericordiam diligẽtes clareamus ſtudijs tibi placitę actionis.Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.

Oremus.

MEntibus noſtris,quæſumus,Domine,Spiritum ſanctũ benignus infunde;quatenus in nomine tuo collecti, ſic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iuſtitiã, vt hic à te in nullo diſsentiat voluntas noſtra, ſed ſemper rationabilia meditantes, quæ tibi ſunt placita,& dictis exequamur,& factis. Per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum,qui tecum viuit,& regnat in vnitate eiuſdẽ Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℞.Amen.

Oremus.

Et miniſtri dicunt:

Flectamus genua. ℞.Leuate.

DEus, qui nos iuſtitiam loqui, & quæ recta ſunt,

præcipis iudicare, tribue nobis, vt neque iniquitas in ore, nec prauitas inueniatur in mente: vt puro cordi purior ſermo conſentiat; oſtendatur in opere iuſtitia, neq; appareat dolus in lingua, ſed ex corde veritas proferatur. Per Dñm noſtrum Iesum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſãcti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, aſcendit ad planum altaris ſedens in ſede, ſeu faldiſtorio ibidem ſibi parato.

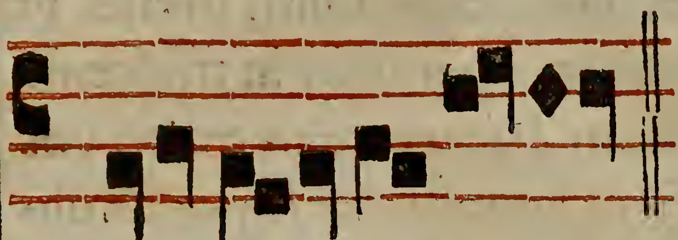
Tum accedit Diaconus cũ thuriferario, & Pontifex imponit incenſum; deinde Diacono benedicit, qui procedẽs ad locum conſuetum ſignat, incenſat, & cantat Euangeliũ, vt heri, Pontifice ante ſedem prædictam sine mitra versus ad Diaconum ſtante.

✠ Sequentia ſancti Euangelij ſecundùm Lucam.

IN illo tempore: Deſignauit Dominus & alios ſeptuaginta duos: & miſit illos binos ante faciem suam in omnem ciuitatem, & locum, quò erat ipse venturus. Et dicebat illis: Meſsis quidem multa, operarij autem pauci. Rogate ergo Dñm meſſis, vt mittat operarios in meſsem ſuam. Ite: ecce ego mitto vos ſicut agnos inter lupos. Nolite portare ſacculum, neque peram, neque calceamenta; & neminem per viam ſalutaueritis. In quamcumq; domum intraueritis, primùm dicite: Pax huic domui: Et ſi ibi fuerit filius pacis, requiescet ſuper illum pax veſtra: ſin autem, ad vos reuertetur. In eadem autem domo manete edentes, & bibentes, quæ apud illos sũt: dignus eſt enim operarius mercede ſua. Nolite tranſire de domo in domum. Et in quamcumque ciuitatem intraueritis, & ſuſceperint vos, manducate quæ apponuntur vobis: & curate infirmos, qui in illa sunt, & dicite illis: Appropinquauit in vos regnum Dei.

Quo finito, & per Pontificẽ libro oſculato, & ipſo incenſato, Põtifex ſine mitra ante ſe-

dem prædictam verſus ad altare, ac alijs omnibus in ſuis locis genuflexis, incipit, ſchola proſequente Hymnum:

Veni cre a tor Spiritus.

Et dicitur totus, quē ſchola prosequitur, vt in primo die. Finito primo versu, Pontifex ſurgit, ſtans verſus ad altare, detecto capite vsq; ad finē Hymni. Simili modo faciunt omnes alij. Expleto Hymno, omnes sedeant in silentio. Tunc Pontifex ſedens in ſede prædicta cum mitra, Synodū his verbis alloquitur, ſi velit.

VEnerabiles, & dilectiſsimi, fratres noſtri, oportet, vt ſicut heſterna die admonuimus benignam manſuetudinem veſtram, de diuinis officijs, & ſacris altaris gradibus, aut etiam de moribus, & neceſsitatibus Eccleſiaſticis, quæcumque emendanda, vel, renouanda ſunt, charitas omnium veſtrum, vbicumq; nouerit aliqua emendatione condigna, in medium proferre non ambigat; vt per veſtræ charitatis ſtudium, Domino largiente, ad optimum perueniant ſtatum, ad laudem, & gloriam nominis Ieſu Chriſti Domini noſtri.

Poſt allocutionem huiuſmodi, vel priùs, ſi magis placet Pontifici, fit ſermo per aliquem doctū idoneum, in quo iterùm tractetur de diſciplina Eccleſiaſtica, & alijs, de quibus Pontifici videbitur. Deinde Archidiaconus alta voce legit Apoſtolicas cōſtitutiones ibi nō promulgatas, vel alias, pro Pontificis arbitrio. Quo finito, leguntur cōſtitutiones per Synodum approbandæ; quibus lectis, habito ſcrutinio, quæ placent, per Patres confirmantur. His peractis, Pontifex ſurgens benedicit omnibus ſolemniter, vt heri. Deinde omnes diſcedunt.

DIe tertia conuentione facta in Eccleſia, finita Miſſa, Pontifex paratus, vt heri, aſsiſtentibus ſibi Diacono, & Subdiacono paratis, genufle-

xus in faldiſtorio iuxta inferiorem gradum ante mediũ altaris ſibi parato, depoſita mitra, incipit, ſchola proſequente Antiphonam:

Exaudi nos Domine, quoniã benigna eſt miſericordia tua: & secundùm multitudinem miſerationum tuarum reſpice nos Domine.

Pſalmus 68.

SAluum me fac Deus: quoniam intrauerunt aquæ vſque ad animam meam.

Et dicitur totus, prout habetur ſuprà in primo die, p. 556. Deinde repetitur Antiphona. Incepto Pſalmo, Pontifex ſedet, & accipit mitram, ſic manens quouſque Pſalmus finiatur, & Antiphona repetatur; qua repetita, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad altare, dicit:

Oremus.

AD te, Domine, interni clamoris vocibus proclamantes, vnanimiter poſtulamus; vt reſpectu tuæ gratiæ ſolidati, præcones veritatis efficiamur intrepidi, tuumque valeamus verbum cum omni fiducia loqui. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui ſacro verbi tui oraculo promisiſti, vbi duo vel tres in nomine tuo cõgregati eſſent, te medium fore: adeſto cœtui noſtro propitius, & cor noſtrum illumina misericors, vt à bono misericordiæ tuæ nullatenus aberremus, ſed rectum iuſtitiæ tuę tramitem in omnibus teneamus. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus sancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟ Amen.

Oremus.

Et miniſtri dicunt:

Flectamus genua.

℟ Leuate.

DEus, qui populis tuis, & indulgentia consulis, & amore dominaris, da ſpiritum ſapientiæ tuæ, quibus dediſti

regimen diſciplinæ; vt de profectu ſanctarum ouium, fiant gaudia æterna paſtorum. Per Dñm noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate eiuſdem Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

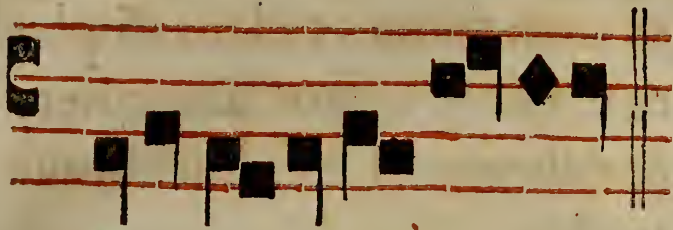
℞. Amen.

Poſt hæc Pontifex, accepta mitra, aſcendit ad planum altaris, ſedens in ſede, ſeu faldiſtorio ibidẽ ſibi parato. Tum accedit Diaconus cum thuriferario, & Pontifex imponit incenſum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum conſuetum ſignat, incenſat, & cantat Euangelium, vt heri, Pontifice ante sedem prędictam ſine mitra verſo ad Diaconum ſtante.

✠ Sequentia S. Euangelij ſecundùm Matthæum.

IN illo tẽpore: Dixit Ieſus diſcipulis ſuis. Si peccauerit in te frater tuus, vade, & corripe eum inter te, & ipſum ſolum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc vnum, vel duos, vt in ore duorum, vel trium teſtiũ ſtet omne verbum. Quòd ſi non audierit eos: dic Eccleſię. Si autem Eccleſiam non audierit: ſit tibi ſicut ethnicus, & publicanus. Amen dico vobis, quæcumque alligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cælo: & quæcumque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cælo. Iterùm dico vobis: quia ſi duo ex vobis conſẽſerint ſuper terram, de omni re quamcumque petierint, fiet illis à Patre meo, qui in cælis eſt. Vbi enim ſunt duo, vel tres cõgregati in nomine meo, ibi ſum in medio eorũ. Tunc accedens Petrus, ad eũ dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? vſque ſepties? Dicit illi Ieſus: Non dico tibi vſque ſepties: ſed vſque ſeptuagies ſepties.

Quo finito, & per Pontificẽ libro oſculato, & ipſo incenſato, Pontifex ſine mitra ante ſedem prędictam verſus ad altare, ac alijs omnibus in locis ſuis genuflexis, incipit, ſchola proſequente Hymnum.

Veni cre a tor Spiritus.

Et dicitur totus. Finito primo verſu, Põtifex ſurgens, ſtat verſus ad altare, detecto capite vſque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alij. Expleto Hymno, omnes sedent in ſilentio. Tunc Põtifex ſedens in ſede prædicta cũ mitra, Concilium, ſeu Synodum his verbis alloquitur, ſi velit. Poterit tamen huiusmodi allocutionem omittere; & quòd eius loco, ſi placebit, per aliquem doctum idoneum, de his, quæ in allocutione continentur, & alijs opportunis, ſermo fiat, committere.

VEnerabiles, & dilectiſsimi fratres. Conuenit, vt ea, quæ de Eccleſiaſticis officijs, & Sacerdotalibus gradibus, vel etiam Canonicis ſanctionibus, propter diuersas occupationes, aut (quod negare non poſſumus) propter noſtram, aliorumq; deſidiam, nõ tam plenè, vt oportet, executa ſunt, omnium noſtrum vnanimi conſenſu, & voluntate requirantur, & humiliter coram charitate veſtra recitentur; vt quæ digna sunt emendatione, ad meliorem ſtatum, auxiliante Domino, perducantur. Et cui fortaſse aliquid, quod digeſtum eſt, diſplicet, charitati veſtræ cum benignitate, & modeſtia intimare non differat; quatenus totum quod Synodali conuẽtione noſtra ſtatutum fuerit, vel renouatum, abſq; omni contrarietate, concordia ſanctæ pacis ab omnibus æquè cuſtodiatur, ac teneatur, ad augmentum æternæ beatitudinis omnium noſtrum.

Poſt hæc leguntur conſtitutiones, ſi quæ ſint per Synodum approbandæ; quibus lectis, & per Patres, ſi placet, cõfirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex ſedens cum mitra, omnium orationibus ſe commendat. Deinde legũtur nomina omnium, qui Synodo intereſſe debent, & pręſentes ad ſua nomina ſurgunt, & reſpondent ſinguli: Adſum.

Abſentes verò notantur, & per Pontificem debita pœna mulctantur. Demum Pontifex adhuc in sede prædicta cum mitra sedens, ſi placet, congregatos admonet, & exhortatur sub huiusmodi verbis.

FRatres, dilectiſsimi, & Sacerdotes Domini. Cooperatores ordinis noſtris eſtis. Nos, quamuis indigni, locum Aaron tenemus, vos autem locum Eleazari, & Ithamari. Nos vice duodecim Apoſtolorum fungimur, vos ad formam ſeptuaginta duorũ Diſcipulorũ eſtis. Nos paſtores veſtri ſumus, vos autem paſtores animarũ vobis commiſſarum. Nos de vobis rationẽ redditurі sumus ſummo Paſtori noſtro Dño Ieſu Chriſto, vos de plebibus vobis commendatis. Et ideò, fratres dilectiſsimi, videte periculum veſtrum. Admonemus itaque, obsecramus fraternitatẽ veſtram, vt quæ vobis suggerimus, memoriæ commẽdetis, & opere exercere ſtudeatis. In primis admonemus, vt vita, & conuersatio veſtra ſit irreprehensibilis. In domibus veſtris mulieres non cohabitent. Omni nocte ad nocturnas horas ſurgite. Officiũ veſtrum horis certis decantate. Nullus, niſi ieiunus, Miſsam celebret, & non in veſtibus communibus, ſed ſacris, & nitidis, amictu, alba, cingulo, manipulo, ſtola, & caſula, quæ ad alios vſus nõ ſeruiant. Miſſas

reli-

religioſè celebrate: Corpus, & Sanguinē Domini noſtri Ieſu Chriſti cum omni reuerētia, & tremore ſumite. Corporalia mundiſſima ſint. Vaſa ſacra proprijs manibus abluite, & extergite diligenter. Nulla fœmina ad altare Domini accedat, nec Calicem Domini tangat. Altare ſit coopertum mundis linteis, ſaltem tribus diuerſis. Et deſuper nihil ponatur, niſi Reliquiæ, ac res ſacræ, & pro Sacrificio opportunæ. Miſſale, Breuiarium, & Martyrologium, vnuſquiſque habeat. Eccleſiæ veſtræ benè ſint coopertæ, & mundæ. In Sacriſtijs, ſiue Secretarijs, aut iuxta altare maius ſit locus præparatus ad infundendum aquam ablutionis corporaliū, & vaſorum ſacrorum; ac manuum, poſtquam ſanctū Chriſma, aut oleum Cathecumenorum, vel Infirmorum tractaueritis. Ibique pendeat vas cum aqua munda, pro lauandis manibus Sacerdotum, & aliorum, qui rem ſanctam, & Officium diuinum ſunt peracturi; & propè, linteum mundum ad illas abſtergendum. Atria Eccleſiæ ſint benè munita. Nullus ſine ſcitu, & conſenſu noſtro, per poteſtatem ſæcularē, Eccleſiam obtineat. Nullus Eccleſiam, ad quam intitulatus eſt, dimittat, & ad aliam quæſtus gratia ſe tranſferat. Nullus plures Eccleſias ſine titulo, & contra ſacrorum Canonum diſpoſitiones nanciſci præsumat. Nullatenus etiam vna Eccleſia inter plures diuidatur. Nullus extra Eccleſiam in locis non conſecratis celebret. Nullus alterius parochianum, niſi itinerantem, & tunc de Rectoris ſui licentia, ad Communionē recipiat. Nullus in alterius parochia, abſq; proprij Sacerdotis licētia Miſſam celebret. In celebratione quiſq; Calicem, & oblata, nō circulo, aut digitorū vacillatione, vt quidam faciunt, ſed iunctis, & extenſis digitis Cruce ſignet, ſicque benedicat. Calix, & patena ſint aurei, vel argentei, non ærei, aut aurichalcei, vitrei, vel lignei. Quiſque Preſbyter clericum habeat, vel

ſcholarem, qui cum eo Pſalmos cantet; Epiſtolam, & Lectionem legat, & in Miſſa reſpondeat. Ipſe quoq; Presbyter infirmos viſitet, & reconciliet; &, iuxta Apoſtolum, propria manu cõmunicet, Oleo ſancto inungat. Nullus prȩſumat tradere Communionem laico, aut fæminæ, ad deferendum infirmo. Nullus pro baptizãdis infantibus, ſiue adultis, aut infirmis reconciliãdis, aut mortuis ſepeliendis, præmium, vel munus exigat. Per negligentiam veſtram nullus infans ſine Baptiſmo, & adultus ſine Cõmunione pereat. Nullus veſtrum ſit ebriosus, aut litigioſus. Nullus arma ferat. Nullus canum, aut auiũ iocis inſeruiat, ſeu in tabernis bibat. Quiſque veſtrum, quãtum ſapit, de Euangelio Dominico, & cæteris feſtiuis diebus ſuæ plebi annuntiet. Verbum Domini prædicate. Curam pauperum, peregrinorũ, viduarum, & orphanorum habete; ipſosq; peregrinos ad prandium veſtrum vocate. Eſtote hoſpitales, alijs exinde bonum exemplum præbentes. Singulis diebus Dominicis ante Miſſam aquam, qua populus aſpergatur, benedicite; ad quod vas proprium habetote. Vaſa ſacra, & veſtimẽta Sacerdotalia nolite negotiatori, aut tabernario in pignus dare. Minùs dignè pœnitentem cuiuſcumq; rei gratia ad reconciliatiõem nõ adducite, neque ei reconciliationis teſtimoniũ perhibete. Vſuras non exigite. Nec facultates veſtras poſt ordinationem veſtram acquiſitas alienate, quoniam Eccleſiȩ sũt. Nullus etiam res, poſſeſsiones, aut mancipium Ecclesiæ vẽdere, commutare, aut quocumque ingenio præſumat alienare. Nullus decimam alterius recipiat. Nullus pœnitentem, carnem manducare, aut vinum bibere inuitet, nisi pro eo tunc eleemoſynam fecerit. Quiſque fontes baptiſmales lapideos habeat benè mundos; quos ſi habere nõ poterit, vas aliud ad hoc opus ſolum deputatum teneat. Omnibus parochianis veſtris

Symbolum Apoſtolorum, & Orationem Dominicam inſinuate. Ieiunia Quadrageſimæ, Quatuor Temporum, & alia Eccleſiæ mandata ſignificate obſeruanda. Ante Quadrageſimam IV. Feria populũ ad peccatorum cõfeſsionem inuitate, & cõfeſsis iuxta qualitatem criminum pœnitentiã iniungite. Tribus temporibus in anno, id eſt, Natiuitate Domini, Paſcha, & Penthecoſte, omnes fideles accedere ad Communionem Corporis Dñi noſtri Ieſu Chriſti admonete; & ne omittat, quin ſaltem in Paſcha communicet. Certis temporibus coniugatos ab vxoribus abſtinere exhortamini. Nullus veſtrum rubeis, aut viridibus, vel laicalibus veſtibus vtatur. Diem Dominicam, & cęteras feſtiuitates, abſque opere ſeruili, à veſpera in veſperam celebrari docete. Cantus, & choreas mulierum in atrio Eccleſiæ prohibete. Incantationes ſuper mortuos, nocturnis horis à vulgo fieri conſuetas, ſub conteſtatione Dei omnipotentis vetate. Cum excommunicatis nolite communicare. Nec quis veſtrum in eorum præſentia celebrare præſumat; quod etiam plebi nuntiate. Et nullus ex plebe vxorem domum ducat, niſi priùs nuptiæ, temporibus ab Eccleſia permiſsis, publicè fuerint celebrate. Quod nullùs ad raptam, vel conſanguineam accedat, aut alterius ſponſam ducat, omnimodis prohibete. Porcarios, & alios paſtores, ſaltẽ Dominica die faciatis venire ad Miſsam. Patrinos, vt filios Symbolum, & Orationem Dominicam doceant, aut doceri faciant, exhortamini. Sacramentum Euchariſtiæ, ſãctum Chriſma, & oleum Cathecumenorum, ac ſanctum, ſeu Infirmorum, in Eccleſia, in loco mundo, condecenti, & ſecuro, ſub ſera, & fida cuſtodia diligenter ſeruate. Quiſque veſtrum expoſitionem Symboli, & Orationis Dominicæ iuxta orthodoxorum Patrum traditiones penes ſe habeat, eaſq; atque Orationes Miſſarum,

& Epi-

& Epiſtolas, Euangelia, & Canonem benè intelligat, ex quibus prædicando, populum ſibi commiſsum ſedulò inſtruat, & maximè non benè credentem. Introitum Miſsæ, Orationes, Epiſtolam, Graduale, Euangelium, Symbolum, & cætera non ſecreta, alta, & intelligibili voce proferat. Secreta verò, & Canonē morosè, & diſtinctè ſubmiſsa voce legat. Pſalmorum verba, & diſtinctiones regulariter cum Canticis conſuetis intelligibiliter pronuntiet. Symbolum sancti Athanasij de Trinitate, & fide Catholica memoriter teneat. Exorciſmos, & orationes ad Cathecumenos faciendos, ac reliquas preces ſuper maſculum, & fæminam, pluraliter, vel ſingulariter reſpectiuè, diſtinctè proferat. Ordinem baptizandi, & ad ſuccurrendum infirmis, reconciliationis, & commendationis animæ, & in agēdis exequijs defunctorum, iuxta modum canonicum obſeruet. Exorcismos, & benedictiones ſalis, & aquæ pertinenter legat. Canticum diurnum, & nocturnum ſciat. Computum etiam minorem ad inueniēdum litteram Dominicalem, tempus interualli diei Paschæ, & maiorum mobilium Feſtorum, nō ignoret. Volumus autem, fratres dilectiſsimi, quatenus quæ noſtra percepiſtis traditione, bonis ſtudeatis operibus adimplere, præſtante Domino noſtro Iesu Chriſto, cui cum Patre, & Spiritu sancto, eſt honor, & gloria in ſæcula ſæculorum.

Tum Pontifex, dimiſſa mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad altare, dicit abſolutè:

Oremus.

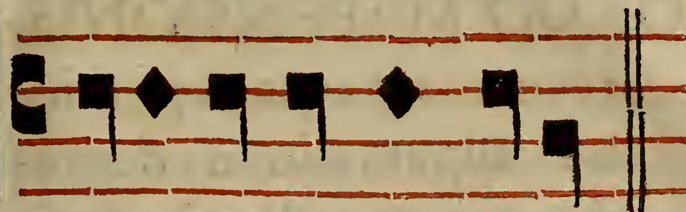
NVlla eſt, Domine, humanæ conscientiæ virtus, quæ inoffensè poſsit tuæ voluntatis iudicia experiri; & ideò, quia imperfectum noſtrum vident oculi tui, perfectioni deputa miſericors Deus, quod perfecto æquitatis fine concludere peroptamus: te in noſtris principijs occurſorē popoſcimus, te in hoc fine iudiciorum noſtrorum indul-

torem noſtris exceſsibus ſperamus; ſcilicet, vt ignorantiæ parcas, errori indulgeas, vt perfectis votis perfectā operis efficaciam largiaris: & quia conſcientia remordēte tabeſcimus, ne aut ignorātia nos traxerit in errorem, aut præceps forſitan voluntas impulerit iuſtitiam declinare: hoc te poſcimus, te rogamus, vt ſi quid offenſionis in hac Synodi celebritate contraximus, te miſerante, indulgentiam ſentiamus: vt in eo, quòd ſoluturi ſumus aggregatam Synodum, à cunctis primum abſoluamur noſtrorũ nexibus delictorum, qualiter, & tranſgreſſores venia, & confitentes tibi ſubſequatur remuneratio ſēpiterna. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde benedicit ſolemniter omnibus, dicens:

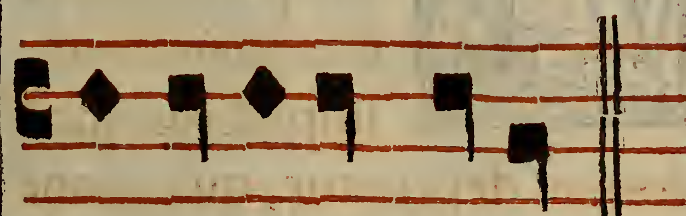
Sit nomen Domini benedictum, &c.

Et dat indulgentiam. Quibus peractis, Archidiaconus ſtans iuxta Pontificem, dicit alta voce:

Recedamus cum pace.

Et reſpondent omnes.

In nomine Chriſti.

Tunc omnes pariter ſurgentes, Pontificem cappa indutum cum ſuperpelliceis ad domum reducunt:

Si verò in primo die, vel in ſecundo, omnia negotia Synodi expediuntur; approbatis omnibus, & concluſione Synodi facta, Pontifex ſedens cum mitra, vt ſuprà, commēdat ſe omnium orationibus, & leguntur nomina intereſſe debentium, admonentur per Pontificem congregati, & alia fiunt, prout ſuprà ſunt ordinata.

ORDO SVSPENSIONIS, reconciliationis, depoſitionis, diſpenſationis, degradationis, & reſtitutionis ſacrorum Ordinum.

PRænotandum eſt, quod Clericus quandoque ſuſpēditur, quandoque deponitur, quandoq; degradatur. Suſpenditur quis quandoque ab homine, quandoque à Iure; & quandoque ad tempus, quādoque in perpetuum.

Ab homine, quando Prælatus ſic in ſcriptis pronuntiat:

QVia conſtat te tale quid commiſiſſe, ideò ab officio, & executione Ordinum tuorum te ſuſpendimus.

Vel quando ſic in genere, dicit:

QVicumque tale quid fecerit, àut non fecerit, ipſum in his ſcriptis ſuſpendimus, vel in his ſcriptis nouerit ſe ſuſpenſum.

Huiusmodi autem ſuſpenſionis ſententia taliter reuocatur.

QVia de tali negotio propter quod ſuſpēſionis ſētentiā incurreras, emendationem plenam, & pœnitentiam condignam egiſti; ideò ſentētiam ſuſpenſionis huiuſmodi miſericorditer relaxamus.

Illud autem ſciendum eſt, quòd ſimpliciter, & ſine temporis præfinitione ab homine, vel à Iure ſuſpenſus, perpetuò intelligitur eſſe ſuſpenſus: ad tempus verò ſuſpēſus, vtpote donec pœnituerit, vel à crimine abſtinuerit, eo ipſo, quòd abſtinet, vel pœnitet, executionem ſui officij recuperat; nec alia eſt reconciliatio, ſeu ſententiæ ſuſpenſionis relaxatio neceſſaria. Ad hæc Clerici publicè delinquentes, & enormiter, executionē ſui Ordinis ſecundùm Canones perdunt; & etiam poſt peractam pœnitētiam ab executione ſuorum Ordinum ſuſpenſi remanent; adeò, quòd abſque diſpenſatione, & recōciliatione non poſſunt in illis licitè miniſtrare, neque ad maiores Ordines promoueri præcipuè, ſi de hoc conuicti fuerint

in iudicio, & puniti. Epiſcopi tamen poſſunt in adulterijs, & alijs criminibus, quæ ſunt minora, & generaliter vbicũque à Iure expreſsè non prohibentur, poſt peractam pœnitentiam, vel partem ipſius, cum talibus diſpenſare, & eos reconciliare; quæ recõciliatio, & diſpenſatio fit hoc modo.

QVamuis tale enorme crimen publicè commiſeris, quod confeſsus es (vel de quo conuictus es, & in iudicio cõdemnatus) propter quod ſecundùm Iuris rigorẽ merueras ab officio, & beneficio amoueri, & propterea non vales vlteriùs ſecundùm Canones in tuis Ordinibus licitè miniſtrare; quia tamẽ defectus noſtri temporis antiquam non patitur Canonum manere cenſuram, eligentes potiùs de miſericordia, quàm de ſeueritate reddere rationem, idcircò vitam tuam pleniùs agnoſcentes, & meliora, & ſaluti viciniora de te de cætero veriſimiliter expectãtes, de miſericordia, quæ ſuperexaltat iudicium, hanc pœnam auctoritate nobis in hac parte à Iure conceſſa tibi duximus relaxandã, & relaxamus. Indulgentes tibi, vt, hoc non obſtante, licitè poſſis ad ſuperiores Ordines conſcendere, & in ſuſceptis etiã Ordinibus licitè miniſtrare. Infamiã inſuper canonicã propter hoc per te contractam penitus abolẽtes, & reſtituentes te in integrum priſtino ſtatui, ac famæ.

Circa depoſitionem verò notandum eſt, quòd ſi agitur, vt deponatur quis à beneficio, ſolus Epiſcopus hoc poteſt. Sicut poteſt deponere ab Ordine, cum Capitulo ſuo, ſiue ab ipſo Capitulo deputatis, & etiam ſolus ex consuetudine. Et ſimiliter Epiſcopus cum Capitulo ſuo deponit ab Ordine Clericos primæ tonſuræ, & in minoribus Ordinibus conſtitutos, ſi poſt huiuſmodi verbalem depoſitionẽ ſecutura ſit actualis degradatio. Et ſi iſto modo agitur, in depoſitione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine, requiritur numerus trium Epiſcoporum vltra proprium Epiſcopum, in examine, & in definitione; & ſex in cauſa Presbyteri, excepta cauſa hæreſis. In depoſitione verò Epiſcopi ab ordinatione exigitur numerus duodecim Epiſcoporum, præter Metropolitanum, qui debet eſſe tertius decimus; qui omnes poſſint procedere contra Episcopum vſque ad concluſionem tantùm: & definitio tam circa condemnationem, quàm abſolutionem, reſeruatur Papæ. Sed in ipſa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et præmiſſa de numero Epiſcoporum adhibẽdo procedunt, ſi agitur ex poteſtate ordinaria. Dictabitur autem ſententia depoſitionis ab Ordine, ſi intenditur, vt poſt eam ſequatur actualis degradatio, nomine Epiſcopi ordinarij, cum præſentia Capituli, ſiue cum conſilio, & aſſenſu Epiſcoporum reſpectiuè, prout eã requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis euidenter, & legitimè conſtat, te tale crimen, ſeu flagitium commiſiſſe, quod non ſolùm graue, verùm etiam damnabile eſt, & damnoſũ; idcircò de talium consilio, & aſsensu ab omni Ordine, & priuilegio clericali te ſententialiter perpetuò duximus deponendum, & deponimus.

Per talem itaq; ſententiam taliter depoſitus, omni Ordinũ, tam maiorum, quàm minorum, executione perpetuò

eſt exutus. Verùm ſi Epiſcopus deponens euidenter agnouerit in poſterũ emendationem vitæ, & morum depoſiti, vel fortè ſententiam ſuam iniuſtam fuiſſe; poterit ei de Iure miſericorditer reſtituere graduum, & Ordinum executionem, qua priuatus extiterat; quæ reſtitutio debet fieri in Eccleſia, in qua Epiſcopus elegerit hoc facere, siue ſit Cathedralis, ſiue alia; & coram altari, quia & ibi Ordinum gradus diſtribuũtur: & poteſt fieri per Epiſcopum ſolum cum Capitulo ſuo, non ſolùm in Quatuor Temporibus, verùm etiam quolibet tempore, & ſine Miſſæ celebratione; & tam reſtituens, quàm reſtituendus, debent eſſe ieiuni. Depoſitus ergo, qui reſtitutionẽ priuilegij clericalis, & executionis quatuor minorum Ordinũ petierit, veſtibus ſuis cõſuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, ſtola, pluuiali tempori conuenientibus, & mitra ſimplici, baculum paſtoralem in manu tenente, & in faldiſtorio ante medium altaris ſedẽte; qui, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans versus ad illum coram ſe genuflexum, dicit:

℣. Deus in adiutorium meũ intende.

℟. Domine ad adiuuandum me feſtina.

℣. Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

℟. Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper: & in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et hæc ſecundò, & tertiò dicuntur. Deinde ſubiungit Pontifex.

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Saluum fac ſeruum tuum Domine.

℟. Deus meus ſperantẽ in te.

℣. Mitte ei Domine auxilium de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor me⁹ ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui in ſanctis habitas, & pia corda non deſeris, ſuſcipe propitius orationem noſtram; & hunc famulum tuum, quem delictorum catena conſtringit, miſeratio tuę pietatis abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Tum ſedet Pontifex, accepta mitra, & ſuper caput illius, coram eo genuflexi, imponit manum dexteram, dicens:

IN nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Epiſcopus, auctoritate à Deo mihi conceſſa, per hanc manus impoſitionem, reſtituo tibi chariſsimo filio priuilegium clericale, & executionem Ordinis, & gradus Oſtiariatus, Lectoratus, Exorciſtatus, atque Acolythatus, quibus fueras iuſtè priuatus, & ab eis depoſitus; vt amodò poſsis dignè cuſtodire oſtia domus Domini, cum omnibus, quę intrà continentur; & diſtinctè legere de codice, audiente populo Dei; & ab hinc in anteà habeas poteſtatē imponendi manus ſuper energumenos, ſiue baptizatos, ſiue Cathecumenos; & vt deinceps dignè poſsis accendere luminaria Eccleſiæ, & ante Euangelium portare. Præſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, qui viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum.

Deinde Pontifex, adhuc cum mitra ſedens, benedicit illi, dicens:

BEnedictio Dei omnipotentis Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti deſcendat ſuper te, & maneat ſemper. ℟. Amen.

Quo facto, ille oſculatur manum dexteram Pontificis, ſurgénsque diſcedit.

Executionis Subdiaconatus, & minorum Ordinum, ac priuilegij clericalis reſtitutio fit ſimiliter per omnia, prout ſuprà, vſque ad manus impoſitionem; ad quam Pontifex cum mitra ſedens dicit:

IN nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Epiſcopus, per hãc manus impoſitionem reſtituo tibi dilectiſſimo filio priuilegium clericale, & executionem Ordinum, & graduum Oſtiariatus, Lectoratus, Exorciſtatus, Acolythatus, & Subdiaconatus, quibus fueras iuſtè priuatus, & ab eis depoſitus; vt amodò dignè poſſis cuſtodire oſtia domus Domini, cum omnibus, quæ intrà retinentur; & diſtinctè legere de codice, audiente populo Dei; ab hinc in anteà habeas poteſtatẽ imponendi manus ſuper energumenos, ſiue baptizatos, ſiue Cathecumenos; & poſsis dignè accendere luminaria Eccleſię, & ante Euangelium portare; ac legere Prophetias, Epiſtolas ad Miſſas, & miniſtrare Diacono, ac Presbytero, vel Epiſcopo. Præſtante Domino noſtro Ieſu Chriſto, &c.

Tum benedicit ei, vt ſuprà; quo facto, ille oſculatur manũ dexteram Pontificis, ſurgenſque diſcedit.

Executionis verò Diaconatus, Subdiaconatus, & minorũ Ordinum, ac priuilegij clericalis reſtitutio fit ſimiliter per omnia, prout ſuprà, vſque ad manus impoſitionem; ad quã Põtifex ſedens cũ mitra, dicit:

IN nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Epiſcopus, per hãc manus impoſitionem, reſtituo tibi dilectiſſimo filio priuilegium clericale, & executionem Ordinum, & graduum Oſtiariatus, Lectoratus, Exorciſtatus, Acolythatus,

thatus, Subdiaconatus, & Diaconatus, quib⁹ fueras iuſtè priuatus, & ab eis depoſitus; vt amodò poſsis dignè cuſtodire oſtia domus Domini, cũ omnibus, quæ intrà retinentur; & diſtinctè legere de codice, audiente populo Dei; & habeas poteſtatem imponẽdi manus ſuper energumenos, ſiue Cathecumenos, ſiue baptizatos; & poſsis dignè accendere luminaria Eccleſiæ, & ante Euãgelium portare; ac legere Prophetias, & Epiſtolas, ac Lectionem Euangelicam ad Miſſas, & in eis miniſtrare Presbytero, vel Epiſcopo, & fundere aquam in Euchariſtiam Sanguinis Chriſti. Præſtante Dño noſtro Ieſu Chriſto, &c.

Tum benedicit ei, vt ſuprà; quo facto, ille oſculatur manũ dexteram Pontificis, ſurgenſque diſcedit.

Executionis autẽ Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, & minorũ Ordinũ, & priuilegij clericalis reſtitutio fit ſimiliter, prout ſuprà, vſq; ad manus impoſitionem; in qua Pontifex cũ mitra ſedens, dicit:

IN nomine Domini. Ego, quamuis peccator, tamen Epiſcopus, per hanc manus impoſitionem reſtituo tibi dilectiſsimo filio priuilegiũ clericale, & executionem Ordinum, & graduum Oſtiariatus, Lectoratus, Exorciſtatus, Acolythatus, Subdiaconatus, Diaconatus, & Presbyteratus, quibus fueras iuſtè depoſitus, & priuatus; vt amodò poſsis dignè cuſtodire oſtia domus Domini, cum omnibus, quæ intrà retinentur; & diſtinctè legere de codice, audiente populo Dei; & abhinc in anteà habeas poteſtatem imponẽdi manus ſuper energumenos, ſiue baptizatos, ſiue Cathecumenos; & poſsis dignè accendere luminaria Eccleſiæ, & ante Euangelium portare; ac dicere Prophetias, & Epiſtolas, ac Lectionem Euangelicã ad Miſſas, & in eis miniſtrare Diacono, Presbytero, & Epiſcopo, & fundere aquã in Euchariſtiam Sanguinis Chriſti; ac Miſſas celebrare pro viuis, ac defũctis, acceptabiles quoque Hoſtias offerre Deo, &

miniſterium Presbyterale deuotè perficere. Præſtante eodem Dño noſtro Ieſu Chriſto,qui viuit,& regnat Deus,in ſæcula ſæculorum. Amen.

Tum benedicit ei, vt ſuprà; quo facto, ille oſculatur manum dexteram Pontificis,ſurgenſque diſcedit.

Nunc degradationem ſubijcimus.

SI Clericus ſecundùm primã formam ſententialiter depoſitus,incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et ſi poſtmodum in profundum malorũ veniens cõtempſerit; tunc, vt cum Eccleſia non habeat vltrà, quid faciat, Põtifex debet illum degradare,& curię ſęculari relinquere: quę degradatio fit hoc modo.

DEGRADATIONIS FORMA.

Degradandus, indumẽtis Sacerdotalibus, ſi Sacerdos ſit,indutus; vel Diaconalibus, ſi ſit Diaconus; & ſic de reliquis Ordinibus,& indumentis, offertur Põtifici. Pontifex verò quaſi exequendo ſententiam depoſitionis in illum dudum prolatam,præſente Iudice ſæculari,cui degradandus debet relinqui,publicè abradit cum vitro,vel cultello,vel alio huiuſmodi, leuiter, ſine ſãguinis effuſione, loca manuũ illius, quæ in collatione Ordinum inuncta fuerũt;& etiam Tonſuram, ſi velit. Et conſequenter ſeriatim, & ſigillatim detrahit illi omnia inſignia, ſiue ſacra ornamenta,quæ in Ordinum ſuſceptione recepit, & demum exuit illũ habitu clericali, & induit laicali, dicens publicè Iudici ſæculari præſẽti, vt illum propter ſcelera ſua ſic depoſitum, degradatum, expoliatum, & exauctoratum in ſuum, ſi velit, forum recipiat.

Et eſt notandum, quòd in hac executione ſententiæ nõ eſt neceſſaria Coëpiſcoporũ præſẽtia: nec etiam refert, ſiue in Eccleſia fiat,ſiue extrà in platea; ſiue Põtifex degradãs indutus ſit Pontificalibus

ornamentis, ſiue non: & talis degradatio, ſolemnis depoſitio vocatur; propriè tamen loquēdo, quis à dignitatibus, & honoribus deponitur, ſed ab Ordinibus degradatur: & poſt talem degradationem, iuſtè, & ritè factam, ſolus Romanus Pontifex cum tali diſpenſat. Epiſcopus tamen ante ipsam insignium detractionem, & etiam poſt ſententiæ depoſitionis prolationem, diſpenſare, & reſtituere ſolo verbo poteſt; sicut & verbaliter depositus fuit, vt præmiſſum eſt.

Sed ſi, priuſquam ſæcularis Iudex in illum animaduerterit, talis depoſitio, & degradatio iniuſta, vel nulla inueniatur; tunc non solum verbo, ſed etiam facto, ſecundùm ea, quæ præmiſſa ſunt, diſpēſatio, & reſtitutio fiat, & inſignia ſibi detracta ſeriatim, ſigillatim, & ſolemniter ei coram altari reſtituantur. Et ſi ſit Epiſcopus, recuperabit orarium, baculū, annulum, ſandalia, mitram, & alia inſignia Pontificalia; ſi Presbyter, orarium & planetam; ſi Diaconus, orarium, & dalmaticam; ſi Subdiaconus, tunicellam, & manipulum. Et reliqui gradus in reſtitutione ſua recuperant ea, quæ, cùm ordinarentur, receperunt.

Poterit tamen (quod cōuenientius videtur) ad aliorum terrorem actualis degradatio ſic fieri. In primis in publico extra Eccleſiam, paratur aliquis eminens cōgruentis ſpatij locus, pro degradatione facienda, ſupra quem ordinatur vna credētia ſimplici tobalea cooperta, ſupra quam ponūtur ampulla vini, ampulla aquæ; calix cum patena, & hoſtia; vnum vas vini, vnum vas aquę; liber Euāgeliorum, liber Epiſtolarum; bacile cum buccali, & mātili; vnum candelabrum cum candela extincta; liber Exorciſmorū, liber Lectionum; claues, Antiphonarium, forfices, cultellus, aut vitrum; paramēta pro degradando. Videlicet, ſi degradādus ſit Archiepiſcopus; ordinentur ſuper dictam credentiam ſuperpelliceum, ſandalia, cum caligis; amictus, alba,

cingulū, manipulus, tunicella, ſtola, dalmatica, chirothecæ, alia ſtola, planeta, mitra, annulus Pontificalis, pallium, baculus paſtoralis, & aliqua veſtis habitus ſæcularis. Si verò degradandus non ſit Archiepiſcopus, ſed Epiſcopus tantùm, omiſſo pallio, ponuntur ſuper credentiam omnia alia prędicta. Si verò Presbyter tātùm, omiſsis, pallio, & alijs Pontificalibus paramentis prædictis, ponuntur ibidem omnia alia prædicta. Idem in alijs Ordinibus, etiam in ordinatione credentiæ obseruatur. Item paratur in dicto loco faldiſtoriū pro Pontifice degradatore, ſedilia pro officialibus. Vocātur, & ibidem adſint miniſtri Pōtificis; Iudex ſæcularis, cui degradatus committitur, notarius, qui proceſsum degradationis legit (ſi opus erit, vel Pōtifici placet) & barbitonſor.

Hora congruenti ducitur degradādus, ſiue ſit Archiepiſcopus, ſiue quicumque alius, quotidiano suo habitu indutus; ſuper dictum locum ad hoc præparatum; vbi cùm fuerit, ſoluitur, & liber ibidem manet. Tum à Clericis induitur omnibus paramentis ſui Ordinis, vt præmittitur, ſupra credentiam ordine ſuo poſitis, incipiēdo à ſuperpelliceo, & continuando vſque ad vltimum paramentum ſui Ordinis. Quo ſic induto, Pontifex degradator indutus amictu, alba, cingulo, ſtola, & pluuiali rubeis, ac mitra ſimplici, baculum paſtoralem in ſiniſtra tenens aſcēdit ad locum prædictum, & ibidem ſedet in faldiſtorio in conuenienti loco ſibi parato, verſus ad populum, aſtante ſibi Iudice ſæculari. Tum degradādus, ſiue Archiepiſcopus fuerit, ſiue alius, omnibus ſuis Ordinis veſtibus ſacris indutus, & ſingulis ornamentis ornatus, habens in manibus ornamentum ad Ordinem ſuum ſpectans, ac ſi deberet in ſuo officio miniſtrare, adducitur ante Pontificem, coram quo genuflectit. Tum Pontifex, vt suprà, sedens populo in vulgari notificat degradationis huiuſmodi cauſam; de-

inde contra degradandum ſententiam fert in hæc verba, ſi ſit Sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus, vel Clericus, & priùs huiuſmodi ſententia lata non ſit.

IN nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ ſancti. Amen. Quia nos N. Dei, & Apoſtolicæ ſedis gratia Epiſcopus N. per viam accuſationis, (vel denunciationis, aut inquiſitionis) cognoſcẽtes de crimine N. cõtra N. Presbyterum, (vel Diaconum, vel Subdiaconum, ſeu Clericum) propter ipſius confeſsionem, (vel legitimas probationes) euidenter inuenimus eum ipſum crimen commiſiſſe; quod cùm non ſolùm grãde, ſed etiam damnabile, & damnoſum ſit, & adeò enorme, quòd exinde non tantùm diuina Maieſtas offenſa, ſed & vniuerſa ciuitas commota eſt, & ob hoc indignus officio, & beneficio Eccleſiaſtico ſit redditus; idcircò nos auctoritate Dei omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, & noſtra, ipsum omni huiuſmodi officio, & beneficio Eccleſiaſtico ſententialiter perpetuò priuamus in his ſcriptis, ipsumque ab illis verbo deponimus, & pronũtiamus, realiter, & actualiter, ſecundùm traditionem Canonum deponendum, & degradandum.

Qua ſententia ſic, vt præfertur, lata, Pontifex degradator aufert ab illo ſingula or-

namenta ſibi iuxta Ordinem ſuum tradita, inchoando ab vltimo ornamento, & deſcẽdendo gradatim, continuans vſque ad primum, quod in prima Tonſura ſibi datum fuit, hoc ordine.

DEGRADATIO ab Ordine Pontificali.

Si degradandus ſit Archiepiſcopus, Pontifex degradator aufert ab eo Pallium, ſic dicendo:

PRærogatiua Pontificalis dignitatis, quæ in Pallio deſignatur, te exuimus, quia malè vſus es ea.

Deinde, vel ſi degradandus ſit Epiſcopus tantùm, Pontifex degradator amouet ei Mitram, dicendo:

MItra, Pontificalis dignitatis, videlicet, ornatu, quia eam malè præſidendo fœdaſti, tuum caput denudamus.

Deinde vnus ex miniſtris tradit degradando librum Euangeliorum; quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

REdde Euangelium, quia prædicandi officio, quo, ſpreta Dei gratia, te indignũ feciſti, te iuſtè priuamus.

Deinde Pontifex degradator amouet Annulum de digito degradandi, ſic dicens:

ANnulum fidei, ſcilicet, ſignaculum, tibi dignè ſubtrahimus, quia ipſam ſpõſam Dei Eccleſiam temerè violaſti.

Tum vnus ex miniſtris tradit degradãdo in manus Baculũ paſtoralem; quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi, dicens:

AVferimus à te Baculum paſtoralem, vt inde correctionis officium, quod turbaſti, non valeas exercere.

Deinde extractis ſibi per miniſtros chirothecis, Pontifex degradator abradit degradãdo pollices, & manus leuiter cũ cultello, aut vitro, dicens:

SIc ſpiritualis benedictionis, & delibutionis myſticæ gratia, quantum in nobis eſt, te priuamus, vt ſanctificandi, & benedicendi perdas officium, & effectum.

Poſt hæc Pontifex cum eodem cultello, aut vitrò, abradit leuiter caput degradandi; dicens:

Conſecrationem, & benedictionem, atque vnctionem tibi traditam radēdo delemus; & te ab Ordine Pōtificali, quo inhabilis es redditus, abdicamus.

Tum degradando per miniſtros extrahuntur ſandalia.

DEGRADATIO ab Ordine Presbyteratus.

Miniſtri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino, & aqua, ac patena, & hoſtia; quem Pōtifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Amouemus à te, quin potiùs amotam eſſe oſtendimus poteſtatem offerendi Deo ſacrificium, Miſsamque celebrandi tàm pro viuis, quàm pro defunctis.

Deinde Pontifex degradator abradit leuiter cum cultello, vel vitro, pollices, & indices vtriusq; manus degradandi, dicens:

Poteſtatem ſacrificandi, conſecrandi, & benedicēdi, quā in vnctione manuum, & pollicum recepiſti, tibi tollimus hac raſura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit Caſulam, ſiue Planetam per poſteriorem partem caputij, & degradandum exuit, dicens:

Veſte Sacerdotali charitatem ſignante te meritò exſpoliamus, quia ipſam, & omnem innocentiam exuiſti.

Tum Pontifex degradator aufert à degradando ſtolam; dicens:

Signum Domini per hanc Stolam turpiter abieciſti, ideòq; ipſam à te amouemus, quē inhabilem reddimus ad omne Sacerdotale officium exercendum.

DEGRADATIO ab Ordine Diaconatus.

Miniſtri tradunt degradādo in manus librum Euangeliorum; quem Pontifex degradator tollit de manibus eius, dicens:

AMouemus à te poteſtatem legendi Euãgelium in Eccleſia Dei, quia id non competit, niſi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum Dalmatica, dicens:

LEuitico Ordine te priuamus, quia tuum in eo miniſterium non impleuiſti.

Deinde Pontifex degradator amouet degradando Stolam de humeris, proijciens eam poſt tergum, dicens:

STolam candidam, quam acceperas, immaculatam in conſpectu Domini perferendam, quia non ſic cognito myſterio, exemplum cõuerſationis tuæ fidelibus præbuiſti, vt plebs dicata Chriſti nomine poſset exinde imitationẽ acquirere, iuſtè à te amouemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO ab Ordine Subdiaconatus.

Miniſtri tradunt in manus degradandi librũ Epiſtolarũ; quem Põtifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

AVferimus tibi poteſtatem legendi Epiſtolam in Eccleſia Dei, quia hoc miniſterio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum Tunicella, dicens:

TVnica Subdiaconali te exuimus, cuius cor, & corpus timor Domini, caſtus & ſanctus in æternum permanens non conſtringit.

Deinde Pontifex degradator accipit à degradãdo Manipulum, dicens:

DEpone Manipulum, quia per fructus bonorum operum, quos deſignat, non expugnaſti ſpirituales inſidias inimici.

Tum Pontifex tãgens Amictum degradandi, dicit:

QVia vocem tuam non caſtigaſti, ideò Amictum à te auferimus.

Poſt hæc vnus ex miniſtris tradit in manus degradando vrceolos cum vino, aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tol-

lit de manu degradandi vrceolos cum vino, & aqua, ac bacile cum buccali, & manutergio: Põtifex verò Calicem vacuum, & patenam tollit, dicens:

POteſtatẽ introeundi Sacrarium, tangendi pallas, vaſa, & alia indumenta ſacra, omneq; Subdiaconatus miniſterium exercendi à te amouemus.

Deinde miniſtri exuunt degradandũ Cingulum, Albam, & Amictum.

DEGRADATIO ab Ordine Acolythatus.

Vnus ex miniſtris tradit in manus degradãdo vrceolum vacuum; quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

IMmunde, vinum, & aquã ad Euchariſtiam de cætero non miniſtres.

Tum vnus miniſtrorum tradit in manus degradando cãdelabrum cum cereo extincto; quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

DImitte perferendi viſibile lumen officium, quia præbere spirituale moribus neglexiſti, atq; vniuersũ Acolythatus officium hic depone.

DEGRADATIO ab Ordine Exorciſtatus.

Vnus ex miniſtris tradit degradando in manus librum Exorciſmorum; quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

PRiuamus te poteſtate imponẽdi manum ſuper energumenos, & dęmones de obſeſſis corporibus expellendi, omni tibi Exorciſtatus officio interdicto.

DEGRADATIO ab Ordine Lectoratus.

Vnus miniſtrorũ tradit degradando in manus librũ Lectionũ; quem Põtifex degradator tollit de manibus illius, dicẽs:

IN Eccleſia Deį non legas vlteriùs, aut cãtes; nec panes, aut fructus nouos vllatenus benedicas, quia tuum officium nõ impleuiſti fideliter, & deuotè.

DEGRADATIO ab Ordine Oſtiariatus.

Vnus ex miniſtris tradit degradãdo in manus claues Eccleſiæ; quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

QVia in clauibus errasti, claues dimitte; & quia oſtia cordis tui malè dæmonibus obſeraſti, amouemus à te officium Oſtiarij: vt non percutias cymbalum; nõ aperias Eccleſiã, non Sacrarium, non librũ ampliùs prædicanti.

DEGRADATIO à prima Tonſura.

Pontifex degradator extrahit degradando ſuperpelliceum, dicens:

AVctoritate Dei omnipotẽtis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac noſtra, tibi auferimus habitum Clericalem, & nudamus te religionis ornatu, ac deponimus, degradamus, ſpoliamus, & exuimus te omni ordine, beneficio, & priuilegio Clericali; & velut Clericalis profeſsionis indignum redigimus te in ſeruitutem, & ignominiam habitus ſæcularis, ac ſtatus.

Tum Pontifex degradator cum forficibus tondere incipit, & per barbitonſorem ibidem præſentem totaliter tõderi facit caput degradandi, dicens:

TE velut ingratum filium à ſorte Domini, ad quã vocatus fueras, abijcimus; & coronam tui capitis, regale quidem ſignũ Sacerdotij, de tuo capite amouemus, propter tui regiminis prauitatẽ.

Tum miniſtri Põtificis exuunt degradatum veſte, & habitu Clericali, & ipſum induũt habitum ſæcularem. Quo facto, ſi fuerit talis caſus, quòd degradatus tradi debeat curię ſæculari, Pontifex degradator degradatum ampliùs non tangit, ſed in hunc modum contra ipſum pronuntiat, dicens:

PRonuntiamus, vt hunc exutum omni ordine, ac priuilegio Clericali curia ſæcularis in ſuum forũ recipiat degradatum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, & ex corde, omni inſtantia, pro miſerrimo illo derelicto intercedit apud Iudicem ſæcularē, vt citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum ſentētiam moderetur, dicens:

DOmine Iudex, rogamus vos cū omni affectu, quo poſſumus, vt amore Dei, pietatis, & miſericordiæ intuitu, & noſtrorum interuentu precaminū, miſerrimo huic nullum mortis, vel mutilationis periculum inferatis.

Quo facto, miniſtri curiæ ſæcularis degradatū ſub ſua cuſtodia recipiunt, & diſcedunt.

ORDO EXCOMMVNIcandi, & abſoluendi.

NOtandum, quòd triplex eſt excōmunicatio; videlicet, minor, maior, & anathema. Minor excommunicatio cōtrahitur per ſolam participationem cum excommunicato: & à tali poteſt ſimplex Sacerdos abſoluere abſque iuratoria cautione; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdoti, dicens:

COnfiteor Deo; & tibi N. quòd ſum excommunicatus, quia participaui tali excommunicato in oratione, vel locutione, vel bibendo, vel comedendo cum eo.

Sacerdos verò absoluens eum, dicit huiuſmodi verba.

AVctoritate Dei omnipotentis, & mihi conceſsa, absoluo te à vinculo huius excommunicationis, quam confeſſus es, & à qualibet alia ſimili (ſi qua teneris) in quantum poſſum, & debeo; ac reſtituo te Eccleſiaſticis Sacramentis. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Maior verò excommunicatio, quam Pontifex per ſententiam ſcriptam legēdo promulgat, hoc modo profertur.

CVm ego N. talē primò, ſecundò, tertiò, & quartó, ad malitiā conuincēdam legitimè monuerim, vt tale quid faciat; (vel nō faciat) ipſe ve-

rò mādatum huiuſmodi contempſerit adimplere: quia nihil videretur obedientia prodeſſe humilibus, ſi cōtemptus contumacibus non obeſſet. Idcircò auctoritate Dei omnipotentis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, & omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsū excommunico in his ſcriptis, & tamdiu ipsum vitandum denuntio, donec adimpleuerit, quod mandatur; vt ſpiritus eius in die Iudicij ſaluus fiat.

Circa absolutionem verò ab hac maiori excommunicatione, ſiue à Canone, ſiue ab homine prolata, tria ſunt specialiter attendenda. Primùm eſt, vt excommunicatus iuret ante omnia parere mandatis Eccleſiæ, & ipſius absoluentis, ſuper eo, propter quod excommunicationis vinculo eſt ligatus; & si propter manifeſtam offēsam excommunicatus ſit, quòd ante omnia satisfaciat competenter.

Secundùm eſt, vt reconcilietur; quod fieri debet hoc modo Excōmunicatus namque (vbi ſic fieri ſolitum eſt) exutus vsque ad camisiam ante fores Ecclesiæ coram Pōtifice ipſum abſoluere volente, qui indutus amictum, ſtolam, pluuiale violaceum, & mitram simplicem sedet ſuper faldiſtorium ante principalem portam Eccleſiæ ſibi paratum, genuflexus detecto capite humiliter absolutionem petit. Pontifex verò primùm accipit ab eo iuramentum de parendo mandatis Eccleſiæ; deinde accepta in dextera manu virga, dicit Pſalmum.

Pſalmus 50.

MIſerere mei Deus: ſecundùm magnam miſericordiam tuam.

Totus dicitur cum Gloria Patri, & Sicut erat, pag. 270.

Pſalmus 62.

DEus miſeratur noſtri, & benedicat nobis: illuminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereatur noſtri.

Vt cognoſcamus in terra viā

tuam:in omnibus gẽtibus ſalutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur,& exultent gentes: quoniam iudicas populos in æquitate,& gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum ſuum.

Benedicat nos Deus, Deus noſter,benedicat nos Deus:& metuãt eũ omnes fines terræ.

Gloria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto.

Sicut erat in principio,& nũc, & ſemper:& in ſæcula ſæculorum. Amen.

Et in quolibet versu Pontifex cum virga leuiter inter ſcapulas verberat abſoluendũ Finitis Pſalmis, deposita mitra,ſurgit Pontifex,& dicit:

Kyrie eleiſon.

Chriſte eleiſon.

Kyrie eleiſon.

Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos à malo.

℣. Saluum fac ſeruum tuum, (vel ancillam tuam,) Dñe.

℞. Deus meus ſperantem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo, (vel in ea.)

℞. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Eſto ei Domine turris fortitudinis.

℞. A facie inimici.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, cui proprium eſt miſereri ſemper, & parcere, ſuſcipe deprecationem noſtram; & hunc famulum tuum, (vel famulam tuam) quem, (vel quam) excommunicationis catena conſtringit, miſeratio tuæ pietatis clementer absoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

PRæſta, quæsumus, Domine, huic famulo tuo, (vel huic famulæ tuæ) dignũ pœnitentiæ fructum; vt Eccleſiæ tuæ ſanctæ, à cuius integritate deuiauerat peccando, admiſsorum veniam conſequendo, reddatur innoxius, (vel innoxia.) Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde ſedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

AVctoritate Dei omnipotentis, & beatorũ Apoſtolorum Petri, & Pauli, atque Eccleſiæ ſuæ ſanctæ; & ea, qua fungor, abſoluo te à vinculo talis excommunicationis, qua ex tali cauſa ligatus, (vel ligata) eras. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

℟. Amen.

Deinde ſurgit Põtifex cum mitra, & apprehendẽs abſolutũ per dexteram manũ, introducit eum in Eccleſiã, dicens:

REduco te in gremium ſanctæ matris Eccleſię, & ad cõſortium, & communionem totius Chriſtianitatis, à quibus fueras per excommunicationis ſententiam eliminatus; (vel eliminata;) & reſtituo te participationi Eccleſiaſticorum Sacramentorum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti. ℟. Amen.

Tertium eſt, quòd abſoluto fieri debent iuſta, & rationabilia præcepta. Circa quod cõſiderandum eſt, vtrùm ipſe fuerit ligatus à Canone, vel ab homine. Si à Canone, ſatisfacto ei, quem læſit, iniũgen-

dum eſt ſibi, ne vlteriùs cōtra illum Canonem faciat. Quādoque tamen cogēdus eſt de Iure ſufficiēter ſuper hoc cauere. Si verò excommunicatus auctoritate Apoſtolica habeat temporale impedimētum, quò minùs ad ſedem Apoſtolicam accedere poſſit, & propterea ab Ordinario abſoluatur; tunc iniūgendum eſt abſoluto, vt ſtatim impedimento ceſſāte, debeat ſe ſummo Pontifici præſentare, vel eius Legato mandatum illius ſuper hoc impleturus: quod tamē in pueris, & mulieribus, & ſimilibus, non ſeruatur, qui ſicut perpetuum habent impedimētum, perpetuò excuſantur. Si verò aliquis ligatus eſt ab homine, & tunc aut offenſa eius eſt manifeſta, tūc ſatisfacere debet, priuſquā abſoluatur; aut eſt dubia, & tūc ſi poſt abſolutionē apparuerit, ipſum iniuſtè fuiſſe ligatum, nihil omnino præcipiendum eſt ei. Si verò apparuerit, ipſū iuſtè fuiſſe ligatum, pręcipiendum eſt ei, quòd ſatisfaciat competenter.

Quando verò anathema, id eſt, ſolemnis excommunicatio, pro grauioribus culpis fieri debet; Pontifex paratus amictu, ſtola, pluuiali violaceo, & mitra ſimplici, aſsiſtentibus ſibi duodecim Presbyteris ſuperpelliceis indutis, & tam ipso, quàm Presbyteris cādelas ardentes in manibus tenentibus, ſedet ſuper faldiſtorium ante altare maius, aut alio loco publico, vbi magis ſibi placebit, & ibi pronuntiat, & profert anathema, hoc modo.

QVia N. diabolo ſuadente, Chriſtianam promiſſionem, quā in Baptiſmo profeſſus eſt, per apoſtaſiam poſtponens, Eccleſiam Dei deuaſtare, Eccleſiaſtica bona diripere, ac pauperes Chriſti violenter opprimere nō veretur; idcircò ſolliciti, ne per negligentiam paſtoralem pereat, pro quo in tremendo iudicio, ante principem Paſtorū Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, rationem reddere compellamur, iuxta quod Dominus ipse terribiliter commi-

natur,dicens. Si non annuntiaueris iniquo iniquitatem ſuã, ſanguinem eius de manu tua requiram. Monuimus eũ canonicè, primò,ſecũdò, tertiò, & etiam quartò,ad eius malitiam cõuincendam, ipſum ad emendationem, ſatisfactionẽ, & pœnitentiam inuitantes, & paterno affectu corripientes. Ipſe verò,proh dolor! monita ſalutaria ſpernens Eccleſiæ Dei,quam læſit,ſuperbiæ ſpiritu inflatus, ſatisfacere‿ dedignatur. Sanè pręceptis Dominicis,atque Apoſtolicis informamur, quid de‿ huiuſmodi præuaricatoribus agere‿ nos oporteat. Ait enim Dominus. Si manus tua,vel pes tuus ſcãdalizat te, abſcinde eum‿, & proijce abs te‿. Et Apoſtolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterùm: Si is,qui frater nominatur,eſt fornicator, aut auarus,aut idolis ſeruiens,aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax,cum eiuſmodi nec cibũ ſumere. Et Ioannes præ cæteris dilectus Chriſti diſcipulus talem nefarium hominem ſalutare prohibet,dicens: Nolite recipere eum in domum‿ nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE,communicat operibus eius malignis. Dominica itaque atq; Apoſtolica præcepta,adimplentes, membrum putridum, & insanabile,quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Eccleſię corpore abſcindamus, ne tam peſtifero morbo reliqua corporis mẽbra, veluti veneno, inficiantur. Igitur quia monita‿ noſtra,crebraſque exhortationes contempſit, quia tertiò ſecũdum Dominicum præceptũ vocatus ad emendationem‿, & pœnitentiam venire deſpexit,quia culpam ſuam nec cogitauit, nec confeſsus eſt, nec miſſa legatione, excuſationẽ aliquam prætendit,nec veniã poſtulauit, sed diabolo cor eius indurante,in incœpta malitia perseuerat, iuxta‿ quod Apoſtolus dicit: Secundùm‿ duritiam ſuam, & cor impœnitens thesaurizat ſibi iram‿ in die iræ. Idcircò eum, cum‿ vniuerſis complicibus, fautoribuſque ſuis,iudicio Dei om-

nipo-

nipotētis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, & beati Petri principis Apoſtolorum, & omniū Sanctorum, necnō & mediocritatis noſtræ auctoritate, & poteſtate ligandi, & ſoluendi in cęlo, & in terra, nobis diuinitus collata, à pretioſi Corporis, & Sanguinis Domini perceptione, & à ſocietate omniū Chriſtianorū ſeparamus, & à liminibus sāctæ matris Eccleſiæ in cælo, & in terra excludimus, & excommunicatum, & anathematizatum eſſe decernimus; & damnatum cū diabolo, & angelis eius, & omnibus reprobis in ignem æternū iudicamus; donec à diaboli laqueis reſipiſcat, & ad emendationem, & pœnitentiā redeat, & Eccleſiæ Dei, quam læſit, ſatisfaciat; tradentes eum ſathanæ in interitum carnis, vt ſpiritus eius ſaluus fiat in die Iudicij.

Et omnes reſpondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes debēt projjcere in terram candelas ardentes, quas in manibus tenebant.

Deinde epiſtola Presbyteris per Parochias, & etiam vicinis Epiſcopis mittatur, continens nomē excommunicati, & excōmunicationis cauſam; ne quis per ignorantiam vlteriùs illi communicet, & vt excommunicationis occaſio omnibus auferatur.

Si verò anathematizatus, pœnitentia ductus, veniam poſtulare voluerit, & emendationem promittere; Pontifex, qui eum excommunicauit, paratus, vt ſuprà, ante ianuas Eccleſiæ venit, ſedens ibidem in faldiſtorio ſibi parato, & duodecim Presbyteri ſuperpelliceis induti eum hinc inde circumſtare debet: Adſint etiam illi, quibus iniuria, vel damnum eſt illatum, & ibidem ſecundùm leges diuinas omne damnum commiſſum emẽdetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice: quem interrogat Pontifex, ſi pœnitentiam, prout Canones præcipiunt, pro perpetratis ſceleribus ſuſcipere velit? Ille tunc genuflexus veniam poſtulat, culpã confitetur, pœnitentiam implorat, & de futuris cautelam ſpondet. Tunc Pontifex ſedẽs cum mitra, dicit cum miniſtris ſeptem Pſalmos pœnitentiales; (quos require ſuprà ſub benedictione Abbatis) pag. 131. Pontifice quandoque illum leuiter inter ſcapulas verberãte. Finitis Pſalmis, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & dicit:

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Pater noſter.
℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos à malo.
℣. Saluum fac ſeruum tuum; (vel ancillam tuam,) Domine.
℟. Deus meus ſperantem in te.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo, (vel in ea.)
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Eſto ei Domine turris fortitudinis.
℟. A facie inimici.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui propriũ eſt miſereri ſemper, & parcere, suscipe deprecationem no-

ſtram;& hũc famulum tuum, (vel famulam tuam) quem, (vel quam) excommunicationis catena conſtringit; miſeratio tuæ pietatis clementer abſoluat. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Oremus.

PRæſta, quæſumus, Domine, huic famulo tuo (vel famulæ tuæ) dignum pœnitentiæ fructum, vt Ecclesiæ tuæ ſanctæ, à cuius integritate deuiauerat peccando, admiſsorum veniam conſequẽdo reddatur innoxius, (vel innoxia.) Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde ſedet Pontifex, & accepta mitra, dicit:

AVctoritate Dei omnipotentis, & beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, atque Eccleſiæ ſuæ ſanctæ, & ea, qua fungor, abſoluo te à vinculo talis excommunicationis, qua ex tali cauſa ligatus (vel ligata) eras. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Tum ſurgit cum mitra Pontifex, & apprehendens abſolutum per dexteram manum introducit eum in Eccleſiam vſque ante gradus maioris altaris, interim dicens:

REduco te in gremiũ ſanctæ matris Eccleſiæ, & ad cõſortium, & communionem totius Chriſtianitatis, à quibus fueras per excommunicationis ſententiam eliminatus; & reſtituo te participationi Eccleſiaſticorũ Sacramentorum. In nomine Pa ✠ tris, & Fi ✠ lij, & Spiritus ✠ ſancti.

Quo dicto, & cum ante gradus maioris altaris peruenerint, ille ibidẽ in inferiori gradu altaris genuflectit: Pontifex verò aſcendit ad altare, vbi ſtans verſus ad introductum, depoſita mitra, abſolutè dicit:

Oremus.

MAieſtatem tuam, quæſumus, Domine ſancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui nõ mortem peccatorum, ſed pœnitentiam ſemper inquiris, reſpice flentem famulum tuum, attende proſtratum, eiuſque planctum in

gau-

gaudium tua miſeratione cõuerte: ſcinde delictorum ſaccum, & indue eum lętitia ſalutari; vt poſt longam peregrinationis famem de ſanctis Altaribus ſatietur, ingreſſuſque cubiculũ Regis in ipsius aula benedicat nomen gloriæ tuæ ſemper. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Oremus.

DEus miſericors, Deus clemens, qui ſecundùm multitudinem miſerationum tuarum peccata pœnitẽtium deles, & præteritorum criminum culpas venia tuæ miſerationis euacuas, reſpice propitius ſuper hunc famulum tuũ, & remiſsionem ſibi omnium peccatorum ſuorum tota cordis deuotione poſcentem deprecatus exaudi: renoua in eo, pijſsime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptũ, ſeu diabolica fraude violatum eſt, & vnitati corporis Eccleſiæ membrorum perfecta remiſsione reſtitue.

Miſerere, Domine, gemituum, miserere lacrymarum eius, & non habentem fiduciam, niſi in miſericordia tua, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admitte. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℞. Amen.

Deinde Pontifex producit ſignum Crucis ſuper introductum, qui ſurgit, & diſcedit.

ORDO AD RECONCILIandum apoſtatam, ſchiſmaticum, vel hæreticum.

POntifex apoſtatam, ſchiſmaticum, vel hæreticum reconciliare volens, paratus amictu, ſtola, pluuiali albo, & mitra ſimplici, ſedet ſuper faldiſtorium ante fores Eccleſiæ ſibi paratum; coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Põtifex de Fide Catholica, dicens:

Credis duodecim Articulos Fidei?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli, & terræ?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis & in Ieſum Chriſtum, Filium eius vnicum, Dominũ noſtrum?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd conceptus eſt de Spiritu ſancto, natus ex Maria Virgine?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd paſsus eſt ſub Põtio Pilato, crucifixus, mortuus, & ſepultus?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd deſcendit ad inferos?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd tertia die reſurrexit à mortuis?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd aſcendit ad cælos, & ſedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis quòd venturus eſt iudicare viuos, & mortuos?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis in Spiritum ſanctum?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis ſanctam Eccleſiã Catholicam, Sãctorum communionem?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis remiſsionem omniũ peccatorum?

Ille reſpondet:

Credo.

Pontifex interrogat.

Credis carnis reſurrectionẽ, & vitam æternam?

Ille reſpondet:

Credo.

Deinde Pontifex ſurgit cum mitra, & ſuper illum genuflexum, dicit abſolutè, incipiens:

EXorcizo te, immunde ſpiritus, per Deum Patrem omnipotentem, & per Ieſum Chriſtum filium eius, & per Spiritum ſanctum, vt recedas ab hoc famulo Dei, quẽ Deus, & Dominus noſter ab erroribus, & perceptionibus tuis liberare, & ad sãctam matrem Eccleſiam Catholicam, atque Apoſtolicam reuocare dignatur. Ipſe tibi imperet maledicte, ac damnate, qui pro ſalute hominum paſsus, mortuus, & ſepultus eſt, te, atque omnes vires tuas ſuperauit, ac reſurgens cælos aſcẽdit, inde venturus iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem.

Tunc ſignat illum cum pollice dexteræ manus in fronte ſigno Crucis, dicens:

ACcipe ſignum Crucis Chriſti, atque Chriſtianitatis; quod priùs acceptum non cuſtodiuiſti, ſed malè deceptus abnegaſti.

Deinde ſurgit ille; & Pontifex, retenta mitra, ſiniſtra ſua illum apprehendit per manũ dexteram, dicens:

INgredere in Eccleſiã Dei, à qua incautè aberraſti; ac euaſiſſe te laqueos mortis, agnosce: horreſce idola; re-

ſpue omnem prauitatem, ſiue ſuperſtitionem hæreticam, (vel gentilem, aut Iudaicam.) Cole Deum Patrem omnipotentem, & Ieſum Chriſtum filium eius, & Spiritum ſanctum, vnum, viuum, & verum Deum, ſanctam, & indiuiduam Trinitatem.

Tum introducit illum in Eccleſiam per manum, vt eũ apprehendit, vſque ad altare maius, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pōtifex verò aſcendit ad medium altaris; vbi depoſita mitra, ſtans verſus ad illũ, dicit abſolutè:

OMnipotens ſempiterne Deus, hanc ouem tuam de faucibus lupi tua virtute ſubtractã paterna recipe pietate, & gregi tuo reforma pia benignitate: ne de familiæ tuę damno inimicus exultet; ſed de conuerſione, & liberatione eius Eccleſia tua, vt pia mater de filio reperto, gratuletur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟ Amen.

Oremus.

DEus, qui hominē ad imaginem tuam conditum miſericorditer reparas, quem mirabiliter creaſti, reſpice propitius ſuper hũc famulum tuum: vt quod huius ignorãtiæ cæcitate, hoſtili, & diabolica fraude ſurreptũ eſt, indulgentia tuę pietatis ignoſcat, & abſoluat; & altaribus ſacris, recepta veritatis tuæ communione, reddatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde ſedet ibidem Pontifex ſuper faldiſtorio; & accepta mitra, interrogat illum iterùm de Fide Catholica, dicens:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cæli, & terræ?

Reſpondet ille:

Credo.

Interrogatio:

Credis & in Ieſum Chriſtum, Filium eius, vnicum, Dominũ noſtrum, natum, & paſſum?

Reſpondet:

Credo.

Interrogatio:

Credis in Spiritum ſanctum, ſanctam Eccleſiam Catholicam, Sanctorum communio-

nem, remiſſionem peccatorum, carnis reſurrectionem, & vitam æternã poſt mortem?

Reſpondet:

Credo.

Poſteà interrogat Pontifex:

Homo, abrenũntias ſathanæ, & angelis eius?

Reſpondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Abrenuntias etiam omni ſectæ gentilitatis, vel hæreticæ prauitatis, ſiue Iudaicę ſuperſtitionis?

Reſpondet:

Abrenuntio.

Interrogatio.

Vis eſſe, & viuere in vnitate ſanctæ Fidei Catholicæ?

Reſpondet:

Volo.

Tunc depoſita mitra, ſurgit Pontifex; & reconciliatus accedit ad pedes eius, coram eo genuflectens. Pontifex verò imponit manum dexteram ſuper caput illius, dicens:

Oremus.

DOmine Deus omnipotens, Pater Dñi noſtri Ieſu Chriſti, qui dignatus es hũc famulũ tuum ab errore gentilitatis, (vel mendacio hæreticæ prauitatis, ſiue Iudaicæ ſuperſtitionis) clementer eruere, & ad Eccleſiam tuam ſanctam reuocare; tu, Domine, emitte in eum Spiritum ſanctum paraclitum de cælis. ℟. Amen.

Spiritum ſapientiæ, & intellectum. ℟. Amen.

Spiritum conſilij, & fortitudinis. ℟. Amen.

Spiritum ſcientiæ, & pietatis. ℟. Amen.

Adimple eum lumine ſplendoris tui, & in nomine eiuſdẽ Domini noſtri Ieſu Chriſti ſignetur ſigno Cru ✠ cis in vitam æternam. ℟. Amen.

Poſt hæc ſi reconciliatus ſit is, qui præcipuus, & notabilis fautor schismatis extitit, genuflexus, vt ſuprà, facit publicè profeſſionem, & abiurationem. Pontifice cum mitra in faldiſtorio ante altare ſedente, dicens:

EGo N. comperto diuiſionis laqueo, quo tenebar, diutina mecum deliberatione pertractans, pronã, & ſpon-

ſpontanea voluntate ad vnitatẽ Sedis Apoſtolicæ, diuina gratia duce, reuerſus ſum: ne verò non pura mente, ſeu ſimulata reuersus exiſtimer, ſpõdeo ſub ordinis mei casu, & anathematis obligatione; atque promitto tibi, tali, Epiſcopo, & per te ſancto Petro Apoſtolorum principi, atque ſanctiſsimo in Chriſto Patri, & Dño noſtro, Dño N. Papæ N. & ſucceſſoribus ſuis, me numquam quorumlibet ſuaſionibus, vel quocumque alio modo, ad ſchiſma, de quo, Redẽptoris noſtri gratia liberante, ereptus ſum, reuerſurum; ſed sẽper in vnitate ſanctæ Eccleſiæ Catholicæ, & in cõmunione Romani Põtificis per omnia permanſurum: vnde iurãs dico per Deum omnipotentem, & ſancta Dei Euangelia, me in vnitate, & communione præmiſsis inconcuſsè mãſurum. Et ſi (quod absit) ab hac me vnitate aliqua occaſione, vel argumento diuerſo, periurij reatum incurrens æternæ obligatus pœnæ inueniar, & cum auctore ſchiſmatis habeam in futuro ſæculo portionem.

Deinde ſuper librum Euangeliorũ, quem Pontifex ante ſe tenet apertũ, ponit ambas manus extenſas, iunctis digitis, dicens:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Tum producto per Pontificem ſigno Crucis ſuper recõciliatum, ſurgit reconciliatus, & diſcedit.

Si verò reconciliatus fuerat hæreſiarcha, ſeu pręcipuus auctor alicuius hæreſis; omiſsa promiſſione pręcedente, facit ſequentem, genuflexus corã Pontifice cũ mitra in faldiſtorio ante altare ſedente, dicẽs:

Ego N. cognoſcens verã Catholicam, & Apoſtolicã Fidem, anathematizo hic publicè omnem hęreſim, præcipuè illam, de qua hactenus extiti infamatus, quæ aſtruere conatur hoc, vel illud. Conſentio autem ſanctæ Romanę Eccleſiæ, & Apoſtolicæ Sedi: ore, & corde profiteor me credere ſic, vel ſic; & eamdẽ Fidem tenere, quam ſancta

Romana Eccleſia auctoritate Euangelica, & Apoſtolica tenendam tradit. Iurãs hoc per ſãctam homouſion, ideſt, eiuſdem ſubſtantiæ, Trinitatem; per ſacroſancta Euangelia Chriſti; eos autem, qui cõtra Fidem hanc venerint, cum dogmatibus, & ſectatoribus ſuis, æterno anathemate dignos eſſe pronũtio. Et ſi ego ipſe (quod abſit) aliquando cõtra hęc aliquid aſſentiri, aut prædicare præſumpſero, Canonum ſeueritati ſubiaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitis non diſiunctis, ponit ſuper librum Euangeliorum, quem Pontifex ante ſe apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Tum producto per Pontificem ſigno Crucis ſuper recõciliatum, ſurgit ipſe reconciliatus, & diſcedit.

DE ITINERATIONE PRÆLATORVM.

PRælatus incipiẽs iter agere, antequam equum aſcẽdit, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariæ.

BEnedictus Dominus Deus Iſrael: quia viſitauit, & fecit redemptionẽ plebis ſuæ.

Et erexit cornu ſalutis nobis: in domo Dauid pueri ſui.

S icut locutus eſt per os Sanctorum: qui à ſæculo ſunt, prophetarum eius.

S alutem ex inimicis noſtris: & de manu omnium, qui oderunt nos.

A d faciẽdam miſericordiam cũ patribus noſtris: & memorari teſtamenti ſui ſancti.

I uſiurãdum, quod iurauit ad Abraham patrem noſtrum: daturum ſe nobis.

V t ſine timore, de manu inimicorum noſtrorum liberati: ſeruiamus illi.

I n ſanctitate, & iuſtitia coram ipſo: omnibus diebus noſtris.

E t tu puer, Propheta Altiſſimi vocaberis: præibis enim ante faciem Domini parare vias eius.

A d dandam ſcientiam ſalutis plebi eius: in remiſsionem peccatorum eorum.

P er viſcera miſericordiæ Dei noſtri: in quibus viſitauit nos, oriens ex alto.

I lluminare his, qui in tenebris, & in vmbra mortis ſedẽt: ad dirigẽdos pedes noſtros in viam pacis.

G loria Patri, & Filio: & Spiritui ſancto. S icut erat in principio, & nunc, & ſemper: &c.

Deinde dicit totam Antiphonam, & alia ſequentia.

IN viam pacis, & proſperitatis dirigat nos omnipotens, & miſericors Dominus, & Angelus Raphaël comitetur nobiſcum in via, vt cũ pace, & ſalute, & gaudio reuertamur ad propria.

K yrie eleiſon.

C hriſte eleiſon.

K yrie eleiſon.

P ater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Saluos fac ſeruos tuos.

℟. Deus meus ſperãtes in te,

℣. Mitte nobis Domine auxilium de ſancto.

℟. Et de Sion tuere nos.

℣. Eſto nobis Domine turris fortitudinis.

℟. A facie inimici.

℣. Nihil proficiat inimicus in nobis.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

℣. Benedictus Dominus die quotidie.

℟. Proſperũ iter faciat nobis Deus ſalutarium noſtrorum.
℣. Vias tuas Domine demõſtra nobis.
℟. Et ſemitas tuas edoce nos.
℣. Vtinã dirigantur vię noſtræ.
℟. Ad cuſtodiendas iuſtificationes tuas.
℣. Erunt praua in directa.
℟. Et aſpera in vias planas.
℣. Angelis ſuis Deus mandauit de te.
℟. Vt cuſtodiant te in omnibus vijs tuis.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui filios Iſraël per maris medium ſicco veſtigio ire feciſti, quique tribus Magis iter ad te, ſtella duce, pandiſti, tribue nobis, quæſumus, iter proſperum, tempuſque tranquillũ; vt Angelo tuo ſancto comite, ad eum, quò pergimus, locum, ac demum ad æternæ ſalutis portum peruenire feliciter valeamus.

DEus, qui Abraham puerum tuum de Vr Chaldæorum eductum per omnes ſuæ peregrinationis vias illæſum cuſtodiſti: quæſumus, vt nos famulos tuos cuſtodire digneris: eſto nobis, Domine, in procinctu ſuffragium, in via ſolatium, in æſtu vmbraculũ, & in pluuia, & frigore tegumentum, in laſsitudine vehiculum, in aduerſitate præſidium, in lubrico baculus, in naufragio portus; vt, te duce, quò tendimus, proſperè perueniamus, & demum incolumes ad propria redeamus.

ADeſto, quæsumus, Dñe, ſupplicationibus noſtris, & viam famulorum tuorum in ſalutis tuæ proſperitate diſpone; vt inter omnes viæ, & vitę huius varietates tuo ſemper protegamur auxilio.

PRæſta, quæſumus, omnipotens Deus; vt familia tua per viam ſalutis incedat, & beati Ioãnis præcurſoris hortamenta ſectando, ad eum, quem prædixit, ſecura perueniat, Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuũ, qui

tecũ viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſęcula ſęculorũ. ℟. Amen.

Tum dicit Pontifex:

℣. Procedamus cùm pace.
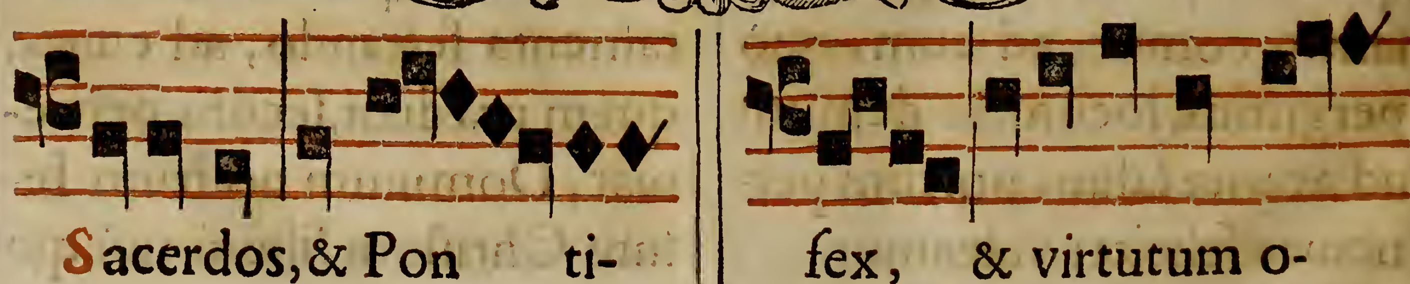
℟. In nomine Domini.
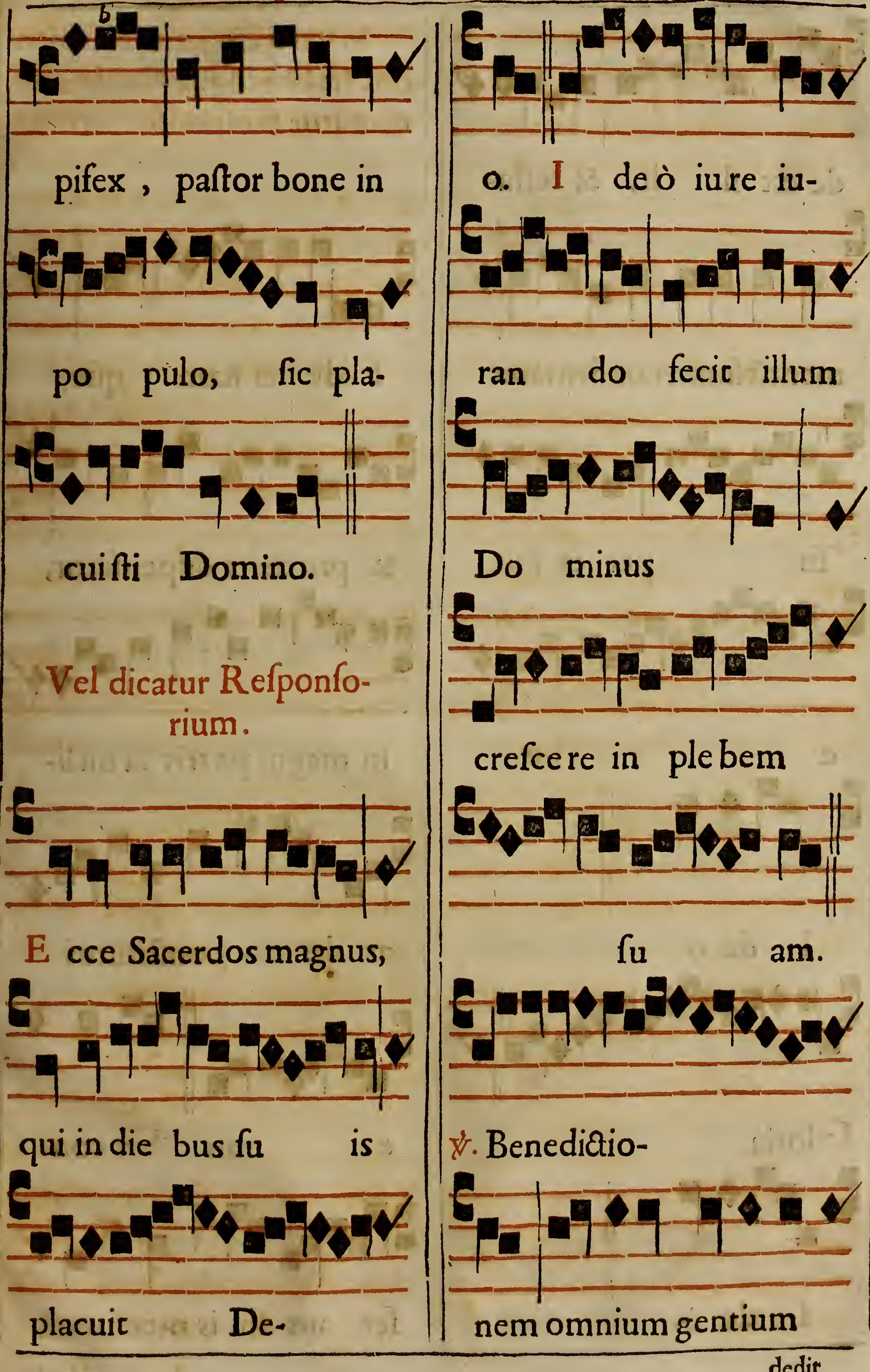
Et diſcedunt.
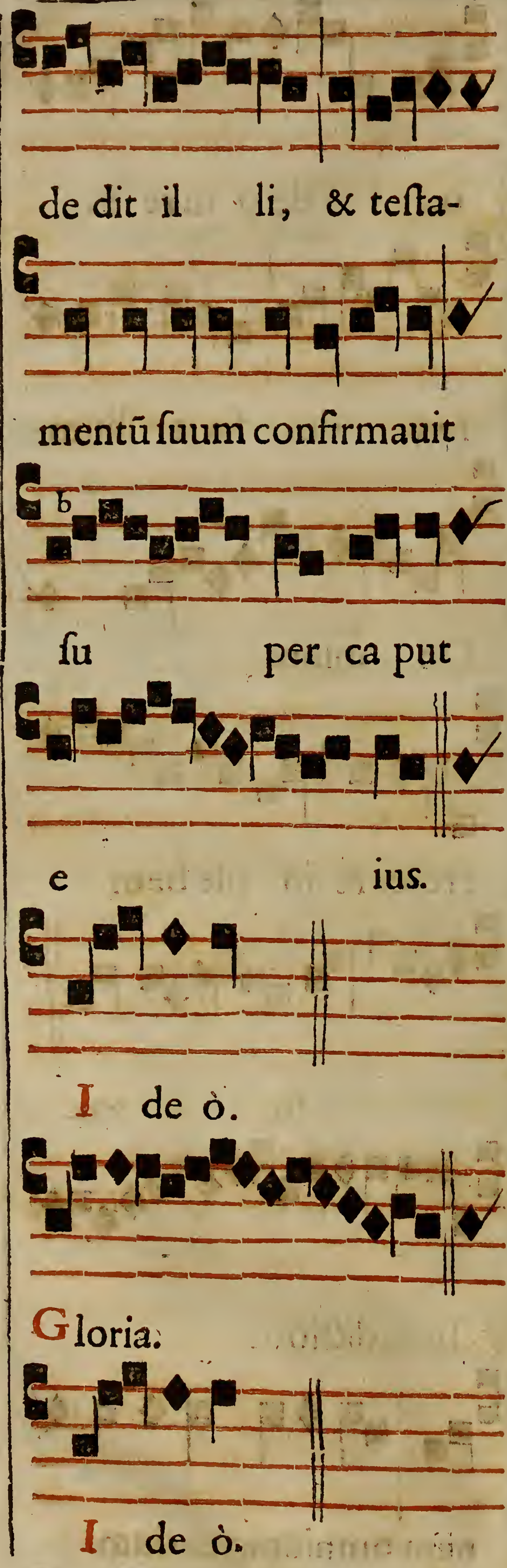
ORDO AD RECIPIENDUM proceſsionaliter Pręlatum, vel Legatum.

CVm Prędatus, vel Legatus, ciuitatem aliquam, vel oppidũ inſigne eſt ingreſſurus, Proceſsio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obuiàm extra portam vrbis: & cùm Legatus, ſiue Prælatus, aduenerit; Prælatus eius loci indutus amictu, ſtola, pluuiali, & mitra pretioſis, ſiue primã dignitatem habẽs indutus ſuperpelliceo, & pluuiali pretioſo, offert venienti Crucem oſculãdam: quam Legatus, ſeu Prælatus, ex equo, vel ſi maluerit, deſcẽdens in terrã ſuper tapetem ſtratum genuflexus deuotè oſculatur. Tũ, ſi intrãs eſt Epiſcopus, vel maior, aut Presbyter, vel Epiſcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, & proſequuntur Antiphonam:

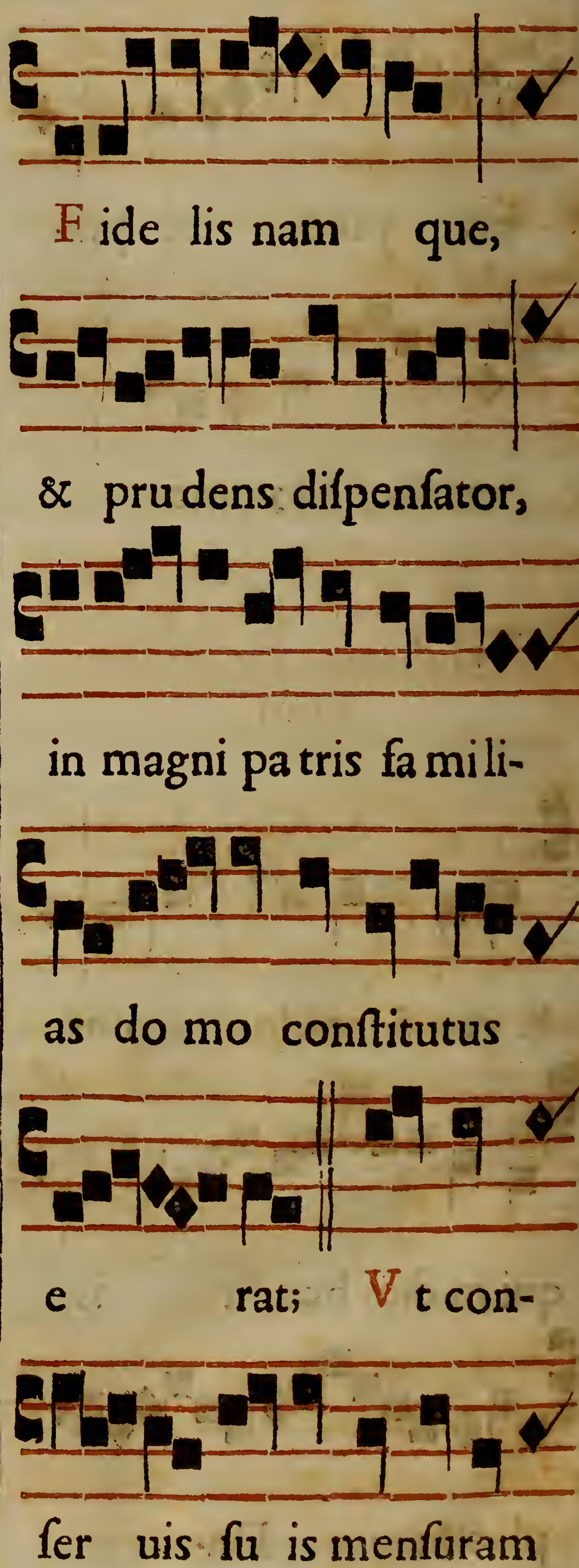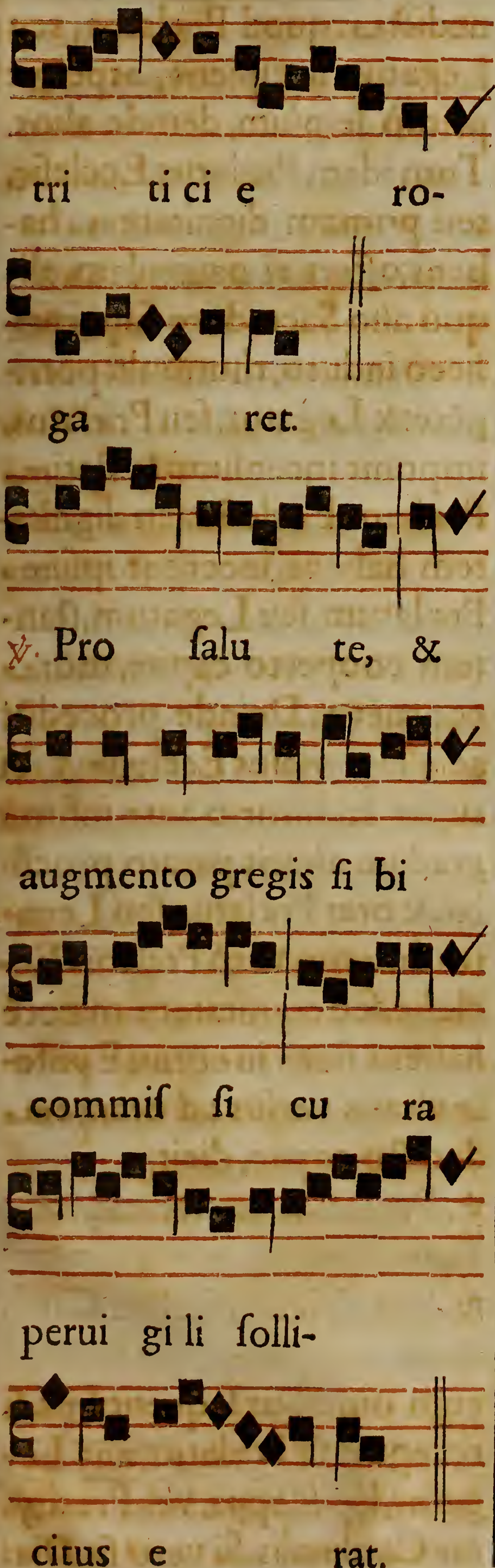

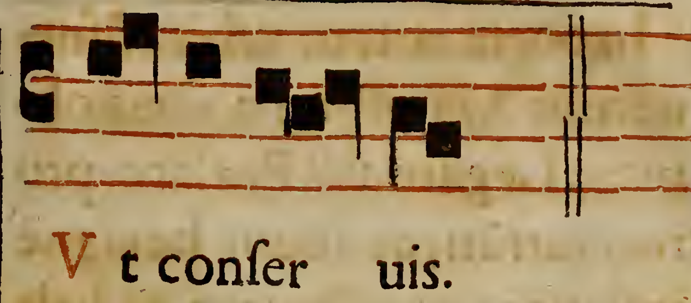

pifex , paſtor bone in
po pulo, ſic pla-
cui ſti Domino.
Vel dicatur Reſponſo-
rium.
E cce Sacerdos magnus,
qui in die bus ſu is
placuit De-
o. I de ò iu re iu-
ran do fecit illum
Do minus
creſce re in ple bem
ſu am.
℣. Benedictio-
nem omnium gentium
dedit
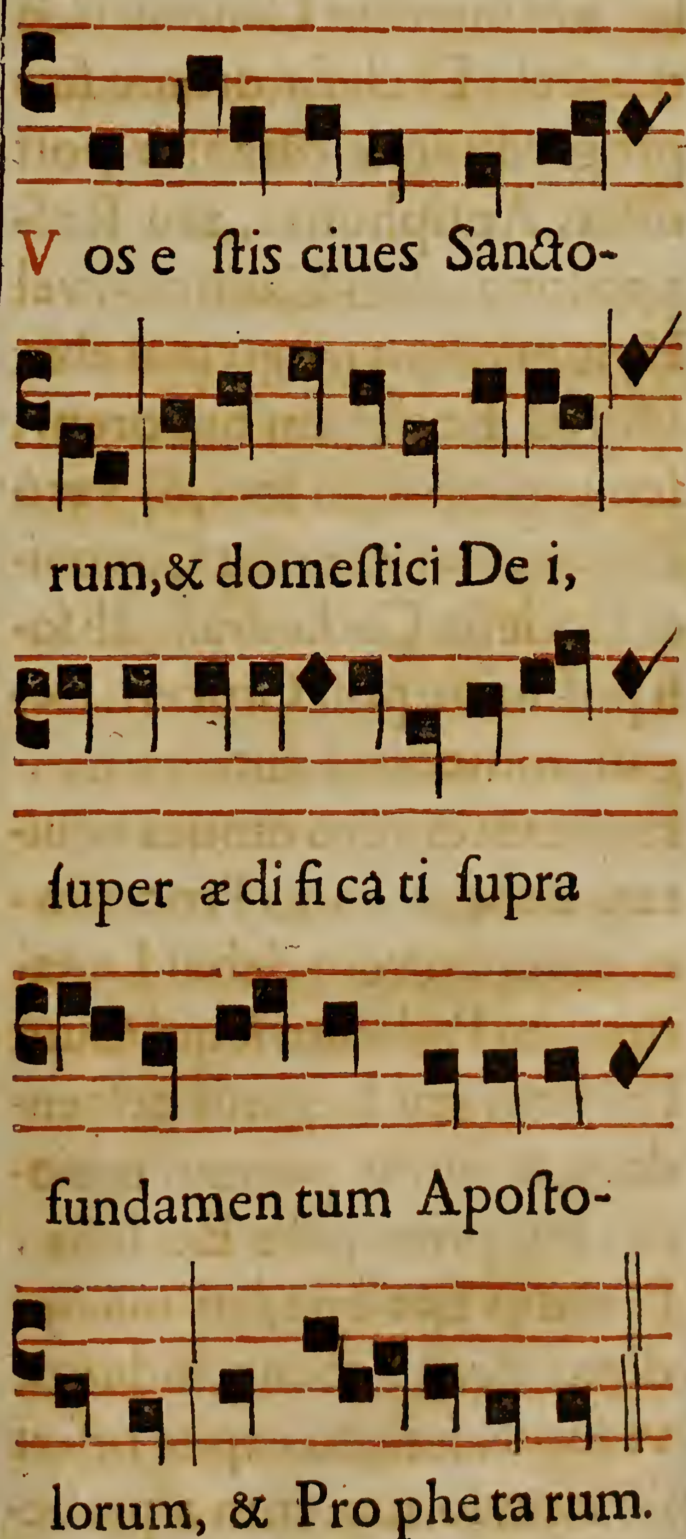

Si verò Legatus recipiendus ſit Diaconus Cardinalis, cantatur Reſponſorium.

Si autem duo,vel plures reciperentur Legati, etiamſi nō eſſent Epiſcopi,vel Presbyteri Cardinales,cantatur Aña.

In porta autem vrbis cōſueuerunt Magiſtratus illius obuiare Legato, vel Prælato, primò intrāti, ac illum benignè ſuſcipere, & aſſociare, ac baldachinum ſuper eum deferre. Incepta Antiphona, Proceſſio, quæ locum habere debet immediatè ante Crucem Prelati, niſi interſint Canonici Cathedralis Eccleſiæ, ordine ſuo progreditur; & cātantur poſt dictas Antiphonas, seu Reſponſoria, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, vſq; ad Eccleſiam maiorem, ſeu principalem loci. Si verò Proceſſioni interſint Canonici Eccleſiæ Cathedralis, illi ſoli poſsūt ire poſt Crucem Legati immediatè ante eum. Equitantes verò omnes equitare debent ante Proceſſionem; togati verò debēt Legatum, ſeu Prelatum ſequi. Cum Prælatus, ſeu Legatus deſcenderit, & intrat portam maioris, seu principalis Eccleſiæ; Prælatus Eccleſiæ, ſeu maiorē dignitatem habens, indutus, vt ſuprà, detecto capite offert illi aſperſorium cum aqua benedicta: quod Prælatus, seu Legatus accipiens, aspergit primò ſeipſum, deinde alios. Tum idem Prælatus Eccleſie, seu primam dignitatem habens, offert ei nauiculam, aliquo alio Sacerdote ſuperpelliceo induto, thuribulū porrigēte: & Legatus, ſeu Prælatus, imponit incenſum; & ſtatim Prælatus Eccleſiæ, ſeu dignitatem habens, incensat ipſum Prælatum, ſeu Legatum, ſtantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedūt ad altare maius Eccleſiæ; & ibi super faldiſtorio ante infimū gradum altaris parato procūbit, & orat Prælatus, ſeu Legatus. Interim verò Prelatus Eccleſiæ, ſeu dignitatem maiorē habens ſtans in cornu Epiſtolæ altaris verſus ad orantem detecto capite, dicit:

℣. Protector noſter aspice Deus.

℟. Et reſpice in faciem Chriſti tui.

cum omnibus ſequentibus, ſi receptus ſit Prælatus, aut Legatus, Epiſcopus, vel Presbyter Cardinalis. Si verò ſit Dia-

conus Cardinalis; omiſſo, verſu præcedente, dicit ſequentes tantùm:

℣. Saluum fac ſeruum tuum.
℟. Deus meus ſperantē in te.
℣. Mitte ei Domine auxilium de ſancto.
℟. Et de Sion tuere eum.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Domine exaudi orationē meam.
℟. Et clamor meˀ ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui facis mirabilia magna ſolus, prætende ſuper hunc famulum tuū, & cunctas cōgregationes illi commiſſas, Spiritum gratiæ ſalutaris; & vt in veritate tibi cōplaceat, perpetuum ei rorem tuę benedictionis infunde. Per Chriſtum Dominum noſtrū. ℟. Amen.

His dictis, cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentē de Sancto Patrono Eccleſiæ, cum verſiculo de eodem Sācto. Et cùm dicitur verſiculus, ſurgēs Prelatus, vel Legatus, aſcendit ad altare, oſculaturq; illud in medio; deinde procedit ad cornu Epiſtolæ, vbi ſtans ad ipsū altare verſus cantat Orationem de dicto Sancto; deinde ad medium altaris reuertitur, vbi ſtās dat Benedictionem ſolemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, &c.

Qua data, facit promulgari per vnum ex ſuis, ſiue ex beneficiatis Eccleſiæ, indulgentias, quas ipſe intereſſentibus cōcedit; deinde Prælatus Eccleſiæ, & alij, dimiſsis paramētis, aſsociant illum vſque ad diuerſorium ſuum.

Cùm verò nouus Prælatus primò ad Eccleſiam ſuam veniēs recipitur: loco Orationis prædictæ, Omnipotens ſempiterne Deus, &c. dicitur ſequens Oratio. Oremus.

DEus omnium fidelium paſtor, & rector, famulū tuum N. quem Eccleſiæ tuæ præeſſe voluiſti, propitius reſpice: da ei, quęſumus, verbo,

& exẽplo, quibus præeſt, proficere; vt ad vitam vnà cũ grege ſibi credito, perueniat ſempiternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

ORDO AD VISITANDAS Parochias.

PONtifex viſitaturus diœceſim, & parochias ſuas, cùm ad ciuitatem, ſeu oppida ſuæ diœceſis peruenerit, recipitur proceſſionaliter eo ordine, prout ſuprà in receptione Prælati, ſeu Legati dictum eſt. Hoc ſolo dempto, quòd loco Orationis, Omnipotens ſempiterne Deus, qui facis mirabilia magna, &c. ſeu Deus omniũ, &c. ipſo Prælato ante altare in faldiſtorio genua flectente, dicitur ſequens Oratio.

Oremus.

DEus humilium viſitator, qui eos paterna dilectione conſolaris, prætende ſocietati noſtræ gratiam tuam; vt per eos in quibus habitas, tuũ in nobis ſentiamus aduẽtum. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Qua finita, Pontifex ſurgẽs aſcẽdit ad altare maius, oſculaturq; illud in medio, & ibidẽ populo ſolemniter benedicit:

Deinde, vel in medio Miſſæ, verſus ad populũ ſedens proponit populo cauſas aduentus ſui, quia ſacri Canones, & Eccleſiaſticus ordo hoc fieri præcipiunt propter multa.

Primò, ad abſoluendas animas defunctorum.

Secundò, vt ſciat, & videat qualiter Eccleſia ipſa ſpiritualiter, & temporaliter gubernetur; quomodo ſe habeat in ornamētis; qualiter ibi Eccleſiaſtica Sacramenta miniſtrātur; & diuina officia peraguntur; quale ſeruitium ibi impēditur; qualis ſit vita miniſtrorum, & populi: vt ex officio inquiſitionis ſuæ, per eum, ſi qua in præmiſsis corrigenda fuerint, corrigantur, & emendentur.

Tertiò, ad adulteria, fornicationes, ſacrilegia, diuinationes, & ſimilia publica in populo punienda, ad quod interdum non ſufficiunt Eccleſiarum Rectores; oſtendēs diligenter populo, quàm damnabilia, & deteſtanda ſunt crimina ipſa.

Quartò, propter casus, qui de Iure, vel conſuetudine ad Episcopum dumtaxat pertinere noscuntur, qui in conſtitutionibus Synodalibus continētur, in quibus nullus alius ſe intromittere poteſt: proteſtans plebi, quòd ſi quis, vel, ſi qua in aliquo ipsorum casuum, vel in quocumque alio, consilio eius indiguerit, paratus ſit benignè audire, & conſilium, & absolutionem impendere; ac pœnitentiam misericorditer iniungere salutarem.

Quintò, ad exhibendum Sacramentum Confirmationis, cuius ſolus Epiſcopus ordinarius miniſter eſt.

Deinde inducit diligenter populum ad pœnitentiam; & inſtruit in Eccleſiaſticis Sacramentis, & in Articulis Fidei; & qualiter debent declinare à malo, & facere bonum; fugere vitia, & ſectari virtutes; alteri non facere, quod ſibi fieri nolunt. His expletis, fit populi confeſsio, & abſolutio generalis, & indulgentia datur per Pontificem. Poſt hæc Pontifex, depoſita cappa, induitur amictu, ſtola, pluuiali violacei, vel nigri coloris, & mitra ſimplici; & ſtans cum mitra iuxta altare, verſus ad populum, incipit Antiphonam:

Si iniquitates, &c.

Poſteà cum miniſtris,ſeu capellanis ſuis dicit Pſalmum.

Pſalmus 129.

DE profundis clamaui ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendētes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuā ſuſtinui te Domine.

Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſq; ad noctem: ſperet Iſraël in Dño.

Quia apud Dominum miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.

Et ipſe redimet Iſraël, ex omnibus iniquitatibus eius.

Requiem æternam dona eis Domine: & lux perpetua luceat eis.

Tum dicit totam Antiphonam:

Si iniquitates obſeruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Qua dicta, depoſita mitra, dicit:

Kyrie eleiſon.

Chriſte eleiſon.

Kyrie eleiſon.

Pater noſter.

quod ſecretè completur. Et interim accepto aspersorio, cum aqua benedicta, tertiò aspergit ante se; deinde impoſito incenso in thuribulo, & illo benedicto, eodem modo incensat. Quo facto, pronuntiat verſus:

Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. In memoria æterna erunt iuſti.

℟. Ab auditione mala non timebunt.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Dñe animas eorum.

℣. Requiem æternam dona eis Domine.

℟. Et lux perpetua luceat eis.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, qui inter Apoſtolicos Sacerdotes famulos tuos Pontificali feciſti dignitate vigere; præſta, quæſumus; vt eorum quoque perpetuo aggregentur conſortio. Per Chriſtum Dominum noſtrũ.

℟. Amen.

Deinde aqua benedicta, thuriferario, duobus ceroferarijs, Cruce, & Clero præcedentibus, & cantantibus Reſponſorium.

Qui Lazarum resuscitaſti à monumento fætidum: ¶ Tu eis, Domine, dona requiem, & locum indulgentiæ.

℣. Qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. ¶ Tu eis Domine.

Pontifex cum mitra exit ad cœmeterium, interim dicens cum miniſtis ſuis Antiphonã: Si iniquitates, &c.

Pſalmus 129.

DE profundis clamaui ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendẽtes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates obseruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Quia apud te propitiatio eſt: & propter legem tuam ſuſtinui te Domine.

Suſtinuit anima mea in verbo eius: ſperauit anima mea in Domino.

A cuſtodia matutina vſque ad noctem: ſperet Iſraël in Domino.

Quia apud Dominum miſericordia: & copioſa apud eum redemptio.

Et ipſe redimet Iſraël: ex omnibus iniquitatibus eius.

Requiem æternam dona eis Domine: & lux perpetua luceat eis.

Et Antiphona repetitur:

Si iniquitates obseruaueris Domine: Domine quis ſuſtinebit?

Quibus omnibus dictis, cum fuerint in medio cœmeterij, ſubſiſtunt ſuo ordine, & chorus cantat Reſponſorium:

Libera me Domine de morte æterna, in die illa tremẽda. ¶ Quando cæli mouendi sũt, & terra. ¶ Dum veneris iudicare ſæculum per ignem.

℣. Tre-

℣. Tremens factus ſum ego,& timeo,dum diſcuſſio venerit, atque ventura ira. Quando cæli mouendi ſunt, & terra.

℣. Dies illa,dies iræ,calamitatis,& miſeriæ, dies magna, & amara valdè. Dũ veneris,&c.

℣ Requiem æternam dona eis Domine: & lux perpetua luceat eis.

Tum repetitur Reſponſoriũ: L iberà me Domine,&c. vſque ad primum verſum. Interim dum Reſpõſorium repetitur,offertur per digniorẽ Eccleſiæ nauicella,& per aliũ ex miniſtris thuribulum Pontifici; qui imponit incenſum more conſueto. Reſponsorio repetito,Chorus cantat:

K yrie eleiſon.
C hriſte eleiſon
K yrie eleiſon.

Mox Pontifex, mitra depoſita,cõuenienti voce dicit: P ater noſter.

Deinde aſpergit, & incenſat, prout fecit in Eccleſia. Quo facto dicit verſus:

E t ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. In memoria æterna erunt iuſti.

℟. Ab auditione mala non timebunt.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Dñe animas eorum.

℣. Requiem æternam dona eis Domine.

℟. Et lux perpetua luceat eis.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor me' ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

O remus.

DEus,qui inter Apoſtolicos Sacerdotes famulos tuos Sacerdotali feciſti dignitate vigere,præſta,quæſumus, vt eorum quoque perpetuo aggregentur conſortio.

DEus veniæ largitor, & humanæ ſalutis amator, quæſumus clemẽtiam tuam; vt noſtræ congregationis fratres, propinquos, & benefactores, qui ex hoc ſæculo tranſierunt, beata Maria ſemper Virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis conſortiũ peruenire concedas.

DEus, cuius miſeratione animæ fidelium requieſcunt; famulis, & famulabus tuis omnibus hic, & vbique in Chriſto quieſcētibus, da propitius veniam peccatorum; vt à cunctis reatibus abſoluti, tecum ſine fine lætentur. Per Chriſtum Dominum noſtrū.

℟. Amen.

℣. Requiem æternam dona eis Domine.

℟ Et lux perpetua luceat eis.

Tum duo Cantores dicunt,

℣. Requieſcant in pace.

℟. Amen.

Et mox Pontifex, eleuata dextera, producit ſignū Crucis ab omni parte ſuper cœmeterium. Tum accepta mitra per Pontificem, reuertuntur omnes ad Eccleſiam ordine, quo venerunt, choro dicente congruenti voce ſine nota totum Pſalmum, Miſerere mei Deus: ſecūdùm magnam miſericordiam tuam. cum ℣. Requiem æternam dona eis Domine. ℟. Et lux perpetua luceat eis.

quem etiā Pontifex ipſe dicit voce demiſſa cum miniſtris, ſeu capellanis ſuis: quibus dictis, & Pontifice ad chorū ante maius altare peruento, Pōtifex, depoſita mitra, ſtans ibidem in medio verſus ad altare, dicit:

Kyrie eleiſon.

Chriſte eleiſon.

Kyrie eleiſon.

Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animas eorum.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

ABſolue, quæsumus, Domine, animas famulorum, famularumque tuarum ab omni vinculo delictorū, vt in reſurrectionis gloria inter Sanctos, & Electos tuos reſuſcitati reſpirent. Per Chriſtum Dominum noſtrum.

℟. Amen.

His peractis, depoſitis ſtola,& pluuiali nigris, ſeu violaceis,& aſſumptis albis, incipit viſitationem à Sãctiſſima Euchariſtia, ad Baptiſterium, inde ad ſancta Olea, ad ſacras Reliquias, tum ad Altaria, & Capellas,& ſacras Imagines, item ad Sacriſtiam,& Cœmeterium se confert; poſt ad Aedes canonicales, Hoſpitalia, Cõfraternitates,& alia loca pia. Poterit poſteà Pontifex confirmare pueros; præmiſsa monitione, & alijs ſeruatis, prout ſuprà in principio de confirmandis dictum eſt.

Expedita itaque Confirmatione,& benedictis ornamentis (ſi quæ benedicenda ſunt) depoſitiſque indumentis Eccleſiaſticis, confeſsiones,& deinde quærelas (ſi quæ sunt) audit. Tum de conuerſatione Cleri, & populi, ac qualiter ſpiritualia,& temporalia in ipſa Eccleſia miniſtrantur,& de libris, ac ornamentis diligenter de plano inquirit.

Peracta demum viſitatione illius loci,& omnibus expeditis, cùm diſcedere voluerit Pontifex, in ſuo habitu communi accedit ad Eccleſiam, & ſtans ante altare in cornu Epiſtolæ verſus ad illud, dicit Pſalmum De profundis, totum cum Requiem æternã, & Antiphona, Si iniquitates, deinde dicit:

Pater noſter.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Dñe animas eorum.

℣. Requieſcant in pace.

℟. Amen.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meᵒ ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, cuius miſeratione animæ fidelium requieſcũt, famulis,& famulabus tuis omnibus hic,& vbiq; in Chriſto quieſcentibus, da propitius veniam peccatorum; vt à cũctis reatibus abſoluti, tecum ſine fine lætentur. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amẽ.

Poſt hęc diſcedit, quò voluerit

ORDO AD RECIPIENDVM PROCESSIONALITER IMPERATOREM.

QVando Imperator venit ad aliquam vrbẽ, vel oppidum inſigne, Clerus vrbis obuiàm venit ei proceſsionaliter, vt dictũ eſt ſuperiùs de receptione Prælati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remotè, quàm Prælato, & Legato fieri ſolet. Imperator ex equo, vel, (quod magis cõuenit,) deſcendens in terra ſuper tapete ſtratũ genuflexus oſculatur ibidem Crucem, & ſub baldachino ducitur vſque ad Eccleſiam. Proceſsio præcedit immediatè Imperatorem; & is, qui gladium Imperatori præfert, equitat immediatè poſt Prælatum Proceſsionis. Si verò Legatus Apoſtolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo vrbem intraret, vel aliàs ſecum iret, vel equitaret; ille, qui gladium Imperatori præfert, & alius Crucem Legati portãs, ſimul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latria, erit à dexteris, & gladius Imperatoris à ſiniſtris. Interim dum procedunt ad Eccleſiam, cantatur Antiphona.

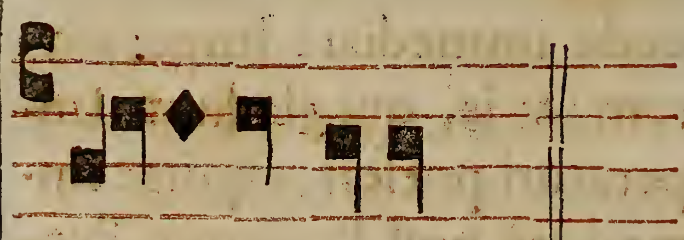
E cce mitto Angelum

me um, qui præpara-

bit vi am tu am an te

fa ci em tu am.

Et poſt Antiphonam prædictam cantantur Hymni, vel alia Cantica deuota, prout magis placebit. Cùm Imperator deſcẽderit, & intrat Eccleſiam, Prælatus Eccleſiæ, accepto aspersorio, aſpergit eũ, deinde alios in genere, & procedunt vſq; ad altare maius: coram quo Imperator genuflectit, ſuper faldiſtorio ibidem ſibi parato. Prælatus verò Eccleſiæ ascendit ad cornu Epiſtolæ altaris, vbi ſtans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

℣. Deus iudicium tuum Regi da.

℟. Et iuſtitiam tuã filio Regis

℣. Saluum fac N. Imperatorem noſtrum Domine.

℟. Deus meus sperantem in te.

℣. Mitte ei Domine auxiliũ de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Fiat pax in virtute tua.

℟. Et abundantia in turribus tuis.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, in cuius manu ſunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis noſtræ

aures

aures miſericordiæ tuæ;& Imperatori noſtro famulo tuo N. regimen tuæ ſapientiæ appone, vt hauſtis de tuo fonte conſiliis, & tibi placeat, & ſuper omnia regna præcellat.

PRætende Domine, quæſumus, famulo tuo N Imperatori noſtro dexteram cæleſtis auxilij; vt te toto corde perquirat, & quæ dignè poſtulat, aſſequi mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Deinde ſi Prælatus ſit Epiſcopus, vel maior, ſtans ante altare benedicit ſolemniter populo, dicens:
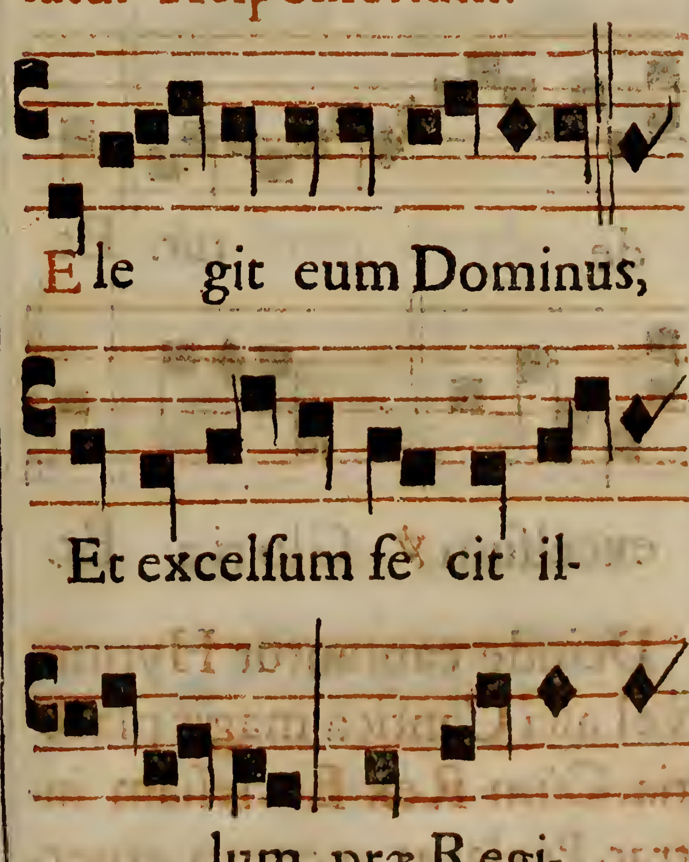
Sit nomen Domini benedictum, &c.
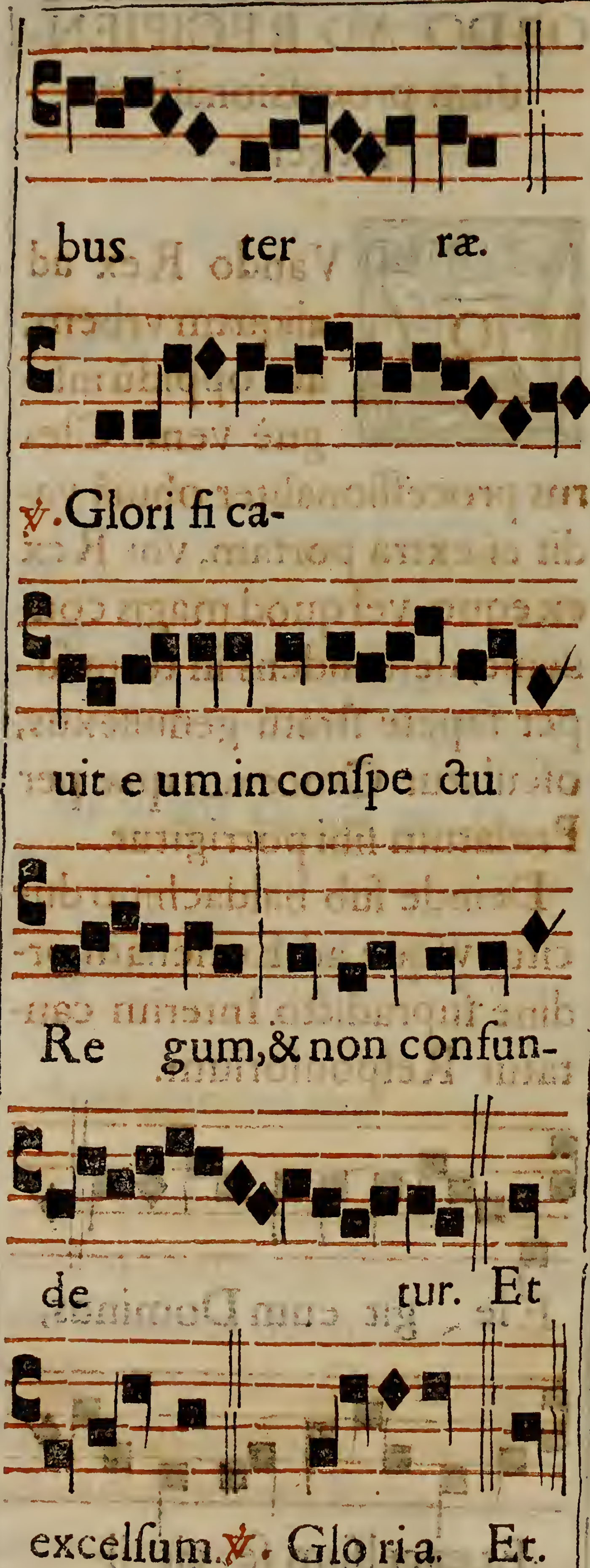
intellige, ſi non ſit præſens Legatus; quia benedicet Legatus, ſi ſit pręſens ibi. Qua benedictione data, depoſitis ſacris veſtibus, aſſociat Imperatorem vſq; ad eius hoſpitium. Si autem Pręlatus ipſe non ſit Epiſcopus, vel maior, finitis Orationibus prædictis, depoſitis veſtibus ſacris, aſſociat, vt ſuprà.

ORDO AD RECIPIENdum proceſsionaliter Regem.

QVando Rex ad aliquam vrbem, aut oppidũ inſignè venit, Clerus proceſſionaliter obuiã vadit ei extra portam, vbi Rex ex equo, vel quod magis conuenit, deſcendens in terra ſuper tapete ſtratũ genuflexus, oſculatur Crucem, quæ per Prælatum ſibi porrigitur.

Deinde ſub baldachino ducitur vſque ad Eccleſiam ordine ſupradicto. Interim cantatur Reſponſorium.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placẽtia. Cùm Rex Eccleſiam intrat, Prælatus, accepto aſperſorio, aſpergit eum; deinde alios in genere, & procedunt vſque ad altare maius: coram quo Rex genuflectit, ſuper faldiſtorio ibidem parato, & orat. Prælatus verò aſcendit ad cornu Epiſtolæ altaris, vbi ſtans verſus ad orantem, detecto capite, dicit:

℣. Deus iudicium tuum Regi da.

℟. Et iuſtitiam tuã filio Regis

℣. Saluum fac Regem noſtrũ Domine.

℟. Deus meus ſperantem in te.

℣. Mitte ei Domine auxiliũ de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Fiat pax in virtute tua.

℟. Et abundantia in turribus tuis.

℣. Domine exaudi orationẽ meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

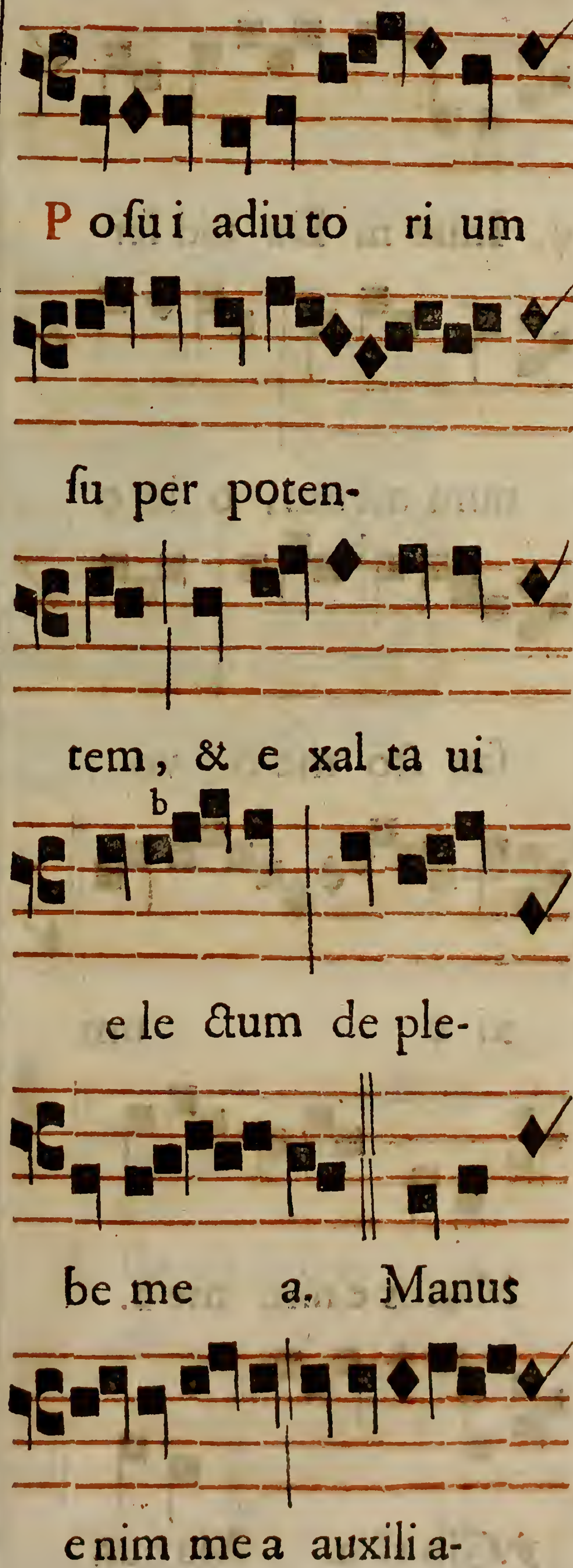
DEus, cui omnis poteſtas, & dignitas famulatur, da huic famulo tuo Regi noſtro N. proſperum ſuæ dignitatis effectum; in qua te ſemper timeat, tibique iugiter placere contendat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℞. Amen.

Deinde Prælatus, ſi ſit Epiſcopus, vel maior, accedit ad medium altaris, & ibi populo ſolemniter benedicit. Tum ſacris dimiſſis veſtibus, Regẽ vſq; ad hoſpitium comitatur.

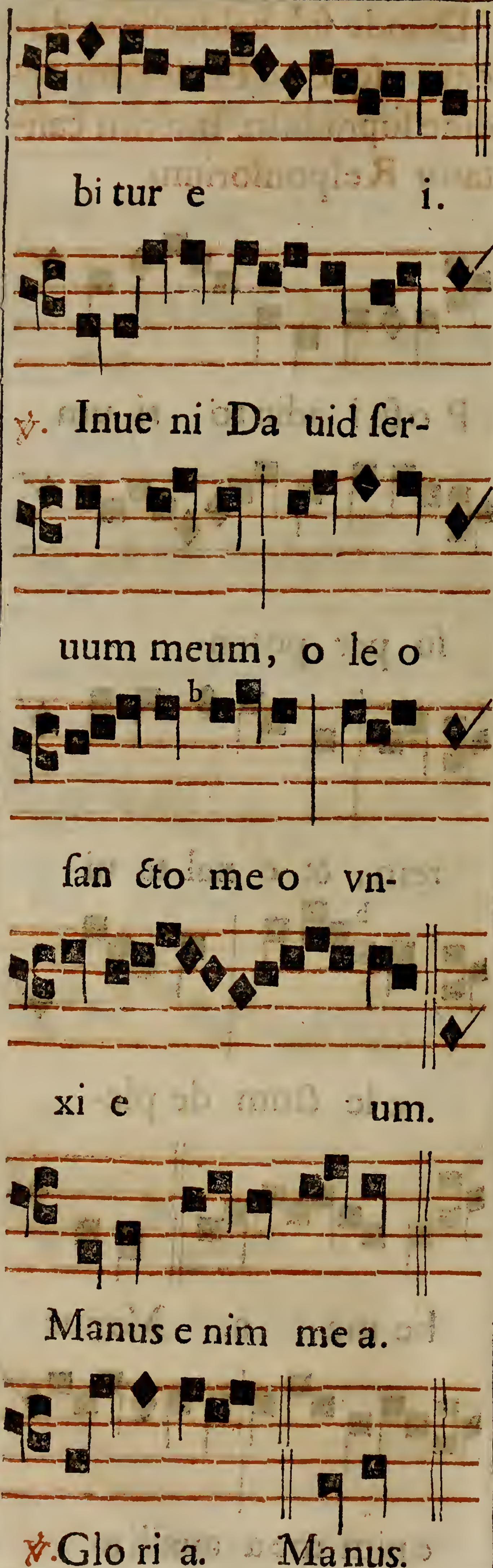
ORDO AD RECIPIENdum proceſſionaliter Principem magnæ potentiæ.

QVando Princeps magnæ potẽtiæ ad aliquam vrbem, aut inſignẽ oppidũ venit, Clerus proceſſionaliter ei obuiàm venit extra portam. Vbi Princeps ex equo, vel, quod magis conuenit, deſcendens in terra ſuper tapete ſtratum genuflexus, oſculatur Crucem, quæ per Prælatum ſibi porrigitur.

Deinde ſub baldachino ducitur vſque ad Eccleſiam ordine ſupradicto. Interim cantatur Reſponſorium.

bitur

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placētia. Cùm Princeps Eccleſiam intrat; Prælatus, accepto aſperſorio, aſpergit eum; deinde alios in genere, & procedunt vſque ad altare maius: coram quo Princeps genuflectit, ſuper faldiſtorio ibidem ſibi parato, & orat. Prælatus verò aſcendit ad cornu Epiſtolæ altaris, vbi ſtans verſus ad orantem, detecto capite, dicit:

℣. Saluum fac Principem noſtrum Domine.

℟. Deus meus ſperantē in te.

℣. Mitte ei Domine auxilium de ſancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo.

℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

℣. Fiat pax in virtute tua.

℟. Et abūdātia in turribus tuis

℣. Dn̄e exaudi orationē meā

℟. Et clamor meꝰ ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

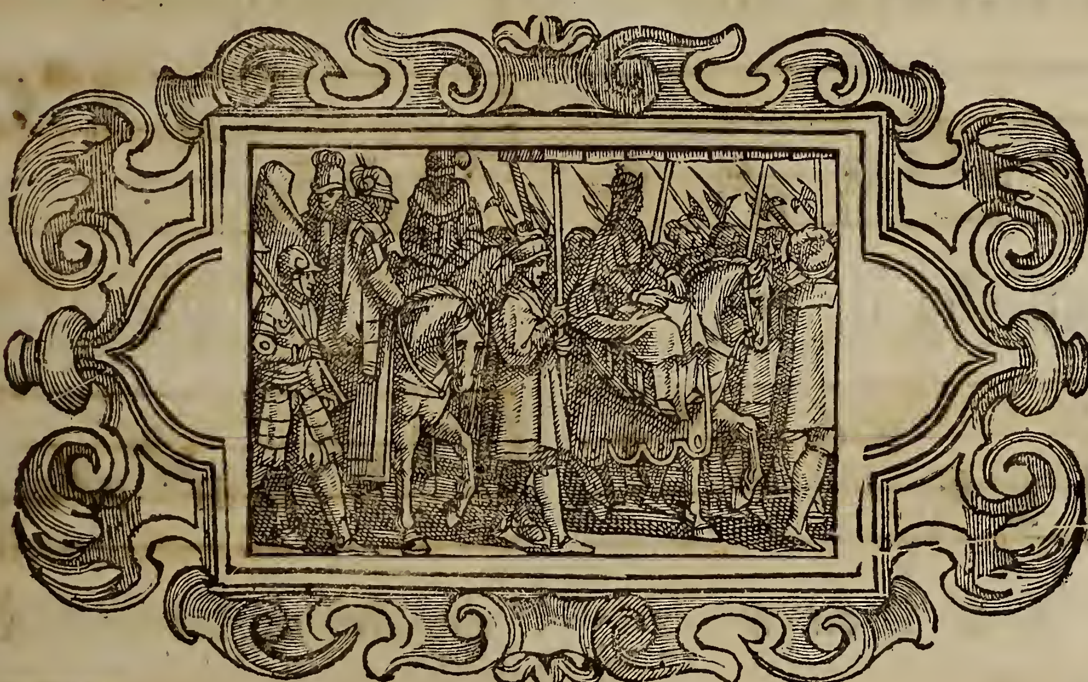
Oremus.

DEus, cui omnis poteſtas, & dignitas famulatur, da

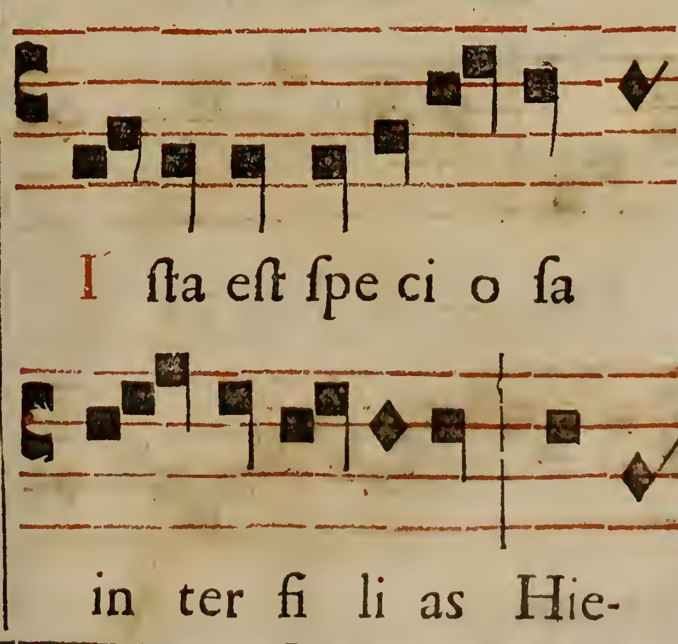
huic famulo tuo Principi noſtro N. proſperum ſuæ dignitatis effectum; in qua te ſemper timeat, tibiq; iugiter placere cõtendat. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℟. Amen.

Deinde Prælatus, ſi ſit Epiſcopus, vel maior, accedit ad medium altaris, & ibi populo ſolemniter benedicit. Tũ ſacris dimiſsis veſtibus, Principem vſq; ad hospitium comitatur.
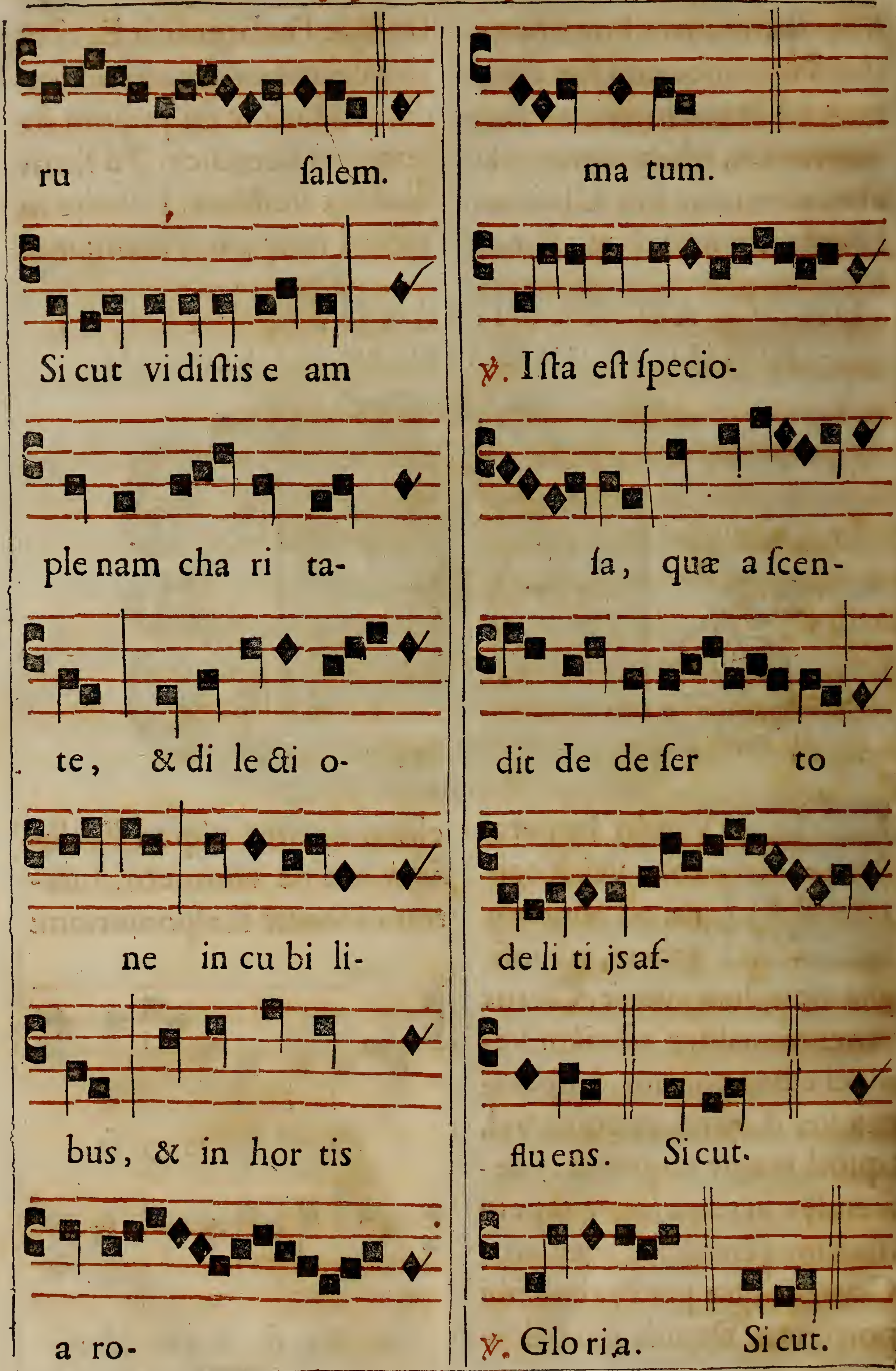
ORDO AD RECIPIENDVM PROCESSIONALITER IMPERATRICEM, VEL REGINAM.

QVando Imperatrix, vel Regina, ad aliquam vrbem, aut inſigne oppidum, venit, Clerus proceſsionaliter obuiàm venit ei extra portam. Imperatrix, vel Regina, ex equo, vel, (quod magis conuenit,) deſcendẽs in terra ſuper tapete ſtratum genuflexa, oſculatur Crucem, quæ per Prælatũ ſibi porrigitur. Deinde ſub baldachino ducitur vſq; ad Eccleſiam ordine conſueto. Interim cantatur Reſponſorium:

rusa-

ru ſalem.
Si cut vi di ſtis e am
ple nam cha ri ta-
te, & di le ĉti o-
ne in cu bi li-
bus, & in hor tis
a ro-
ma tum.
℣. I ſta eſt ſpecio-
ſa, quæ a ſcen-
dit de de ſer to
de li ti js af-
flu ens. Si cut.
℣. Glo ri a. Si cut.

Deinde

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cùm Imperatrix, vel Regina, Eccleſiam intrat, Prælatus, accepto aspersorio, aſpergit eam; deinde alios in genere, & procedũt vſque ad altare maius: coram quo Imperatrix, vel Regina, genuflectit ſuper faldiſtorio ibidem sibi parato, & orat. Prælatus verò ascendit ad cornu Epiſtolæ altaris, vbi ſtans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

℣. Saluam fac ancillam tuam Domine.
℟. Deus meus ſperantẽ in te.
℣. Mitte ei Domine auxilium de ſancto.
℟. Et de Sion tuere eam.
℣. Nihil proficiat inimicus in ea.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Fiat pax in virtute tua.
℟. Et abundantia in turribus tuis.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

DEus, cuius prouidentia in ſui diſpoſitione non fallitur, ineffabilem clementiam tuam ſupplices exoramus: vt ſicut Eſther Reginam, Iſraëliticæ plebis causa salutis, ad Regis Aſſueri thalamum, regnique ſui consortium tranſire feciſti; ita hanc famulam tuam, Chriſtianæ plebis ſalutis gratia, ad gratiam tuam transire facias: vt tibi super omnia iugiter placere deſideret, &, te inspirante, quæ tibi placita ſunt, toto corde perficiat; & dextera tuæ potentiæ illam semper, hic, & vbique, circumdet. Per Chriſtum Dominum noſtrum.
℟. Amen.

Deinde Prælatus, ſi ſit Epiſcopus, vel maior, accedit ad medium altaris, & ibi ſolemniter populo benedicit. Tum ſacris dimiſsis veſtibus, Imperatricem, vel Reginam, vſque ad hospitium comitatur.

ORDO AD RECIPIENdum proceſsionaliter Principiſſam magnę potẽtię

PRincipiſſa magnę potentiæ recipitur proceſſionaliter eo modo, & ordine, prout ſuprà de Imperatrice, vel Regina dictum eſt; hoc ſolo excepto, quòd loco Orationis, Deus, cuius prouidentia, &c. dicitur hęc ſequẽs.

Oremus.

QVæsumus omnipotens Deus, vt hanc famulam tuam vbiq; sapientia tua doceat, & confortet, atque eam Eccleſia tua fidelem ſemper agnoscat. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

DE OFFICIO, QVOD poſt Miſsam ſolemnem pro defunctis agitur.

IN Exequijs S. R. E. Cardinalis, ſeu Metropolitani, aut Epiſcopi proprij, seu Imperatoris, Regis, vel Ducis magni, aut Domini loci, finita Miſſa, ordinantur in loco, vbi abſolutiones fieri debebunt, in capite loci, in medio, vnum faldiſtoriũ pro illo, qui celebrauit, & in quatuor angulis, quatuor ſcabella, videlicet, in quolibet angulo vnum ſcabellum. Subdiaconus accipit Crucẽ proceſſionalem, vnus Acolythus accipit thuribulum cum igne, & nauiculam cum thure, & cochleari, alius Acolythus vas aquæ benedictæ cum aſperſorio, & duo alij Acolythi, duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt. Interim Prælatus, qui celebrauit, apud faldiſtorium prope altare deponit planetam, &, ſi placet, poterit deponere dalmaticã, & tunicellam, & accipit pluuiale nigrum, & mitram ſimplicem; & quatuor alij Prælati (ſi adſint) accedent ad Sacriſtiam, vel alium locum cõuenientem, & propinquum, vbi quilibet eorum accipit ſuper rochetum, vel (ſi ſit Regularis) ſupra ſuperpelliceum, amictum, ſtolam, pluuiale nigrum, & mitram ſimplicem,

ſi ea vti poſſunt; ſin minùs biretum; & omnes ſic parati accedunt apud Prælatum celebrantem paratum, cum quo vadũt ad caſtrum doloris, seu feretrum, aut ſepulturam, vel alium locũ in quo abſolutiones fieri consueuerũt, hoc ordine. Præcedant duo Acolythi, vnus cum thuribulo, & nauicula incenſi; alius cum vase aquæ benedictæ, & aſperſorio; tum duo alij Acolythi cum duobus aliis candelabris, & candelis accenſis, in quorum medio erit Subdiaconus qui in Miſſa cantauit Epiſtolá paratus deferens Crucem; poſt eum duo iuniores Prælati, deinde duo ſeniores; & quilibet eorum penes ſe habebit vnũ capellanum ſuperpelliceo indutum, qui mitra ſibi ſeruiat, & vnum scutiferum, qui cereum accensũ portet. Vltimo loco incedet Prælatus, qui Miſſam celebrauit, ad ſiniſtrã habens Diaconum paratum, qui eum comitetur; & poſt eũ capellani ſuperpelliceis induti. Si verò non adſint quatuor Prælati, loco deficientium parãtur digniores Canonici Eccleſiæ, vel alij in dignitate conſtituti, ſupra ſuperpellicea pluuialibus nigris, & ordine ſupradicto procedunt ad locum abſolutionis; vbi cùm fuerint, locantur hoc ordine. Thuriferarius cum Acolytho deferente aquam benedictam ſubſiſtunt in capite loci parte dextera. Acolythi verò, ceroferarij, ac Subdiaconus cum Cruce, vadunt ad pedes loci; & Subdiaconus cum Cruce collocabit ſe in medio eorũ. Iunior Prælatus ſedebit in ſcabello in angulo caſtri doloris ad pedem dexterum; alius poſt eum in angulo ad humerum ſiniſtrum; tertius in angulo ad pedem ſiniſtrũ; quartus, qui erit ſenior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans verò ſedebit in faldiſtorio in capire loci in medio, ita vt Crucem directo reſpiciat. Omnibus ſic ordinatis, surget celebrans detecto capite, omnibus ſimiliter ſurgentibus, & incipiet in tono Lectionis, abſolutè Orationem.

NOn intres in iudicium cum ſeruo tuo, Domine, quoniam nullus apud te iuſtificabitur homo, niſi per te omnium peccatorum ei tribuatur remiſsio: nõ ergo eum tua, quæſumus, iudicialis ſententia premat, quem tibi vera ſupplicatio fidei Chriſtianę commendat; ſed gratia tua illi ſuccurrẽte, mereatur euadere iudicium vltionis, qui dũ viueret inſignitus eſt ſignaculo S. Trinitatis. Per Chriſtum Dominum noſtrũ. ℞. Amen.

Qua finita, omnes ſedent coopertis capitibus, & Cantores incipiunt Reſponſorium: Subuenite Sancti Dei, occurrite Angeli Domini, ſuſcipiẽtes animã eius, ¶ Offerentes eam in conſpectu Altiſsimi. ℣. Suſcipiat te Chriſtus, qui vocauit te, & in ſinũ Abrahæ Angeli deducãt te. Offerentes eam, &c. ℣. Requiem æternam. Offerentes eam, &c.

Tunc duo Acolythi, cum thuribulo, & nauicula, & aqua benedicta, & aspersorio, accedent ad angulum dexterũ capitis, vbi eſt dignior Prælatus; & ſe ad eius dexteram collocabunt. Incepto versiculo Requiem æternam, &c. Acolythus dabit nauiculam Diacono, & ipse accedet cum thuribulo ante dictum digniorem Prælatum; qui miniſtrante Diacono nauiculam, imponet thus in thuribulũ: finito Reſponſorio, chorus cantat:

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.

Et cùm dicitur primum Kyrie eleiſon, ſurgunt omnes detectis capitibus, & vltimo Kyrie eleiſon, dicto, prædictus dignior Prælatus dicit voce intelligibili.

Pater noſter.

quod secretè complet; & interim accepto aſperſorio cũ aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit ſepulturam, seu lectum mortuorum; circumcircà ambulãs, incipiens à ſua parte dextera, tertiò aſpergẽs quamlibet lecti partem, Diacono à ſiniſtris comitante, & fimbrias pluuialis ſubleuante; & dũ tranſibit ante alios Prælatos, illos ſalutabit; & ſimiliter Cruci reuerentiam faciet, tranſiens ante illam ad pedes lecti. Poſtquam cum aſperſorio circumierit lectum, & ad locum ſuum redierit, ibidem ab eodẽ Diacono capiet thuribulum, & lectũ ſimiliter circumcircà thurificabit, tertiò in qualibet parte thuribulum ducens; & cùm redierit poſt thurificationem ad locum ſuum, ante scabellum ſtans, intelligibili voce dicet verſiculos.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos à malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue Domine animã eius.
℣. Requieſcant in pace.
℟. Amen.
℣. Domine exaudi orationẽ meam.
℟. Et clamor meꝰ ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnia viuunt, & cui non pereunt moriẽdo corpora noſtra, sed mutantur in melius, te ſupplices deprecamur, vt ſuſcipi iubeas animã famuli tui N per manus ſanctorum Angelorum tuorum deducendam in ſinũ amici tui Abrahæ Patriarchæ, reſuſcitandamq; in nouiſsimo iudicij magni die; & quidquid vitiorũ, diabolo fallente, contraxit, tu pius, & misericors abluas indulgendo. Per Chriſtum Dñm noſtrum. ℟. Amẽ.

Qua finita omnes ſedent cum mitra, & chorus cantat Reſponſorium.

Qui Lazarum reſuſcitaſti à monumento fætidum, ¶ Tu eis, Dñe, dona requiem, & locũ indulgentię. ℣. Qui venturus es iudicare viuos, & mortuos, & ſæculum per ignem. Tu eis. ℣. Requiem æternam. Tu eis.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, & nauicula, & aqua benedicta, & aspersorio, accedent ad ſecundum digniorem Prælatum ſedentem in angulo ad ſiniſtrum pedem, & ſe ad eius dexteram collocabunt. Incepto verſiculo Requiem æternam, &c. Acolythus dabit nauiculã Diacono, & ipſe accedet cum thuribulo ante dictũ ſecundum digniorem Prelatum, qui miniſtrante Diacono nauiculam, imponet thus in thuribulum: finito Responsorio, chorus cantat.

Kyrie eleiſon.
Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.

Et dum dicitur primum Kyrie eleiſon, ſurgunt omnes detectis capitibus; & vltimo Kyrie eleiſon dicto, prædictus ſecundus dignior Prælatus dicit voce intelligibili.

Pater noſter.

quod ſecretè complet: & interim accepto aſperſorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aſpergit ſepulturam, ſeu lectum, circumcircà ambulãs, incipiens à ſua parte dextera, tertiò aſpergens quamlibet lecti partem, Diacono à ſiniſtris comitante, & fimbrias pluuialis ſubleuante; & dum tranſibit ante alios Prælatos, illos ſalutabit, & ſimiliter Cruci reuerentiam faciet, tranſiẽs ante illam ad pedes lecti. Poſtquam cum aſperſorio circumierit lectum, & ad locum ſuum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum ſimiliter circumcircà thurificabit, tertiò in qualibet parte thuribulum ducens; & cùm redierit poſt thurificationẽ ad locũ ſuum, ante ſcabellum ſtans, intelligibili voce dicet versiculos: ℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue Domine animã eius.
℣. Requieſcat in pace.
℟. Amen.
℣. Dñe exaudi orationẽ meã.
℟. Et clamor meꝰ ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

O remus.

FAc, quæſumus Dñe, hanc cum ſeruo tuo N. defũcto miſericordiam, vt factorũ ſuorum in pœnis non recipiat vicem, qui tuam in votis tenuit voluntatẽ; vt ſicut hic eum vera fides iunxit fideliũ turmis, ita eũ illic tua miſeratio ſociet choris Angelicis. Per Chriſtũ Dominum noſtrum. ℟. Amẽ.

Qua finita, omnes ſimiliter ſedent cum mitra, & chorus cantat Reſponſorium.

D omine quando veneris iudicare terram, vbi me abſcondam à vultu iræ tuæ? ¶ Quia peccaui nimis in vita mea. ℣. Commiſſa mea paueſco, & ante te erubeſco: dum veneris iudicare, noli me condemnare. Quia peccaui. ℣. Requiem æternã. Quia peccaui.

Tunc duo Acolythi, cum thuribulo, & nauicula, & aqua benedicta, & aſperſorio, accedent ad tertium digniorem Prælatum ſedentem in angulo ad ſiniſtrum humerum, & ſe ad eius dexteram collocabunt. Incepto verſiculo R equiem æternam, &c. Acolythus dabit nauiculam Diacono, & ipſe accedet cum thuribulo ante dictũ tertiũ digniorem Prælatum; qui, miniſtrante Diacono nauiculam, imponet thus in thuribulum. Finito Reſponſorio, chorus cantat:

K yrie eleiſon.
C hriſte eleiſon.
K yrie eleiſon.

Et cùm dicitur primum K yrie eleiſon, ſurgunt omnes detectis capitibus, & vltimo K yrie eleiſon dicto, prædictus tertius dignior Prælatus dicit voce intelligibili.

P ater noſter.

quod ſecretè complet: & interim accepto aſperſorio cũ aqua benedicta de manu Diaconi, aſpergit ſepulturam, ſeu lectum, circumcircà ambulãs, incipiens à ſua parte dex-

tera,

tera, tertiò aſpergens quamlibet lecti partem, Diacono à ſiniſtris comitante, & fimbrias pluuialis ſubleuante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos ſalutabit, & ſimiliter Cruci reuerentiam faciet, transiēs ante illam ad pedes lecti. Poſtquam cum aſpersorio circuमierit lectum, & ad locum ſuum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum ſimiliter circumcircà thurificabit, tertiò in qualibet parte thuribulum ducens; & cùm redierit poſt thurificationē ad locū ſuum, ante scabellum ſtans, intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animā eius.

℣. Requieſcat in pace.

℟. Amen.

℣. Domine exaudi orationē meam.

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

INclina, Dñe, aurem tuam ad preces noſtras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur; vt animam famuli tui N. quam de hoc ſęculo migrare iuſsiſti, in pacis, ac lucis regione conſtituas, & Sanctorum tuorum iubeas eſſe conſortem. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amē.

Qua finita, omnes ſimiliter sedent cum mitra, & chorus cantat Reſponſorium:

Ne recorderis peccata mea Dñe. ¶ Dum veneris iudicare ſæculum per ignem. ℣. Dirige Domine Deus meus in cōſpectu tuo viam meam. Dum veneris. ℣. Requiem æternā. Dum veneris.

Tunc duo Acolythi, cum thuribulo, & nauicula, & aqua benedicta, & aspersorio, accedent ad quartum, & iuniorem Prælatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, & ſe ad eius dexteram collocabunt. Incepto versiculo Requiem æternam, &c. Acolythus dabit nauiculā Diacono, & ipſe accedet cum thuri-

bulo

bulo ante dictum digniorem Prælatum; qui, miniſtrante Diacono nauiculam, imponet thus in thuribulum: finito Reſponſorio, chorus cantat:

Kyrie eleiſon.

Chriſte eleiſon.

Kyrie eleiſon.

Et cùm dicitur primum Kyrie eleiſon, surgunt omnes detectis capitibus; & vltimo Kyrie eleiſon dicto, prædictus quartus Prælatus dicit voce intelligibili.

Pater noſter.

quod ſecretè complet; & interim accepto aſpersorio cũ aqua benedicta de manu Diaconi, aſpergit ſepulturam, ſeu lectũ, circumcircà ambulans, incipiens à ſua parte dextera, tertiò aſpergẽs quamlibet lecti partem, Diacono à ſiniſtris comitante, & fimbrias pluuialis ſubleuante; & dum trãſibit ante alios Prælatos, illos ſalutabit, & ſimiliter Cruci reuerentiam faciet, tranſiens ante illam ad pedes lecti. Poſtquam cũ aſperſorio circumierit lectum, & ad locum ſuum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, & lectum ſimiliter circumcircà thurificabit, tertiò in qualibet parte thuribulum ducens; & cùm redierit poſt thurificationem ad locum ſuum, ante ſcabellũ ſtans, intelligibili voce dicet verſiculos.

Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animã eius.

℣. Requieſcat in pace.

℟. Amen.

℣. Dñe exaudi orationẽ meã.

℟. Et clamor meꝰ ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum.

℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

ABſolue, quæſumus, Dñe, animam famuli tui N. ab omni vinculo delictorum; vt in resurrectionis gloria inter Sanctos, & Electos tuos reſuſcitatus reſpiret. Per Chriſtũ Dominum noſtrum. ℟. Amẽ.

Qua finita, omnes ſimiliter sedent cum mitra, & chorus cantat Reſponſorium:

Libera me Domine de morte æterna, in die illa tremenda:

¶ Quando cęli mouendi ſunt, & terra. ¶ Dum veneris iudicare sæculum per ignem.

℣. Tremens factus ſum ego, & timeo, dum diſcuſſio venerit, atque ventura ira. Quando cæli mouendi ſunt, & terra.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitatis, & miſeriæ, dies magna, & amara valdè. Dũ veneris, &c.

℣. Requiem æternam, &c.

Libera me Domine, &c.

Tunc duo Acolythi, cum thuribulo, & nauicula, & aqua benedicta, & aſperſorio, accedent ad dexteram Prælati, qui Miſſam celebrauit.

Incepto verſiculo Requiem æternam, &c. Acolythus dabit nauiculã Diacono, & ipſe accedet cũ thuribulo ante dictũ Prælatum, qui, miniſtrante Diacono nauiculam, imponet thus in thuribulum: finito Reſponſorio, chorus cantat:

Kyrie eleiſon.

Chriſte eleiſon.

Kyrie eleiſon.

Et cùm dicitur primum Kyrie eleiſon, surgunt omnes detectis capitibus; & vltimo Kyrie eleiſon dicto, prædictus Prælatus dicit voce intelligibili:

Pater noſter.

quod ſecretè complet; & interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aſpergit ſepulturam, seu lectũ, circumcircà ambulans, incipiens à ſua parte dextera, tertiò aſpergẽs quamlibet lecti partem, Diacono à ſiniſtris comitãte, & fimbrias pluuialis ſubleuante; & dum transibit ante alios Prælatos, illos ſalutabit, & ſimiliter Cruci reuerẽtiam faciet, tranſiens ante illã ad pedes lecti. Poſtquam cum aſperſorio circumierit lectũ, & ad locum ſuum redierit, ibidẽ ab eodẽ Diacono capiet thuribulũ, & lectum ſimiliter circumcircà thurificabit, tertiò in qualibet parte thuribulum ducens; & cùm redierit poſt thurificationem ad locum ſuum, ante faldiſtoriũ ſtans, intelligibili voce dicet verſiculos:

Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue Domine animã eius.

℣. Re-

℣. Requieſcat in pace.
℟. Amen.
℣. Dñe exaudi orationẽ meã.
℟. Et clamor meˀad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

ABſolue, quæſumus, Domine, animã famuli tui N. vt defunctus ſæculo tibi viuat; & quæ per fragilitatem carnis humana conuersatione commiſit, tu venia miſericordiſsimæ pietatis abſterge. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex
℣. Requiem æternam dona eis Domine.
℟. Et lux perpetua luceat eis.

Tum duo ex Cantoribus dicunt alta voce:
Requieſcat in pace.
℟. Amen.

Quo dicto, Prælati ipſi, qui mitris vtuntur, illas recipiunt; & omnes eo ordine, quo venerunt, reuertuntur ad Sacriſtiam, vel alium locum idoneum, vbi deponunt sacras veſtes, & ad propria quiſque reuertitur.

Abſolutiones iſtas quatuor, ſeu quinque, non ſemper in omnibus exequijs fieri cõuenit; ſed tantùm in primis exequijs, quę fieri ſolẽt poſt obitũ.

In exequijs verò anniuerſarijs non debent fieri huiuſmodi quatuor abſolutiones; ſed vna tantùm per Prælatum celebrãtem, poſt Miſsam; vel ſi adeſſet caſtrum doloris, vel alius locus, quò eundum eſſet ad abſoluendum. Celebrans ſolus paratus, vt ſuprà, præcedente Cruce cum omnibus miniſtris ſuperiùs narratis, & ſequentibus cum ſuis capellanis, accedet ad caſtrum doloris, & ibidem diſpoſitis miniſtris, vt ſuprà dictum eſt, ſtans ante suum faldiſtorium in capite lecti dicit Orationem, Non intres in iudicium cum ſeruo tuo, Domine, &c. in tono prædicto; qua finita ſedet, & chorus cantat Reſponſorium. Libera me Domine, &c. & Kyrie eleiſon. vt ſuprà; Prælatus verò imponit incenſum, ac aſpergit, & incenſat lectum ordine, quò ſuprà dictum eſt; & demum dicit

vnam ex quinque præſatis Orationibus,quam maluerit: & in fine dicto Reſpõſorio, Requiem æternam,&c. ordine, quo venit reuertitur ad Sacriſtiam,vel alium locũ deputatum;& ibidem depoſitis paramentis, recedit ad propria. Quod ſimiliter ſeruari poterit etiam in primis exequijs, vbi cõmodè quatuor Prælati,qui poſt Miſſam,vt ſuprà dictũ eſt, abſoluant,haberi non poterũt

DE SCRVTINIO Serotino, quo antiqui vtebantur antequam Electus in Epiſcopum consecraretur.

SCrutinij ſerotini ordo hic erat. Sabbato ante Dominicam ad cõſecrandum Electum ſtatutã,hora veſpertina Metropolitanus reſidebat ſuper faldiſtorium in atrio Eccleſiæ, vel in alio ſolito,vel quo maluerat,loco paratum.Et ſuffraganei Epiſcopi duo ad minus ad hoc specialiter conuocati, à dexteris,& ſiniſtris eius ſuper faldiſtoria ſimiliter reſidebãt, parati ſupra rochetum,vel ſi eſſent Regulares,ſupra ſuperpelliceũ,amictu,alba,cingulo, ſtola,pluuiali,coloris tempori conuenientis, mitra,baculum paſtoralem in ſiniſtra,& libros Pontificales ante ſe tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Eccleſiæ, ad quã in craſtino consecrandus erat Electus, vel alius iuxta morem Eccleſię,paratus amictu, alba, cingulo, & pluuiali, vel caſula,ſi moris erat,deductus medius inter duos Canonicos eiuſdem Eccleſię veniebat coram Metropolitano; & flexis à remoto genibus,à Metropolitano benedictionẽ petebat,dicẽs in tono Lectionis.

Iube Domne benedicere.

Reſpondebat Metropolitanus sedens, eodem tono, voce minori:

Nos regat, & ſaluet cæleſtis conditor aulæ.

Deinde idem Archipresbyter,vel Archidiaconus appropinquabat ſe paululum; iterũ genuflectens benedictionem ſimili modo petebat, dicens:

I ube Domne benedicere.

Et Metropolit.reſpondebat:

N os Dominus ſemper cuſtodiat, atque gubernet.

Tertiò propinquiùs Metropolitano, genuflexus corã illo, tertiam benedictionem petebat, dicens:

I ube Domne benedicere.

Reſpondebat Metropolit.

G audia cælorum det nobis rector eorum.

Benedictione itaq; completa, interrogabat eum Metropolitanus coram ſe genuflexũ

F ili mi, quid poſtulas?

Reſpondebat Archidiac.

V t Deus, & Dominus noſter concedat nobis paſtorem.

Interrogatio.

E ſt de veſtra Eccleſia, vel de alia? Reſpondebat.

D e noſtra.

Interrogatio.

Q uid vobis cõplacuit in illo?

Reſpondebat:

M odeſtia, humilitas, patientia, & ceteræ virtutes.

Interrogatio.

H abetis decretum?

Reſpondebat:

H abemus.

Metropolitanus dicebat:

L egatur.

Tunc proferebatur, & legebatur decretum, hoc modo:

REuerendiſs. in Chriſto Patri Dño N. Metropolicę ſedis dignitate conſpicuo, Capitulum N. Eccleſię totius deuotionis famulatũ. Credimus non latere veſtram celſitudinẽ, quòd noſtra Eccleſia ſuo ſit viduata paſtore. Quæ ſiquidem ſolatio proprij deſtituta rectoris, ne grex Dominicus perfidorum luporum morſibus pateret, & ne improbi fieret præda raptoris, communi voto, atq; conſenſu eligimus nobis in Pontificem N. Presbyterũ noſtræ Eccleſiæ, (vel N. Eccleſiæ, ſi non ſit de ipſa.) Virum vtiq; prudentem, hoſpitalem, moribus ornatum, caſtum, sobrium, & mansuetũ, Deo, & hominibus per omnia placẽtem: quẽ ad celſitudinis veſtrę dignitatem deducere curauimus, vnanimiter poſtulantes, & obſecrãtes à veſtra reuerendiſsima paternitate nobis illum Pontificem ordinari; quatenus, au-

ctore Domino, nobis velut idoneus paſtor pręeſſe valeat, & prodeſſe, noſq; ſub eius ſacro regimine Domino sẽper militare condignè poſsimus. Vt autem omnium noſtrum vota in hanc electionẽ conuenire noſcatis, huic canonico decreto proprijs manibus roborando nos ſubſcripſimus.

Et quilibet ſcribens dicebat ſic.

Ego N. ſcripſi, & ſubſcripſi. & ſic de alijs. Lecto decreto, proſequebatur Metropolitanus, & dicebat:

Videte, ne aliquam promiſſionem vobis fecerit, quia ſimoniacum, & contra Canones eſt.

Reſpondebat.

Abſit.

Et Metropolitanus dicebat:

Ducatur.

Tunc Archidiaconus, vel Archipresbyter, exhibito, dicto decreto ipſi Metropolitano, reuertebatur cum Canonicis ſicut venerant ad veſtiarium, & ibi deponebãt veſtes. Accẽſis autem cereis, Electus adhuc ieiunus pluuiali albi coloris, ſupra ſuperpelliceum paratus, ducebatur proceſſionaliter corã Metropolitano, præcedentibus eũ Canonicis Eccleſiæ, ad quã erat Electus, Archidiacono, & Archipresbytero Eccleſię Metropolitanę hinc, & inde ipſum deducẽtibus; qui ſtans conuenienter remotus à Metropolitano, flexis genibus, petebat intelligibili voce benedictionẽ dicens.

Iube

Iube Domne benedicere.

Metropolit. ſedens, in eodẽ tono, voce minori dicebat.

Lux de luce Patris ſancto vos lumine luſtret.

Deinde ſurgens, & procedens paulúlum, iterùm genua flectebat, dicens:

Iube Domne benedicere.

Metropolit. reſpondebat:

Protegat, & ſaluet nos Chriſtus, conditor orbis.

Rurſum ſurgẽs adhuc paululum appropinquans, & genuflectens, dicebat tertiò:

Iube Domne benedicere.

Metropolit. reſpondebat.

Sedibus à ſuperis veniat benedictio nobis. ℞ Amen.

Tunc interrogabat eum coram ſe genuflexũ Metropolit.

Fili mi, quid poſtulas?

Reſpondebat Electus:

Reuerendiſsime Pater, confratres mei elegerũt me (licet indignum) ſibi eſſe paſtorem.

Interrogatio.

Quo honore fungeris?

Reſpondebat:

Presbyteratus, vel talis.

Interrogatio.

Quot annos habes in Preſbyteratu? vel tali.

Reſpondebat:

Decem, vel tot.

Si verò forſan ipſa die, vel infra breue tempus fuerat ab eo in Presbyterũ ordinatus, reſpondebat:

Tu ſcis Domine.

Interrogatio.

Habuiſti coniugium?

Reſpondebat:

Minimè.

Si fortè habuerat, & per ipſum Conſecratorem eius electio examinata, & confirmata fuerat, tunc reſpondebat:

Tu ſcis Domine.

Interrogatio.

Diſpoſuiſti domui tuæ?

Reſpondebat:

Diſpoſui.

Interrogatio.

Qui libri leguntur in Eccleſia tua?

Reſpondebat:

Pentateuchus, Prophetæ, Euangelium, Epiſtolæ Pauli, Apocalypſis, & reliqui.

Interrogatio.

Noſti Canones?

Reſpondebat:

Doce me Domine.

Vide,

VIde, cùm ordinationes feceris, certis tẽporibus facias;ieiunio primi,quarti, ſeptimi,& decimi menſis. Bigamos,ſiue ſpurios,aut curiales, aut de ſeruili cõditione ad ſacros Ordines nõ promoueas. A Simoniaca verò hæreſi te omnino cuſtodias. Dabitur tamen tibi edictum de ſcrinio noſtro, qualiter debeas conuerſari. Vide autem, ne aliquã promiſsionem propterea feceris, quia Simoniacum, & contra Canones eſt.

Reſpondebat:

Abſit.

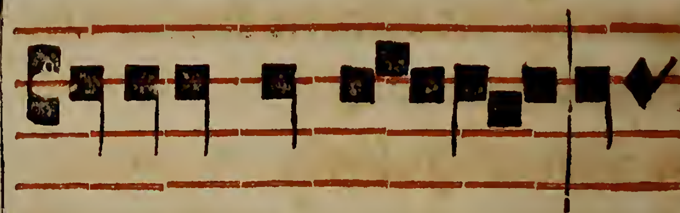
Metropolitanus dicebat:

Tu videris. Quia ergo omnium in te vota conueniunt, hodie abſtinebis; & cras,Deo annuente,conſecraberis.

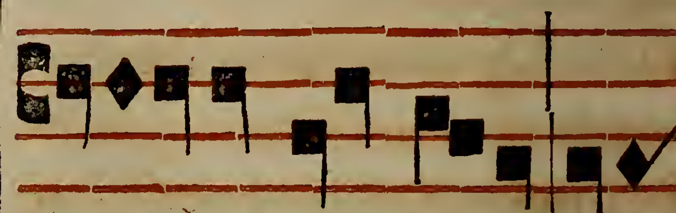
Reſpondebat:

Præcepiſti Domine.

Sed ſi expediebat, Metropolitanus diſpenſabat cum illo, vt comederet; & deputabat ei aliquem diſcretum de ſua Eccleſia confeſſorem, cui conſecrandus peccata ſua cõfitebatur: & mox conſecrãdo ad terram proſtrato, Metropolitanus ſedẽs cum mitra incipiebat, ſchola proſequente, Antiphonam:

Cõfirma hoc De us, quod

operatus es in no bis, à

tẽplo ſancto tu o, quod eſt

in Ieruſalem. E v o v a e.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus & diſsipentur inimici eius: & fugiant qui oderunt eum, à facie eius.

Totus dicebatur cum Gloria Patri, &c. vt ſupra pag. 156. Deinde repetebatur Antiphona. Qua dicta, Metropolitanus, depoſita mitra, ſurgebat; & ſtans verſus ad conſecrandum proſtratum, dicebat

℣. Sal-

℣. Saluum fac ſeruum tuum Domine.
℟. Deus meus ſperantē in te.
℣. Eſto ei Domine turris fortitudinis.
℟. A facie inimici.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Dñe exaudi orationē meā.
℟. Et clamor meꝰ ad te veniat.
℣. Dominus vobiſcum.
℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus.

OMnipotens ſempiterne Deus, miſerere huic famulo tuo N & dirige eum ſecundùm tuam clementiam in viam ſalutis æternæ; vt, te donante, tibi placita cupiat, & tota virtute perficiat.

ACtiones noſtras, quæſumus Dñe, aſpirando præueni, & adiuuādo proſequere; vt cūcta noſtra oratio, & operatio à te ſēper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Chriſtū Dominū noſtrum. ℟. Amen.

Deinde Metropolit. detecto capite Crucem ante ſe habēs benedicebat populo, dicens:

Sit nomen Domini, &c.

Qua data, ſinguli ad propria reuertebantur.

Die Dominica, quá conſecratio fieri debebat, parabantur Eccleſia, & capellæ, credentia, paramenta, & omnia alia ſuprà in principio conſecrationis Electi poſita. Deinde veniebāt Metropolitanus, Electus, & Epiſcopi aſſiſtentes ad Eccleſiam, & in capellis ſuis se induebant, vt ſuprà: quibus paratis, & Metropolitano in faldiſtorio ante altare ſedente, adducebatur Electus medius inter aſſiſtentes Epiſcopos; & facta reuerentia Metropolitano, ſenior aſsiſtentiū Episcoporum ſtans, depoſita mitra, dicebat:

REuerendiſs. Pater, poſtulat ſancta mater Eccleſia Catholica, vt hunc præsētem Presbyterum ad onus Epiſcopatus ſubleuetis.

Metropolitanus dicebat:

Scitis illum eſſe dignum?

Reſpondebat Epiſcopus:

Quantum humana fragilitas noſſe finit, & ſcimus, & credimus illum dignum eſſe.

Metropolit. reſpondebat: Deo gratias.

Tunc omnibus ſedentibus, vt ſuprà dictum eſt, Metropolitanus intelligibili voce, & aſſiſtentes Epiſcopi ſubmiſſa voce, faciebant examinationem ſupraſcriptam; videlicet: Antiqua sanctorum, &c. & omnia alia ſuo ordine, prout ſuprà ſunt ordinata, vſque ad finem examinis. Quo completo, & manu Metropolitani per Electum oſculata, idem Electus ante Metropolitanũ genuflexus ante ſe, habens ſchedulam ſcriptam iurabat, & præſtabat fidelitatis debitæ ſolitum iuramentum Metropolitano in hunc modum:

EGo N. Ecclesiæ N. vocatus Epiſcopus, promitto in cõſpectu omnipotentis Dei, atq; totius Eccleſię, quòd ab hac hora in anteà fidelis, & obediens ero perpetuo more prædeceſſorũ meorum beato N. ſanctæque Eccleſiæ N. nominando Ecclesiam Metropolitanam, & vobis domino meo N Dei gratia eiusdem Eccleſiæ Archiepiscopo, veſtriſque ſucceſſoribus canonicè intrantibus, prout eſt à ſanctis Patribus inſtitutum, & Eccleſiaſtica, ac Romanorum Pontificum commendat auctoritas. Non ero in consilio, aut consensu, vel in facto, vt vitam perdatis, aut membrũ, aut capiamini mala captione. Cõſilium, quod mihi per vos, aut per litteras, vel per nuntiũ credituri eſtis, ad damnum veſtrum, me ſciente, nulli pandam. Vocatus ad Synodum veniam, niſi præpeditus fuero canonica præpeditione. Vos quoque, & nuntios veſtros, ac Ecclesiæ N. nominando Ecclesiam Metropolitanam, quos certos eſſe cognouero, in eundo, ſtando, & redeundo, honorificè tractabo, & in ſuis neceſſitatibus adiuuabo: poſſeſſiones verò ad menſam mei Episcopatus pertinentes non vendam, neque donabo, neque de nouo infeudabo, vel aliquo modo contra Ius, vel consuetudinem Ecclesiæ meæ alienabo; vobis, vel veſtris ſucceſſoribus inconſultis.

Deinde librum Euangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum ſuper genibus tenebat, Electus ambabus manibus ſupra ſcripturã tangebat, dicens:

Sic me Deus adiuuet, & hæc ſancta Dei Euangelia.

Quo facto, ſigillum ſuum literæ iuramẽti huiuſmodi pro maiori illius robore appẽdebat, seu appendi faciebat, & eam Metropolitano tradebat.

Tunc depoſita mitra, ſurgebat Metropolitanus, & faciebat Cõfeſsionem, & procedebatur in omnibus, & per omnia, prout suprà ordinatum eſt, vſque Ad multos annos, incluſiuè. Quo per Conſecratum dicto, Metropolitanus tradebat conſecrato edictum ſcriptum huiuſmodi tenoris:

Dilecto nobis fratri, & Coëpiſcopo N. ſalutẽ in Domino ſempiternam. Quoniã, vt credimus, diuino te nutu vocante, Capitulũ N. Eccleſiæ vnanimiter elegerunt rectorem, & ad nos vſque perducentes petierunt Epiſcopum cõſecrari. Et ideò, auxiliante Domino, teſtimoniũ illis reddentibus eſt cõſcientia tuâ, ob vtilitatem ipſius Eccleſiæ, per manus noſtræ impoſitionem te Epiſcopum cõſecrauimus. Amodò frater chariſſime, ſcias te maximũ pondus ſuſcepiſſe laboris, quod eſt ſarcina regiminis animarum, & commodis ſeruire multorũ, omniumque fieri minimum, atque

miniſtrũ,& pro credito tibi talento in die examinis,& iudicij rationem redditurũ. Nam ſi Saluator noſter dicit: Non veni miniſtrari,ſed miniſtrare: & animã ſuam poſuit pro ouibus ſuis:quãtò magis nos inutiles ſerui ſummi patris familias debemus maximo cũ sudore incumbere,oues Dominicas à summo nobis paſtore conſignatas ad ouile Dominicum,ſuffragãte diuina gratia, abſq; morbo,vel macula perducere? Exhortamur ergo dilectionem tuam,vt fidem,quã in exordio tuæ conſecrationis breuiter, lucideq; digeſſimus, illibatã,& inuiolabiliter cuſtodias; quia fides omnium virtutum fundamentum eſt. Scimus quòd ab infantia sacris es literis eruditus,& canonicis inſtitutis edoctus; attamẽ breuiter ad te nobis dirigẽdus eſt ſermo. Ordinationes ergo cũ feceris secundùm Canones, atq; Apoſtolicam Eccleſiam aptis temporibus fac, ideſt, menſis primi, quarti, ſeptimi, & decimi. Vide,vt manus citò nemini imponas,neque communices peccatis alienis; bigamos,vel curiales,aut ſeruũ cuiuslibet ad ſacrum Ordinẽ nequaquam promoueas, nec neophytũ,ne ſecundùm Apoſtoli ſententiam in ſuperbiam elatus,in iudicium incidat diaboli:ſed eos in ſacroſancta Eccleſia ordinare ſtude,qui ætatem habeant maturitatis,& apud Deũ,& homines fideliter vixerint, & deinceps viuere ſtudeant. Et hoc cauendũ eſt tibi,& quaſi venenum peſtiferum reijciendum, ne auaritia ſurripiat cor tuũ; vt per quodlibet munus acceptum manus impoſitionem alicui tribuas,& in Simoniacã hęreſim, quam Saluator noſter omnimodè deteſtatur, in præceps ruas. Memẽto quia gratis accepiſti,gratis & da: ſecundùm enim Vatis eloquiũ,qui proijcit auaritiam, & excutit manus ſuas ab omni munere,iſte in excelſis habitabit;munimẽta saxorum ſublimitas eius; panis ei datus eſt;aquæ eius fideles ſunt;Regem in decore videbunt oculi eius. Temetipſum mitem, caſtumq; cuſto-

dias. In habitaculũ tuum aut rarò, aut numquã, mulieri ſit ingreſſus. Omnes puellas, & virgines Chriſti, aut æquanimiter ignora, aut ęquanimiter dilige; nec de prętерita caſtitate confidas, quia neq; Samſone fortior, nec Dauid sãctior, nec Salomone poteris eſſe ſapientior. Quando autem ob animarũ lucrum, viſitationis cauſa in collegium, vel infra ſæpta ingreſſus fueris ancillarũ Dei, non ſolus introëas; ſed tales tecum adhibe ſocios, de quorum contubernio nõ diffameris: quia oportet Epiſcopũ irreprehẽſibilem eſſe, & teſtimonium habere bonum ad omnes; vt ne quis ex eo ſcandalum ſumat: ſcandalizanti enim vnum de puſillis scimus quanta animaduersio à Dño comparetur. Prædicationi inſta; verbum Dei plebi tibi cõmiſſæ affluenter, & melliflué, ac diſtinctè, in quantum rore cæleſti perfuſus fueris, prædicare nõ deſinas. Scripturas diuinas ſæpiùs lege; immò (ſi poteſt fieri) lectio ſancta in manibus tuis maximeq; in pectore tuo ſemper inhereat; ipsã verò lectionem oratio interrumpat; ad inſtar namque ſpeculi anima tua in ipsam ſedulò reſpiciat; vt vel quæ incorrecta ſunt corrigat, vel, quæ pulchra ſunt, ampliùs exornet. Diſce quod ſapiẽter doceas, amplectens eum, qui ſecundũ doctrinam eſt, fidelem ſermonem; vt poſſis exhortari in doctrina ſana, & eos qui contradicunt arguere. Permane in his, quæ didiciſti, & credita sũt tibi eloquia diuinę diſpenſationis. Paratus ſemper eſto ad ſatisfactionem. Nec confundãt opera tua ſermonem tuũ, ne cùm in Eccleſia tua loqueris, tacitus quilibet reſpondeat: Cur ergo ipſe nõ facis, quod iubes? Recognoſce magiſter, qui turgidum ventrem ferre videris, quomodo mihi de ieiunijs prędicas? Furta, atq; pęriuria poſſunt etiam deteſtari latrones, & auaritiã cupidi. Vita igitur tua irreprehenſibilis fiat, in ipſa filij tui regulã ſumant: in ipſa, quidquid in ipſis minùs correctum fuerit, corrigant: ex ipſa videant, quod diligant; cer-

nāt, quod imitari feſtinent: vt ad exemplum tuum omnes fideli ſtudio viuere compellā-tur. Sit erga ſubiectos tuos ſollicitudo laudabilis. Exhibeatur cum māſuetudine diſciplina, cū diſcretione correctio. Iram benignitas mitiget, benignitatem zelus exacuat: ita & alterū ex altero condiatur; vt nec immoderata vltio, vltrà quàm oportet, affligat; neque iterùm frangat rectorem remiſſio diſciplinæ. Itaq; boni te dulcem, praui aſperum ſentiant correptorem: in qua videlicet correptione hunc eſſe ordinē noueris obſeruandum, vt perſonas diligas, & vitia perſequaris; ne, ſi aliter agere fortaſſe volueris, trāſeat in crudelitatem correctio; & perdas per irremiſſam iram, quos emendare per diſcretionē debueras. Sic enim vulnera conuenit te abſcindere, vt nō facias vlcerari, quod ſanum eſſe videtur; neque, ſi plus, quā res exegerit, ferrum inciſionis impreſſeris, noceas, cui prodeſſe feſtinas. Nec dicimus, vt in te delinquentibus non te oſtendas vltorem, & vitia nutriri permittas; ſed hortamur, vt in iudicio sēper miſericordia miſceatur, vt poſſis cum Propheta fiducialiter dicere: Miſericordiā, & iudicium cantabo tibi Dñe. Sit in te paſtoris pietas, amabiliſq; dulcedo, & ſecundùm canonicas regulas ſeuera diſtrictio; videlicet, vt innocenter viuentes leniter foueas, & inquietos, perfidoſque feriendo à prauitate cōpeſcas. Nullius faciem in iudicio aſpicias, vt nec diuitem potētia ſua apud te extollere poſſit; nec pauperem, propter paupertatem, humilitatemq; ipſius, exaſperatio tua de re, quā ſuggerat, humiliorem reddat. Subſtantiam Eccleſiæ, quā ad diſpenſandū ſuſcipis, fideliter, ac diſcretè erogare ne diſſimules. Scias te alienum eſſe diſpenſatorem, vt in te Dominicum impleatur eloquium dicens: Fidelis ſeruus, & prudens, quē conſtituit Dominus ſuper familiam ſuā, vt det illis eſcam in tempore. Hoſpitalitatem ſectare. Miſericordem, prout vires ſuppetent, pauperibus

te exhibe; quia, qui obturat aurem ad clamorem eorũ, vt nõ exaudiat, ipſe clamabit, & non exaudietur. Viduæ, orphani, pupilliq; te benigniſſimũ paſtorẽ, ac tutorem ſe habere gaudeãt. Oppreſſis defenſio tua ſubueniat. Illis autem, qui opprimunt, vigor tuus efficaciter contradicat. Et ita cuncta, Deo adiuuante, pręmunias, vt lupus ſæuiẽs, ſequaceſue illius adhuc in carne vitam agẽtes, huc, illucq; debacchantes, & animas innocentiũ laniare cupientes, in ouile Dominicum ingrediendi ad perdendas animas locũ non habeant. Nullus te fauor extollat, nulla aduerſitas atterat; ideſt, vt nec in proſperis cor tuum eleuetur, nec in aduerſis in aliquo deijciatur: ſed omnia, & in omnib⁹ cautè, & cum diſcretione agere te volumus, vt abſq; reprehenſione ab omnibus viuere cõproberis. S. Trinitas fraternitatem tuam ſua protectione incolumen cuſtodiat; vt dum tali moderamine in Deo noſtro onus, quod ſuſcepiſti, peregeris, in die æternæ retributionis, eo dicente, audire merearis: Euge ſerue bone, & fidelis, quia ſuper pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituã, intra in gaudium Domini tui. Quod ipse tibi pręſtare dignetur, qui cum Patre, & Spiritu ſancto viuit, & regnat Deus in ſæcula ſæculorum. Amen.

Quo tradito, ibunt omnes, quilibet ad locum suum ad se exuendum.

DE BARBA tondenda.

Quando primò Clericis barbæ tondentur, dici debet, Pontifice ſedente cum mitra, Aña.

Sicut ros Hermon, qui deſcẽdit in montem Sion: ſic deſcẽdat ſuper te Dei benedictio.

Pſalmus 132.

Ecce quàm bonum, & quàm iucundum: habitare fratres in vnum.

Sicut vnguentum in capite: quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod deſcendit in orã veſti-

menti eius: ſicut ros Hermon, qui deſcendit in mõtem Sion.

Quoniam illic mandauit Dominus benedictionem: & vitã vſque in ſæculum.

Gloria Patri, & Filio: &c.

Repetitur tota Antiphona.

Sicut ros, &c. *Qua finita, Pontifex, depoſita mitra, ſurgit, & ſtans verſus ad illum dicit:*

Oremus.

Deus, cuius prouidentia omnis creaturæ incrementis adulta cõgaudet, preces noſtras ſuper hunc famulum tuum iuuenilis ætatis decore lætãtem, & primis auſpicijs attondendum exaudi; vt in omnibus protectionis tuæ munitus auxilio, æuoque largiore prouectus; cæleſtem bene ✠ dictionem accipiat, & præſentis vitæ præſidijs gaudeat, & futuræ. Per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum filium tuum, qui tecum viuit, & regnat in vnitate Spiritus ſancti Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. ℟. Amen.

DE OFFICIO Pſalmiſtatus.

Pſalmiſta, id eſt Cantor, poteſt ſola iuſſione Presbyteri officium ſuſcipere cantandi, dicẽte ſibi Presbytero.

Vide, vt, quod ore cantas, corde credas; & quod corde credis, operibus comprobes.

Et ſi Epiſcopus Clericum ordinãs hæc faciat, benè facit.

Si officium Pſalmiſtatus collatum olim fuerit degradãdo; poſt degradationem à prima tonſura, ſi velit Pontifex, dicit:

Quod ore cantaſti, corde non credidiſti, nec opere impleuiſti; ideò cantandi officium in Eccleſia Dei à te amouemus.

PONTIFICALIS ROMANI FINIS.

A

D.G.M.M.